

༡༡། རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་བསྟར་
མ་འདུལ་བའི་སྟེ་དོན་བཞུགས་སོ།།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲུ་ཆང་གིས་བསྐྱེགས།
། གསུང་འབྲུམ་ན་བ། །

༡༡།དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་འདུལ་བ་སྐྱུ་མཆོའི་སྤྱི་བོའི་དོན་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པ་མེད་ཀྱིས་ལ་ཁས་པ་འདི་འགྲུལ་བྱས་

ལྷ་ཉིག་གི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་བརྟུན་ཚོས་གྱི་

ཀྱུལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་འི་གསུང་

རྒྱུན་བརྒྱུགས་སོ།།

ཏྲ་

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

2015

ཨ་མ་འདི་གས་ནམ་བཞི་འཛིན་སྟེང་བཀྲུགས་ནས། །ཕྱང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་གཡོ་མིང་འདི་ན། །
 དཔལ་ལྷན་འབྲིན་ལས་བཟང་པོ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི། །བཟུན་པའི་བདག་པོ་ནམ་ཐོས་སྤྲུལ་དེར་འདུད། །
 བཅ་ཆེན་བདེ་ཡིགས་ཉི་མས།

བྱ་གར་མེར་བྱེས་གྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

བྱ་གར་མེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

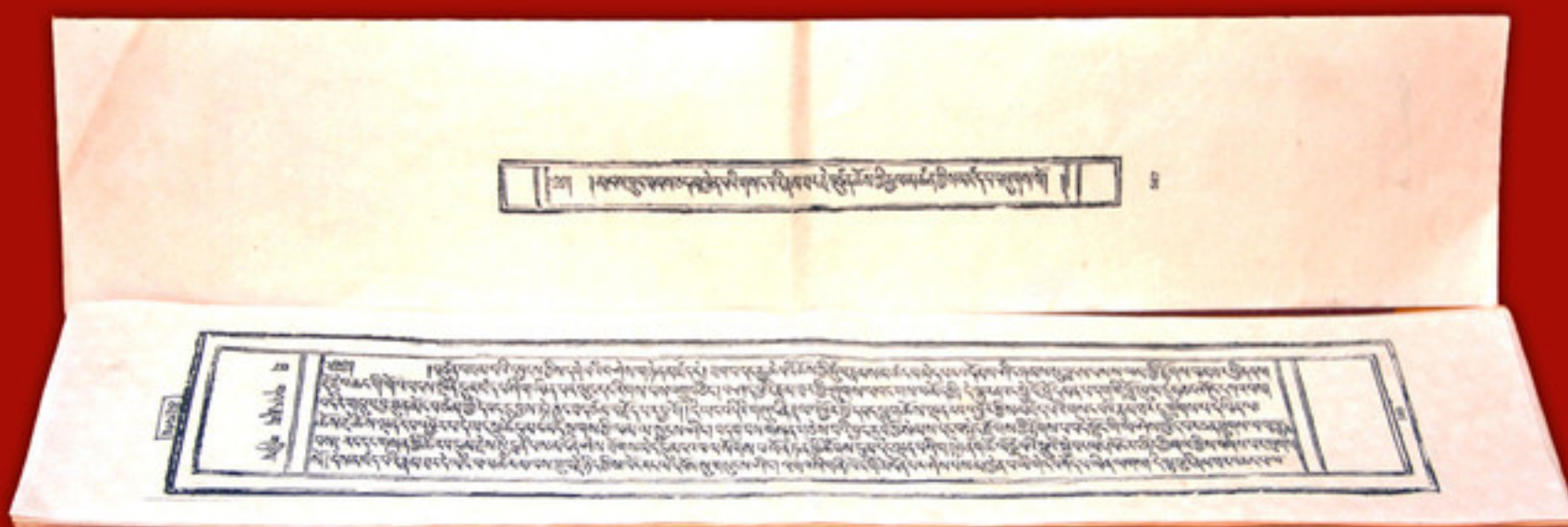
བྱ་གར་ལྷག་ས་ཚོས་ལྷར་དྲུ་བར་སྟུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ།

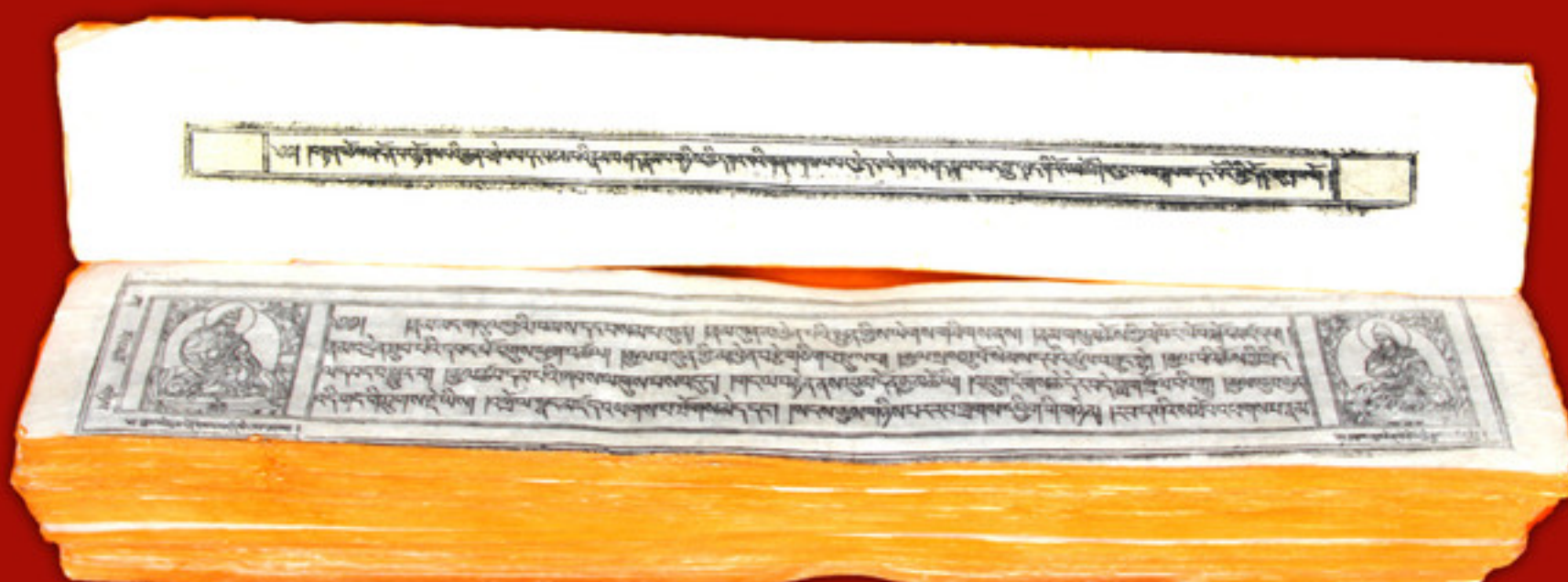
འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དྲུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་ཉིད་གྲས།

ཏྲུ་ག་ར་ཁྱི་ཡི་ར་པ་ར་སྒྱུ་ན་བྱས་པ་དེ་རྗེ་བཙུན་ཡི་ག་ཆ།

གཙུང་པ་ར་གྲས་སྤྱ་བཞུགས་པ་དེ་རྗེ་བཙུན་ཡི་ག་ཆ།

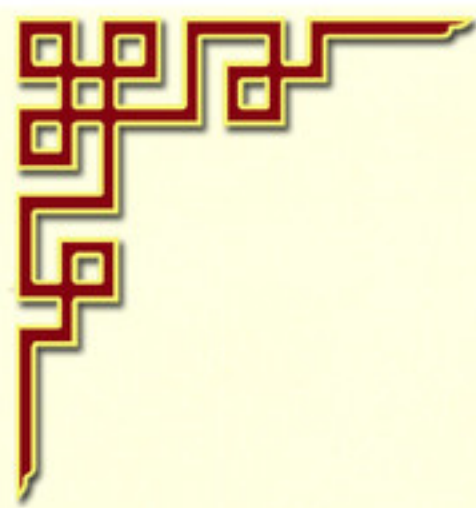
སྤྱ་བཞུགས་ནས་པ་ར་སྒྱུ་ན་བྱས་པ་དེ་རྗེ་བཙུན་ཡི་ག་ཆ།

THE DALAI LAMA

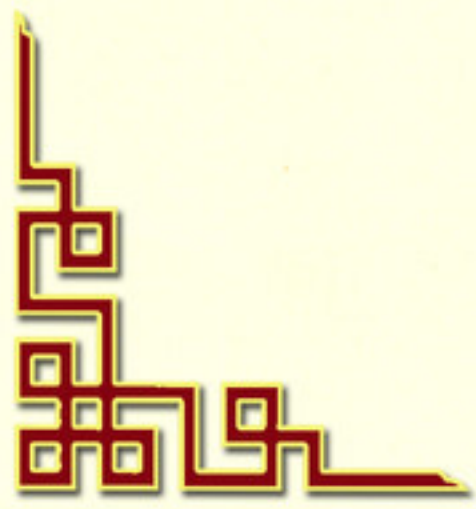
༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤྲུའི་
 རྒྱལ་པོས་སྤྱི་འགོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྱག་གི་པན་བདེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱར་རྟེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ་
 དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་
 པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་སྤྱི་བཙུན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་
 གཙོས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་སྤྱི་བཙུན་ལས་ཕྱི་གས་པར་
 གཏན་ལ་པབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུར་རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་
 རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རི་སྟོན་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་
 བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྤྱི་བཙུན་དར་རྒྱས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པོ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉི་མ་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སྤྱི་བཙུན་འགོའི་ཞབས་འདེགས་སྤྱོད་
 བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱབས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་བ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། སྤྱི་བཙུན་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་གིས་དུ་མང་བ་ལས་རྗེ་
 བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་པར་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
 སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་

མཐའ་གཙོང་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྟུས་རར་གྲགས་
 བའང་རྒྱས་བསྟུས་འཆ་མ་ཞིང་སློ་གསར་ནམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཀྱི་སློ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་
 བས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་བན་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཆང་ནས་ཐེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཆ་
 ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྟུང་ཞིབ་ཀྱིས་ཁྱེད་གཉིད་ལ་འཛོལ་སྟེ་སྟོན་སྟེ་བར་སྟུན་
 བྱིས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྟུགས་བཟོད་དང་། འབད་བས་བསགས་པའི་ལེགས་
 བྱས་ལ་བསྟོ་བ་དང་པར་དུ་བསྟུན་པའི་ལེགས་བཞད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་
 ཆེར་ཡོང་བའི་སློན་ལམ་དང་བཅས། ཏུ་ལའི་ལྷ་མར་འཁོད་པ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྟོན་བ་བསྟན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྟེང་ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༥ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡
 ཆོས་ ༥ ལ།

༡༡། རྩོམ་པའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྙིང་མཛོད་བསྟར།

འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྱུང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་རྩོམ་པའི་ཡིག་ཆ་མཛོད་དཔེ་བསྟར་པའི་གསུང་འབྱུང་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲིམ་པའི་སྙིང་མཛོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ།

༡། བྱ་བ་འདི་ལ་འབྲུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་ (༡༩༩༩) ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱོན་བྱས་པའི་རྩོམ་པའི་ཡིག་ཆ་མཛོད་པར་ཕྱིན་སྟེ་དོན་དཔེ་གཞུགས་སྟོན་སྟེ་གཉིས་དང་། དེའི་ཙུ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འབྱུང་པར་མ་བཅས་སུ། སྤྱི་ལོར་སེར་གྲེས་གྲ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྟེ་དོན་དང་། འབྲེལ་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྟེ་དོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་ལོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ལོར་མཛོད་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འབྲུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཚན་ཙམ་ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྟེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་ཚོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། སེར་གྲེས་གྲ་ཚང་དང་འབྲེལ་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས། ཀྱང་ཚོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྟེ་འབྱུང་དང་མཚོ་སྟོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔེ་རྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྟེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་། ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འབྲེལ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྟེ་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་རང་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်၊ ၁၉၇၄ ခု၊ ၁၁ မတ်လ

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་བ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་སྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཆང་དང་འབྲས་སྒྲིངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ནི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ནི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྒྲུང་ཡང་
 འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅུང་ཞིག་ཟུང་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱུང་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འདི་པར་ཤིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བཅོས་བྲས་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན། རྩེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྩེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཟ་ཤིས་ལྟན་པོར་པར་སྐྱོན་བྲས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྐྱོན་བྲས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཅོས་སྟངས་མངོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅམ་གྱིས་ཤེས་རུས་པའི་བཅོས་སྟངས་མང་དུ་སྒྲིང་། འདིར་བྱར་ཅམ་ཞིག་བཟིས་ལྟན་པོའི་པར་མ་ལ་བཟར་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྐྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྲས་ཏེ་འགོད་ན། བཟར། རྩེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། རྩེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྒྲིང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ཐད་ཅིས་བྲས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆིག་ལྟག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། ཡང་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་གྱི་ཆིག་ལྟག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཟར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཙུ་གཅིག་ཆིག་ལྟག་བཙུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཞིགས།

༡༽ བསྐྱར་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟེའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་གྲེས་གྲ་ཆ་དང་དུ་སྒར་བོད་ནས་
གདན་ཁྱེད་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྣམས་ལྟ། བྱང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်၊ ၁၉၇၄ ခု၊ ၁၁ မတ်လ

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

སྤྱི་དོན་དང་། སྤྱོད་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་སྤྱད་བས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བའོལ་དང་། དབྱ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་།
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མངོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་སྤྱི་སྤྱོད་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་ལྷན་སེལ་
དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཆ་ང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གས་སུ། བར་
 གྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་བྱུང་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། དབུ་མ་དང་།
 འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
 ཆའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཆོ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་སེར་གྲེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གས་སུ། བར་ཕྱིན་ཕྱི་
མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཆང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐུ་འབྱུང་པར་མ་དཔེ་རིང་གས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་
བསྐྱར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་སྒྲིངས་སྐྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གས་གྱི་
པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྲེས་གྲ་ཆང་དུ་སྒར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གས་དང་། དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཆིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྒར་དཔེར་
མཆོན་ཅམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ལི་འི་པར་མ་འི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྟུ་སྟུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་སྟུན་སེལ་དང་།
གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྟུར་གཞི་འི་གས་སུ་བཞུགས།

དུག་པ་བྱུང་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཆོ་སྡོན་པར་མ་པར་བྱིན་སྲི་དོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྱོན་བྱས་
པའི་སྐུ་བས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་དང་དགའ་བྱང་གྲུ་ཆང་བཅས་ནས་སྡེ་བྱིར་པར་
སྐྱོན་གནང་པའི་གས་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་ཨན་ནས་པར་སྐྱོན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྒོར་དང་གྲུ་བ་དོན་
ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་བྱུང་ལྟའི་ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྐྱར་གཞི་དང་ཟུར་ལྷེ་གས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆ་ཅང་ཞིག་ཉིན་ཉོང་དུ་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་ཤིང་ཕུན་སེལ་གྱི་ལུང་།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་གྲ་ཆང་དུ་
བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་གཞི་དང་བྱར་མཆན་གང་གི་གས་སྤྲུང་མེད།

༣༽ ལྷང་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དང་པོ་བཀའ་
བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་ཚུམ་
པ་པོའི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། འུག་པ་ཞོག་གངས་ཡིག་སྤེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་
ན། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༤༡༥། ལྷ་བུ་ཡིན། འདིས་
བསྟན་འགྲུར་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་བྱས། གཉིས་པ་པོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་ཚུམ་པ་པོའི་མཆན་དང་།
བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་ཞོག་གངས་ཐིག་སྤེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ།
གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྩི་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་། ༡༤༥། ལྷ་བུ་ཡིན།

༤༽ བསྟར་མཆན་འགོད་སྤངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྟར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་རིགས་
ལ་མདུན་རྟགས་ (ན) དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་ (བ) བཅས་བཀོད་ཡོད། ལྷང་བསྟར་གྲང་མ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་གྲང་
ལྷང་མཆན་བཏགས་མཁན་དོས་ནས་ལྟག་ལུས་ལ་བྱང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་
བསྟན་བཅོས་རྩི་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྩི་བཙུན་པའི་
པར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལྷང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེ་ལེའུ་བརྒྱད་མར་བྲངས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལྷང་མཆན་བཀོད་པ་པལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་པར་གཞིར་བཞག་ནས་
བཀོད་ཡོད་པས་འགྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བྱར་སྤང་།

༥༽ དཔེ་བསྟར་མའི་མཆན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར། སྟར་པོད་ནས་གདན་ཁུ་གནང་བའི་གས། སེར་
གྲེས་གྲ་ཆང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཞིམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་༼ག༽དང་། སེར་གྲེས་དཔེ་
མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼པ༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་
ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྷི་ལའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ་ལ་༼ག༽དང་། སྟག་སའི་པར་མ་ལ་༼བ༽རྟགས་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်မြို့နယ်

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བཏབ་ནས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། བར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱང་བའི་མཆམས་སུ་གྲ་ཆང་
 དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བབྱང་སྟེ་གཞུང་དགྲས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་
 རིམ་ཡོད་འོག་མཆོན་བཏགས་ཡོད། བར་མ་པན་ཚུན་བསྐྱར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་
 བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཆོག་
 རིས་དང་སྐྱར་ནས་ཆོག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་ཉན་དང་ལྷག་ཉན་གང་ཡང་བཀོལ་སྟོང་བྱས་མེད།
 རྣམས་མཆོན་དང་ལྷང་མཆོན་དང་དཔེ་བསྐྱར་མའི་མཆོན་བཅས་ལ་ཨང་ཉགས་སྟོར་བྱིམ་མ་འདི་(❶ ❷)བེད་སྟོང་
 བྱས་ཡོད།

༦༥ འོ་ར་མཆན་བཏགས་སྒངས་ཀྱི་སྒྲོར། གཞི་མཐུན་ལ་འཁྱུན་དང་། ས་མཆམས་ལ་འཁྱུན་དང་། སྒྲོར་བ་སོགས་འོ་ར་བ་རྒྱན་འབྲམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྒྲོན་བྱང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་འོ་ར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྒང་དུ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལས། ཆོག་དོན་ངོས་མ་བྱེན་པ་བཏག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་གྲང་འབྲུར་བ་བཏང་མེད། འོ་ར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྒྱར་བྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་གྲང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་བྱེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འོ་ར་བ་གཅིག་མཐུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆམས་ལ་ས་འཆམས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། རྩ་ཆོག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཔྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་ལྷང་ལ་ཆད་ལྟག་འོ་ར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྲངས་རྒྱའི་ལྷང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་དེའི་འོག་གྲངས་ཐོག་སྤོང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལྷང་མིང་འོ་ར་བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཅུ་ལྟ་བུ་མཆོན་པར་བྲས་ཡོད།

༡༽ དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་པོད་ལྗེ་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་འཕེལ་ལྗོངས་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་ཁག་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

བྱུང་བར་མ་ཟད། སར་བྱེན་སྤྱི་དོན་ལྷ་བྱ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་
ན། ཏྲགས་བསལ་ཏྲགས་གསལ། རོས་སྐལ་དོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་
དབྱེད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམ་ས། རྒྱུ་རྒྱུ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཆར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྤྱང་། འདི་ནི་རྩེ་
བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་བྱ་བ་རྩེ་བཙུན་
ལྷ་བྱུར་སྤྱང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོན་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་བྲིད་དག་
གན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོག་ན་དག་མཆན་ཆེ་བའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་སྤར་
བཅོས་ཟིན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་བྱུད་གཞན་པར་རྟོང་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༡༽ བོད་གངས་སྤྱིག་སྤྱངས་ཀྱི་སྟོར། གསུང་འབྲུམ་བྱོགས་སྤྱིག་སྐབས་སུ་བོད་གངས་གོ་རིམ་འགོད་
སྤྱངས་ཐད་མདོ་སྤྱིགས་གཉིས་ལས་སྤྱིགས་དང་པོ། བོད་ལྷ་ལས་དབྱུ་མ་དང་པོར་མཛད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྤྱ་
ཆོགས་ཤིག་སྤྱང་ཡང་། འདིར་བོད་ལྷའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་བྱས་བྱ་ཆང་གི་ཚོད་པའི་བང་རིམ་ལྷར་
བསྤྱིགས་པ་ཡིན། བསྐྱུས་བྱ་གསུམ་སྟོ་ཏྲགས་གཉིས་བཅས་རྩེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱས་བྱ་ཆང་གི་
ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་བོད་བཙུ་བྱག་གི་ཐ་མར་བསྤྱིགས་འཇུག་བྱས་ཡོད། རྩེ་བཙུན་
ཡིག་ཆ་དཔེ་རྟོང་ཁག་ཏུ་པར་བྱེན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་བོད་དགྲ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་
བོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་བོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབྱུ་མ་བྱུར་བཞོལ་སོགས་ལ་བོད་ཏྲགས་མ་མཛད་
གྲང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱུར་མ་བོད་གསར་བསྤྱིགས་སྐབས་སུ་བོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་བོད་བཙུ་བྱག་
བྱས་ནས་བསྤྱིགས་ཡོད།

དེ་ཡང་བོད་དང་པོའི་ནང་རྩེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྩེ་བཙུན་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་
བཅས་བཞུགས། བོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་བྱེན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབྱུ་ནས་སྤྱི་ལྷ་མངོན་ཤེས་བར་དང་།
བོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་བྱེན་སྐབས་དང་པོ་སྟོར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྩོགས་བར་དང་། བོད་བཞི་
པའི་ནང་པར་བྱེན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་ལྷ་པའི་ནང་པར་བྱེན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་
དོན་དང་། བོད་བྱག་པའི་ནང་པར་བྱེན་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། བོད་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

၁ နေပြည်တော်၊ ၁၉၇၁ ခု၊ ၁၁ မတ်လ

**Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org**

བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུ་ངང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་དང་། བོད་དབྱུ་པའི་ནང་པར་བྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་
གྱི་མཐའ་དཔྱད་དང་འགོག་སྦྱོམས་མཐའ་དཔྱད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱ་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགོ་
འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱད་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ནང་
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བརྒྱ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་
པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉན་བྱ་བྱར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱད།
ལེུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད། ལྷོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཙེ་ལྷ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྟུ་སྟུབ་
དགོངས་རྒྱ། ལྷ་ཀ་ལན་ལྷ་ངན་སྟུན་སེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱ་དྲུག་
པའི་ནང་བསྐྱས་བྲ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། ལྷོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྐྱོམས་བོད་གངས་བརྒྱ་དྲུག་ཐོག་བསྐྱིགས་
བཀོད་བྱས་ཡོད།

༤༽ དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྐད་ཀྱི་སྟོང་། སྒྲིབ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྐད་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཚོད་
པའི་གཞུང་ཆོན་ཁག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྟོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྷ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྩལ་སྤྲུལ་ཆུང་
བ་དང་། རྩལ་སྤྲུལ་ཆེ་བ་ལྷ་བུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སྐྱབས་སུ། ཏྲགས་གཞན་བཞི་བ་དང་། ལུས་ཁུང་བུམ་གཟུགས་
ལྷ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྙད་གྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྷ་བུ་དང་། རྩལ་ཆུང་ལྟར་ས་བཅད་
དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བརྗོད་བྱའི་སྟེ་ཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་
བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྒྲིམ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་སྐྱབས་སུ། མ་བཙུགས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དཀྲུག་སུ་གཉིས་
ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྷ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འང་རང་སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆེག་བདེ་མིན་
དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ཤིག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྟོང་
གསུམ་དང་། སྒྲི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྷ་བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་ཇིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀྲམ་ཡོད།

- * Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1970 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
- * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
- * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

འདུལ་པའི་ལུས་ཀྱི་ལྷན་ཁག་གི་ལྷན་ཁག་

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༡༠༽ བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འབྲུག་སྐད་སྐད་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྤེལ་ཆོད་ལྡན་བཅད་དེ། དང་པོ་ལྷང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་མཁན། གསུམ་པ་སྒྲོག་མཁན་དུ་འབྲུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྔ་པ་དཔེ་གཟུགས་སྒྲིག་མཁན་དང་ལྔ་པ་དཔེ་བའི་ནང་ནས། ལྷང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྐྱར་བ་པལ་ཆེ་བ་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྒྱུ་དང་དབྱེ་མ་གསར་རྒྱུ་དང་པར་བྱེ་བཅས་འཛིན་གྲུ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྤེལ་ཆོད་ཀྱི་གསར་རིམ་མཐོ་ལོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན་བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲུ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་པར་ཚུན་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་པར་བེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་སྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་འོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སྒྲོག་མཁན་དུ་འབྲུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་བེན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྒྲོག་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་པར་མ་མི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡༽ ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་ཀྱི་སྐོར། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབྱེ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་བྱུག་མཛོད་དང་། དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་མི་འདྲ་བ་སྐྱར་ཞིབ་པའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཆོད་ལྡན་ཆོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་ཐོག་མའི་ལས་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱས། བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༣) ལོར་གྲུ་ཆོད་ཆོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་ཡ་སྐབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབྱར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆོད་རྣམས་པར་མི་འདྲ་བ་སྐྱར་ཞིབ་པའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཆོད་ལྡན་ཆོགས་ཀྱིས་པོད་གངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྱར་བྱེད་སྒྲོགས་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྐད་སྐད་འགོད་སྐད་སྐད་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་ལྷག་པོར་གནང་སྟེ་པར་མའི་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༡༣ དང་བྱེ་ལོ་ ༢༠༡༤.༡.༡༦ ཉིན་
སེར་བྱས་དགོ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

རྩེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས།	༡
འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན།	
མཆོད་བཟོད།	1
དེ་ལ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འཆད་པ་ལ།	1
༡༽ སྤྱིར་བཤད་པ་དང་།	1
༢༽ རྩེ་བཙུན་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།	24
དང་པོ་སྤྱིར་བཤད་པ་ལའང་།	1
༡༽ སྟོན་པས་རིམ་ལྔར་གསུངས་ཚུལ་དང་།	2
༢༽ དག་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་ཚུལ་ལོ།	15
དང་པོ་སྟོན་པས་རིམ་ལྔར་གསུངས་ཚུལ་ལ།	2
༡༽ དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།	2
༢༽ བར་དུ་ཆོག་པ་བསགས་ཚུལ།	3
༣༽ མཐར་མཇུག་སྐྱེས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་དངོས།	5
གཉིས་པ་བར་དུ་ཆོག་པ་བསགས་ཚུལ་ལ།	3
༡༽ རི་སྤྱི་དུ་བསགས་པའི་ཡུན་ཆད།	3
༢༽ ཡུལ་གང་ལ་རིམ་ལྔར་བསགས་ཚུལ།	3
༣༽ གང་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཆོག་པ་ཀྱི་དོ་བོ་དང་གསུམ་ལས།	5
གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བསགས་ཚུལ་ལ།	3
༡༽ ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།	3
༢༽ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་སོ་སོར་བཤད་པའོ།	4
གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ།	4
༡༽ ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་དང་།	4

༡༽ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས།	4
གསུམ་པ་མཐར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་ལ།	5
༡༽ སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།	5
༡༽ མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས།	5
གཉིས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གཉིས།	5
༡༽ དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་འཕྲོ་བའི་མཛད་པ།	5
༡༽ ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ།	7
༢༽ སྐྱ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ།	7
༣༽ གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་མཛད་པའི་ཚུལ།	9
༤༽ བཅུན་མོའི་འཁོར་དུ་བཞུགས་པའི་མཛད་པ།	9
༥༽ དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་མཛད་པ།	9
༦༽ དགའ་བ་སྤྱད་པའི་མཛད་པ།	10
༧༽ བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་ཐོར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ།	11
༨༽ བདུད་བདུལ་བའི་མཛད་པ།	11
༡༠༽ མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཛད་པ།	13
༡༡༽ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ།	13
༡༢༽ ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ།	14
གཉིས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཚུལ་ལ།	15
༡༽ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་དང་།	15
༡༽ ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས།	16
གཉིས་པ་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བའི་ལུགས་ལ།	16
༡༽ བཀའ་བསྐྱུ་དང་པོ།	16

༡༥ བར་བ།	18
༡༦ གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུས་ཚུལ་ལོ།།	19
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུས་ཚུལ་ལ།	19
༡༧ སྡེ་པ་བཙུང་བརྒྱད་ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུལ།	19
༡༨ བཀའ་བསྐྱུ་མཛད་ཚུལ་དངོས་སོ།།	22
དང་པོ་སྡེ་པ་བཙུང་བརྒྱད་ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུལ་ལ།	19
༡༩ ཅ་བའི་སྡེ་པ་བཞིར་བྱས་ཚུལ།	19
༢༠ དེ་དག་སོ་སོའི་བྱང་ཚུལ་དངོས་སོ།།	19
གཉིས་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་བྱང་ཚུལ་དངོས་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།	19
༢༡ དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ།	19
༢༢ གཉིས་པ་པལ་ཆར་སྡེ་པ་ནི།	20
༢༣ གསུམ་པ་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ནི།	20
༢༤ བཞི་པ་མང་བཀྱར་བ་ནི།	21
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	24
༢༥ མཚན་གྱི་དོན་དང་།	24
༢༦ འགྱུར་གྱི་ཕྱག་།	27
༢༧ གཞུང་གི་དོན།	27
༢༨ མཐུག་གི་དོན།	0
དང་པོ་མཚན་གྱི་དོན་ལ་གཉིས།	24
༢༩ འདུལ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་།	24
༣༠ མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	27
དང་པོ་འདུལ་དོན་བཤད་པ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན་གཉིས།	24

༡༽ རྫོང་བྱེད་ཆེག་གི་འདུལ་བ་དང་།	24
༡༽ བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།	0
དང་པོ་རྫོང་བྱེད་ཆེག་གི་འདུལ་བ་ལ།	24
༡༽ འདུལ་བའི་བཀའ་དང་།	24
༡༽ འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།	25
འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ།	25
༡༽ འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་།	25
༡༽ སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།	26
གཉིས་པ་སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ།	26
༡༽ ཅ་བའི་ལུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་།	26
༡༽ བཤད་པའི་ལུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།	26
གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ལ།	27
༡༽ ཞར་བྱང་བཤད་པ་དང་།	27
༡༽ འགྱུར་ཕྱག་དངོས་གཉིས་ལས།	27
གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ།	27
༡༽ གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འགྲེལ་བཤད་པ་དང་།	27
༡༽ བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	46
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་སོགས་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ།	27
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	27
༡༽ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	38
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ།	38
༡༽ སྤྱི་དོན།	38

༡༽ ཆིག་དོན།	43
༢༽ འཕྲོས་དོན་གསུམ་ལས།	44
དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ།	38
༡༽ དགོས་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ།	38
༢༽ བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།	0
༣༽ དགོས་བ།	39
༤༽ གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ།	39
༥༽ ཚུད་བ་སྤྲོད་བའོ།	39
ལྔ་པ་ཚུད་བ་སྤྲོད་བ་ལ།	39
༡༽ བརྗོད་བྱ་ལ་ཚུད་བ་སྤྲོད་བ།	39
༢༽ དགོས་བ་ལ།	40
༣༽ ཉིང་དགོས་ལ།	42
༤༽ འབྲེལ་བ་ལ་ཚུད་བ་སྤྲོད་བའོ།	43
གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ།	44
༡༽ སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ།	44
༢༽ མཚན་ཉིད།	44
༣༽ དབྱེ་བ།	45
༤༽ བསྟུ་བ།	45
༥༽ གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་དབྱེ་བ།	45
༦༽ སྒྲ་བཤད་པའོ།	45
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་བ་ལ།	46
༡༽ སྒྲ་བ་པོའི་ཉིད་གྱི་གང་ཟག་བཤད་བ།	46

༡༽ དེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།	110
དང་པོ་སྟོབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ།	46
༡༽ གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།	46
༡༽ སྔ་ཚེགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་།	98
༢༽ ཞུ་བ་ནས་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས།	0
དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།	46
༡༽ སྔ་ཚེགས་དང་།	46
༡༽ ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ལས།	56
དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།	46
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	46
༡༽ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	52
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ།	52
༡༽ བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།	52
༡༽ སྔ་ཚེགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁྱེད་པ་གཉིས་ལས།	52
གཉིས་པ་སྔ་ཚེགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁྱེད་པ་ལ།	52
༡༽ སྔ་ཚེགས་ཇི་ལྟར་བཅས་ཚུལ།	52
༡༽ སྔ་ཚེགས་གི་ངོ་བོ།	53
༢༽ སྔ་ཚེགས་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །	53
༣༽ སྔ་ཚེགས་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་བྱ་བ་ལ།	53
༥༽ ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྔ་ཚེགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལ་དབྱེད་པ།	55
༦༽ སྐྱབ་པ་ཤད་པ་དང་བྱ་བ་ལས།	55
གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ་ལ།	56

༡༽ སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས།	56
༢༽ ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཐབས།	80
༣༽ འགལ་ཁྱེན་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།	96
དང་པོ་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ།	56
༡༽ ཆོགས་སྒྲ་མ་དག་ཚུལ་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་།	56
༢༽ ཆོགས་བྱི་མ་བསྟན་རྫོགས་སུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པའོ།།	79
དང་པོ་ཆོགས་སྒྲ་མ་དག་ཚུལ་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་ལ།	56
༡༽ སྦྱར་བའི་ཆོ་ག་དང་།	56
༢༽ དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	0
དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཆོ་ག་ལ།	56
༡༽ རྒྱད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱིར་དུ་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ།	56
༢༽ རྒྱད་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བར་ཆད་བྱིས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཟུང་བ།	58
༣༽ བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་སྟེན་པའི་གོ་རིམ་བཤད་པ།	58
༤༽ རྒྱད་སྒྲོན་རུང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས།	67
དང་པོ་རྒྱད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱིར་དུ་མཁན་པོ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ།	57
༡༽ ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་ཚུལ།	57
༢༽ བཅས་པའི་དུས།	57
༣༽ མཐའ་བཅད་པ་དང་གསུམ་ལས།	57
གསུམ་པ་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་སྟེན་པའི་གོ་རིམ་བཤད་པ་ལ།	58
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	58
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ།	60
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།	60

༡ ་ ཆེགས་སྤྲུལ་སྤྲོན་དུ་མ་སོང་བར་བྱི་མ་སྤྲེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ།	60
༢ ་ ཆེགས་སྤྲུལ་སྤྲོན་པའི་མཛུགས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱི་མ་སྤྲོན་རུང་མི་རུང་ལ་དབྱེད་པ།	61
༣ ་ སྤྲོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།	62
གསུམ་པ་སྤྲོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།	62
༡ ་ ཉེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་།	62
༢ ་ རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	64
དང་པོ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།	62
༡ ་ དགོ་བསྟེན།	62
༢ ་ དགོ་ཚུལ།	63
༣ ་ དགོ་སྤྲོད་འོ།	63
དང་པོ་དགོ་བསྟེན་ལ།	62
༡ ་ མཚན་ཉིད།	62
༢ ་ དབྱེ་བ།	62
༣ ་ གླེང་བཤད་པའོ།	63
གཉིས་པ་དགོ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།	63
༡ ་ མཚན་ཉིད།	63
༢ ་ དབྱེ་བ།	63
༣ ་ གླེང་བཤད་པའོ།	63
གསུམ་པ་དགོ་སྤྲོད་ལ་གསུམ་ལས།	63
༡ ་ མཚན་ཉིད།	63
༢ ་ དབྱེ་བ།	64
༣ ་ གླེང་བཤད་པའོ།	64

གཉིས་པ་རྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	64
༡༽ དག་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད།	64
༢༽ དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད།	64
༣༽ དག་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད།	64
བཞི་པ་རྒྱད་སྒྲིམ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ།	67
༡༽ སྒྲིམ་བའི་ཆ་ག་དང་།	67
༢༽ དངོས་གཞིའི་ཆ་གཞི།	69
འདིའི་སྐབས་སུ།	67
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	67
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།	69
གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆ་ག་ལ།	69
༡༽ དངོས་དང་།	69
༢༽ ཞར་བྱུང་གཉིས་ལས།	69
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ།	69
༡༽ སྒྲིམ་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་བ།	69
༢༽ སྒྲིམ་རྒྱུ་པའི་དུས།	78
༣༽ རྒྱུ་ཐེན་ནས་མཆན་ནས་སྒྲིམ་པའི་རིམ་བཞི།	78
དང་པོ་སྒྲིམ་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།	69
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	69
༢༽ རང་ལུགས་སོ།	75
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།	75
༡༽ སྒྲིམ་པའི་དབྱེ་བ།	75

༡༥ བསྐྱུ་བ།	75
༡༦ སོ་སོའི་རང་བཞིན།	75
༡༧ རོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་བསྐྱུ་བའོ།	76
བཞི་པ་རོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་བསྐྱུ་བ་ལ།	76
༡༥ མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་དང་།	76
༡༦ སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་གཉིས་ལས།	77
གཉིས་པ་ཆོག་སྤྱི་མ་བསྐྱུ་བ་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ།	79
༡༥ སྐྱུར་བའི་ཆོག་དང་།	79
༡༦ དངོས་གཞིའི་ཆོག །	79
༡༧ མཐུག་གི་ཆོག་དང་གསུམ་ལས།	80
གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཆོག་ལ།	80
༡༥ བསྐྱུ་བ་གྱུར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་དུས་བསྐྱུ་བ་དང་།	80
༡༦ བསྐྱུ་བ་བྱ་སྤང་ཚུལ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་དང་གཉིས་ལས།	80
གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཐབས་ལ།	80
༡༥ གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་དང་།	80
༡༦ གནས་དང་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གཉིས།	80
གཉིས་པ་གནས་དང་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ།	80
༡༥ བཅས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།	80
༡༦ རྗེས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས།	94
དང་པོ་བཅས་པའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལ།	80
༡༥ བཅུན་ཅིང་བཅུན་པའི་ཡན་ལག་དང་།	80
༡༦ མཁས་ཤིང་པན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས།	81

གཉིས་པ་མཁས་ཤིང་པན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ།	81
༡༽ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	81
༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	81
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	81
༡༽ རྩེ་སྟོང་གཉིས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན།	81
༢༽ རྩེ་སྟོང་གསུམ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན།	81
༣༽ དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན།	85
༤༽ འདུལ་བའི་རྩེ་སྟོང་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི།	85
གཉིས་པ་རྩེ་སྟོང་གསུམ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ།	81
༡༽ ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་དང་།	81
༢༽ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས།	82
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ།	82
༡༽ ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།	82
༢༽ དོན་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས།	82
གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།	86
༡༽ གཞན་ལུགས་དང་།	86
༢༽ རང་ལུགས་གཉིས།	91
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།	91
༡༽ སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།	91
༢༽ རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	94
དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ།	91
༡༽ མཚན་ཉིད།	91

༡༽ དབྱེ་བ།	92
༢༽ བསྐྱུ་བ།	92
༣༽ ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ།	92
༤༽ སྤྱི་འཕགས་གང་གི་ལྷ་སྤྱགས་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ།	92
༥༽ གང་ཟག་དང་ཡན་ལག་དང་ལྷ་སྤྱགས་གསུམ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ།	93
༦༽ གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་བསྐྱུས་གྱི་ཆོག་མི་ཆོག་བཤད་པ་དང་བདུན།	94
བྱུག་པ་གང་ཟག་དང་ཡན་ལག་དང་ལྷ་སྤྱགས་གསུམ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་ལ། ...	93
༡༽ གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ།	93
༢༽ ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ།	93
༣༽ ལྷ་སྤྱགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས།	93
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	94
༡༽ བྱང་ལ་མ་བཅས་པ་དང་།	94
༢༽ བྱང་ལ་བཅས་པ་གཉིས།	94
གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལ།	96
༡༽ སྤྱི་དོན།	96
༢༽ གཞུང་དོན་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།	0
གཉིས་པ་ཐུན་ཆོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བྱང་བ་ལ།	98
༡༽ ཐུན་མོང་བ་དག་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་།	98
༢༽ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་གཉིས།	102
དང་པོ་ཐུན་མོང་བ་དག་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ལ།	98
༡༽ འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་གྱི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་དང་།	98
༢༽ མཐུན་རྒྱུན་ཆོ་གའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་དང་།	98

༣༽ ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱར་བའི་སྟོས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།	0
གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུ་ཆོ་བའི་སྟོས་པ་བཤད་པ་ལ།	98
༡༽ ལུས་ཀྱི་རྟགས་དང་།	98
༢༽ སྟོང་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ལས།	98
གཉིས་པ་སྟོང་སྤྱད་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ་ནི།	98
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	98
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	99
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ།	99
༡༽ མཚན་ཉིད།	99
༢༽ དབྱེ་བ།	102
༣༽ གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ།	102
༤༽ ཚུལ་རིམ་རྟུ་བཅང་བ།	102
༥༽ བཅངས་པའི་དགོས་པ།	102
༦༽ སྒྲ་བཤད་པ་དང་བྱུག།	102
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྟོང་མའི་སྟོས་པ་བཤད་པ་ལ།	102
༡༽ གང་ལས་སྐྱེ་བ་མཐུན་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་བར།	102
༢༽ འགལ་རྒྱུ་བར་ཆད་ཀྱི་འབྱུང་བར་དང་གཉིས།	0
དང་པོ་གང་ལས་སྐྱེ་བ་མཐུན་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་བར་ལ།	102
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	102
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	103
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།	103
༡༽ གང་ལ་ལོད་པ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བར།	103

༡༥ གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར།	104
༡༦ ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་བྱུང་པར།	105
༡༧ བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་གི་བྱུང་པར།	107
༡༨ རྒྱུད་སྒོད་དུ་བྱུང་བའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་ལས།	109
དང་པོ་གང་ལ་ནོད་པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལ།	103
༡༥ མཁན་པོའི་བྱུང་པར།	103
༡༦ སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུང་པར།	104
༡༧ དད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱུང་པར་དང་གསུམ་ལས།	104
གཉིས་པ་གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ལ།	104
༡༥ ཆ་ལུགས་གྱི་བྱུང་པར།	104
༡༦ ར་ཆོད་གྱི་བྱུང་པར།	105
༡༧ ཆོ་གས་སྡེ་མ་སྡེ་དུ་སོང་བའི་བྱུང་པར་དང་གསུམ་ལས།	105
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་བྱུང་པར་ལ།	105
༡༥ སྦྱར་བ།	105
༡༦ དངོས་གཞི།	105
༡༧ མཐུག་གསུམ་ལས།	105
དང་པོ་སྦྱར་བ་ལ།	105
༡༥ བར་ཆད་ཇི་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར།	105
༡༦ གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས།	105
བཞི་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་གས་གྱི་བྱུང་པར་དགེ་སློབ་མའི་སྡེ་མ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ།	107
༡༥ ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ།	107
༡༦ རྟེན་གང་གིས་ནོད་པ།	107

༡༽ སྒྲིན་པ་དང་སྒྲུང་པའི་དུས།	108
༢༽ རི་ལྷ་རྒྱུན་པའི་ཆོ་ག་དང་བཞི་ལས།	108
བཞི་པ་རི་ལྷ་རྒྱུན་པའི་ཆོ་ག་ལ།	108
༡༽ སྒྲུང་པ་དང་།	108
༡༽ དངོས་གཞི།	108
༢༽ མཐུག་གསུམ་ལས།	108
ལྷ་པ་རྒྱུད་སྒོད་རུང་གི་བྱང་པར་ལ།	109
༡༽ ལྷ་པ་གང་ལས་ལོད་པ།	109
༡༽ རྟེན་གང་གིས་ལོད་པ།	109
༢༽ ལྷ་པ་རི་ལྷ་རྒྱུན་པའི་ཆོ་ག་དང་གསུམ་ལས།	109
གཉིས་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ།	110
༡༽ སྒྲུང་བྱ་སྒོག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ།	110
༡༽ ཉམས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་གཉིས།	295
དང་པོ་སྒྲུང་བྱ་སྒོག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ།	110
༡༽ སྒྲུང་བྱ་སྒོག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་།	110
༡༽ ལྷ་པ་སྒྲུང་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས།	237
དང་པོ་སྒྲུང་བྱ་སྒོག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ།	110
༡༽ དག་སྒོང་པའི་ལྷ་པ་སྒྲུང་བསྐྱབ་པ་དང་།	110
༡༽ དག་སྒོང་པའི་ལྷ་པ་སྒྲུང་བྱ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས།	110
དང་པོ་དག་སྒོང་པའི་ལྷ་པ་སྒྲུང་བསྐྱབ་པ་ལ།	110
༡༽ ལྷ་པ་སྒོང་བ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་བཤད་པ་དང་།	0
༡༽ ལྷ་པ་སྒྲུང་བསྐྱབ་པ་དངོས་དང་གཉིས་ལས།	113

དང་པོ་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་ནི།	110
༡༽ སྤྱི་དོན་དང་།	110
༢༽ གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།	112
དང་པོ་སྤྱི་འོ་དོན་ལ།	110
༡༽ བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན།	110
༢༽ ཞར་ལ་སྒྲུ་པའི་གཏོང་རྒྱ་བཤད་པ་དང་།	110
༣༽ བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་གྲེ་བཤད་པ་གསུམ།	111
གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་གྲེ་བཤད་པ་ལ།	111
༡༽ ཡུལ་གང་ལ་འབྲུལ་བ།	111
༢༽ རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་འབྲུལ་བ།	111
༣༽ དངོས་པོ་གང་འབྲུལ་བ།	111
༤༽ རྒྱལ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་བ།	111
༥༽ སྤུལ་བའི་དགོས་པ།	112
༦༽ བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ཉམས་ཀྱི་བྱུང་བར།	112
༧༽ བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་དགག་སྐྱབ་གང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་པའོ།	112
གཉིས་པ་ལྟར་བ་སྤེལ་བཤད་པ་དངོས་ལ།	113
༡༽ གཙོད་པར་བྱེད་པ་པམ་པའི་སྤེ།	113
༢༽ གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དག་འདུན་ལྟག་པའི་སྤེ།	143
༣༽ ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་སྤེ།	158
༤༽ སྤེ་སྤྱགས་ཀྱི་སྤོ་ནས་སོ་སོར་བཤགས་དགོས་པ་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྤེ།	230
༥༽ བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་བྱས་ཀྱི་སྤེ་བཤད་པ་དང་སྤེ་ལས།	230
དང་པོ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་པམ་པའི་སྤེ་ལ།	113

༡༽ རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ།	113
༢༽ གཞན་གྱི་མོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ།	125
༣༽ གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོན་པ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ།	138
༤༽ རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་གཞོན་པ་རྩོད་སྦྱབ་པའི་ཕམ་པ་དང་བཞི་ལས།	140
དང་པོ་འཆད་པ་ལ་ལུང་གི་བྱེ་བྲག་བཞི་ལས་དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ...	113
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	113
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	119
གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ།	119
༡༽ རྩེ་ལྔ་བཤད་པ་དང་།	119
༢༽ མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	124
དང་པོ་རྩེ་ལྔ་བཤད་པ་ལ།	119
༡༽ ལྷུང་བའི་དབྱེ་བ།	119
༢༽ བསྐྱུ་བ།	120
༣༽ རོ་བོ།	121
༤༽ གངས་ངེས།	122
༥༽ གོ་རིམ།	123
༦༽ སྒྲ་བཤད་པ།	123
༧༽ བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན།	123
༨༽ མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བརྒྱད།	124
གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ།	120
༡༽ དངོས་དང་།	120
༢༽ བཅས་རང་གི་བྱད་པར་གཉིས།	120

གཉིས་པ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་པམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	124
༡༽ མྱེང་གཞི།	124
༢༽ དགག་བྱ།	124
༣༽ རོ་བོ།	125
༤༽ ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་ལས།	125
བཞི་པ་ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ།	125
༡༽ གཞི།	125
༢༽ བསམ་པ།	125
༣༽ སྤྱོད་པ།	125
༤༽ མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལས།	125
གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ལ་ལུང་གི་བྱེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་	
འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ།	125
༡༽ ལུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།	125
༢༽ བསྐྱབ་བྱ་གཉིས།	0
དང་པོ་ལུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ།	125
༡༽ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	125
༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	133
དང་པོ་མདོར་བསྟན་ལ།	125
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	125
༢༽ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།	129
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།	129
༡༽ མྱེང་གཞི།	129

༡༥ དགག་བྱ།	129
༡༦ རོ་བོ།	130
༡༧ ཡན་ལག་དང་བཞིའོ།	130
བཞི་པ་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས།	130
༡༨ གཞི་དང་།	130
༡༩ བསམ་བ།	130
༢༠ སྦྱར་བ།	130
༢༡ མཐར་ཐུག་གོ།	130
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	133
༡༥ ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད།	133
༡༦ སེལ་བ།	133
༡༧ མཐར་ཐུག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་གསུམ།	0
སྡེ་ཚན་དེ་ལ་གལ་ཉེ་དངོས་གཞི་ཡོད་ན་སྦྱོར་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ།	133
༡༥ གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།	133
༡༦ རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	137
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།	137
༡༥ སོ་སའི་མཚན་ཉིད་དང་།	137
༡༦ སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ།	137
༡༧ རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།	138
གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་ལ།	138
༡༥ རོ་བོའི་བྱེད་པར།	138
༡༦ སྡེ་ཚན་གྱི་བྱེད་པར།	138

༣༽ རྟེན་གྱི་བྱང་པར།	138
༤༽ སྒྲ་བཤད་པའོ།	138
གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པ་སྟོག་གཅོད་གྱི་པམ་པ་ལ་ལུང་གི་བྱེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་	
འབྱེད་གྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལ་གསུམ།	138
༡༽ ལུང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ།	138
༢༽ ལུང་བའི་རྣམ་གཞག།	139
༣༽ བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ།	0
གཉིས་པ་ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ།	139
༡༽ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	139
༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།	0
འདིའི་སྐབས་སུ།	139
༡༽ མེད་གཞི།	139
༢༽ དགག་བྱ།	139
༣༽ རོ་བོ།	139
༤༽ ཡན་ལག་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ།	139
བཞི་པ་ཡན་ལག་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ།	139
༡༽ གཞི་དང་།	139
༢༽ བསམ་པ།	140
༣༽ སྒྱུར་བ།	140
༤༽ མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ།	140
གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ།	140
༡༽ འདུ་ཤེས་དང་།	140

༡༥ ཀུན་སྒྲོང་ངོ།།	140
བཞི་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་རྩུབ་སྒྲུབ་པའི་ཕམ་པ་བཤད་པ་ལ་ལྷུང་གི་ ནམ་གཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལ།	140
༡༥ ལྷུང་བའི་ནམ་གཞག་དང་།	140
༡༥ བསྐབ་བྱ་གཉིས་ལས།	0
དང་པོ་ལྷུང་བའི་ནམ་གཞག་ལ།	140
༡༥ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	140
༡༥ རྩམ་པར་བཤད་པའོ།།	0
འདིའི་སྐབས་སུ།	140
༡༥ མེད་གཞི།	140
༡༥ དགག་བྱ།	141
༡༥ རོ་བོ།	141
༥༥ ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་ནམ་པར་བཞག་པའོ།།	141
བཞི་པ་ཡན་ལག་ཅི་བ་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ།	141
༡༥ གཞི་དང་།	141
༡༥ བསམ་པ།	142
༡༥ སྒྲོར་བ།	143
༥༥ མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ།	143
གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས།	142
༡༥ འདུལ་ཤེས་དང་།	142
༡༥ ཀུན་སྒྲོང་ངོ།།	142
གཉིས་པ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་ལྷག་མའི་སྡེ་བཤད་པ་ལ།	143

༡༽ ཐུན་མོང་གི་མཆན་ཉིད་དང་།	143
༢༽ ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་ལས།	143
འདིའི་སྐབས་སུ།	143
༡༽ དབྱེ་བ་དང་།	143
༢༽ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།	144
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གསུམ།	144
༡༽ ལུ་བ་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	144
༢༽ རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	145
༣༽ འཁྲིག་ཆོག་སྤྱི་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	146
༤༽ བསྐྱེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	147
༥༽ སྤྱན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	147
༦༽ ཁང་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	148
༧༽ ཁང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	151
༨༽ གཞི་མེད་སྐར་འདེབས་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	152
༩༽ བག་ཅམ་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	153
༡༠༽ དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ།	153
༡༡༽ དེ་རྗེས་ཕྱོགས་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	156
༡༢༽ བྱིས་སུན་འབྱེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	157
༡༣༽ བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།	158
གསུམ་པ་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྒྲེ་ལ།	158
༡༽ ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་།	158
༢༽ བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས།	186

དང་པོ་ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་ལྟངས།	158
༡༽ ཐུན་མོང་བ་དང་།	158
༢༽ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས།	167
དང་པོ་ཐུན་མོང་བ་ལ།	158
༡༽ དགོས་དོན་དང་།	158
༢༽ བསྐྱུས་དོན་གཉིས་ལས།	159
གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ལ།	159
༡༽ དུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ།	159
༢༽ བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ།	161
༣༽ འགན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ།	162
༤༽ ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ།	166
༥༽ སྤང་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་དང་ལྔ་ལས།	167
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བཅུ་ཆེན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་གསུམ།	167
༡༽ བཅུ་ཆེན་དང་པོ་ནི།	167
༢༽ བཅུ་ཆེན་གཉིས་པ་ནི།	176
༣༽ བཅུ་ཆེན་གསུམ་པ་ནི།	180
བཅུ་ཆེན་དང་པོ་ལ་བཅུ་ལས།	167
༡༽ འཆང་བའི་སྤང་ལྟངས།	167
༢༽ འབྲེལ་བའི་སྤང་ལྟངས།	168
༣༽ རྒྱ་འཛོག་གི་སྤང་ལྟངས།	169
༤༽ འཁྱར་འཇུག་པའི་སྤང་ལྟངས།	171
༥༽ ལེན་པའི་སྤང་ལྟངས།	172

༤༽ སྒོང་བའི་སྤང་ལྟུང་།	173
༥༽ སྒོང་བར་རིགས་པ་སྒོང་བའི་སྤང་ལྟུང་།	173
༦༽ སྤགས་པ་སྒོང་བའི་སྤང་ལྟུང་།	174
༧༽ སོ་སོ་ནས་སྤགས་པ་སྒོང་བའི་སྤང་ལྟུང་།	174
༨༽ བསྐྱར་བའི་སྤང་ལྟུང་བཤད་པ་དང་བཅུ།	175
བཅུ་ཆོན་གཉིས་པ་ལ།	176
༡༽ སྤོན་བལ་གྱི་སྤང་ལྟུང་།	176
༢༽ བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྤང་ལྟུང་།	176
༣༽ ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་བའི་སྤང་ལྟུང་།	176
༤༽ ལོ་དྲུག་གི་ནང་སྤོན་བྱེད་པའི་སྤང་ལྟུང་།	177
༥༽ མཐོ་གང་གི་སྤང་ལྟུང་།	177
༦༽ བལ་ཐོག་པའི་སྤང་ལྟུང་།	177
༧༽ འཁྱུ་བ་སྤྲོ་བལ་སྤྲོལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་ལྟུང་།	178
༨༽ གསེར་དངུལ་ལེན་པའི་སྤང་ལྟུང་།	179
༩༽ མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྤང་ལྟུང་།	179
༡༠༽ ཉོ་ཆོང་བྱེད་པའི་སྤང་ལྟུང་བཤད་པ་དང་བཅུ།	180
བཅུ་ཆོན་གསུམ་པ་ལ།	180
༡༽ ལྟུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྟུང་།	180
༢༽ ལྟུང་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་ལྟུང་།	180
༣༽ འཐག་འཇུག་གི་སྤང་ལྟུང་།	181
༤༽ འཐག་པ་སྤྱེད་པའི་སྤང་ལྟུང་།	182
༥༽ འཕྱོད་པའི་སྤང་ལྟུང་།	182
༦༽ དགོན་པ་བའི་འབྲལ་བའི་སྤང་ལྟུང་།	183

པ་། རས་ཆེན་གྱི་སྤང་ལྷང་།	183
༡། བརྟན་པའི་སྤང་ལྷང་།	184
༢། བསྐྱོས་བསྐྱར་གྱི་སྤང་ལྷང་།	185
༣༠། གསོག་འཛོག་གི་སྤང་ལྷང་བཤད་པ་དང་བཅུ།	185
གཉིས་པ་བཤགས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་བཅུ་ཆོན་དགུ།	186
༡། བཅུ་ཆོན་དང་པོ།	186
༢། བཅུ་ཆོན་གཉིས་པ།	190
༣། བཅུ་ཆོན་གསུམ་པ།	195
༤། བཅུ་ཆོན་བཞི་པ།	198
༥། བཅུ་ཆོན་ལྔ་པ།	207
༦། བཅུ་ཆོན་དྲུག་པ།	212
༧། བཅུ་ཆོན་བདུན་པ།	218
༨། བཅུ་ཆོན་བརྒྱད་པ།	222
༩། བཅུ་ཆོན་དགུ་པའོ།	226
བཅུ་ཆོན་དང་པོ་ལ།	186
༡། རྩོམ་སྤང་ལྷང་བྱེད།	186
༢། རྩོམ་ནས་སྤང་ལྷང་བྱེད།	187
༣། སྤང་ལྷང་ལྷང་ལྷང་བྱེད།	187
༤། རྩོམ་སྤང་ལྷང་ལྷང་བྱེད།	188
༥། རྩོམ་སྤང་ལྷང་ལྷང་ལྷང་བྱེད།	188
༦། རྩོམ་སྤང་ལྷང་བྱེད།	188
༧། གནས་ངན་ལེན་བརྟོན་ལྷང་བྱེད།	189
༨། མི་ཆོས་སྤང་ལྷང་བྱེད་ལྷང་བྱེད་ལྷང་བྱེད།	189

༤༽ བཤེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷང་བྲེ།	190
༡༠༽ བྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷང་བྲེ་བཤད་པ་དང་བཅུ།	190
བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ལ།	190
༡༽ ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་ལྷང་བྲེ།	190
༢༽ འཕྱ་བའི་ལྷང་བྲེ།	191
༣༽ བསྐྱོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པའི་ལྷང་བྲེ།	192
༤༽ གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་འགོ་བའི་ལྷང་བྲེ།	192
༥༽ གདིང་བའི་ལྷང་བྲེ།	192
༦༽ སྐྱོད་པའི་ལྷང་བྲེ།	193
༧༽ ཕྱིས་གཞོན་བྲེ་པའི་ལྷང་བྲེ།	193
༨༽ ཅ་བ་འབྱང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷང་བྲེ།	193
༩༽ དུད་འགོ་འདེབས་པའི་ལྷང་བྲེ།	194
༡༠༽ བ་གྱའི་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་པའི་ལྷང་བྲེ་བཤད་པ་དང་བཅུ།	194
བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ།	195
༡༽ མ་བསྐྱོས་པར་སྟོན་པའི་ལྷང་བྲེ།	195
༢༽ ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷང་བྲེ།	195
༣༽ ཟས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷང་བྲེ།	196
༤༽ གོས་བྲེ་པའི་ལྷང་བྲེ།	196
༥༽ གོས་སྐྱེན་པའི་ལྷང་བྲེ།	196
༦༽ དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་ན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷང་བྲེ།	197
༧༽ དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་འཇུག་པའི་ལྷང་བྲེ།	197
༨༽ དབེན་པ་ན་འདུག་པའི་ལྷང་བྲེ།	197
༩༽ དབེན་པར་འགྲོང་བའི་ལྷང་བྲེ།	198

༡༠༽ དག་སྒྲོང་མས་སྒྲོང་དུ་བཅུག་པའི་ལྷ་ཁྱེད་བཤད་པའོ།	198
བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ལ།	198
༡༽ ཡང་ཡང་བ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	198
༢༽ འདུག་གནས་སུ་བ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	199
༣༽ ལྷ་ཁྱེད་བཟེད་དོ་གསུམ་ཅམ་ལས་ལྷ་ག་པ་ལེན་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	199
༤༽ སྒངས་པ་བ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	200
༥༽ སྒངས་པ་སྟོབས་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	200
༦༽ འདུས་ཤིང་བ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	201
༧༽ དུས་མ་ཡིན་པའི་བས་བ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	201
༨༽ གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	202
༩༽ འིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	202
༡༠༽ བསོད་པ་སྒྲོང་བའི་ལྷ་ཁྱེད་བཤད་པ་དང་བཅུ།	207
བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ལ།	207
༡༽ སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་ལོངས་སྟོད་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	208
༢༽ ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྱིམ་ན་གནས་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	208
༣༽ དེའི་བྱིམ་ན་འགྲོང་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	209
༤༽ གཅེར་བུ་པ་ལ་བས་སྟེན་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	209
༥༽ དམག་ལ་ལྷ་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	209
༦༽ དམག་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	210
༧༽ དབྱང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་ལྷ་ཁྱེད།	210
༨༽ བརྟེན་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	211
༩༽ བརྟེན་པར་གཟས་པའི་ལྷ་ཁྱེད།	211
༡༠༽ གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷ་ཁྱེད་བཤད་པ་དང་བཅུ།	211

བཅུ་ཚན་བྱུག་པ་ལ།	212
1 ་ཟན་གཙོད་པའི་ལྷ་ལྷོད།	212
2 ་མེ་རེག་གི་ལྷ་ལྷོད།	212
3 ་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྐྱར་གྱི་ལྷ་ལྷོད།	214
4 ་བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷ་ལྷོད།	214
5 ་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་ལྷོད་རྣམས་མི་གཏོང་བའི་ལྷ་ལྷོད།	215
6 ་སྤངས་པ་རྫོགས་ཕྱོགས་གྱི་ལྷ་ལྷོད།	216
7 ་དགེ་ལྷོ་བསྐྱེད་པ་སྤྱད་པའི་ལྷ་ལྷོད།	216
8 ་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་ཀྱོན་པའི་ལྷ་ལྷོད།	216
9 ་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་གྱི་ལྷ་ལྷོད།	217
10 ་ཁྱུས་བྱེད་པའི་ལྷ་ལྷོད་བཞད་པ་དང་བཅུ།	217
བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ལ།	218
1 ་བྱེད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྷ་ལྷོད།	218
2 ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ལྷོད།	218
3 ་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷ་ལྷོད།	219
4 ་ལྷ་ལྷོ་ཆེ་བའི་ལྷ་ལྷོད།	219
5 ་བྱེད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷ་ལྷོད།	219
6 ་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་ལྷོད།	220
7 ་སྤོང་པའི་ལྷ་ལྷོད།	220
8 ་གདེངས་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ལྷོད།	221
9 ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་ལྷོད།	221
10 ་བྱེད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷ་ལྷོད་བཞད་པ་དང་བཅུ།	221

བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ལ།	222
1 རྒྱ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགོ་བཤེས་ལྷུང་བྱེད།	222
2 ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད།	222
3 ས་བརྒྱུས་པའི་ལྷུང་བྱེད།	222
4 མགོན་གཉེར་རིང་འདུག་གི་ལྷུང་བྱེད།	223
5 བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་འཛིག་པ་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད།	223
6 ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད།	224
7 ལས་གཤམ་ནས་མ་སྤྲོས་པར་འགོ་བཤེས་ལྷུང་བྱེད།	224
8 མ་གུས་པའི་ལྷུང་བྱེད།	225
9 མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བའི་ལྷུང་བྱེད།	225
10 ཏུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བཤེས་ལྷུང་བྱེད་བཤད་པ་དང་བཅུ།	226
བཅུ་ཚན་དགུ་པ་ལ།	226
1 གྲོང་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད།	226
2 རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་རྒྱལ་པོ་འགོ་བཤེས་ལྷུང་བྱེད།	227
3 བྱང་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད།	228
4 ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད།	228
5 ཁྱི་རྒྱང་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད།	228
6 བེང་བལ་གྱིས་གོས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད།	229
7 གདིང་བ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད།	229
8 གཡན་པ་དགའ་བ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད།	229
9 རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད།	230
10 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཤད་པའོ།	230

སོ་སོར་བཤགས་པའི་སྒྲུ་ལ།	230
༡ ་ དག་སྒྲོང་མ་ལ་ཟས་ལོན་པའི་སོར་བཤགས།	231
༢ ་ གལ་རིམ་དུ་མ་ཐེབས་པར་འབྱེམ་དུ་འཇུག་པ་མ་བཞེག་པའི་སོར་བཤགས།	232
༣ ་ བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་བྱིས་དུ་འཇུག་པའི་སོར་བཤགས།	232
༤ ་ རགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོར་བཤགས་བཤད་པ།	234
ལྷ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྒྲུ་བཤད་པ་ལ།	233
༡ ་ གོས་བགོ་བ་ལས་འགྱུར་པའི་སྒྲུ་ཆན།	232
༢ ་ བྱིས་དུ་འགོ་བའི་སྒྲུ་ཆན།	234
༣ ་ བྱིས་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲུ་ཆན།	234
༤ ་ ཟས་སྒྲངས་པའི་སྒྲུ་ཆན།	235
༥ ་ ཟས་བཟ་པའི་སྒྲུ་ཆན།	235
༦ ་ ལྷ་བཟེད་དུ་སྦྱད་པའི་སྒྲུ་ཆན།	236
༧ ་ ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲུ་ཆན།	236
༨ ་ སྦྱབ་པའི་སྒྲུ་ཆན།	237
༩ ་ རྒྱ་བའི་སྒྲུ་ཆན་དང་དགྲ་ལས།	237
གཉིས་པ་ཁྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལ།	237
༡ ་ གོ་རིམས་ལ་སྦྱོན་སྒྲོང་བྱིར་དུ་སྦྱར་བསྟན་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་འཕྲད་པ་བཤད་པ།	237
༢ ་ རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྤང་པའི་བྱིར་དུ་ལུང་གང་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ།	237
༣ ་ འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོགས་པ་སྤང་པའི་བྱིར་དུ་སྦྱར་བསྟན་ཀྱི་དགོས་དོན་བཤད་པ།	238
༤ ་ དེ་ཉིད་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཉོགས་པའི་བྱིར་དུ་སྦྱར་བསྟན་ཀྱི་བསྟུས་དོན་བཤད་པའོ།	239
བཞི་པ་དེ་ཉིད་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བསྟན་ཀྱི་བསྟུས་དོན་ལ།	239
༡ ་ སྦྱར་བསྟན་ཀྱི་སྒྲུ་བཤད་པ།	239

༡༥ ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ།	239
༡༦ ལྷ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས།	249
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ།	239
༡༧ ལྷ་མོང་བ་དང་།	239
༡༨ ལྷ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས།	246
དང་པོ་ལྷ་མོང་བ་ལ།	239
༡༩ ལྷ་བ་ཀྱན་གྱི་ལྷ་མོང་བ་དང་།	240
༢༠ སལ་ཆེ་བའི་ལྷ་མོང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས།	243
དང་པོ་ལྷ་བ་ཀྱན་གྱི་ལྷ་མོང་བ་ལ་གཉིས།	240
༢༡ བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་།	240
༢༢ བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གོ།	243
དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི།	240
༢༣ བསྐྱབ་རྫོགས་སྒྲིམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྷན་པ།	240
༢༤ བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ།	242
༢༥ བསྐྱབ་རྒྱན་གཅིག་པ།	242
༢༦ ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པའོ།	243
དང་པོ་བསྐྱབ་རྫོགས་སྒྲིམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྷན་པ་ལ།	240
༢༧ བསྐྱབ་རྫོགས་སྒྲིམ་པ་གསོ་རུང་དང་ལྷན་པའི་དོན་བཤད་པ།	240
༢༨ དེའི་སེལ་བ་བཤད་པ།	240
༢༩ དེས་ལྷ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་སྐྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་དང་གསུམ།	240
གསུམ་པ་དེས་ལྷ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་སྐྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་ལ།	240
༣༠ བསྐྱབ་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་སྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་སྐྱར་ན་ཅིར་འགྱུར།	240

༡༥ བསྐྱེད་རྒྱུ་གི་སྒྲིམ་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་སྒྲིམ་པའི་གང་ཟག་དེས་དེ་ལ་སྦྱོར་ན་ཅིར་འགྱུར།	241
༡༦ བས་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གིས་ལྷུང་བ་སྒྲེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱོར་ན་ཅིར་འགྱུར།	241
གཉིས་པ་པལ་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡན་ལག་ལ།	243
༡༥ ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།	243
༡༦ མཚན་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས།	244
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལ།	246
༡༥ གཞིའི་ཡན་ལག་།	246
༡༦ བསམ་པའི་ཡན་ལག་།	248
༡༧ སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་།	248
༡༨ མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་བཞི།	249
དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ།	246
༡༥ སེམས་ཅན་གྱིས་སྦྱེད་པ།	246
༡༦ སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྦྱེད་པ།	247
༡༧ དེ་གཉིས་ཀས་སྦྱེད་པ་དང་གསུམ།	248
གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ།	248
༡༥ འདུ་ཤེས་དང་།	248
༡༦ ཀྱན་སྦྱོང་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	248
དང་པོ་འདུ་ཤེས་ལ།	248
༡༥ དེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།	248
༡༦ གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཐེ་ཚོམ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས།	248
གཉིས་པ་ཀྱན་སྦྱོང་ཡན་ལག་ལ།	248
༡༥ རྒྱུ་ལས་པར་བྱེད་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་།	248

༡༽ རིགས་འབྲེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་།	248
༢༽ ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་བཤད་པ་གསུམ།	248
གསུམ་པ་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་ལ།	248
༡༽ རང་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་།	248
༢༽ གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་པ་གཉིས།	249
དང་པོ་རང་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལ།	248
༡༽ རང་གི་ལུས་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ།	249
༢༽ རག་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ།	249
༣༽ གང་རུང་རེ་རེས་བྱེད་དགོས་པ།	249
༤༽ གཉིས་ཀས་བྱེད་དགོས་པ་དང་བཞི་ལས།	249
གསུམ་པ་ལྟར་བ་སྒྲེ་ཚུལ་ལ།	249
༡༽ གཅིག་ཏུ་སྒྲེད་པ་དང་།	249
༢༽ ཐ་དད་དུ་སྒྲེད་པ་བཤད་པ་གཉིས།	249
གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲེད་པ་བཤད་པ་ལ།	249
༡༽ བསྐྱབ་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་ལྟར་བ་ཐ་དད་དུ་སྒྲེ་ཚུལ།	249
༢༽ བསམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པས།	249
༣༽ བཅས་པ་ཐ་དད་པས།	249
༤༽ ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་པས།	249
༥༽ གཞི་ཐ་དད་པས།	249
༦༽ སྒྲོང་བ་ཐ་དད་པས་ལྟར་བ་ཐ་དད་དུ་སྒྲེ་ཚུལ་དང་དྲུག་གོ།	249
གཞུང་གི་དོན་ལ།	249
༡༽ ལྟར་བ་སྒྲེད་པ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་།	249

༡༽ སྒྲོ་བ་འདུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག།	0
༢༽ ལྷ་བ་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱེ་ཚུལ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ།	0
༣༽ འདུ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ།	0
༤༽ སེལ་བ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་བཤད་པ་དང་ལྷ།	0
དང་པོ་ལྷ་བ་སྐྱེད་པ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ལ།	249
༡༽ བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ།	249
༢༽ འདུ་ཤེས་གྱི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ།	0
༣༽ ཆེ་གས་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ།	0
༤༽ མཆན་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་བཞི།	0
དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ལ།	249
༡༽ དངོས་དང་།	250
༢༽ ཞར་བྱང་གཉིས་ལས།	0
དང་པོ་དངོས་ལ།	250
༡༽ ཉམས་པས་ལྷ་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ།	250
༢༽ མ་ཆགས་པས་ལྷ་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ།	257
༣༽ བསྐྱེད་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱང་བས་སྒྲངས་བ་ལས་འདས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་ལས།	258
དང་པོ་ཉམས་པས་ལྷ་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ།	250
༡༽ གང་ཉམས་པ།	250
༢༽ གང་ལས་ཉམས་པ།	250
༣༽ གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་པ།	250
༤༽ ཚུལ་རིམ་ཏུ་ཉམས་པ།	250
༥༽ དེས་སྡེ་ལྷའི་རྒྱལ་སྒྱུར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ།	256

༤༽ དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ།	256
༥༽ ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྐར་བའོ།	256
བཞི་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ཉམས་པ་ལ།	250
༡༽ མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ།	250
༢༽ བོད་སྐར་བས་པའི་ལུགས་དགག་པ།	252
༣༽ བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་གསུམ་ལས།	255
དང་པོ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ།	251
༡༽ འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།	251
༢༽ དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས།	251
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ།	251
༡༽ འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་།	252
༢༽ པམ་པ་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས།	252
གཉིས་པ་སྐར་བས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ།	252
༡༽ འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།	252
༢༽ དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས།	253
གསུམ་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྦངས་པ་ལས་འདས་ན་ཉེས་བྱས་ལ། ..	258
༡༽ སྦངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་དང་།	258
༢༽ རྟོགས་མཐུན་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པའོ།	264
དང་པོ་སྦངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་ལ།	258
༡༽ སྦངས་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	258
༢༽ བསྐྱུ་བ།	261
༣༽ མཚན་ཉིད།	262

༤༽ གངས་ངེས།	262
༥༽ གོ་ངེས་ངེས་ཚུལ།	263
༦༽ སྒྲ་བཤད་པའོ།	263
༧༽ རབ་བྱུང་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ།	263
དང་པོ་སྒྲངས་འདས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ།	258
༡༽ ཆེ་མོང་རགས་ངེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་།	258
༢༽ ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།	259
གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ།	261
༡༽ ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས།	261
༢༽ དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས།	261
༣༽ བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས།	261
༤༽ རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས།	261
༥༽ མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་ལྗེའོ།	261
གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་ལ།	264
༡༽ སྦྱོང་ན་དང་།	264
༢༽ གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།	267
དང་པོ་སྦྱོང་ན་ལ་གཉིས།	264
༡༽ ཕྱོགས་མཐུན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཉོགས་པའི་བྱེད་ཉེས་མེད་དང་པོར་བཤད་པ།	264
༢༽ ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས།	264
གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ།	267
༡༽ བསྐྱུ་བ་བྱིན་པའི་དོན་བཤད་པ།	267
༢༽ དེའི་རོ་བོ་བཤད་པ།	268

༣༽ འབྲ་བའི་དོན་བཤད་པའོ།།	268
དང་པོ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ།	267
༡༽ མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	267
༢༽ སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	267
༣༽ བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལུགས་བཤད་པའོ།།	267
གསུམ་པ་འབྲ་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ།	268
༡༽ གང་འབྲ།	268
༢༽ གང་དང་འབྲ།	268
༣༽ གང་ལས་འབྲ།	268
༤༽ ཚུལ་རིམ་ལྟར་འབྲ་བའོ།།	268
སྡེ་མ་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ།	287
༡༽ གུན་གཏོང་དང་།	287
༢༽ གསོ་ཤོར་གཉིས་ལས།	287
གཉིས་པ་གསོ་ཤོར་ལ།	287
༡༽ རྩས་གསོ་ཤོར།	287
༢༽ རུས་པ་གསོ་ཤོར།	288
༣༽ ཉམས་པ་གསོ་ཤོར་གསུམ།	288
གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲང་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ།	295
༡༽ སྦྱི་དོན་དང་།	295
༢༽ གཞུང་དོན་གཉིས།	297
དང་པོ་སྦྱི་དོན་ལ།	295
༡༽ གཞིའི་དབྱེ་བ།	295

༡༽ སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན།	296
༢༽ བསྐྱ་བ།	296
༣༽ གངས་ངེས།	297
༤༽ གོ་རིམ་དང་ལྔ།	297
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ།	297
༡༽ བསྐྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི།	297
༢༽ བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི།	328
༣༽ བྱ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི།	365
༤༽ གསོ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི།	372
༥༽ དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་དང་ལྔ་ལས།	395
དང་པོ་བསྐྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་ལ།	297
༡༽ གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲོ་ནས་དང་།	297
༢༽ དབྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་།	317
༣༽ དགག་དབྱེད་སྒྲོ་ནས་བསྐྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་གསུམ།	323
དང་པོ་གསོ་སྦྱང་ལ།	297
༡༽ སྦྱི་དོན་དང་།	297
༢༽ གཞུང་དོན་གཉིས།	300
དང་པོ་སྦྱི་དོན་ལ།	297
༡༽ གསོ་སྦྱང་གི་མཚན་ཉིད།	298
༢༽ དབྱེ་བ།	298
༣༽ བསྐྱ་བ།	298
༤༽ གངས་ངེས་པ།	298

༥༽ གོ་རིམ།	299
༦༽ སྐྱ་བཤད་པའོ།	299
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ།	300
༡༽ གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱང་བ་དང་།	300
༢༽ རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་བྱང་བའོ།	315
དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱང་བ་ལ།	300
༡༽ ཞི་གནས་གསོ་སྦྱང་དང་།	300
༢༽ མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གཉིས།	300
དང་པོ་ཞི་གནས་གསོ་སྦྱང་ལ།	300
༡༽ གནས་མ་ཡིན་པ་དང་།	300
༢༽ གནས་ཡིན་པ་དང་།	300
༣༽ བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བཟུན་པ།	301
༤༽ བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་པའི་ཚུལ།	301
༥༽ སྦྱང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐྱོ་ཞིང་དེས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།	301
ལྷ་པ་སྦྱང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི།	302
༡༽ ལྷ་པ་གང་བསྐྱོ་བ།	302
༢༽ བསྐྱོ་བ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས།	302
༣༽ ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོ་བ།	302
༤༽ བསྐྱོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ།	302
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གཞི་བརྒྱུད་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས།	302
༡༽ སྦྱི་དོན་དང་།	302
༢༽ གཞུང་དོན་གཉིས།	306

དང་པོ་སྤྱི་ལོ་དོན་ལ།	302
༡༽ གཞི་རི་རྒྱ།	303
༢༽ ཚད།	303
༣༽ དབྱིབས།	303
༤༽ བཞག་པའི་གནས།	303
༥༽ བརྟུང་པའི་གནས།	304
༦༽ རབ་གནས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཆུང་ལ།	304
༧༽ ཆུང་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟུང་བ།	304
༨༽ ཆུང་ལ་མི་མཐུན་པར་བརྟུང་བའི་ཉེས་དམིགས།	305
༩༽ ཆུང་ལ་དང་མཐུན་པར་བརྟུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དགུའོ།	306
བརྟུན་པ་ཆུང་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟུང་བ་ལ།	304
༡༽ བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་བརྟུང་བ།	304
༢༽ སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་བརྟུང་བ།	304
༣༽ གང་ཟག་གང་གིས་བརྟུང་བ།	305
༤༽ དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བརྟུང་བ།	305
གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།	306
༡༽ གང་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་གནས་གྱི་སྐབས།	306
༢༽ གང་དག་བྱ་བ་ཆོ་གས་པའི་སྐབས།	309
༣༽ ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཆོ་གའི་སྐབས་སོ།	310
དང་པོ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་གནས་ལ།	306
༡༽ སློ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས།	306
༢༽ མཚམས་བཅད་པའི་གནས།	307

༣༽ མཚམས་མེད་པའི་གནས་དང་གསུམ།	309
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཆོ་གའི་སྐབས་ལ།	310
༡༽ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	310
༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།	314
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	310
༡༽ སྤྱི་འདོན་དང་།	310
༢༽ གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།	0
དང་པོ་སྤྱི་འདོན་ལ།	310
༡༽ གནས་གང་དུ་བྱ་བ།	311
༢༽ དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ།	311
༣༽ ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ།	311
༤༽ ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱས་བྱ་བ།	311
༥༽ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱའོ།	313
བཞི་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱས་བྱ་བ་ལ།	311
༡༽ སྦྱོར་བ་དང་།	311
༢༽ དངོས་གཞི་དང་།	312
༣༽ མཐུག་གསུམ་ལས།	312
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ།	312
༡༽ དག་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་།	312
༢༽ བསྟན་ཇོགས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་གཉིས།	312
གཉིས་པ་རྣམ་འབྲེད་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ།	315
༡༽ ཞི་གནས་གསོ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་བ།	315

༡༥ ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་པ།	315
༡༦ མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པའོ།	315
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་པ་ལ།	315
༡༥ ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ།	315
༡༦ ཚུལ་པའི་ཚུལ།	315
༡༧ ཚུལ་པའི་ཚུལ་ལོ།	315
གཉིས་པ་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐབས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ལ།	317
༡༥ གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱང་བ་དང་།	317
༡༦ གྲེང་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ།	322
དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱང་བ་ལ།	317
༡༥ སྒྲི་དོན་དང་།	317
༡༦ གཞུང་དོན་གཉིས།	322
དང་པོ་སྒྲིའི་དོན་ལ།	317
༡༥ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལྗང་བ།	317
༡༦ ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ཁས་ལྗང་བ།	318
༡༧ ཡུན་རི་ཙམ་དུ།	318
༡༨ དུས་ནས་གྱི་ཆོ།	318
༡༩ གནས་གང་དུ།	319
༢༠ ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ཁས་ལྗང་བ།	319
༢༡ དབྱར་ཁས་ལྗང་བའི་དམ་ཆོག་བཤད་པ་དང་བདུན།	320
དུག་པ་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ཁས་ལྗང་བ་ལ།	319
༡༥ སྦྱར་བའི་ཆོ་ག་དང་།	319

༡༥ དངོས་གཞིའི་ཆ་གཞོ།	320
གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ལ།	323
༡༥ གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།	323
༡༥ སྐྱེ་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས།	0
དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལ།	323
༡༥ ཡི་དམ་ངན་པ་དགག་པ་དང་།	323
༡༥ དགག་དབྱེ་དངོས་སོ།	323
གཉིས་པ་དགག་དབྱེ་དངོས་ལ་གཉིས།	323
༡༥ སྦྱོར་དོན་དང་།	323
༡༥ གཞུང་དོན་ནོ།	328
དང་པོ་སྦྱོར་དོན་ལ།	323
༡༥ ཡུལ་གང་དག་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ།	323
༡༥ རྟེན་གང་གིས་བྱ་བ།	324
༡༥ བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ།	324
༥༥ དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་བ།	324
༥༥ གནས་གང་དུ་བྱ་བ།	324
༥༥ དུས་ནས་གྱི་ཆེ་བྱ་བ།	324
༥༥ ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱས་བྱ་བ།	326
༥༥ དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ།	327
༥༥ དགག་དབྱེ་སྒྲ་བཤད་པའོ།	327
བཞི་པ་དངོས་པོ་གང་བྱ་བ་ལ།	324
༡༥ སྦྱིར་བཏང་དང་།	324

༡༥ དམིགས་བསལ་ལོ།	324
བྱག་པ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ་ལ།	324
༡༥ དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་དང་།	324
༡༥ དུས་མ་ཡིན་པའི་དགག་དབྱེ་ལོ།	325
གཉིས་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ལ།	325
༡༥ དུས་ཀྱི་ཕྱ་རོལ་དུ་བྱ་བ་དང་།	325
༡༥ དུས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བྱ་བ་དང་གཉིས་ལས།	325
བདུན་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བྱ་བ་ལ།	326
༡༥ སྦྱར་བ།	326
༡༥ དངོས་གཞི།	326
༡༥ མཐུག་གི་ཆོ་གའོ།	327
གཉིས་པ་གནང་བ་དང་བཅས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ།	328
༡༥ གོས་བསྟན་པ་དང་།	328
༡༥ སྒྲན་བསྟན་པ་གཉིས།	349
དང་པོ་གོས་བསྟན་པ་ལ།	329
༡༥ སྒྲ་བརྒྱུད་གི་གཞི་དང་།	329
༡༥ གོས་ཀྱི་གཞི་དང་།	340
༡༥ གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།	347
དང་པོ་སྒྲ་བརྒྱུད་གི་གཞི་འཆད་པ་ལ་གཉིས།	329
༡༥ དགོས་དོན་དང་།	329
༡༥ བསྐྱེད་དོན་ནོ།	329

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ།	329
༡༽ སྤྱི་བརྒྱུད་གི་སྤྱི་བཤད།	329
༢༽ རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ།	330
༣༽ དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་བ།	331
༤༽ གནས་གང་དུ་བྱ་བ།	332
༥༽ དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ།	332
༦༽ ཡུན་རི་ཚམ་དུ་བྱ་བ།	333
༧༽ ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་བྱ་བ།	333
༨༽ སྤྱི་བརྒྱུད་བཅིང་བའི་ཚུལ།	335
༩༽ བརྒྱུད་སྤྱི་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ་དང་དགྲ།	335
བདུན་པ་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་གདིང་བ་ལ་གསུམ།	333
༡༽ སྦྱོར་བ་དང་།	333
༢༽ དངོས་གཞི་དང་།	334
༣༽ མཐུག་གོ།	335
དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ལ།	333
༡༽ གང་ཟག་སོ་སོའི་སྦྱོར་ཆོག་དང་།	333
༢༽ དག་འདུན་ཆོག་སྤྱི་བའི་སྦྱོར་ཆོག་དང་།	333
༣༽ གདིང་བར་བསྐྱོས་པའི་དག་སྦྱོར་གི་སྦྱོར་ཆོག་དང་གསུམ་མོ།	334
དགྲ་པ་བརྒྱུད་སྤྱི་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ་ལ།	335
༡༽ དབྱེ་བ།	335
༢༽ རོ་བོ།	338
༣༽ གང་དབྱུང་བའི་དངོས་པོ།	339

༤༽ ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས།	339
༥༽ གནས་གང་དུ།	339
༦༽ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར།	339
༧༽ དུས་གང་གི་ཆོ།	339
༨༽ གང་ཟག་གང་གིས་དབྱུང་ཚུལ་དང་བརྒྱད།	339
དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ།	336
༡༽ དབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིན་དུ་མེད་པར་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་དབྱུང་བ་དང་།	336
༢༽ དབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིན་པ་བཅོས་མ་ལས་ཀྱི་དབྱུང་བ་དང་གཉིས།	0
དང་པོ་དབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིན་དུ་མེད་པར་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས། ..	336
༡༽ དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་།	336
༢༽ གང་ཟག་སྒོ་སྒྲིན་ཀྱི་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་གཉིས།	336
གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས།	336
༡༽ མ་མ་སྐྱུ་རྒྱུ་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་།	336
༢༽ གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སྒོ་སྒྲིན་དབྱུང་བ་གཉིས།	338
དང་པོའི་སྐབས་སུ་མ་མ་སྐྱུ་བཅུ་ལ།	336
༡༽ མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད།	336
༢༽ མཆོམས་ལ་ཡིད་གཉིས་བླ་བའི་མ་མ་བརྒྱད།	337
༣༽ མཆོམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད།	338
༤༽ རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་བླ་བའི་མ་མ་དུག།	338
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ།	339
༡༽ གདིང་བ།	339
༢༽ བརྒྱུད་བ།	340

༡༽ དབྱང་བའོ།	340
གཉིས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གོས་ཀྱི་གཞི་ལ།	340
༡༽ སྤྱི་དོན།	340
༡༽ གཞུང་དོན་གཉིས།	346
དང་པོ་སྤྱི་འོ་དོན་ལ།	340
༡༽ དད་ཇུས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།	340
༡༽ གོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།	341
དང་པོ་དད་ཇུས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ།	340
༡༽ བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ།	340
༡༽ འོན་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས།	340
༡༽ ཇེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས།	340
༡༽ ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས།	341
༡༽ ལུ་ལོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ།	341
གཉིས་པ་གོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	341
༡༽ གོས་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱབ་པ།	341
༡༽ ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ།	342
༡༽ དེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་གོས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ།	342
གསུམ་པ་དེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་གོས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ།	342
༡༽ གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	342
༡༽ འོན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ།	344
༡༽ འཆང་བའི་བསམ་པ།	345
༡༽ གྱི་བྲག་ཏུ་ཆོས་གོས་གསུམ་བྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ།	346

དང་པོ་གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ།	342
༡ ་ འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས།	342
༢ ་ ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས།	344
༣ ་ མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་གསུམ་ལས།	344
དང་པོ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ།	342
༡ ་ དངོས་དང་།	342
༢ ་ སྒྲ་ཆེགས།	344
གཉིས་པ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་གཉིས།	344
༡ ་ དངོས་དང་།	344
༢ ་ སྒྲ་ཆེགས།	344
གསུམ་པ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་གཉིས།	344
༡ ་ དངོས་དང་།	344
༢ ་ སྒྲ་ཆེགས།	344
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་གཉིས།	346
༡ ་ གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།	346
༢ ་ སྒྲ་ཆེགས་ཁྱབ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ།	0
གསུམ་པ་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལ་བཞི།	347
༡ ་ ལུལ་དབྱས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་ཆེགས་བསྟན་པ།	348
༢ ་ མཆིལ་ལྷམ་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ།	348
༣ ་ ཀོ་ལྷགས་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ།	349
༤ ་ ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་གཞན་བསྟན་པའོ།	349
གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་བསྟན་པ་ལ།	349

༡༽ སྤྱི་དོན་དང་།	349
༢༽ གཞུང་དོན་གཉིས།	362
དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ།	349
༡༽ སྤྱི་ཁྱེད་གྲུ་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ།	349
༢༽ དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	349
༣༽ གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ།	358
༤༽ སྤྱི་བཞག་པའི་གནས་རྒྱུ་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་།	359
༥༽ སྤྱི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།	361
༦༽ སྤྱི་ཁྱེད་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།	362
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་བྱུག་།	349
༡༽ དབྱེ་བ།	349
༢༽ སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།	350
༣༽ སྤྱི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་།	350
༤༽ སྤྱི་བསྟེན་པའི་དགོས་པ།	352
༥༽ སྤྱི་བཤད་པ།	352
༦༽ སྤྱི་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ།	352
བྱུག་པ་སྤྱི་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ།	352
༡༽ ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	353
༢༽ ཁར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།	353
དང་པོ་ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ།	353
༡༽ མི་ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།	353
༢༽ ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ།	353

དང་པོ་མི་ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་བའི་ཚུལ་ལ།	353
༡༽ བསྟོ་ཁང་བསྟེན་བ་དང་།	353
༢༽ ལེགས་སྤྱར་གྱིས་ཁྱུས་བསྟེན་བ།	353
༣༽ མིག་ལ་བན་བའི་ཕྱིར་དུ་དོམ་ལྷགས་བསྟེན་བ།	353
༤༽ མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོ་བསྟེན་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར།	353
གཉིས་པ་ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་བའི་ཚུལ་ལ།	353
༡༽ མིག་སྒྲན་བསྟེན་བ།	353
༢༽ རིང་བུའི་དུ་བ་བསྟེན་བ།	353
༣༽ སྒྲིའི་ཤལ་སྒྲན་བསྟེན་བ།	353
༤༽ མཚོན་གྱིས་གསོ་བ་བསྟེན་བ།	353
༥༽ འདོམ་གྱིས་གསོ་བ་བསྟེན་བ།	353
༦༽ བགས་བ་དང་ཁའི་ནང་ཆང་གིས་བགྲུ་བ།	353
༧༽ སྒྲན་ཁུ་རི་ལྟར་བསྟེན་བའོ།	353
གཉིས་པ་ཁར་བསྟེན་བའི་ཚུལ་ལ།	353
༡༽ མི་ན་བའི་ཁར་བསྟེན་བའི་ཚུལ་དང་།	353
༢༽ ན་བའི་ཁར་བསྟེན་བའི་ཚུལ།	354
༣༽ འཕོངས་བའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་འོ།	358
དང་པོ་མི་ན་བའི་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་ལ།	353
༡༽ དུས་རུང་ཁོ་ནར་བསྟེན་བ་དང་།	354
༢༽ སྒྲན་གཞན་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་ཚུལ་འོ།	354
གཉིས་པ་ན་བའི་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་ལ་གསུམ།	354
༡༽ དུས་རུང་གི་སྒྲན་དུས་མ་ཡིན་པར་བསྟེན་བའི་ཚུལ།	354

༡༽ ལྷན་མར་དང་འབྲེལ་བའི་ཆང་གི་སྐྱོན་བསྟེན་ཚུལ།	355
༢༽ སྐྱོན་གྱི་མ་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་བའི་ཚུལ་ལོ།	356
དང་པོ་དུས་རུང་གི་སྐྱོན་དུས་མ་ཡིན་པར་བསྟེན་བའི་ཚུལ་ལ།	354
༡༽ ལྷན་གྱི་སྐྱོན་བསྟེན་ཚུལ།	354
༢༽ ལའི་སྐྱོན་བསྟེན་ཚུལ།	354
༣༽ སྐྱོན་བའི་སྐྱོན་བསྟེན་ཚུལ་ལོ།	355
གསུམ་པ་སྐྱོན་གྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གྱིན་བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་ཚུལ་ལ།	356
༡༽ དངོས་པོ་གང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།	356
༢༽ རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས།	356
༣༽ དུས་གང་གི་མདུན་དུ།	356
༤༽ དུས་ནམ་གྱི་ཆོ།	357
༥༽ དུས་ཅི་མིད་དུ།	357
༦༽ ཆོ་ག་ཅི་ལྟ་བུས།	357
༧༽ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ།	357
༨༽ ཚུལ་ཅི་ལྟར་དུ་སྐྱོད་པའོ།	358
དུག་པ་ཆོ་ག་ཅི་ལྟ་བུས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ།	357
༡༽ སྐྱོར་བ།	357
༢༽ དངོས་གཞི།	357
༣༽ མདུག་གསུམ་ལས།	357
བརྒྱད་པ་ཅི་ལྟར་དུ་ལོངས་སྐྱོད་པ་ལ།	358
༡༽ གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འོག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ལོངས་མི་སྐྱོད་པ།	358
༢༽ སྐྱོན་གཞན་འབྲེལ་པ་ལ་ཆོ་ག་སྐྱོན་མ་འདུག་པ།	358

༣༽ སྤྲོད་ཀྱི་ཆ་བས་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ།།	358
ལྷ་པ་སྤྲོད་བཞག་པའི་གནས་རུང་ཁང་གི་ནམ་གཞག་ལ།	359
༡༽ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རུང་ཁང་གི་ཕྱི་སྒྲོབ་པ།	359
༢༽ གནས་གང་དུ་རུང་ཁང་བཅད་པ།	359
༣༽ ཉེན་གང་གིས་བཅད་པ།	359
༤༽ དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བཅད་པ།	359
༥༽ ཆོ་ག་གང་གིས་བཅད་པ།	360
༦༽ རུང་ཁང་གི་བྱེད་ལས།	361
༧༽ སྤྲོ་བཤད་པ།	361
༨༽ རུང་ཁང་བཅད་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ།།	361
བདུན་པ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ།	362
༡༽ ཁ་སྤྲི་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་དང་།	362
༢༽ བཤད་གཅིའི་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་ལོ།།	362
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་གཉིས།	362
༡༽ གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།	362
༢༽ སྤྲོ་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ།།	264
དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ།	362
༡༽ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	362
༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།	362
གསུམ་པ་བྱ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	365
༡༽ སྤྱི་དོན་དང་།	365
༢༽ གཞུང་དོན་ནོ།།	371

དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས།	365
༡༽ དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དངོས་དང་།	365
༢༽ གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནོ།།	371
དང་པོ་དག་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དངོས་ལ།	365
༡༽ སྦྱར་བ།	365
༢༽ དངོས་གཞི།	365
༣༽ མཐུག་གསུམ་ལས།	371
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ།	365
༡༽ ལས་ཆགས་པ་གཞིའི་མཆན་ཉིད།	365
༢༽ ལས་ཆགས་པ་བསམ་པའི་མཆན་ཉིད།	369
༣༽ ལས་བརྗོད་པ་དོ་བའི་མཆན་ཉིད།	370
༤༽ ལས་ཉམས་སྤྱོད་བའི་མཆན་ཉིད།	370
༥༽ ལས་ཆགས་པ་དུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡོ།།	371
དང་པོ་ལས་ཆགས་པ་གཞིའི་མཆན་ཉིད་ལ་གསུམ།	365
༡༽ བདག་པོའི་རྒྱུ་གྱིས་གཙོ་བོ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དག་འདུན།	365
༢༽ རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་མཁན།	368
༣༽ བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནོ།།	368
གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་གཉིས།	368
༡༽ སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་།	368
༢༽ སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་ལོ།།	368
གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་ལ་གཉིས།	368
༡༽ བྱིས་པ་ལ་བྱ་བ་དང་།	368

༡༥ རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བའོ།།	368
གཉིས་པ་ལས་ཆགས་པའི་བསམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས།	369
༡༥ དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་།	369
༡༥ བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལས་སོ།།	369
གཉིས་པ་བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལས་ལ།	369
༡༥ འདུ་ཤེས་དང་།	369
༡༥ ཀུན་སྒྲིང་གཉིས་ལས།	369
གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ།	370
༡༥ ལས་ཚང་བ།	370
༡༥ མ་ཞོར་བ།	370
༡༥ མ་འཁྲུགས་པའོ།།	370
གསུམ་པ་མ་འཁྲུགས་པ་ལ།	370
༡༥ སྒྲིང་ལམ་མ་འཁྲུགས་པ།	370
༡༥ ཆོག་མ་འཁྲུགས་པ།	370
༡༥ གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པ་གསུམ་ལས།	370
བཞི་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ།	370
༡༥ གང་ཟག་གང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ།	370
༡༥ ཚད་ཇི་ཅམ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ།	371
༡༥ ཤེས་པ་གང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའོ།།	371
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས།	371
༡༥ གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།	371
༡༥ ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ།།	372

གཉིས་པ་ཁྱབ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ།	372
༡༽ སྒྱུར་བསྐྱོད་པ་དང་།	372
༢༽ ཐུན་མོང་བའོ།།	372
བཞི་པ་གསོ་བ་ཕྱིར་བཅས་ཀྱི་གཞི་ལ།	372
༡༽ ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅས་དང་།	372
༢༽ ཚོད་པ་ཕྱིར་བཅས་གཉིས་ལས།	391
དང་པོ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅས་ལ་དུག།	372
༡༽ ཕྱིར་བཅས་ཀྱི་གཞི་དངོས་དང་།	372
༢༽ དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི།	385
༣༽ ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྒྱུད་པའི་གཞི།	385
༤༽ ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བའི་གཞི།	387
༥༽ ལས་བྱེ་བའི་གཞི།	389
༦༽ འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞིའོ།།	390
དང་པོ་ཕྱིར་བཅས་ཀྱི་གཞི་དངོས་ལ།	372
༡༽ རང་མི་སྒྲོ་བ་ནན་ཏུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ།	372
༢༽ རང་སྒྲོ་བ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཅས་ཚུལ་གཉིས།	376
དང་པོ་རང་མི་སྒྲོ་བ་ནན་ཏུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཅས་ལ་བརྒྱད།	372
༡༽ དབྱེ་བ།	373
༢༽ བསྐྱུ་བ།	373
༣༽ མཚན་ཉིད།	374
༤༽ ནན་ཏུར་གྱི་སྒྲོ་ན་འགྲོའི་བྱ་བ།	374
༥༽ མདོར་བསྐྱུས་སྒྱུར་བ།	374

༤༽ རྟ་རྟུང་གང་ལྟར་བའི་རྟུང་ལྟར་བ་བསྟན་པ།	374
༥༽ རྟ་རྟུང་གི་སྒྲ་བཤད་པ།	375
༦༽ རྟ་རྟུང་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྟེན་སོ།	375
བརྒྱད་པ་རྟ་རྟུང་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ།	375
༡༽ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་བ།	375
༢༽ ལུལ་གང་ལ་རྟ་རྟུང་བྱ་བ།	375
༣༽ རྟ་རྟུང་གི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ།	375
༤༽ དུས་ནམ་གི་ཆེ་བྱ་བ།	375
༥༽ ཆོ་ག་ཇི་ལྟར་བྱས་བྱ་བ།	375
༦༽ རྟ་རྟུང་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ།	375
༧༽ དེས་གྲོལ་བའི་རྟུང་བཤད་པའོ།	376
བདུན་པ་གྲོལ་བའི་རྟུང་བཤད་པ་ལ།	376
༡༽ ཐུན་མོང་བའི་གྲོལ་རྟུང་དང་།	376
༢༽ རྟུང་གི་གྲོལ་རྟུང་གཉིས་ལས།	376
གཉིས་པ་རང་སྒྲོ་བ་ལ་མཐོལ་བཤད་པས་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	376
༡༽ ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དགོས་པ་དང་།	376
༢༽ ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་ཚུལ་ལོ།	376
གཉིས་པ་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས།	376
༡༽ བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་།	376
༢༽ སྒྲོར་བའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པར་སྒྲུབ་པའོ།	377
གཉིས་པ་སྒྲོར་བའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།	377
༡༽ ལྟར་བ་བཅའ་སྒྲོ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཐོལ་བ་དང་།	377

༡༽ ལྷ་བ་བཞགས་པ་དངོས་གཉིས་ལས།	378
དང་པོ་ལྷ་བ་བཞགས་པའི་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཐོལ་བ་ལ་ལྷ།	377
༡༽ ལྷ་བ་ལ་མཐོལ་བ།	377
༡༽ མཐོལ་ལྷ་བ་གྱི་གངས།	377
༢༽ ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་མཐོལ་བ།	377
༣༽ དངོས་པོ་གང་མཐོལ་བ།	377
༤༽ ཆོ་ག་རི་ལྷ་བྱས་མཐོལ་བ།	377
གཉིས་པ་ལྷ་བ་བཞགས་པ་དངོས་ལ་གཉིས།	378
༡༽ བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཞགས་ཚུལ་དང་།	378
༡༽ བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞགས་ཚུལ་ལོ།	378
དང་པོ་བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཞགས་ཚུལ་ལ།	378
༡༽ ལྷ་བ་ལ་བཞགས་པ།	378
༡༽ ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བཞགས་པ།	378
༢༽ དངོས་པོ་གང་བཞགས་པ།	378
༣༽ ཆོ་ག་རི་ལྷ་བྱས་བཞགས་པའོ།	378
གཉིས་པ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པས་ལྷ་བ་བཞགས་ཚུལ་ལ་གཉིས།	378
༡༽ ལྷ་བ་བཞགས་པའི་ཉིས་པ་དེ་མཐོལ་བཞགས་བྱེད།	378
༡༽ ལྷ་བ་དངོས་གཞི་དེ་མཐོལ་བཞགས་བྱ་བ།	380
དང་པོ་ལྷ་བ་བཞགས་པའི་ཉིས་པ་དེ་མཐོལ་བཞགས་བྱེད་ལ་གཉིས།	378
༡༽ མཐོལ་བ་དང་།	378
༡༽ བཞགས་པའོ།	379
དང་པོ་མཐོལ་བ་ལ་ལྷ།	378

༡༽ དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་དུ།	378
༢༽ ཡུལ་གང་ལ།	379
༣༽ ཉེན་གང་གིས།	379
༤༽ དངོས་པོ་གང་།	379
༥༽ ཆོ་ག་གང་གིས་མཐོལ་བའོ།	379
ལྷ་པ་ཆོ་གང་གིས་མཐོལ་བ་ལ།	379
༡༽ སྦྱར་བ།	379
༢༽ དངོས་གཞི།	379
༣༽ མཐུག།	379
གཉིས་པ་ལྷུང་བཅས་ཉེས་བཤགས་ཚུལ་ལ།	379
༡༽ དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་དུ་བཤགས་པ།	379
༢༽ ཉེས་པ་གང་བཤགས་པ།	380
༣༽ ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་པ།	380
༤༽ ཉེན་གང་གིས་བཤགས་པ།	380
༥༽ ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་པའོ།	380
ལྷ་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བཤགས་པ་ལ།	380
༡༽ སྦྱར་བ།	380
༢༽ དངོས་གཞི།	380
༣༽ མཐུག།	380
གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་བ་དངོས་ཀྱི་བཤགས་པ་ལའང་གཉིས།	380
༡༽ བཤགས་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་དང་།	380
༢༽ ལྷག་མ་པམ་པ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལོ།	380

གཉིས་པ་ལྷག་མ་པམ་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	380
༡༽ ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་།	381
༢༽ དག་སྒོང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་།	381
༣༽ དེ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ།	0
གཉིས་པ་དག་སྒོང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལྷག་མ་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ་གཉིས།	381
༡༽ སྒོ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མའི་བཅབས་ཉེས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་དང་།	381
༢༽ ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་ལོ།	382
དང་པོ་སྒོ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མའི་བཅབས་ཉེས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་ལ་གཉིས།	381
༡༽ སྒོ་བ་ནོད་པ་དང་།	381
༢༽ སྒོ་བ་སྐྱོད་པ་གཉིས་སོ།	381
གཉིས་པ་ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ་གཉིས།	382
༡༽ མགུ་བས་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལོ།	382
༢༽ དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ།	383
གཉིས་པ་པམ་པ་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ་གཉིས།	383
༡༽ པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	383
༢༽ འཆབ་མེད་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་ལོ།	384
གཉིས་པ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི།	385
༡༽ གཞི།	385
༢༽ བསམ་བ།	385
༣༽ སྒྱུར་བ།	385
༤༽ མཐར་ཐུག་གོ།	385
གསུམ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྐྱོད་པའི་གཞི་ལ།	385

༡༽ དབྱེ་བ།	385
༢༽ བསྐྱུ་བ།	386
༣༽ མཚན་ཉིད།	386
༤༽ བསྐྱུ་བ་བྱ།	386
༥༽ སྒྲ་བཤད་བ།	387
༦༽ དེ་ལས་གྲོལ་བའི་དུས་སོ།	387
དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ།	385
༡༽ ཆེ་མོང་རགས་རིམ་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་དབྱེ་བ།	385
༢༽ ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་སྒྲོན་སྒྲོན་དབྱེ་བའོ།	385
གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ་གསུམ།	386
༡༽ རོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོན་བསྐྱུ་བ་དང་།	386
༢༽ རྣམ་གངས་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་བསྐྱུ་བ་དང་།	386
༣༽ ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོན་སྒྲོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ།	386
དང་པོ་རོ་བོའི་སྒྲོན་སྒྲོན་བསྐྱུ་བ་ལ།	386
༡༽ སྒྲངས་པས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་།	386
༢༽ སྒྲད་པས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་།	386
༣༽ རྣམ་པར་དག་པས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་གསུམ་ལས།	386
གཉིས་པ་རྣམ་གངས་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོན་བསྐྱུ་བ་ལ།	386
༡༽ ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ནན་ཏུ་བྱས་པ་དང་།	386
༢༽ མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་འདུ།	386
བཞི་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་གཞི་ལ།	387
༡༽ ལྷལ་གང་ལ་སྒྲིང་བ།	387

༡༽ རྟེན་གང་གིས་སྐྱེད་བ།	387
༢༽ གནས་གང་དུ་སྐྱེད་བ།	388
༣༽ དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་སྐྱེད་བ།	388
༤༽ གཞི་གང་ལ་སྐྱེད་བ།	388
༥༽ ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྐྱེད་བ།	388
༦༽ སྐྱེད་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་དུ་སྐྱུབ་བ།	388
༧༽ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེད་བའོ།	389
བདུན་པ་སྐྱེད་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་དུ་སྐྱུབ་པ་ལ།	388
༡༽ ཉེས་པ་སྐྱེད་བའི་སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་ཅས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་།	388
༢༽ འབྱེད་པ་གཉིས།	389
དང་པོ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བའི་སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་ཅས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ།	388
༡༽ སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་།	388
༢༽ སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འབྱེད་པ་གཉིས་ལས།	388
གཉིས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ལ།	389
༡༽ མི་སྟན་པར་བྱེད་པ་དང་།	389
༢༽ སྟན་པར་བྱེད་པ་གཉིས།	389
གཉིས་པ་སྟན་པར་བྱེད་པ་ལ།	389
༡༽ ལྷུང་བ་སྐྱེད་ཞིང་སྐྱེད་བ་ན་ལྷུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།	389
༢༽ ལེན་པ་གཉིས་ལས།	389
ལྷ་པ་ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ལ་བཞི།	389
༡༽ གཞི།	389
༢༽ བསམ་བ།	390

༣༽ སྒྲོར་བ།	390
༤༽ མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ།	390
དང་པོ་གཞི་ལ།	389
༡༽ གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས།	389
༢༽ གང་དག་དབྱེ་བའི་དགོ་འདུན།	390
༣༽ གང་གི་ལས་ཐ་དང་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གསུམ་ལས།	390
དུག་པ་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ལ་གཉིས།	390
༡༽ ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་འཁོར་ལོའི་དོན་དང་།	390
༢༽ ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་དོན་བཤད་པའོ།	390
གཉིས་པ་ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལ་བརྒྱད།	391
༡༽ དགོས་པ།	391
༢༽ རྒྱ།	391
༣༽ རོ་བོ།	391
༤༽ དབྱེ་བ།	391
༥༽ ཚུད་པ་ཞི་བྱེད།	392
༦༽ ཚུད་པ་འབྲུལ་མའི་དོན།	395
༧༽ ཞི་བྱེད་འབྲུལ་མའི་དོན།	395
༨༽ ཚུད་པ་མཐར་སྐྱེལ་བའི་དོན་ནོ།	395
གཉིས་པ་རྒྱ་ལ།	391
༡༽ རང་གི་རྒྱ་དང་།	391
༢༽ ཕྱིའི་རྒྱ་ལོ།	391
གཉིས་པ་ཕྱིའི་རྒྱ་ལ།	391

༡༽ དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་།	391
༢༽ སྒྲིང་བ་དང་།	391
༣༽ ལྷང་བ་དང་བཅས་པ་དང་།	391
༤༽ ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་བྱེད་པའོ།	391
ལྷ་པ་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་ལ།	391
༡༽ ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་ཞི་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་།	392
༢༽ ཚོད་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ།	392
༣༽ ཚོད་པ་སོ་སོའི་ཞི་བྱེད་བཤད་པའོ།	392
གསུམ་པ་ཚོད་པ་སོ་སོའི་ཞི་བྱེད་ལ།	392
༡༽ འབྱེད་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་།	392
༢༽ མི་གདམ་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་།	394
༣༽ ལྷང་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད།	394
༤༽ བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་བཞི་ལས།	395
དང་པོ་འབྱེད་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་པ་ལ།	392
༡༽ མངོན་སུམ་གྱི་ཞི་བྱེད།	392
༢༽ གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་གཉིས།	393
དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཞི་བྱེད་ལ།	392
༡༽ ཞི་བྱེད་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ངོས་གཟུང་བ་དང་།	392
༢༽ དེས་ཚོད་པ་རི་ལྟར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།	392
གཉིས་པ་གང་མང་གི་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ལ།	393
༡༽ གཞི་གང་ལ་བྱ་བ།	393
༢༽ ཉེན་གང་གིས་བྱེད་པ།	393

༣༽ ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བྱ་བའོ།།	393
གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བྱ་ཚུལ་ལ།	393
༡༽ སྦྱོར་བ།	393
༢༽ དངོས་གཞི།	393
༣༽ མཐུག་དང་གསུམ།	394
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ།	393
༡༽ ཚུལ་ཤིང་གིས་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།	393
༢༽ ལེན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ།།	394
ལྷ་པ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ་ལ་གཉིས།	395
༡༽ གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་།	395
༢༽ སྐབས་ཆེགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ།།	0
དང་པོ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས།	395
༡༽ སྦྱོང་དང་།	395
༢༽ གཞུང་དོན་ལས།	397
དང་པོ་སྦྱོང་དོན་ལ་བཞི།	395
༡༽ ཕྱག་བུ་བའི་རྣམ་གཞག།	396
༢༽ གཞུག་ལག་ཁང་བཅེགས་པའི་གནས་བརྟན་པ།	396
༣༽ ཁང་པའི་ཕྱི་པར་ཆོན་ཇི་ལྟར་དུ་བྱུག་པ།	396
༤༽ སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་འབྲི་ཚུལ།	396
༥༽ མཆོད་རྟེན་བྱ་ཚུལ་ལོ།།	396
དང་པོ་ཕྱག་བུ་བའི་རྣམ་གཞག།	396
༡༽ ལུལ་གང་ལ།	396

༡༽ རྟེན་གང་གིས།	396
༢༽ རི་ཁྱར་དུ་བྱུག་བྱ་བའོ།	396
པར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག་	398

༡༡། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོའི་
 དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པ་སློ་གསལ་མཁས་པའི་
 མགྲལ་རྒྱན་མུ་ཉིག་གི་སྤང་བ་ཞེས་^༡བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
 གསུང་རྒྱན་བཞུགས་སོ།།

རྣམ་དག་མཐུན་བཅའི་གྲུ་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཏེ། །ལུས་ཅན་སྤྱིང་པའི་ཆུ་བོ་ལས་བསྐྱལ་
 རས། །རྣམ་གྲོལ་ལོར་བུའི་སྤྱིང་དུ་འཁྲིད་མཛད་པ། །དེད་དཔོན་ཤྲུའི་གཙོ་ལ་གྲུས་
 ཕྱག་འཆའ། །འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཚོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། །ཉི་བ་འཁོར་དང་འོད་
 སྤང་གུན་དགའ་བོ། །སྤྱི་གཙན་འཛིན་དང་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ། །འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་
 འོད་དང་ཤྲུའོད། །དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་བཙུག་ས་ག་ལྟ། །བསྟན་པའི་སྤྱོན་
 མེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཁ་ཆེ་འདུལ་བཟང་མཁས་པ་དུལ་བ་ལྟ། །དག་ལེགས་
 བཤེས་གཉེན་པཎ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས། །དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་
 གཉེན་སོགས། །འདུལ་བའི་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཐུབ་བསྟན་ཉི་
 ལྟར་གསལ་མཛད་ཅོང་ཁ་པ། །མདོ་ཐུགས་བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་རྒྱལ་ཆབ་
 པ། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་དག་ལེགས་དཔལ། །ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་པར་
 བཅས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆའ། །རིགས་ལམ་ཅིབས་སྟོང་ལྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །ཐུབ་
 བསྟན་ས་ཆེན་བཞི་ལ་དབང་སྐྱར་ཞིང་། །སློ་བཟང་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་མཛད་
 པའི། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །དེ་ལ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་
 འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་འཆད་པ་ལ། །སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལའང་། ལྷོན་པས་རི་ལྷོ་གསུངས་ཚུལ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། བར་དུ་ཆོག་གས་བསགས་
ཚུལ། མཐར་མཇས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་དངོས།

དང་པོ་ནི། རིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། ❶ ལྷོན་པ་འདི་ལྷོན་བསྐྱེད་པ་དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས། ཞེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེའི་ལྷོན་པ་ཀྱིས་དག་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བསགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བར་སྐྱབས་སུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དཔྱལ་བའི་ཤིང་ཏྲ་འབྲེན་
པའི་གུད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ། རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དཔགས་ཏེ་གོགས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
དཔག་མེད་བྱུང་བ་མ་བཟོད་པར་གཤེན་རྩེའི་སྤྱིས་སུ་ཨ་པ་སྤང་མགོ་དང་། སྤྱིག་པ་
སྤྱེལ་མགོ་ལ། འདིའི་ཁུར་ཀྱང་བདག་གིས་ཁུར་བར་ཅི་གནང་། ཞེས་ཞུས་པས། དེ་
དག་ཁྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་སྤྱོད་བ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་
ཡོད་ཅེས་ཟེར་ནས། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་མགོ་ལ་བསྐྱེད་པས་ཆེའི་དུས་བྱས་སྤྱིའི་ནང་དུ་
སྤྱིས་ཏེ། དེར་ལོ་མང་པོར་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་
སྤྱོ་སྤྱོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བྱེད་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་དཔྱལ་བའི་
རྩོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་རྩམ་ཁན་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་དུ་ཀྱིས་
ཤྱུག་བྱུག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་ཤྱུགས་དག་པོ་སྤྱིས་ནས་གདུགས་གཅིག་དང་། མཆིལ་
ལྷམ་བྱུང་གཅིག་རྩེའི་བུམ་པ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟེ། མགོན་བུ་ལྷ་མོ་ཏྲ་གཏོར་
ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེད་སྤྱོད་ཅི་འདྲ་དང་། །ཞེས་སོགས་བཟོད་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་བཟང་ལས། ❷ ང་ནི་ལྷོན་ཆེ་དབུལ་པོར་གྱུར་པའི་
ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤྱུག་བྱུག་ཆེན་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་གི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་
ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་

དཔུལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པ་ལ་བཞེད་དམ་དཔུང་དོ། །

གཉིས་པ་རིམ་སྒྲིང་དུ་བསགས་པའི་ཡུན་ཆད། ཡུལ་གང་ལ་རིམ་ལྟར་བསགས་
ཚུལ། གང་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་
པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶ དེ་གངས་མེད་
གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། ❷ གངས་མེད་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་
ཚོགས་བསགས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱན་མོང་བའི་རྣམ་གཞག་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གི་བྱད་པར་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་མེད་དང་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་པོ་བྲང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་སྟོན་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྤྲས་
གཞོན་ཏུ་བཙོན་འགྲུས་སྒྲིད་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་❸
སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་སྟོན་ལམ་
བཏབ་པ་ནས། འདྲེན་པ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལ་ཐུག་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་
ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེའི་སྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས།
གཉིས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མཛེས་པར་སྒྲུང་བའི་པོ་བྲང་གོང་ཁྲིར་འཛམ་བུའི་གསེར་ཞེས་བྱ་
བར་ཆོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོར་གྱུར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགོན་མཆོག་
ཡན་ལག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ནས། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལ་
ཐུག་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་བྱུག་སྟོང་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེའི་སྟོན་པ་ཚོགས་
གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས། གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་དག་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་པོ་བྲང་གོང་
ཁྲིར་པར་ཅོ་ཅན་དུ་གཞོན་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་མར་མེ་
མཛད་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ནས། འདྲེན་པ་རྣམ་པར་གཞིགས་ལ་

ཐུག་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱིམ་བདུན་སྟོང་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་འོ་ནས་ཆོག་གས་
གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དབང་པོའི་ཏོག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆེ་མོ་སུམ་ཁྱིམ་པའི་དུས་སུ། རྒྱལ་པོའི་པོ་
བྲང་གཉིན་ལྡན་དུ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་བྱོན་པའི་ཆེ། སྟོན་པ་འདི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ལྷ་
མར་སྤྲུལ་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་འོ་ནས་མཆོད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྐྱེ་ཆེ་ཕྱི་མ་
ལ་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཞེས་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་ལས། ❶ རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་
ཆེན་གཙུག་། བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་འབྱུང་། །དང་པོ་ཤྲ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ❷ སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་ཆེ་ནི་བསྐྱལ་པ་
བྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་མར་མེ་མཛད་གྱི་ཆེ་ནི་གཉིས་པ་
རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་
ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བྲངས་མེད་གསུམ་དུ་
ཆོག་གས་བསགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོག་གས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དམ་པ་
ཏོག་དཀར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཐུབ་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས། རྩེ་རྩེ་གདན་དུ་སྐྱེར་ལམ་བོད་ནས་
ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་བར་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གསར་དུ་
སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ❸ སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་
མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆེ་མོས་སྐྱོད་དང་། གཉིས་པའི་ཆེ་མ་དག་
ས་བདུན་དང་། གསུམ་པའི་ཆེ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས། དེའི་རྩེས་

སུ་གཞི་དང་སྤྱི་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་
 ཅེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱི་ནི་ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་བུའི་སྤྱི་འདིར་མཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པར་མཇུག་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཡང་གཤེགས་ལས། ^①རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་མཛེས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་མཆོག་
 ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་ཇོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་གཅིག་
 འདིར་འཇོང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། བར་བྱིན་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་
 དག་བའི་ཙ་བ་ནམས་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། ^②སྤྱི་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆོགས་ཡིན་
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་ནི་གཉིས་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མཐར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་གསུངས་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། མཇུག་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། ཐེག་པ་ཚུང་དུ་ལྟར་ན། རྩ་ཁམས་ཀྱི་ཁྲིུ་སྤྱང་བྱེད་ནས་རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་
 རྣམས་ནི་ཆོགས་ལམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་^③ཀྱི་དོ་རྩེ་གདན་དུ་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་ལམ་བྱོད་ནས་བྱང་མི་སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཉགས་བསྐྱབས་ཟེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་
 དབང་པོའི་ཏོག་གི་སྤྱལ་བ་བྲམ་བེའི་ཁྲིུ་སྤྱང་མའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འོད་སྤང་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱས་ནས་དམ་པ་ཏོག་དཀར་དུ་སྤྱི་བ་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བའི་
 མཇུག་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་གཟིགས་པ་མཇུག་པའི་ཚུལ། ལྷའི་ཆོགས་

ཀྱིས་བཞོལ་བཏབ་ནས་ལན་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པ་ཉོག་དཀར་པོ་དགའ་
ལྷན་གྱི་ལྷ་འཛོམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ། རྩོགས་བཅུ་འཛོམས་རྒྱས་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ལྷ་འཛོམས་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་ལས། ^①བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེའི་ཆོགས་མང་^②
འདྲེན་ཉོགས་ཀྱིས། །སྒོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཤེས་རབ་འོད་མཛད་པ། །མཚུངས་མེད་
སྟོབས་མངའ་སྤྱོད་ཅལ་རྒྱ་ཆེ་བ། །མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་དགོངས་པར་
མཛོད། །ཅེས་བསྒྲུལ་བ་ལ་བཏེན་ནས་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་ལ་གཟིགས་ནས་དགའ་
ལྷན་ནས་འཕོ་བར་དགོངས་སོ། །

གཟིགས་པ་ལྷ་ནི། དུལ་ལ་གཟིགས་པ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་དབུས་སེར་སྤྱིའི་
གྲོང་ཁྱེར། རིགས་ལ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་རིགས། རུས་སམ་རྒྱུད་ལ་གཟིགས་པ་བྱ་རམ་
ཤིང་པ་ལྟུང་གཏུང་རྒྱུད། དུམ་ལ་གཟིགས་པ་གཡོ་སྤྱོད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྤྱོད་མ་
ལྷ་མཛེས། རུས་ལ་གཟིགས་པ་སྟོགས་མ་ལྷ་བདོ་བའི་རུས་སོ། །སྟོགས་མ་ལྷ་ནི། རུས་
སྟོགས་མ་ཅོད་ལྷན། ཆེ་སྟོགས་མ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བརྒྱུད། ལྷ་བ་སྟོགས་མ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་བསྒྱུར་དཀར་བ། ཉོན་མོངས་སྟོགས་མ་ངར་བྲགས་^③ལ་ཡུན་རིང་བ། སེམས་
ཅན་སྟོགས་མ་རྒྱུད་དང་དབང་པོ་གཏུལ་དཀར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས་པའི་ཆེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་
བུའི་སྤྱིང་དུ་གཤེགས་པའི་རུས་མ་ལགས་ཏེ། རེད་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་
སྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱས་པས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞུས་སོ། །

སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། ཉོག་པ་བྱུག །རྩེ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱུག །སྟོམས་འབྲུག་པ་
བྱུག་གོ །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་རྩོགས་བྱེད། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བྱ། སྤྱོད་འོད་ཀྱི་བྱ།

ཡང་དག་ཀྱིས་བ་ཅན། མི་པམ་སྤྱི་ལ་བ་ཅན། ཀ་ཏེ་འི་བྱ་ལོ་ག་ཅན། གཅེར་བྱ་པ་
གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྱི་དུག་གོ། གཉིས་པ་ནི། བམ་ཟེ་རྒྱས་རྒྱལ། བམ་ཟེ་བཟང་ལྡན། བམ་ཟེ་
གནས་བཟླ། བམ་ཟེ་ཆངས་པའི་ཆོ། བམ་ཟེ་བསྐྱེད་སྤྱི་ལོ། བམ་ཟེ་དམར་པོ་སྤྱི་དུག་
གོ། གསུམ་པ་ནི། རངས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱི་སྤྱོད། སྤྱི་ཅལ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་རིང་འཕྱར། ཀྱན་ཏུ་
རྒྱ་རབ་བཟང་། བམ་ཟེ་འི་བྱེད་ཀྱན་རྒྱལ། སྤྱི་རྒྱས་འོད་སྤྱང་རལ་བ་ཅན། བྱང་སྤྱོད་
ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་དུག་གོ། དེའི་ལན་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྤྱི་བྱ་རྣམས་ལ་
ཆོས་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྟན་ནས། མི་པམ་པའི་སྤྱི་བོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པན་
བཅེངས་ནས། གོགས་པོ་དག་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་པམ་པས་ཆོས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་གྱི།
བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་ཅིག། ཁོ་བོ་ནི། འཇམ་བུའི་སྤྱི་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་
བབ་ཏེ། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་དན་པ་ཆར་བཅད་ནས་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་བ་ལ་ཅི་ནས་གྱང་
འགོད་དགོས་པའི་བྱེད་རོ། ཞེས་གསུངས་ནས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ཞུགས་པའི་མཛད་པ་ནི། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཙོ་
སྤྱི་ནམ་ཀྱི་གྱང་ལ་ཡུམ་གསོ་སྤྱོད་སྤྱངས་པའི་རུམ་དུ། སྤྱང་པོ་ཆེ་ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་
དུག་དང་ལྡན་པ་གསེར་ཀྱི་བྱ་བས་གདོང་གཡོགས་པའི་རྣམ་པས་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ཞུགས་
པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་ནི། ཡུམ་ཀྱི་སྤྱི་ལས་སྤྱི་རྒྱ་བ་བཅུ་ལྔ་གསུམ་པར་
གནས་ནས། དཔོ་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཙོའི་རྒྱལ་ཕྱར་འཇོམས་པའི་དུས་བྱེད་པར་
ཅན་ལ་མངལ་གྱི་བྱེད་མས་མ་གོས་པར་ཡུམ་ཀྱི་སྤྱོད་གཡས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོ། སྤྱི་
ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་སྤྱོད་མེ་ཏོག་གིས་གཏོར། ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱེད་ཀྱིས་
ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱིས་སྤྱངས། དགའ་བོ་དང་ཉེ་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་གསོལ་བ་

དང་། འདི་ནི་ངའི་སྐྱེ་བ་མཐའ་མ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་མཐའ་
 དབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ནས། ཕྱོགས་ཐུག་ཏུ་གོམ་པ་བདུན་བདུན་དོར་བ་ལ་བརྒྱ་
 བདུན་བདུན་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལས་ལྷས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་པ་བ་བ་
 དང་། འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ནད་དང་སྤྱག་བསྐྱུལ་
 རྒྱན་ཆད་པ་དང་། སེམས་རྒྱད་དགའ་བདེ་གྲ་ལོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་དོན་
 ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་ན་མཆོན་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཏུ་བཏགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཆོད་
 པའི་སྤྱིར་སྤྱིན་ཏེ། ལྷ་ཀྱུ་ལྷ་ཚོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷས་ངག་འདུ་འཛིན་དཔེན་
 པའི་སྤྱིར་བ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པས་ལྷ་ཀྱུ་སྤྱིར་བ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ལྷའི་ཆོགས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པར་ལ་ཕྱག་བྲས་པས། ལྷའི་ལྷ་ཞེས་བཏགས་སོ། དེའི་ཆེ་
 ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞི་ལ་སྤྲོ་བ་དེ་དག་གི་མཐུ་
 ཡིན་སྟེ་ནས་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་དེ་དེ་བཏགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་པར་ཆེན་
 པོའི་སྤྲོ་བ་ལ། གཟུགས་ཅན་སྤྲོ་བོ། ཀྱོ་ལྷ་སྤྲོ་བ། རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་པོ་སྤྲོ་བ་ལ། ཉི་
 མ་རབ་ལྟར། འཕགས་རྒྱལ་དུ། ལྷ་འབྱུང་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ལ། གཏུམ་པོ་རབ་སྤྲོ་བ།
 ཀོ་ས་ལར་ཆངས་བྱིན་གྱི་སྤྲོ་བ་ལ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །དེའི་ཆེ་རི་བོ་
 གངས་ཅན་ན་མཛོན་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སྤྲོ་བ་ནག་པོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེས་
 ལྷས་བྱང་པར་ཅན་དེ་གཟུགས་ནས་སེར་སྤྲོ་བོ་འབྱུང་བྱིན་གྱིས་གཞུགས་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱིན་དུ་གནས་ན་འཁོར་ལོས་སྤྲོ་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར།
 རབ་ཏུ་བྱང་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་
 ཏོ། །འོན་ཀྱང་ཅོད་པའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོས་སྤྲོ་བ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་དུས་མིན་པས་ངས་
 པར་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡི་གའི་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་གྱི་
བཤེས་གཉེན་ལ་ཡི་གེ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། མདའ་འཕེན་^❶པ་དང་། ཚུལ་རྒྱལ་
བ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ས་རིགས་དང་སྟོབས་གིས་དེགས་པ་
རྣམས་ཆར་བཅད་ནས་འགྲན་ཆེ་མེད་པར་མཛད།

ལྷ་པ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དུ་བཞུགས་པའི་མཛད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོང་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ས་སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ། ལྷ་ཀྱུ་ལག་ན་
བེ་ཅོན་གྱི་བྱ་མོ་ས་འཆོ་མ་དང་རི་དྲགས་སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པའི་བཙུན་མོའི་ཆོགས་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་བཞེས་པའི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད།

དུག་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ནས་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་བའི་ཆོ། རྒྱུགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་གིས་ལྷའི་སིལ་སྟན་གྱི་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པས་བྲིམ་ནས་བྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ^❷བུམ་
པར་ཆུད་པའི་བྱང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། །སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་
འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྱི་འཆི་གར་ལ་ལྷ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་
དང་འདྲ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་སྐྱར་མགྲོགས་འགྲོ། ^❸འཆི་མེད་སྤྱང་ན་མེད་པ་
སངས་རྒྱས་ཏེ། །སྟོམ་པ་ཉམ་ཐག་བདུད་ཅིས་ཆེམས་བྱས་ཤིང་། །ཁྱོད་གིས་སྟོན་སྐྱས་
ཆོག་མཆོག་བྲན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཁྱེད་དམ་པ་འདི་ནས་སྐྱར་དུ་སྐྱར་། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་ཤར་སྟོར་རྣམས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་
གིས་ཉན་པ། སྟོ་སྟོར་ན་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་གིས་གཟེར་བ། རུབ་སྟོར་འཆི་བའི་སྤྱུག་

བསྐྱེད་ཀྱིས་འོན་པ་གཟིགས་ཤིང་། བྱང་སྒོར་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དགེ་སྒོར་
དུར་སྤྲིག་འཛིན་པ་གཟིགས་པས་རྒྱུན་བྱས་ནས། ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས་
ཡབ་ཀྱིས་མ་གནང་བར། གྲོང་ཁྲེང་སེར་སྒྱའི་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་དམག་གིས་བསྒྲོར་ནས་
གནས་པའི་ཆོ། བརྒྱ་ཕྱེན་གྱིས་དམག་གི་ཆོགས་རྣམས་གཉིད་གྱིས་སྤྲོས་པར་བྱས་^①
སྟོབས་དང་བཙོན་འགྲུས་འཕགས་པ་སྦྱར་དུ་བཞེངས། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེན་པའི་སེམས་
ཅན་སྒྲོལ་བ་དང་། །སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་
བའི་དུས་ལ་བབས། །ཞེས་བསྐྱེད་ནས་ལྷའི་བྱ་བཞེས་ཆེབས་^②པ་རྫོགས་ལྷན་གྱི་མིག་པ་
བཞེ་ནས་བཏེགས་ཏེ། རིམ་གྱིས་མཆོད་ཏེན་རྣམ་དག་གི་དུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཆེབས་པ་
དང་རྒྱན་^③ཆ་རྣམས་མདུན་པ་ལ་བསྐྱར་ནས། ཉིད་ཀྱི་དབྱ་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བྲེགས་ཏེ།
བརྒྱ་ཕྱེན་གྱིས་གོས་དུར་སྤྲིག་ཕུལ་བ་གྱོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །

བདུན་པ་དཀའ་བ་སྦྱད་པའི་མཛད་པ་ནི། རྩེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ལ་དཀའ་སྦྱད་ཆོད་མེད་པ་སྤང་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཆུ་བོ་ནི་
རྩེ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དུག་ཏུ་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་མཛད། དེའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལུས་སྐྱམ་པ་དང་། ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཐོང་
སྟེ། སྤྲེ་སྤྲགས་སྤྲ་ཆོགས་འདོན་པར་གྱུར་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིང་འཛིན་དེ་
ལས་བཞེངས་ཏེ། ^④ཉི་མ་སྐར་ཆོགས་ས་ལ་ལྷུང་ཡང་སྤིད། །སོ་སོའི་སྤྲེ་བོ་ཡིན་ཡང་ང་
མི་འཆི། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་སྤྲ་ངན་ཁྲོད་མ་བྱེད། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སངས་
རྒྱས་མཐོང་། །གསུངས་ནས་དབྱགས་དབྱུང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གྲོང་པའི་བྱ་མོ་
ལེགས་སྤྲོས་མས་བ་སྟོང་གི་འོ་མ་གཅིག་བཞོས་པ་གཅིག་ལ་སྦྱད་པའི་འོ་མས་བསྟེན་

བཀྲུང་བྱས་པས། སྒར་གྱི་སྐུ་ལུས་ཤེས་གི་རང་བཞིན་སྤངས་ནས་སྐུ་གསེར་གྱི་
མདོག་ཅན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །

བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པས་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་མི་
བཟོད་པར་དགོངས་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གཤེགས་ཏེ། ལྷ་འཆོང་བཀྲ་ཤིས་ལས་ལྷ་
ཟོར་བ་བཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་ལྷ་ཟོར་བའི་གདན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
ནས།^① ལྷན་འདིར་བདག་གི་ལུས་འདི་བསྐྱམས་ཀྱང་རུང་། །རུས་པ་བགས་པ་ཤི་
རྣམས་ཞིག་ཀྱང་རུང་། །བསྐྱལ་མང་རྟེན་དཀའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར། །ལྷན་འདི་
ལས་ནི་ལུས་བསྐྱོད་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་དམ་
བཅའ་མཛད་དོ། །

དགུ་པ་བདུད་བརྟལ་བའི་མཛད་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་བྱང་པར་ཅན་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་གིས་
མི་ཚུགས་པར་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིན་
མཆམས་ཀྱི་མཛོད་སྐུ་ནས་འོད་ཟེར་བཀྲེ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱན་སྤང་བར་བྱས་པས། བདུད་སྒྲིག་ཅན་རང་གི་འཁོར་གཞོད་སྒྲིན། བྱལ་བུམ།
སྒྲིན་པོ། ཡི་དུགས། ཤེས་པ་སོགས་པ་མི་སྐྱུག་པའི་གཟུགས་དང་ལྷན་པའི་དབྱང་གི་
ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐད་དུ་ལྷགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་རི་བོ་ཆེ་
ཆུང་སྣ་ཆོགས་པ་འཕེན། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲིགས་དང་འབྲལ་འཁོར་སྣ་ཆོགས། ཁ་ཅིག་ནི་
མདའ་དང་མདུང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཆ་སྣ་ཆོགས་པ་འཕངས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་
གི་ཆར་དུ་གྱུར་ཏོ། །སྒྲར་ཡང་བདུད་ཀྱི་བུ་མོ་སྤང་མ་དང་། དགའ་བྱེད་མ་དང་། སྒྲོར་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱིས་གཞི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 བསྐྱེད་བྱས་ཀྱང་། མི་སྤྲུལ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་
 པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ། བར་དུ་གཙོད་མ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདུད་
 སྤྲུལ་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཁྱོད་གི་བསོད་ནམས་གི་ཆ་འདི་ཙམ་གྱིས་
 ཐར་པ་ཐོབ་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སྤྲུལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱོད་གིས་
 གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་བྱས་པས་འདོད་པའི་དབང་ཕྱག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 ན། ངས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྲངས་མེད་པ་བྱས་པས་ཐར་པ་ཆེད་མི་
 དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་ན་རེ། ངས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་
 གཅིག་བྱས་པའི་དབང་པོར་ཁྱོད་ཡོད་ན། ཁྱོད་གིས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་
 གྲངས་མེད་བྱས་པའི་དབང་པོར་སྤྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཕྱག་གཡམས་པ་ས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། ❶ས་འདི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་
 ཏེ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་མཉམ་ཞིང་ཉེ་འཁོར་མེད། །འདི་ནི་བདག་གི་དབང་སྟེ་བདག་བརྩན་
 མེད། །འདི་ལ་ཁྱོད་གིས་བདག་གི་དབང་བྱེད་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས། ཕྱག་གཡམས་
 པ་ས་ལ་བརྒྱབས་པས་ས་རྣམ་པ་དུག་དུ་གཞིས་པའི་གསེབ་ནས་སའི་ལྷ་མོ་བསྐྱེད་མ་
 གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ལུས་བྱེད་ཕྱང་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། ❷སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་
 བཞིན་ལོ། །ཁྱོད་གིས་རི་སྐད་སྤྲུལ་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ལ་མདོན་སུམ་
 མོ། །འོན་ཀྱང་བཙོན་ལྡན་འདས་ཉིད་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཛིག་ཉིན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་སོ་ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ་མི་སྤྲུལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བདུད་གྱི་སེམས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་ལ་བཞེན་ནས། རྣམ་དག་སྦྱ་མངའ་མཆོག་དུ་གཟུགས་བཟང་བ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བདུད་ཀྱི་ཚྲིག་གས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་འདུད་པར་བྱས་སོ། །

བརྩ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཛད་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས། ལོ་
 རྩལ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ཆེ། ས་ག་རྩ་བའི་ཆེས་བཙོ་
 ལཱའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་སྤྱན་གསུམ་མཆན་མོའི་ཆ་ལ་སྤྱན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལྔ་
 རྩལ་ས་མཆན་མོའི་སྤྱན་མཐའ་མའི་ཆ་ལ་རྩ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷུང་གཞི་ལས། ^①བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་བཞེས་ནས་ལོ་རྩལ་དཀའ་བ་
 སྟོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདུད་ཅི་རྩལ་གས་པར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་མངོ་ལས། ^②ནམ་གྱི་སྤྱན་མཐའ་མ་ལ་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
 བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བརྩ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་ནི། ས་ག་རྩ་བའི་ཆེས་
 བཙོ་ལཱའི་ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྩལ་གས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་སྟོད་བརྟེན་གས་
 པའི་བྱིར་དུ། ^③ཐབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཞག་
 བདུན་ཐག་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་ངོར་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བཞུགས་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་བདུན་ཐག་དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྩང་
 ན་བཞུགས་པ་ལ་ལྟའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པར་མཛད། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་
 གསུམ་རིང་དུ་འཆག་པར་མཛད། གསུམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་སྤྱན་མི་འཇུག་པར་
 གཟིགས། བཞི་པ་ལ་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་འགམ་དུ་འཆག་པར་མཛད། ལྔ་པ་ལ་སྟུ་
 བཏང་བཟུང་གི་གནས་སུ་བྱོན། རྩལ་པ་ལ་ཤིང་རྒྱ་གྲོ་ཏའི་རྩང་དུ་བཞུགས། བདུན་པ་ལ་
 ཤིང་གྲོ་ལ་རྒྱའི་རྩང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཆོང་པ་ག་གོན་དང་བཟང་པོས། སྤྱང་ཅི་དང་
 བྱ་རམ་ཕུལ་བ་རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་དོའི་སྤྱང་བཟེད་ཕུལ་བའི་ནང་དུ་བཞེས་ནས། ཆོང་པ་

ནམས་ལ། ^①ལྷ་ཡི་བཀའ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། སྤང་ཅི་
འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་གཙོ་བོར་འབྲུག་པའི་
ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུང་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས། ཆངས་པ་
གཙུག་ཤུད་ཅན་འཁོར་ཆངས་པ་འབྲུམ་ཐག་དུག་ཅ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ལྷགས་ཏེ་
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ལུལ་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་
བཏབ་པོ། །ཡང་བརྒྱ་ཕྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟོན་ནས། གསེར་གྱི་མཆུལ་དཔག་ཆད་
ལྷ་བཅུ་ཡོད་པ་ལུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེ་ནས་ཆུ་སྟོད་ལྷ་བའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་
ལུལ་ཤར་ཏེ་སེར་གྱོན། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲི་ཡོད་པའི། འཁོར་བ་
འཛིག །གསེར་ཐུབ། འོད་སྤང་གི་ཁྲི་ལ་ཐུག་དང་བསྐྱོར་བ་མཛད། བཞི་པའི་སྟོང་དུ་
བཞུགས་ཏེ། ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་བར་མཛད་དོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ནི། དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅ་ལྷ་ལ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ། དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་དུག་གི་
བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་རོ། །དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པའི་དུས་སུ་ས་ག་
ཉ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལ་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆུལ་བསྟན་ཏེ། ཟླ་ངན་ལས་ལ། ^②དེ་
ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་དགོས་ཏེ་བའི་ལུང་ཐག་བརྒྱད་ཅུས་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་
བལྟས་ཏེ། དེ་ཕྱིད་ལྷ་ཐ་ཆུང་གི་ཉིའི་ནང་པར་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་དང་ཉེ་བར་
གྱུར་པ་ན། ཞེས་དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་ལས། རྒྱལ་བ་དེ་ལྷར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །ཐུབ་
མཆོག་དམ་པ་ཟླ་ངན་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་ཉག་འཛིན་
ཅན་ནམས་ཀྱི་ཉག་འཛིན་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་

སངས་རྒྱལ་མི་སྣང་བ་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྣང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ^①སངས་རྒྱལ་སྤྱང་ན་ཡོངས་མི་འདུལ། །ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གདུལ་བའི་ཕྱིར། །སྤྱང་ན་འདས་པ་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་བསྟུ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་གཉིས་སུ་འདུ། །དང་པོ་ཡང་། བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་མཛད་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཕོ་བ། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ། བལྟམས་པ། བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པ། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ་དང་ལྷ་གསུངས། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེས་པར་འབྱུང་བ། དཀའ་བ་སྤྱད་པ། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་བྱུང་དུ་གཤེགས་པ། བདུད་བཙོམ་པ་དང་བཞི་གསུངས། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཕྱི་མ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ^②བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ^③བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དགའ་ལྡན་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་དུ་འོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཀའ་བསྟུ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་དང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུག་ན་རྡོ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མཐའ་དག་བསྟུས་

པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ་ས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བསྟན་པ་བསྟུ་བར་གསང་བ་བསམ་
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་དང་། ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ་དབང་བསྟུར་བའི་རྒྱད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྩེ་ས་སྟུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྟོ་ཕྱོགས་བེ་མ་ལ་སྟུ་ཟླ་ཕྱ་ཞེས་པའི་རི་ལ་རྒྱལ་སྟུ་ས་
 འབྲུམ་ཕྱག་བཅུ་འདུས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་མདོན་པ། བྱམས་པས་འདུལ་བ། ཀྱན་
 ཏུ་བཟང་པོས་མདོ་སྟེ་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ❶རྩེ་རྩེ་འབར་བ་ལས། ❷ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་བའི་བསྟུ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་
 དཔལ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ། བཀའ་བསྟུ་དང་པོ། བར་པ། གསུམ་པ་རི་ལྟར་བསྟུས་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་སྟུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱི་དེ་ལོ་དབྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མདོན་
 ཏུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སྟུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དབྱས་སྟེན་བདག་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་
 འོད་སྟངས་ཉི་བ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་དཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་ཡིན་
 ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་བཀའ་མིན་པར་འདོད་པའི་ལོག་
 རྟོག་བསལ་ནས། བཀའ་མིན་པ་འདྲེས་པ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བཀའ་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟུ་བ་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་བསྟུས་ན། འོད་སྟངས་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ།
 བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་ལ་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གཅིག་གིས་མ་འོངས་པའི་ཆོ། ཀྱན་
 དགའ་བོ་དྲག་པོའི་སྟོ་ནས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས། འོད་སྟངས་གིས་
 ཀྱན་དགའ་བོ་ལ། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་སྟུག་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་པས། འདིར་མ་འདུག་པར་སོང་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། ཀྱན་དགའ་བོ་ན་
 རེ། ❸བདག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟ་བ་དང་། འཆོ་བ་སོགས་ཆོས་གང་ཡང་ཉམས་

པ་མེད་གྱི། དེ་སྐད་མ་གསུང་ཞིག་ཞུས་པས། སངས་རྒྱས་དང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་
ནས་དེ་ཙམ་ངོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི་ཉེས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པས་ཚུལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག་ཅེས་
གསུངས། ཉེས་པ་བརྒྱད་ནི། སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་ལྔ་བརྒྱ་
བསྟན་པར་རྫོགས་པར་ནན་གྱིས་ཞུས་པས་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་གྱི། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་
ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བཞུགས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་
གསོལ་བ་མ་བཏབ་པ་དང་། སྟོན་པས་བྱགས་བག་པབ་ནས་བྲིས་པ་ལ་ལན་ལོག་པ་
བཏབ་པ་དང་། ན་བཟའ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འཆེམ་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལ་བརྒྱད་ན་
ལྷས་འཛིན་པ་ཡིན་པ་ལ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་བརྒྱུས་ནས་བཙེམས། ཞལ་སྐྱེམས་པ་ལ་
ལྷང་བཟེད་ནམ་མཁའ་ལ་བཟུང་ན་ལྷས་བདུད་ཅི་འབྱལ་བ་ལ་ཚུ་རྟོག་པ་ཅན་བྱངས།
སྟོན་པས་དཀའ་ཞིང་ཉེ་བར་འཆེ་བའི་ཆེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བག་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། རི་ལྷར་བྱེད་མ་ཞུས་པས་ད་ལྟ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་། བྱད་མེད་དང་བྲིས་
པའི་འཁོར་ལ་གསང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་གསེར་གྱི་མདོག་
ཅན་བྲིས་པ་ལ་བསྟན་པས་བྲིས་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་མ་རུངས་པ་བྲས་པ་སྟེ་བརྒྱད་
དོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་གྲི་རིའི་གནས་སུ་བྱོན་ནས་འགྲོ་བའི་སྟོན་མེ་སངས་རྒྱས་ནི་
འདས། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ནི་བསྐྱད་སྟམ་ནས། སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོ། རང་གི་
སྟོབ་མ་གྲི་རིའི་བྲས། བློ་ཏམ་ཁྱོད་ནི་བག་མེད་མ་མཛད་པར། །ཤིང་བྱང་འཐིབས་
པོར་བརྟེན་ན་སྤྱང་ན་འདས། །བྱགས་ལ་ཞོག་ལ་ཞི་གནས་མཛོད་ཅིག་དང་། །སྤྱར་དུ་
ཞི་བའི་གནས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་
བསྐྱོམས་པས་དགྲ་བཙེམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་སྟེ། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ཉེས་པ་བརྒྱད་
བསྟན་པ་ཡང་བྱགས་བཙེམས་པས་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན་པས་འོད་

སྤང་ཆེན་པོས་ཞིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཆང་བར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྐམ་སྤྱར་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་སྤྱིང་དུ། ཉེ་བ་འཁོར་
གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་བཞུགས་ཏེ། དང་པོར་སྤྱིང་གཞི་བར་དུ་འབྲེལ་
དང་མཆོམས་སྤྱར། མཐར་འཁོར་འདུས་ཚུལ་དང་རྩེས་སུ་ཡི་རངས་བཅུག་ནས་འདུལ་
བའི་སྤྱིང་སྤྱོད་རྒྱལ་བས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱར་མེད་པར་བྱགས་ནས་ཆར་
གཅིག་གསུངས། དེ་ནས་ཀྱུན་དགའ་བོ་བསྐྱོས་ནས་སྤྱར་བཞིན་མདོ་སྤྱིང་སྤྱོད་
བསྐྱུས། དེ་ནས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་བསྐྱོ་མཁན་མེད་པར་རང་གིས་^①འཛེགས་ཏེ་སྤྱར་
བཞིན་མདོན་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་བསྐྱུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུ་བ་དང་པོ་མཛད་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་འདས་པའི་དུས་སུ།
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཨ་ཤྭ་ཀས་སྤྱིན་བདག་མཛད་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གོང་ཁྱིམ་དུ་གྲགས་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱུ་བཀའ་བསྐྱུ་གཉིས་པ་མཛད། དེའི་དགོས་པ་
ནི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་མི་རུང་བའི་གཞི་བཅུ་སྤྱན་སྤྱང་ནས་འདུལ་བའི་བསྐྱུ་བ་རྣམ་
དག་ཏུ་སྤྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱུ་གཅིག་གིས་མ་
ཆང་བའི་ཆེ་འཕགས་པ་རྩེ་གྱུར་ལྟས་བསྐྱུལ་ནས་དེར་བྱོན་པས་བདུན་བརྒྱུ་ཆང་བར་
གྱུར་ཏོ། །མི་རུང་བའི་གཞི་བཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་བྱས་
ནས། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཐལ་མོ་བརྟུངས་པས་འདག་པར་འདོད་པ་དང་། བྱ་
བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས། ཆོས་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རངས་
བྱས་པས་འདག་པར་འདོད་པ་དང་། ས་འདི་ལ་ཀྱུན་སྤྱོད་པས་དགོ་སྤྱོད་གིས་བསྐྱོས་
ཀྱང་སྤྱང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་ནད་པས་ཆང་འཕྱང་བ་ལ་སྤྱང་བ་མེད་པར་འདོད་པ་
དང་། དུས་རུང་གི་ཁ་བས་ལན་ཆ་དང་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་བྱི་བོ་ལོངས་སྤྱད་པས་སྤྱང་བ་མེད་

པ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཡང་བ་བ་ལ་དཔག་ཆད་བྱེད་འགོ་མི་དགོས་པར་རྒྱུ་གཤམ་གཅིག་སྤྱོད་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་དང་། སྤངས་པ་བ་བ་ལ་ལྷག་པོར་མི་དགོས་པར་སོར་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རི་མོ་གཏོད་པས་ཆོག་པ་དང་། བྱི་ཚྭ་ཞོ་དང་འོ་མ་དཀྱུགས་ནས་བརྟུངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཏིང་བ་གསར་པ་རྙེད་པ་ལ་རྙེད་པ་ནས་མཐོ་གང་སྒྲུན་མི་དགོས་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་མ་རྫོགས་པའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བྱི་བཞག་དེའི་སྤྱི་དུ་ལྷུང་བཟེད་བཞག་དེའི་ནང་དུ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་ཆེན་བཞག་ནས་སྤངས་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྤྱེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་རི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། བཀའ་བསྐྱེད་མཛད་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བའི་སྤྱེ་པ་བཞིར་གྱེས་ཚུལ། དེ་དག་སོ་སོའི་བྱེད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱེ་བའི་སྤྱེ་པ་གཅིག་ཕུ་ཡོད་པ་ལ། དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་སྤྱེ་པ། གནས་བརྟན་པའི་སྤྱེ་པ། མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྤྱེ་པ་བཞིར་གྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། ❶ ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱེ་བ་དེ་དག་ནི་གཞི་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐྱད་དུ་ཐ་སྐྱད་བརྫོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱེ་པ་གཞན་ནམས་གྱེས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་དུས་གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་སྤྱེ་བས་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། མཁན་རྒྱུད་ནི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། སྤས་སྤྱེ་གཅན་འཛིན་གྱི་མཁན་རྒྱུད། སྤམ་སྐྱར་སྤམ་ཕན་ཉེར་ལྷ་མན་ཆད། དགྲ་ཡན་ཆད་བྱེད་ཅིང་། བྱའི་རྟགས་པར། འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེ་འབྲི་བར་བཞེད་ལ། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐྱད་དུ་འདོན་པ། བྱིན་ལེན་ལག་པ་བཀའ་ཏེ་

བྱེད་པ། ལུ་ལྷ་ག་ཉལ་ཁྱ་བྱེད་དང་དགུས་བར་དུ་ཆོད་ན་ཐུབ་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་
ལས་གྲུས་པ་བདུན་ཡོད་དེ། གཞི་ཀུན་སྡེ་པ། སློབ་དཔོན་འོད་སྤང་གི་རྩེས་སུ་འབྲང་
བའི་སྡེ་པ། སློབ་དཔོན་ས་སྟོན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་སྡེ་པ། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྤང་གི་
རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་སྡེ་པ། མང་ཐོས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་སྡེ་པ། གོས་
དམར་བའི་སྡེ་པ། རྣམ་པར་སྡེ་སྡེ་བའི་སྡེ་པ་རྣམས་གྲུས་པའི་བྱིར། སློབ་དཔོན་དུལ་
བའི་ལྷས་སྡེ་པའི་ཐ་སྙད་བསྟན་པ། བསྐྱ་བ་ལས། ❶ གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྤང་སྡེ། །ས་
སྟོན་སྡེ་དང་ཆོས་སྤང་སྡེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སློབ་མའི་སྡེ། །རྣམ་པར་སྡེ་སྡེ་
བའི་སྡེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་པལ་ཆེན་པ་ནི། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྱི་དགེ་འདུན་
པལ་ཆེ་བ་འདུས་པས་ན། པལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་
ཏུ་བྱང་བ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལྷང་བསྟན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོའི་
མཁན་བརྒྱད། རྣམ་སྟན་བདུན་པ་ནས་ཉེར་གསུམ་གྱི་བར་བྱང་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་།
གྲུའི་རྟགས་སུ་དུང་ལ་སོགས་པ་འབྲི། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བྲ་གྱི་ཏ་སྟེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པ་མ་
ག་ཏའི་❷ པལ་སྐྱད་དུ་འདོན་པ། བྱིན་ལེན་སྟོད་ལས་བྱེད་པ། ཡོལ་བས་མཆོམས་ཆོད་ན་
ལུ་ལྷ་ག་ཐུབ་པར་འདོད། དེ་ལས་གྲུས་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། འར་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། ལུ་ལྷ་
རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། གངས་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱ་
བའི་སྡེ་པ། རྟག་པར་སྐྱ་བའི་སྡེ་པ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ❸ འར་ལུ་ལྷ་རིར་
གནས་གངས་རིར་གནས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྐྱ་བའི་སྡེ། །རྟག་པར་སྐྱ་བའི་སྡེ་པ་
སྟེ། །ལྷ་ཆོན་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་སྡེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ནི་གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་

སྤྱི་བས་ན་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བཅ་ཟེ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ།
མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ནའི་མཁན་
བརྟུན།^① རྣམ་སྟན་ལྔ་ནས་ཉིར་གཅིག་གི་བར་བྱང་དུ་མ་གྱུར་པ། གྲུ་རྟགས་དཔལ་བེའུ་
ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བེ་ཤུ་ཅེ་སྟེ་ཤ་བའི་སྐད་དུ་སྤྱི་བ། རུབ་ལྷག་ཐག་
པས་ཆོད་པ་དང་བྱིན་ལེན་འཕྲོག་ཐབས་སུ་བྱས་པས་ཆགས་པར་བཞེད། དེ་ལས་གྲེས་
པ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་གནས་པའི་སྡེ་པ། འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་
སྡེ་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པ་ན་གནས་པའི་སྡེ་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས།^② རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གནས་འཛིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་
བརྟན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞེ་པ་མང་བཀྱར་བ་ནི་སེར་སྐྱའི་ཆོགས་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ན་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་འབྲེག་མཁན་གྱི་
རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཉི་བ་འཁོར་གྱི་
མཁན་བརྟུན།^③ རྣམ་སྟན་ཉིར་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་ལ་བྱེད་ཅིང་། གྲུ་རྟགས་སུ་དཔལ་
བེའུ་འབྲི། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཨ་སྟེ་ཤ་བའི་སྐད་དུ་འདོན། བྱིན་ལེན་སྐྱར་ཐབས་སུ་
བྱེད་པ། དེ་མོས་བར་ཆོད་ན་རུབ་ལྷག་ཐུབ་པར་བཞེད། དེ་ལས་གྲེས་པ་གསུམ་ཡོད་
དེ། ས་སྟོགས་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། སྟོབ་དཔོན་སྐྱང་བ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྡེ་
པ། གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^④ ས་སྟོགས་རི་དང་
སྐྱང་བ་པའི་ །གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་པ་རྣམས་ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་
གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་འགའ་ཞིག་གནས་གྱི་མིང་། འགའ་ཞིག་
གྲུབ་མཐའི་མིང་། འགའ་ཞིག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་མིང་།

བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ^①ཡུལ་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྲག་གིས། །ཐ་དད་ནམ་པ་
བཅོ་བརྒྱད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ་དངོས་ནི། སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཁི་ཀས་སྦྱོན་བདག་མཛད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལྷ་བརྒྱ། དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱ། སོ་སོའི་སྦྱེ་བོའི་པར་ཉ་ཁྲི་བྲག་སྟོང་སྟེ་ཁྲི་བདུན་སྟོང་
གིས་ཆོས་ལོག་སྟུན་བྱང་བ་དང་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པར་བསྟུ་བའི་བྱིར་དུ་རྒྱལ་པོ་
ཀྱི་ཀྱའི་མི་ལམ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་བྱངས་ནས་བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་མཛད་པ་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ^②སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་
འདས་པ་ན། བདུད་སྟེག་ཅན་གྱི་སྦྱལ་པ་དགོ་སྟོང་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་ལོག་
མང་དུ་བསྟན་པས། དེའི་སྟོབ་མ་གནས་བཏན་ལྷ་དང་ཡིད་བཏན་གཉིས་ཀྱིས། ཆོས་
ལོག་གི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལོ་བྲག་ཅུ་ཙུག་གསུམ་དུ་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་
པན་ཚུན་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་ཚད་ཅིང་འབྲུགས་ལོང་དུ་གནས་པའི་ཆེ་བཀའ་བསྟུ་
གསུམ་པ་མཛད་པའི་བྱིར། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱའི་མི་ལམ་མེས་ཚུལ་ནི། སྟོན་ཆེ་ལོ་སུམ་ཁྲི་
བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ལོད་སྦྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆེ། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱི་ལ་མི་ལྷས་
བཅུ་བྱང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། བྱེ་རོལ་པའི་མཆོད་གནས་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མི་ལྷས་ནམས་བྱེ་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཁྱས་པས། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་
གྲོངས་པའམ། གྲོངས་པ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྟོང་དང་འབྲ་བ་གཅིག་སྟུང་
ལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་གསེར་འབྲེང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་དད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོང་ནད་བྱ་བར་བསམས་ནས་སྦྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མི་དགའ་བར་འདུག་པ་ལ་བྱ་མོས་དེས་པས་སྦྲར་གྱི་

རྒྱ་མཚན་རྣམས་གསུངས་པས། བྱ་མོ་ན་རེ། ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་པན་ན་བདག་
 འགྲམ་པ་སྤྲོ་མོད་ཀྱི། བྱི་རོལ་པ་འདི་དག་མ་རིག་པའི་མིང་ཐོག་གིས་སེམས་རྒྱད་མོང་
 བས་མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་མཐུ་མེད། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་ཞུ་རིགས་སོ་
 ཟེར། རྒྱལ་པོས་དེ་ཉིད་འཐད་གསུངས་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ལ་ཞུས་པས། འདི་ནི་
 རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ངན་པ་རྩད་ཟད་ཅུ་ཡང་མེད་ཀྱི། མ་འོངས་པ་ན་ཤྲ་བྱ་བྱ་བ་
 པའི་བསྟན་པ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་མི་ལྟས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །རི་ལྟར་ན་སྤང་པོ་ཆེ་སྐར་ཁུང་ནས་ཐོན་ཀྱང་མཐུག་མ་
 ལ་ཐོགས་པ་ནི། དང་པོ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་
 བྱིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱི་ལྟས་སོ། །སྤང་པོ་ཆེ་པལ་པས་སྤོས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 ཆེ་སྤོད་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་པའི་དགོ་སྤོང་གིས་ཚུལ་བྱིས་པ་རྣམ་དག་གི་དགོ་
 སྤོང་གནས་ནས་སྤོད་པའི་སྤྱི་ལྟས་སོ། །མི་གཙང་བས་བསྐྱོས་པའི་སྤྱི་ལྟས་སྤྱི་ལྟས་གཞན་
 ལ་མི་གཙང་བ་བསྐྱས་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་པས་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཉེས་
 པ་སྤོང་བའི་སྤྱི་ལྟས་སོ། །སྤྱི་ལྟས་གཅིག་གིས་སྤྱི་ལྟས་ཆོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ནི་
 མཁན་སྤོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་མཁན་སྤོབ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྱི་ལྟས་སོ། །ཅན་དན་སྤྱལ་གྱི་སྤོང་པོ་དང་ཤིང་པལ་པ་མགོ་སྟོམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བཀའ་དང་ལྷ་སྟོགས་ཅན་གྱི་གཞུང་མགོ་སྟོམས་པའི་སྤྱི་ལྟས་སོ། །བྲེ་བྲེ་བྲེ་གང་
 དང་ལྷ་ཉིག་བྲེ་གང་བ་གཉིས་བརྒྱུ་བ་ནི་ཟང་ཟང་གི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ལྟས་
 སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་རྒྱན་པོས་འབྲེར་
 བ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་བྱིས་པ་གསོ་བའི་སྤྱི་ལྟས་སོ། །གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་

འོང་བའི་ཆུས་སྒྲོམ་པའི་མིའི་རྩེས་སུ་བསྟེན་པ་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཆེག་དོན་
 ཀྱིས་ཐོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སོ། །སྤྱི་པོ་
 མང་པོ་སྤྱི་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཚོད་པ་བྱེད་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་གྲུབ་མཐའི་
 དབང་གིས་སྤྱི་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་སྤང་འབྱུང་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སོ། །རས་ཡུག་ཁ་
 ཆར་མ་ཉམས་པ་གཅིག་ལ་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཚོད་པ་བྱས་ནས་བགོས་པའི་ཆེ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རས་ཡུག་མ་ཉམས་པ་རེ་ཐོབ་ཅིང་། ཅ་བའི་རས་ཡུག་མ་ཉམས་པར་
 ཡོད་པ་ནི་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱི་པ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་རང་
 རང་གི་ལྷ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་བ་ཀྱིས་ཤིང་། ཅ་བའི་
 བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་བའི་ལམ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཀྱི་དོན་དང་། འགྱུར་ཀྱི་ཕྱག་ །གཞུང་
 གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ❶ རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བི་ན་ཡ་སུ་ཏ། བོད་སྐད་དུ།
 འདུལ་བའི་མདོ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། འདུལ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་།
 མདོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་དེ་ལ། སྤྲུལ་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་
 རས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྫོང་བྱེད་ཆེག་གི་འདུལ་བ་དང་། བཟོད་བྱ་དོན་ཀྱི་འདུལ་
 བ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། འདུལ་བའི་བཀའ་དང་། འདུལ་བའི་བསྟན་
 བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་།
 བཤད་པའི་ལུང་སྤྱི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྤྱི་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི། ལུང་རྣམ་
 འབྱེད། ལུང་ཐུན་ཆེགས། ལུང་དམ་པའམ། ལུང་སྒྲ་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་གིས། ཅ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་དག་བཅོས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་སོགས་
 ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཀྱི། བཀའ་ཡིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་དང་།

ལས།^①སྟན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་གྲགས། །དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མེད་གཏི་སྤྱོད་གསུམ་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོན་མཆོག་མཛོད་བརྟེན་པའི། །ཞབས་ལ་ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ལོ་རྒྱུས་གཏུགས། །སྤྱད་བཟུལ་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་བརྒྱལ་པའི། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བཛོད་མཛད་པའི་བྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་བ་དེ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་མིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དང་བར་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་རྣམས་བཀའ་བསྟུ་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཉེར་སྤྱས་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་བཤའ་མཛོད་ཆེན་པོའི་ནང་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་འདུལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་འབྱམ་སྤྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་སྤྱོད་པ་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ། ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གི་ཆོག་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་སྤྱོད་པ་ཀམ་ཤ་རྟོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ས་ག་ལྟས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མེ་ཉོག་སྤྱོད་རྒྱུད། སྤྱོད་དཔོན་ཤྲུའོད་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཅིང་དགེ་སྤྱོད་གི་བསྟན་བྱ་ཞར་ལ་སྤྱོད་པ་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ། དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྷན། དེར་མ་ཟད་འདུལ་བ་ལྷ་བརྒྱུ་པ། དགེ་སྤྱོད་གི་ལོ་ངོ་བ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་བ་རྣམས་ཀྱང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདུལ་བ་ལྷ་བརྒྱུ་བ་དེ་གང་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་

ཅིག །མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར། ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་ལྷན་འདྲེས་ཀྱིས་མཛད་
ཟེར། ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཁ་ཆེ་འདུལ་བཟང་གིས་
མཛད་ཟེར། དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ་འདི་ཉིད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་སྤྱིའི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱིའི་
འདུལ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སྟོན། ལྷག་ཆད་ནོར་བའི་སྐྱོན་
དང་བྲལ། སྤར་བཅས་རྗེས་བཅས་སོ་སོར་བྱེད། རུང་མཐུན་སྤར་དགོས་པ་རྣམས་རུང་
མཐུན་སྤར་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་
ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆར་འགྲེལ།
ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་ཆུང་གཉིས་རྣམས་སྟུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། ཅ་བའི་ལུང་གི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། བཤད་པའི་ལུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
མཛད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཆོག་གི་འགྲེལ་བ་དགའ་བ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ། སློབ་དཔོན་ཇི་
མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ། སློབ་དཔོན་དགའ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སྟུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ།
དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ཚུལ་བྲིམས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་དམ་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སྟུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བརྗོད་
བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ་ཡོད་དེ། སྤང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་བརྗོད་བྱ་དོན་

གྱི་འདུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནམས་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། ཅ་བའི་ལུང་སོ་སོར་ཐར་པ་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཆེག་གི་འདུལ་བ་ནམས་ཆས་ཅན།
སྤྱོད་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པ་ནམས་སྟོན་པས་སྟོབ་མ་ནམས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམས་ཆས་ཅན། སྤྱོད་ལ་འདུལ་བ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་ཞིང་དབང་པོ་འདུལ་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅས་འདི་ཆས་ཅན། སྤྱོད་ལ་མདོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱིས་ལུང་སྟེ་བཞིའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་
འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་
བཅས་པའི་ཐབས་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྲུར་ཕྱག་ལ་ཞར་བྱང་བཤད་པ་དང་། འགྲུར་ཕྱག་དངོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། བམ་པོ་ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་འཆད།

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། གཞན་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་
འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ༡ དེས་
པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་
མཐའ་བཅད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གང་ཞིག །འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་
པ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་ན།

ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནམ་པར་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་ལས། ❶ འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ནམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 ལེགས་སྟོན་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག་དེས་
 འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་རིགས་བརྒྱད་དུ་གྲངས་མ་དེས་པར་ཐལ། བར་མ་
 རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གང་ཞིག་དེ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་པོ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ❷ སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་ནམ་བརྒྱད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དགོ་བསྟེན་ཡན་ཆད་ལ་པ་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། བསྟེན་གནས་ལ་དེ་
 གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
 གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་མ་ནིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གསར་དུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་
 པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ❸ ཟ་མ་མ་ནིང་སྤྱི་མི་སྟན། །མཆོན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་

ནམས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། དགོ་སྒྲོང་ལ་དེ་
གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་མ་ནིང་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་ཉམས་པ་མ་ནིང་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱད་ལྔ་
གྱི་གང་ཟག་ཉམས་པ་མ་ནིང་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་གང་ཞིག །དེར་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་
སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ❶ མ་ནིང་ལྷ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལས་
ཐ་མ་ནི་ཉེས་པ་བསྟོན་ན་བསྟེན་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་རིགས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ནི་དངོས་བཀྲགས་
མ་བྱེ་བའི་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་བདུན་དུ་གངས་ངེས་པ་
ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོམ་མའི་སྒྲོམ་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་
ལས། ❷ སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོང་
བ་བཞིའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྒྲོང་བ་བདུན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲོང་བ་བཞིའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལེན་པའི་ཆེ་དགོ་ཚུལ་མའི་རྩ་བ་
བཞི་སྒྲོང་བར་ཁས་སྦངས་པའི་སྟེང་དུ། དགོ་སྒྲོམ་མའི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་པར་
ཁས་སྦངས་པ་དེ་བསྟན་པས་དགོ་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་པ། དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པར་གནས་
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཞེས་བྱེད་དུ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་བྲངས་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་
འབྲེལ་པར། ❸ སོ་ཐར་རིགས་བདུན་འདྲན་པའི་ཆེ། བསྟོན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་
བགྲངས་པར་གཅིག་ཞོས་བགྲངས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། དགོ་སྒྲོབ་མའི་རྒྱད་ལ་དགོ་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དགོ་ཚུལ་མས་དགོ་

སློབ་མའི་སློམ་པ་སྤངས་པའི་ཆེ་དག་ཚུལ་མའི་སློམ་པ་དེ་དག་སློབ་མའི་སློམ་པར་
གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དག་སློབ་མ་མཆོན་འགྱུར་ནས་དག་ཚུལ་
པར་གནས་གྱུར་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་
འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དག་སློབ་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་ཆེ་དག་སློབ་མ་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཉམས་པའི་དག་སློབ་མའི་རྒྱུ་ལ་དག་སློབ་གི་སློམ་པ་
རྒྱུ་དག་མེད་པའི་བྱིར་ན་མི་མཚུངས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མཆོན་འགྱུར་བའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་བསྟེན་རྩེ་གས་ཀྱི་སློམ་པ་རྒྱུ་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དག་
སློབ་མའི་རྒྱུ་ལ་དག་ཚུལ་མའི་སློམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དག་སློབ་མ་ལ་དེའི་བྱིར།
རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། དག་སློབ་གི་རྒྱུ་ལ་དག་ཚུལ་ཀྱི་སློམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
ན། སློམ་པ་གསུམ་རྒྱུ་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། དག་སློབ་མའི་སློམ་པ་ཆོས་ཅན། རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་གྱི་སློམ་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་
ཅན་གྱི་སློམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་འགྱུར་བས་མི་གཏོང་
བར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དག་སློབ་མ་མཆོན་འགྱུར་བའི་
དག་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་དག་སློབ་མའི་སློམ་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱད་
མེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པ་རིགས་གཅིག་ཉིད་ལན་གངས་དུ་མར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་གཏོང་རྒྱ་
ཡིན་ན། སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སོ་ཐར་གྱི་སློམ་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འབྲིག་པ་བསྟེན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྒྱས་གྲུབ་ཏེ། བསྟེན་པའི་བྱིར་ཁས་སྤངས་པ་ནི་

བསྐྱབ་པ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 དེའི་གཏོང་རྒྱར་ལུང་ཚད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཙྰ
 བའི་ལུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 འདུལ་བ་ལས་བཤད་པའི་ཙྰལུང་དེ་ལ་བཞི་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག་དག་སྒྲོབ་
 མའི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་སྒྲུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གང་དུ་ཡང་ཙྰབ་བཞི་སྒྲོབ་བར་
 དངོས་སུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་ལས་ཉམས་
 པའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲར་ཡང་དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་སྒྲང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ❶ དེ་ལ་དེ་ཡང་སྒྱུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཆོས་
 ཅན། དང་པོ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྒྲིམ་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ❷ ཇི་སྲིད་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་
 སྒྲང་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ❸ རིགས་བདུན་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དང་
 བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་ལས། ལོ་གཉིས་ནས་གཏོང་བ་ཡང་མིན་ལ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་བསྐྱུང་བར་
 བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལོ་གཉིས་ནས་གཏོང་
 བའི་བྱིར། ཉུགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དག་སྒྲོབ་མ་མཆན་འགྱུར་པའི་དག་སྒྲོབ་གི་རྒྱད་ལ་དག་སྒྲོབ་
 མའི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲིམ་པ་དེ་མཆན་འགྱུར་བས་མི་གཏོང་བའི་
 བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། མཆན་ལན་གཉིས་སྒྱུར་ཟེན་པའི་དག་སྒྲོབ་གི་རྒྱད་

ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་འགྲུར་བས་མི་གཏོང་བར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་
 སྤྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་དེ་བྱོད་མཆོན་འགྲུར་བའི་ཆེ་གཏོང་བར་ཐལ། བྱོད་
 མཆོན་ལན་གཉིས་གྲུར་པའི་དགོ་སྤྱོད་གང་ཞིག་མཆོན་ལན་གསུམ་གྲུར་པ་སོ་ཐར་གྱི་
 སྤྱོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགོ་སྤྱོད་མས་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་
 ནས་སྤར་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་
 སྤྱོམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལན་གངས་དུ་མར་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་
 ཡང་། འདུལ་བ་ནས་དགོ་སྤྱོད་མ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པ་བཞི་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཅ་ལྟར་ལ་བཞི་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྤྱོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྤར་
 ཡང་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྤྱོམ་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྤྱོམ་པ་བརྒྱད་པ་ལས། ❶སྤྱོམ་པ་སྤར་ཡང་སྤང་
 བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གྱུན་བརྟུས་ལས། ❷སོ་སོར་ཐར་པའི་
 སྤྱོམ་པས་བསྐྱུས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། རིགས་བརྒྱད་དེ། དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོམ་པ་དང་།
 དགོ་སྤྱོད་མའི་སྤྱོམ་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་མའི་སྤྱོམ་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོམ་པ་དང་།
 དགོ་ཚུལ་མའི་སྤྱོམ་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྤྱོམ་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་མའི་སྤྱོམ་པ་
 དང་། བསྟེན་གནས་གྱི་སྤྱོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོ་སྤྱོད་
 མའི་སྤྱོམ་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་དགོ་ཚུལ་མ་དང་དགོ་སྤྱོད་མའི་
 བར་དུ་སྐྱེན་པར་བྱ་བའི་བསྐྱུས་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོམ་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ❸བྱད་མེད་ལ་ནི་དགོ་སྤྱོད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེགས་གཞན་

ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གུན་བརྟུས་ལས།^① ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་ཉིད་ལ་
སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱན་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱར་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་
པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་
གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

སེམས་གནས་དགུ་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མི་མཆུངས་སོ། །གཞན་
ཡང་། ཆངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་པ་དང་དག་སྤྱོད་མའི་
སྒྲོམ་པའི་བར་དུ་སྒྱུན་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་བསྐྱབ་ཆེགས་བྱག་
དང་། སྒྲེས་པ་ལ་བསྐྱབ་ཆེགས་བཞིའི་རྣམ་བཞག་འཐད་པའི་བྱིར་ན་མ་གྲུབ་པོ། །

ཁ་ཅིག །བྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་
གཅིག་གི་བར་དུ་སྤང་བྱ་བ་བྱུང་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། བསྐྱར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་
མཆན་ཉིད། བྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཞིག་ངེ་
སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་བ་ལྔ་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་བསྐྱར་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་མཆན་
ཉིད། རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཞིག་ངེ་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་
སྤང་བྱ་བ་བཅུ་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ལོ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྩ་བའི་ཆོས་བྱག་དང་ངེས་མཐུན་ཀྱི་ཆོས་བྱག་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་ལེན་
པ། དག་སྤྱོད་མའི་སྒྲོམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ངེ་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་གཞན་
གཞོད་གཞི་བཅས་མཐའ་དག་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། དག་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པའི་མཆན་
ཉིད། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་བསྐྱར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་ནས་བྱི་བྱོ་བསྐྱར་པར་

རྩོགས་མ་ཐག་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་
 སོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་
 ཐོབ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་དེའི་གཏོང་རྒྱ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དགེ་སློང་གི་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ན། སྤང་བྱ་བཅུ་སློང་བས་བྱུང་བར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཡིན་ན། མི་ཆངས་སྤྱད་སྤྱང་བས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགེ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲོག་གཙོད་སློང་བའི་སློང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོག་གཙོད་སློང་བའི་སློང་བ་དང་མི་ཆངས་སྤྱད་སྤྱང་བའི་སློང་བ་གཉིས་རྩིས་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་
 ཉེ།^① ལྟན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་དགེ་
 སློང་གི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་སློང་བས་
 བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་སློང་བས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་སློང་བས་བྱུང་བར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། ལྷུང་སྡེ་བསྟེན་པར་རྩོགས་མ་ཐག་པའི་ལྷུང་སྡེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲུབ་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་བཅས་པ་མཛད་ཟིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དགེ་སློང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་དེས་མ་བྱུང་བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གི་སྒྲུབ་
 པ་ལ་དེས་བྱུང་། ཅེས་ཟེར་ན། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་བཅས་པ་བྱུང་ལ་མ་རྩོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷུང་བཞིན།
 ཁ་ཅིག །བཅས་པ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་དེས་བྱུང་། ཅེས་ཟེར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྲོམ་པ་ལྷན་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སློང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སློང་བའི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ། དགེ་བསྟན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་གི་
སྒྲོམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་རིམ་ཐ་དད་
ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་དེ་གསུམ་རིམ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་
པ་གཞིར་ཞོག་དེ་གསུམ་རིམ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རྒྱ་རྒྱུན་རིམ་ཐ་དད་ལ་
སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་། སྤང་བྱ་སློང་ཚུལ་
སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སློང་བའི་སེམས་པ་རིགས་མི་མཐུན་རིམ་
ཐ་དད་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱེ་བ་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་གཙོད་སློང་བའི་
སློང་བ་གསུམ་རིམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་རིམ་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས། ^①སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་
རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག །དགེ་
སློང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་རིམ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེས་དགེ་ཚུལ་པ་མ་སོགས་ལ་རིགས་
འགྲེལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དགེ་སློང་མ་མཆོན་འགྱུར་ནས་དགེ་སློང་དུ་
གྱུར་པའི་ཆོ་ན་དགེ་སློང་མའི་མིང་འཕྲོས་པ་ཅུང་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་པའི་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་
འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སློང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་རིམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན།^①མཆོན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་རྩེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིར་འདུ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།^②རྩེས་སུ་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །དགོ་སྒྲོང་མ་མཆོན་འབྱུར་བའི་དགོ་
སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་དང་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དགོ་སྒྲོང་
པ་མའི་སྒྲོམ་པ་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་དེ་
དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྒྲུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
སྟེ།^③སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། རྩེས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་
ཐལ། རྩེས་ཐ་དད་ལ་སྒྲུ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགོ་སྒྲོབ་མའི་
བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་ནས་དགོ་ཚུལ་མར་གནས་པ་ཞིག་^④མེད་པར་ཐལ། དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་
པ་དང་། དགོ་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་པ་རྩེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་
ཅིག །དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་དགོས། ཟེར་ན།
ལྟའི་བྱའི་ཉེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེན་ལ་
དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། དེར་ཐལ།
དེ་ལ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་གྱི་
སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་དགོས། ཟེར་
ན། བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་བྱང་གི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པར་འབྱུར་བ་ལ་ལེན་དུས་སུ།

ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བས་ངེས་པར་བེན་མི་དགོས་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། ❶ ཀུན་དགའ་
 བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་དང་། སྤན་ཆེགས་ལས། མཛེས་དགའ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས།
 འཆར་ཀ་དང་ཉེ་སྤེལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྒྲོམ་པ་ལེན་དུས་སུ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་མེད་
 ། གྲང་སྒྲོམ་པ་སྦྱེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེའི་དུས་སུ་དེ་མེད་དེ།
 ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་སྟོ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་། འཆར་ཀ་དང་མཛེས་དགའ་གཉིས་
 སྟོན་པའི་ངོ་མ་སྒྲོག་པ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉེ་སྤེལ་སྒྲོག་འཆོ་བའི་ཕྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲོགས་པའི་
 ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུང་གཞི་ལས། ❷ འཆར་ཀ་རང་ཉིད་དད་པས་གྲང་རབ་ཏུ་བྱུང་
 ངོ་། །ཞེས་དང་། ❸ སྤན་ཆེགས་འབྲེལ་པར། ❹ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཉེ་བར་
 འཁོད་པ་ན་དེའི་སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཉེ་བར་ལོག་པ་དང་དགོ་
 བའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དགོ་བའི་སེམས་དང་སྒྲོམ་པ་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་ནི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཆར་ཀ་དང་
 མཛེས་དགའ་གཉིས་སྟོན་པའི་ངོ་མ་སྒྲོག་པ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བས་བེན་དགོས་པ་གང་ཞིག་སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ❺ དེ་དགོ་བསྟེན་
 ཉིད་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་གནས་པ་སྦྱིན་ལ་ལྷ་བ་བཞིར་

གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འགོ་རྒྱད་ལྟ་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁུབ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ❶ སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤྱི་དོན། ཆོག་དོན། འཕྲོས་དོན་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དགོས་པ། གཞུང་གི་
བསྟན་ཚུལ། ཚེད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ངག་
ཅམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དེ། བསྟན་
བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ངག་ཅམ་ལ་ཡོད་པ་ནི།
བྱམ་པར་ཆུ་ལོངས་ཤིག་ ❷ ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ངག་དེའི་དགོས་སོགས་ཆོས་
བཞི་ཡོད་དེ། བྱམ་པར་ཆུ་ལོན་པ་དེ་ངག་དེའི་བཛོད་བྱ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་
བ་དེ་ངག་དེའི་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བྱ་དོན་དང་ཕྱད་པ་དེ་ངག་དེའི་ཉིང་
དགོས། དེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་དེའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་
ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དེ་དེའི་བཛོད་བྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་
བཅོས་ལུས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་དགོས་པ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པ་དེ་དེའི་ཉིང་དགོས།
དེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་དེའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་དེའི་བཛོད་བྱ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཕྱིན་

ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དེ་དེའི་དགོས་པ། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་དེ་དེའི་ཉིང་དགོས།
དེ་གསུམ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་རག་ལས་པ་དེ་དེའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅས་ཀྱི་དང་པོར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བཞོད་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་སྟུམ་
 པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཞུག་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^༡འདི་ལྟར་རྟོག་པ་སྒྲིན་དུ་གཏོང་
 བ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་
 ཆོག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ན། བསྟན་བཅས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་བས་ན་
 འདུལ་བའི་མདོ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་བསྟན་དོ། །འབྲས་བྱ་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་བསྟན་
 དོ། །ཐབས་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བསྟན་དོ། །འདིའི་དོན་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་བསྟན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གཞུང་འདིས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་ན་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་
བསྟན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་དེ་དངོས་
སུ་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན།
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། དགོས་པ་ལ། ཉིང་དགོས་ལ། འབྲེལ་པ་
ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅས་འདིས་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་
གྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིས་ལྷག་པ་ཚུལ་གྱིས་ས་གྱི་
བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་བྱིར། འདིས་ལྷག་པ་ཚུལ་གྱིས་ས་གྱི་

བསྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། འདིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
ཀྱང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོམ་
པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་
ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་རྣམས་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ་ཚུད་སྟོང་ནི། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་ནས་འབྱུང་བ་སྟོན་ནམ། མི་འབྱུང་བ་
སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་ཆོས་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
འདི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་པ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་ནས་འབྱུང་བ་སྟོན་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་མེད་
དེ། འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདི་བརྩམས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་
དགོས་པ། མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་སྟོང་བའི་དགོས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་འགྲེལ་དུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། སྤར་
བཅས་རྗེས་བཅས་སུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། རུང་མཐུན་དུ་མ་རྟོགས་པ་
རྟོགས་པའི་དགོས་པ། ཆོག་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་
དགོས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་གཞི། རྣམ་འབྱེད། ཐུན་
ཆོགས། ལྷ་བ་སོགས་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ལས། འདིར་གཞིའི་སྐབས་
སུ། དང་པོར་གཞི། དེ་རྗེས་སུ་ཐུན་ཆོགས་དེ་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་བསྟན་པས། གཞི་ཅ་བ་
ཐུན་ཆོགས་འགྲེལ་ལ། ལྷ་བ་འགྲེལ་བཤད་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ནམ་འབྱེད་གི་སྐབས་སུ་དང་པོར་ནམ་འབྱེད། དེ་རྗེས་སྤྱན་ཆེགས། དེ་རྗེས་ལྷ་བ་
སོགས་བསྟན་པས། ནམ་འབྱེད་ཅ་བ། སྤྱན་ཆེགས་འབྲེལ་བ། ལྷ་བ་འབྲེལ་བ་འད་ལྟ་
བྱུང་ཉོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དུ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་
གནང་བ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ་སོགས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་
གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་གནང་བ་བཅས་པ་སོགས་
འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ་ལས། འདིར་གཙོ་ཆེ་བའི་སྒྲིམ་པ་བསྟན་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུང་དུ། དང་པོར་བྲན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གནང་
ནས། དེ་ལ་ཉིས་དམིགས་འགའ་ཞིག་གཟིགས་ནས་བྱིས་བྲན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བཀག་པ་
གཉིས་ལས། བྱིས་གཙོ་ཆེ་བས་འདིར་བྲན་བཀོལ་བ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དུ། ཆོས་ལ་ལ་གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་
ཀྱང་། འདིར་སྐྱར་བསྟན་པས་གཞི་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ཡང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་ཀྱས་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུང་དུ། ^①བསྐྱབ་པ་མ་ཕུལ། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་མི་
ཆངས་པར་སྐྱོད་པ་འབྲིག་པའི་ཆོས་བསྟན་ན་དག་སྐྱོང་དེ་ཡང་པམ་པར་འགྱུར་བས་
གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པ་མ་ཕུལ་བ་མི་ཆངས་སྐྱོད་ཁོ་ན་དང་སྐྱར་ནས་
བཤད་ཀྱང་འདིར་སྐྱར་བསྟན་པས་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་དང་སྐྱར་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་
ཀྱས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དུ། ^②བྱམས་སུ་ནལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པར་མི་
བྱའོ། །སྒྲིམ་ཁང་དང་། གནས་ཁང་དང་། དགོན་པར་ཡང་ནལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཏུ་ནལ་འབྱོར་མི་བསྒྲིམ་ན། ནལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་
པའི་གནས་གཞན་མི་རྙེད་པས། དེའི་དོན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷགས་པས་

ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱའོ། །ནམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་པོ་དང་།
གྲུ་ཆོམ་པ་དག་སྤང་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་མི་མང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བའི་བྱམས་དང་
ཅ་ཅ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་གཡེང་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཁང་དང་། ཆོམ་རྒྱན་དང་སེའྲེ་
ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་། གྲལ་ཀ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གྲུ་ཆོམ་པ་ཡོད་པའི་
ས་སྤྱོགས་སུ་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་མདོ་ཀུན་གྱིས་ལོག་
རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་
སུ།^①གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བའི་
སྐབས་སུ།^②དེས་བྱིས་དབྱང་སྙམ་པའི་སྒོ་གྲོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཀྱར་བའི་འོ། །ཞེས་
དང་། ཉམས་པ་ཉིད་འཆོས་པའི་སྐབས་སུ།^③དེ་ཁ་ཅིག་ནི་ནན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན། དེ་ནི་
མི་བཟང་ངོ་། །མདོ་སྡེ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་གྱིས་ལོག་རྟོག་
སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་སྒྲོང་བའི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཆེ་གཏུང་དུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་
དང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལྷང་གི་ཆེ་གཏུང་པ་འཛིན་མི་རུས་པ་ནམས་རྩེས་སུ་བཟུང་
བའི་བྱིར་དུ། འདིར་ཆེ་གཏུང་དུས་དོན་ཆང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཉིང་དགོས་ལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཟག་མེད་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཉིང་
དགོས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^④ཅིའི་བྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་
མི་བཟུང་ཞེ་ན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། མ་ཡིན་ན།
སྟན་ཆེགས་འགྲེལ་པར་^⑤སྤྱག་བསྐྱུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤང་
པོ་སྤྱག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲི་མེད་དེ། ལུང་དང་པོས་ལམ་ཟག་མེད་
མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས། ལུང་གཉིས་པས་དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཉིང་དགོས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མེད་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་བསྟན་
བཅོས་འདིའི་ལུས་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་འདིའི་ཉིང་དགོས་གང་ཞིག་
དེའི་ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ། དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འབྲེལ་བའི་
འབྲེལ་པ་དེ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
ལྷག་མེད་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲི་མེད་དེ། ལྷག་
མེད་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་པོ་འདིའི་
ཉིང་དགོས་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་དེ་ལྷར་གསུངས་པ་དེ་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་
དགོངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཆེག་དོན་ནི། དེས་པར་ཞེས་པའི་སྒྲི་དེ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་།
འདིར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་ལ་འཇུག་ལ། འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲི་ཡང་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་།
འདིར་ནི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེས་པར་ཞེས་པའི་བྱུང་བར་ཀྱི་ཆེག་དང་འབྲེལ་བའི་
བྱིར། དེ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། ལམ་དང་། ཀླང་དང་། ཉ་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེ་དང་། གྲོང་
དང་། གྲོང་བྱེད་སོགས་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་བྱིར་ཉེ། ལམ་ནས་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ཀླང་
ཐང་གིས་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ཉ་དང་སྒྲང་པོ་ཆེའི་བཞོན་པས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། གྲོང་
དང་གྲོང་བྱེད་ནས་འབྱུང་ཞེས་བཟོད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། དབང་དུ་བྱ་བའི་སྐད་དོད་ཨ་
ཐ་ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། བཟ་ཤིས་པ་འདི་ལས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བ་དང་
མཐུན་པ་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཟ་ཤིས་པ་ལ་ཡང་འཇུག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱི་ཞེས་པ་དེ་ནས་ཞེས་པའི་ཆོག་པ་ལ་ཡང་འཇུག། དེ་མ་ཐག་སོམ་ཉི་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་ཡང་འཇུག། སྤྱི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་འདིར་ནི་བྱི་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། བྱང་འདས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞུང་
 འདིས་ཚེས་པར་དམ་བཅའ་སྟོན་ཏེ། འདིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཞེས་པ་རྣམས། བྱི་མ་
 དང་མཐུན་ལ། སྤྱི་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་^①བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ལྟག་
 པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ཅེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་
 ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བཞག་པ་གང་ལས་ན། ཁམས་
 གསུམ་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་སོ། །གང་དུ་ན། ཐར་པ་བྱང་འདས་སུའོ། །གང་གི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ནི། ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན།
 གདོན་མི་བ་བའམ། སྤྱི་མི་སྟོག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སོ། །ངག་དོན་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཐར་པ་བྱང་འདས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་འཕྲོག་པ་ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ། །མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 བསྐྱབ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ། སྤྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་
 ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཞེས་བྱ་གཞི་ལྗེ་ནང་ནས་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། འཆལ་བྱིས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་ཆོས་འདི་པའི་སྤྱིང་བ་གཟུགས་ཅན་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་དེ་སོ་
 ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་འཆལ་བྱིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཞེས་པས་མི་དག་ག་

གཙོད། དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཞེས་པས་དགོ་བ་བར་མ་རྣམས་གཙོད། ཆོས་འདི་པའི་
 ཞེས་པས་སྒྲི་རོལ་པའི་རྒྱད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲི་མ་པ་ཡོད་པ་གཙོད། སྒྲི་བ་ཞེས་པ་སྒྲི་མ་
 པའི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཅན་པ་ཞེས་པས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲི་མ་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་
 གཙོད། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ་ཞེས་པས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲི་མ་པ་
 གཙོད་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་
 སྒྲི་མ་པ། དགོ་བསྐྱེན་པ་མའི་སྒྲི་མ་པ། དགོ་ཚུལ་པ་མའི་སྒྲི་མ་པ། དགོ་སྒྲོ་བ་མའི་སྒྲི་མ་
 པ། དགོ་སྒྲོ་བ་མའི་སྒྲི་མ་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱེད།

བཞི་པ་ནི། རྣམ་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བཞིར་འདུ་སྟེ། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲི་མ་པ་རྣམ་
 གཅིག་དགོ་བསྐྱེན་པ་མའི་སྒྲི་མ་པ་རྣམ་གཅིག་དགོ་ཚུལ་པ་མའི་སྒྲི་མ་པ་དང་། དགོ་
 སྒྲོ་བ་མའི་སྒྲི་མ་པ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་། དགོ་སྒྲོ་བ་མའི་སྒྲི་མ་པ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 བྱེད། ཉེན་གྱི་སྒྲི་ནས་གཉིས་སྤྱོད་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་བྱིས་པའི་སྒྲི་མ་པ་དང་། ཐ་མ་ལྔ་
 རབ་བྱུང་གི་སྒྲི་མ་པར་འདུ་བའི་བྱེད།

ལྔ་པ་ནི། དགོ་བསྐྱེན། དགོ་ཚུལ། དགོ་སྒྲོ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲི་མ་པ་རིམ་ཅན་དུ་
 བླངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲི་མ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་གཅིག་དང་རྣམ་ཐ་དད་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན། དགོ་སྒྲོ་བ་གི་བསྐྱེན་པ་
 ལུལ་ནས་དགོ་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲི་མ་པ་ཡོད་པའི་བྱེད།

དྲུག་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲི་མ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཚུལ་བྱིས་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་ཉེན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྟོབ་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
 བཤད་པ། དེས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞིའི་སྐབས་
 ནས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྤྱན་ཆེགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཁྱེ་བ་ནས་འབྱུང་བ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ དགོ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས། ཆུན་རིམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ།
 ཐལ་མོ་སྦྱར། ཅོག་ཅོག་བྱར་འདུག་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་།
 གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དགག་
 གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སྟོན་ཆོག་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་
 རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལྷ་ལྷེ་བཟང་པོ་ཡེ་
 ཤེས་ཁོང་ཆུད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས། བཟང་
 ལྷའི་ཆོགས་དྲུག་ཏུ་སྐབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་སྐྱངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས། ལེགས་
 སྟོན་འི་བས་མཉེས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས། སྟེ་དགྲའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མེད་
 ལྷ་བརྒྱ་ལྷེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་སྐྱངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས། མཆོད་སྟོན་
 མ་འཕྲིན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས། དུལ་དབྱས་སུ་བཅུ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་
 རྫོགས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ན་མས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལྷེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཆུད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེ་སྟོན་ཆོག་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུལ་བའི་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པའི་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕྱིན་གྱི་སྒྲི་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ། སྒྲི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲེལ་ཚུང་ལས་མཁན་པོ་ལས་ལུང་ནོད་དེ་འཕྱིན་པས་འཕྱིན་དབབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ཅ་ལས། ^①སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མངགས་པ་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་འབྱིན་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཆོ་ག་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲི་མ་བཅུ་ཅེག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་མ་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲི་མ་བཅུ་ཅེག་ཅར་དུ་སྦྱིན་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དུལ་དབུས་སུ་བརྩེ་ཆོགས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷའི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲི་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲི་ཆོག་ལ་ལྷ་ཆོགས་དང་བརྩེ་ཆོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཆོམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲི་མ་བཅུ་ཅེག་ཅར་དུ་སྦྱིན་ཆོག་ཡོད་པར་ཐལ། དུལ་དབུས་སུ་བརྩེ་

ཆོགས་དང་མཐའ་འཁོར་ཏུ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ་སྟོན་ཆོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ❶ དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཅེས་
སྟོས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྟོན་ཆོག་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ❷ འདེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་ཚུལ་གཅིག་
དང་། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་ཚུར་ཤོག་སྐྱབས་འགོ་དང་། །སྟོན་པར་ཁས་སྦངས་དྲི་མཉེས་
ཕྱི་ཆོས་སྟོང་། །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་དང་ནི་བརྒྱད། །ཅེས་སྐྱར་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་སྦངས་པའི་
སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་རྩེས་སུ་
གནང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཀྱན་དགའ་བོ་
ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཞིག་ཀྱན་དགའ་བོས་ངོ་ཆེན་མཛད་ནས་
སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་
སྦངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
ཏེ། འདོད་སྐྱུང་ཆེན་པོ་ཀྱན་དགའ་བོའི་མཁན་པོ་ཡིན་པར་བཀའ་བསྟུན་སྐྱབས་ལས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚུར་ཤོག་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་
གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་རྩེས་སུ་གནང་བའི་སྐྱབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ཁར་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ཚུར་ཤོག་
གི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་ཆོག་ལ་བརྒྱད་དུ་
འབྲེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་ཡིན་ན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ❸ ལྷ་བྱ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོག་འོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་

ལས།^①སྟོན་གྱི་ཚེ་ག་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་གི་འགྲེལ་པར།^②སྟོན་གྱི་ཚེ་ག་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་ག་ལས་སྤ་
རོལ་ཏུ་འདི་ལྟ་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་
ཚེ་ག་ལ་དུ་མར་དབྱེ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་ཚེ་ག་ལ་སྤྱི་
བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྤུ་མར་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་
རྒྱུ་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རང་བྱུང་གི་སྟོན་སྤུ་མར་རྗོགས་པའི་ཚེ་ག་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚེ་ག་སྟོན་ཚེ་ག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་
བྱུང་གིས་བསྟན་པར་རྗོགས་པ་ལ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མི་དགོས་པའི་བྱིར།
ཁ་ཅིག །སྟོན་ཚེ་ག་གནང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་དན་ལས་མ་
འདས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ཚེ་ག་གནང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོན་པ་
སངས་མ་རྒྱུ་པའི་སྤ་རོལ་དུ་སྟོན་ཚེ་ག་མ་གནང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤ་རོལ་ཏུ་རང་སངས་རྒྱུ་རང་བྱུང་གིས་བསྟན་པར་རྗོགས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ཚེ་ག་གནང་བའི་དུས་
ཡོད་དེ། སྟོན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་སྤ་དན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ཚེ་ག་
གནང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལུགས་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ཅིང་བྱུང་པར་དུ་ཁས་
ལྷངས་བྱི་མ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། ཞེས་བྱ་ཚེས་ཅན། སྟོན་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་
སྤ་རོལ་དུ་སྟོན་ཚེ་ག་མ་གནང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་
སྤ་རོལ་དུ་རང་སངས་རྒྱུ་རང་བྱུང་གིས་བསྟན་པར་རྗོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ཆོག་ཁོ་ན་གསུངས་ཤིང་། ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་གི་དུས་སུ་ལྷ་རིའི་བྱས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་དུས་སུ་ཡབ་སྐུ་མཛེས་པའི་འཕྲིན་པ་འཆར་ཀ་ཡིན་པར་^① ལྷ་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་འཆར་ཀ་བསྟན་པར་རྫོགས་ཟེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཁྱི་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་གཞི་ལས་འཆར་ཀ་བཅུ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བྱིས་དུ་བཞོས་གསོལ་པ་ན་ཁྱི་རྒྱུ་ཆག་པ་ལ་འདྲུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཆར་ཀ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་པམ་པ་བཞིའི་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་བྱིར་ན། ཅ་བར་མ་བྲལ། འོ་ན་ཀུན་དགའ་བོ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་པམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་མ་ཟེན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ནས་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གནང་བ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་རྗེས་སུ་ཡང་གནང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རི་སྤིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་གནང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །འཕྲིན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་

ཀྱི་སྒྲི་ཆོག་གི་སྒྲ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་མི་རྟེན་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཆོག་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲི་ཆོག་གི་སྒྲ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་བྱུང་བ་གང་ཞིག་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲི་ཆོག་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འབྱེད་ལས། སྒྲེ་དགའའི་བདག་མོས་མཁན་མོ་མཛད་
ནས་ཟུང་ལའི་མདོག་ཅན་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་དང་།
སྒྲི་ཆོག་ས་ལས། ❶ དག་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟུང་ལའི་མདོག་ཅན་འཕྲིན་པར་མངགས་
ནས་མཆོད་སྦྱོར་མ་འཕྲིན་གྱི་སྒྲི་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་ལོ། །ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་ཡང་མི་རྟེན་པ་ཞིག་སོ། །

ཁ་ཅིག །འཕྲིན་ཆོག་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་དགའའི་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་འི་
སྒྲ་རྒྱུ་སྒྲི་ན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཁོ་ནར་གནང་། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་བའི་
ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྒྲི་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ་ད་ལྟར་
གྱི་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒྲི་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་དེ་ལ་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཟེན་པའམ་འཐོབ་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་
ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་རང་བྱུང་བསྟན་རྫོགས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་སྒྲི་ན་པར་ཁས་སྦྱངས་ཚུར་
ཞོག་ལྷ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྒྲི་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་ལ་སྤིང་བ་ཐ་མ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྤིང་བ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་ཞོག་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་བྱུང་གཅིག་ཚུར་ཞོག་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བསྟན་པར་རྫོགས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་
 ཆོག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟན་པར་རྫོགས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་
 དེ། སངས་རྒྱུ་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རང་བྱུང་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས། ལྷ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་
 ཁོང་ཆུང་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་
 བསྟན་པར་རྫོགས། བཟང་སྟེ་འོ་ཆོགས་དྲུག་ཏུ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་
 ནས་བསྟན་པར་རྫོགས། ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཆུར་ཤོག་གི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་
 རྫོགས། ལེགས་སྤྱིན་དེ་བས་མཉེས་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་རྫོགས། སྤྱི་དགྲའི་བདག་
 མོ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མེད་ལྷ་བརྒྱ་ལྷེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་
 བསྟན་པར་རྫོགས། མཆོད་སྤྱིན་མ་འཕྲིན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་རྫོགས། ཡུལ་དབུས་
 སུ་བརྟེན་ཆོགས་གྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་རྫོགས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་བསྟན་
 པར་རྫོགས་པ་དང་། གསོལ་བཞུགས་ལས་གྱི་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་ཆོག་རི་ལྟར་བཅས་ཚུལ། སྟོན་ཆོག་གི་ངོ་བོ། སྟོན་ཆོག་གནང་
 བའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག། སྟོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གའི་བྱུང་བར། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་
 སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་སྤྱི་མི་སྤྱི་ལ་དབྱུང་བ། སྤྱི་བཞག་པ་
 དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་ཆོག་རི་ལྟར་བཅས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་
 ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་པལ་ཆེར་ཆུར་ཤོག་གི་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་ལ། དེ་
 དུས་སུ་དགེ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་དུ་རབ་བྱུང་བསྟན་རྫོགས་གྱི་ཆེད་དུ་འོངས་པ་སྟོན་
 པའི་བྱུང་དུ་བཏང་བས་བར་སྤྱབས་སུ་ཆེད་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གྱིས། གྱི་མ། དའི་ཉན་ཐོས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་པ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་

གྲུང་ཉོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་ནས། དེང་སྤྱིན་ཆད་དགེ་འདུན་འདུས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་གནང་། ཞེས་སྤྱོན་ཆོག་གནང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་དང་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་གསོལ་བཞིའི་ལས་དེ་སྤྱོན་ཆོག་གི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོན་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པ་
གསུམ་ཤས་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ཤས་ཆུང་བའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་གནང་བའི་བྱིར།
སྤྱིན་པ་གསུམ་ནི་རྒྱད་སྤྱིན་པ། ཤེས་རབ་སྤྱིན་པ། དབང་པོ་སྤྱིན་པ་དང་གསུམ་ལ་བྱེད།
རྒྱད་སྤྱིན་པ་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱུ་མ་ནམས་སུ་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ། ཤེས་རབ་སྤྱིན་པ་
ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། དབང་པོ་སྤྱིན་པ་ནི་དེའི་དབང་
གིས་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྫོ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །

སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ནི། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱི་བ་པ། ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་
སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ནི། རན་སོང་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། མཆོམས་མེད་ལྟ། བམ་པ་བཞི། ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་
སྐབས་འདིའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱན་རིང་ཞིང་གཉིན་
པོ་སྤྱི་དཀའ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྫོ་བ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་དེ། འཆར་ཀ་སོགས་སྤྱི་
པ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྫོ་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྤྱོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། གང་ལས་ནོད་
པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར། གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར། ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་བྱུང་
པར། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
ཉེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ལྟ་ཆོགས་དང་བཅུ་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། སྤྱོན་

ཆོག་ལ་མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ།^①དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱང་པར། གུས་པས་འདུད་པའི་བྱང་པར། སྒྲིབ་ལམ་ཀྱི་བྱང་པར།
 གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་
 གྱི་ཆོག་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་ཏེ་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་
 ཆོག་ལ་དེ་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲོན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་བཞིན་
 དུ་བྱས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།^②ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་ཕྱག་ཆོན་ལན་བཅུ་གཅིག་དགོས་ལ། སྒྲོན་ཆོག་
 ལ་དེ་མི་དགོས་པར་ཀླན་རིམ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་པབ་པའི་ཕྱག་ཆོན་ཆར་གཅིག་
 གིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།^③ཀླན་རིམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་པ་གྱའི་སྟེང་དུ་རྩ་བ་ཉིང་བ་ལ་ཉིང་བ་གཟར་ཏེ་འདུག་པ་
 སོགས་དགོས་ལ། སྒྲོན་ཆོག་ལ་སྟན་མེད་པར་ཐལ་མོ་སྒྱར་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་པས་
 ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།^④ཐལ་མོ་སྒྱར་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་བ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་མཁན་པོས་ངོ་ཆེན་མཛད་དེ། ལས་སྒྲོབ་ཀྱིས་བརྟ་
 སྟེང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་ཆོག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་
 བ་ལན་གསུམ་བཅུ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།^⑤གསོལ་བ་བཅུ་པར་གྱུར་པ་གསུམ་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་འགལ་
 རྒྱུན་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆར་བ་སོགས་བརྗོད་དགོས་ལ་སྒྲོན་ཆོག་ལ་དེ་
 ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་
 རྗོགས་རིམ་གྱིས་སྒྱུབ་ལ། སྒྲོན་ཆོག་ལ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།^⑥གསོལ་

བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་
བསྐྱབ་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ད་ལྟར་དུས་སུ་སྟོན་ཆོག་ལ་བསྟེན་རུང་མི་རུང་ལ་དབྱེད་པ་ནི། ད་ལྟར་
གྱི་དུས་སུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་མི་
རུང་ལ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མཁན་
པོ་མེད་པ་དང་བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་སྟོན་ཆོག་ཅེས་བྲ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་སྤྲོལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
བྱིར། ངག་དོན་ནི། སྟོན་ཆོག་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། གང་ལ་ནོད་པ་
ཡུལ་གྱི་བྱད་པར། གང་གིས་ནོད་པ་རྟོན་གྱི་བྱད་པར། རི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་བྱད་
པར། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྟོན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། གཞན་ཡང་། གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་གི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་བརྗོད་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ།
སྟོན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཆང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྟོན་ཆོག་གི་སྦྱར་ཆོག་ཆོས་ཅན། གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར་ན། མ་བྲལ།

ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་
དུས་སུ་སྔོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྔོན་
པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་བཅས་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་གས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་བྱས་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྔོན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ^①དགོ་སྤྱོད་
དང་དགོ་སྤྱོད་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་དགོ་སྤྱོད་བཞེས་ལས་བྱས་པ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
སྔོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྔོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྔོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། ལུང་ཁྱབ་ལས། ^②དགོ་སྤྱོད་
ལྷ་མཆིས་བཞིན་དུ་བཞེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ་མ་
རྫོགས་ཞེས་བགྱི། ཟུང་པ་ལི། རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་འདས་པ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་ལུང་མ་དག་པ་
ཡིན་ཏེ། དག་པ་ལས་དགོ་སྤྱོད་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་མཆིས་བཞིན་དུ་ལྷས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ་ལ། སྔོན་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་^③པར་བྱེད་
པའི་ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཐབས། འགལ་ཁྱེན་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོགས་སྔ་མ་དགོ་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། ཆོགས་
ཕྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱོར་བའི་ཆོ་ག་དང་།
དངོས་བཞིའི་ཆོ་ག་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། རྒྱད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་

བཤད་པ། རྒྱུད་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བར་ཆད་ངེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཟུང་བ།
 བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་སྟེན་པའི་གོ་རིམ་བཤད་པ།
 རྒྱུད་སྒྲོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ❶རབ་ཏུ་
 འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་ཚུལ། བཅས་པའི་
 དུས། མཐའ་བཅད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 སྒྲོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་ཆོས་གོས་
 ལེགས་པར་མ་བགོས། རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས། སྒྲོད་ལམ་ཆོད་བག་ཅན་དུ་གྱུར་པ་
 དང་། ཉན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉན་གཡོག་མེད་པར་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས། ❷དེང་ཕྱིན་ཆད་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་།
 ཉན་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་བཅས་པས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བར་གནང་ངོ། །ཞེས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་
 བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་
 ཆོ་ག་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ཡན་ཆད་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་ཅིང་།
 མ་མ་བྱུང་བས་མི་ཆངས་སྒྲོད་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་ཤུ་རིའི་བུས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་
 འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མཁན་པོ་
 དེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

❶ ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་
མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་
ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ❷ དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་
རྡོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་མེད་
ལུན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། རང་གི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་
བརྟེན་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ❸ དང་པོའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་ངེས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ལ་སྐྱབས་དབྱེའོ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། ཁ་ཅིག ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དང་པོའི་མཁན་
པོ་ཡིན་ན། དེའི་མཁན་པོ་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། དེའི་མཁན་པོའི་སྟ་གོན་ལ་གནས་པའི་
དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་
སྒྲངས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
ངག་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དང་པོའི་མཁན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་
ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མཛེས་པ་དང་། ཁྱད་
པར་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ངེས་ནས་མི་ལྡན་པར་ཞེས་ནས་ཁོ་བོས་
ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྐྱབས་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ❹ དགེ་བསྟེན་ཉིད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགེ་སློང་ཉིད་དག་གི་
སྒྲུལ་པ་སྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། ཁ་ཅིག ། ད་ལྟར་

གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲི་མ་པ་དང་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲི་མ་པ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་
བར་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་སྒྲི་མ་པ་སྒྲི་བ་ཡོད་ཀྱང་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིན་དུ་
མ་སོང་བ་དེ་སྒྲི་བ་མེད་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་དེ་སྒྲི་བ་མེད་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྒྲི་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བར་མ་རབ་བྱང་གི་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲི་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིན་ཆོག་ལ་
བརྟེན་ནས་བར་མ་རབ་བྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་
བྱང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲིན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས།
དག་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་སྒྲི་མ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲི་བ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་
འཐད་དེ། དག་ཚུལ་ལ་སྒྲིན་ཆོག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དག་ཚུལ་ལ་དག་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་ཚུལ་གྱི་
སྐད་དོད་ཤ་མ་ཉེ་ར་ཞེས་པ། མིག་མཆི་མས་གང་བ་ལ་འཇུག་ལ། དེ་མིག་མཆི་མས་གང་
བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དང་འབྲེལ་སྟེ་མིག་མཆི་མས་
གང་བས་ཐག་ཉི་བའི་གཟུགས་མཐོང་ཡང་། ཐག་རིང་བའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ།
དག་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་གནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྒྲི་སྒྲིན་ཉན་དུ་རུང་ཡང་།
དག་སྒྲིང་གི་དེ་ཉན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལྷང་ལས། སྒྲི་སྒྲིན་གསུམ་ལ་མཁས་
པའི་དག་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་ཚུལ་གྱིས་དག་སྒྲིང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་
གནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྒྲི་སྒྲིན་ཉན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །སྒྲི་གཅིག་སྒྲིད་པའི་དག་བསྐྱེད་དང་སྒྲི་འགའ་སྒྲིད་པའི་དག་བསྐྱེད་
སོགས་དག་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ལྟ་སྤང་བའི་སྒྲི་མ་

པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ལྟེ། ^①སྤང་
བྱ་ལྟེ་བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤང་བར་ནོད་པ་ལས། །དགེ་བསྟན་དང་ནི་
བསྟན་གནས་དང་། །དགེ་ཚུལ་ཆེད་^②དང་དགེ་སྤྱོད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། རབ་བྱུང་ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་སྤྲོམ་པ་རྒྱད་ལྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་
བསྟན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་ཀྱི། གསལ་བ་དེར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་ལ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་པ་
ཁས་ཀྱི་འདོད་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱུང་ཅིང་།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་དང་དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཡུལ་ལ་
དགེ་སྤྱོད་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱིས་བདག་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱོན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་ལྷ་བ་བྱུང་ངོ་ཅིག་གི་ཉ་སྤྱོད་བརྒྱད་གསུམ་
ལ་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་འབོགས་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཆོགས་སྤྲོམ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་བྱིས་སྦྱོར་བ་ཡོད་མེད་ལ་
དབྱེད་པ། ཆོགས་སྤྲོམ་སྤྱོད་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱིས་སྤྱོད་རུང་མི་རུང་ལ་
དབྱེད་པ། སྤྲོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་བསྟན་རྫོགས་
ཀྱི་སྤྲོམ་པ་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། ^③ཆོགས་སྤྲོམ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅིང་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་
དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ^④དགེ་བསྟན་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་མེད་པར་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཡང་
དག་པར་སྤང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་མེད་པར་དགེ་
སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ན་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུང་ལས།
བཅུན་པ། བྱིས་པ་རབ་དུ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་བསྟན་པར་རྫོགས་ན་བསྟན་པར་རྫོགས་

ཞེས་བགྱིའམ། མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར། རྫོགས་ཞེས་བགྱི་སྟེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་བའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་
ཚུལ་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་བའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་རྫོགས་གྱི་
སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེ་ན། དེ་རུང་བ་ཡོད་དེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
བྲིམ་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བསྒྱུབས་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་
སྒྲོང་དུ་བསྒྱུབ་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐུན་ཆོགས་ལས། ^①ཡོ་བྱད་དུག་ཆང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བར་བྱ་ཞིང་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་ཀྱ་དང་མེ་པ་
རལ་པ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་མགུ་བར་མ་བྱས་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་ནམས་དགོ་
བསྟན་དུ་བསྒྱུབས་པའི་མཁུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་ཚུལ་བསྒྱུབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མགུ་བ་བརྟག་པའི་བྱིར་དུ་དགོ་བསྟན་དུ་བསྒྱུབས་ནས་ཆེ་
བ་བཞིར་གནས་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ^②དེ་དགོ་བསྟན་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་ལ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱད་མེད་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་བའི་མཁུག་
ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་རྫོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
སྐབས་སུ་དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ^③བྱད་མེད་ལ་ནི་དགོ་སྒྲོབ་མ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ^④དེ་ཡང་བྲིམ་སོ་བཟུང་བའི་
བྱད་མེད་ལ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆེ་དགོ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་ནས་བརྒྱ་གཉིས་ལོན་པ་ན་
དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་ལོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྲིམ་སོ་མ་བཟུང་ན་བཙོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་
ཆེ་དགོ་སྒྲོབ་མ་དང་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་ཆེ་དགོ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོར་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། བྱད་མེད་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ལོ་དང་པོ་ནི་བརྒྱ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དགེ་བསྟན་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷ་སྤྱོད་བས་རབ་དུ་བྱེ་
བའི་སྤྱོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་ཟག་དགེ་བསྟན་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་པ་མ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ། དགེ་
བསྟན་བདུན་གསུངས་ཏེ། སྤྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི། ལྷ་གཅིག་སྤྱོད་པའི། ལྷ་འགའ་
སྤྱོད་པའི། བལ་ཆར་སྤྱོད་པའི། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི། ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི། གོ་མིའི་དགེ་བསྟན་
ནམས་སུ་གསུངས་པའི་བྱེད། དགེ་བསྟན་གྱི་མིང་ཅན་གང་ཞིག །རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་ལེན་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱའི་ནང་ནས་ལྷ་གཅིག་ཅམ་སྤྱོད་བར་ཁས་
ལེན་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་དེའི་ནང་ནས་གཉིས་ཅམ་
སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་དེའི་ནང་ནས་
གསུམ་མམ་བཞི་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ་དེ། བཞི་པའི་མཆོན་ཉིད། དགེ་བསྟན་གང་
ཞིག །དེའི་བར་དུ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྷ་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། ལྷ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པ། དུག་པའི་མཆོན་ཉིད།
དགེ་བསྟན་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བརྒྱད་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་
པའི་རབ་བྱུང་གི་ཏྲགས་ཅན། བདུན་པའི་མཆོན་ཉིད།

འོ་ན། དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོམ་པ་ཐོབ་ཚུལ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ན་རེ།
སྤྱོམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བྱའི་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་ནས། སྤྱང་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན་
སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྤངས་པས་ཆོག་ཅེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། ❶གལ་ཏེ་

ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་ཡིན་ན། །སྒྲི་གཅིག་སྒྲིད་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་བསྐྱེད་ས་པ་ལ་སྐྱེད་
ཞེས་གྲགས། །ཞེས་གསྐྱེད་ས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མདོ་སྒྲིམ་པ་ན་རེ། སྒྲིམ་པས་གདུལ་བྱ་བྲིམས་འཆལ་ལ་སྐྱེད་བར་ཐལ།
སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་ལྟ་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་ནས་སྐྱེད་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན་
སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་ས་པས་ཆོག་པར་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲིམ་པ་ན་རེ། སྒྲིམ་པས་གདུལ་བྱ་བྲིམས་འཆལ་ལ་སྐྱེད་བར་ཐལ། དབྱར་
ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ནས་གསོ་སྤྱོད་གཉིས་སམ་
གསུམ་སོང་ནས་དགག་དབྱེ་བྱས་ཆོག་པར་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་བཅུ་སྤང་བར་ཁས་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་བ་ན་སྒྲི་
གཅིག་གམ་གཉིས་བསྐྱེད་བར་གནང་བས་གདུལ་བྱ་བྲིམས་འཆལ་ལ་སྐྱེད་བའི་ཉེ་བར་
མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱར་ཁས་ལེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གསུམ་པ་ནི། དགེ་
བསྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བ་སྤང་འདས་ལ་བསྐྱེད་པ་སྒྲི་ཉེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་
གཙོ་བོ་བཅུ་སྤྱོད་བའི་སྒྲིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་མཚན་
ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་
སྤྱོད་དོད་ཤུ་མ་ཉེར་ཞེས་པ་ངལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་སྤང་བའི་བྱ་བ་ལ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགེ་སྤྱོད་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་

ཁྱིམ་ས་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་ཟག་དག་སྤོང་གི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
 ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་པ་མ་གཉིས་ཡོད། སྤྱི་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་གི་དག་སྤོང་།
 ཁས་ཆེ་བའི་དག་སྤོང་། སྤོང་བའི་དག་སྤོང་། ཉོན་མོངས་བཙུམ་པའི་དག་སྤོང་།
 གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་དག་སྤོང་དང་ལྡན་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
 དག་སྤོང་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དག་བ་སྤོང་བ་དེ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁྱིམ་པའི་སྒོ་མ་པ་གང་ཞིག །རི་སྤྱོད་
 འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྡན་སྤོང་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བཉེན་ནས་ཐོབ་པ། དག་
 བསྐྱེད་གྱི་སྒོ་མ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་དག་བསྐྱེད་པ་མའི་སྒོ་མ་པ་གཉིས། གཉིས་པ་
 ནི། རབ་བྱུང་གི་སྒོ་མ་པ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་བཅུ་སྤོང་བར་ཁས་
 སྤངས་པ་ལ་བཉེན་ནས་ཐོབ་པ། དག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་མ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། པ་མའི་དེ་
 གཉིས། གསུམ་པ་ནི། དེ་གང་ཞིག །དེའི་བར་དུ་གཞན་གཞོད་བཞི་བཙུམ་མཐའ་དག་
 སྤོང་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་བཉེན་ནས་ཐོབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ།
 དག་སྤོང་གི་སྒོ་མ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་སྤོང་པ་མའི་སྒོ་མ་པ་གཉིས་ཡོད་
 དོ། །དག་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བཉེན་ནས་དག་བསྐྱེད་གྱི་སྒོ་མ་པ་དང་དག་ཚུལ་
 གྱི་སྒོ་མ་པ་སྤོན་དུ་མ་སོང་བར་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་སྒོ་མ་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་བྱར་མི་རུང་བའི་བྱེད།

❶ སྤྱི་བས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་ཚུལ་པ་དང་དག་བསྐྱེད་ཉིད་དང་དག་
 ཚུལ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྤྱི་བས་སུ། ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྤྱི་དེ་
 ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་གཟུགས་སྤྱི་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་དེས་སྤྱི་བས་སྤྱི་

གཉིས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་
མི་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བྱེད་པའི་བྱེད་
ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^①གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་འགྲོ་བ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་
བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྤྱི་བ་པ་དང་གཉིས་ག་དང་། །སྤྱི་རན་འདས་ལ་སྤྱབས་སྤྱི་
འགྲོ། །ཞེས་གསུངས། གཟུགས་སྤྱི་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤྱབས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་
རྒྱས་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྱི་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཞིག །ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོའི་སྤྱི་བོའི་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
ལམ་བཤེན་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ^②ལམ་མ་གཏོགས་
པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེར་བའི་ཆེ། ^③རྒྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག །སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱབས་སྤྱི་མཆོའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱབས་འགྲོ་ཅོམ་བྱེད་དུ་
བྱས་ནས་སྟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་སྤྱབས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཐལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་
གང་ཞིག །དེ་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱི་སྤྱི་ཞིག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་
ཆོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་དེ་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་
ཐུབ་པའི་གཟུགས་སྤང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བའི་
 མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་གྲང་ཁྲག་འབྱེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་མངོན་པ་མེ་ལ་
 བསྐྱེགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མི་དགོ་བའི་ལས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བརྟམ་བརྟམས་པའི་ཆོས་
 མངོན་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་སྐྱེ་གྲང་མེར་བསྐྱེག་
 མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཕྱབ་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་མཆོན་གཞི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སངས་
 རྒྱས་སྐྱེ་ཐལ། དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 ནས་ལོ་དྲུག་པ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷང་ལས། ❶སངས་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བ་ཤྲུག་ཕྱབ་པ་དེ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་
 རྒྱས་གྲང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་
 ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དང་དེ་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་
 ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་

བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^①སངས་རྒྱལ་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྤྲོད་བཞི་ཆོག་ས་པ་ལ་དགེ་
འདུན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་པ་དང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་གཉིས་དགེ་འདུན་དགོན་
མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ནི། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་
སྟོན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐབས་འགྲོ་ཚེ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱུད་སྤྲོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ། སྤྲོད་པའི་ཆོག་
དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། ^②རང་གིས་དགེ་བསྟན་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་
བསྐྱབས་ནས། དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ^③སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཚེ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །རབ་བྱུང་གང་ཞིག །རབ་བྱུང་གི་
སྒྲིམ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་སྟོན་
དུ་མ་སོང་བར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྤངས་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན་། མཆོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་སྤྲོད། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་བྱེད་པའི་
བྱེད་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཟེར་ན། སྟོན་ཆོག་གིས་བསྟན་པར་ཐོགས་པའི་དགེ་སྤྲོད་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱུང་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ།

དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།^①ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་པའི་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་
བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་གཞི་འགྲེལ་
ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་སྤྱོད་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་ཐལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་དགོ་སྤྱོད་
གི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེའི་གཏོང་རྒྱ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་
དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དགོ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཡོད།
དགོ་སྤྱོད་གི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
སྤངས་ལ་མ་སྤྱེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྤྱེས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཅ་བར།^②ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ལྟར་བ་ལ་སྤྱོད་ན་ཉེས་
བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་རབ་བྱུང་
ཡིན་ན། རབ་བྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། དགོ་བསྟེན་
གྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་བར་མ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་
བསྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱད་ལྟར་གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བར་མ་རབ་
བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོ་མེད་པས་བྱུང་ཟེར་ན། མཁན་
པོར་འོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་དེས་ཀྱང་མཁན་

པོར་ཁས་སྒྲངས་ནས་གཙུག་ཕུད་བྲེགས་པ་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ངེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ^①མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་དེར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་
ཀྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་དགེ་སློང་གིས་སྒྲོ་བ་ཏུ་བར་
ཆད་ངེས་ནས་དགེ་འདུན་ཀྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག །དགེ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་བ་པའི་སྒྲ་
རོལ་ཏུ་སྒྱུན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། ངག་དོན་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྐབས་
འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ^②དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་དབྲེ་བ། སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་དུས། གྱུར་བེན་
ནས་མཆན་ནས་སྒྲོས་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ^③དེ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡིན་ནོ་གསང་སྟེ་
སྟོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྒྱུན་པ་དང་། སྒྲོག་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་
འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་དུག་ཡོད་པའི་
དང་པོ་མཁན་པོ་ལ་མཁན་པོར་འོས་པ་དང་། ཡིན་པ་གཉིས་ལས། བཙུན་ཞིང་བཟུན་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲོ་བ་རྒྱུན་པར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཙུན་ལོན་པ།

མཁས་ཤིང་པན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་
 པའི་དགེ་སྦྱོང་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་
 གསུམ་བཟུང་པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་དེ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་
 མཁན་པོའི་མཆོན་ཉིད། དགེ་སྦྱོང་ཆོས་དྲུག་ལྷན་གང་ཞིག །དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་
 འདོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་པར་སྒོ་ལས་ཐོན་པ་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་
 དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནས་
 དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ། དེའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་འདི་བ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་
 དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་
 དུ་བཞག་པ། དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཙུ་
 ལ་དང་ལྷན་པའི་སྟེང་དུ་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲུལ་པ་འདོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་
 འཁྲུལ་པར་སྒོ་ལས་ཐོན་པ་དེ། བསྐྱབ་ཇོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲོབ་དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད།
 བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱབ་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནས་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་
 བཞག་པ་དེ། དེའི་ལས་སྒྲོབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གནས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ནི་མཁན་
 པོར་འོས་པ་དང་འབྲེལ། །གནས་པ་སྒྲོབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་བཟུང་པའི་ཆོ་ག་
 བྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱད་ལ་གནས་མེད་ཀྱི་ཉིས་པ་ཞག་གཅིག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ། གནས་པ་དེའི་མཁན་པོ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲུལ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ།
 ལྷ་བ་མཐུན་པ། མཆོན་མཐུན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ། རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ་དེ་སྒྲོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་

མཆན་ཉིད། བཀའ་འཇགས་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
ལན་གསུམ་བརྒྱས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་སློབ་པའི་སློབ་
དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲིམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་
དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུ་གུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་དུ་འོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁ་
སློང་གི་ཆོས་ལྡན་འདྲེན་པའི་ཆེ། དགོན་མཆོག་གཞན་མིན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་
དེའི་ལས་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་སློབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དགེ་ཚུལ་གྱི་ལས་སློབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་
པ་འབོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་།
ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློབ་མ་དང་ཆངས་སྤྱད་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་ལས་སློབ་མེད་པར་
ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལས་སློབ་ཡིན་ན། དེའི་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆ་
ནས་དེའི་ལས་སློབ་ཏུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་བཞེན་ནས་སྟོར་དགོས་
པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ^①ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་བ་མདོ་སྡེ་དང་
འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ། ལོ་ཉི་ཤུ་ལས་མི་ཉུང་བ་གོང་ཁྱེར་བའི་སྐད་སྒྲིབ་པ། དགེ་
སློང་མ་ལ་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་
བསྐྱོད། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པར་འོས་པ་ལ་

མཆོན་མཐུན་པ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གློག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ལ་དེ་
ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལ་མ་ཚུངས་དག་
སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་སློང་མའི་སྟོན་པར་མི་
འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ལ་མཆོན་མཐུན་པ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དག་སློང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དག་སློང་གི་དག་འདུན་ལ་
གདམས་ངག་ཅོད་^❶དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གློག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་
འོས་པ་ལ་མཆོན་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཞུས་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་དག་
ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དག་སློང་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་
ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་འདི་བར་བྱེད་པའི་དག་སློང་དེ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་
པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དག་སློང་དེ་དེའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། ཐོབ་པའི་སྟོན་པ་མི་ཉམས་ཤིང་གནས་པའི་བདག་ཆེན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
དེ་དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་པའི་མཆོན་ཉིད། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གདམས་པ་དང་རྩེས་སུ་བསྟན་
པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོམས་པའི་བཞུས་པ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློབ་
དཔོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གློག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་
ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེར་བཞིན་པའི་དག་སློང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་
ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་དེའི་རྒྱད་
ལ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ^❷དཔེར་ན་གཞན་བརྗོད་པའི་དུས་ན་དག་ཚུལ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་མཆོན་
 ཉིད་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རིགས་འགྲོའོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གློག་
 པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྐྱེས་པ་གསུམ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་དགོས་པར་
 ཐལ། དོན་གོ་ན་བཀའ་འཇམ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པ་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
 ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དགྲ་^①ནག་གི་རྒྱད་དཀའ་
 འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། ^②ཆོག་སུ་བཅད་གཅིག་ཅུ་བསྟན་པ་ལ། །གང་གིས་སྒྲ་མར་
 མི་འཛིན་པ། །ཁྱི་ཡི་སྤྱེ་གནས་བརྒྱར་སྤྱེས་ནས། །མེ་ཤ་ཅན་དུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །གནས་པ་སློབ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ།
 དེའི་རྒྱད་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉིས་པ་ཞག་གཅིག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་
 བཞག་པ། བསྐྱེས་བྱ་དེའི་གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།
 མཁན་པོ་གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གནས་འཆའ་བའི་ཆོ་ག་བྱ་མི་དགོས་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ^③མཁན་པོ་དེ་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལ་དེ་མི་བཅའ་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །བསྐྱེས་བྱ་དེའི་མཁན་པོ་ཡིན་ན་དེའི་གནས་གྱི་
 སློབ་དཔོན་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་
 བ་བཏབ་སྟེ། དེས་ཀྱང་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་གཙུག་ལྷན་འགྲེལ་པ་ལ་སློབ་མ་བྲིས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱ་དེའི་མཁན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
 སྒྲ་པ་གནས་པ་ལ་སྒྲ་པ་སྤྱེ་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །བསྐྱེས་བྱ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་དགེ་སློང་
 ཆོས་ཅན། བྱིར་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་

སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་ངེས་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་བསྟེན་རྩེ་གས་ཀྱི་ལས་སྟོབ་ཏུ་འོས་པའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱོན་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལས་སྟོབ་ཏུ་གྱུར་བའི་དུས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྩེ་གས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བྱོན་དེར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་ངེས་ཟེན་པའི་ཆེ་ན་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གསང་སྟེ་སྟོན་གྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་རྩེ་གས་པར་མ་གྱུབ་པ་གང་ཞིག་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་རྩེ་གས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས་མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ❶ གསང་སྟེ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩེ་གས་པ་ཉིད་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྩེ་གས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ན་དེའི་ལས་སྟོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན་དེར་གྱུར་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་མཁན་པོ་གཉིས་དང་སྟོབ་དཔོན་ལྔར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་བསྟེན་རྩེ་གས་ཀྱི་མཁན་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན། གནས་སྐྱེན་པའི་སྟོབ་དཔོན། སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་ལྔར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མཁན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དགེ་སྟོབ་མའི་མཁན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ལ་ལྔར་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་འཛོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན། འཕྲིན་

ཚོག་འབོགས་པའི་འཕྲིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ལྟར་བཤད་པའི་སློབ་
དཔོན་ལྟ་བུ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལུང་ལས། ^①མཁན་པོ་ནི་གཉིས།
སློབ་དཔོན་ནི་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་
སླ་མ་ལ་བདུན་དུ་གངས་མ་ངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་མ་བྱུང་བོ། །

རང་ལུགས་ལ། སླ་མའི་དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་
བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སླ་མ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་གསུམ་དང་སློབ་དཔོན་
བདུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། མཁན་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོ། དགེ་སློབ་མའི་
མཁན་པོ། བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སློབ་དཔོན་བདུན་ཡོད་
དེ། དགེ་བསྐྱར་གྱི་སློབ་དཔོན། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་
དཔོན། བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན། འཕྲིན་གྱི་སློབ་དཔོན།
སློག་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་
དཔོན་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་
ལྟན་པའི་དགེ་སློང་གང་ཞིག །ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་དུ་འོས་པ་མཁན་པོར་འོས་པའི་མཆན་
ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟབ་པའི་མཐར་མཁན་
པོར་ཁས་སྐྱངས་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོའི་མཆན་ཉིད། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་གྱི་
སྟེང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཚོག་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སྟོ་ལས་
ཐོན་པ་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དགེ་སློང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་སློག་ཏུ་བར་

ཆད་ངེ་བ་ལ་མཁས་པ་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་
བྱ་ལ་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་ངེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་གསང་སྟེ་
སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དགེ་སྟོང་ཆོས་རྒྱལ་ལྡན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྟེན་རྫོགས་
གྱི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲལ་བར་སྟོ་ལས་ཐོན་པ་དེ། བསྟེན་
རྫོགས་གྱི་ལས་སྟོབ་དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོམ་
པ་སྟེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ལས་སྟོབ་གྱི་
མཆོན་ཉིད། བཏྲན་མཁས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་དེ་གནས་གྱི་སྟོབ་
དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། གནས་པ་སྟོབ་མ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་བཟུང་བའི་
ཆོ་ག་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དེའི་
སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་འཇམ། དེའི་མཁན་པོ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ་དེ། གནས་པ་དེའི་
གནས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔ་གང་རུང་གི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་
ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ་དེ། སྟོག་པའི་སྟོབ་
དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད། བཀའ་འཇམ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་གཅིག་གམ་གསུམ་བཞུས་སམ། དེའི་དོད་ཐུབ་གང་རུང་བཞུས་པའི་ཆ་ནས་
དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ་དེའི་སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད།

བཞི་པ་ལ། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་དང་། སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
ཆོ་ག་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་གྱི། ཞེས་པ་ཆ་དང་པོ་དང་། མཁན་པོ་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་
པ་ཆ་གཉིས་པ་དང་། མཁན་པོ་མཁན་པོས། ཞེས་པ་ཆ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། མཁན་པོ་མཁན་
པོས། ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་བྱིར།

སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི།
 ལས་གྱི། གནས་གྱི། གྲོག་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་བ་པ་འབོགས་པའི་
 ཆོ་ག་ལ་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྐབས་བརྗོད་དང་། བདག་བརྗོད་རྫོགས་ནས།
 གཞན་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་བ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་
 ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་
 དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་དེས། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་
 འོང་བ་ཞུས། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཆལ་དུ་བཅུག རང་ཉིད་གྲལ་དུ་འདུག་པའི་
 ཆོ་ན་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱོན་རྫོགས་གྱི་
 ལས་སྒྲོ་བ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྐྱོན་རྫོགས་གྱི་སྒྲོ་བ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་
 བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་བརྗོད་པ། བྱ་བ་བརྗོད་པ། བྱེད་
 པ་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཉིས་རྫོགས། བྱེད་པ་རྫོགས་པ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱོན་རྫོགས་གྱི་སྒྲོ་བ་སྐྱེ་ཞིང་རང་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བསྐྱོན་
 རྫོགས་གྱི་ལས་སྒྲོ་བ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གནས་འཆལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 གནས་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། གནས་པ་སྒྲོ་བ་མས་ལྟན་ཅིག་གནས་སུ་
 བཟུང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ་བྱ་བ་ཞུས་ཤིང་ལྟན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ། དེར་སང་གི་སྐྱེ་
 རིངས་ཤར་བའི་ཆོ་ག་གནས་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དག་དོན། སྐབས་
 འདིར་བསྐྱོན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་ལ་ལྷ་ཡོད། དགེ་ཚུལ་གྱི། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི། ལས་གྱི།
 གནས་གྱི། གྲོག་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་སྒྲོ་བ་

སྐྱེས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གསང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དེ་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 སྟོབ་དཔོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྟོབ་དཔོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག །དེ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་ན་ཕྱིར་འཆོས་
 པར་བྱེད་པའི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཁན་པོ་དེ་སྟོམ་པ་
 མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་
 བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དོན་
 གུབ་གཞན་ནམས་ལ་རྒྱས་བཤད་བསྟན་ནས་གསང་སྟོན་གྱི་དོན་གུབ་ལ་རྒྱས་བཤད་
 མ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་
 བྱའི་རྒྱད་ལ་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ།

གཉིས་པ་སྤྲ་མར་གྱུར་པའི་དུས་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་དང་། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད། དག་དོན་ནི། བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་གྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱིད་དེའི་
 གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོག་དུ་བར་ཆད་
 ཅིས། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུས། དགེ་འདུན་ལ་ཡོངས་དག་གོ་བར་བྱས།
 བསྐྱབ་བྱ་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཆལ་དུ་བཅུག་སྟེ། རང་ཉིད་གལ་དུ་འཁོད་པའི་ཆེ་བྱིད་
 བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྱུར་
 ནས་མཆོན་སྟོས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། སྟོན་གྱི་སྟོན་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་བཅས་པ་མ་སྟོས་པར་མཁན་པོའི་མིང་མི་བཟུང་ངོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་གས་ཕྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ། སྦྱར་བའི་ཆོག་
དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་དང་། མཐུག་གི་ཆོག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་^①དགོ་
འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་། ད་ལྟར་
ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་འགྱུར་བཅུ་ཆང་བ་
ཞིག་ངས་པར་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་
མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ^②དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་
ངོ་། །ཞེས་དང་། ^③བར་ཆད་མ་དྲིས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གོས་གསུམ་མ་ཆང་བར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
སྒྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་བ་ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྟར་
བཟེད་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་། དུལ་དབྱས་སུ་དགོ་སྤྱོད་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་དུ་ལྟེ་
གངས་ཆང་ན་གངས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཆང་ཡང་
གངས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དུལ་དབྱས་སུ་མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་
པའི་ནང་དུ་དགོ་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་ནའང་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་འདུ་དགོས་
པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ནི་མ་འདུས་པས་མི་མཐུན་པ་དགག་
པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དག་དོན་ནི། ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྡན་ཀྱི་དགོ་འདུན་
ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ^④བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད།

གསུམ་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དུས་བསྟོ་
བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྤང་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ❶ དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྱིབ་ཆོད་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་
ནི། ❷ གནས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཐབས་ལ། གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་བཤད་པ་དང་། གནས་དང་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་
པོ་ནི། ❸ གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་རྣམས་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཅས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རྩེ་བཅུན་གྱི་སྐབས་
ནས་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཅུན་ཅིང་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་དང་། མཁས་ཤིང་
པན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❹ བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
མ་ལོན་པར་མཁན་པོ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་། མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ནི། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་
བྱར་རུང་བ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཞིག་
ངེས་པར་དགོས་ཟེར་ན། ཉོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་པའི་
དུས་སུ་ཤུ་རིའི་བྱས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རང་ཉིད་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་མ་བསྟེན་པར་འདུག་ཏུ་རུང་བའི་དགོ་སྟོང་ཡིན་ན། བསྟེན་
པར་རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྟེན་པར་

རྫོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་
ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ལ་
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྐྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་
བཅས་པར་སྤྱོདས་རྒྱར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། སྤྱིར་
བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ནས་དག་གི་སྤྱོད་
རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པར་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་སོགས་གསུམ་བྱར་མི་རུང་
སྟེ། གཞན་གྱི་མཁན་པོ་སོགས་གསུམ་བྱར་རུང་བ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བསྟེན་
རྫོགས་ནས་དག་གི་སྤྱོད་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟེན་བཞད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་
ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འཆད།
གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཤེས་པའི་ལོན་ཏན། སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་ཤེས་པའི་ལོན་ཏན།
དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་ལོན་ཏན། འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཤེས་པའི་ལོན་ཏན་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། ནད་གཡོག་དང་འགྱོད་པ་སེལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།
འདིའི་སྐབས་སུ། ལྷ་སྤྲུགས་དང་པོ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ནད་
གཡོག་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་རུས་པ། འགྱོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་
རུས་པ། སྤྱི་ག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་ནམ་པ་སྤྱོད་དམ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་རུས་པ།
གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་འཇུག་རུས་པ། བསྟེན་པར་
རྫོགས་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ནས་དག་གི་སྤྱོད་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ནམས་
ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། དང་པོ་

ནི། སློབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ལྔ་པ་མིན་པ་ལ་ཚུལ་བློམས་དང་ལྔ་པ་ཉིད་དང་མང་དུ་ཐོས་
པ་ཉིད་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད།

གཉིས་པ་ལ། ཆེ་ག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་ཤེས་པའི་
ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡེ་སྡོད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་འཛིན་དུ་
འཇུག་རྒྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། སྡེ་སྡོད་མངོན་པར་ཤེས་
པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་དེ་ལ་ལྔ་པས། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་
ཆེ་ག་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་རྒྱས་པའི་སྟངས་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྔ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་
སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་སྡོད་ལ་མཁས་པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ།
སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཆེ་ག་དོན་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་རྒྱས་པའི་སྟངས་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྔ་པ་
གཉིས་བསྟན་པ་དེ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་སྡོད་
རིག་པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་རྒྱས་པའི་སྟངས་དུ་མང་
ཐོས་ཚུལ་ལྔ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་སྡེ་སྡོད་རིག་པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་སྡོད་
གསལ་བའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅུམས་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གཞན་ལ་
གསལ་བར་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྟངས་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྔ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་སྡེ་སྡོད་
གསལ་བའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྡེ་སྡོད་འཛིན་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྔ་པ་སྤྲུགས་ཡོད་
དེ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་རྒྱས་པར་མ་བཟད་གཞན་འཛིན་དུ་འཇུག་རྒྱས་
པའི་སྟངས་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྔ་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྔ་
པ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི། བྱི་རོལ་
པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པའི་ཚུལ་བློམས་དང་། སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པ་ཉིད་

དོ། །སློབ་ཏུ་འཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ།
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་
 ཞེས་རབ་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས་བསྒྲན་པ་
 དེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་ཏུ་
 འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཞེས་རབ་ལ་
 རང་ཉིད་གྱིས་སློབ་རྒྱས་པར་མ་ཟད་གཞན་སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་
 ཚུལ་ལྷན་གཉིས་བསྒྲན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་བྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་བསྒྲན་བཅོས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད།
 ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱེད། ཉིང་ངེ་འཇིན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བྱེད། ཞེས་རབ་ནི་ཟག་མེད་
 ཀྱི་ཞེས་རབ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་སྦྱོད་པ་དང་འདུལ་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འདུལ་བ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་
 སྦྱོད་པ་དང་འདུལ་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སློབ་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་
 གཉིས་བསྒྲན་པ་དེ་འདུལ་བ་ལ་སློབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདུལ་བ་ལ་སློབ་ཏུ་འཇུག་
 རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྦྱོད་པ་དང་འདུལ་བ་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་རང་
 ཉིད་གྱིས་སློབ་རྒྱས་པར་མ་ཟད་གཞན་སློབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་
 ལྷན་གཉིས་བསྒྲན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་
 ཐོས་པ་ནི་འདུལ་བའི་སྤྱི་སྦྱོད་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་སྦྱོད་པ་ནི་འདུལ་བ་ནས་
 གསུངས་པའི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་ལ་བྱེད། འདུལ་བ་ནི་ལྷང་སྤྱི་
 བཞི་ལ་བྱེད། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་དོ། །

དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་སྤྲོས་སྤྲོས་
 ཆོག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་དང་པོའི་ལྷ་སྤྲུག་པ་ཡོད་
 དེ། དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་
 པ་རྣམས་སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་དང་པོའི་ལྷ་སྤྲུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཐོས་པ་སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་ཞི། འདུལ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་པོ་ག་མའི་ལྷ་
 སྤྲུག་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་
 དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་རྣམས་སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་པོ་ག་མའི་དེ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞི་ཉོན་སྒྲིབ་བྱེད་པར་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད། དེ་ཤེས་ནི་བྱེད་མི་སྒྲིབ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད། དེ་མཐོང་ནི་མི་
 སྒྲིབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་བྱེད་དོ། །བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་དང་
 ལྷན་པ་གཉིས་དང་ཡང་སྤྲུར་དོ། །

བྱན་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་ཉིད་དང་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱན་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུག་པ་ཡོད་དེ། བྱན་
 པ་དང་ལྷན་པ་དང་། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པ། ཤེས་རབ་དང་
 ལྷན་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ལྷ་སྤྲུག་པ་ཡོད་དེ།
 ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས། བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་པ།
 ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ལྷ་སྤྲུག་པ་ཡོད་དེ། མཉམ་པར་བཞག་པ། མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས།

བཙུན་འགྲུས་ཚུལ་ལ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་གསུམ་གྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་འདུལ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བྱེད། ནང་དུ་ཡང་
དག་པར་འཛོག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་མཚུངས་ཀྱང་། བྱིང་གོད་སྤྱོད་དང་མ་བུལ་བའི་
གནས་སྐབས་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ། དེ་དང་བུལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པར་འཛོག་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དག་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སློབ་པ་ཉིད་དོ། །མི་སློབ་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སློབ་ལམ་གྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱེད། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་ཐྱིབ་ཅི་
རིགས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་དེ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་
བརྒྱད་དང་དེ་མཐོང་ནི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་བྱེད། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་
དེ། མི་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུན་སུམ་
ཚོགས་པ་འོག་མའི་དེ་དང་འདི་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་གྱི་མ་བཞི་ལ་
བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུལ་བ་ཤེས་པ་
ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱང་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
རྗེས་སུ་བཅས་པ་དང་། བཀག་པ་དང་གནང་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་

འཆད། བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་།
སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་དང་། རྩེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གནས་ཉིད་དང་། རེ་ཞིག་གནས་འཆར་
གཞུག་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཡང་སྤྱར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་
པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཡོད་དེ། བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་དང་། རྩེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་གནས་པ་སློབ་
མ་དེ། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཞན་ལ་དུས་རྟག་དུ་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པ་རྣམས་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར། རེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་རྣམས་
ཀྱི་སྟེང་དུ། རང་གི་གནས་སློབ་མ་དེ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་གཞན་ལ་དུས་རེ་ཞིག་གནས་
འཆར་གཞུག་རྒྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷ་བ་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ཉིད་དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་། རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ལྷ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱགས་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་དང་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷ་བ་
ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་ལྷ་བ་རྒྱས་པ་ཁ་ཉོན་དུ་ཐོན་པ་
རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་དང་།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

ཁ་ཅིག་གཞན་ཀྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་སྤྱགས་ཉེར་གཅིག་པོ་
ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལྷན་ཀྱི་གང་ཟག་
ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་དང་མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་གཉིས་ཀ་
དང་ལྷན་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་སློབ་པའི་
ལྷ་སྤྱགས་བཏང་བའི་བྱིར། འོ་ན། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་

འདུལ་བ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི། ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པས་གྲུབ་སྟེ། སློབ་པ་དང་མི་
 སློབ་པ་འདི་དག་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པའི་ཕྱིར་ལོ་བཅུ་ལོན་ནང་དུ་
 འདུལ་བ་སློབ་པས་བྱུང་། སློབ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལོ་བཅུ་ལོན་ནང་དུ་འདུལ་བ་
 ཤེས་པར་ཡང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་
 མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། ^①ལོ་བཅུ་ལོན་པ་
 དང་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྡན་ཅིག་སྐྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྡན་ན་གནས་མ་
 བཅས་པར་སྒྲོངས་རྒྱར་འགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་
 ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ལ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་ནི། གཞུང་དུ་ལྷ་པ་གངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་
 སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་སློབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་
 མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི། ལྷ་
 སྤྲུགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རྒྱད་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་རྒྱད་ལ་ལྡན་པ་སྒྲོན་དུ་
 འགོ་དགོས་པ་དེ། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག །དེ་ལྟར་དུ་མི་དགོས་པ་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་
 སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་གཉིས་པའི་བྱར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་

རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི། རྩེ་སྟོན་གསུམ་ཤེས་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཡང་
ལྷ་སྤྲུགས་དང་པོ་བཅུ་བདུན་ལྷ་སྤྲུགས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་ལྷ་སྤྲུགས་བྱུང་
པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་རྩེ་སྟོན་གཉིས་ཤེས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ན།
མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ན། སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་
པའི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་
པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་མི་སྟོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་ཐྱོབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱུན་བར་མ་
ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཞིང་། ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་དེ་
གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འཆར་ག་བསྟན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བུར་རུང་བའི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་
པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་པའི་དུས་སུ་ཤུ་རིའི་བུས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་འཆར་ཀ་ད་
ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ།
རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལུང་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་མི་
སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་རྣམས་གཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་སློབ་པའི་
ལྷ་སྤྲུགས་དེ། འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡན་པར་ཐལ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་དེ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་
གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་
ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། སྤྱི་འཕགས་ཐུན་མོང་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས། སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་
གསུམ་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། སློབ་ཏུ་གཞུག་རུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་
གཉིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལྟར་དུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། སྤུན་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱགས་དེ་ལ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས་པ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་གཞུང་དུ་ལྷ་པ་གྲངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་
སྤྱགས་དང་། བྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས་པའི་ལྷ་སྤྱགས་
སྤྱ་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞུང་དུ་ལྷ་པ་གྲངས་ཆང་བར་བསྟན་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས་གཉིས་ཞེས་གྲངས་ངེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ། ཡན་ལག་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱགས་འཆའ་བའི་
གཞི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྱགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐྱོང་དུ་^❶འགོ་མི་དགོས་
པ་དེ། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱགས་འཆའ་བའི་གཞི་མི་
བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྱགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐྱོང་དུ་འགོ་དགོས་པ་དེ་ཡན་
ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟར་གཉིས།
བཅོམ་འགྱུས་ཚུལ་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས། བར་དུ་གཅོད་པ་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་མ་
ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཉིས། སྤྱ་བ་པོ་དང་རྩེས་སྤྱ་སྟོན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནི།
ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དང་པོ་ཡིན། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་
མཐོང་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལྷ་
སྤྱགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྐྱོང་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་དང་མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་གཉིས་ཀའི་ཡན་
ལག་མ་ཆང་བའི་ཁ་སྐྱོང་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲོ་བ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་
ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་ཟེར་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འདི་བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་
འདོད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བ་དེས་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བསྟན་བཅོས་འདི་བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བའི་བསྟན་
བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་
པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདི་བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ། འདི་ལས་དགེ་སྦྱོང་
དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་
ལྷན་ཅིག་སྒྱུར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྦྱོངས་རྒྱུར་འགོ་བར་
བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་གསུམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྤེལ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ། འདི་ལས་འདུལ་
བའི་སྤེ་སྦྱོང་དང་མདོ་སྤེལ་སྤེ་སྦྱོང་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་མདོན་པའི་སྤེ་སྦྱོང་མེད་
པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། ❶ འདུལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྤེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བའི་བྱིར་སོང་།

རང་ལུགས་ལ། སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་བ། བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ་བར་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ། སྤེ་འཕགས་གང་
གི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ། གང་ཟག་དང་ཡན་ལག་དང་ལྷ་སྤྲུགས་གསུམ་
རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཁ་བསྟན་གྱི་ཆོག་མི་ཆོག་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། གནས་གྱི་སྒྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་
ཤེས་པའི་བྱིར་དུ། ལྷུང་ལས། ལྷ་ཆོན་དུ་བསྐྱེདས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི། སྡེ་སྡོད་
འཛིན་པའི། སྡེ་སྡོད་ལ་མཁས་པའི། སྡེ་སྡོད་རིག་པའི། སྡེ་སྡོད་གསལ་བའི། སྡེ་སྡོད་
འཛིན་དུ་གཞུག་རྒྱས་པའི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི། སློབ་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི།
འདུལ་བ་ལ་སློབ་པའི། དེ་ལ་སློབ་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི། སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་དང་པོའི།
སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་འོག་མའི། དྲན་པ་དང་ལྡན་པའི། རང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི།
མཉམ་པར་བཞག་པའི། སློབ་པའི། མི་སློབ་པའི། བྱང་ཤེས་ཀྱི། གནས་འཆར་གཞུག་
རྒྱས་པའི། རེ་ཞིག་གནས་འཆར་གཞུག་རྒྱས་པའི། བྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ནམས་སྤྱི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བྱང་གི་བར་སྡོམ་ལས། ❶ ལོ་བཅུ་ལོན་དང་འཛིན་
མཁས་དང་། །རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང་། །སློབ་དང་སློབ་འཇུག་ནམ་པ་
གཉིས། །སྤུན་ཆོག་གས་གཉིས་ལྡན་ནམ་པ་གསུམ། །སློབ་དང་མི་སློབ་བྱང་ཤེས་
དང་། །གནས་འཆར་འཆར་འཇུག་བྱང་ཤེས་དང་། །སྟོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །སྡེ་ཆོན་
སྡོམ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སྤྱི་འདུ་ཉི། ལྷ་སྤྲུགས་བྱང་པར་
ཅན་དང་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སྤྱི་འདུ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ལྷ་སྤྲུགས་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་གཞག་དུ་ཡོད་དེ། འདུལ་
བའི་སྡེ་སྡོད་ལས་གཞན་པའི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་གང་བྱང་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་
ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལྷ་སྤྲུགས་བྱང་པར་ཅན་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་རྒྱང་པ་ཤེས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལྷ་སྤྲུགས་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས། སློབ་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་

སྤྱགས། སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་འོག་མའི་ལྔ་སྤྱགས། སྤྱོབ་པའི་ལྔ་སྤྱགས། མི་སྤྱོབ་པའི་ལྔ་
སྤྱགས་རྣམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྔ་སྤྱགས་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱི་འཕགས་
སྤྱན་མོང་བའི་ལྔ་སྤྱགས་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་པ་ལ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ། ཡན་ལག་
རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ། ལྔ་སྤྱགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་
དོན་ལ་དབྱུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་
དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་དགོ་སྤྱོད་དེ་གང་ཟག་
རང་དབང་ཅན། དེ་ལས་ལྷོག་^①པའི་གང་ཟག་རྣམས་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་མིན་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
རང་ཉིད་ཀྱི་ལྔ་སྤྱགས་འཆར་པའི་གཞི་བྱེད་ཅིང་། ལྔ་སྤྱགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་
གཞན་གྱི་ཁ་སྐྱོང་དུ་འགོ་མི་དགོས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་
དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྷན་གཉིས། བརྟན་འགྲུས་བརྟམས་ཤེས་གཉིས།
བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་བར་ཤེས་པ་གཉིས། ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་རྣམས་ཡན་ལག་རང་
དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྔ་སྤྱགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྔ་སྤྱགས་གཞན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་དགོས་པའི་ལྔ་སྤྱགས་དེ་

རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལྷ་
སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ནི། ཁ་ཅིག །གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ཁ་
བསྐྱུས་ཀྱིས་ཆོག་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་པར། ^❶ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོག་
ཤེས། །ནད་པར་སྦྱང་བཅེ་འཁོར་ནི་དག་པ་སྟེ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་པན་འདོགས་ལ་
བཅོན་པ། །དུས་སྤྱི་འདོམས་པ་དེ་ལ་སྒྲ་མར་བསྐྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་
ཡང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་འདྲི་གཞུང་དེ་སྤྱིར་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱ་རུང་གི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་
གཞུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ནི། བྱང་བ་དང་བཅས་པ་དང་རྗེས་སུ་བཅས་པ་
དང་བཀག་པ་དང་གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་བྱང་བ་ལ། བྱང་ལ་མ་བཅས་པ་དང་བྱང་ལ་བཅས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
སྤང་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཤེས་
བཞིན་གྱི་རྩྱན་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤང་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། སྤང་གཞི་ཡང་བྱང་བཅས་པ་ཡང་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དག་
སྟོང་བཟང་སྦྱོན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་སྦྱོད་སྟོང་བའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་འོ། །བཅས་པ་མངོན་
པར་ཤེས་པ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དག་གསུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྟོན་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་བཅས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་
བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེས་སུ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་

བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་རིགས་གཅིག་ལ་བཅས་པ་ལན་གཉིས་མཛད་པ་ནི་རྗེས་
སྤྱི་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་བཅས་དེ་ལ་སྤྱི་དགུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བའི་རྗེས་སྤྱི་སྤྱི་བ་པ་བཅས་པ་སོགས་
དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱི་བའི་རྗེས་སྤྱི་སྤྱི་བ་པ་བཅས་པ་ནི། དང་པོར་དབྱར་སྤྱི་མ་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་ནས། དེའི་རྗེས་སྤྱི་དབྱར་སྤྱི་མ་ཁས་ལེན་མ་གྱུ་བ་ན་དབྱར་
ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བའི་རྗེས་སྤྱི་གནང་བ་བཅས་པ་ནི།
ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མོ་ཆོས་བཞུད་ཉན་བྱེད་དགོས་པར་
བཅས་ནས། ཉན་པ་ལ་དེ་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་། ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུ། སྤྱི་བའི་རྗེས་སྤྱི་
དགག་པ་བཅས་པ་ནི། དང་པོར་གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་
ནས། དེའི་རྗེས་སྤྱི་གནས་ཀྱི་སྤྱི་མ་བསྟེན་པ་དང་ནང་འདོམས་པའི་ཆེ་གང་དུ་གནས་མེད་
པར་གསོ་སྦྱང་དང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཅས་པ་ལྟ་བུ།

གནང་བའི་རྗེས་སྤྱི་གནང་བ་བཅས་པ་ནི་དང་པོར་མཆིལ་ལྷམ་སྤྱི་སྤྱི་བས་ཅན་
གནང་ནས། ཕྱིས་ཡུ་རིང་དང་ཡུ་ཐུང་གནང་བ་ལྟ་བུ། གནང་བའི་རྗེས་སྤྱི་སྤྱི་བ་པ་
བཅས་པ་ནི། སྤྱི་ལམ་གྲོགས་དང་བཅས་ཉེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གནང་ནས་ལམ་གྲོགས་
མ་རྟེན་ན་ངེས་པར་ཉན་གཡོག་བྱེད་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གནང་བའི་རྗེས་སྤྱི་
དགག་པ་བཅས་པ་ནི། སྤྱི་མཆིལ་ལྷམ་གནང་ནས་ཕྱིས་སྤྱི་གྲོགས་གྲོགས་ཟེར་བའི་
མཆིལ་ལྷམ་བཀག་པ་ལྟ་བུ། དགག་པའི་རྗེས་སྤྱི་དགག་པ་བཅས་པ་ནི། སྤྱི་དགོ་སྦྱང་
བཟང་སྤྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་སྦྱོད་བཀག་པའི་རྗེས་སྤྱི་དགོན་པ་བ་སྤྱི་གཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱི་མོ་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོད་བྱེད་པ་བཀག་པ་ལྟ་བུ།

དགག་པའི་རྗེས་སྤྱི་སྤྱི་བའི་བཅས་པ་ནི། སྤྱི་ཕྱི་བཞིན་འགྲོ་བའི་དགོ་སྦྱང་མདུན་

དུ་འགྲོ་བ་བཀག་ནས། དེའི་རྩེས་སུ་ཉམ་ང་བའི་ཆེ་དེའི་མདུན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་
བཅས་པ་ལྟ་བུ། དགག་པའི་རྩེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་
རྩོའི་ཁ་ཟས་བཀག་ནས་ནད་པ་ལ་དེ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཀག་པ་མངོན་
པར་ཤེས་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ^①ང་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆང་རྩེའི་ཆོག་
མས་ཀྱང་མི་བརྟུང་ངོ་། །ཞེས་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བཀག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་ཤེས་་
པ་ནི་བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བཞག་
ཏུ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་དེ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་མ་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
པས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཆར་གཅོད་པའི་སྤྱིར་དུ་ཉི་མའི་སུམ་ཆའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་
པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོག་དགོས་པར་གནང་བ་ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་པར་
ཤེས་པ་ནི་གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ངག་དོན་ནི། བྱུང་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་
སྤྱགས་ཡོད་དེ། བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་དང་རྩེས་སུ་བཅས་པ་དང་བཀག་པ་དང་གནང་བ་
མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན། གཞུང་
དོན། ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བར་ཆད་དང་མི་ལྟན་
པ་གཅིག་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་^②། ^③རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཉི་བར་འོངས་པ་ལ།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

གཉིས་པ་དགག་བྱའི་བར་ཆད་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་བར་དུ་
གཅོད་པ། གནས་པ་ལ། མཛེས་པ་ལ། བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ^④དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། ཉེན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྟེ་བ། ལས་
སྟེ་བ་གྱི་དབང་གིས་མི་སྟེ་བ། ཉུགས་གྱི་དབང་གིས་མི་སྟེ་བ། བསམ་པའི་དབང་གིས་

མི་སྤྱི་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ལ་དང་མ་ཉིད་པོ་མོ་
དང་། །ལན་གསུམ་མཆོད་གྱུར་མཆོད་དུག་ཅན། །མཆོད་མེད་ཟ་མ་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་
མིན་སྤྱི་མི་སྤྱི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཐབས་སུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ། །དགེ་སྤྱོད་
མ་སུན་མཆོད་མེད་བྱས། །འཆབ་བཅས་སྟོན་རབ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་འདྲ་བའི་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་ལེན་པའི་ལོ་མ་
ལོན། །ཁྱིམ་པའི་ཉགས་འཛིན་རབ་བྱུང་གི། །ཉགས་རྣམས་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱ་ལས་ནི། །སྟོན་
པའི་ཆད་པ་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་
ཡོད་དེ། སྤྱི་སྟེགས་ལྟ་གནས་ལེན་སེམས་ལོག། །དུག་གསུམ་དུག་པོས་གཟེར་བ་
དང་། །སྟོན་པ་ཐོབ་པར་མི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་
བའི་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ལ་པོས་བཟུངས་ཏེ་མ་གནང་བ། །བྱ་ལོན་ཆགས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལག་རྒྱུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བར་ཆད་དེ་རྣམས་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རོ་བོའི་སྟོན་ནས་དང་། དུས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་བསྐྱུ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡོད་དེ། གཙོ་བོའི་བར་ཆད་
དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་སྤྱི་བའི་བར་
ཆད་རྣམས་དང་པོ་དང་། སྤྱི་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གཏན་དུ་བར་ཆད་དང་། གཏན་དུ་མ་ཡིན་
པའི་བར་ཆད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་མ་བསད་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། བ་མས་མ་
གནང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་

འབོགས་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་པ་མས་མ་གནང་བ་
རབ་བྱང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་པོ་དང་འབོགས་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུན་མོང་དུ་ཉེས་པ་
སྐྱེད། ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ལེན་པ་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བར་ཆད་དེ་རྣམས་རྟེན་གང་ལ་འཇོག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་
པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱིས་དུབ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག །སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
པམ་པ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་བྱད་མེད་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་བཞག །པ་མ་གསོད་པ་སོགས་བྱད་མེད་
དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་བཞག་པའི་བྱིར། ཐོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་བཞག་པའི་
མ་ནིང་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་མ་ནིང་། ཟླ་བྱེད་མ་ནིང་། འབྱུང་པ་མ་ནིང་། ཐག་དོག་
མ་ནིང་། ཉམས་པ་མ་ནིང་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་བྱང་བ་ལ། སྐྱུན་མོང་^❶བ་དགོ་སྒྲོང་པའི་
སྒྲོས་པ་དང་། སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
འགལ་རྟེན་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ་དང་། མཐུན་རྟེན་ཆོ་གའི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ་
དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་སྒྲོས་པ་བཤད་དང་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ལ་
ལུས་ཀྱི་རྟགས་དང་། སྒྲོད་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ^❷དགོན་པ་བས་སྐྱ་སོར་
གཉིས་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་སྒྲོད་སྐྱད་ཀྱི་རྟགས་འཆད་པ་
ནི། ^❸ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་དུ་བྱང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
པས་འཆད། འདིའི་སྐྱབས་སྟེ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རུང་བ་
ཆད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་བྱང་གི་སྒྲོད་སྐྱད་ཀྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
དེའི་བྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་

ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་འཆང་སྤང་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆད་ལས་སུ་བཅང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ་ལོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་
 ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཆད་ལ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཆོན་པ་ནི་ཆོང་འདུས་འགྱུར་
 མོའི་གསེར་གྲེའི་གྲེ་བདུན་དང་ལྷ་ལྷུང་འོང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་དགོ་སྒྲོང་པའི་ལྷུང་
 བཟེད་ཆུང་ཆད། དེ་ཉིས་འགྱུར་འོང་བ་ཆེ་ཆད། དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས། བྱ་འདུལ་འཛིན་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་འོང་བ་དགོ་སྒྲོང་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཆད།
 ཉི་ཤུ་འོང་བ་ཆེ་ཆད། བཙུ་ལྷུང་འོང་བ་འབྲིང་ཆད་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་སྒྲིན་བདག་གཅིག་ལ་དུས་
 གཅིག་ལ་ལྷུང་སྤྲུལ་ཆུང་དུ་རུང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་
 ཆད་གསུམ་སྤང་དུ་རུང་བ་གང་ཞིག །ལྷུང་བཟེད་འོང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་དགོ་སྒྲོང་པའི་
 ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཅམ་ལས་ལྷག་པ་
 སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དེས་དུས་གཅིག་ལ་དེ་ལ་ལྷུང་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 བདུན་ལས་ལྷག་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།

རང་ལུགས་ནི། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ། ལྷུང་ལྷུང་
 ལྷུང་དུ་བཅང་བ། བཅངས་པའི་དགོས་པ། སྒྲ་བཞག་པ་དང་རྒྱག་། དང་པོ་ནི། རུང་བ་
 ཆད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྒྲོད་སྒྲུད་ཀྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་པ། སྒྲོན་པས་
 གནང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། འོ་ན། སྒྲོན་པས་གནང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་ལ་རུང་
 བ་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ན་རུང་བ་ནི་གང་། ཆད་ནི་རི་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རུང་བ་ལ་
 ལྷུང་སྒྲོ་ནས་དང་། ཁ་དོག་གི་སྒྲོ་ནས། དབྱེ་བས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས། ཆོ་གའི་
 སྒྲོ་ནས་རུང་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷུང་སྒྲོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷུ་ལྷགས་

དང་ས་གང་རུང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཟངས་དང་། ར་གན་དང་། འཁར་བ་
 དང་། ཞིང་སོགས་ལས་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ་ན་གཉིས་
 ཏེ། ^①ལྷགས་ལས་བྱས་པ་དང་། ས་ལས་བྱས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་
 གི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ^②ཁ་མ་མེད་པར་བྱ་རོག་གི་མིག་ལྟར་གནག་ཅིང་
 གསལ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^③སྐྱ་བོ་དང་དཀར་བ་དང་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རུང་བ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 སྒོ་ང་ཕྱེད་བཀས་^④པ་ལྟར་རྒྱུ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། ལྟན་པ་བཞི་མན་ཆད་ཐོག་ཀྱང་རུང་ལ་ལྟ་ཡན་ཆད་མ་ཐོག་པ་ཞིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ལ་ལྷུང་
 བཟེད་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་
 འཆང་སྤང་བྱུང་བའི་དགེ་སྒོ་ང་གི་ཆད་ལས་སུ་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཆད་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཁའི་ཆ་སྟེ་སྟེ་ཁོ་
 ནས་མཐེ་ཐོའི་སྟོ་གང་གི་ལྟག་མར་འབྲས་འབྲུག་ཐོ་སྟེ་སྐྱམ་ཐོ་མ་ག་ཏའི་བྲེུ་ཆུང་གང་
 བཅོས་པ་གསུམ་འབྲེལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་ལ་སྤུལ་དུག་ཆོད་མའི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་། སྟན་
 ཆོད་ཀྱི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་མཐེ་ཐོའི་སྟོ་གང་གི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་སྟེ་སྤུལ་དགུ་ཞོང་བའི་ལྷུང་
 བཟེད་དེ་དགེ་སྒོ་ང་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཆད་དང་། དེ་ཉིས་འགྱུར་ཞོང་བ་ཆེ་ཆད་དང་།
 དེའི་བར་ཞོང་བ་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཐོད་བྲེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོད་ཀྱི་བྲེ་ཕྱེད་
 རོ། །སྤུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤུལ་དགུ་ཁྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡ་ཁྱོར་སུམ་ཅུ་
 ཕྱེད་དང་སོ་གཉིས་ཞོང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་དགེ་སྒོ་ང་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཆད་དེ་ཉིས་
 འགྱུར་ཞོང་བ་ཆེ་ཆད། དེའི་བར་ཞོང་བ་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གི་ཆད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆད་ཡོད་དེ། སྤང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་གསེར་སྤང་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོད་དང་མཉམ་པའི་འབྲས་
 ལ་མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^①དེ་
 བས་ན་འདིར་ཆུ་སྤང་བཅུ་དྲུག་ལ་མ་ག་ཏའི་བྲེར་བཛོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །མ་ག་ཏའི་སྤང་གང་ལ་བོད་སྤང་དོར་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། ^②མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་ལ་འབྲས་སྤྱུག་པོ་ཆེ་བྱས་
 པ་མ་ག་ཏའི་སྤང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ལ། མ་ག་ཏའི་སྤང་གཅིག་ལ་བོད་ཀྱི་སྤང་གཉིས་ཡོད་
 དོ། །དེ་ནས་སྤང་ཆད་དུ་བཅིས་ན་བོད་སྤང་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྤུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དྲུག་སྤུལ་དོ་ལ་མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་དུ་འཛོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་ལ། བདུན་སྤུལ་དོ་དང་ཡ་ཁྱོར་གང་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག་དེ་དང་དྲུག་སྤུལ་དོ་ཆད་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
 ལས། ^③མ་ག་ཏའི་བྲེལ་ཆུང་གང་ལ་བདུན་སྤུལ་དོ་དང་ཡ་ཁྱོར་གང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་།
 བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། ^④སྤུལ་ཆད་དུ་བཅིས་ན་བདུན་སྤུལ་དོ་དང་ཡ་ཁྱོར་གང་ཡོད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་འཛམ་བྱ་
 སྤྱིང་པའི་མི་ན་ཆོད་ནར་སོན་པ་གཅིག་གི་ཡ་ཁྱོར་ནི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ལ་བོད་བྲེ་གང་།
 བོད་བྲེ་གང་གི་བདུན་ཆ་ལ་བདུན་སྤུལ་དང་དྲུག་ཆ་ལ་དྲུག་སྤུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དགོ་སྒོར་མའི་ལྷ་བཅུ་པ་ཞེས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོར་མའི་ལྷ་བཅུ་པ་ཞེས་ཆུང་
 ཆད་ལ། དེའི་ཆེ་ཆད་དང་། དགོ་སྒོར་མ་རང་ཉིད་ཅི་ཙམ་གྱིས་འབྲངས་པའི་བས་ཤོང་
 བ་ཆུང་ཆད་དང་། དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོ་སྒོར་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ཞེས་ཆེ་བ་
 དང་། མ་ལྷ་བཅུ་པ་ཞེས་ཆུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛོག་རྟེན་ན་སྤྱི་པ་ཁམ་པོར་ཆེ་

བྱད་མེད་ཁམ་པོར་ཚུང་བར་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་ཆོད་དང་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་
པོ་གསུམ། དགོ་སྒྲོང་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་དུག་དེ་རེ་རེ་ལ་ས་
ལས་བྱས་པ་དང་། ལྷགས་ལས་བྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཙུ་གཉིས་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ་ཡོད་དེ། རབ་བྱང་སྡེ་ལྷ་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་རི་ལྷར་འཆང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགྲང་བཞིན་དུ་གཞུག་
པ་དང་དབྱུང་བ་དང་ལག་པ་བཀྲས་པའི་ཚུ་དང་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོགས་མི་སྤྲུག་ཅིང་།
དགོ་ཚུལ་བག་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱི་དོར་བྱར་མི་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཅང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་བཅངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བཅས་པ་དང་མཐུན་པ། དགོ་སྒྲོང་གི་བྲན་པ་གསོ་བ། རྒྱུའི་སྤྲུལ་ཀྱི་རྗེས་འབྲུག་ཏུ་གོ་
བ། དེ་ཐམས་ཅད་རིས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་མངོན་
མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་རིས་ལེགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ལྷུང་བཟེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན་ཟས་ལྷུང་བ་བཟེད་པའི་སྒྲོད་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱིས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་
བྱང་དང་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོས་པ་བཤད་པ་ལ། གང་ལས་
སྟེ་བ་མཐུན་རྒྱུ་རྒྱུའི་བྱད་པར། འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་བྱད་པར་དང་གཉིས། དང་པོ་

ནི།^①དག་སྒྲོང་གི་གནས་སུ་དག་སྒྲོང་མའོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ།
 དག་ག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དག་བསྟེན་མ། བར་མ་རབ་བྱང་མ།
 དག་ཚུལ་མ། དག་སྒྲོབ་མ། ཆངས་སྒྲོད་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་
 དག་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲོང་
 བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཆོས་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་དེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཟེར་ན།
 དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་དག་
 སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་
 དུ་མ་སོང་བར་དག་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དག་ཚུལ་མའི་
 སྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། དག་ཚུལ་མའི་
 སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲངས་པའི་དག་སྒྲོབ་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དག་སྒྲོབ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་རབ་བྱང་གི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག །ད་ལྟར་ཀྱི་
 ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་སྒྲོད་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་དག་སྒྲོང་མའི་
 སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པའི་ཆོ་གས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་ཡང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། གང་ལ་ནོད་པ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར། གང་གིས་ནོད་པ་
 ཉེན་གྱི་བྱང་པར། རི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་བྱང་པར། བསྐྱབ་པའི་ཆོ་གས་^②གྱི་བྱང་པར།
 རྒྱད་སྒྲོད་དུ་བྱང་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། མཁན་པོའི་བྱང་པར། སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་བྱང་པར། དད་པའི་ཡུལ་དག་འདུན་གྱི་བྱང་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོའི་བྱད་
པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བཅུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་
ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཞིང་། བཅ་པ་བཞིས་
མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་མཁན་མོ་བསྟེན་པར་
རྫོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཞིང་། བཅ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་
པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
ལ་ལས་སྟོབ་གཅིག་གིས་ཆོག་ལ། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་སྟོབ་
དཔོན་མ་དང་ལས་སྟོབ་གཅིག་སྟེ་ལས་སྟོབ་གཉིས་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སྟོང་བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་རྩ་ལྗེའི་གངས་ཆང་
དགོས། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་དགེ་སྟོང་བཅུ་དང་དགེ་སྟོང་
མ་བཅུ་གཉིས་ཉེ་ཉེར་གཉིས་དང་། མཐའ་འཁོབ་རྩ་དགེ་སྟོང་ལྔ་དང་དགེ་སྟོང་མ་བྱུག་
སྟེ་བཅུ་གཅིག་གི་གངས་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་ལ། ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར། ཅ་
ཆོད་གྱི་བྱད་པར། ཆོགས་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱད་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། ལྷུང་བཟེད་ཆེ་ཆུང་དང་། ཆོས་གོས་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་
བྱིར་ཉེ། སྐྱེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱིས་ཆོག བྱད་མེད་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་རྩལ་གཟན་དང་ཤིང་ད་དབྱང་བཅད་དེ་ཆོས་གོས་
ལྔ་ཆང་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དགོས་
ལ། བུད་མེད་བྲིམ་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོག་གས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུས་པ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། དགོ་བསྟེན། བར་མ་རབ་བྱང་། དགོ་ཚུལ་ནམས་སྟོན་དུ་
འགོ་དགོས། བུད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། དགོ་བསྟེན། བར་མ་རབ་བྱང་མ།
དགོ་ཚུལ་མ། དགོ་སྟོབ་མ། ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེར་གནས་མ་ནམས་སྟོན་དུ་འགོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་བྱང་པར་ལ། སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། བར་ཆད་ངི་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར། གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བུད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་
ལས་སྟོབ་ཀྱིས་བར་ཆད་འདི་བའི་ཆོ་དགོ་སྟོང་མ་གཞན་ཞིག་གིས་བར་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་
འདི་དགོས་ལ། རྒྱུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བུད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ་གའི་གནས་
སྐབས་སུ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་ལ། རྒྱུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་མིང་གི་རྫོད་ཚུལ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུས་པ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་དགོ་སྟོང་ཞེས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བུད་མེད་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་དགོ་སྟོང་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐུག་གི་ཆོ་གའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་མཐུག་

ཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཆངས་པར་སྐྱོད་པའི་གནས་བཞི་དང་། ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་
བཞི་དང་། དགོ་སྐྱོང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བརྗོད་
དགོས་ལ། བྱད་མེད་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་མཛུགས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ། གནས་ཤིང་
བྱད་པ་མ་གཏོགས་ཆངས་པར་སྐྱོད་པའི་གནས་གསུམ་དང་། བཅ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་བརྗོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཕམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བྱན་མོང་བའི་ཕམ་པ་བཞི། རེག་པའི་ཕམ་པ། འཆབ་
པའི་ཕམ་པ། བརྒྱུག་པའི་ཕམ་པ། ལུས་བཀའ་ཀྱི་ཕམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱད་པར་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་ལ་དེའི་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་བརྗོད་
དགོས་ལ། སྐྱེས་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགོ་སྐྱོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་དགོ་སྐྱོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་གདམས་ངག་འོད་དུ་ཡོད་
བཞིན་དུ་མི་འོད་པ་དང་། དགོ་སྐྱོང་མས་དགོ་སྐྱོང་གི་དགོ་འདུན་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་
སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་
འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། དགོ་སྐྱོང་མས་མཁན་མོ་བྱེད་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་
དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་མི་འཛུགས་པ་དང་། དགོ་སྐྱོང་གསར་བྱ་ལ་བྱུག་མི་
འཆལ་བ་དང་། དགོ་སྐྱོང་གསར་བྱ་ལ་ཅེ་འབྱི་བ་དང་། དགོ་སྐྱོང་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱང་བྱ་
བྱེད་པ་དང་། མགྱ་བ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་མི་སྐྱོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ངག་དོན། སྐྱེས་པ་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དང་བྱད་མེད་བསྟན་པར་རྫོགས་
པའི་ཆོག་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ཆེ་དགོ་སྐྱོང་ཞེས་པའི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བྱད་མེད་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་ཆེ་དགོ་སྐྱོང་མ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དག་སྒྲོང་མ་དེ་དག་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་
མེད་པའི་ས་སྟོགས་སུ་དག་སྒྲོང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ནི་གཡོང་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྒྲོང་མའི་རྒྱད་ཀྱི་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དེ་
དག་སྒྲོང་གི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་བྱལ།

བཞི་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ། ཆོག་ས་གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་ནི། ❶ བྱང་མེད་ལ་ནི་དགོ་སྟོབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་
པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དུལ་
གང་ལ་ནོད་པ། ཉེན་གང་གིས་ནོད་པ། སྦྱིན་པ་དང་སྦྱང་པའི་དུས། རི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཆོ་
ག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མཁན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་དགོ་སྟོབ་མ་དང་། དགོ་
འདུན་གངས་ཆང་བ་རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར། དགོ་འདུན་གངས་ཆང་
བ་དགོས་ཏེ། དུལ་དབུས་སུ་དགོ་སྟོབ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། མཐའ་འཁོབ་དུ་དྲུག་གི་
གངས་ཆང་བ་དགོས་པའི་སྦྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་སྤྱན་སྦྱུང་
 ཚྲིགས་པ། ཆ་ལུགས་སྤྱན་སྦྱུང་ཚྲིགས་པ། བསམ་པ་སྤྱན་སྦྱུང་ཚྲིགས་པ། ཚྲིགས་སྤྱ་
 མ་སྤྱན་དུ་སོང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དང་ལྔ་ན་པ་
 ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྔ་ན་ཞིང་ནར་སོན་པ་ཞིག་དགོས་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་བྱིས་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་དང་། མ་བཟུང་ན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་
 ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷམ་སྦྱར་མ་གཏོགས་པའི་
 ཚྲིགས་གོས་སྤྱང་བཟེད་དང་བཅས་པ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགེ་སློབ་མའི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་སྤྱོད་ཆོག་གས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། དགེ་བསྐྱེད་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ནི། སྒྲུབ་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་བའི་ཆོག་ཡོད་དེ།
 ཉོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་
 འཆལ་བ་དང་། མཁན་མོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་
 གཞིའི་ཆོག་ཡོད་དེ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུག་
 གི་ཆོག་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་མཐུག་སྤྱད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་། གདམས་
 ངག་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་བརྗོད་པ་རྣམས་མཐུག་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདམས་^①ངག་
 བཅུ་གཉིས་ནི་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་མཐུན་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་རྣམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བའི་ཆོས་དྲུག་ནི་ཀམ་ཤ་ཉམ་ལས། ^②གཅིག་ཕྱར་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱ། །ཆུ་བོའི་
 བ་རོལ་རྒྱལ་མི་བྱ། །སྦྲེས་པ་ལ་ནི་རེག་མི་བྱ། །སྦྲེས་པ་དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། །གཉིན་
 དུ་འགྱུར་བ་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཆབ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྗེས་
 མཐུན་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ^③གསེར་ལ་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །འདོམས་ཀྱི་
 སྤྱོད་མེད་མི་བྱ། །ས་ནི་རྩོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །རྩོ་སྤྱོད་མི་གཙང་འདོར་མི་བྱ། །སྤྱོད་ལེན་
 མ་བྱས་བཟའ་མི་བྱ། །གསོག་འཛོག་བྱས་པའང་བཟའ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ངག་དོན་ནི། ཉེས་མེད་སྤྱོད་ཆོག་གས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱད་མེད་བསྐྱེད་པར་
 རྩོགས་པའི་ཆོ་དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་མཐུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སློབ་
 མའི་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་དགེ་སློབ་མ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཆོག་གས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྒྱད་སྟོང་རུང་གི་བྱང་པར་ནི། ^①ཆངས་པར་སྟོང་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་
སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་
སྟེ། ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། དུལ་གང་ལས་ནོད་པ།
ཉེར་གང་གིས་ནོད་པ། ཚུལ་རིམ་ལྟ་བུས་ནོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
མཁན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་མ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་མ་
དང་། དགེ་སྟོང་མའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བྱང་པར་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་
པ། ཆ་ལུགས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ། བསམ་པ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ། ཆོགས་ལྷ་མ་སྟོན་
དུ་སོང་བའི་བྱང་པར་རྣམས་དང་ལྷན་པ་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། ལུས་ལ་
བཞེན་པའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྷན་ཞིང་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་ན་ཆོད་ནར་
སོན་པ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་བྱིམ་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་བཟུང་ན་ལོ་
ཉི་ལྔ་ལོན་པ་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། ཆོས་གོས་ལྷ་ལྟུང་
བཟེད་དང་བཅས་པ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ།
བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཞིག་
དགོས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན། དགེ་བསྟེན་མའི་སྟོམ་པ། དགེ་ཚུལ་མའི་སྟོམ་པ། དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་
རྣམས་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྟོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་ནས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེས་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་བཞེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
པའི་སྐབས་སྟེ། ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྟོམ་པ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བའི་སྟོང་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་དོན་
ནི། ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆངས་
སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྒྲུབ་པ་སྟེར་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་པར་བྱད་མེད་ཀྱི་ད་ལྟར་ཀྱི་
ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་མེད་སྟུན་ཆོགས་ཀྱི་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྟོག་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་དང་། ཉམས་སྲུ་སྤང་བྱ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། སྟེ་ལྷ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལྷ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། དག་སྟོང་པའི་ལྷང་བ་སྟེ་ལྷ་བཤད་པ་དང་། དག་སྟོང་མའི་ལྷང་བ་སྟེ་ལྷ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟུན་མོང་བ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་བཤད་པ་དང་། ལྷང་
བ་སྟེ་ལྷ་བཤད་པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ རང་བཞིན་ཉམས་པས་བྱས་པ་ཉིད་
ནི་ཕྱལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན། ཞར་ལ་
སྒྲུབ་པའི་གཏོང་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ལྷང་དུ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ཆོག་མི་ཆངས་སྟོང་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཀྱང་སྟོབ་
དཔོན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྷང་བ་སྟེ་ལྷའི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
ལྷང་བ་སྟེ་ལྷ་བསྟེན་པའི་ཉེན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་གཏོང་རྒྱ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་
བ། ཞི་འཕོས་པ། མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ། དག་ཅ་ཆད་པ། མཆོན་མོའི་

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེར་འདུ་
ཤེས་པ། མཆོན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ། མ་ནིང་དུ་གྱུར་ནས་འགྱུར་བ་བསྟེན་པ། བསྐྱབ་
པ་ཉམས་པར་བྱས་པ། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ❶ བསྐྱབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། །མཆོན་གཉིས་
དག་ནི་བྱང་བ་དང་། །ཅ་བ་ཆད་དང་མཆོན་འདས་ལས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་
གཏོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་
ནི། དག་སྟོང་པའི་སྟོམ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་རྒྱ་དང་། མི་ཆངས་པར་
སྦྱོད་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི། དག་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་རྒྱ།
མཆོན་མོའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གང་ལ་འབྱུལ་བ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་འབྱུལ་བ།
དངོས་པོ་གང་འབྱུལ་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་འབྱུལ་བ། ཕུལ་བའི་དགོས་པ། བསྐྱབ་པ་ཕུལ་
ཉམས་ཀྱི་བྱང་པར། བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་དགག་སྐྱབ་གང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་ལ་དབྱེད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྤྱ་ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།
ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་
ལའོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་
སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་འབྱུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
བ་ཡོད་དེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བར་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
ཉེ། བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཆེག་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་མ་ཟད་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རྟེན་སྟོན་གསུམ་དང་། མཁན་སྟོབ་ལ་འབྱུལ་

བར་སྦྲས་པས་སྤུལ་བར་འགྱུར་ལ་ལག་བརྟེན་གྱི་འབྲུལ་བར་རུང་བར་བཤད་དོ། །བྱེ་
 བྲག་ཏུ་དགོ་སྦྲོང་གིས་བདག་དགོ་ཚུལ་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་དང་དགོ་ཚུལ་གྱིས་
 བདག་དགོ་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དགོ་བསྟེན་གྱིས་བདག་བསྟེན་གནས་སུ་གཟུང་
 དུ་གསོལ། ཞེས་བརྗོད་ན་སྦྲོམ་པ་འབྲུལ་ཆོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་
 ཞིང་། བྱེ་མ་གཉིས་རིགས་འགྲེ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་ནི། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱང་
 མ་རྒྱས་ན་སྤུལ་ནས་བྱིས་སྤངས་ན་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱག་པ་
 ནི། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ཉམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གང་གིས་བསྐྱབ་པ་
 འབྲུལ་བ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་བརྒྱུད་
 རྣམ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བརྒྱུད་རྣམ་གོ་
 བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་དགོ་སྦྲོང་འགའ་ཞིག་དགོ་སྦྲོང་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པས་
 དགོ་སྦྲོང་ཞིག་གི་རྒྱང་དུ་བྱིན་ཏེ། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱུད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་བྱ་
 དགའོ། །པ་མ་དང་། ལུ་རུ་དང་། ལུ་དང་། སྤིང་མོ་དག་གྱང་བཅོ་ལྔ། །ཞེས་དགོ་སྦྲོང་
 གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་ཆོག་སྦྱ་བའོ། །བདུན་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་སྦྱིར་
 བཏང་ལ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདིའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་སྦྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་
 འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་སྤྱང་བར་མི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་
 བར་གནང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོའི་རང་བཞིན་ཉམས་པར་
 བྱས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ་བྱས་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་མི་བྱའི་རང་དབང་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཕམ་པའི་སྒྲེ། གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་རག་
ལས་པ་དག་འདུན་ལྟག་མའི་སྒྲེ། ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲེ། སྒྲེ་
སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བཞགས་དགོས་པ་སོར་བཞགས་ཀྱི་སྒྲེ། བསྐྱབ་བྱ་ཉིས་
བྱས་ཀྱི་སྒྲེ་བཞག་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ❶ མི་ཆངས་སྒྲོད་དང་རྒྱ་བ་
དང་། ། མི་ལ་གསད་པར་མི་བྱ་བ། ། བརྒྱན་དུ་སྒྲོད་དང་བཅས་པ་ཡི། ། ཆོས་བཞི་འདིར་ནི་
གསུངས་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཆངས་སྒྲོད་ལ་
གཞོད་པ་མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་ཕམ་བ། གཞན་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེན་ལེན་ཀྱི་
ཕམ་བ། གཞན་ཀྱི་ལུས་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་སྒོག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་བ། རང་གཞན་གཉིས་
ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་རྒྱན་སྒྲུབ་པའི་ཕམ་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བ་ནི། ❷ བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱས་ནའོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་སྒྲོང་གི་ལྟར་བ་དེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཅ་
གསུམ་དུ་ངེས་ན། སྒྲོམ་པོ་དེ་གང་གི་སྒྲེར་གཏོགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ། སྒྲོམ་པོ་དེ་
ཕམ་ལྟག་གང་རུང་གི་སྒྲེར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པོ་ཡིན་ན་ཕམ་ལྟག་གང་རུང་གི་
སྒྲོར་ལྟར་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞེ་ག། ཕམ་ལྟག་གང་རུང་གི་སྒྲོར་ལྟར་དེ་ཕམ་ལྟག་གང་
རུང་གི་སྒྲེར་གཏོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་ལྟའི་
རྣམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་། ཐོབ་སྒྲོ་སྒྲིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན།
དང་པོར་དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་བྱེན་ལེན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་
ཁོ་ན་མ་ཆང་བའི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕམ་ལྟག་
གང་རུང་གི་སྒྲོར་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་

པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱེད།

ཁ་ཅིག ། ལྷོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་རབ་བྱུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྷུང་
བའི་མཆན་ཉིད། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཉིན་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷོས་པ་
པམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་མགུ་བ་སྦྱོད་པའི་ཆད་ལས་ལ་ལྷོས་
པ། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དག་ལས་ལས་ཡང་།
སོར་བཤུགས་ལས་སྦྱི་བ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་
དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་ལྷོས་པ་སྤང་ལྷུང་གི་མཆན་ཉིད། ལྷུང་བྱེད་གང་
ཞིག་ཁྱོད་དག་ལས་ལས་ལྷོས་པ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མཆན་ཉིད།
ཟེར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགོ་བསྟེན་གྱི་ལྷུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་ཡིན་ན་རབ་
བྱུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དགོ་བསྟེན་གྱི་ཆ་
ལྷུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་
 པའི་བྱར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་
 བཅས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདག་པ་སྤིང་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་འདག་བྱེད་ཆད་ལས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སྣོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་
 དེ་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་ཡོས་མེས་ཆེག་པ་བཞིན་དུ་སྤྲར་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་ལ་སྡོམ་སེམས་དང་ལྡན་
 པའི་དགོ་སྡོང་སྡེ་སྡོད་འཇིན་པས་དགོ་སྡོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཞག་ས་པས་དགོ་

འདུན་ལྷག་མ་དག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་གིས་
ཁབ་རལ་འཆོས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ལྷ་པའི་ཟུར་གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཤགས་པ་ཁོ་ནས་དག་
བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་དག་བྱེད་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་ལྷོས་
པའི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ❶གལ་ཏེ་མ་བཅག་ན་མ་བཤགས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་ཉེན་ལ་འབྱུང་བའི་
དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་སྒྱུན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་ཅན། བམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བམ་
པ་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱིས་པའི་བྱང་
སེམས་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་པ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་གིས་སྐྱེད་པས་ཆང་བཏུང་པ་ལས་བྱང་
བའི་ཉེས་ལྷང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར། ཉགས་
གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ❷བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྤྱིས་
འགྱུར་ལས་གཞན་སྤང་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ❸རྒྱ་ལྷང་སྤྱིས་པར་
འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག །སྤེམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྡིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རབ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་
སྡིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ལྷུང་
བ་ཡིན་ན་སྡིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྡིག་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་
བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ^①ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་
སྐྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་ཡང་སྒྲོངས་རྒྱར་འགོ་བར་བྱའོ། །གཞན་
དུ་ན་གསུམ་རིག་པ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དག་
བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་མི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག་གིས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག །རྒྱུན་ལ་སྒྲོས་ཏེ་གནང་བ་མི་འབྱུང་བ་
དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་གནང་བ་
འབྱུང་བ་བཅས་པའི་དེའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། བཅས་ལྷན་དགོས་སྒྲོང་གིས་ཆང་བཏུང་བ་
ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་ཅིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། ^②ང་སྒྲོན་པར་ཁས་སྦངས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆང་རྩེ་ཆོག་མས་ཀྱང་མི་བཏུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
གིས། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་
པའི་མཆོམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མི་སྒྲོས་པ་རང་བཞིན་གྱི་དེའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །རང་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་བ། དེ་ལ་སྒྲོས་པ་དེ་བཅས་པའི་དེའི་མཆོན་ཉིད།
ཟེར་ན། སྒོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དང་པོའི་ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་བཅས་པ་མ་མཛད་གོང་དུ་པམ་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ནི། སྒྲིག་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྟེན་ཡང་ཐ་དད། སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཐ་དད། གཉེན་པོ་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིག་པ་
དེ་བྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་། ལྟར་བ་དེ་རབ་བྱུང་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིག་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། ལྟར་བ་
དེ་བཅས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིག་པ་དེ་སྟོབས་བཞིའི་
སྟོ་ནས་འདག་པར་བྱེད་དགོས། ལྟར་བ་དེ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པས་
དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་
གི་བཤགས་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་དུ་ལྟར་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་
བཅོས་བྱས་པ་ལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་བར་ཐལ། སྒྲིག་པ་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་
བཞིའི་སྟོ་ནས་དག་པར་བྱེད་དགོས། ལྟར་བ་དེ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་
པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྒྲིག་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་འཇོག་
རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཤགས་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྟེན་གྱི་
སྟོབས་ཆང་། སྒྲར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་སྲུན་འབྱེན་པའི་
སྟོབས་ཆང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཉེས་པ་ལས་སྒྲར་སྟོག་པའི་སྟོབས་
ཆང་། ལྟར་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པས་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་
སྟོབས་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་མི་གཅིག་བསད་པ་ལ་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་
ལས་ལམ་གཉིས་འབྱུང་བར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟར་
ལས་།^① ལྟར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་

དང་། ངན་སོང་དང་། ངན་འགོ་དང་། འོག་པར་ལྷུང་བ་ནམས་སུ་སྤྲེག་པར་བྱེད།
འཆོད་པར་བྱེད་པས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ^①འཆལ་བའི་^②ཚུལ་
ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བཅས་ལྡན་དགོ་
སྒྲོང་གིས་དུད་འགོ་བསད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་མི་དགོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྤྲེག་
ལྷུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་འབྲས་ནམ་
སྤྲེག་ཡིད་མི་འོང་འབྲེན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ངན་
སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་སྒྲོམ་པོ་དེ་དག་པས་མཆོམས་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྤྲེག་ལྷུང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་
སྤྲེག་པ་མཆོམས་མེད་དེ་ཆེ་འདིར་བཤགས་པས་འདག་པ་སྤྲིད་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་
ལྷུང་བ་སྒྲོམ་པོ་དེ་ཆེ་འདིར་བཤགས་པས་འདག་པ་སྤྲིད་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཛོད་ལས། ^③འཕགས་དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་དག་། ཡང་དག་
འོག་པ་ཉིད་དུ་ངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷགས་གོང་
དམར་འབར་བའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མེའི་རྒྱན་འོག་པའི་ཆེ་ན་ལྷགས་གོང་དེའི་རྒྱན་
ཡང་འོག་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མེ་ལྷགས་
གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྲབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་བྱི་དྲོའི་ཁ་བས་ཐོས་པའི་སྤྲེག་པ་
སྟོབས་བཞིས་སྤངས། ལྷུང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་
དེའི་ལྷུང་བ་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྲེག་ལྷུང་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྷ་བྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པར་

ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་དུ་གྱུར་བའི་བྱིར་མི་འོང་དེ་
ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱིར་མི་འོང་པམ་པས་དག་པའི་བྱིར།
བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་པམ་པ་ཡིན་ན་མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གང་
ཞིག །དེ་མི་དགོ་བས་དག་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་
དགོའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདོད་ཉོན་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་བྱི་བྱོའི་ཁ་བས་བོས་
བའི་སྤྲིག་པ་སྟོབས་བཞེས་བཤམས། ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་མི་འོས་ཏེ། དེ་ལྷུང་བས་དག་
གྱང་ལྷུང་བ་དེས་དག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བསྐྱབ་བྱིན་
དགོ་སྒྲོང་དུ་གྱུར་བའི་བྱིར་མི་འོང་དེ་པམ་པས་དག་གྱང་པམ་པས་དག་ཅེས་པའི་ཐ་
སྙད་མི་འཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རྟེན་ལྗེ་བཤམ་པ་དང་། མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་པམ་པ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷུང་བའི་དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱིན་ རོ་བོ། གྱངས་
ངེས། གོ་རིམ། སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་བསྐྱངས་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་
དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་དེ་ལ་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་ལ་
ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱུ་དྲུག་ཅ་
བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། པམ་པ་བཞི། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བརྒྱུ་གསུམ།
སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ། འབའ་ཞིག་པ་དགྲུ་བརྒྱ། སོར་བཤམས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་གཉིས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། པམ་པ་བརྒྱད། ལྟག་མ་ཉི་ལྱེ།
སྤང་ལྷུང་སོ་གསུམ། འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤམས་བརྒྱ་

གཅིག་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤེལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
དབྱེ་ན། སྤེལ་ཡོད་དེ། གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཕམ་པའི་སྤེ། གསོ་བ་དག་འདུན་ལ་རག་
ལས་པ་དག་འདུན་ལྟག་མའི་སྤེ། ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྤེ། སྤེལ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་སོ་སོར་བཞག་པར་བྱ་བ་སོར་བཞག་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤེ། བསྐྱབ་བྱ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤེ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། བཅས་རང་གི་བྱེད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་
དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྤེ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་
བའི་ལྷུང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཕམ་ལྟག་
དང་པོ་གཉིས་དང་པོ་དང་། ལྟག་མ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྤེ། སྤེལ་པའི་ལྟག་མ་གསོ་མི་རུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། གསོ་རུང་
བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བཞི་དང་པོ་
དང་། ལྟག་མ་གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གཉིས་སུ་
འདུ་སྤེ། བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་འགྱུར་འཕྱང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་སྤྱོད་ནས་གནང་བ་
འཕྱང་བའི་ལྷུང་བའི་རིགས་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། བཅས་པའི་ལྷུང་བའི་མཆོན་ཉིད།
སྤྱོད་འགྱུར་འཕྱང་བའི་ལྷུང་བ་ལས་གཞན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུན་ལ་སྤྱོད་ཏེ་གནང་བ་མི་
འཕྱང་བའི་ལྷུང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་ལྷུང་བའི་མཆོན་ཉིད།

འོ་ན། བཅས་རང་གི་བྱེད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྤེལ་ལྷུང་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་
དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤེལ་ལྷུང་གཉིས་པོ་དེ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་ཀྱི་ལྷུང་བ་དེ་ཡང་སྤེལ་པ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན། བཅས་ལྷུང་མི་དག་བ་དེ་ཡང་

སྒྲིག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་སྒྲིག་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུལ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ^①བསད་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བ་ཡི། །སྒྲིག་པ་སྒྲོམ་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ལྷུང་ལས། ^②ལྷུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ལྷུང་བ་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་
སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་ངན་སོང་དང་ངན་འགྲོ་དང་ལོག་
པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྒྲིག་པར་བྱེད། འཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཁོ་ན་རེ། སྒྲིག་ལྷུང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་ས་ངོ་བོ་
གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཐ་དད་ལ་རྒྱས་ཐ་དད་གྱིས་
བྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཁས་ལེན་ཏེ།
བྱེ་རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། ^③དུ་མའི་དབྱས་ན་འདུག་པའི་བྱིར། །དུ་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་ཏོག་
ལ། །འདི་ལྷུང་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི། །མང་པོ་ཉིད་དུ་འང་སྒྱིར་ཏོགས་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་གཟུགས་དང་། རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
ཏེ། ^④འཆལ་བའི་ཚུལ་བླིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྒྲོང་ཚུལ་བླིམས་རྣམ་གཉིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྒྲོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སོ་ཐར་གྱི་ལྷུང་བའི་མཆན་
ཉིད། བསྐྱེན་རྫོགས་གྱི་ཉིན་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་
ཞིག །ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་རིགས་ཅན་དེ་སོ་ཐར་
གྱི་པམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱུང་བས་འདག་ཏུ་རུང་

བའི་རིགས་ཅན་དེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་
ལས་ཡང་། སོར་བཤགས་ལས་སྡེ་བ་དེ། ལྷང་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་ལྷང་
དང་། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས། ལྷང་བྱེད་གང་ཞིག ། ཆད་ལས་སྤང་བལ་གྱིས་
འདག་པའི་^༡རིགས་ཅན་དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ། བཤགས་པ་ཁོ་ནས་
འདག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་
པ་ལས་ཡང་། ཉེས་བྱས་ལས་སྡེ་བ་དེ། སོར་བཤགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག ། སོར་
བཤགས་ལས་ཡང་བ། སྡོམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

བཞི་པ་ནི། དགེ་སྤྱོད་གི་ལྷང་བ་དེ་ལ་ལྷར་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དེར་དབྱེར་
ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ལྷང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགེ་
སྤྱོད་གི་ལྷང་བ་དེ་ལ་སྡེ་ལྷར་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྡོམ་པོ་དང་མ་ངེས་པའི་སྡེ་
གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྡོམ་པོ་སྡེ་ལྷར་མ་འདུས་པའི་སྡོན་མེད་དེ། སྡོམ་པོ་
དེ་ལ་ཕམ་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྡོམ་པོ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་
པའི་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། པམ་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྡོམ་པོ་དེ་ཕམ་
པའི་ཆར་གཏོགས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྡོམ་པོ་དེ་དགེ་འདུན་ལྷག་
མའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྡོམ་པོ་ཡིན་ན་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་ན་
སྤང་གི་ལྷང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པའི་སྡེ་གཉིས་པོ་སྡེ་ལྷང་ན་དུ་མ་
འདུས་པའི་སྡོན་མེད་དེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པའི་སྡེ་ནི། པམ་པ་དང་ལྷག་མ་དང་ལྷང་
བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྡེར་གཏོགས།

གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་སྡེ་ནི། ལྷག་མ་དང་ལྷང་བྱེད་གང་རུང་གི་སྡེར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། གསུམ་དུ་མ་ངེས་

པའི་ངོ་མོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་
འདོམ་གང་གིས་བར་དུ་མ་བཅད་པར། འདོད་པ་བསྟེན་དུ་རུང་བར་གནས་པ་ལས་
བྱང་བའི་ལྟང་བ་དེ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པའི་སྒྲེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་
སྒྲེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་འདོམ་གང་
གིས་བར་དུ་བཅད་དེ། འདོད་པ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གནས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྟང་
བ་དེ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་སྒྲེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྟ་པ་ནི། ལྟང་བ་སྒྲེ་ལྟ་པོ་དེ་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
ལྟ་ཡང་གོ་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། བམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྟོགས་
རྒྱལ་ཞིང་། གཉིན་པོ་བམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།
དག་འདུན་ལྟག་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱིར་བཙོས་བྱེད་པ་དག་
འདུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྒྲོམ་པའི་ལྟག་མ་རུང་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ལྟང་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ངན་སོང་དུ་ལྟང་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། སོར་བཞགས་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་མཐོལ་བ་དང་བཞགས་པ་
སོགས་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། ཉེས་བྱས་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ནི། ལྟ་ལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་པ་ལ་པན་ཡོན་དུ་མ་ཡོད་
དེ། བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ❶ འཆལ་ལྟ་ལྟེན་ཡིད་གདུངས་པའི་འགྲོད་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་

ནས་ཆོས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
དང་། རྩོགས་སུ་སྒྲན་གྲགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་
བདེ་བར་སད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་
བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲིག་པས་འཛིགས་པ་དང་སྤངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་
མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཞོན་ཅིང་པན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་
སོགས་པ་ཆོགས་ཆུང་དུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒོན་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི། མ་བསྐྱུངས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒོན་པ་དང་མཁན་
སྒོ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒོད་པ་དང་། སྦྱིར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
སྒོད་པ་དང་། སྤར་ཐོས་པ་བརྗེད་པ་དང་། མི་སྒྲན་པར་ཐོས་པ་དང་། རྩོགས་སུ་མི་སྒྲན་
པ་འབྱུང་བ་དང་། འགྲོད་བཞིན་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞི་ཡང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤང་གཞི། དགག་བྱ། རོ་བོ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམས་པར་བཞག་
པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྤོང་བྱེད་དུ་དགོ་སྤོང་བཟང་སྦྱིན་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་ཉེས་པ་མི་ཆངས་པར་སྦྱད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་པམ་པར་བཅས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་དགོན་པ་བ་
སྤྲིག་ཅན་ཀྱིས་སྤྲོ་ལ་འདོད་ཆགས་སྦྱད་པས་གཉིས་པ་བཅས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ས་ལམ་ལ་
སྦྱིབ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆངས་སྦྱོད་ལ་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་ཆའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་
 རོར་བུ་བཅུག་རེག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་དངོས་གཞི་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིར།

བཞི་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྒྲུར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། གང་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་ཆའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ། མ་ཉམས་
 པ། བགས་རིམ་དང་པོའི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་གཏོགས་པའོ། །གང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་ནི་
 རོར་བུ་ཡིན་པ། ལས་སུ་རུང་བ། རང་གི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པའོ། །བསམ་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། གུན་སྒྲོང་ནི་མི་ཆངས་པར་སྒྲོད་འདོད་པའོ། །འདུལ་ཤེས་འབྱུང་མ་འབྱུང་འབྲས་སྟེ་
 དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིར། སྒྲུར་བ་ནི། བཅུག་རེག་གི་བདེ་བ་སྒྲོང་
 བའི་སྒྲིར་དུ་རེག་ཅིང་ཚུལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲུར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུག་རེག་
 གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ནས་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །དོ་བོ་ནི་གང་བྱས་པས་མི་ཆངས་
 སྒྲོད་ཀྱི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་ཆའི་སྒྲོ་གསུམ་
 གང་རུང་དུ་རོར་བུ་བཅུག་རེག་གི་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདག་
 གིར་བྱས་པ་ན་མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིར་རོ། །

གཞན་གྱི་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་
 བཞི་ལས། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་བཤའ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ རྒྱ་འམ་རྒྱར་
 བཅུག་པ་དག་གིས་སོ། །མངགས་པས་ཀྱང་རོ། །མ་བྱིན་པའོ། །སྤྲུལ་གྱི་ལ་སོགས་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་
 སྒྲོད་པའི་རྣམ་དེ་ལ། རིན་ཐང་ཆང་བ། མིའི་རྒྱད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་དབང་བ།

དུར་ཁྱོད་པའི་རྩེ་མ་ཡིན་པ། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཟས་མ་ཡིན་པ་ཏེ། བྱད་ཆོས་དེ་
དག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུར་ཁྱོད་
པའི་རྩེ་མ་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མ་བྱེན་
ལེན་གྱི་པམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩེ་མ་དེ་ལ་དུར་ཁྱོད་པའི་རྩེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ❶ དུར་ཁྱོད་གྱི་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་
བདག་གི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་པོས་བདག་གིར་བྱས་པའི་དུར་ཁྱོད་པའི་རྩེ་མ་གང་ཡིན་
པ་བརྒྱས་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་རྩེ་མ་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེ་མ་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲོམ་པོ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྩེ་མ་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དགོར་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲོམ་པོ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེ་མ་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་
པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། འོ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་
དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེ་མ་དེ་མིའི་རྒྱུད་གྱིས་བདག་གིར་བྱས་པར་ཐལ། མ་
གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་
འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེ་མ་བརྒྱས་པ་ལ་མ་
བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་བ་མགོ་གཞོན་ལས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩེ་མ་བརྒྱས་པས་མི་པམ་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཉའི་འགྲེལ་པར། ❷ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་

དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་འོར་བརྒྱུས་པ་ལ་ནི་ལྷའི་འོར་བརྒྱུས་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་བརྒྱུས་པ་ལ་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཞེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་
དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་
པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྣམ་བརྒྱུས་པ་ལ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་^①པམ་པ་མི་སྐྱེད་པས་བྱུང་བའི་བྱིར།
འདོད་ན། ^②བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་ན་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱ་མི་
སྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ^③སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས། ^④སྤྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
བཞུགས་པ་ནི་ནམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ལྷག་མེད་སྤྱང་འདས་ལ་
དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་སྤྱང་འདས་
ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོར་བརྒྱུས་པ་ལ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་
མི་སྐྱེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྟམ་
པའི་སྟོ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་ངའི་སྤྱང་བཟེད་
དོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་བརྒྱུས་པ་ལ་པམ་པ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་གནས་སྤྲུགས་མཐར་ཐུག་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ^①གནས་ནས་གནས་སུ་སློབ་བར་
བྱེད་ན་པམ་པར་བསྟན་ཏེ། རི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སློབ་བར་བྱེད་ཅེ་ན།
གང་དུ་གནས་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གཞན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་ན་པམ་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞིང་
དང་ཁང་པ་བརྒྱས་པ་ལ་མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། གནས་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་དོན།
རྣམ་དེ་གནས་ནས་སྤྲུགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། ཐོབ་སློབ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ^②པམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་གྲུབ་སློབ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
གནས་སྤྲུགས་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ^③གནས་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་དེ་གནས་
ནས་སྤྲུགས་པ་ལ་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་པམ་པ་སྐྱེད་པ་ལ་གྲུབ་སློབ་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྤྲུགས་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། འོད་
ལྡན་ལས། ^④པ་རོལ་གྱི་རེ་བ་མ་ཆད་པའི་གནས་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སློབ་བར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་
སྒྲུབ་ཀྱང་ཅོད་ན་དེར་པ་རོལ་པོ་མ་པམ་པའི་གནས་ནས་པམ་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་
པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གཞན་དུ་སློབ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་
སྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དམ་
བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ^⑤རྒྱན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །འདི་ལ་སློབ་སྟོན་དུ་མ་ཉིད་

ཡིན་ན་ཐོབ་ན་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དུས་དེར་རིན་ཐང་ཆང་བ་མཐར་ཐུག་གི་
ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱར་དུས་སུ་རིན་ཐང་
མ་ཆང་བའི་རྗེས་བརྒྱས་ནས་ཐོབ་སྟོ་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་
བཞིན་དུ་ཐོབ་སྟོ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དག་ཚུལ་གྱི་ཉེན་ལ་དག་སྟོང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱ་
བའི་སྟོར་བ་བྱས་ནས་ཐོབ་སྟོ་མ་སྐྱེས་པར་དག་སྟོང་གི་ཉེན་ལ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་
བཞིན་དུ་ཐོབ་སྟོ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་
ཏེ།^①ཆོགས་སྒྲ་མར་སྟོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་གྱི། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས།^②ཡོད་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེད་གཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གང་ཟག་རྗེ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་སྟོང་ནོར་ཅན་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པ་འདོད་སྟེད་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཞིང་མ་བྱིན་པར་
སྐྱངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྷུང་བ་པམ་པར་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ལ་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་གཞན་གྱི་ནོར་
རྒྱ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ལ་ལོངས་སྟོན་གྱིས་འཕོངས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། བདག་འབྲས་ལ་སད་དང་སེར་བ་སོགས་གཞོད་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་
བ་སོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྤོང་གིས་རང་དང་ཤེས་རྒྱུ་ལོར་ཐ་
དད་པའི་མིའི་རྩལ་རིན་ཐང་ཆང་པ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་བརྒྱ་བའི་ཡུལ་ནི་རང་དང་ཤེས་
རྒྱུ་ལོར་ཐ་དད་ཅིང་སྤྱ་མི་སྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་ཡིན་པ། གང་བརྒྱ་བའི་རྩལ་ནི།
རིན་ཐང་ཆང་བ་མིའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་བས་མ་
ཡིན་པ། གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་སྟོ་བྱར་དུ་བདག་གིར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་མི་
དམན་པའོ། །

བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་འབྲལ་བ་ཀྱན་སྤོང་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ་
མ་གནང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་བྱིར་དུ་རྒྱ་སེམས་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་
ནི་རང་ངམ་བསྟོས་པ་དང་། མཐུས་འཕྲོགས་པ་དང་། འཇབ་བྱས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པའོ། །རིན་ཐང་གི་ཆད་ལ། བརྒྱ་བྱ་བྱེད་གཉིས་
ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། སྦྱར་བ་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། ཡུལ་
དུས་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། དང་པོའི་དོན་ནི། རྩལ་བདག་
བཅུའི་འཇོག་རྩལ་དག་སྤོང་བཅུའི་འཇོག་རྩལ་གྱི་བྱིར་དུ་བརྒྱས་ན་རིན་ཐང་ཆང་བ་
གཅིག་གིས་པམ་པ་བསྐྱེད་ལ། རྩལ་བདག་བཅུའི་བགོ་རྩལ་དག་སྤོང་བཅུས་བགོ་རྩལ་
གྱི་བྱིར་དུ་བརྒྱས་ན་རིན་ཐང་ཆང་བ་བཅུ་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། རྩལ་བདག་བཅུའི་འཇོག་
རྩལ་དག་སྤོང་བཅུས་བགོ་རྩལ་གྱི་བྱིར་དུ་བརྒྱས་པ་དང་། རྩལ་བདག་བཅུའི་བགོ་རྩལ་
དག་སྤོང་བཅུས་འཇོག་རྩལ་གྱི་བྱིར་དུ་བརྒྱས་ན་ནི་རིན་ཐང་ཆང་བ་བཅུ་བཅུ་ཐོབ་
དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ལོག་ན་སྦྱར་བ་ཐ་དང་ཀྱང་པམ་པ་
བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། ལོག་ན་སྦྱར་བ་གཅིག་ལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པའི་དོན་ནི། དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་
ངེས་ཀྱང་། སྦྱར་བཏང་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དུས་དེར་རིན་ཐང་ཆང་བ་དགོས་པའི་དོན་
ནོ། །འོ་ན་རིན་ཐང་གི་ཆད་དངོས་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། འདི་ལ་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་པ་ན་རེ། ཏྲ་
ཚོད་མ་གཅིག་བརྒྱས་པ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོགས་སྟེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་དང་
གསོད་པའི་ཆད་པ་གཉིས་སྟོ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ❶གྲོད་ལ་
བགྱི་ཞིང་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས། སྤལ་ཏིན་རེ།
ནས་ཁལ་བཞི་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོགས་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ❷ཆུ་གཏོང་
དགོག་གི་སྐབས་སུ་ནས་ཁལ་བཞི་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་དཔེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར། རྗེ་རེད་མདའ་པ་ན་རེ། གསེར་ཞོ་བྱེད་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོགས་
སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས།

ལུགས་དང་པོ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་དེ་གསོད་པའི་ཆད་པ་དང་སྟོ་བསྐྱེད་
ནས་གསུངས་པ་ཏྲགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ལུང་ལས། ❸གསོད་དམ་འཆིང་ངམ་བཅུག་ཀྱང་
རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ཀུལ་པ་ནིའི་བཞི་
ཆ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་
ལ། རིན་ཐང་གི་ཆད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཀུལ་པ་ནིའི་བཞི་ཆ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་
འཛོགས་པའི་ཕྱིར། ཀླ་རི་ཀ་ལྟ་བུ་པ་ལས། ❹ཀུལ་པ་ནིའི་བཞི་ཆ་གཅིག །དེ་བརྒྱས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུལ་པ་ནིའི་བཞི་ཆའི་ཆད་ལ་

དུ་མ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལྟ་ཀ་ལྷ་ལ་དེར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞི་ལ་དེར་འཛོག་པ་ཡང་
 ཡོད། དེ་བཅུ་ལ་དེར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པས་མ་བྱིན་
 ལེན་གྱི་བཅས་པ་མཛད་པའི་དུས་སུ་ལྷ་ལྟ་ཀ་ལྷ་ལ་ཀུཾ་པ་ནི་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར།^① ལྷ་ཉིད་ནི་ཀུཾ་པ་ནིའི་བཞི་ཆའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཞེས་གཉིན་གྱིས་རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་ཚུམ་པའི་དུས་སུ་ལྷ་
 ལྟ་ཀ་བཞི་ལ་ཀུཾ་པ་ནིའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་ལས།^② དེར་
 སང་ནི་པ་ན་བཞི་བརྒྱས་ན་པམ་པར་འགྱུར་བ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཀུཾ་པ་ནི་གཅིག་ནི་པ་
 ན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་གང་
 ན་ལྷ་ལྟ་ཀ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀུཾ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཏམ་གྱི་
 གཞི་ལས།^③ ལྷ་ལྟ་ཀ་གསུམ་བརྒྱས་ན་པམ་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་གང་ན་
 ལྷ་ལྟ་ཀ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀུཾ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།^④ ལྷ་ལྟ་ཀ་ལྷ་ལྷ་ལས་ལྷ་ག་པ་བརྒྱས་ན་པམ་པར་
 འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་གང་ན་ལྷ་ལྟ་ཀ་བཞི་བཅུ་ལ་ཀུཾ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཀུཾ་པ་ནི་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། བཏགས་པ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསེར་དདུལ་གང་རུང་ལ་བྱས་པ། མིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་རི་མོའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ། བཙོང་དུ་རུང་པའི་ཟོང་གི་བྱུང་པར་ཞིག་སྟེ། ལུ་འགྲེལ་
 ལས།^⑤ ཀུཾ་པ་ནི་ནི་ཟོང་གི་བྱུང་པར་སྟེ། དདུལ་ལས་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་དོད་པ།
 བཙོང་དུ་རུང་བ་ཉིད་དེ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་མ་བྱ་ཞེས་པས་བྱས་ནས་སྟོད་དུ་བཅུག་པ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་བཅས་པ་

མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགྲོན་བྱ་སྟོང་ཐུག་གཅིག་དང་བྱུག་བརྒྱ་ལ། ཀུལ་པ་ན་
གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ལ་ཀུལ་པ་ནིའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལ་ཀུལ་པ་ནིའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པ་གང་ཞིག ། འགྲོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ལ་ལྷ་
ལ་ཀ་ལྷར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ། ❶ ལྷ་ཉིད་ནི་ཀུལ་པ་ནིའི་བཞི་ཆའི་དཔེ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུག་སྟེ། འགྲོན་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ལྷ་ལ་ཀ་གཅིག་
ཏུ་འཛོག་པ་གང་ཞིག ། འགྲོན་བྱ་ཉི་ཤུ་ལ་ཀ་ཀ་ནི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུག་སྟེ། ❷ ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་ལྷ་ལ་ཀའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུག་སྟེ། རྒྱ་
ཆར་འགྲེལ་ལས། ❸ ཀ་ཀ་ནི་བྱན་ཤིག་སྟེ། འགྲོན་བྱ་ཉི་ཤུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་
རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་ངོ་པོ་བཞག་ཏུ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་གིས་རང་དང་ཤེས་རྒྱུད་ནོར་རྩལ་ཐ་དད་པའི་མིའི་
རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྩལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྟོབས་སྤྲེལ་པ་
ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། སེལ་བ། མཐར་
ཐུག་གི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ❶ བྱིར་བ་ཉིད་
ན་བསམ་པས་མ་བཟང་བ་ནི་བདག་པོ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། གཉིས་
པ་ལ་ལྷུང་མེད་དང་། ཅ་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས།

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉིས་བྱས་སོ། ། ❷ རྩེ་ཆན་དེ་ལ་གལ་
ཏེ་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྟོམ་པོའོ། ། ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་འདུལ་འཛོན་པ་ན་རེ། སྟོམ་པོ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྟོམ་པོ་དང་

དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་
ཁ་ཅིག །འདུན་པ་ལོག་པའི་སྒྲོམ་པོ་དེ་སྒྲོམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་
གང་ཞིག །དེ་སྐྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ལ་མི་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
དེ་ལ་ནེལ་བ་བརྩེ་ཏ་ན་རེ། དེས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ལ་མི་སྐྱུར་ཀྱང་སྐྱུར་བ་དངོས་ཡིན་
པས་སྐྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོར་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཤ་མི་ན་རེ། སྒྲོམ་པོ་ལ་སྐྱུར་བའི་
སྒྲོམ་པོ། སྐྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ། དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ལ།
སྐྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་པམ་བ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་ལ་ལོ་མ་ཉུག་
ལྷེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ། སྐྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་
སུ་འདུན་པ་ལོག་པའི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ། དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ་ནི་མའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་གང་
རུང་མ་ཉམས་པར་ལོག་པར་སྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས།

བྱ་འདུལ་ན་རེ། སྒྲོམ་པོ་ལ་སྐྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ། སྐྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ།
དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ལ། དང་པོ་
ནི། པམ་ལྷག་གི་སྐྱུར་ལྷུང་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
ལོངས་སྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་
མའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྒྲོ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ།
བཞི་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་མའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཞན་དོན་བརྒྱས་
ཤིང་ཐོབ་སྒྲོ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས། དམར་སྟོན་པ་ན་རེ།
སྐྱ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲོམ་པོ་ལ་སྐྱུར་སྒྲོམ་གྱིས་བྱུང་བའི་དོག་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། སྒྲོམ་པོ་ལ་སྐྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། སྐྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་

གངས་ངེས། ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲི་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་པ་བསད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲི་པོ་དེ་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲི་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲི་པོ་ལ་སྒྲིར་བའི་སྒྲི་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་
 དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲིར་བའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དངོས།
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲི་པོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྒྲི་པོ་གང་ཞིག །ལྟར་བ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྟར་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲི་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་
 བསད་པ་ལ་སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་དངོས་གཞི་སྒྲིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
 ཞེས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲིར་བའི་སྒྲི་པོ་ཡིན་ན། ལྟར་
 བ་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིར་བས་བྱུང་པར་ཐལ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲི་གིས་པམ་པ་སྒྲིད་
 ངེས་ཀྱི་རྒྱས་ལ་ཞོམ་ཉུག་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདུན་པ་ལོག་པའི་སྒྲི་པོ་དེ་
 སྒྲིར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲི་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིར་བའི་སྒྲི་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་པར་འཐད་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲི་ཅིག་གཉིས་པར་སྒྲིག་དབང་འགག་པར་ངེས་པའི་དགོ་
 སྒྲི་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིར་བའི་སྒྲི་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར།

བྱ་འདུལ་བའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲི་གིས་གཞན་
 ཀྱི་རྒྱས་ལ་སྒྲི་བ་མེད་པར་ལོངས་སྒྲིད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲི་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲིར་བའི་
 རྣམ་པའི་སྒྲི་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲི་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲི་པོ་
 གང་ཞིག །ལྟར་བ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། སྒྲི་པོ་བཞེད་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྒྲིར་བའི་སྒྲི་པོ་དང་མཐར་

ཐུག་གི་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་ཉིད་ལ་སྟོས་པའི་མཐར་ཐུག་
གྲུབ་པའི་སྟོམ་པོ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོམ་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དམར་
སྟོན་པའི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་
བསད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྦྱར་སྟོམ་དུ་ཐལ། སྟོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེས་མི་བསད་པ་ལས་བྱུང་བའི་པམ་པ་དེ་སྦྱར་བའི་པམ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྟོམ་པོ་གང་ཞིག །པམ་ལྟག་ཅི་རིགས་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་སྦྱར་བ་དེ། སྦྱར་སྟོམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མི་སྦྱར་བ་དེ་སྦྱར་
བའི་རྣམ་པའི་སྟོམ་པོའི་མཆོན་ཉིད། མཐར་ཐུག་པའི་སྟོམ་པོ་གང་ཞིག །གཞིའི་ཡན་
ལག་མ་ཆང་བ་དེ། དངོས་གཞིའི་སྟོམ་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཞིའི་ཡན་ལག་
ལ་སེལ་བ་ཞུགས་པ་དེ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྟོམ་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། སྦྱར་བའི་སྟོམ་པོ་ཡིན་ན། ལྟར་བ་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱར་བས་མ་བྱབ་པ་དང་།
སྟོམ་པོ་ལ་བཞིར་འབྱེད་པ་མི་རིགས་པ་སོགས་སྦྱར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོམ་པོ་ལ་བཞིར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་
སྟོམ་པོ་དང་དངོས་གཞིའི་སྟོམ་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱར་བའི་སྟོམ་པོ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། པམ་ལྟག་གི་སྦྱར་ལྟར་སྟོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མིའི་ལག་པ་
བཅད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོམ་པོ་དེ་སྟོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བ་རྣམ་
གཞག་གིས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་

དག་སྒྲོང་གིས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མིའི་ལག་པ་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་པོ་
 ཞི་བ་ལ་སྒྲོག་གཙོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །སྒྲོམ་པོའི་
 མིང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱིར་བཅོས་པས་འདག་པའི་ལྷུང་བ་དེ་སྒྲོམ་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
 བ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །པམ་ལྷག་གི་སྒྲུར་ལྷུང་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་
 དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། པམ་ལྷག་གི་སྒྲུར་ལྷུང་དེ་པམ་ལྷག་དངོས་གཞི་བྱིར་
 བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྷགས་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ། པམ་
 པའི་སྒྲུར་སྒྲོམ་ཡིན་ན། པམ་པ་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲུར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། པམ་ལྷག་གི་
 སྒྲུར་ལྷུང་དེ་པམ་ལྷག་དངོས་གཞི་བྱིར་བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། པམ་ལྷག་གི་སྒྲུར་ལྷུང་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱིར་བཅོས་པས་འདག་པ་
 མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དེ་པམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞི་བྱིར་བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་
 པའི་བྱིར། འདོད་ན། མིང་དང་རིགས་དང་ལྷན་པར་བརྗོད་ན་ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །སྒྲོམ་པོ་མཆན་ཉིད་པ་དེ་དག་
 སྒྲོང་པ་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་རྒྱུད་ལྷན་
 ཀྱི་བྱིམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་ལ་
 དབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། པམ་ལྷག་གང་རྒྱུད་གི་ན་སྒྲེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་དེ་
 སྒྲོམ་པོའི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྒྲོམ་
 པོ་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲུའི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས། དང་པོ་དང་སྒྲོམ་པོ་མཆན་ཉིད་པ་དོན་
 གཅིག །གཉིས་པ་དང་སྒྲོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་དོན་གཅིག །ཡང་སྒྲོམ་པོ་ལ་དབྱེ་ན།

སྒྲོར་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་སྒྲོམ་གཉིས་པ་
ནི། བཅས་ལྟན་དགོས་སྒྲོང་གིས་མའི་རྩལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཞན་དོན་དུ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་
ལྷོ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོའི་བྱང་པར། སྒྲེ་ཆོན་གྱི་བྱང་པར། རྟེན་གྱི་བྱང་པར། སྒྲོ་
བཤའ་པའོ། །དང་པོ་སྒྲོམ་པོ་དེ་རོ་བོའི་བྱང་པར་དང་ལྟན་ཏེ། བམ་ལྟག་ཅི་རིགས་ལ་
བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲེ་ཆོན་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྟན་ཏེ། བམ་ལྟག་གང་རུང་གི་
སྒྲེར་གཏོགས་པའི་བྱིར། རྟེན་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྟན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་
པ་དེ། དགོས་སྒྲོང་པ་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད། བཏགས་པ་བ་རབ་བྱུང་སྒྲེ་ལྟ་གའི་རྒྱུ་ལ་
ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲོ་བཤའ་ནི། སྒྲོམ་པོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ཆེ་བ་ལ་
སྒྲོམ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱིར། དག་དོན་ནི། ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་
ཉེས་བྱས་ཅམ་ཞེས་སྒྲེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བམ་ལྟག་གི་སྒྲོར་བ་ལས་སྒྲོམ་པོ་བསྐྱེད་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ལུས་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་སྒོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་ལ། ལྷུང་གི་
བྱེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལ་གསུམ། ལྷུང་བ་དང་འབྲེལ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག །བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་
ལ། གཏམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། རྟན་གཡོག་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། རྩལ་དང་
འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རྟན་པ་
ལ་འཆི་བའི་སེམས་པ་དང་རྩལ་སུ་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤའ། དག་དོན་ནི། ❶ རྟན་པ་ལ་འཆི་བའི་སེམས་དང་རྩལ་སུ་མཐུན་
པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུང་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ❶ སློག་
བཅད་ནའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པས་སོ། །མིར་གྱུར་པའི་འོ། །དེ་ལྟར་འདུལ་ཤེས་པས་
སོ། །གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ། སྒྲི་གཞི། དགག་
བྱ། རོ་བོ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་
ཆུ་སྒྲུང་ཡིད་འོང་ལྡན་ཀྱི་འགྲམ་དུ། དགེ་སྤོང་རབ་ཏུ་མང་པོས་མི་སྤྱད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསྐྱོམས་པས། ལུས་མི་གཙང་བ་འདི་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་དུ་བསམ་ནས།
དགེ་སྤོང་སྒྲི་བྱེད་ལ། ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཅེད་སོགས་བྱིན་ཏེ་གསོད་དུ་བཅུག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ཕམ་པར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
པ་ཡོད་དེ། རང་གཞན་ཀྱི་སློག་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤོང་གིས་རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མི་
འམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསད་པ་
ལས་རྒྱང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་སློག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི། གཞི། བསམ་པ། སྤྱོད་པ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་
པོ་ནི། སློག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ་སྒྲི་བའི་གཞི་ལ་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་ཞིག་
དགོས་ཏེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤོང་གིས་མི་མ་ཡིན་བསད་པ་ལ་སྤོང་པོ། དུད་འགྲོ་བསད་
པ་ལ་ལྷུང་བྱེད། རང་ཉིད་བསད་པ་ལ་སྤོང་པོ་ཅམ་སྒྲི་བའི་བྱིར། མི་དང་མིར་ཆགས་
པའི་བྱིར་པར་ཡོད་དེ། མེར་མེར་པོ། རུར་རུར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ། འབྲང་འབྲུར་བ། ཁྱང་
ལག་འབྲུས་བ། རྣམས་ནི་མིར་ཆགས་པ། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་མ། དར་ཡོལ།
གན་པོ་རྣམས་ནི་མིའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཁྱང་ལག་འབྲུས་པ་ཡན་ཆད་

མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་ལ། བཅས་ནས་སྤྲི་མི་ཤེས་པའི་བར་གྱིས་པ། དེ་ནས་
འབྲིག་པ་བསྟན་མི་རྒྱས་པའི་བར་གཞོན་རུ། དེ་ནས་ལོ་སྤུམ་ཅུའི་བར་དར་ལ་བབ་པ།
དེ་ནས་ལྷ་བཅུའི་བར་དར་ཡོལ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ཡིད་གཉིས་ཚུན་ཆད་གྱིས་མ་འབྲུལ་
བའོ། ། གྲུན་སྒྲོང་ནི་སྒྲུར་བ་བཅུ་མས་ནས་མཐར་ཐུག་མ་ཤིའི་བར་དུ་གསོད་པར་འདོད་
པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མཆོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་སོ། ། བཞི་པ་ནི།
སྒྲུར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་ལ་དུ་གསལ་^❶ བྱའི་སྟོག་དབང་འགགས་
པའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། སྤྲ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། ། དངོས་མེད་ལུས་གཞན་
སྐྱེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས། དག་དོན་ནི། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་རང་ལས་ཤེས་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་མི་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་
གསོད་སེམས་གྱིས་གྲུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བསལ་ན་སྟོག་གཅོད་
ཀྱི་པམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་རྒྱན་སྤྲ་བའི་པམ་པ་
བཤད་པ་ལ། ལུང་གི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ།
ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ^❷ འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ། བདག་ཉིད་མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་སྤྲས་
ནའོ། ། ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེད་གཞི་ཡོད་དེ།
ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཉ་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དག་སྒྲོང་ལྷ་བརྒྱས་ཉོན་མོངས་པ་རྟེན་
པ་འདོད་པས་གྲུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྤྲས་པ་

ལ་བཏེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་པམ་བར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
དགག་བྱ་ཡོད་དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། རོ་
བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་འདུཤེས་བསྐྱར་ཏེ། མི་ཆོས་སྒྲ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་
དུ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲས་པས་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་རྩན་
སྒྲ་བའི་པམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྒྱུར་བ། མཐར་ཐུག་
གི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྒྲ་བའི་ཡུལ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྒྲ་ཤེས་པ། དོན་གོ་
བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་མིན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་
ལྡང་ལྡན་པ། གང་གིས་སྒྲ་བའི་ངག་ནི་ངག་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་དང་
འབྲེལ་བ། མ་ནོར་བར་སྒྲས་པ། མངོན་སུམ་དུ་སྒྲས་པ། གསལ་བོར་སྒྲས་པ་སྟེ་མཆོན་
ཉིད་དུག་དང་ལྡན་པ། གང་སྒྲ་བའི་དངོས་པོ་ནི། མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་སྤངས་པ་ནི་སྒྲ་མའི་དོན་
ནོ། །སྒྲིབ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས། གཉིད་ཐུགས། ཞོད་
འགྲོད། ཐེ་ཆོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་
བ་ནི། ལྟ་རྣམས་དང་། ལྟ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྒྲིན་རྣམས་དང་། རི་བ་རྣམས་དང་།
མིའམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྟ་འབྲེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། སྐལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་སྐལ་པོ་
རྣམས་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་དང་གཏམ་འབྲེལ། །དེ་དག་དང་ཐེབས་པར་སྒྲུའོ། །ཞེས་
སོགས་སྒྲས་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་བ་ནི། མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་འདུཤེས་ཉི་ཤུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་

ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། སྤྱན་ལྗེ་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐོབ་
 བོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པའོ། །འདུཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུཤེས་བཅུ་
 དང་། མི་སྤྱག་པ་སོགས་ཀྱི་འདུཤེས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུཤེས། མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱག་པསྤུལ་པའི་འདུཤེས། སྤྱག་
 བསྤུལ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུཤེས། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུཤེས། འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུཤེས། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུཤེས། སྤོང་
 བའི་འདུཤེས། འགོག་པའི་འདུཤེས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུཤེས། འཆི་བའི་
 འདུཤེས་རྣམས་སྟུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་སྤྱག་པའི་འདུཤེས། རྣམ་པར་བསྟོས་པའི་འདུཤེས།
 རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་འདུཤེས། རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུཤེས། རྣམ་པར་བམ་པའི་
 འདུཤེས། རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུཤེས། རྣམ་པར་འབྱས་ཞིག་པའི་འདུཤེས། རྣམ་
 པར་འཐོར་བའི་འདུཤེས། རུས་གོང་གི་འདུཤེས། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་
 འདུཤེས་རྣམས་སྟུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྡན་པའི་སྟོན་སྤྲུལ་པ་ནི། གང་དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་
 བསེལ་བའི་ཆལ་དུ་ཞག་གཅིག་གནས་པ་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དགྲ་
 བཅོམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོས་དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བསེལ་བའི་ཆལ་དུ་མཆོན་མོ་ཞག་
 གཅིག་ཉལ་བ་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་མ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱིས་བདག་ཆེ་
 གོ་མོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྟན་ཁ་བོ་ལ་དབང་བ་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པར་ངེས་ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་
 བྱིས་བདག་ཆེ་གོ་མོའི་ནང་དུ་སྟན་ཁ་བོ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུཤེས་ནི་བདེན་པའི་འདུཤེས་བསྐྱར་ཉེ་རྟེན་པའི་
 འདུཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་འདོད་པའོ། །ཀྱན་སྤོང་ནི་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྤྱི་འདོད་པ་རྒྱན་

མ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་བ་ནི་ངག་མཆན་ཉིད་དུག་ལྟར་གྱིས་སྤྲོ་བར་ཚུལ་པའོ། །མཐར་ཐུག་
ནི། བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ངག་དོན་ནི། རྩོམ་སྤྲོས་པའི་པམ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྟར་དག་སྒྲིབ་གིས་འདུལ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་
པར་སྤྲོས་པས་བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་རྩོམ་སྤྲོས་པའི་པམ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསེ་བ་དག་འདུན་ལ་རག་ལས་བ་དག་འདུན་ལྟག་མའི་སྤྱེ་བཤད་པ་
ལ། ཐུན་མོང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ❶ མི་
ལམ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། དག་འདུན་
ལྟག་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དག་འདུན་ལྟག་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷུང་གི་བར་སྒྲོམ་ལས། ❷ ལྷུང་བ་འཛིན་དང་
འབྲིག་ཆོག་ཉིད་བཀྱར་སྤྲོས་ཏེ། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་གཞི་མེད་པ། །བག་ཅུང་དག་
འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་སྤྱོད་པ། །བྲིམ་སྤྲོས་འབྱེན་དང་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའོ། །ཞེས་
བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་བསྐྱར་ན་དངོས་པོ་ལས་གྱུར་བ་དང་། བསྒྲོ་བ་ལས་གྱུར་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། གཞོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། བྱེ་རོལ་ལ་
ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བདག་ཉིད་འདོད་པ་སྟོན་པ་
དང་། གཞན་སྟོན་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷུས་ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་། སྤྲོ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་གི་ལྷུས་ཀྱི་
རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷུང་བ་འབྱེན་པའི་ལྟག་མ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཞག། སྤྱོད་བའི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
འབྲིག་ཆོག་གི་དེ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་བསྒྲགས་པའི་དེ་གཉིས་བཞག། གཉིས་པ།
གཞན་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་ལ། གཉིན་གྱི་དེ་བཞག། བྱི་རོལ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དེ་གཉིས་བཞག། གཞོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་པ་ལ།
གཞི་མེད་བག་ཅམ་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་བཞག། བསྟོན་བ་ལས་འགྱུར་བ་ལ་
གཞན་རྣམས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ཁྱབ་
འབྱིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ❶ སྤྱང་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །རང་གི་ཁྱབ་འོ། །དང་
པོ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱང་གཞི། དགག་བྱ། རོ་བོ། ཡན་
ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྤྱོད་འཆར་
གས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱབ་སྤྱང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྤྱང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
ས་དང་ལམ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བམ་པ་
དང་པོ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཆགས་སེམས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱབ་སྤྱང་
བའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་དངོས་གཞི་དེ་ཁྱབ་འབྱིན་པའི་དགོ་
འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གང་དབྱུང་བའི་གཞི་ནི་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱབ་ཡིན་པ། དང་པོའི་གནས་ན་གནས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་ཆགས་
སེམས་གྱིས་དབྱུང་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི་དབྱུང་བར་ཅོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་
ནི་དབྱུང་བའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་པའམ་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ལུས་ཀྱི་རེག་པ་
བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། །འདིར་ལན་བྱ་ནི་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
གོས་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་འཆར་ཀས་བྲིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་དད་པ་ཅན། བཅོམ་
ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་རྩལ་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པར་ལྷགས་པ་རང་གི་སྒྲིལ་
བུའི་ནང་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་བརྩམས་པ་ན། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་རེག་པ་སྒྲི་
ཆོགས་བྱས་པས་བྲིམ་བདག་མོ་མ་དད་པ་ལ་བཏེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ལྷང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པའི་བྱིར། དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་།
པམ་པ་དང་པོའི་རྒྱར་འབྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་
ལུས་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་
རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་ནི་བྱད་མེད་དོན་
བྱེད་ཀྱས་པ་དང་ལྷན་པ། བསྟེན་དུ་རུང་བ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཞེས་པ་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་མ་ཡིན་པ། ལུས་དངོས་སམ།
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱའམ་སྐྱ་མདུད་སོགས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ནི་
ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲུར་བ་ནི། རེག་པར་རྩལ་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི། གང་ལ་
རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྒྲིད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བཅས་
ལྷན་དགེ་སློང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་རེག་པ་ལ་དེ་བསྒྲིད་པའི་

ཕྱིར། ལུང་སྒྲ་མར། ❶ བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་པར་བྱས་ན་ཅིར་འགྱུར།
 དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེག་པ་ལ་དེ་མི་སྐྱེད་པར་
 ཐལ། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཤ་མེད་པའི་རྩས་པ་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་ལ་དེ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ལ་རེག་པ་
 དགག་བྱ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲོམ་པོ་
 ཅམ་ཞིག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ❷ བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་རེག་པ་ལ་ནི་
 སྒྲོམ་པོ་ལས་ན་སྐྱད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐར་གྱི་ལུང་
 དེས་ནི་སྒྲོམ་པོ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲིག་ཆེག་སྐྱ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ❸ འབྲིག་པ་སྐྱས་
 ནའོ། །རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་
 དགོ་སྒྲོང་འཆར་གས་ཉན་མོངས་པ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་
 མེད་ལ་འབྲིག་ཆེག་སྐྱས་པ་ལ་བཏེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་
 བཅས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མ་ལྷར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ།
 བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་
 འབྲིག་ཆེག་གིས་སྐྱས་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་
 དེ་འབྲིག་ཆེག་སྐྱས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྐྱ་བའི་དུལ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་མཆོན་དོན་བྱེད་རྩས་པ་དང་ལྷན་པ།
 ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་

གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་སྐྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡུལ་དུས་དེར་འབྲིག་ཆེག་ཏུ་
གྲགས་པ་རྒྱན་རུ་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འབྲིག་
ཆེག་སྐྱ་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲུར་བ་ནི། དག་མཆན་ཉིད་བྱག་ལྡན་གྱིས་སྐྱ་
བར་རྩམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

བཞི་པ་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ❶བདག་ཉིད་དང་
འབྲིག་པ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུད་པ་བསྐྱགས་ནའོ། །དེས་བསྐྱགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་
དོན་གྱིས་ཆེག་ནི་དེ་དང་འབྲའོ། །དེ་ཉིད་བྱིར་བཞུས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།
འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། སྒྲེང་གཞི་ཡོད་དེ། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྒྲོང་འཆར་
གས་ཉན་མོངས་པ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་
པའི་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་
མར་བཅས་པའི་བྱིར། དགག་བྱ་སྒར་བཞིན། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་
གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་པའི་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་ལ་པ་རོལ་
པོས་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་དགོ་
འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་སྐྱ་བའི་གཞི་
སྒར་བཞིན་ནོ། །སྐྱ་ཚུལ་ནི། ཁོ་བོ་ལྷ་བྱའི་དགོ་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དགོ་
བའི་ཆོས་ཅན་ལ་འབྲིག་པའི་ཆོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་དེ་ནི་བསྟེན་བཀྱར་
ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱས་པའོ། །བསམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱགས་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྲུར་བ་ནི། བསྐྱགས་པར་རྩམ་པའོ། །མཐར་
ཐུག་ནི། བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །

ལྷ་པ་སྐྱན་❷བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ❸འབྲུད་ནའོ། །གཞན་དང་ངོ། །

གཞན་དུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱེད་གཞི་ལ། བྱང་ལ་མ་བཅས་པ་
 དང་། བྱང་ལ་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས་སྐྱེས་
 པ་དང་བྱད་མེད་སྐྱན་བྱས་པ་ལ་སྐྱེད་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་ལ། གཉིས་པ་
 ནི། ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དག་སྟོང་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སྐྱན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྟག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ལྟར་བཞིན། རོ་བོ་
 ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་སྐྱན་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྤང་བ་
 ལས་བྱང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་སྐྱན་བྱེད་པའི་དག་འདུན་ལྟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་སྐྱན་བྱེད་པའི་གཞི་ནི། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་
 མཆོན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་མིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི། སྐྱན་བྱེད་འདོད་རྒྱན་
 མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི། སྐྱན་བྱེད་པར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 འབྲིག་པ་བསྟེན་པའོ། །

དུག་པ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དག་འདུན་ལྟག་མ་བཤད་པ་ནི། ❶གནས་བྱེད་དུ་
 བཅུག་ནའོ། །མཐར་ཐོ། །ཞེས་དང་། ❷གཅིག་གི་དོན་དུའོ། །ཆད་ལས་ལྟག་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ཆོས་རྩེ་དམར་སྟོན་པ་ན་རེ།
 ཆོགས་པའི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་དེ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་གྱི་དོན།
 གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པའི་❸དོན་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས། འོ་ན། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སུ་སྟོན་པའི་བཞུགས་གནས་ཁོ་ནར་

བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཁང་པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་
དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་
བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ❶ ཁང་ཆེན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། ཆེད་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་བྱིམ་པ་བཞིའི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོས་
ཅན། དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་པའི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། སོག་འདུལ་འཛིན་ན་རེ། དགོན་མཆོག་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་
བཅིགས་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་དེ་ལས་
གཞན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་ཁང་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་ ❷ དགེ་འདུན་བརྒྱ་སྟོང་
སོགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ཆེད་ལ་སྤྱི་དུ་ཁྱ་བཅོ་བརྒྱད། ཞེད་དུ་ཁྱ་སྤྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ལས་
ལྷག་པ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་
པ་དེ་དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཁང་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཁང་པའི་ཆེད་ལ་སྤྱི་དུ་བཅོ་
བརྒྱད། ཞེད་དུ་ཁྱ་སྤྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཁང་
ཆེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཛོད་
འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་སངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། མཆོ་

སྒྲ་པ་ན་རེ། འདོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་ལྟར་
 བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་གྱི་དོན་དང་། བྱིས་པའམ་རབ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་
 དོན་དུ་བཅིགས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ཁང་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། རྒྱན་
 བྱེ་བའི་ཁང་པའི་དགེ་སློང་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་
 བྱེ་བའི་ཁང་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེ་
 བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་བྱེ་བའི་ཁང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུག་
 རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ན། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
 འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་། ཁང་ཆེན་གྱི་
 དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ལ་བཞི་ལས། སློང་གཞི་ཡོད་དེ། དུམ་མཉན་ཡོད་དུ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོས་
 ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་གཞི་མ་དག་པར་མི་
 རིགས་པའི་ཁང་པ་ཆོད་ལས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་
 ལྷག་མར་བཅས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སློག་ཆགས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་ཅོད་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བར་
 འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་གཞི་
 མ་དག་པར་ཆོད་ལས་ལྷག་པའི་ཁང་པ་རང་དོན་དུ་བཅིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་
 དངོས་གཞི་དེ་ཁང་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། གང་དུ་བཅིགས་པའི་གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཆ་ནས་

ཚུད་པ་དང་བཅས་པ། གྲོག་སྤར་སོགས་སྒོག་ཆགས་སྤེལ་མོ་རྒྱ་བའི་ཆ་ནས་གཞི་དཔེ་
 དང་བཅས་པ། ཁྲོན་པ་དང་འབབ་ཆུ་སོགས་རྒྱ་བའི་ཆ་ནས་བཅུ་ལྟ་མི་རུང་
 བའོ། །གང་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་ནི་པལ་ཆེར་བསྐྱོར་ཞིང་། པལ་ཆེར་གཡོགས་པ་
 སོགས་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གཞན་ཀྱི་བྱེད་འཕྲོ་སོགས་གཞིའི་སེལ་བར་
 གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ། ཆད་ལས་ལྷག་པའོ། །ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱི་དུ་ཁྱེད་བཅོ་
 བརྒྱད་དང་། ཞེད་དུ་ཁྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་ཆེ་ཆད་དང་། སྤྱི་དུ་ལམ་བཞི་འོང་བ་
 དེ་ཆུང་ཆད་ཡིན་པའི་བྱེད་སྤྱི་དུ་ལམ་བཞི་ནི། འདུག་པའི་ཆེན་སྤྱི་ལ་མོ་གྱུང་བཅས་
 ཏེ་འདུག་ཏུ་རུང་བ། ཉལ་བའི་ཆེན་རྒྱུ་ལག་བརྒྱུད་སྤྱི་ཉལ་དུ་རུང་བ། ལྷང་བའི་
 ཆེ་མགོ་མ་ཐུབ་པར་ལྷང་དུ་རུང་བ། འགྲོ་བའི་ཆེན་གོ་མ་པ་གསུམ་འདོར་དུ་རུང་བ།
 བསམ་པ་ནི། ཁང་པ་ཅིག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུམ་
 པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^①ཆོག་སྤྱི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དུ་གཞི་དང་དགག་
 བྱ་སྤར་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱི་དུ་གིས་གཞི་མ་དག་པར་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཕམ་དངོས་ཀྱི་བདག་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་
 བཅིགས་པ་ལས་གྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་དེ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་
 ཡིན་པའི་བྱེད་སྤྱི་དུ་ལམ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་སྤར་བཞིན་ལ། བསམ་པ་ནི།
 ཅིག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི།
 གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་བྱེད་པར་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དོན་དུ་བཅིགས་པ་དགོས་ཀྱི། བྱེ་མ་

དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་
བཅས་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཆད་ལས་ལྷག་པ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་
བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ་གཞི་མེད་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^①རྩེ་དུ་སྤྲོ་བས་
སོ། །གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གོ་བར་བྱས་ནའོ། །ཉམས་པར་འདུན་པས་སོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱེད་གཞི་ཡོད་དེ། རྩེ་བ་
འོད་མའི་ཆལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་
འཁོན་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་འཕགས་པ་བྱད་བྱ་ནོར་ལ་དགོ་སྤྱོད་མ་མཛའ་མོ་མི་
ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱར་བ་འདེབས་སུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར།
དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྐྱིབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོ་
བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་རང་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་ཀྱང་
ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་པ་མ་སྤྱོད་ཤོད་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ལ་ཉམས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
གཞི་མེད་པར་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་དེ་གཞི་
མེད་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་
པོ། གང་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་ནི། ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་པ་མ་
གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱོད་ཤེས་པ་དོན་གོ་བ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལུས་ཐ་མལ་
དུ་གནས་པ་ལའོ། །བསམ་པ་ནི། ཉམས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་
པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི། དག་གསལ་བོར་སྤྱོད་བར་རྩེ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བ་རོལ་
བོས་དོན་གོ་བའོ། །

དགྲ་པ་བག་ཙམ་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ❶བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་གནས་
 བའི་ཆོག་གིས་རྩུན་ནའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་བཞི་ལས། དང་
 བོ་སྐྱེད་གཞི་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་བྱད་བྱེད་ནོར་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་མ་ཟུང་ལའི་
 མདོག་ཅན་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆེ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གྱིས་སྤྱར་ཡང་མི་ཆངས་
 སྤྱོད་གྱི་སྤྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་སྒྲ། རོ་བོ་ཡོད་དེ།
 བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་རང་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་ཀྱང་པམ་བས་མ་གོས་
 པའི་དགོ་སྤྱོད་པ་མ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྲུལ་ཤེས་དོན་གོ་སོགས་ལ་ཉམས་འདོད་གྱི་བསམ་
 བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བག་ཙམ་གྱི་སྤྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་
 ལྱང་བ་དེ་བག་ཙམ་གྱི་སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 ལ་བཞི་ལས། དང་བོ་སྤྱར་བཞིན། བསམ་པ་ནི། ཉམས་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་
 བ་ནི། སྤྱར་བར་ཚུམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བག་ཙམ་གྱི་
 སྤྱར་བ་འདེབས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱད་བྱེད་དང་ཟུང་ལའི་མདོག་ཅན་མཐོང་
 རོ་། །མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མཐོང་རོ་། །ཞེས་མི་གསལ་བར་སྤྱར་བ་བཏབ་
 བའོ། །འདི་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷག་མ་དགྲ་བོ་ལ་དངོས་པོ་ལས་བྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
 རྒྱུག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་གྱིས་ལྱང་བ་དངོས་གཞི་རྒྱུགས་
 པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བསྐྱོ་བྱུར་གྱི་ལྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 རྣམས་གྱི་ལྱང་བ་དངོས་གཞི་རྒྱུགས་པར་སྤྱོད་པ་བསྐྱོག་བསྐྱོ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བརྩ་བ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་ནི། ❷རྩལ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དབྱེན་
 ལའོ། །དགོ་འདུན་གྱིའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྐྱེད་གཞི་དང་

ལྷུང་བ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷོན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ།
དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་དག་དང་པར་བྱས་ཏེ་ལྷས་བྱིན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མང་
དུ་བྱས་པས་ལྷས་བྱིན་འཁོར་ལྡ་བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
འཁོར་རྣམས་ལ། དགེ་སློང་གོ་ཁྱ་ཏ་མ་ནི་ཤ་བ། གོས་བས་ཤིང་དུབ་པ་གྱོན། འོ་མ་
འཕྱང་། ལན་ཆ་བ། དགོན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེད། ཁྱ་ཅག་དེ་དག་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སློག་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་དང་ཐ་ག་པའི་རྩལ་
བཅོམ་པ་དང་། བེའུ་ལ་གཞོད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྐྱབ་ཆེགས་ལྡ་བཅས་ཏེ་དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་དགེ་སློང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་གྱང་མི་གཏོང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་སློགས་ལས་ཆོས་མ་
ཡིན་གྱི་སློགས་སུ་འབྱེད་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་
ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ཡང་བྱད་པར་ལྡ་དང་ལྷན་ཏེ།
གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས། གང་དབྱེ་བའི་དགེ་འདུན། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་དབྱེ་བ། གང་ལས་
དབྱེ་བའི་དོན། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟེན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
མངོད་ལས། ❶ འཇམ་བུ་སྤྱིང་ནའོ། །ཞེས་དང་། ❷ མཆོམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་
ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་འདི་
ཡིན་པ། མཆོམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ། ལྷོན་པ་མངོན་སུམ་བཞུགས་པའི་གནས་
ལས་གཞན་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིང་གཞན་ན་འགྲན་ཆེ་ལྷོན་པ་མེད་པ་
དང་། མཆོམས་ཐ་དད་ཡིན་ན། མཆོམས་ཀྱི་སློན་ནས་བྱེ་བེན་པས་དགག་བྱ་ཆུང་བ་དང་།

སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སར་སྟོན་པའི་གཟི་བརླིང་མི་བཟོད་པས་དབྱེ་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པ། ཆོས་ཕྱོགས་པ་
 བཞི། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་བའི་སྟེང་དུ་འབྱེད་པ་
 བོ་དང་དགུ་ཆང་བ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་དུ་འོས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་
 ཆོས་མིན་ལ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱེད་པ་བོ་མ་གཏོགས་
 བརྒྱད་མ་ཆང་ན་པན་ཚུན་སོ་སོར་དགེ་འདུན་མ་ལོངས་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་དུ་མི་འོས་
 པས་ལས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ❶ དང་པོ་མཐའ་སྟོན་བྱང་གཅིག་
 གི། རྒྱ་རོལ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་
 མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཡུན་ལོན་པ། བསྟན་པ་ལ་སྟོན་ཆགས་པའི་དུས་ཡིན་པ།
 རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་མ་ཡིན་པ། མཆོག་བྱང་གཅིག་ཡོད་པའི་དུས་ཡིན་པ། སངས་
 རྒྱས་པའི་རྒྱ་རོལ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཕྱོགས་ལས་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སྒྲེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྟ་བ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་པ་
 གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་ཆད་མར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་དང་། དབྱེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རོ་བོའི། ལྟན་པའི། ལས་དང་པོ་བ་ལ་
 འབྱུང་མི་འབྱུང་གི། །དགེ་སློང་མ་ལ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི། །དགེ་འདུན་བྱེ་བ་དགོས་མི་
 དགོས་ཀྱི། བརྒྱུག་པ་ལྟ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི། མཐར་ཐུག་གྲུབ་དུས་ཀྱི།
 འབྱེད་པ་བོའི་བྱུང་པར་ཏེ། བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 ནི་དགེ་འདུན་ཐུགས་མི་མཐུན་པའི་མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ལུང་

དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ནི། དག་འདུན་བྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་
སྟོན་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གྱི་ཉེས་པ་དངོས་གཞི་དང་། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་ནི།
བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དག་
འདུན་གྱི་དབྱེན་དག་འདུན་ལ་ལྷན། ལྷག་མ་མཆོམས་མེད་གཉིས་འབྱེད་པ་པོ་ལ་ལྷན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོ་བ་ལྷ་སྐྱེན་ལྷ་བྱས་དག་འདུན་དབྱེ་བས་
དབྱེན་དང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་ལ་དག་འདུན་ལྷག་མ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་མ་ལ་དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་དང་ལས་ཀྱི་དབྱེན་འབྱུང་། དབྱེན་
བྱེད་མཆོམས་མེད་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་
རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དག་སྟོང་མ་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དག་སྟོང་པ་མཆོན་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་དབྱེན་དང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་གཉིས་ལ་དག་
འདུན་བྱེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
བྱུག་པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་བསྐྱོག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་
མ་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་དག་འདུན་བྱེ་བའི་དུས་
དེར་གྲུབ། བྱེ་མ་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་དུས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། ^❶འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་སྐྱེད་པ་ལ་འབྱེད་
པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་བར་འོས་པ་དགོས། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

བཅུ་གཅིག་པ་དེ་རྩེས་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^❷དེའི་ཕྱོགས་ཉིད་རྩེས་
སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེད་
གཞི་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་གོ་ག་ལི་ག་དང་། ཁན་ད་བ་བྱ་དང་། རྒྱ་མཆོས་བྱེན་དང་།

ཀ་ཏ་མོ་རཀ་ཀ་ཏི་ཤ་ཡ་བཞིས་ལྷ་བྱིན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ན་དགོ་སྒྲོང་
གཞན་གྱིས་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་དེར་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྷན་
དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་པ་རོལ་པོས་དགོ་འདུན་འབྱེད་པའི་གྲོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་དེ་རྗེས་སྒྲོགས་གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཅུ་གཉིས་པ་བྲིམ་སྐུན་འབྱེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ❶རང་སྒྲོད་པར་བྱེད་
པའི་དགོ་འདུན་ལ་ལོག་པའི་བསམ་བས་དེ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུགས་སོ། །ཞེས་རྒྱུ་དུ་
སྒྲིམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ཡུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྒྲོང་ནམ་སོ་དང་། འགྲོ་མགྲོགས་དང་དམར་སེར་ཅན་གསུམ་
གྱིས་བྲིམ་བདག་དད་པ་ཅན་སྒྲོད་པ་ངན་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་དད་པར་བྱས་པས། དགོ་
སྒྲོང་ནམས་གྱིས་བསོད་སྒྲོམས་མ་རྟེན་པར་བྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
བྲིམ་པ་སྐུན་འབྱེན་པ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་སྒྲོད་པའི་ལས་གྱིས་ཤིག་གསུངས་
པས། དམར་སེར་ཅན་གྱིས་དེ་ཐོས་ནས་ཉེས་པ་བྱིར་བཅོས། ནམ་སོ་དང་འགྲོ་
མགྲོགས་གཉིས་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད་པས་དེ་གཉིས་གྱིས་དགོ་འདུན་འདི་ནི་
འདུན་པས་འགྲོ་བའོ། །འཇིགས་པས་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་འགྲོ་བ་བཞིས་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ། དགོ་འདུན་གཞན་གྱིས་བསྒྲོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་དེ་
ལྟར་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རང་གི་ཚུལ་བྲིམས་དང་
འགལ་བ་འམ་གཞན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བྲིམ་པ་སྐུན་འབྱེན་པ་ལ་དགོ་
འདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པའི་ཆེ་དགོ་འདུན་ལ་འགྲོ་བ་བཞིས་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བྲིམ་པ་སྐུན་འབྱེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཅུ་གསུམ་པ་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི། ^①དགོ་སློང་གི་ལྷག་
 བའི་ཚུལ་སྤྲོས་ཀྱི་སློང་བ་ཉིད་ན་བདག་ཉིད་དེ་ལ་དགོ་སློང་གིས་བརྗོད་པ་མི་བྱ་བ་
 ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། དུལ་གོ་འཕྱུར་འདུན་པས། སློག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་སྤྱད་པའི་
 ལྷང་བ་བྱང་བ་ན། དགོ་འདུན་གྱི་ལྷང་བ་སློང་བས། འདུན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་དགོ་ཡང་རུང་
 རྟེན་གྱི་ཡང་རུང་ཁྱོད་ལ་ལྷང་བ་མི་སློང་ངོ་། །དང་དགོ་ཡང་རུང་། རྟེན་གྱི་ཡང་རུང་ང་ལ་ལྷང་
 བ་མ་སློང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་བསྐྱོག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
 བསྐྱོག་གྱང་མི་གཏང་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སློང་
 གིས་རང་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སློང་པ་རོལ་པོས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་སློང་བ་ན།
 དགོ་ཡང་རུང་རྟེན་གྱི་ཡང་རུང་བདག་ལ་ཅང་མ་སྤྲོ་ཞེས། །ཅེས་སྤྲོས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་
 བ་དངོས་གཞི་དེ་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ངེས་པའི་
 རྟེན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བམ་ལྷག་ལྷང་བྱེད་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ལྷང་བྱེད་
 གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་
 འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་གནས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དེའི་
 བྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོའི་སློང་གཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་འཆར་
 ཀ་ལ། གཉིས་པ་ཞི་རི་ཀ་ལ་བཅས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ལྷང་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ལ། ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྤང་ལྷང་། བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞེས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། ལུན་མོང་^②བ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོས་
 དོན། བསྐྱས་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷང་དུ། ལྷང་བ་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་

འདིར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོག་ཆོག་ས་ཆུང་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་
མཆུངས་པ་རྣམས་ལ་རུང་མཐུན་གོ་བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ། བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་བ། འགན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ། ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ།
སྤང་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉིན་མཆོན་གྱི་དང་པོ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ཡང་ལུང་གི་
བྱེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྲེད་ཀྱིས་བརྟུས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ། ཕྱིར་དུས་འབྲེལ་གྱི་
ལུང་བ་དེ་ལ། འཆང་གཉིས་བྲལ་གཉིས་ཟླ་འཛོག་དང་། །རས་ཆེན་བརྟན་བྱུང་གསོག་
འཛོག་དང་། །དམག་གནས་འཆབ་དང་རུབ་ལྷག་ཉིལ། །སྤང་བཅས་སྤང་སྤྱིལ་ལྷན་
ཅིག་ཉིལ་ཏེ་བཅོ་ལྷ་ལས། འཆང་འཛོག་བཞི། དགོན་པ་བའི་འབྲལ་སྤང་། རས་ཆེན་
དང་རུབ་ལྷག་སྤྱི་བདུན་པོ་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་ཞག་གངས་ཀྱི་ཐ་མའི་མཆོན་མོའི་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གོས་དང་ལུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་
སྤང་སྐྱེད་པ་ལ་ཞག་བཅུའི་མཆོན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྷོས། ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་
ལུང་སྐྱེད་པ་ལ་ཞག་སུམ་ཅུའི་མཆོན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྷོས། གསོག་འཛོག་
གི་སྤང་ལུང་སྐྱེད་པ་ལ་ཞག་བདུན་གྱི་དེ་ལ་ལྷོས། དགོན་པ་བའི་འབྲལ་སྤང་སྐྱེད་པ་ལ་
ཞག་དྲུག་གི་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལུང་བ་གཞན་བརྟུན་ལ་མི་སྦྱར་
ཏེ། འདི་ཞག་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཕྱིས་རྣམ་གཉིས་
ལ་ཞག་དང་པོ་ལ་དོགས་པ་བཅད་མི་དགོས། གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་འོག་ནས་
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཉིན་པར་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལུང་བ་སྐྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། དམག་

ནང་དུ་ཉིན་པར་གནས་ན་སྒྲོར་ལྷང་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གནས་པ་ཙམ་ལ་དགག་
བྱ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^①དམག་གི་ནང་ན་གནས་པ་
ནི་ཉིན་པར་གནས་ན་ཡང་སྒྲོར་བའི་སྒྲོད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེར་
གནས་པ་ཙམ་ཉིད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཉིན་མཆོན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི། མཆོན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་མ་
ཡིན་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སོགས་ཀྱི་ལྷང་བ་མི་
འབྱུང་ཞེས་སྒྲོར། ཉིན་མཆོན་གྱི་དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་རེངས་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་
པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་ཆད་ཡོད་དེ། ནམ་གྱི་ཆ་བགོས་
པའི་ཆ་ནས་དེ་ཤར་བ་དང་། མཆོན་མ་གསལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ཤར་བའི་ཆད་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུར་ནམ་གྱི་ཆ་དེ་ལ་སྒྲོད་གྲུང་དང་ཐོ་རངས་དང་གསུམ་དུ་སྒྲེ་ཞིང་
དེ་རེ་རེ་ལ་བྱུན་གསུམ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བའི་ཐ་མའི་དང་པོའི་སྒྲེད་ནས་རྒྱ་རེངས་དང་པོ་
ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྲེད་ལས། བྱུན་ཐ་མའི་དང་པོའི་སྒྲེད་ནས་རྩ་
བརྒྱུད་དུ་ཉི་བའི་མཆོན་མོའི་རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་དུས་ཡིན། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐོ་རངས་ཤར་སྒྲོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲོ་སྒྲུར་
གྲུར་ཅིང་སྒྲུར་མའི་གདོང་གི་འོད་ཅུང་ཉམས་པར་གྲུར་པའི་ཆེ་རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར།
དེ་སེར་སྒྲུར་གྲུར་ཅིང་སྒྲུར་མའི་གདོང་གི་འོད་ཅུང་དུར་གྲུར་པའི་ཆེ་རྒྱ་རེངས་བར་
པ། དེ་དམར་སྒྲུར་གྲུར་ཅིང་རྒྱ་སྒྲུར་རྣམས་ཀྱི་འོད་མེད་པའི་ཆེ་རྒྱ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྡན་དུ་སྒྲུར་མའི་མདོ་བྱངས་པ་ལས། ^②རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་
བ་ན། །ཤར་སྒྲོགས་སུ་ནི་སྒྲོར་སྤང་ཞིང་། །སྒྲུར་མའི་གདོང་གི་འོད་ཉམས་ལ། །ནམ་
མཁའ་སྒྲོ་སྒྲུར་འགྱུར་བ་ཡིན། །རྒྱ་རེངས་བར་པ་ཤར་བ་ན། །དེས་ནི་ཤར་སྒྲོགས་རྒྱ་

ཞིང་དམར། །རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་ཆུང་བ་དང་། །ནམ་མཁའ་མེར་སྐར་འགྱུར་བ་
ཡིན། །སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་ཤར་བ་ན། །རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་མེད་པ་དང་། །སྐྱ་རེངས་ཐ་མ་
འོད་ཟེར་ཤར། །འོད་ཟེར་ནི་མ་ཤར་བར་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་བྱེད་
པར་སྐྱ་རེངས་གསུམ་པོ་ཤིང་འཇམ་བུ་གི་ཤུའི་ལོ་མའི་འོད་དང་། དེ་ལ་ནི་མ་འཕོག་
པ་དང་། །ནི་མ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་བ་ལ་བཤལ་བ་དང་། །ནམ་འབྱེད་སོགས་མཐུན་
པར་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ❶སྤང་བ་ལ་ནི་འདུལ་ཤེས་ལས་གཙོ་ཆེར་རང་གི་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་འཆད། འདི་ནི་ལུང་གོ་ལྷགས་གྱི་གཞི་ལས་བརྟུས། འདིའི་སྐབས་སུ།
སྤྱིར་བདག་འབྲེལ་གྱི་ལུང་བ་དེ་ལ། འཆང་འཇོག་འཁྱར་འཇུག་བཅུ་ཆེན་བར་པ་
དང་། །སྒྲོད་འཆང་འཐག་འཇུག་རས་ཆེན་བརྟན་མཐའ་སྟེ། །བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཡོ་བྱད་རང་ཉིད་གྱིས་དབང་བ་ལ་དབང་བར་འདུལ་ཤེས་པ་དངོས་གཞི་སྤྱེད་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྣམ་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུལ་ཤེས་ན་དངོས་གཞི་མི་
སྤྱེད། རང་གི་རྣམ་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འདུལ་ཤེས་ན་འང་མི་སྤྱེད་གཞན་གྱི་རྣམ་ལ་རང་
ཉིད་གྱི་ཡིན་པར་འདུལ་ཤེས་ན་འང་དངོས་གཞི་མི་སྤྱེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཆང་
གཉིས་དང་སྒྲོད་འཇོག་དང་། རས་ཆེན་བཞག་འཕྱིས་དང་། དབྱར་རྟེན་བགོ་འཕྱིས་པ་
དང་ལྷ་ལ་དེར་འདུལ་ཤེས་ན་ལུང་བ་མེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་དེར་འདུལ་ཤེས་
ན་སྤང་ལུང་ལས་གཞན་ལུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཅུ་ཆེན་དང་པོའི་
འཁྱར་འཇུག་དང་། བཅུ་ཆེན་བར་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་མ་གཏོགས་དགྲ་དང་།
བཅུ་ཆེན་ཐ་མའི་འཐག་འཇུག་པ་དང་། གསོག་འཇོག་ནམས་ལ་དེར་འདུལ་ཤེས་ན་རང་
རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཆང་བ་སོགས་ལྷ་ལས་

ལྷུང་བྱེད་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ན་སྦད་དང་།
འཁྱར་འཇུག་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆེས་ན་སྦད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ།
བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སྦྱེད་
པ་ལ་གོས་དེ་བྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གང་རུང་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་པ་མ་
ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། བསྐྱོས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་
བྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སུ་རུང་རུང་ལ་སྟེར་སྟེམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་ཡང་སྤྲུལ་པ་དང་
འབྲལ། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་ཉིད་
དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ❶ འདི་ལ་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཏུས། འདིའི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིས་ཤུན་
དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་སྤང་ལྷུང་རྣམས་ལ་ཤུན་འབྱུང་བར་
བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་ཆོས་གོས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་དང་། ལྷམ་སྦྱར་
བྱིན་རྒྱབས་བྱས་ན་ཤུན་འབྱུང་བ་ཉམས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་ས་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་
པ་ལ་ཤུན་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་དེ་རྣམས་ལས་ལོག་ན་ཤུན་འབྱུང་བ་དོན་གྱིས་
བསྟན་པའི་བྱིར། ཤུན་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འཆང་གཉིས་དང་ཆེ་འཛོག་དང་། སྦྱན་
ཞག་བདུན་པའི་གསོག་འཛོག་དང་། དགོ་སྒྲོང་མས་ཆེ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་ཆོས་གོས་བྱིན་
གྱིས་མ་བརྒྱབས་ ❷ བ་ལྷ་ལ་ཞག་ཤུན་གྱིས་བྲལ། དགོ་སྒྲོང་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་སྤང་ལྷུང་སུམ་ཏུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་ཤུན་གྱིས་བྲལ་བའི་བྱིར། དགོ་སྒྲོང་བྱེད་
པར་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྤང་ལྷུང་སུམ་ཏུ་ལ་སྤང་ཤུན་གྱིས་མ་བྲལ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཞག་
བཅུ་འཆང་སྤང་ལ་ངེས་མ་བྲལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྤང་ཤུན་དེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་བཙུགས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཕྱིས་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སྤང་དགོས་རུང་དུ་གནས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་སྤང་བའི་སྤྱི་དོན་དུ་བཏང་བ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ཞག་ཤུག་ལ་ཡང་བྱེད་པར་ཅན་དང་། བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
ཡང་། གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་། སྤྱོད་ཞག་བདུན་པའི་ཞག་ཤུག་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་
སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུས་རུང་དང་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། རི་སྤྱི་འཛོའི་སྤྱོད་གསུམ་
ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་གསོག་འཛོག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྷུང་སྤྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤུག་
སྟོབས་མི་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ། གོས་ཀྱི་ཞག་ཤུག་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་།
ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཞག་ཤུག་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཞག་
ཤུག་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་རེ་རེ་ལ་ཤུག་རྟེན་གྱི་དང་བརྟེན་གྱི་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་ངོ་། །གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤུག་རྟེན་གྱི་དང་ཡིན་ན་རང་གི་ཤུག་བརྟེན་གྱི་ལས་
ཕྱིས་རྟེན་མ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱང་། སྤང་རྟེན་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ཀྱི། དུས་མཉམ་དུ་རྟེན་
པའི་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤུག་བརྟེན་གྱི་དང་བརྟེན་གྱི་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་
སྟོང་གི་གོས་གཉིས་མཉམ་དུ་རྟེན་པ་ལ་གཅིག་བྱེད་ཀྱིས་བརྟེན་གཅིག་བྱེད་ཀྱིས་མ་
བརྟེན་པར་ཞག་བཅུ་འདས་ན། ཕྱི་མ་ལ་རང་སྟོབས་སྤྱོད་པ་ལ་ཤུག་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་
བཅུ་འཆང་སྤང་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཤུག་བརྟེན་གྱི་དང་
ན། རང་གི་ཤུག་རྟེན་གྱི་དང་སྤང་རྟེན་མ་ཡིན་པས་བྱེད་ཀྱང་། ཕྱི་རྟེན་ཡིན་པས་མ་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་ལ་ནི་མི་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར། ཞག་བདུན་པའི་སྤྱོད་
ཀྱི་ཞག་ཤུག་རྟེན་གྱི་དང་ཡིན་ན་རང་གི་བརྟེན་གྱི་ལས་སྤང་བྱེད་པས་བྱེད་པ་དང་། དེའི་
ཤུག་བརྟེན་གྱི་དང་ཡིན་ན། རང་གི་ཤུག་རྟེན་གྱི་དང་ལས་ཕྱིས་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཤེས་

བར་བྱའོ། །གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་གྱི་ཞག་ཤན་བྱང་བར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ཡོད་
 དེ། ལྷ་མ་ཤན་རྟེན་བྱེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་བརྟེན་བྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རྟེན་
 པའི་སྒོ་ནས་བཞག་། བྱི་མ་རྟེན་བྱེད་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་བརྟེན་བྱ་ཡང་བྱིན་གྱིས་མ་
 བརྒྱབས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་བྱིར། ལྷན་ཞག་བདུན་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ཞག་
 ཤན་བྱང་བར་ཅན་འཛོག་སྟེ། བརྟེན་བྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རྟེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་སྟན་གཞན་གང་ལ་ཡང་ཞག་ཤན་རྟེན་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དུས་རུང་གི་སྟན་གྱིས་དུས་རུང་གི་བས་ལ་ཤན་རྟེན་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷན་ཞག་བདུན་པ་ལ། རྟེན་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བརྟེན་བྱ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ཤན་རྟེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཞག་བདུན་པའི་ཤན་
 རྟེན་བྱེད་ཡིན་ན། བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཡིན་པས་བྱིན་པ། དེའི་ཤན་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་
 བྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལྷན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་
 ལ་རང་སྟོབས་གྱིས་ཞག་བདུན་པའི་སྤང་ལྷུང་སྤྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གིས་
 ཆོས་གཅིག་ལ་བྱ་རམ་རྟེན་ནས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བདུན་འདས་པའི་ཆོ་
 གསོག་འཛོག་གི་ལྷུང་བ་མི་སྤྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གི་སྤོ་བྱ་རམ་རྟེན་པ་བྱིན་
 ལེན་མ་བྱས་པར་གྱུང་འདས་པའི་ཆོ་གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་ཏེ། གསོག་
 འཛོག་གི་རྒྱར་བྱིན་ལེན་ངས་པར་དགོས་པའི་བྱིར།

ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲན་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་སྒྲན་ལ་ཤན་རྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲན་ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ནད་པ་ལ་ཆེགས་ཆུང་ཞིང་ལྷུང་བ་འབྱུང་རིང་པའི་ཆེད་དུ་གནང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལྷུང་ཤན་རྟེན་པ་ཡོད་ན་ལྷུང་བ་འབྱུང་ཉི་པར་འབྱུང་པའི་བྱིར། སྤང་ཤན་

ལ་སྤང་ཤན་བརྟེན་གྱི་སྤང་ཤན་རྟེན་གྱི་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་ལྟུང་ཡིན་པ་གཞིར་
 བྱས་ལ་ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱུང་པར་རྒྱས་པ་དེ་དང་པོ་དང་། སྤང་ལྟུང་བྱུང་བའི་ཕྱི་ནས་ཆེད་
 པའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ད་ལྟར་སྤང་འོས་སུ་གནས་པ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་
 ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤང་ལྟུང་ཕྱིར་
 བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་མ་སྤངས་པར་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གི་བྱུང་བྱུང་བཤགས་པས་
 འདག་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་དང་པོ་དང་། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་སྤང་དགོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་
 གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་མཁུ་སྤྱད་མི་དགོས་པར་དགེ་འདུན་ལྷག་
 མ་གང་ཟག་གཅིག་གི་བྱུང་བྱུང་བཤགས་པས་འདག་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་ལྷག་མ་ཕྱིར་
 བཅོས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་
 སྤྱོད་གིས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་^①པ་ལ་བཅོམ་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ^②དེ་ཡོད་ན་
 དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པས་
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་གཅིག་ཡོད་ན་ཕྱིས་ཆེད་ཀྱི་བཅས་པ་རིགས་
 མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྤང་ཤན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། མར་དང་བྱུང་རམ་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོད་སྟོན་སུ་བྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབ་བྱུང་བའི་བཅས་པ་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། ཞག་
 བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པས་ཕྱིས་ཆེད་བྱུང་རམ་ལ་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ^③ཞག་
 བདུན་པ་ལ་ནི་རིགས་མཐུན་^④པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། སྤང་ལྟུང་བྱུང་བའི་ཆེ་ཕྱིར་
 བཅོས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བཅོམ་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཤགས་པར་ཡོད་ན་ཕྱིས་ཆེད་
 ཀྱི་ཡོ་བྱད་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྤང་དགོས་པས་ཆེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་

ཕྱིར་ཉེ། ^①ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱད་ཅམ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ^②ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དུམ་བུ་དེ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་
རོ། །འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ལོ། །ཞེས་པས་བཤད། འདི་ཁྱེ་བ་ལས་
བདུས། གཞུང་འདིས་ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་ཉེ། དེས་སྤང་ལྷུང་
ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ། ཁྱེ་གང་ལས་ཆུང་བའི་གོས་ཀྱི་དུམ་བུ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་
ཆོས་གོས་དང་། གང་ལ་སྤང་ལྷུང་ཕྱི་གཤམ་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏད་ན་མེད་པ་བཅུ་
ནས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྤང་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཉེ། དང་པོ་སྤང་རིན་མེད། གཉིས་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱའི་དབང་བྱ་མ་ཡིན། གསུམ་
པ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱེ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་གོས་
དང་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་དབང་བྱར་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་ལག་ན་ཡོད་པ་སྤང་དགོས་
ལ། སྤང་ཚུལ་ཡང་། སྤངས་པའི་གནས་དང་། དུན་རི་ཅམ་དུ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡོད་དེ། གནས་ཐ་དད་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རེ་
ཞིག་གི་སྤང་བ་དང་། གཏན་དུ་སྤང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷུང་བཟེད་མང་པོ་ཡོད་
པའི་ཆེ་གཅིས་པོ་ལྟག་པོ་གཅིག་མ་གཏོགས་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྟ་གང་
ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་དུ་སྤང་དགོས། ཕྱིན་འཕྲོག་གི་ཡོ་བྱད་
ནི་གང་ལ་སྒོགས་པ་དེ་ལ་གཏན་དུ་སྤང་དགོས། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་ཞག་
གཅིག་ཏུ་དགོང་རེ་ལ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་གཅིས་པོ་ལྟག་
པོ་དེ་ཉིད་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྟ་གང་རུང་ལ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཉེ།

གཅེས་པོ་དེ་དག་འདུན་ཅན་རིམ་ལ་བྱིམས་ཏེ་དམའ་བརྗེས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་སྤར་རང་
ལ་དབང་བྱར་ཡོད་པའི་ལྷུང་བཟེད་དང་མཉམ་དུ་འཆང་དགོས་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་ནི། ^①འདི་གསུམ་ནི་སྤྱ་བརྒྱུང་བཏིང་བ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པས་
བཤད། འདི་ཡང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བརྟུས། འདིས་སྤང་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱ་བརྒྱུང་བཏིང་བ་ལ་བཏིང་བར་ཞེས་ཞིང་། བྱིན་
བྱིས་བརྒྱབས་ལ་མ་ཞིག་པའི་བག་ཡངས་ཀྱི་དག་སྤོང་ལ་འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ་
ཀྱི་སྤང་ལྷུང་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བཅུ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སྤོམ་
ལས། ^②འཆང་བ་འབྲལ་བ་འཛོག་པ་དང་། །འཁྱར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སྤོང་
དང་སྤོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ། གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྷུང་བ་ནི། ^③ཡོད་
ནའོ། །རང་གི་ཉིད་ངོ། །ཞག་བཅུར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ངོ། །གཞན་གྱི་ཉི་མའི་དང་པོ་
ལའོ། །གོས་ལའོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའ་ཚད་ལའོ། །བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་
དང་མ་འབྲེལ་བ་ལའོ། །འབྲེལ་གྱང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ། །ཞེས་པས་
བཤད། འདི་འདྲི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་གཞི་དང་། ལྷུང་བ་རང་གི་ངོ་པོ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།
སྤོན་པ་མཉམ་ཡོད་དུ་བཞུགས་དུས་དག་སྤོང་རབ་དུ་མང་པོས་གོས་ཀྱི་སྤྲུགས་དུ་མ་
བཅངས་པ་དང་ཚུལ་སྐྱབ་བྱས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་དང་སྤོག་པའི་བར་ཆད་དུ་
གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་
གནས་སྐབས་རང་ལ་དབང་བྱར་ཡོད་པའི་གོས་བྱིན་བྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ན་
རང་སྤོབས་སམ་ཤན་སྤོབས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་འདས་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་

ཡང་ཀུན་སྒྲོང་ཞག་བཅུ་ལྔ་པ་དུ་འཆང་འདོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འདུ་
ཤེས་མ་འབྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞག་བཅུ་འདས་ཀྱང་མ་འདས་པར་འདུ་ཤེས་ན་
དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤང་ལྷུང་བྱུང་བའི་གོས་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་
པར་ཡུན་རིང་དུ་བཅངས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །རྒྱུན་རྒྱུ་ཅམ་བཞག་ནའང་ལྷུང་
བ་གཏན་མི་སྐྱེད་པར་དཀར་འབྲམས་སུ་^①འདོད། ཁ་ཅིག །དེ་ཕྱིན་ཆད་ཞག་བཅུ་བཅུ་
ནས་སྤང་ལྷུང་རེ་རེ་སྐྱེད་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་ཁ་བོར་འདོད། ཁ་ཅིག །དེ་ཕྱིན་ཆད་ཞག་
བཅུ་ཆུན་ཆད་ཞག་རེ་རེ་ལ་སྤང་ལྷུང་རེ་རེ་འབྱུང་ལ་དེ་མན་མི་འབྱུང་བ་ནག་འབྲམས་
སུ་^②འདོད། ཁ་ཅིག །དེ་ཕྱིན་ཆད་ཞག་རེ་རེ་ལ་སྤང་ལྷུང་རེ་རེ་འབྱུང་བ་ནག་འབྲམས་
ཆེན་མོར་འདོད་དེ། སྤན་གསོག་འཛོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞག་རེ་རེ་ལ། སྤང་ལྷུང་འབྱུང་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་གཏན་འདས་པ་ལ་བྱིས་རེ་རེ་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བྲལ་པའི་སྤང་བ་ནི། ^③ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། གནང་བ་མ་ཐོབ་
པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །དེའི་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གཞན་ན་གནས་ཏེ་སྐྱེ་
རེངས་ཤར་ནའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
དེའི་ཆེ་དགེ་སྒྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྲོད་གཡོགས་
དང་སྤྲད་གཡོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོངས་རྒྱ་བ་ན་བྱིས་པ་དང་སྐྱེ་གས་ཅན་དག་
འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་རང་
གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་རུང་
ཡོད་པའི་གནས་ནས་མཆོམས་ཐ་དད་དུ་གནས་ཏེ་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་གོས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།

སྒྲུལ་སྤྱར་གྱི་ཆ་ནས་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤྱར་བ་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲུལ་སྤྱར་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་ནི་འོད་སྤྱར་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུལ་སྤྱར་སྤྱི་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་སྤྱར་ཡང་བ་དང་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། གནང་བའི་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་བ་དང་། རྟེན་པ་གང་རུང་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞོན་ཞིང་ནད་མེད་པ་ལ་གནང་བ་དེ་སྟེར་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། རྟེན་ལས་གྲོལ་ནས་གནང་བ་བྱིན་ཡང་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟེར་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲུལ་སྤྱར་དགེ་འདུན་ལ་བསྟན་ཅིང་། རང་གིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྱོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲལ་སྤང་འབྱུང་ཞིང་། གདིང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་མེད་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་གདིང་བ་མ་བྱེད་པར་གནས་གཞན་དུ་མཆོན་འདས་ན་མི་རུང་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་ཅིང་། རྟེན་དབང་གིས་འདའ་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་གདིང་བ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་མ་རྟེན་ན་སྒྲ་གོས་བཞི་བལྟ་བུས་པའི་སྟེང་དུ་ཡུན་མི་རིང་བར་ཉལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲ་འཇོག་གི་སྤང་བ་ནི། ❶ གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཆེ་དགེ་སྤྱོད་རབ་དུ་མང་པོ་ལ་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱོས་པའི་གོས་སྤྱོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མང་པོ་ཡུན་རིང་དུ་འཇོག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཁ་སྤྱོད་གི་གོས་ལ་རྩལ་བ་ཆེར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོས་བསམ་གྱི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཁ་སྤྱོད་གི་གོས་ལ་རེ་

བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་སྟག་གི་གོས་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆད་
 ཏུ་མ་ལོངས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ན་རང་སྟོབས་དང་ཤུག་སྟོབས་གང་
 རུང་གིས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་མཆོད་མོའི་མཐའ་འདས་པ་ན་སྤང་ལྷུང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ཁ་སྟོང་གི་གོས་དང་ཁ་སྟག་གི་གོས་ཁ་དྲོག་རིགས་མཐུན་པ་ཅིག་སྤྱིར་བཏང་ལ་
 དགོས་ཀྱི། དམིགས་བསལ་ཁ་སྟག་ཅམ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཁ་སྟོང་གི་གོས་ཁ་དྲོག་དཀར་
 བོ་འོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཀར་བོ་ནི་ཁ་དྲོག་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྐྱར་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར།
 དགོ་སྟོང་གིས་ཁ་སྟོང་གི་གོས་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཞག་པའི་ཁ་སྟག་གི་གོས་
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཟླ་བའི་བར་ཏུ་བཅངས་པ་ལ་ཞག་སུམ་ཅུའི་སྤྲོ་ལ་ཏུ་ལྷུང་
 བ་མི་འབྱུང་བ་དང་འདས་ནས་ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་བ་སྐྱེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཆེས་གཅིག་
 ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྟག་གི་གོས་ཉིད། ཆེས་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྟོང་གི་གོས་ཆད་བར་ཉིད་པ་
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཟླ་བར་བཞག་པ་ན་ཟླ་འཛོག་གི་རིགས་ལས་ལོག་ནས་ཞག་
 བཅུ་འཆང་སྤང་གི་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་སྤྱི་མ་ལ་
 ཤུག་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ན་ཞག་བཅུ་པ་དེའི་དང་པོ་
 ལ་བག་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཁ་སྟོང་གི་ཆོས་གོས་དེ་ཁ་སྟག་གི་གོས་དེའི་བག་
 ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དེ་གཅིག་ལྟ་བུར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྲོ་མ་ཁ་ཅིག་བག་
 ལ་སྟོན་ཞེས་པ་རིགས་སྟོག་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། རིགས་སྟོག་ན་ཤུག་མི་འབྱུང་
 བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤུག་འབྱུང་བའི་དོན་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་སོ། །དེས་ན་
 ཞག་སུམ་ཅུ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་བ་ཡིན་པས་མ་
 བྱུང་སྟེ། ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྟག་གི་གོས་ཉིད་ནས་མར་ངོའི་ཆེས་བཅུ་
 ལྟ་བུ་ལ་ཁ་སྟོང་གི་གོས་ཉིད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་མཆོད་མོ་

འདས་པའི་ཆེ་བྱང་བའི་ལྷང་བྱེད་དེ་ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཞག་
བཅུ་འཆང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྤྲ་མ་ལ་རང་སྟོབས་ཕྱི་མ་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱི་
ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྒྲིག་པ་དང་ཤན་འབྱུང་
བ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། རིགས་སྒྲིག་ལ་ཤན་མི་འབྱུང་བ། ཤན་འབྱུང་ལ་རིགས་མི་སྒྲིག་
པ། ཤན་ཀྱང་འབྱུང་རིགས་ཀྱང་བསྒྲིག་པ། གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཆེས་གཅིག་ལ་ཁ་སྟགས་ཀྱི་གོས་རྟེན་ཆེས་ལྷ་ལ་ཁ་སྟོང་གི་གོས་
རྟེན་པ། ཆེས་དྲུག་ལྟ་བུ་ལ་འཆོག་པའམ་བོར་བའི་སྟོན་སྟེང་པར་གྱུར་པའམ་མ་རྟེན་
ཀྱང་རེ་བ་ཆད་ན་ཞག་བཅུ་འདས་པའི་ཆེ་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སྟེད་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་འཛོག་
གི་སྤང་བ་ལས་རིགས་སྒྲིག་གི་ཤན་བརྟེན་བྱ་མེད་པས་ཤན་འབྱུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཆེས་གཅིག་ལ་ཁ་སྟགས་ཀྱི་གོས་རྟེན་ནས། ཆེས་ལྷ་ལ་ཁ་སྟོང་གི་གོས་
རྟེན་ཀྱང་ཆད་དུ་མ་ལོངས་པར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཞག་
སུམ་ཅུ་འདས་པ་ན་སྤང་ལྷང་སྟེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་ཕྱི་མ་ལ་
ཤན་སྟོབས་ཀྱི་ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་རིགས་འགྲོ། བཞི་
པ་སྟོ།

བཞི་པ་འཁྱར་འཇུག་པའི་སྤང་ལྷང་ནི། ❶ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་རང་གི་རྟེན་པ་
འཁྱར་འཇུག་པར་འོས་པ་ཆེས་གོས་དང་གདིང་བ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་བསྟོ་བས་
འཁྱར་བཅུག་གམ་འཆོད་དུ་བཅུག་གམ་འཆག་དུ་བཅུག་པ་དག་ནའོ། །ཞེས་སྟགས་
གྱིས་འཆད། འདིའི་སྟོབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་
པའི་ཆེ། དགོ་སྟོང་འཆར་ཀས་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་གོས་པའི་ཆེས་གོས་རྟེན་པ་དགོ་
སྟོང་མ་སྟེད་མ་ལ་འཁྱར་བཅུག་པ་ན་ཆགས་པའི་བྱིན་གྱིས་ཆེས་གོས་ལ་གོས་པའི་ས་

ཐོན་རང་གི་མངལ་དུ་སྒྲུག་པས་ཁྱེུ་ཆགས་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་
ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གདིང་བ་
གང་རུང་འཁྱར་འོས་པ་འཁྱར་བཅུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་འཁྱར་
འཇུག་པའི་སྤང་ལྷུང་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་ཡང་ཉིར་དུག་ཡོད་དེ། ལྷུང་
ལས་གསུངས་པ་ཉི་ཤུ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ། དེ་རྣམས་དང་རྒྱ་མཆོན་
མཚུངས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཁྱར་འཇུག་པ་
དང་ལེན་པ་དང་། །སྒྲོང་དང་སྒྲོད་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་དང་། །རིན་ཐང་སོ་སོར་
ཆེལ་འཇུག་དང་། །མདོན་མཆོན་ཉི་ཆོང་ལྷུང་བཟེད་འཆོལ། །ཐ་ག་གཉིས་དང་ཆོས་
གོས་གཉིས། །འདུག་གནས་བ་དང་བསོད་པ་ཉིད། །གཅེར་བུ་མགོན་གཉིར་གྲོང་དང་
ནི། །བྱིས་གཞན་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་པ་ལྷུང་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
དཔེན་པར་འདུག་འགྲེང་གཉིས། སྒྲུར་དུ་བཅུག་པ་བ་བ། ཡང་ཡང་བ་བ། ལྷུང་
བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉི་དུ་ཡང་། ❶པ་མ་དག་
གི་བདུན་རྒྱད་ཚུན་ཆད་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྲ་མ་གཅིག་ལས་སྤྲེས་པ་ཡང་ཉི་དུ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སའམ་མ་ནས་བདུན་རྒྱད་ཚུན་དུ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་ལ་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ལེན་པའི་སྤང་ལྷུང་ནི། ❷ལེན་ནའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱིས་སོ། །གོས་
སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་སྒྲོང་མ་ཞུན་ལའི་མདོག་
ཅན་ལ་དེད་དཔོན་གྱིས་རས་ཡུག་ལྷལ་བ་འཕགས་པ་ཉིར་དགས་ནན་གྱིས་བསྐྱངས་

པས་དག་སྒྲོང་མའི་ཆོས་གོས་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གྱུར་པ་ན་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་
ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལ་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྡན་སྒྲངས་ཏེ་ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟུང་བ་
དངོས་གཞི་དེ་ལེན་པའི་སྤང་ལྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྟུང་ནི། ❶ཐོབ་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིམ་བདག་གཅིག་གིས་རས་ཡུག་བྱང་དང་
བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་དུ་བྱིན་པ་ན་འཕགས་
པ་ཉིད་དགས་ཁ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་ནན་གྱིས་སྒྲངས་པས་བྱིམ་བདག་མ་དད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་བྱིམ་
བདག་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྡན་སྒྲངས་ཏེ། ཐོབ་པ་ན་སྤང་ལྟུང་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་སྒྲོང་བར་རིགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྟུང་ནི། ❷ཐོབ་ན་དངོས་
གཞིའོ། །སྒྱུན་པར་བྱ་བ་མི་སྒྱུན་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་གོང་བྱིར་བྱེད་བ་ཅན་གྱི་དག་སྒྲོང་
བཞི་བཅུ་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་བཙུག་པ་སྒྱུན་བདག་ལ་གོས་སྒྲོང་དུ་གནང་བའི་ཆེ་ཉིད་
དགས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩིང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་
དང་བཅས་ཏེ། བྱིམ་པ་ལས་གོས་གྲངས་མང་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་དག་སྒྲོང་སོ་སོ་ལ་སྟོད་
གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་ཙམ་བྱིན་ནས་གཞན་ཉིད་དགའ་རང་གི་བྱིར་བ་ན་གཞན་དག་
སྟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་
བྱིམ་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་སྒྲངས་པས་རབ་བྱུང་གི་ཆོས་གོས་བྱང་གཅིག་ལས་

ལྷག་བ་ཐོབ་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་དེ་སྒྲོང་བར་རིགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་
ལྷང་ཡིན་པའི་བྱིར། །

བརྒྱད་པ་སྤགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྷང་ནི་^①སྤགས་པ་མ་ཕུལ་བར་ཤེས་པ་ནི།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་བྱིས་བདག་བཟའ་མི་
གཉིས་པན་ཚུན་ལོག་གཤེས་སྤྱད་པས་བྱིས་ཀྱི་འབྱོར་པ་སྤབ་བ་དང་པན་ཚུན་འཐབ་པ་
དང་། བྱན་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་འཆོག་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ། ཉེར་དགས་དེ་
གཉིས་ལ་ལོག་གཤེས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྤངས་པའི་པན་ཡོན་བརྗོད་ནས་དགོ་
འདུན་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་བྱིས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཡང་
རྒྱས་པན་ཚུན་མཐུན་ཞིང་བྱན་མོ་ཡང་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེར་
དགའ་ལ་རས་ཡུག་གཅིག་འབྱུལ་བར་སྦྱངས་པ་དང་། བྱན་མོས་ཐོས་ཏེ་ཉེར་དགའ་ལ་
བརྗོད་། ཉེར་དགས་བྱིས་བདག་གི་བྱིས་དུ་བྱིན་ནས་རས་ཡུག་ཕུལ་བས་འདི་ལས་
བཟང་བའི་རས་ཡུག་དགོས་ཟེར་བ་དང་། བྱིས་བདག་གིས་ཆོང་དུས་ནས་རས་ཡུག་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཅིག་ཉོས་ནས་འབྱུལ་བར་ཁས་སྦྱངས། དེའི་རིན་མ་བྱིར་བ་ན་
བྱིས་བདག་ལ་བརྟེན་འཆོག་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་བྱིས་པ་ཆོས་དུག་ལྷན་ཀྱི་གོས་སྦྱིན་པར་སྤགས་པ་ལས་
ལྷག་པའི་གོས་བསྐྱངས་ཏེ། ཐོབ་ན་སྤང་ལྷང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་དེས་
བྱིས་པས་རྒྱས་དེ་རང་ལ་སྤགས་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། མི་ཤེས་ན་སྒྲོང་བའི་
སྤགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

དགུ་པ་སོ་སོ་ནས་སྤགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྷང་ནི། ^②སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་སྤངས་
ཆེ་བ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཉེར་

དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ་སྐགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་ལྟར་
དང་འདྲ་བ་ལ། གོས་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། སྤམ་བྲིམ་པ་ཕོ་མོ་
གཉིས་ཀ་བསྒྲུམས་^①པས་གོས་སྐགས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་བྲིམ་པ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀ་སོ་
སོ་ནས་གོས་རེ་རེ་སྐགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཅུ་པ་བསྐྱར་བའི་སྤང་ལྟར་ནི། ^②བསྐྱལ་བ་དང་བསྐྱད་པ་ལྷག་གས་ཁས་མ་
སྤངས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་ཕོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཉེར་དགས་ཡི་གེ་སྒྲོབ་པའི་གྲོགས་བྱས་པའི་བྲམ་ཟེ་
དབྱར་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟེན་པ་སྒྲོངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་མཉན་ཡོད་
དུ་གཤེགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེས་མཉན་ཡོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོང་པ་ལ་བ་ན་དུག་ཅུ་རྒྱས་
བཏབ་སྟེ་བསྐྱལ་ནས་ཉེར་དགའ་ལ་ཕུལ་ཞིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་
མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགའ་ལ་ཕུལ། ཉེར་དགས་དེ་སྒྲོས་ཆོང་གི་བྲིཅ་དང་པ་དང་ལྷན་པ་
གཅིག་ལ་བཅོལ་ཏེ་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་སོང་། ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་ཤར་བའི་དུས་སུ་
ཆོང་ཁང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བ་ན་དུག་ཅུའི་ཆད་པ་བཅད་པ་ལ། སང་ཉེར་དགས་སྒྲོས་
ཆོང་གི་དྲུང་དུ་འོངས་ནས་པ་ནའི་རྒྱལ་ལྷ་བ་སོགས་སྟོད་མང་དུ་བྱས་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་ཏེ་
བྲིཅ་ལ་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱོན་བདག་
བྲིམ་པས་ཕོ་ཉ་བ་བྲིམ་པ་ལ་བསྐྱར་བ་ཕོ་ཉ་བས་དགེ་སྒྲོང་གི་ཞལ་ཏེ་བ་བྲིམ་པ་ལ་
གཏད་པའི་ཆོས་གོས་འོང་རྒྱ་དེ་བསྐྱལ་བསྐྱད་དུག་ལྷག་བྱས་ཀྱང་མ་སྤྱད་པའི་ཆེ་སྦྱོན་
བདག་ལ་སྤྱན་པ་སྤྱར་རང་ལ་སྤྱད་པ་ཞལ་ཏེ་བ་རང་གིས་སྦྱོན་བདག་གི་སེམས་མགུ་
བར་ཁས་མ་སྤངས་པ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཅུ་ཆོན་གཉིས་པ་ནི། སྒོ་མ་ལས། ❶ སློན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་
དང་། ། རྩལ་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། ། འཁྱུ་བ་དང་ནི་གསེར་དངུལ་ལོན། ། མངོན་
མཆོན་ཅན་དང་ཉོ་ཆོང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་སློན་བལ་གྱི་
སྤང་ལྟུང་ནི། ❷ སློན་བལ་གྱིས་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནའོ། ། ལྟན་ལ་ནི་བཟམ་པ་ཉིད་
བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡོད་དེ། མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྤྱོད་རབ་ཏུ་མང་པོས་སློན་བལ་གྱི་གདན་བྱས་པས་
བྲིམ་པ་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ངོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་
དགོ་སྤྱོད་གིས་སློན་བལ་གྱི་ལྟན་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གི་ལུས་ངག་ཏུ་བྱུང་ཅིང་
བཟམ་པ་རྫོགས་པ་ན་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་སྤང་ལྟུང་ནི། ❸ ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་
ཞིག་དག་གོ། ། རང་བཞིན་གྱིས་སོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དགོ་སྤྱོད་རབ་ཏུ་མང་པོས། དེ་རྩེས་བལ་ནག་འབའ་ཞིག་གི་གདན་བྱས་པས་
བྲིམ་པ་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྲ་མ་དེ་དང་འབྲ་
བ་ལ་སློན་བལ་གྱི་ཆ་བ་ཏུ་བལ་ནག་བཅུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྤང་ལྟུང་ནི། ❹ དེ་དག་བྱེད་པས་ལྟག་པ་ཉིད་
ནའོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་རྩེས་ཆ་
གཉིས་ནག་པོ་དང་། ཆ་གཅིག་དཀར་པོ་བྱས་པའི་གདན་བྱས་པས་བྲིམ་བདག་མ་
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་སྤར་བཞིན་ལ་
ལུག་བལ་ནག་པོ་ཉིད་གཞན་དཀར་པོ་སོགས་ལས་བྱེད་པས་ལྟག་པ་ན་དེར་འགྱུར་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཞི་པ་ལོ་དྲུག་ན་སྟན་ཤིང་པའི་སྤང་བ་ནི། ❶གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་གཞན་ཡོད་
པའམ་རང་དགར་བཏང་བས་ལོ་དྲུག་མ་ལོན་པར་སྟན་བྱས་པ་ཉིད་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་དེའི་ཆེ་གང་ན་རིང་བ་དང་
ཐུང་བ་མང་པོ་བྱས་པས་སྟོག་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་སྟན་སྲ་མ་བྱས་
ནས་ལོ་དྲུག་མ་ལོན་ཞིང་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་སྟན་གཞན་ཡོད་པའམ་མེད་ཀྱང་རང་
དགར་སྟན་རང་ངམ་བསྟོས་པ་གང་རུང་གིས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་བཀྲམ་པ་རྫོགས་པ་ན་
སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

ལྷ་པ་མཐོ་གང་གི་སྤང་ལྟར་ནི། ❷གདིང་བ་རྟིང་པ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
མཐོ་གང་གིས་མ་སྒྲན་པའི་གདིང་བ་གསར་པ་བཅོས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་གདིང་བ་རྟིང་པའི་ཆོགས་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱོད་གཤེགས་
མེད་པར་སྤངས་ཏེ་བཞག་གསར་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་ན་རྟིང་པའི་ཆོགས་
རུལ་ཞིང་སྤྱོད་བྱས་གང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟོན་པས་གཟེགས་ནས་སྤྱོད་བདག་
གི་དད་རྩལ་ཚུད་མི་བ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྟིང་པ་ནས་གསར་པ་ལ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་སྒྲན་དགོས་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་གདིང་བ་གསར་དུ་བཅོས་པ་ལ་གདིང་བ་རྟིང་པ་ནས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གིས་མ་སྒྲན་པར་ལོངས་སྟོང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟར་བ་དངོས་
གཞི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

དྲུག་པ་ལ་བལ་ཐོགས་པའི་སྤང་ལྟར་ནི། ❸བྱིར་བ་མེད་ན་དཔག་ཆད་གསུམ་
ལས་འདས་པར་ལུག་གི་བལ་བྱིར་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་འདོད་པའི་བྱིར་དུ་བལ་ཡུལ་དུ་ཆོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
 བྱིན་སྤྲེལ་རྒྱ་གར་དུ་འོང་བའི་ཤིང་རྩ་བལ་གྱིས་བཀང་བའི་སློག་ཤིང་ཆག་ནས་བལ་
 གྱི་ཕྱང་པོ་ལམ་དུ་སྤྲེལ་པ་རྩལ་སྤྲེལ་བལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་རི་བོ་ལྷ་བུ་ཁུར་ནས་
 འོངས་པའི་ཆེ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་སྐྱག་འགའ་ཞིག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྲོད་གིས་ལམ་ནས་བལ་ཁུར་ཏེ་
 རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན་སྤྲེལ་ཕྱང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་
 རྫོགས་པའི་ཁུར་སློག་གས་མེད་པར་དཔག་ཆད་གསུམ་ཚུན་ལ་ཕྱང་བ་མེད་ཅིང་དེ་
 ནས་རྒྱང་གྲགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྲེལ་ཕྱང་རེ་རེ་དང་ཁུར་སློག་གས་ཡོད་ན་རྒྱང་གྲགས་
 གྱི་མཐར་ཡང་ཕྱང་བ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་རྒྱང་གྲགས་དང་དཔག་ཆད་གྱི་
 ཆད་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་དུ་རྩལ་སྤྲེལ་རབ་དང་། རྩལ་སྤྲེལ་མོ་དང་། རྩལ་
 དང་། རྩལ་སྤྲེལ་དང་། རི་བོང་དང་། རྩལ་དང་། སྤྲེལ་དང་། ཉི་ཟེར་དང་། སྤྲེལ་དང་།
 ཤིག་དང་། ནས་དང་། སོར་མོ་རྣམས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྩལ་འགྱུར་
 དང་། སོར་ཉིར་བཞི་ལ་སྤྲེལ་དང་། སྤྲེལ་དང་བཞི་ལ་མེད་སྤྲེལ་དང་། སྤྲེལ་བཞི་
 ལ་གཞུ་འདོམས་གང་། དེ་ལྷ་བརྒྱལ་རྒྱང་གྲགས། དེ་ཉིད་དགོན་པའི་ཆད་དང་། དེ་
 བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་དུ་འཛོག་པར་བཤད་ངོ་། །

བདུན་པ་འཁྲུ་བ་སྟེ་བལ་ཆེལ་དུ་འཁྲུག་པའི་སྤྲེལ་ཕྱང་ནི། ཆོས་གོས་སྤྲེལ་པའི་
 གནས་སུ་ལྷག་གི་བལ་དག་གོ། །འཆགས་པར་ཆེལ་བའི་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་དགོ་སྤྲོད་མ་རྣམས་ལ་བལ་འཁྲུ་བ་སྟེ་ཆེལ་བ་
 དང་འཆད་དུ་བཅུག་པས་དགོ་སྤྲོད་མ་རྣམས་ཀྱི་ལག་པ་བཙོ་ལག་མཁན་གྱི་ལག་པ་
 བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེན་པས་གཟིགས་ནས་དེ་ལྷར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།

བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་ལ་བལ་ཆེལ་དུ་བཅུག་པ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་
འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བརྒྱད་པ་གསེར་དངུལ་ལེན་པའི་སྤང་ལྟར་ནི། ^①རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་བྱས་
ནའོ། །སྒྲོག་པ་ཉིད་ན་དེ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དེས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་གཞན་ལེན་དུ་བཅུག་པ་ན་སྤྲུ་སྒྲིགས་
ཅན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་
སྒྲོང་གིས་རུང་བ་མ་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་རེག་པའམ་གཞན་རེག་
དུ་བཅུག་པ་ལ་བདག་གིར་བྱས་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། རུང་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་
དེ། ^②སྒྲིན་བདག་བདག་པོ་ཉིད་དུ་མོས་སུ་གཞུག་པ་དང་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་བདག་པོ་ཉིད་དུ་
ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་དག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་པོ་ཉིད་དུ་མོས་སུ་གཞུག་པ་དང་། ཁས་
ལེན་དུ་གཞུག་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བ་དང་། དེའི་མིང་ནས་
འཆང་བ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་^③པ་ནི་དག་སྒྲོང་ཞིག་གི་མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞག་
སྟེ་སྤྲུགས་ཆོག་བརྗོད་པའོ། །

དགྲུ་པ་མངོན་མཆན་ཅན་གྱི་སྤང་ལྟར་ནི། ^④བསྐྱེད་བྱིན་ནའོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་རིན་པོ་ཆེའི་རྫོགས་གཞན་ལ་ཁེ་
སྒྲོགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན་སྤྲུ་སྒྲིགས་ཅན་འབྲུ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་རང་དབང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བྱིས་པ་ལ་
སྐྱེད་དུ་བཏང་བ་ལས་ཡུལ་དུས་དེར་གྲགས་པའི་སྐྱེད་ཐོབ་པ་ན་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་
བའི་བྱིར། །

བཅུ་པ་ཉི་མོ་ཆོང་བྱེད་པའི་སྤང་ལྷུང་ནི། གོང་དུ་བསྐྱེད་བྱིན་ནའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
འདིར་^①གཞན་གྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ཉི་མོ་ཆོང་སྤྱོད་པ་ལ་ཁེ་ཐོབ་ན། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་
སྤྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོ་བྱེད་ལ་ཁེ་སྤྱོད་གས་
བྱས་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱིས་པ་ལ་གོས་སོགས་ཉི་མོ་ཆོང་བྱས་པ་ལས་ཡུལ་དུས་དེར་གྲགས་
པའི་ཁེ་ཐོབ་པ་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར།

བཅུ་ཆེན་གསུམ་པ་ནི། སྤོམ་ལས། ^②ལྷུང་བཟེད་གཉིས་དང་ཐ་ག་
གཉིས། །བྱིན་སྤོག་སྤོན་ལྷ་ཐ་ཆུང་དང་། །དགོན་པ་བ་དང་རས་ཆེན་དང་། །བསྐྱོས་པ་
དང་ནི་གསོག་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལྷུང་བཟེད་
འཆང་བའི་སྤང་ལྷུང་ནི། ^③ལྷུང་བཟེད་གྱིའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སྤྱ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་ལྷུང་བཟེད་གངས་མང་དུ་བསགས་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་མེད་
པར་འཆང་བ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་རང་དབང་བྱར་ཡོད་པའི་ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྷན་
བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ན་རང་སྟོབས་དང་ཤུན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་ཞག་
བཅུ་འདས་པ་ན་སྤང་ལྷུང་འབྱུང་བའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་བ་ནི། ^④བྱིས་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་
སྤངས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་བཅུ་ཡོད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སྤྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། སྤོམ་འཆོང་གི་བྱིའུ་ཞིག་ལྷུང་བཟེད་རྟེན་པ་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་ལ་ཡུལ་
བས་མི་འདོད་ཟེར་བ་ཉིར་དགས་ཆོར་ནས། དེས་དེ་ལ་ལྷུང་བཟེད་སྤངས་པས་དགེ་
སྤྱོད་ཀྱལ་པོར་ཤེས་ནས་མ་བྱིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཉིར་དགས་ལྷུང་བཟེད་འདི་ཁོ་བོས་མ་

ཐོབ་ན་ཉེར་དགའི་མིང་འདོར་བེར་ནས་བྲིམ་བདག་དད་པ་ཅན་གཅིག་ལ་རིན་སྟེར་
 ཏུ་བཅུག་ནས་ཐོབ་པ་ན་བྲིའུས་ལྷུང་བཟེད་ག་རེ་ཞེས་མི་མངེས་པའི་ཆོག་སྒྲ་
 ཆོགས་བརྗོད་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྟོང་གིས་རང་ལ་ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྷན་ཡོད་བཞིན་ཏུ་
 བྲིམ་པ་ཉི་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་སྒྲངས་ཉི་ཐོབ་པ་ན་སྒྲངས་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། ལྷུང་བཟེད་ལྷག་པོ་འདི་དགོ་སྟོང་རང་གིས་སྒྲངས་པས་མི་ཆོག་གི། དགོ་
 འདུན་ལ་སྒྲངས་དགོས་ལ་སྒྲངས་ལྷགས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྲལ་མགོ་ནས་རིམ་པ་
 བཞིན་ཏུ་བྲིམས་ནས་སྟོགས་མའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་བཅང་དགོས་པའི་ཆད་ལས་འབྱུང་།
 དེ་ལ་ནི་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་དབང་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་འཐག་འཇུག་གི་སྒྲང་བ་ནི། ❶རིན་མེད་པར་བསྟོོ་བས་སམ། གཞན་
 གྱིས་ཀྱང་འཐག་ཏུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། ཉི་དགས་དོག་པའི་ཆོགས་མང་ཏུ་རྟེན་པ་ཐ་ག་བ་སྒྲི་ཐེར་གྱི་རུང་ཏུ་བྱིན་ནས།
 མཁས་པ་རྒྱང་ནས་རབ་གསལ་བ། །གངས་དང་ལྷན་པའི་རི་བོ་འདྲ། །མི་མཁས་རྣམ་
 པར་མི་གསལ་བ། །ལྷན་པའི་ནང་ཏུ་མདའ་འཕང་འདྲ། །ཞེས་བསྟོོད་པས། ཐ་ག་བ་ན་
 རེ། འཕགས་པ་དོག་པ་ཡོད་ན་ཁོ་བོས་འཐག་གོ་བེར་བ་དང་དོག་པ་འཐག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་
 རྟེན་མ་བྱིན་པ་དང་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ་
 བཅས་ལྷན་དགོ་སྟོང་གིས་བྲིམ་པ་ཉི་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཁྱ་
 གང་ཡན་ཆད་བཏགས་བེན་ཞིང་སྟེ་མི་སྟེར་བར་ཐག་བཅད་པ་ན་སྒྲངས་ཏུ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཞི་པ་འཐག་པ་སྐྱེད་པའི་སྤང་ལྟར་ནི། ^①གྲུབ་པ་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིམ་བདག་པོ་མོ་གཉིས་སོ་སོར་མི་
མཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྱོར་པ་སྤྲོད་པ་ཉེར་དགས་པན་ཚུན་མཐུན་པར་བྱས་པའི་བཀའ་
འདུན་གསལ་བྱེད་དུ་རས་ཡུག་བཏགས་ནས་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ཉེར་དགས་ཐོས་ཏེ།
ཐ་ག་པའི་བྱང་དུ་བྱིན་ཏེ། རས་ཡུག་འདི་དགྲུས་རིང་བ་དང་ཞེང་ཆེ་བ་ཐགས་བཟང་བ་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྲོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིམ་བདག་གི་དོག་པ་མང་དུ་བཟང་པས་གཞན་མ་
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་
རང་ལ་སྤྱིན་བདག་བྱིམ་པས་བསྐྱོས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་ཐ་ག་པ་བྱིམ་པ་ལ་འཐག་
ཏུ་བཅུག་པ་སྤྱིན་བདག་གི་བསྐྱོས་ཆོད་ལས་ཞེང་དགྲུས་གང་རིགས་ཆེར་སྐྱེད་དུ་
བཅུག་ཅིང་ཐགས་^②བཟང་དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་ན་དངོས་གཞིར་
འགྱུར་བའི་བྱིར། །

ལྷ་པ་བྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་ལྟར་ནི། ^③ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ན་མཐའི་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
མཉན་ཡོད་དུ་ཉེར་དགས་རང་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་དག་སྤོང་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
གོས་བྱིན་ནས་བྱི་བཞིན་འབྲང་མ་ཐུབ་པ་ན། རས་སྤྱོད་པ་བྱོད་ལ་བསམས་ནས་གོས་
བྱིན་པ་མིན་པས་ངའི་རྩེས་སུ་མི་འབྲང་ན་ཚུར་ཐོངས་ཟེར་ནས་འཕྲོགས་པས་གཞན་མ་
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་
གོས་སམ་ལྟར་བཟེད་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ཡོད་བཅུགས་དང་རྒྱ་སེམས་མེད་པར་འཕྲོག་ཏེ་
ཐོབ་སྟོ་སྤྲོས་པ་ན་སྤང་ལྟར་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཕྲོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདིར་
གོས་ཞེས་བྱ་བ་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^④འདིར་གོས་ཞེས་སྤྲོས་པ་ནི་

མཆོན་པ་སྟེ། དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གཞན་ཡང་འཕྲོག་ན་དངོས་
གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ལ་འཕྲོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དག་
སྟོང་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དག་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྒྲི་བའི་བྱིར། །

ལུང་གི་སྒྲིམ་ཆོག་དང་བསྐྱུན་ན་སྐབས་འདིར་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་སྤང་བ་འཆད་
རིགས་ནའང་། འདིར་ཁྱེ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་དགོན་པའི་འབྲལ་སྤང་འཆད་པ་ལ། ❶ ལྷག་
པ་ལ་ནི་བག་ཡངས་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ་དག་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་རི་བྲག་ཏུ་དབྱར་
གནས་པར་ཁས་སྤངས། སྒྲིན་བདག་གིས་ཉེད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལུང་བ་ཆོམ་རྒྱན་པ་དག་
གིས་བཅོམ་ནས་དག་སྟོང་ནམས་མཆོན་མའི་དུས་སུ་སྒྲིན་མོར་མཉན་ཡོད་དུ་ལྷགས་
པ་སྟོན་པས་གསན་ནས་དགོན་པར་གནས་པའི་དག་སྟོང་གིས་ཞག་བྲག་ཚུན་དུ་ཆོས་
གོས་དང་བྲལ་གྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་གནང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དྲག་སྒྲིས་དེ་
ལས་གྱང་ལྷག་པར་འདས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་
དགོན་པ་བས་འཛིགས་པའི་དབང་གིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་
ལས་གང་རུང་ཞིག་གྲོང་དུ་བཞག་སྟེ། ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་དགོན་པ་དང་གྲོང་ཉེ་
འཁོར་དང་བཅས་པའི་བྱི་རོལ་དུ་ཞག་བྲག་སྟོད་པར་གནང་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞག་བདུན་
པའི་སྒྲི་རེངས་ཤར་བ་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བདུན་པ་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་ནི། ❷ སྟོན་དང་བྱི་མ་གཉིས་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་
དུས་གཉིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ❸ གྲུབ་ན་མཐའི་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དབྱར་གནས་པའི་ཆེ་
ཟླ་བ་གཅིག་ལས་གྱང་ལྷག་པའི་གོང་དུ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅའ་བ་དང་དགག་

དབྱེ་བྱས་པའི་རྩེས་སུ་ཟླ་བ་བྱེད་ལས་ལྷག་པར་རས་ཆེན་དགོས་མེད་དུ་བཅངས་པས་
གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རས་ཆེན་བཅའ་
སྤེས་ཀྱི་སྤང་ལྷང་བཞག་བྱིས་ཀྱི་སྤང་ལྷང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྤོལ་དུ་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་བཅའ་ཞིང་
ཐོབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རང་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གནས་
པའི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དུས་ལས་ཟླ་བ་བྱེད་འདས་པར་རས་ཆེན་བཅངས་པ་ལས་
དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྷང་ནི། ❶ དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་བདག་གིར་བྱེད་
ནའོ། །ཞེས་དང་། ❷ དེ་བགོས་ན་ཡང་ངོ་། །མ་བགོས་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་རི་བྲག་གི་དགོན་པར་ཆོང་པས་དབྱར་
གྱི་ཆེད་པ་སྤུལ་བ་ན་དུག་སྤེས་དབྱར་ཆེད་ནམས་ཁ་བས་སུ་བྱས་ནས་བད་པར་བྱས་པ་
དང་ཆོང་པ་ནམས་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་
དེ་དབྱར་ཆེད་བདག་གིར་བྱས་པ་སྤེས་པའི་སྤང་པ། དབྱར་ཆེད་བགོ་བ་སྤེས་པའི་སྤང་
པ། དབྱར་ཆེད་བཞག་བྱིས་ཀྱི་སྤང་པ་ནམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགོ་སློང་གིས་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་དབྱར་ཆེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོན་བདག་ལས་སྤྱི་ཆོམ་དུ་
བདག་གིར་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཆེད་པ་དེ་དབྱར་གྱི་ནང་
ལོགས་སུ་སོ་སོར་བགོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སློང་
གིས་དབྱར་ཆེད་སྤེད་པ་པོ་མ་བསྐྱོས་པར་དགག་དབྱེའི་བྱི་དེ་ཉིན་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་
གི་མཆོན་མོ་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། སྤང་བ་གསུམ་གའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ནི་
དབྱར་ཆེད་ཡིན་ཏེ། ❸ དབྱར་གྱི་ཆེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷང་བ་

དེ་ནམས་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ལྷུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད། དབྱར་སྤྱི་
གང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབྱར་ཉིད་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་བགོ་བ་སོགས་སྟོན་ཟླ་
ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་གཅིག་གམ་ཉའི་བྱེ་དེ་ཉིན་པར་བྱ་དགོས་རྒྱ་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སྤང་ལྷུང་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྷུང་བརྗོད་པའི་བྱེད། །

དགྲ་པ་སྤྱི་བསྐྱར་གྱི་སྤང་ལྷུང་ནི། ❶གཞན་གྱི་གང་ཟག་གཞན་ནམ་དགོ་
འདུན་ལ་བསྤྱིས་པའི་གོས་ཤེས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ཐོབ་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་
གིས་བྱིམ་བདག་འགའ་ཞིག་དང་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་འདུན་ལ་རས་
ཡུག་འབྱུང་བར་བསྤྱིས་པ་ན་ཉར་དགས་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱར་བ་དང་གཞན་དག་ཁ་
ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྱི་
གིས་སྤྱིན་བདག་གི་གོས་སམ། ལྷུང་བཟེད་གང་རུང་དགོ་སྤྱི་གཞན་ལ་བསམ་པ་
ཐག་པ་ནས་བསྤྱིས་པ་དགོ་སྤྱི་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱར་བས་ཐོབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་བྱེད། །

བརྟེན་པ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་ནི། ❷བཟའ་བའི་བྱེད་འཆང་❸ནའོ། །དེའོ། །སྤྱི་
རིངས་བརྒྱད་པ་ཤར་ནའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
དེའི་ཆེ་དགོ་སྤྱི་རང་ཉིད་མང་པོས་སྤྱིན་བྱེད་གིས་བརྒྱབས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བཞག་པ་
རུལ་བ་དང་སྤྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྱི་གིས་སྤྱིན་གྱི་རིགས་བཞི་པོ་བྱེད་ལེན་བྱས་པ་མ་གཤིག་པར་རང་
གི་དུས་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱེད། སྤྱི་བྱེད་ལེན་བྱས་པ་བྱེ་རྩོ་
དང་། བྱེ་རྩོ་བྱེད་ལེན་བྱས་པ་སོད་ཐུན་གྱི་མཐའ་དང་། ཞག་བདུན་པ་སྤྱི་རིངས་བརྒྱད་

པ་ཤར་བ་དང་། རི་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་གྱི་ནམ་འཆོ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ན་
ལྷུང་བ་སྤྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཤགས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལ། བཅུ་
ཆོན་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ❶ རྩོན་སྒྲོན་དགོ་སྒྲོང་ཕྱ་མ་དང་། །སྒྲོ་
སྒྲོགས་བྱེད་དང་སྒྲོན་པ་དང་། །འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་ཆོས་དང་། །བཤེས་
རོར་བྱེད་དང་བྱེད་དུ་གསོད། །ཅེས་ ❷ གསུངས་པ་ལྷུང་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྩོན་སྒྲོ་
བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ དེ་གཉིས་དང་པམ་པར་འགྱུར་བ་དང་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་
འགྱུར་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྩོན་དུ་སྒྲོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷུང་ལ་མ་བཅས་པ་དང་། ལྷུང་ལ་བཅས་པ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྒྲོ་གཙན་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། ལྷུང་ལ་གསུང་གྱི་བྲམ་ཟེ་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་གཅིག་དང་ཚོད་པར་
ཁས་སྐྱངས་ནས་བདག་གལ་ཏེ་པམ་ན་བདག་ཐེག་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲོམ་དུ་
བསམས་ནས་ཚོད་པའི་དུས་ལས་འདས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩོན་སྒྲོས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རང་ལས་
གཞན་པའི་ཐ་སྐད་ལྷན་ལ་རྩོན་བཞི་ལས་གཞན་པའི་རྩོན་ངག་མཆོན་ཉིད་ལྷན་
གྱིས་སྒྲོས་པ་པ་རོ་ལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩོན་བཞི་ནི། པམ་པ།
ལྷག་པ། སྒྲོམ་པོ། ཉེས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་རྩོན་ནམས་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་སྒྲོ་
བཤད་ཟེན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། རྩོན་སྒྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྐབས་འདིར་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྩོན་བཞི་ལས་གཞན་དུ་དགོ་སྒྲོང་གིས་རྩོན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
རྩོན་སྒྲོའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པོར་གྱུར་པའི་

རྩོམ་སྒྲི་ནི། ❶ འདིར་དག་འདུན་འདུས་པ་ལས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་
དང་ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་
བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤེད་བྱ་སེར་སྒྲིས་མིའི་ངོ་མ་སྒྲོག་པར་ཆོས་ལོག་སྒྲིས་པ་ལྟ་
བུ་འོ། ། ཉེས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་རྩོམ་སྒྲི་ནི། ❷ འདིར་གསོ་སྦྱང་ལ་ཅི་འདི་ལ་བྱེད་ཡོངས་
སུ་དག་གམ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དྲིས་པ་ལས་མ་དག་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཅང་
མི་སྒྲི་བས་འདའ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དྲིས་པའི་
ཆེ་ནམ་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེས་
བྱས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་སྒྲི་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ དག་སྦྱང་གི་འོ། ། ཞེས་དང་། ❹ སྒྲིས་
ན་འོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་ལྡེས་དག་སྦྱང་གཞན་
ནམས་ལ་ཡན་ལག་ཉམས་པ་དང་རིགས་རུས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་བརྗོད་པ་ན་དེ་
དག་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དག་སྦྱང་གིས་གཞན་ལ་ཡུལ་དེར་སྟོན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲིས་
པ་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❺ འོག་མ་ལ་ཡང་ངོ་། ། ཞེས་དང་། ❻ སྒྲིས་
པ་ན་འོ། ། གལ་ཏེ་མིང་ནས་སོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། དུག་ལྡེས་དག་སྦྱང་ནམས་ལ་བར་དུ་སྒྲུབ་སྒྲི་ཆོགས་བྱས་པས་བསམ་གཏན་དང་
སྒྲོག་པའི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དག་སྦྱང་གིས་དག་སྦྱང་པན་ཚུན་དབྱེ་བའི་བསམ་པས་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ངག་ཏུ་
སྒྲིས་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶དག་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་པ་ཉིད་དག་
འདུན་ཀྱི་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་པ་ཉིད་ལའོ། །སྐྱོ་སྒྲགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་དེ་དག་ཚྭ་པར་གྱུར་པ་ནི་དག་
སྒྲོང་གཞན་དག་གི་ཚྭ་པ་ཆོས་སྒྲགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང་། རྒྱག་སྒྲེས་ཚྭ་པ་འདི་
ནི་ལེགས་པར་ཞི་བར་མ་བྱས་སོ་ཟེར་ནས་པན་ཚུན་ཚྭ་པར་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་གཉིས་ཡན་
ཆད་ཀྱི་ཚྭ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་དག་འདུན་ཀྱི་ཆོས་སྒྲགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་རང་
ཉིད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་བཞིན་དུ་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷སྟོན་པ་ལའོ། །ཆོས་སོ། །ཆོག་
རྒྱག་ལས་ལྷག་པར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
འཆར་ཀས་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་རུ་མ་དང་ཤ་མཆོན་ལ་རེག་པ་
སོགས་བྱས་པས་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་གིས་རེག་པའི་སྐྱེས་པ་མེད་པར་བྱིས་པ་སོ་ལ་ཆོས་ཆོག་ལྷ་འཕ་
རྒྱག་ལས་ལྷག་པ་བསྟན་ནས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྒྱག་པ་འདོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཅིག་ཅར་
རམ་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་ཡི་གེ་ཡང་འདོན་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱག་སྒྲེས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་གོད་བག་གི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྐད་ཀྱི་གདངས་
སྒྲ་ཆོགས་འདོན་པ་ན་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་གིས་གོད་བག་གི་བསམ་པས་བསྟེན་པར་

མ་རྫོགས་པ་དང་མཉམ་པོར་རམ་མཐུག་ཐོགས་སུ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་ལོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་གི་ཆད་དུ་ལོངས་པའི་ཡི་གེ་སྐད་ཀྱི་གདངས་མཐོན་པོས་འདོན་པར་བྱས་ན་
དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ ཉན་པ་པོ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་དག་དང་ལྡན་པ་ལོ། །སྤྲུལ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་གན་བྱ་འགའ་ཞིག་དག་འདུན་ལྟ་
མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་སྟོ་མགུ་སྟོད་པ་ན་དག་འདུན་ཀྱི་གནས་མལ་ཕྱག་དར་བྱེད་པ་སོགས་
ལ་བྱག་སྒྲེས་འདི་དག་དད་པ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་དག་འདུན་ལྟ་མ་བྱེད་
འཆོས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པས་གཞན་དག་གི་གནས་བརྟན་གན་པོ་དག་
ཀྱང་འདི་འདྲ་ན། གཞོན་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་འཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་
གང་ཟག་ལ་དག་སྟོང་གཞན་ཀྱི་པམ་ལྟ་གི་ལྷུང་བ་གང་རུང་བརྗོད་པས་དོན་གོ་བ་ན་
དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་མི་ཆོས་སྤྲ་མ་བདེན་པར་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ བདེན་པ་ཉིད་
ནའོ། །བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉ་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་དག་སྟོང་ལྡས་དག་བཅོམ་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ལྷ་གའི་དུས་ཤིག་དུ་ཉ་པའི་བྱུང་དུ་མི་ཆོས་སྤྲ་མ་ཐོབ་པར་ཁས་
སྤངས་ཤིང་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གངས་མང་བར་སྤངས་ཏེ་ལོངས་
སྟེད་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་མི་ཆོས་སྤྲ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་

པ་ལ་བརྗོད་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགྲ་པ་བཞེས་ངོར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་གྱི་ཟས་ཀྱི་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་གྲད་བྱ་ལོར་དག་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྗོད་པར་གྱུར་པས། ཆོས་གོས་ངན་པར་གྱུར་པ་ན། དག་འདུན་གྱི་རས་ཡུག་གཅིག་ཉིད་པ་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱར་བྱིན་པའི་ཆེ་མཇེའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་དག་འདུན་འདི་དག་ནི་བཞེས་ངོར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དག་འདུན་གྱི་སྤྱི་ཇས་ཆུད་སོན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དག་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྗོད་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་དག་འདུན་གྱི་ཉིད་པ་གང་ཟག་ལ་སོགས་པར་བསྟོས་སོ་ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་པ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ འདུལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་སྤེས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པའི་ཆེ་བསྐབ་པའི་གཞི་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་འདི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ནས་བསྐབ་པ་བྱེད་དུ་བསད་པ་ལ་བརྗོད་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་འདུལ་བའི་ཆེ་ག་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་ངག་གཞན་ལ་སྐྱས་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཆེན་གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་ལས། ❸ ས་བོན་འབྲུ་བ་བསྟོ་བ་དང་། །ཁྱི་དང་གཏིང་དང་སྟོད་པ་དང་། །ཕྱིས་གཞོན་འབྲུང་བ་འདེབས་པ་དང་། །རིམ་པ་གཉིས་སུ་བརྩིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ས་བོན་དང་སྟོ་བ་འཇིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❹ མ་ཉམས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་དང་། ❺ དེར་འདུན་པས་

སོ། །རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན་དངོས་གཞི་དག་
གོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷག་སྒྲིམ་ཤིང་སྒྲོན་པ་
རང་གིས་གཙོ་བོ་ཅིང་གཞན་གཙོ་བོ་དུ་བཅུག་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོས་པའི་གིས་ས་བོན་དང་
སྒྲི་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ཤིང་སྒྲོན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཉམས་པར་ཀྱན་སྒྲོང་
ཉམས་འདོད་པས་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ན་དེར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཕྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཛེས་པོ་དང་ས་
ལས་སྒྲིམ་གཉིས་ཉིད་དགའ་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་བྱེད་པ་ན་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དགའ་
ཁྱོད་ཀྱང་དགོས་འདུན་གྱི་གནས་མལ་སྟོབས་པ་ན་ཆེ་དང་ལྷན་པ་གྲུང་བྱ་ནོར་བཞིན་དུ་
ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མཐོ་འཆམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོས་པའི་གིས་དགོས་འདུན་གྱི་ལས་
བྱེད་པའི་ཆེ་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་མིང་ནས་སྒྲོས་ཏེ་མདོན་སུམ་དུ་འཕྱ་
བ་དང་། མིང་ནས་མ་སྒྲོས་ཀྱང་བྱར་ནས་གཞོགས་འཕྱས་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྐྱོ་བ་གཉིས། །ལྷག་པ་བག་ཆོས་
བྲིམ་པ་གཉིས། །ལྷན་ཆེགས་བྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲོང་སྒྲུང་བྲིམ་དང་གོས་ཀྱི་
གཉིས། །དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་སྒྲིང་དང་འབྱེད། །མངག་ཞུགས་པ་དང་མཛེས་ཆོས་
ཏེ། །གང་ཟག་བཅུ་དང་གཉིས་པོ་དག །སྒྲོན་པའི་ཡང་དག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྒྲོ་བ་ན་ལ་གཞོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དགོ་སྒྲོང་གི་བསྒྲོ་བ་ན་ལ་
གཞོན་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །གཞན་བརྗོད་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུན་པ་ལ་པན་པའི་བསམས་པས་ལྷུང་བ་སྒྲེངས་པ་ན།
འདུན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཁོ་བོ་ལྷུང་བ་མི་སྒྲེང་ངོ་། །ཁྱོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ལ་ལྷུང་བ་མི་སྒྲེང་
ཞིག །ཁྱོད་དང་ཁོ་བོ་མི་འབྲེལ་ཞེ། ཁོ་བོའི་སྟོན་པས་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར་བ་ན། གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རང་ལ་ཆོས་ལྷན་ཀྱི་ཆོག་གིས་བསྒྲོ་བའི་ལན་ལོག་པར་
སྐས་པའི་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཁྱི་ཞེས་པ་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ བན་ཕུན་
དུ་གྱུར་པ་དང་འདས་པ་ལ་ནི་མཐའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་རབ་རྩ་མང་པོས་དགོ་འདུན་ཀྱི་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་སྒྲ་གཤ་
མེད་པར་བཞག་ནས་ཆུད་ཐོས་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས་སྒྱུན་བདག་དད་པ་ཅན་ཀྱི་
རྣམས་ཆུད་སོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་འདུན་ཀྱི་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་པར་སྒྲ་གཤ་
མེད་པར་བཞག་སྟེ་བན་ཕུན་དུ་གྱུར་པ་འཇམ། འདོམ་བཞི་བཅུ་ཅ་དགྲུ་འདས་པ་ན་དེར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་གདིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ གནས་ནས་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་སྒར་ཐལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
དགོ་སྒྲོང་གན་ཞུགས་གཉིས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྩ་དང་ལོ་མའི་
ཆོགས་མང་དུ་བཏིང་སྟེ་མ་བསྐྱས་པར་སོང་བ་ན། སྤྱགས་དེ་ཉིད་སྤྱག་ཆགས་ཀྱི་

ཡོངས་སུ་གང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྤྱོད་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྩེ་མཚམས་ལོ་མའི་ཆོག་གས་བཏིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤར་གནས་མལ་ལ་བཞད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ སྤྱོད་པ་ལའོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་རང་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གསར་བྱ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རུ་བཏོན་པ་དང་མཆན་མོ་ཐོག་ཐག་སྤྱག་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྤྱོད་གིས་གྲོགས་དགོ་སྤྱོད་གཞན་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱེད་དེ་ཉི་འཁོར་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཕྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ ཕྱིས་གཞོན་བྱེད་པ་ལའོ། །དེ་ནི་དཔེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་རང་གི་གྲོགས་དགོ་སྤྱོད་གསར་བྱ་སྤར་འོངས་པ་དག་ལ་བྱ་མོ་དང་བྱས་མོ་ལ་སོགས་པས་བརྩི་བར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྤྱོད་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སྤར་ཞུགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་མཐོ་འཆམ་པའི་ཕྱིས་གཞོན་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་ཅ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ གཞོན་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགའ་དང་བསོད་སྟོམས་པ་གཅིག་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བ་ན་ཉེར་དགས་ཁོ་བོའི་ཁྱར་འདི་ཁྱར་ཅིག་ཅེས་སྒྲིས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་པ་ན་རེ། དོན་མེད་པའི་ཡོ་བྱད་འདི་ཁོ་བོ་ལ་མི་དགོས་ཟེར་རོ། །དེའི་ཆེ་རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསོད་སྟོམས་པ་དེ་གནས་ཤིང་སྒོ་ཤིན་ཏུ་

དམ་པོར་བཅད་དེ་ཡོད་པ་ན། ཉེར་དགས་དེ་ཡོད་པའི་སྟངས་གི་ཐད་སོ་ནས་ཁྱིའི་རྒྱུ་པ་
 རྩོམ་བར་བྱས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྦྱིད་ཀྱིས་མནན་པས་དེའི་དབྱལ་བ་གཞོམ་པར་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་མཐོ་འཆམ་
 པའི་བསམ་པས་དག་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟངས་གི་སྟོན་ཏུ་ཁྱིའི་རྒྱུ་པ་བཅུགས་
 ནས་མནན་ཏེ་འདུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགྲ་པ་དུད་འགྲོ་འདེབས་པའི་ལྟངས་བྱེད་ནི། ❶རང་སྟོང་པའི་དོན་ཉིད་དེ་ལས་
 གཞན་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུན་པས་
 སྟོན་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡང་འདེབས་པས་སྟོན་
 ཆགས་མང་དུ་ཉི་བ་ལས་གཞན་མ་དད་པས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་རང་གཞན་སྟུན་མོང་བའམ་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཆུ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་དུད་འགྲོའི་སྟོན་ལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་བསམ་
 པས་སྟུད་པས་དུད་འགྲོ་ཉི་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་པ་པ་གྲུའི་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་པའི་ལྟངས་བྱེད་ནི། ❷པ་
 གྲུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་པ་བྱས་པ་ལའོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ངོ། །ཉི་མ་
 དེ་ལའོ། །གཞན་ལ་ཡང་འཇིམ་པ་མེད་པ་ལས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷག་སྟེས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 གཅིག་བཅིགས་པས་དེའི་རྒྱ་བ་མོ་ཞིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་པ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་
 པ་གྲུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་མ་བཅིགས་ཀྱང་ཉི་མ་གཞན་ལ་འཇིམ་པ་མེད་པར་
 བཅིགས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཆེན་གསུམ་པ་ནི། སྒྲོམ་^①ལས། ^②མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། །ཟས་དང་
 ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱ་དང་དབེན་པ་གཉིས། །དག་སྒྲོང་མ་ཡིས་
 སྒྲུབ་བཅུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་མ་བསྐྱོས་པར་སྟོན་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^③བསྐྱོས་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྟན་པ་དང་མ་བསྐྱོས་
 པར་དག་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་བསྟན་^④ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པས་དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་དག་སྒྲོང་གནས་བཏུན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩལ་སྤྲེས་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དག་སྒྲོང་མ་དང་
 གུན་ཏུ་ཅེ་བ་ལུས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན། གཞན་མ་དད་པ་ལ་བཏུན་ནས་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པར། དག་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དག་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོ་འོས་པའི་དག་སྒྲོང་ཡོད་དེ། རྩལ་ཆབ་ལྟ་བུའི་དག་སྒྲོང་
 བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོ་བའི་གནས་དང་དུས་ཡོད་དེ། མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 དང་། གསོ་སྒྲོང་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་མོ་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཆབ་ལྟ་བུའི་དག་
 སྒྲོང་མེད་ན་སྟོན་པར་བསྐྱོ་འོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཐོན་པའི་དག་སྒྲོང་རྣམ་
 དག་སོགས་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^⑤ཉི་མ་རུབ་པ་ཉིད་
 ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་དགའ་བྱེད་
 ཀྱིས་དག་སྒྲོང་མ་ལྷུན་ལའི་མདོ་གཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་
 ཆོས་བསྟན་པས་དག་སྒྲོང་མ་འཁོར་བཅས་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སྒྲོ་བཅད་པར་
 གྱུར་ཉི་ཕྱེ་རོལ་དུ་གནས་པ་ན་ཆོམ་རྒྱན་པ་ལྟ་བུས་དག་སྒྲོང་མ་འཁོར་བཅས་བཅོམ་

པར་བཅུམས་པ་དང་། དགེ་སྤྲོད་མས་དམག་གི་ཆོགས་སྤྱལ་བཅོམ་པར་མ་རྒྱས་ཀྱང་
 ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ལ་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་གིས་དགེ་སྤྲོད་མ་ལ་ཉི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དེར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དགེ་སྤྲོད་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཟས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་
 དགེ་སྤྲོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སྐྱབས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྲོད་དགེ་སྤྲོད་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་དགེ་སྤྲོད་མས་ཟས་ཅུང་ཟད་
 ལུལ་བ་ཉིར་དགས་མཐོང་ནས། དགེ་སྤྲོད་ནི་ཟས་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་གིས་
 དགེ་སྤྲོད་གཞན་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་མིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཏོ་
 ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབས་པས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གོས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ དགེ་སྤྲོད་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ལའོ། །གོས་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་
 གས་དགེ་སྤྲོད་མ་སྟེད་མའི་སྒྲུལ་སྐྱར་ལ་སོགས་པའི་གོས་མང་དུ་བཅོམ་པ་ན་གཞན་དག་
 འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་
 གིས་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྤྲོད་མའི་གོས་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་གོས་སྒྱུན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ གོས་སྒྱུན་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོང་དཔོན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྤྲོད་གཅིག་གིས་
 རང་གི་ཆུང་མ་རྩིང་པ་ཡིན་པའི་དགེ་སྤྲོད་མ་ལ་སྒྲུལ་སྐྱར་སྒྱུན་པས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་འཁོར་བཅས་སྒྲོངས་རྒྱ་བའི་ཆེ། དག་སྒྲོང་དེ་ལ་སྒྲུལ་སྒྲུར་མེད་པས་གཞན་
དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་
གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྒྲོང་ལ་གོས་བྱིན་པ་ལ་ཡུལ་དེས་ཐོབ་སྒྲོ་སྒྲེས་པ་ན་དེར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་དག་སྒྲོང་མ་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོ་ན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་
ནི།^① དག་སྒྲོང་མ་གཅིག་དང་ཡང་ལམ་ལས་འདའ་ཤིང་འགྲོ་ནའོ། །རྒྱང་གྲགས་རེ་
རེའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་སྒྲེས་གཞོན་ཀྱང་
བཅུ་གཉིས་སྒྲེ་དང་ལྡན་ཅིག་ལམ་རིང་པོའི་བར་དུ་བྱིན་པ་ལ་གཞན་དག་འཕྱ་བར་བྱེད་
པས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་
མ་དང་ལྡན་ཅིག་གིས་ལམ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་བྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་དག་སྒྲོང་མ་དང་ལྡན་ཅིག་གྱུར་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^② འཐམས་
ནས་ཅིག་ཅར་གྱུ་གཅིག་གིས་ལམ་ལས་འདའ་ཤིང་འགྲོ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་གྱུར་འཇུག་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་
བ་ལས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་
དང་ལྡན་ཅིག་ཚུའི་ནང་དུ་གྱུར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱན་སྒྲོགས་སམ་སྒྲོགས་གང་རུང་དུ་རྒྱང་
གྲགས་གཅིག་འདས་པར་བྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་དཔེན་པ་ན་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི།^③ འདུག་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་སྐྱེད་མ་དང་ལྡན་ཅིག་དཔེན་པར་
འདུག་སྟེ་ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྒྲོན་འདི་དང་འདི་བྱས་པ་བྲན་ནམ་ཞེས་སྒྲུས་པ་བསོད་
སྟོམས་པ་གཅིག་གིས་ཐོས་ཏེ་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་

དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་དབེན་
པ་སྐྱབས་ཡོད་པར་འདུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

དགྲ་པ་དབེན་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^①དག་སྤྱོད་མ་དང་ངོ། །འགྱུར་བ་
ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་གས་དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་དབེན་པར་ལུས་འགྱུར་བྱས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་གིས་བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དག་སྤྱོད་མ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྱུར་བ་
བྱས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཅུ་པ་དག་སྤྱོད་མས་སྦྱར་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^②དག་སྤྱོད་མས་སྦྱར་དུ་
བཅུག་པ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟག་སྡེ་
སྤྱོད་ས་རྒྱ་དུ་འགོ་བ་གཞོན་ཏུ་བཅུ་གཉིས་སྡེས་མཐོང་ནས། མིང་པོ་དག་ཁྱོད་རྣམས་
བཞོས་གསོལ་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་པ་དང་། མིང་མོ་དག་དེས་མི་ཆོག་འཆོ་བ་བྲིམ་བདག་
དད་པ་ཅན་བསོད་སྦྱོམས་སྦྱར་དུ་རྒྱག་ཅིག་ཟེར་བཅུ་གཉིས་སྡེས་བྲིམ་བདག་དད་པ་
ཅན་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་འཆོ་བ་སྦྱར་དུ་བཅུག་པ་ན་གཞན་
དག་འཕྱ་བ་ལ་བཏེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་
གིས་དག་སྤྱོད་མར་དག་སྤྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྲིམ་པ་ལ་
བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་སྦྱར་དུ་བཅུག་པའི་ཟས་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཅུ་ཆེན་བཞི་པ་ནི།སྤྱོད་ལས་^③། ^④ཡང་ཡང་བ་དང་འདུག་གནས་གཅིག་ །སྤྱེ་དང་
བཅའ་དང་སྟོབ་པ་དང་། །འདུས་དང་དུས་མིན་གསོག་འཛོག་དང་། །ཁ་ནས་མིད་
དང་བསོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ཡང་ཡང་བ་བའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི། ^⑤ཟས་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ཡོད་དེ། སྒྲི་བ་འཁོར་བཅས་བྱིས་བདག་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་གདུགས་ཆོད་ལ་
སྒྲི་བ་དངས་པའི་ཆོ། དུག་སྒྲིས་བྱིས་བདག་གཞན་གཅིག་གི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཨ་མའི་
ཁུར་བ་སྒྲི་བ་ཏེ་ཡོངས་སྒྲི། སྒྲི་ཡང་དག་ཤུལ་ཅན་གྱི་བྱིས་དུ་སོང་སྟེ་བསོད་
སྒྲི་མས་ལ་ཡོངས་སྒྲི་བ་ན་གཞན་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་
པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲི་བ་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བྱིས་པས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་
ལན་གཉིས་བྱང་ན་བས་བྱི་མ་ལ་གོས་སམ་གོས་ཀྱི་རིན་གྱི་རྟེན་པ་མེད་པར་བོས་ན་
དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པོ་འདུག་གནས་སུ་བ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ❶ ཆོས་འདི་པའི་མ་ཡིན་པ་
བདག་པོ་བྱིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡ་མཆོན་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་འདུག་གནས་
སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རི་དྲགས་པ་ཞིག་གི་
བྱིས་དུ་སྒྲི་བ་སྟེ་གས་པའི་རབ་ཏུ་བྱང་བ་གནས་པ་ལ། དུག་སྒྲིས་དེར་སོང་སྟེ། ཐོག་མར་
གཞན་སྒྲི་བ་གྱིས་བྱིས་པ་དད་པར་བྱས། བྱིས་རང་སྒྲི་བ་གྱིས་མ་དད་པར་བྱས་པ་དང་
གཅིར་བྱ་བ་དུག་ཅུ་དབྱུག་པའི་རིག་པས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲི་བ་གིས་བྱིས་པ་
དད་པའི་སྒྲི་བ་སྟེ་གས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་སྒྲི་བ་སྟེ་གས་མཆོད་པའི་གནས་དེར་ཞག་
གཅིག་གནས་ཏེ། བས་བོས་པས་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལྷང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཅམ་ལས་ལྟག་པ་ལེན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ❷ བོས་
པ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་སྒྲིས་མཉན་
ཡོད་དུ་བྱིས་བདག་དད་པ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་བག་མ་ལ་རྫོང་རྒྱའི་ཁུར་བའི་ཆོགས་ནན་
གྱིས་སྒྲི་བ་ཏེ་ཡོངས་སྒྲི་བ་སྟེ་གས་བག་མར་འགྲོ་བའི་ཐེབས་བཅག་པས་གཞན་དག་མ་

དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲིང་གིས་
དུས་རུང་གི་ཟས་གཡོས་སུ་བྱས་པ་ལྟར་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་ལྷག་སྒྲངས་ཏེ་གཞན་
དུ་བྱེད་ཏེ་ཐོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྟར་བཟེད་འདི་ཉིད་ཅིག་བཞེས་
ཞིག་ཆོད་ཡོངས་སུ་མ་སྤགས་པ་དང་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞེས་ཞིག་ཅིས་ཅི་བདེར་མ་
བྱས་པ་སྟོབས་པ་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ལྟར་བཟེད་བརྒྱ་སྒྲངས་ཀྱང་
ཉིས་པ་མེད་དོ། །

བཞེས་སྒྲངས་པ་བ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ❶སྒྲང་བ་ཉིད་དང་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ་
ཉིད་དག་ལའོ། །ཐོས་ནའོ། །ཟས་ཅམ་མོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟས་སྒྲངས་པ་བ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
དུག་སྒྲེས་དེ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་འབྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲིང་གིས་དུས་རུང་གི་ཟས་སྒྲངས་པ་ལྷག་
པོར་མ་བྱས་པར་ཐོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྟར་སྒྲངས་པ་སྟོབས་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ❷སྟོབས་ནའོ། །དག་སྒྲིང་ལའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲིང་ཆུན་ཞུགས་གཅིག་ལ་
ལྟར་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱུང་དུ་བྱེད་འཆོས་སུ་བཅུག་པ་ན། ཆུན་ཞུགས་
ཀྱི་ཉོག་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡང་བདག་གི་བྱུང་དུ་ལྟར་བ་བཞགས་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཞིག་བྱའོ་སྟམ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲངས་པའི་ཟས་ལ་ལྷག་པོར་བྱས་
སོ། །ཞེས་བེད་ནས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱད་པ་ན། ཆུན་ཞུགས་ན་རེ།
སྒྲངས་པ་བ་བའི་ལྟར་བྱེད་བྱེད་འཆོས་ཞིག་བེད་སྟོབ་དཔོན་ན་རེ། འདི་ནི་ཁོ་པོ་ལ་ལྟར་
བར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱིད་ཉིད་ལ་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་ལ་གཞན་དག་མ་དད་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གཞན་གྱིས་
སྤངས་པའི་ཟས་ལྷག་པོར་མ་བྱས་བཞིན་དུ་ལྷག་པོར་བྱས་སོ་ཞེས་དག་སྟོང་གཞན་ལ་
སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དུག་པ་འདུས་ཤིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལའོ། ། ལྷན་ཅིག་པའི་འོ། ། ཅིག་ཅར་བ་བ་དང་ངོ། ། གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་
ངོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷན་པ་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་ལྷན་གྱིན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་དག་འདུན་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ཁ་ཟས་ལ་འོངས་སྟོང་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་
མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་དག་འདུན་དང་མཉམ་དུ་བ་དགོས་པའི་ཟས་ན་བ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དག་སྟོང་བཞིར་འོངས་ཏེ་འདུས་ཤིང་བོས་པ་ན་
དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ རང་གི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་
ཡོལ་ནས་སྐྱེ་རངས་མ་ཤར་བའི་བར་དུ་ནི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་
གཞོན་ཏེ། ། བཅའ་བར་བྱ་བ་དང་བཟའ་བར་བྱ་བ་བོས་ནའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞོན་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྲེས་སྤྱོད་དུས་སུ་བསོད་སྟོམས་
མ་རྟེན། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུ་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ལ་འོངས་སྟོང་པས་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་རང་གཞན་
པའི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱེ་རངས་མ་ཤར་བའི་བར་དུ་དུས་རུང་གི་ཟས་བོས་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་གསེག་འཛིག་བྱས་པ་ཟ་བའི་ལྷ་འབྲུག་ཅི། ❶ ལྷ་འབྲུག་ཅི་ཟས་བྱིན་ལེན་
བྱས་པ་བྱི་འབྲུག་ཅི་ཟས་ལྷ་འབྲུག་ཅི་ཟས་ལྷ་འབྲུག་ཅི་གསེག་འཛིག་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་གཙོ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། དགོ་སྤྱོད་ནག་པོ་བས་འབྲས་ཆེན་མང་དུ་སྤྱོད་ཏེ་གསེག་འཛིག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་བཞི་པོ་གང་
རིགས་རང་གི་གསེག་འཛིག་ཏུ་བཞག་པའམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་གསེག་འཛིག་
ཏུ་བཞག་པ་ཁས་གཅིག་ཡན་ཆད་ཐོས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

དགུ་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བྱིན་ལེན་མ་བསྟུན་པ་
 ཉིད་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་སྟོང་ནག་པོ་
 པས་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་བས་གོས་རང་དགར་སྒངས་ནས་ལོངས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས་པའི་བས་
 ལ་རང་ངས་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གིས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཁམ་
 གཅིག་ཡན་ཆད་ཐོས་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་བཅམས་ལྡང་གི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་
 རོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གནང་བའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་ཆོག་པར་མ་ཐོས་པའི་དགོ་
 སྟོང་གི་སྒྲན་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱིན་ལེན་བྱས་ཟེན་ནས་བའི་དུས་སུ་མ་བཏང་བར་
 ལངས་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱིན་ལེན་བཞིག་པས་བཅམས་ལྡང་གི་ཉེས་
 པ་ཞིགས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བའི་ཉེ་རྒྱ་བཞིག་པ་ཅམ་ལས་ལྷུང་བ་སོ་ན་གནས་
 པའི་ཕྱིར། སྒངས་པ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆོག་གོ་ཅེས་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆོག་སྒྲས་པའི་སྟོན་ནས་བས་སྒངས་པ་ཐོས་ན་ལྷུང་བ་ཉེས་བྱས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། གྲིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་འགྲེང་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་འདུག་དགོས་ཟེར་བ་

མི་འཐད་དེ། ས་ག་ལྟས། ❶ འགྲེང་བ་ཉི་བར་གནས་པ་དང་། །མདུན་ན་འདུག་པ་ཆོ་ག་
ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་པོ་ཡང་འགྲེང་བ་ལ་ཆགས་པར་ལུང་
དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལག་ཉ་འཆ་མས་བཙོས་
ཞག་ལོན་དག་སྒྲོང་གིས་བཙོས་པའི་ཉིས་བྱས་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཆ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཀར། དེ་དག་གསོག་འཛོག་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོག་འཛོག་དང་དེ་རྣམས་སྦྱེད་པའི་
རྒྱ་ཆ་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བ་བའི་ལུང་བའི་རྒྱར་
རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལྟར། ལག་
ཉར་སྒྲངས་པ་བ་བའི་ཉིས་པའི་རྒྱར་ཡང་རང་ངམ་རང་དང་འདྲ་བས་ལག་ཉར་སྒྲངས་པ་
དགོས་པའི་བྱིར།

ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་པ་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལག་ཉ་
སོགས་ཉིས་པ་བཞི་དང་། དེ་ཐོས་པའི་ཉིས་པ་བཞིར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དང་པོ་ནི།
ལག་ཉ་དང་དེ་ཐོས་པའི་ཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །བྱིན་ལེན་ལ་
ལག་ཉ་འགོག་བྱེད་གྱི་བྱིན་ལེན་དང་། བཟའ་ཆེད་གྱི་བྱིན་ལེན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས།
དང་པོ་ནི། ཟ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་སྦྲན་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་རེག་དགོས་པའི་ཆེ་
བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟའི་མཐོང་བ་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གཉིས་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་དང་པོ་དེ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ།
བཟའ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། ལུང་ལས། རྣམ་པ་ལྟས་
ནི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཀྱང་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མ་བརྟགས་པར་ལེན་པ་དང་བཟའ་བར་
མི་སེམས་པར་ལེན་པ་དང་། གཞན་དུ་འདུག་སྟེ་ལེན་པ་དང་། མདུན་དུ་མི་འདུག་

པར་ལེན་པ་དང་། ཞེས་པ་རང་བཞིན་མི་གནས་པས་སྒྲངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་གཞོན་དེ། ལག་ཏུ་རྒྱུ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཡོད་
ན་ཆུ་རྒྱུ་བཀལ་པའི་ཆེ་དགོ་ཚུལ་གྱིས་མ་ཐེག་པའི་བཟའ་བའི་ཁུར་པོ་དགོ་སྒྲོང་
རྒྱུ་པས་དགོ་ཚུལ་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པར་ཁུར་ཆོག་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་
ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཁུར་པོ་ལ་ཐག་པ་བཏགས་པའི་སྒྲེ་མོ་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱིས་
བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེས་མི་གཞོན་དེ། བཟའ་བར་མི་སེམས་པར་བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་
ལེན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྱིར་བྱིན་ལེན་ཆགས་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་བཟའ་བའི་སེམས་པ་དགོས་ཞེས་གོ་བ་སྟོན་པ་བོར་ནས། བཟའ་བའི་
བསམ་པ་མེད་པར་བཟའ་བའི་བསམ་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་འདྲའོ། །

ཁོ་ན་རེ། རིགས་པས་མི་གཞོན་དེ། ལག་ཏུ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་བྱེད་པ་ལ་
དགོ་ཚུལ་གྱིས་ཁུར་པོ་བྱིན་འདེགས་མི་རུས་པར་ཐག་པ་བཟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་
པའམ། བྱིན་ལེན་བྱེད་རུས་ཀྱང་དེ་མི་སྒྲོ་བར་ཐག་གུ་ནས་བཟུང་སྒྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགོ་ཚུལ་གྱིས་བྱིན་དུ་འདེགས་མི་རུས་ན་དགོ་སྒྲོང་
གིས་ཁུར་མི་རུས་པས་ཐག་གུ་ནས་བཟུང་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱིན་ལེན་ཡིན་ན་བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མི་འཐད་
དེ།^①བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རུང་བའི་རྣམས་ལ་དེ་སྒྱུར་ན་
ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པས་དེའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ། སྒྱུར་ཞིང་བཞག་ལ་གང་གི་ཆེ་དེ་
ལྟ་བུའི་ཆེ་ན་ཆུ་གང་མོས་གདབ་པ་དང་བསྟོབ་ཏུ་བཅུག་ནས་བཏུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་བྱིན་ལེན་སྒྲུ་མ་དེ་བཟའ་ཆེད་ཀྱི་^②བྱིན་ལེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་

ཡིན་ན། སྐར་ཆགས་^①བྱས་པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པས་བྱིན་ལེན་བྱི་མ་བྱེད་དོན་
མེད་པའི་བྱིར། སྐར་ཆགས་བྱས་པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཞིག་ན་ལག་ཉར་
སོང་དགོས་པ་ལ་དེར་མ་སོང་བའི་བྱིར་ཟེར་ན། བྱིན་ལེན་བྱི་མ་བྱེད་དགོས་ཏེ།
བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པས་རུང་ཆུ་བཏབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་བྱིན་ལེན་བྱེད་དགོས་
པའི་བྱིར་ཏེ། ^②ཆུ་གང་མོས་གདབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱིན་ལེན་སྐྱ་
མ་བཟའ་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་རྒྱད་ནས་བཟའ་ཆེད་ཀྱི་
བྱིན་ལེན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་དགོས་པ་ནི་སྐར་ཆགས་དག་སྦྲང་གིས་བྱེད་
དགོས་པ་རུང་ན་བཟའ་རུང་བའི་བྱིར་དུ་ལག་ཉ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་དང་བཟའ་
ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་ལག་ཉ་རྒྱང་བ་འགོག་པའི་བྱིན་ལེན་མི་འཐད་
དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྐར་སྒྲགས་པ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཟའ་ཆེད་ཀྱི་
བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་བྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཁར་འགོ་བའི་ཆེན་བྱིན་ལེན་ཆགས་
པའི་བྱིར། ཁར་གཏན་མི་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་མི་ཆགས་ཏེ། སྐྱ་མཉེ་བྱེད་པའི་མར་
ལ་དེ་བྱ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བྱིན་ལེན་གང་ཞེ་ན། བསྟན་ཆུ་ལ་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱེད་ན། ^③མངོན་སུམ་དུ་མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཐོབ་པའི་སྤྱོད་ཀས་ན་གནས་པས་
ལག་པ་བཀན་པས་ལུས་སམ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེན་དུ་འདེགས་རྒྱས་པ་བསྟན་པར་
མ་རྫོགས་པ་མི་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱིན་པར་འདོད་པས་ཡན་ལག་གིས་སམ་དེ་དང་
འབྲེལ་པས་བྱིན་པ་མཐོས་པ་ནི་བྱིན་ལེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གང་གིས་
སྟོབས་པ། གང་གིས་ལེན་པ། དངོས་པོ་གང་ལེན་པ། གནས་གང་ན་སྤང་བ། ཆུ་ལ་རི་
ལྟར་དུ་ལེན་པ། བྱིན་ལེན་འཇིག་པའི་རྒྱ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་ལུན་སུམ་

ཆོགས་པ་མཆོན་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་བྱིན་ལེན་བསྟུབ་པར་འོས་པ་བསམ་པ་
ཐག་པ་ནས་བསྟུབ་པར་འདོད་པ་ཟས་བྱིན་དུ་འདེགས་ཀྱས་པ་རྣམས་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། བསྟུན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་སྒོར་མ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པ་
ཤེས་པ་གཏད་ཐུབ་ཡོད་པ། ལྷས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མཐའ་
གཅིག་དུ་མ་ངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲོན་བཞི་པོ་གང་རུང་རང་དང་ཆོག་གཅིག་པས་བྱིན་ལེན་བྱས་
པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གཅིག་དགོས། བྱིན་ལེན་བྱས་མ་བྱས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་འདུ་ཤེས་
འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བྱིན་ལེན་བྱ་དགོས།

བཞི་པ་ནི། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་པ། མདུན་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ། ཐོབ་
པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས། ལྷ་པ་ནི། ལག་པ་བཀན་པས་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་།
རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀས་སྦྱང་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
ལས།^①ལག་པ་གཉིས་བཀན་ཏེ་སྦྱངས་ན་བྱིན་ལེན་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ནི། འཕྲོག་དང་ཤོར་འབྲེལ་པོར་བ་དང་། །བབས་དང་ཤི་དང་གཞན་
རེག་དང་། །དངོས་པོར་འགྱུར་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གཞན་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད། བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་གཙོ་པོར་ཟས་ལ་
དབང་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེད་ལས།^②བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་
བཅུག་སྟེ་ཟ་ན་དེ་ཉིད་ཟས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཆོམས་བཙོས་ཀྱི་ཉིས་བྱས་དང་དེ་ཐོས་པའི་ཉིས་བྱས་ཡོད་དེ།
རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་ནང་དང་དེའི་ཉི་འཁོར་གང་རུང་དུ་དགོ་

སྒྲོང་གི་ལོངས་སྒྲོད་པ་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་རྗེན་པ་མེ་དང་འབྲེལ་བས་རེག་པས་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རུང་ཁང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རང་ངམ་རང་དང་འབྲེལ་བ་དབང་བ་
ཞིག་དགོས་ཏེ། བྱིམ་པ་དབང་བ་སོགས་སུ་མཆམས་བཅོས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་རྗེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་རང་ངམ་རང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དབང་བ་ཞིག་དགོས།
གསུམ་པ་ཞག་ལོན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དགེ་སྒྲོང་གི་རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་མཆམས་དེའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྟོན་བཞི་པོ་གང་རུང་གཅིག་བཞག་མཆན་མོ་
འདས་པ་ན་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྗེན་བཅོས་གྱི་ཉེས་བྱས་ཡོད་དེ། དགེ་སྒྲོང་
གིས་རྗེན་པ་ལོངས་སྒྲོད་པའི་ཆེད་དུ་མེ་ལ་རེག་པར་བྱེད་ན། དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ།

བརྟུ་པ་བསོད་པ་སྒྲོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་
བྱིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །རང་གི་སྒྲངས་ཏེ་བོས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱིམ་བདག་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་གདུགས་ཆོད་ལ་
སྒྲིན་བྲངས་ནས་གསོལ་བཞིན་པ་དང་དུག་སྡེ་བྱིས་ལྷགས་པ་ལ་ལྷག་མ་འགའ་ཞིག་སྒྲིན་
པས་མ་མགུ་སྟེ། བྱིམ་བདག་གཞན་ལ་བས་བཟང་པོ་སྒྲོང་བར་བྱས་པ་ན་གཞན་དག་
འབྱུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་
བྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དུས་དེར་བས་བསོད་པར་གྲགས་པ་སྒྲངས་ཏེ་བོས་པ་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བརྟུ་ཆན་ལྷ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ❷ སྒོག་ཆགས་དང་བཅས་ཉལ་བར་
འདུག །འབྲེང་དང་གཅིར་བྱ་དམག་དང་ནི། །ཞག་གཉིས་བཤམས་དགྲགས་འགྲོ་བ་
དང་། །བརྟེན་དང་གཟས་དང་གནས་ངན་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བརྟུ་ཡོད་པའི།

དང་པོ་སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ ཞེས་
གཙོ་ལོ། །སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུན་པས་སློབ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཚུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་གཞན་
དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་
གིས་རང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར་
སྟོས་མེད་ཀྱི་བསམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་པས་སློབ་ཆགས་ཤི་བ་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། ཚུ་ལ་སློབ་ཆགས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བརྟག་པའི་
གཞི་ནི་ཚུ་མི་གཡོ་ཞིང་སྟོག་པ་མེད་པ། སྤྱོད་གང་དུ་བརྟག་ན་ཉ་ཕྱིས་ལ་སོགས་པ་གསལ་
བའི་ནང་དུའོ། །གང་ཟག་གང་གིས་བརྟག་ན་དག་སྤྱོད་སྟོང་རྩེ་ཅན་གྱིས་སོ། །མིག་གང་
གིས་བརྟག་ན་ཐ་མལ་བའི་མིག་གིས་སོ། །ཚུ་ལ་རྩེ་ལྷུང་བརྟག་ན་ཚུའི་སྟོང་དང་བར་དང་
གཉིང་དུའོ། །ཆད་རྩེ་ཅམ་བརྟག་ན། འདོམ་གང་ཁོར་ཡུག་དུའོ། །ཡུན་རྩེ་ཅམ་ན་མེད་པར་
ཡོད་ཆེས་ཀྱི་བར་དུའོ། །ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཞེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལན་ཅིག་བརྟག་པ་
ན་ཕྱི་དེ་ཉི་མ་འཆར་ག་ཚུན་ཆད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྲིམ་ན་གནས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ ལྷགས་
པའམ་སློབ་པ་ལོ། །སྤྱོད་པ་ལོ། །སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་གྱིའོ། །ཞེས་པ་
དང་། ❸ མདོན་སུམ་དུ་བརྟགས་པས་འདུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་གས་སྟོས་འཆོང་གི་བྲེལ་རང་གི་ཚུང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་བར་ཆད་བྱས་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤྱོད་གིས་བྲིམ་པ་པོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་ལྷགས་
པའམ་དེའི་སྟོག་དུ་གནས་པ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་འདུག་པ་པོ་མོ་

གཉིས་ཀྱིས་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་^①པ་དེའི་བྱིམ་ན་འགྲེང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ^②དབེན་པར་བརྟགས་པས་
འགྲེང་ནའོ། །སྐྱབས་ཡོད་པར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དེས་དེའི་བྱིམ་དུ་འགྲེང་བའི་སྒྲི་ནས་དེའི་བར་ཆད་བྱས་པས་གཞན་དག་འཕྱ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་འདུག་ཅེས་པའི་དོད་འདིར་
འགྲེང་བ་དང་། སྤར་སྐྱབས་མེད་པ་དགོས་པའི་དོད་དུ་འདིར་དགོ་སྤོང་དང་དེ་གཉིས་
ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་ཡོད་པའོ། །གཞན་འདྲ།

བཞི་པ་གཅེར་བུ་པ་ལ་ཟས་སྒྲིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ^③རང་གིས་སྒྲིན་ནའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཅེར་བུ་མ་ཁན་གཞོན་གཉིས་
ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཟས་བསྐྱངས་པས་ཀུན་དགའ་བོས་ཁན་པ་ལ་ཁུར་བ་
གཅིག །གཞོན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲིན་པས། ཁན་མོ་ན་རེ། འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྤར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྟན་དགོ་སྤོང་གིས་སུ་སྟོགས་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་
ཟས་སྒྲིན་ཅིང་དེས་སྐྱངས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་དམག་ལ་ལྷ་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ^④འཕགས་པའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་
འདས་ཉེ་མཐོང་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དམག་གི་ཚོགས་རི་བྲགས་ལ་འདྲེན་པའི་ཆེ་བྱག་སྟེས་དམག་གི་
ཚོགས་ལ། བཞེན་པ་དག །བྱེད་ཀྱིས་རི་བྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མི་ཐུབ་སྟེ། བཞེན་པ་བྱེད་
ནི་དམན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་
རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་མ་དགའ་བ་ལས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་

ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བོས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་བྲིམ་པའི་དམག་
བཞིར་ལོངས་པ་ཡན་ཆད་ལ་རང་གང་ན་གནས་པའི་ཉི་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་བལྟས་པ་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

རྒྱག་པ་དམག་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དེ་དག་མེད་པར་དེར་ཉིན་
མཆོན་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་འདུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དམག་གིས་རི་བྲགས་མ་བྱབ་པ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་
དག་ན་རེ། བྲིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པས་དེ་བོས་ན་
བྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ནས་བྲིམ་བདག་དམག་ནང་དུ་གནས་པ་ན་དག་སྒྲོང་
དང་མཐད་པར་འདོད་ནས་དག་སྒྲོང་བོས་པས་གཞན་འགྲོར་མ་བྱབ་རྒྱག་སྒྲེས་བྱིན་ནས་
དམག་ལ་འཕྱས་པས་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་དམག་མཆོན་ཉིད་པའི་ནང་དུ་དགོས་པ་མེད་པར་
མཆོན་མོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་འདས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བདུན་པ་དབྱང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ དེག་པ་དང་
བཤམས་པ་དགྲག་པ་དང་བལྟ་བའི་བྱིར་འཕགས་ཤིང་ཉི་འཁོར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་
ཏེ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཡོད་དེ། རི་བྲགས་སུ་རྒྱལ་པོའི་དམག་གི་ནང་དུ་རྒྱག་སྒྲེ་གནས་པའི་ཆེ་དབྱང་གི་
ཆོགས་དང་གོ་ཆའི་ཆོགས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བཤམས་པ་ལས་ལོགས་སུ་
དགྲག་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དམག་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད། བཤམས་པ་དགྲགས་པའི་ལྷུང་བྱེད།
དམག་ལ་ལྟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་

སྒྲོང་གིས་དམག་མཆན་ཉིད་པ་ལ་རེག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱང་
བཤམས་པ་དགྲགས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་
མ་བོས་པ་དགོ་སྒྲོང་གིས་དམག་ལ་བལྟ་བའི་བྱིར་དུ་ཉི་འཁོར་ལས་འཕགས་ཏེ་མཐོང་
བ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ རྩྱལ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོང་
པ་རོལ་ལ་ལྷུས་སམ་དེས་འཕངས་པའམ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་
ཀླང་པའི་མཐེ་བོའམ་ཡུངས་ཀར་རམ་རྩ་དག་གིས་བརྟེན་པ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་གཞིན་རུ་བཅུ་བདུན་སྡེ་ལ་ཕན་ཚུན་
བཅོལ་བ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཏུ་བཅུག་པ་ན་ཕན་ཚུན་འདུས་ཤིང་འགྲེལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གི་སེམས་རྩྱལ་པ་
ཅན་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའམ་བརྟེན་ཏུ་འཇུག་པ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

དགུ་པ་བརྟེན་པར་གཟས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ བརྟེན་པར་གཟས་ནའོ། །རྩིས་རེ་
རེ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲོང་གཞི་ནི། འཆར་ཀས་
གཞིན་རུ་བཅུ་བདུན་སྡེ་ལ་ཕན་ཚུན་བཅོལ་བ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པར་གཟས་
སུ་བཅུག་པ་ན། ཕན་ཚུན་འདུས་ཤིང་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་གཞོད་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དགོ་
སྒྲོང་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་གཟས་བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཅུ་པ་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་དགོ་
འདུན་ལྟག་མ་དག་བཅས་ནའོ། །ཉིན་མཆན་གྱི་མཐར་ཐོག་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉིར་དགས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་དུ་བུ་མོ་ཞིག་ལ་ལྷུས་

ཀྱིས་རེག་པ་སྣ་ཆོག་གས་བྱེད་པ་དག་སྟོང་ཆོས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན། ཉེར་དགས་སུ་ལ་ཡང་མ་
སྟོ་ཞིག་ཅེས་འཆབ་ཏུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་གིས་མཐོང་ལུ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་དག་
སྟོང་གཞན་ཀྱིས་པམ་ལྟག་གང་རུང་བཅབས་ཏེ་མཆོན་མོ་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཆོན་དུག་པ་ནི། སྟོ་མ་ལས། ❶བདེ་དང་མེ་དང་འདུན་པ་དང་། །བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་ཆོས་སྟོ་དང་། །དག་ཚུལ་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆ་བའི་
དུས། །ཞེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་ཟན་གཅོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་
བྱིམ་པ་སྟེན་པ་པོ་ཟན་གཅོད་དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་ཉེར་དགའི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པ་ན་ཉེར་དགས་
དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་བརྟེན་ཏེ་དང་པོར་ཉེར་དགའ་རང་གི་ཟས་ལ་ལོངས་སྟུང་ནས་
དག་སྟོང་ཆོས་ལ་སྟོ་རྩོམ་དུས་སུ་གདུགས་ཆོད་ཀྱི་དུས་ལ་མ་བབས་སོ་བེར་ཏེ་ཟས་
བཀག་ ❸པ་དང་། གྱིབ་ཆོད་གཞལ་ཏེ་བྱིམ་བདག་གི་ནང་དུ་ཟས་ཟ་བར་འགོ་བར་
བརྟེན་པས་ཉེར་དགའ་ན་རེ། སྟེན་པ་བྱིད་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟས་ལ་ལོངས་སྟུང་དམ་
བྱིད་དང་ཁོ་བོ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་སོང་ཞིག་ཟེར་བ་དང་།
དེས་ཟན་བཀག་པར་རིག་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་ལུས་མདངས་མ་ཡལ་བ་དེ་
སྟེད་དུ་དག་སྟོར་ལ་བརྟེན་པར་བྱས། མ་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་སྟོས་པ་བ་སྟེ་ཉལ་བ་ན་
གཞན་དག་འབྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་
སྟོང་གིས་པན་སེམས་མེད་པར་དག་སྟོང་ལ་བྱིམ་པས་ཟས་འདྲེན་པ་དག་གི་རིག་བྱེད་
ཀྱིས་གཅོད་དུ་བཅུག་པ་བྱིམ་པས་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མེ་རེག་གི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❹རེག་ནའོ། །རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སོ། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་མེ་ཟེར་དུ་མ་འཕེན་པ་
དང་མགལ་མེ་ལ་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་པ་ན་སྤྱི་གཞིའི་ཅན་དག་འབྲུ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤྱི་གཞིའི་དུས་བྲན་མ་
བྱས་པར་མེ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བརྒྱུག་ན་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དུས་བྲན་བྱས་ན་ལྟར་
བ་མེད་པ་ནི། དུས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་དག་སྤྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱིར་དུས་བྲན་
བྱ་བའི་གཞི་ལ་ཡང་དུས་དང་། དངོས་པོ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཡུལ་ངེས་པ་སྟེ་ངེས་པ་
བཞི་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས། དམིགས་བསལ་ནི། སྤྱི་མི་སྟན་དུ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་
པར་བ་དང་། ཨ་མ་པ་རན་ལྟར་ཁྱས་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་དུས་བྲན་བྱ་དགོས་པར་ཡང་
གསུངས་སོ། །རྟེན་ནི་གནང་བའི་རྒྱུ་ཅན་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དོན་དུ་
དང་། དུས་ནི་བྱ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་རྣམས་དུ་དང་། ཡུན་ནི་རི་ཅམ་དགོས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ། །

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། དགག་བྱ་ཉིས་དམིགས་འགོག་པའི་
དུས་བྲན་དང་། བརྒྱད་པ་རྒྱུར་འགོ་འགོག་པའི་དུས་བྲན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་ཆུས་ཁྱེར་བ་འཛིན་པ་ན་མ་སྤིང་གི་འདུལ་ཤེས་འཛིན་
པ་ལྟ་བུ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པའི་དུས་བྲན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ལ་
འདུག་པ་ན་སྤྱིར་དུ་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འདུལ་ཤེས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
ལ་ཆགས་པ་འགོག་པའི་དུས་བྲན་དང་། ལྟར་བ་སྤྱིར་བྲན་བྱེད་པ་ན་པན་པའི་འདུལ་ཤེས་
འཛིན་པ་ཞེ་སྤང་འགོག་པའི་དུས་བྲན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མེ་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བཀག་གྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འདི་ལྟ་
བུ་ལ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གནང་སྟམ་དུ་བྲན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དུས་

བློན་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཞག་འདས་པ། རྟེན་བབས་པ། ཞི་བ། བྱ་བ་ཆོས་མིན་དུ་
གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འདུན་པ་ཕྱིར་བསྐྱར་གྱི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དགོ་སྒྲོང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་གྱི་
ལས་བྱས་པ་ལ་འདུན་པ་ཕྱུལ་བ་ཕྱིར་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་སྐྱས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ། འདུན་པ་གོ་ཏེ་
ཤམ་ནྟེ་❷ ཐུགས་ངལ་བར་བཞུགས། རམ་སོ་དང་འགྲོ་མགྲོགས་ཆེད་དུས་བྱས། དགའ་
བོ་དང་ཉེར་དགའ་གཉིས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་ཆེ་བཅུ་བདུན་ཕྱེས་སྡོན་གྱི་
ཉེས་པ་བྱས་པ་བློན་ནས་ཉེར་དགའ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དགའ་བོ་ལ་ཆོས་
གོས་ངེ་མ་ཅན་འཁྱུ་བར་བཞུགས། །ཞེས་སྐྱས་ནས་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཆུས་སྤངས་པ་ན།
གཞི་བརྟུངས་ནས་དགའ་བོ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་ཤིག་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་།
དགའ་བོ་ན་རེ། ཁོ་བོ་འདི་འབྲར་གྱུར་པས་འདུན་པ་འབྱུལ་ལོ་ཟེར། དེ་ནས་བཅུ་བདུན་
ཕྱེས་ཉེར་དགའ་ལ། བཅུ་བདུན་ཕྱེད་ལྟོ་བ་འབྲལ་ཏེ་རྒྱ་མས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་བསྐྱོར་
བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱས་པ་རྣམས་བློན་ནས་ཞེས་སྐྱས་ཏེ་ཉེར་
དགའ་ནན་གྱིས་གནས་ནས་ཕྱུང་བའི་ཆེ་ཉེར་དགས་དགའ་བོའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་ཁོ་བོ་
གནས་ནས་དབྱུང་ངོ་ཞེས་སྐྱེ་ཐུགས་སྒྲོ་ཆོགས་འདོན་པ་ན་དགའ་བོ་ན་རེ། ཅུ་བོ་
གནས་ནས་འབྱེན་པ་ལ་འདུན་པ་མི་སྟེར་བས་འདུན་པ་ཕྱིར་བྱེན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་
གཞན་དག་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་
སྒྲོང་གིས་དགོ་འདུན་ལས་ལ་འདུས་པ་ལ་འདུན་པ་ཕྱུལ་ཟེན་པའི་རྩེས་སུ་ཕྱིར་བསྐྱར་
བའི་ཆོག་སྐྱས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ བསྟན་པར་

མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་མཆན་མོ་གསུམ་པ་ལ་ཉལ་ནའོ། །མཐར་
རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེ་དགས་རང་གིས་དག་
ཚུལ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱབ་མོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་ན་གཞན་དག་
གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆེ་ཉེར་དགས་རྒྱབ་
གཉིས་རུང་ན་གསུམ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་། གསུམ་པར་ཆང་བརྟངས་སམ། ཀྱན་དོང་
ཐོས་སམ་ཟེར་བ་ལ་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་
གཉིད་ལོག་སྟེ་མཆན་མོ་གསུམ་འདས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་ནམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ^༡ཆེ་ག་མི་
གཏོང་བ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བོང་རྩེའི་
རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དག་སྟོང་འཆེ་ལྷས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྒྲིག་ལྷ་བྱུང་བ། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བརྫོགས་
ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་
སྟོང་གིས་རང་ལ་སྒྲིག་ལྷ་སྐྱེས་པ་གཞན་བསྟོར་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བརྫོགས་ཀྱང་
མ་གཏང་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གཏང་བ་ཡང་ཆེ་ག་གིས་མ་གཏང་བ་ཡང་
དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་བདག་གིས་ཤེས་
སོ། །ཞེས་མ་བཏང་བའོ། །

ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་སྒྲིག་ལྷའི་ཆེ་ག་སྐྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིག་ལྷ་སྐྱེས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་ན་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་ལྷ་སྐྱེས་ན་དེ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་བསྟན་སྒྲིག་ལྷ་ལོག་ལྷ་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

དུག་པ་སྤངས་པ་རྩེས་སྟོགས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶གདམས་ངག་བྱིན་ནའོ། །ལྷ་བ་
སྤྲུལ་ནའོ། །ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་འདུན་གྱི་འཆི་ལྷས་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆེ་ཉེར་དགས་དེ་དང་
ལྷན་ཅིག་གནས་ནས་པན་ཚུན་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་དག་འདུན་གྱི་གནས་
ནས་དབྱུང་བའི་དག་སྤོང་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་
ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བདུན་པ་དག་ཚུལ་བསྟེལ་བ་སྤྱད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷དག་ཚུལ་བསྟེལ་བ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགས་དག་ཚུལ་
ཆེར་མ་ཏ་དང་། ཆེ་མ་ཏ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་འཆར་❸གཡེང་གི་སྤྱོད་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་བྱེད་པ་
ན་གནས་ནས་དབྱུང་བས་ཉེར་དགའི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་སྟེ་སྟགས་སྤྲུལ་ཆོགས་འདོན་པ་དང་
ཉེར་དགས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་མཐུན་པར་བྱས་པ་ན་གཞན་དག་
འབྲུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་
དག་འདུན་གྱི་བསྟེལ་བའི་དག་ཚུལ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
བྱས་པ་བཞམས་བསྟོ་སོགས་ཀྱི་མཐར་མ་བཏང་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བརྒྱད་པ་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་གྱོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❹སྟོན་པོའམ་དམར་
པོའམ་དུར་སྟོག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་
ལྡེས་གར་མཁན་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་ལམ་སྤྲུལ་ཆོགས་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་མ་
དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་
རང་གི་གོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སོགས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ན་དེར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། ཁ་བསྐྱར་ཚུལ་ནི་སྔོན་པོ་དང་དམར་པོ་དང་རུར་སྤྲིག་གང་རུང་གིས་ཁ་བསྐྱར་
དགོས་གསུངས་པའི་རུར་སྤྲིག་ནི་སྔོན་ཆོག་གས་ལས་སེར་པོར་བཤད་ཅིང་། ཆོན་ཆོན་
ནི་འཆང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ❶ མཆེལ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་སྤྲིག་གས་བཙོད་
ནམས་དང་། །གུར་ཀུམ་དག་དང་མཐིང་ཤིང་ལི་བྲི་དང་། །མ་ཤིང་ལེ་བཟན་ཅི་ནམས་མི་
རུང་སྟེ། །བརྒྱད་པོ་ཆོན་ཆོན་ཡིན་པས་བཀག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགུ་པ་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་
པ་དང་དེར་སྤྲས་པ་ལ་རེག་གམ་རེག་ཏུ་བརྟུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟུག་སྤྲེས་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་རོལ་
མོའི་ཆ་བྱད་སྤངས་ཏེ་སྔོ་བརྟུངས་པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྤོང་གིས་རང་གི་མ་ཡིན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་
དེར་སྤྲས་པའི་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སོགས་ལ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་
རེག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། ❸ ལོངས་པ་ནི་རྒྱགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རྒྱགས་པ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞིར་གཏོགས་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །

བརྟུ་པ་ཁུས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❹ གཞན་གྱི་དུས་སུ་ཁུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་མ་ཡིན་
པ་ན་ཞག་བཙོ་ལྷའི་མདུན་རོལ་དུ་ཁུས་བྱེད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟོང་པོས་རང་གི་ཁུས་ཀྱི་རྫིང་བུ་བཙོམ་
ལྟན་འདས་ལ་ཕུལ་ཏེ། དག་སྤོང་ནམས་ཁུས་བྱེད་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་རྟུག་སྤྲེས་དེར་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་ནས་ཁུས་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཁུས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་ན་
ཆ་བའི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་འདས་རྫེས་སུ་ཁུས་བྱེད་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་ཆ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚུ་ལ་
 ལྷས་བྱས་ཏེ་ལུས་ཁྱབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆ་བའི་དུས་ནི། དབྱར་ཟླ་ར་བའི་ཟླ་
 ཕྱིད། འབྲིང་པོ། ཟུང་དུ་སྟེ་ཟླ་བ་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་དུས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་ལྷས་
 བྱས་ནས་ཟླ་བ་ཕྱིད་མ་འདས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ་འདས་ནས་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཆ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེའི་དུས་ཟླ་བ་ཕྱིད་ཀྱི་གོང་དུ་ལྷས་ལན་མང་དུ་
 བྱས་ཀྱང་ལྷ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་ལ་ལྷས་མང་དུ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །

བཅུ་ཆོན་བདུན་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ^①དུད་འགོ་འགྱོད་དང་སོར་མོ་དང་། །ཅེ་དང་
 ལྟན་ཅིག་དངངས་ཕྱིད་དང་། །སྐྱེད་དང་གདེངས་མེད་གཞི་མེད་དང་། །སྐྱེས་པ་མེད་
 པར་ལམ་འགོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་དུད་འགོ་གསོད་
 པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ^②གསོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་^③དུད་འགོ་ལ་བསྐྱུན་ནའོ། །གཞི་དེས་དེའི་
 ཆེའམ་གཞན་གྱི་ཆེ་ཤི་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 འཆར་ཀས་མདའ་འཕངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་རོག་རྒྱ་བ་བསད་^④པས་གཞན་དག་མ་
 དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་
 གཞན་གྱི་ཞར་ལ་མ་ཡིན་པར་གསོད་པར་འདོད་པས། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་དུད་འགོ་
 བསད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ནི། ^⑤དག་སྒྲོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་
 འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ནའོ། །དག་སྒྲོང་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། བཅུ་བདུན་སྟེས་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་བཙོན་པ་ན། འཆར་ཀས་ཕྱག་དོག་གི་བསམ་
 པ་གཞོན་ཏུ་དེ་ལྟར་བཙོན་པས་ཅི་བྱ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་དག་བཙོན་པར་ནམ་ཡང་མི་
 འགྱུར་ཏེ། འོ་ཉི་ཤུ་མ་འོན་པ་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། མཁན་པོ་སྤྲད་

པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྲུལ་པས་དེ་དག་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་གཞན་ལ་དག་སྤོང་ནས་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ག་ག་ཆེ་ལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^①རེག་ནའོ། །སྤྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་གིས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅུ་བདུན་ཕྱེས་རང་གི་དག་བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དག་སྤོང་གི་ཐུགས་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བས་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འདུག་པ་དང་། གཞོན་ཅུ་གཅིག་གིས་ག་ག་ཆེ་ལ་བྱས་པས་དག་སྤོང་དེ་གོད་པར་བཅུམས་པས། ཐམས་ཅད་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆུང་གུན་དུ་འཆུབས་ཏེ་ཆེད་དུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་སྤྱི་གཡའ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དག་སྤོང་གི་ལུས་ལ་རེག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བཞི་པ་ཆུ་ལ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^②ཆུའི་ཡུལ་ལ་ཅེ་བ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་ནའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅུ་བདུན་ཕྱེས་ཆུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཅེད་སྒྲིམ་དུ་བྱས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཆུ་ལ་ཅེ་བའམ་ཅེར་བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

ལྔ་པ་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ^③བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་ནའོ། །མཆན་མའི་མཐར་འོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་པ་མ་འགག་པས་རི་བྲག་ཏུ་^④བྱིའུ་སྤྱི་བརྗོལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་ཕྱིར་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་བསྟན་

ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་ཀྱང་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་གཅིག་ཏུ་ཉལ་
བའི་སྟོང་ལས་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་མཆོན་མོའི་མཐའ་འདས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

དུག་པ་དངངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ནི་དངོས་
གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀ་མཆོན་མོའི་
དུས་སུ་བཅུ་བདུན་སྡེའི་ནང་དུ་སོང་ནས་ལཱ་བ་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་བྱོན་ནས་མེ་ཁར་བཅུག་སྟེ་
འབྱུང་པོ་འབྱུང་པོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ན་གཞོན་ཏུ་དག་སྐྱག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་གཞན་ལ་དངངས་པར་
བྱེད་པའི་ཆོག་སྐྱས་པས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བདུན་པ་སྟེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ དག་སྟོང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟེད་དམ་སྟེད་
དུ་བཅུག་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུག་སྟེས་
བཅུ་བདུན་སྡེ་ལ་བྱེད་རྣམས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་འགྲན་པ་ཡིན་ན། ཅུ་ཡི་ནང་དུ་
རྒྱུན་རིང་དུ་འདུག་པའི་རུས་པ་འགྲན་ནོ་ཟེར་ཏེ་ཅུའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཉེར་དགས་
ཅུ་ནང་ནས་བྱུང་སྟེ་གཞོན་ཏུ་དག་གིས་གོས་རྣམས་སྐྱས། དུག་སྟེས་གོས་བྱོན་ནས་
གནས་གཞན་དུ་དོང་ངོ་། །དེ་ནས་གཞོན་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་དུག་སྟེས་གོས་སྐྱས་པ་མ་
ཆེད། ཐོ་འཆམ་པར་ཤེས་ནས་ཐང་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་གནས་པ་ན་ཤུ་རིའི་བྱ་འཁོར་
བཅས་བྱོན་ནས་གོས་རྣམས་བཅའ་ཏེ་བྱོན་ནས་ཅིས་ཉེས་སྐྱས་པས་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
རྣམས་བཤའ་པས་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་གིས་ཆོས་འདི་བའི་རབ་བྱུང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྟེད་དམ་
སྟེད་དུ་བཅུག་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བརྒྱད་པ་གདེངས་མེད་པར་སྒྲིད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དགོ་སྒྲོང་ལ་གོས་སྒྲང་བ་
མེད་པར་བྱིན་པ་དེས་གནང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགའ་གསལ་ཤིང་འཁོགས་པའི་དུས་ཚོས་གོས་བྲི་མ་
ཅན་འཁྱུ་བར་མ་རྒྱས་པ་ན་ཐབས་ཤིག་བྱའོ་སྟུང་སྟེ་ཉེ་གནས་ལ་གོས་བྱིན་པས་དེས་
ལེགས་པར་བརྟུས་ཤིང་ཁ་བསྐྱར་ནས་ཉེར་དགའ་ལ་བཅོལ་བའི་ཆེ་ཉེར་དགས་
གདེངས་མེད་པར་བྱུག་གི་རང་གིས་ལོངས་སྤྱད་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རང་གི་དགོ་སྒྲོང་ལ་
སྒྲིན་པའི་གོས་སྐྱུང་བཟེད་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པར་ལོངས་སྤྱད་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དགུ་པ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་པས་
དགོ་སྒྲོང་ལ་འདུལ་ཤེས་བསྐྱར་ཉེ་དགོ་འདུན་ལྟག་མས་སྐྱར་བ་བརྗོད་ནའོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་
བྱད་བྱ་ནོར་ལ་དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་ལ་གཞི་མེད་པར་དགོ་འདུན་
ལྟག་མའི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བརྒྱ་པ་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ལས་དུ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ འདོད་པས་ལས་
དུ་འགོ་ནའོ། །རྒྱང་གཤམ་རེ་རེའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། ཐ་ག་སྤྱི་ཐེར་བས་རང་གི་རྒྱང་མ་ལ་གདུང་འཆོག་མང་དུ་བྱས་པས་བྱ་མོ་དེ་
དགོ་སྒྲོང་བསོད་སྟོམས་པ་གཅིག་དང་འགོགས་ཉེ་མཉན་ཡོད་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྤྱི་ཐེར་
བས་ཐ་ག་བ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་སྒྲན་ནས་བྱ་མོ་དང་དགོ་སྒྲོང་བརྒྱངས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་
ཆག །ཆོས་གོས་རལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་

ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཁྱིམ་ས་གྲོགས་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལམ་དུ་རྒྱུ་
གྲགས་གཅིག་འདས་པར་བྱིན་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

བཅུ་ཆོན་བརྒྱད་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ❶ རྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། །རྒྱ་དང་མགོན་
དང་བསྐྱབ་པ་དང་། །འཐབ་དང་མི་སྤྲེལ་འགྲོ་བ་དང་། །མ་གྲུས་ཆང་འཐུང་དུས་མིན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་རྒྱ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་
ནི། ❷ རྒྱུང་འཛོམས་པར་བྱེད་བའི་ཆོས་རྒྱན་པ་དག་གམ་ཤོ་གམ་འབྲལ་བའི་ཆོང་པ་དག་
དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བ་ལའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
མཉན་ཡོད་པའི་དགེ་སྤྲོད་འགའ་ཞིག་གིས་ཤོ་གམ་མ་བྱིན་པའི་ཆོང་པ་དང་མཉན་དུ་གོ་
ས་ལར་བྱིན་པ་ཤོ་གམ་པས་ཆོར་ནས་ཆོང་པ་དང་དགེ་སྤྲོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅོམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་རྒྱན་མ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུང་གྲགས་འདས་པར་བྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། འདིས་ཤོ་གམ་འབྲལ་
བའི་ཆོང་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱང་བསྐྱུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ ཞེས་
གཙོ་ལོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ལའོ། །མཁན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཐགས་པ་མོ་ཏུ་
འགལ་གྱི་བུས་བཅུ་བདུན་སྟེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་དེ་དག་གིས་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་
སུ་བཀའ་པའི་དབང་གིས་སྟེ་སྤྲུགས་སྟེ་ཆོགས་འདོན་པ་ལས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་གཞོན་ནུ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་དགེ་སྤྲོད་གི་
ངོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་ས་བཞོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❹ རྒྱུ་མ་རྒྱུ་བཅུག་པ་ལའོ། སའི་སའོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཉན་ཡོད་ན་དུག་སྒྲེས་ས་ཤོ་
 ཞིང་ཡུར་བ་འདྲེན་པ་སོགས་བྱས་པ་ན་སྤྱི་གཉིས་ཅན་གྱིས་བྲིམ་པ་དང་བྲད་ཅི་ཡོད་
 ཅེས་འབྲུ་བ་ལ་བཏེན་ནས་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་
 དགོ་སློང་གིས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ས་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་བཤོས་སམ་ཤོར་
 བཅུག་སྟེ་བཤོས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བཞི་པ་མཐོན་གཉིར་རིང་འདུག་གི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
 རོ་། རྩིག་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པར་མཐོན་དུ་གཉིར་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལས་བྱིས་
 གཞན་ནམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕྲུལ་དུས་ཀྱིས་མཐོན་དུ་གཉིར་བ་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་བ་བཞི་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཤམས་པ་བོས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་ཀྱི་མིང་ཆེན་གྱིས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྐྱབ་བ་བཞིར་
 མཐོན་དུ་བོས་ཏེ་བས་བསོད་པ་མང་པོ་སྟོན་བྱས་པ་དང་། དུག་སྒྲེས་བས་བཟང་པོ་
 རྒྱན་རིང་དུ་བོབ་པའི་བྱིར་དུ་དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་བོས་ན་❷ རྩུ་བྱས་ནས་སྤྲོན་པ་ལ་
 བསྟན་པས་སྤྲོན་པས་ཤེས་ནས་འཕགས་པ་དག་སྤྲུམ་བག་གི་རྟེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོལ་
 ཅིག་བཅར་བ་དང་། དུག་སྒྲེ་དགའ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ནད་པ་དང་བཞིས་ནད་གཡོག་བྱས་ཏེ་
 སྐྱབ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་པར་བས་ལ་ཡོངས་སྤྲད་པ་ན་གཞན་དག་འབྲུ་བ་ལ་བཏེན་ནས་
 བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སློང་གིས་མཐོན་དུ་བོས་པ་པོའི་
 བྲིམ་པས་དུས་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ལྷག་པར་བོས་པ་དང་དུས་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་བ་བཞི་
 ལས་ལྷག་པར་བས་བོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

ལྷ་པ་བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་འཇོག་པ་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ སྤྱི་བ་པོ་
 ལའོ། རྩུ་བ་པ་ལའོ། ཞེས་དང་། ❹ རྩིག་བཟོད་ནའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་པ་ན་དེར་འདུས་པ་
 རྣམས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ཅིང་། ཀུན་དགའ་བོས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལས་པ་ལ་མགྲོན་དུ་
 གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་པས་དགོ་སློང་རྒྱས་
 མེད་པ་རྣམས་ལ་སློབ་པ་^❶ཞིག་ཅེས་སྒྲས་པ་དང་། དེས་དགོ་སློང་མའི་དབྱར་ཁང་དུ་
 སོང་ནས་བཅུ་བདུན་ཕྱེ་དང་བྱུག་ཕྱེ་ལྟན་ཅིག་འདུག་པ་ན་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བཅས་པ་
 མ་ཐོས་སམ་སྒྲམ་ནས་བསམ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་བཅས་པས་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་སྒྲས་པ་དང་། དེ་དག་ན་རེ།མི་མཁས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེག་ཙམ་ལ་སློབ་པར་མི་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་སྒྲས་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པའི་སློབ་ནས་བསློབ་པ་ལ་ཆེག་ཆེག་གིས་སྤངས་ཏེ་
 དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བྱུག་པ་ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ^❷དགོ་སློང་དག་ཅོད་པར་གྱུར་པ་དགོ་སློང་
 དག་གོས་བྱེད་པ་ན་ཉན་པའི་བྱིར་ན་གཏོད་ན་ཅེས་དང་། ^❸དོན་ལ་ནི་དངོས་
 གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅུ་བདུན་ཕྱེ་ཕྱེ་སློང་
 འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ཉར་དགས་ཐོ་འཆམས་པ་འདི་ཙམ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་ཉར་
 དགའ་གནས་ནས་དབྱུང་ངོ་ཞེས་གོས་བྱེད་པ་ན་ཉར་དགས་ཉན་མོ་བྱས་ཏེ་ཐོས་པའི་
 དབང་གིས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ལས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་
 དགོ་སློང་གིས་དགོ་སློང་གཉིས་ཡན་ཆད་གོས་བྱེད་པ་ཞེས་བཞིན་དུ་ཅོད་པ་སྤེལ་བའི་
 ཆེད་དུ་པག་ཉན་བྱས་པ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བདུན་པ་ལས་གྲལ་ནས་མ་སྒྲས་པར་འགོ་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི། ^❹ཐོས་པའི་ཉེ་
 འཁོར་ལས་འདས་ན་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་

ཡོད་དེ། བཅུ་བདུན་སྡེས་བྲག་སྡེ་རུས་པ་ཆུང་བུའི་དུས་སུ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་
བཅུམས་པའི་ཆེ་དགའ་བོས་དེ་སྒྲོག་པར་བཅུམས་པས་དེ་དག་ན་རེ། གང་སྤྱིར་སྒྲོག་པ་
དེ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དགའ་བོས་རང་ཉིད་གནས་ནས་
ཕྱང་གིས་དོགས་ནས་ཅང་མི་སྤྱོད་པར་སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་བ་ཉེར་དགའ་གནས་
ནས་ཕྱང་བ་དགའ་བོའི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲགས་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་དགའ་བོས་ངའི་རུ་
བོ་གནས་ནས་སྤྱིན་པ་དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ནས་ཕྱང་ཞིག །གཞན་ཡང་ལས་མི་
ཆགས་ཁོ་བོ་ཅག་མ་འདུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ན་གཞན་དག་འབྱ་བ་ལ་བཏེན་ནས་
བཅས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་གྱིས་ཆོས་
ལྟན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་ནས་དག་སྟོང་ལ་མ་སྤྲས་པར་ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་འདས་པར་
སྤྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། །

བརྒྱད་པ་མ་གྲུས་པའི་ཕྱང་བྱེད་ནི། ❶ བསྒྲོ་བའི་དོན་ལ་མ་གྲུས་པས་ཆོས་དང་
ལྟན་པར་ཤད་གྱིས་སྤྱང་བ་མེད་པར་དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ་འགལ་བར་བྱེད་པ་ལའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་མང་པོས་རྩྭ་དཔ་ཆོས་
སྤྲགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ན། དག་སྟོང་སྤང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བས་དག་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་
དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་རྩྭ་དཔ་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་འབྱ་བ་ལ་བཏེན་ནས་དེ་ལྟར་
བཅས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྟོང་གིས་སངས་རྒྱས་སམ་དག་
འདུན་ནས་དག་འདུན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་རང་ལ་ཆོས་དང་ལྟན་པ་བསྒྲོ་བའི་ལན་ལ་ཤད་
སྤྱངས་མེད་པར་འགལ་བར་བྱས་པས་དེར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། །

དགུ་པ་སྒྲོས་འགྱུར་འཕྱང་བའི་ཕྱང་བྱེད་ནི། ❷ སྒྲོས་པར་འགྱུར་བ་འཕྱང་
ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་ལེགས་འོངས་

ཀྱིས་བྲིམ་བདག་གི་ཆང་ཕུལ་བ་བརྟུངས་པས་ས་ལ་འགྲེལ་བ་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས་
དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོས་ཆང་མཆོན་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་མགུལ་དུ་མེད་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བཅུ་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ དུས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ལའོ། །དགོས་ཆང་འཁོད་པ་ལ་མ་སྒྲིམ་པ་ལའོ། །གྲོང་དུ་ཞུགས་ནའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཆར་ཀས་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་གདམས་ངག་ཞུས་
ཏེ་བསྒྲུམས། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲིམ་པ་དད་པའི་
མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྟོན་པའི་བྲིན་ལན་བསལ་སྟུངས་ནས་གྲོང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་བདེན་པ་ལ་བཀོད། མཐར་བྲིམ་བདག་གི་ཆང་མ་མ་རུང་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆོམ་
རྒྱན་པའི་དམག་དཔོན་གཅིག་དང་འདྲོད་ལོག་བྱེད་པ་ལ་འདྲོད་ལོག་གི་ཉིས་པ་བཞུད་
པ་དང་། བྱད་མེད་དེས་ཆོམ་རྒྱན་པའི་དམག་དཔོན་ལ་འདི་སོད་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་ན།
དེས་རལ་གྱི་ཐོགས་ཏེ་དབུ་བཅད་དེ་བཀྲོངས་ ❷ པ་ལ་བཏེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོས་རང་གི་སྤྱིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་
ནས། རྒྱ་རངས་མ་ཤར་བའི་བར་དེར་བྲིམ་པའི་གནས་སུ་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་ལ་
མ་སྒྲིམ་པར་ཕྱིན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཅུ་ཆོན་དགུ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ❸ ཟས་བཅས་རྒྱ་རངས་ད་གཤོད་དང་། །ཁབ་
རལ་དང་ནི་བྲི་རྒྱང་དང་། །བལ་དང་གཤིང་དང་གཡན་པ་དང་། །རས་ཆེན་བདེ་
གཤེགས་ཆོས་གོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་གྲོང་དུ་རྒྱ་བའི་
ལྷུང་བྱེད་ནི། ❹ དེའི་ཆོག་གིས་དགོས་འདུན་སྟུན་བྲངས་པ་ན་སྤྱིན་བདག་ལ་ཁོ་བོ་མ་འོངས་
པའི་དབང་གིས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་མ་སྒྲོ་བར་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་

རྒྱ་བ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགས་
 ཆེག་གི་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་གདུགས་ཆོད་ལ་སྒྱུན་བྲངས་པ་དང་། སྒྱུན་བདག་ལ་ཉེར་
 དགས་ང་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་གདུགས་ཆོད་མ་འདྲེན་ཟེར་ནས་གྲོང་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་བརྒྱས་པས་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བ་ན་སྟོན་པས་གདུགས་ཆོད་བྲངས་ཤིག་
 གསུངས་ཀྱང་བཅུན་པ་ཉེར་དགའ་མ་བྱུང་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཆེ། སྟོན་པས་གཞན་དབང་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཏེ། རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ནས་
 བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་རང་གི་
 ཆེག་གིས་དག་འདུན་ཟས་ལ་སྒྱུན་བྲངས་པའི་ཆེ་ཟས་བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་
 ཅེས་སྒྱུན་བདག་ལ་མ་བསྒྲོ་བར་བྲིམ་གསུམ་དུ་འོངས་པར་བརྒྱས་ན་དེར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་རུབ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ༡ །ཞེས་
 གཙོ་ལོ། །ནམ་མ་ལངས་པ་ཉིད་ལོ། །འདིར་ནི་སྐྱེ་རིངས་ཐ་མ་མཁུ་བ་ཉིད་དེ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་
 གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཆུང་མ་འཕྲེང་ལྟན་མ་དང་། དབྱར་ཆུལ་མའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་ལྷ་རིའི་བྱ་
 འཆར་ཀ་གཉིས་ཀྱར་པའི་ཆེ་པོ་བྲང་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ལྷ་རིའི་བྱ་འཇུག་པ་
 ལ་མཁུས་པས་དུས་སུ་འཇུག། འཆར་ཀ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་མཆན་མོའི་དུས་སུ་
 བཅུན་མོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་སྟོན་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་སྒྲངས་ཏེ་ཉི་མ་མཁུ་གོང་དུ་
 ཕྱིར་བྱུང་བ་ལ་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བ་ན་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
 བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་འོད་དམར་པོ་འདས་པ་ནས་སྐྱེ་རིངས་ཐ་མ་མཁུ་གྱི་བར་དུ་
 བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་གནས་སམ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་སྒྱུན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་བྱང་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་
འདོན་པའི་ཆེ་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་ཡིད་སྤོངས་པ་མ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཆོས་
འདི་ཡོད་པར་བདག་གིས་ད་གཞོན་ཤེས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཆེ་དུག་སྒྲེས་
གྲས་པས་མི་ཉན། རྒྱ་ཐབས་ཀྱིས་མདོ་འདིའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ཕྱ་མོ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་ད་
གཞོན་ཤེས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་ནས། བསྐྱབ་པ་བྱང་དུ་གསོད་པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་གསོ་སྤོང་
གི་སོ་ཐར་ཀྱི་མདོ་འདོན་པའི་ཆེ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བྱང་དུ་བསང་
དེ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆེ་ག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
དོན་བྱང་དུ་གསོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བརྒྱུས་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ད་གཞོན་
ཤེས་སོ། ། ཞེས་བྱང་དུ་གསོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

བཞི་པ་ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷ བ་སོ་དང་རུས་པ་དང་རྩེ་ཁབ་
རལ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། སོ་མཁན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་གིས་དད་པར་བྱས་ནས་དག་
སྤོང་རབ་རྩ་མང་པོས་བ་སོའི་ཁབ་རལ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་སྤངས་པས་དེའི་འཆོ་བ་ཆད་
པ་ན་གཞན་དག་འཕྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་
དག་སྤོང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་རལ་བརྒྱུས་པ་གང་རུང་གིས་ཁབ་རལ་ཀྱི་
བཅོ་བྱས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ལྷ་པ་ཁྲི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❸ ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་
འཇུག་པ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྤོང་

ཞིག་ཁྱིམ་དམའ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་གཉིད་ལོག་པ་ན་དུག་སྤྱུལ་གྱིས་དཔལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 ཆེ་འུས་བྱས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཁྱིམ་དམའ་བ་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས། དུག་སྤྱུལ་ཁྱིམ་ཀླང་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བྱེད་པ་ན་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷུང་བར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་ཁྱིམ་ཀླང་བྱི་
 གང་གི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པ་གང་རུང་གིས་བཟོ་བྱེད་པར་ཟེན་པ་ན་
 དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

དུག་པ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❶ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་
 པར་བྱེད་པ་ལའོ། །རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་དགས་ཁྱིམ་གཞན་གྱིས་འཕྲོགས་ཀྱི་དོགས་ནས་བདག་ཉིད་འདུག་
 པར་བྱའོ་སྟུམ་སྟེ། ཁྱིམ་ཁར་ཤིང་བལ་བཀའ་སྟེ་བཞག་པ་དེར་དག་སྟོང་ཞིག་གིས་མ་
 བརྟགས་པར་ཉལ་བས་གོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་བོར་གྱུར་པ་ན་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་ལྷུང་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་དག་
 འདུན་དབང་བའི་གནས་མལ་ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བདུན་པ་གདིང་བ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། ❷གདིང་བའི་འོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོས་གདིང་བ་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ན་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་བས་དེར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་གདིང་བ་རི་ལྷུང་བཤད་པའི་ཆད་ལས་ལྷག་པར་
 བྱས་ཏེ་ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །

བརྒྱད་པ་གཡན་པ་དག་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་
 ནི། ❸གཡན་པ་དག་པ་པའི་འོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།

རབ་ཏུ་མང་པོས་གཡན་པ་དག་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་པས་ན་དེར་བཅས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་གཡན་པ་དག་པ་རི་ལྷོ་བཤུང་
པའི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་ཏེ་ཟེན་པ་ན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

དགྲ་པ་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ནི། ❶དབྱར་གྱི་རས་
ཆེན་གྱི་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་མང་པོས་
རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་པ་ན་དེར་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་ཏེ་ཟེན་པ་ན་
དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

བཅུ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱུར་པའི་
ལྷང་བྱེད་ནི། ❷དེའི་ལུས་ཅམ་མེད་པར་དེའི་ཆད་དམ་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་དམ་
བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉེར་
དགས་སྟོན་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་གོས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་གྲོན་
པས་ལུས་ཀྱིས་མ་རྩོགས་པ་ན་གཞན་དག་འབྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་བཅས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་ཆོས་གོས་དང་མཉམ་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཟེན་པ་ན་
དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་དག་སྤོང་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ལ་གང་ལ་ན་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཆད་མེད་པ་དགོས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་
གོས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་སྤྱིད་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱེལ་པལ་པའི་ཁྱེལ་ཐོ་ལྷ་ཞེས་དུ་སྟོན་པའི་ཁྱེལ་གསུམ་
པལ་པའི་ཁྱེལ་དགྲ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་སོ་སོར་བཤགས་དགོས་པ་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྟེ་ལ།

སྒྲིམ་ལས། ༡ གྲོང་དང་བྱིམ་གཞན་ཉིད་དང་ནི། །བསྐྱབ་པ་རྣམས་དང་དགོན་པ་
ནི། །སངས་རྒྱས་པན་པར་གསུངས་པ་ཡིས། །སོ་སོར་བཤགས་པ་བྱ་བར་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས་
ནི། ༢ ཞེས་གཙོ་ལོ། །དགོ་སྒྲོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྲོང་བྱིར་རྩོམ་ལོ། ༣ ན་ལྷག་པོ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་དང་
འགྲན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་བྱ་མོ་གཟུགས་བཟང་བ་ཞུས་པའི་དེ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་
བཅས་པས། དེའི་མིང་ཡང་ཞུས་པའི་མདོག་ཅན་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་
ཏེ་བྱིམ་སོ་བཟུང་ནས་གནས་པ་ན་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་བཏུལ་ཏེ་རྒྱན་ཏུ་བྱགས་
པའི་འབྲས་བྱ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སྒྲི་དགྲའི་བདག་མོས་རབ་ཏུ་བྱང་ཞིང་བསྟེན་པར་
རྩོགས་པར་བྱས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མདོན་དུ་བྱས་སོ། །དེའི་སྒྲིད་ལམ་ནི་
བསོད་སྟོམས་ཐོག་མར་སྒྲངས་ནས་དགོ་འདུན་ལ་འབྱུལ། བྱིས་རང་འཆོ་བས་བསོད་
སྟོམས་ཅུང་ཟད་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་ཞིག་རང་འཆོ་བའི་བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ནས་
འོངས་པ་དང་དགོ་སྒྲོང་བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་པ་ཞིག་དང་ཐུང་དེ་དེ་ལ་སྤུལ་ལོ། །དེའི་
ནངས་པར་རང་འཆོ་བའི་བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ནས་འོངས་པ་དང་ཉེར་དགའ་དང་འཕྲད་
དེ་འཕགས་མ་བདག་ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ། བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ཏེ་
ཉེར་དགའ་ལ་སྤུལ་ཏེ་ཉི་མ་གཉིས་སུ་དེའི་ཟས་རྒྱན་ཆད་པས་འཕགས་མ་ས་ལ་
འགྲེལ་བ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་མ་གྲོང་ངམ་གྲོང་གི་ཉི་འཁོར་རམ་ལམ་
པོ་ཆེན་འདུག་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་གསུམ་གང་རུང་ན་གནས་པས་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་
ཐོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲལ་རིམ་དུ་མ་ཐེབས་པར་འབྲིམ་དུ་འཇུག་པ་མ་བརྒྱུག་པའི་སོར་
བཤགས་ནི། ❶ མ་བརྒྱུ་བར་དགོ་སྤྲོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མགོན་དུ་བོས་པས་ཐོས་
ནའོ། བྱིམ་དུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཟུ་གོས་ཉམ་
ང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དུག་སྒྲེས་གཞོན་རུ་བཅུ་བདུན་སྟེ་ལ་གང་དུ་དགོ་འདུན་
སྟུན་བྲངས་པའི་ས་དེར་བྱིད་ཅག་གིས་ཞལ་ཏ་གྱིས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཟས་མང་དུ་འབྲིམ་
དུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། སྒྲོམ་དགའ་མོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བྱང་ན་ངོས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
བགྱེད་ཟེར་ནས་ཁ་ཟས་གྲལ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་འབྲིམ་པར་སྟུན་བདག་ལ་འདི་ནི་
འཕགས་པ་དགའ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་སྤྲོད་གསུམ་ལ་མཁས་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གྲོལ་
པའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁ་ཟས་སྟུན་སྟུམ་ཆོགས་པ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་
ཉེར་དགའ་ལ་སོགས་ལ་སྐྱས་པ་དང་། དུག་སྒྲེས་དེ་དག་མ་རྒྱུག་པར་ཟས་ལ་ལོངས་སྟུང་
པ་ན་གཞན་དག་མ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་བྱིམ་པས་མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་དགོ་སྤྲོད་མས་གྲལ་རིམ་དུ་མ་
ཐེབས་པར་འབྲིམ་པ་མ་བརྒྱུག་པར་ཟས་ཐོས་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་བསྐབ་པ་བྲལ་ཏེ་བྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོར་བཤགས་ནི། ❷ བསྐབ་པའི་
སྒྲོམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིམ་ནས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་དག་སྤངས་ཤིང་ཐོས་པ་ལ་སྟེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དམག་དཔོན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ཟུ་
སྟེགས་པ་ལ་དད་པ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པས་ལོངས་
སྟུང་ཐམས་ཅད་དགོ་འདུན་ལ་བཏང་སྟེ་ཟད་པའི་ཆེ་ཟུ་སྟེགས་པ་དག་དེད་ལ་དད་པའི་ཆེ་
ལོངས་སྟུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ད་ལྟ་དེར་མེད་དོ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་བྱིམ་དུ་ཤུ་རིའི་བྱ་
དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགོ་སྤྲོད་གིས་ཟས་མི་སྤངས་པའི་བྱིམ་གྱི་

བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱིན་པ་དུག་སྒྲིམ་དེའི་ནང་དུ་ཟས་ཡང་ཡང་མོངས་སྤྱད་ནས་བྱིམ་
བདག་འཁོར་བཅས་འཆོ་བར་མ་རྟུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིམ་བདག་ལ་ཏ་ཅང་
མོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། །

བཞི་པ་ནགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོར་བཤགས་ནི། ❶ ཞེས་གཙོ་བོ།
ནགས་མ་རྩལ་བ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲོང་གཞི་
ཡོད་དེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུའི་བྱ་མོ་དག་གིས་ཟས་བྱིར་ཏེ་མོངས་པ་
ན། དུག་སྒྲིམ་དེ་དག་བསུ་རུ་བྱིན་ནས་ནགས་ནང་ན་ཆོམ་རྒྱན་ཡོད་མེད་མ་རྩལ་བར་
ལམ་ཁ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པ་ན་ཆོམ་རྒྱན་པས་བཅོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྒྲོང་གིས་
འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་ནགས་མ་རྩལ་བར་བྱིན་བདག་བྱིམ་པས་ཟས་སྒྲངས་
ཏེ་ཟོས་པ་ན་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིས་བྱས་ཀྱི་སྤྱེ་བཤད་པ་ལ། གོས་བགོ་བ་ལས་འགྱུར་བའི་སྤྱེ་
ཆ་ན། བྱིམ་དུ་འགོ་བའི་སྤྱེ་ཆ་ན། བྱིམ་དུ་འདུག་པའི་སྤྱེ་ཆ་ན། ཟས་སྒྲངས་པའི་སྤྱེ་ཆ་ན།
ཟས་བཟ་བའི་སྤྱེ་ཆ་ན། ལྷ་བཟེད་དུ་སྤྱད་པའི་སྤྱེ་ཆ་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱེ་ཆ་ན། སྤྱུ་པའི་
སྤྱེ་ཆ་ན། རྒྱ་བའི་སྤྱེ་ཆ་ན་དང་དགྲ་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲིམ་ལས། ❷ ཞེས་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་
བདུན་དང་། །སྟོད་གཡོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་
ཡོད་པའི་ཤམ་ཐབས་ཏ་ཅང་འཇོལ་བ། ཏ་ཅང་བརྗེས་པ། ལྷགས་གཅིག་སྒྲང་པོ་ཆེའི་སྤྱ་
ལྟར་བརྒྱངས་པ། ལྷ་འོག་ཏུ་མགོ་ལྷབ་པ། ལྷ་འོག་ཏུ་སྤྱལ་མགོ་ལྟར་གདེངས་པ། མ་མཐའི་
ཁ་མཉམ་པར་འདུག་པར་མ་བགོས་པ། སྐར་གས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲས་བུའི་བུམ་བུ་ལྟར་འདུག་

པར་བགོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་བདུན་དང་། ཆོས་གོས་ཏ་ཅང་བརྗེས་པ། ཏ་ཅང་འཛོལ་
བ། རླུམ་པོར་མ་བགོས་པའི་ཉེས་བྱས་གསུམ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ལ། རྣོམ་ལས། ❶ ཞིན་ཏུ་བསྐྱམས་ལ་སོགས་པ་ལ། །མགོ་གཡོགས་
ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལ། །མཆོང་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། བྱིམ་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་
དན་ཤེས་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པས་འདུག་པ་དང་། རླུམ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
མ་བགོས་པ་དང་། ཅ་ཅའི་སྒྲ་མ་བསྐྱུངས་པ་དང་། མིག་གཡེང་བག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་།
གཉའ་ཤིང་གང་ཡན་ལ་ལྟ་ཞིང་བྱིན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལ། མགོ་རས་སོགས་ཀྱིས་
གཡོགས་པ་དང་། ཆོས་གོས་བརྗེས་ཏེ་འགོ་བ་དང་། ཐུག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་བ་
དང་། ལག་པ་མདུན་དུ་གཏད་ནས་གཉའ་གོང་དུ་བསྒྲོལ་བ་དང་། ལྟ་བར་བསྒྲོལ་བ་ལ་
ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ་དང་། མཆོང་ཞིང་འགོ་བ་དང་། སྒྱིད་པ་གཉིས་བརྒྱུད་བསྐྱམས་བྱེད་ཅིང་འགོ་
བ་དང་། ཅོག་ལུས་འགོ་བ་དང་། ཉིང་པ་བརྟེན་སྟེ་དང་བས་འགོ་བ་དང་། བྱ་མོ་གཉིས་སྒྱུར་
པོར་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ་དང་། ལུས་སྒྱུར་ཅིང་འགོ་བ་དང་། ལག་པ་སྒྱིད་ཅིང་
འགོ་བ་དང་། མགོ་སྒྱུར་ཅིང་འགོ་བ་དང་། གཞན་དང་ཐུག་པ་གཉིས་སྒྱུར་ཅིང་འགོ་བ་དང་།
གཞན་དང་ལག་པ་སྒྲེལ་ཏེ་འགོ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་ལ། རྣོམ་ལས། ❷ འདུག་པར་བྱ་བ་དགྲ་དག་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དགྲ་ཡོད་དེ། བྱིམ་པས་མ་བསྒྲོས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་། རྩོག་ཆགས་ཡོད་
མེད་མ་བརྟགས་པར་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྱིད་པ་བསྟེ་འདུག་པ་དང་། རྒྱུ་
པའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་པ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། བརྒྱའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་།
ལོང་བུའི་སྟེང་དུ་ལོང་བུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། རྒྱུ་པ་བྱི་ལ་སོགས་པའི་འོག་ཏུ་བཅུག་

ཅིང་འདུག་པ་དང་། གྲིན་པ་རྒྱང་པ་གཉིས་བར་ཐག་རིང་དུ་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་དང་།
འདོམས་སྒྲིང་བར་བྱས་ཏེ་འདུག་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་དགྲ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

བཞི་པ་ལ། སྒྲོམ་ལས། ❶ གྲིན་ལེན་བྱ་བ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟས་ལེགས་པར་མ་སྒྲངས་པ་དང་། ལྷ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་སྒྲངས་པ་
དང་། ཆོད་མ་དང་ཟན་དང་བྲེ་ལ་སོགས་པ་མཉམ་དུ་སྒྲངས་པ་དང་། གྲལ་མཐར་ཆགས་
སུ་མ་སྒྲངས་པ་དང་། ལྷ་བཟེད་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་མ་སྒྲངས་པ་དང་། ཟས་སྒྲོན་དུ་མ་འོངས་
པར་ལྷ་བཟེད་བཟེད་པ་དང་། བྱ་སྒྲ་དང་བྲེ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་གཤམ་པ་དང་།
ཟས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཟས་ཀྱི་སྒྲོད་བཞག་པ་རྣམས་ཉེས་བྱས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

ལྷ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ❷ ཟས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་དུག ། ཅུག་ཅུག་ལ་སོགས་
རྣམ་པ་ལྟ། ། འབྲུ་ནས་ཐ་དད་བྲེད་པ་ལྟ། ། ལག་པ་བལྟག་ལ་སོགས་པ་ལྟ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། ཟས་ལེགས་པར་མ་ཐོས་པ་དང་། ཁམ་ཉ་ཅང་ཆེ་
བ་དང་། ཉ་ཅང་ཆུང་བ་དང་། ཁམ་རན་པར་མ་ཐོས་པ་དང་། ཟས་ལ་ཁ་གདངས་པ་
དང་། ཁ་ཟས་ཀྱིས་བཀང་སྒྲེ་ཆེག་སྒྲིས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་དུག ། ཅུག་ཅུག་ཟེར་བ་དང་།
ལྷག་ལྷག་དང་། ཅུ་ཅུ་དང་། སུ་སུ་ཟེར་ཞིང་བ་བ་དང་། ལྷེ་ཕྱིར་སྒྲིང་སྒྲེ་བ་བ་ལ་ཉེས་
བྱས་ཏེ་ལྟ། འབྲས་ཆེན་སོགས་རེ་རེ་ནས་བརྒྱས་ཤིང་བ་བ། ཟས་ལ་འབྲས་སྒྲོད་བྲེད་ཅིང་
བ་བ། ལྷ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྒྲོ་བ། རྒྱ་ཉོག་པ། ཁམ་འསྐྱོར་བཅད་ནས་བ་བ་
ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྟ། ལག་པ་ལ་ཟས་ཆགས་པ་བལྟག་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྒྲོད་སོར་མོ་དང་
ལྷེས་འཛོག་པ་དང་། ལག་པ་ལ་ཟས་ཆགས་པ་སྒྲིག་པ་དང་། ཟས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པ་དང་།
ལྷ་བཟེད་སོགས་ལག་བྱང་ལ་གདབ་པ། ཟས་ལ་མཆོད་རྟེན་ཀྱི་དབྱིབས་འདྲ་བར་
བྱས་ཏེ་གཞོམས་ཤིང་བ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ཉེར་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། ❶ འབྲས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི། །ལྷུང་བཟེད་ལ་ཡང་
རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཅུ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འབྲས་མི་
བཏགས། ལག་པ་ཟས་ཀྱིས་སྒྲགས་པས་སྒྲོད་ལ་བཟུང་བ་དང་། ཟས་ཀྱིས་སྒྲགས་པའི་
ཚུ་གཏོར་བ་དང་། བྱིས་པ་ལ་མ་བྱིས་པར་ལྷུང་བཟེད་བཀྲས་པའི་ཚུ་སོགས་བྱིས་དུ་སོ་
བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་བཞི། ལྷུང་བཟེད་དུ་ཟས་ལྷག་སྒྲགས་པ། འོག་གཞི་མེད་པར་ལྷུང་
བཟེད་གཞག་པ། ངམ་གྲོག་གི་ཁར་གཞག་པ། གཡང་སར་གཞག་པ། བང་རིམ་གཞོལ་
པོར་གཞག་པ། འགྲང་སྟེ་བཀྲ་བ། གོང་གི་བཞི་དེ་བཞིར་ལྷུང་བཟེད་བཀྲ་བ་ལ་ཉེས་
བྱས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ནི། སྒྲོམ་ ❷ ལས། ❸ འགྲང་བར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྷ། །མགོ་གཡོགས་
ལ་སོགས་རྣམ་པ་ལྷ། །དོ་ཀར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷ། །སྤང་ཆེན་ལ་སོགས་ཞོན་པ་
ལྷ། །ལག་ན་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་དུག་ཡོད་དེ། འཆད་
པ་པོས་འགྲང་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉལ་བ་ལ་བཤད་པ་དང་། ས་སྒྲོགས་མཐོན་པོ་
དང་། ཉན་བཟང་པོ་ལ་འདུག་པ་ས་སྒྲོགས་དམའ་བ་དང་ཉན་ངན་པ་ལ་འདུག་སྟེ་
བཤད་པར་མི་བྱའོ། །མདུན་དུ་འགོ་བ་ལ་བྱི་ནས་འགོ་ཞིང་བཤད་པ་དང་། ལམ་ནས་
འགོ་བ་ལ་ལམ་འགྲམ་ནས་འགོ་ཞིང་བཤད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྷ། མགོ་རས་སོགས་
ཀྱིས་གཡོགས་པ། གོས་བརྒྱུས་པ། ཆོས་གོས་སྒྲགས་པ་གཉིས་ལ་གཟར་བ། ལག་པ་
གཉིས་གཉའ་གོང་དུ་བསྒྲོལ་བ། ལྷག་པར་བསྒྲོལ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལ་ཉེས་
བྱས་ཏེ་ལྷ། སྤའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་དང་། ཞུ་གྱོན་པ། ཅོད་པན་བཅིངས་པ། བྱེད་བ་
བཅིངས་པ། ཐོད་ཀྱིས་དཀྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ཉེས་བྱས་ཏེ་ལྷ། ཉན་པ་པོ་
སྤང་པོ་ལ་ཞོན་པ། ཏ་ལ། སྒྲོགས་ན་གནས་པ། སྤམ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བཞོན་

པའི་སྤྱི་དོན་འདུག་པ་དང་། མཆིལ་ལྷམ་གྱི་ན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
ཉེ་ལྷ། ལག་ན་འཁར་བ་ཐོགས་པ། གཏུགས། མཆོན། རལ་གྱི། དག་སྟ། གོ་ཆ་གྱི་ན་པ་
ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་བྱུག་སྟེ་ཉེར་བྱུག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་དང་། དགྲ་པ་ནི། སྒྲིམ་ལས། ❶ ན་བ་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སོ། ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲེང་སྟེ་བཤད་གཅི་བྱས་པ་དང་། རྩ་ཡི་ནང་དུ་མི་གཙང་བ་
དང་མཆིལ་མ་སོགས་དོར་བ་དང་། རྩ་སྒྲིན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཉེ་
གསུམ་དང་། རང་དགར་ཤིང་ལ་མི་གང་ཙམ་ལས་མཐོ་བར་འཛེགས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཉེ་
བཞི་རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། ཉེས་བྱས་དེ་རྣམས་འཆད་པ་ལ། ཤམ་ཐབས་ཅི་ནས་ཀྱང་
ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞི་ཆོག་མངས་སྤྱོད་གསུངས་མ་བཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལ། གོ་རིམ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱིར་དུ་
སྤྱིར་བསྟན་རྗེས་སྤྱོད་བསྟན་པའི་འཐད་པ་བཤད་པ། རང་བཟོའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་
ལུང་གང་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བསྟན་ཉེ་བསྟན་པ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོགས་པ་
སྤང་བའི་བྱིར་དུ་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་དགོས་དོན་བཤད་པ། དེ་ཉིད་བདེ་སྒྲུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་
བྱིར་དུ་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་བསྟན་དོན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། ལུང་གི་གོ་རིམ་ལས་རྣམ་
འབྲེད་གསུངས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་ཞུ་བ་གསུངས་པའི་ཞུ་བ་སྤྱིར་བསྟན་ཉིད་འདིར་འཆད་
པས། འདི་དག་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤུན་འབྲེལ་བའང་ཡིན་ཉེ། རྩ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ❷ དེ་ནི་
རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཤུན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་འབྲེད་པ་བསྟན་ཅིན་པའི་འོག་ཏུ་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་བཞོད་དོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོ་ཆོན་བྱུག་ཏུ་ཅ་བཞི་རྣམས་ལུང་ལས་མ་
གསུངས་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ། ❸ རྣམ་བཞག་པ་བས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་

ནོ། །འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །མི་ལ་དུད་འགོ་ཡང་ངོ་། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ནས་བརྟུས། རྩེ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདུལ་བྱེད་ལས་བརྟུས། གཞན་རྣམས་ཁྱབ་ལས་བརྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། གཞན་རྣམས་ཁྱབ་ལས་བརྟུས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོངས་པ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་པ་ཁྱབ་ན་མེད་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་བོད་ན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་ན་མ་བཞུགས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ཁྱབ་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་དགོས་དོན་ཡོད་དེ། རྩེ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་རུང་མཐུན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རྣམ་པར་རེག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་ཆོག་ཆོགས་བསྐྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཆོགས་སྤྲ་མར་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུང་འདུལ་བྱེད་ལས། རྩེ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འབྲིག་ཆོག་སྤྱི་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གཞན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་བསྟན་བཀུར་བསྐྱགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སོགས་ཡུལ་མཆོན་མི་མཐུན་པ་སོགས་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུང་ཁྱབ་ལས། དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་རེ་རེ་ནས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དེ། འདིར་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ། ཆོགས་སྒྲ་མར་སྒྲིར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་ཆོག་
 ཆོགས་བསྐྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་ལས། སོར་བཤགས་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷང་བ་
 གླེ་ལྷའི་སྐབས་སུ་རྩན་སྒྲ་བའི་པམ་པ་སོགས་ལྷང་བ་བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 བའི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་རེ་རེ་ནས་དགོས་པར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ། འདིར་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 རུང་མཐུན་ཏོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷང་ལས། རྩན་སྒྲའི་པམ་པ་སོགས་ལྷང་བ་
 བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་དངོས་སུ་མ་
 བསྟན་ཀྱང་དེ་དགོས་པར་ལྷང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཏོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། སྒྲིར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ།
 ལྷང་བ་སྒྲིད་ཚུལ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྒྲིར་བསྟན་ཞེས་རྫོང་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལྷང་བ་ལ་སྒྲིར་^༡ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྟན་
 པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །དེའི་སྒྲགས་
 དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་གྱིངོ། །ཞེས་པ་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དེ་ལྷར་བརྫོང་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ན་འབྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་
 ལྷང་བ་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྷར་བརྫོང་། མགྱ་བ་སྐྱད་པ་ནི་
 དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ། །ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་
 ཡང་ངོ་། །སེན་མོ་དང་སོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་སྐྱད་གཞི་གཞན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
 དོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །དེ་ནི་སྒྲིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པ་རྣམས་སྒྲིར་བསྟན་གྱི་ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྷར་བརྫོང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ལ། ལྷུང་བ་ཀྱན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། སལ་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་
 ཀྱན་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་གསེ་རུང་དང་ལྡན་པ། བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ། བསྐྱབ་རྒྱན་གཅིག་པ། ལས་དང་
 པོ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ། བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསེར་
 རུང་དང་ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ། དེའི་སེལ་བ་བཤད་པ། དེས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་རྒྱ་ལ་
 སྐྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱངས་
 ལ་སྐྱེས་ཤིང་། སམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་མ་ཉམས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་སྐྱངས་པའམ་སྐྱངས་ཀྱང་
 མ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེས་ཀྱང་སམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་རྣམས་དེའི་སེལ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་བསྐྱར་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་
 སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་རྒྱ་ལ་སྐྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་
 བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲིམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྐྱངས་པའི་བྱིམ་པ་
 དང་དགེ་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱངས་པའི་བྱིམ་པ་འོ། །དང་པོ་དེས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་
 རྒྱ་ལ་སྐྱར་ན་ལྷུང་བ་མི་སྐྱེད་ཀྱི་སྡིག་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་
 རྣམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ལྷུང་བ་མི་སྐྱེད་དེ། ལྷུང་བ་
 སྐྱེད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པའི་མཆོམས་བཞག་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་གང་
 ཞིག །དེ་ལ་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེས་དེ་ལ་སྐྱར་ན་ལྷུང་བ་སྐྱེད་དེ།
 མཛོད་ལས། ❶ བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྒྲིམ་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱང་བྱིར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟེ་རྒྱ་ལ་
སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་ཀྱི། ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་སྦྱེད་དེ། དེ་གསུམ་
གྱིས་མཁན་སྟོབ་ཀྱི་བྱུང་བ་དངོས་སུ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལས་འདས་ན་སྦྲང་འདས་ཀྱི་ལྷུང་
བ་དང་། དེའི་སྟོགས་མཐུན་ལས་འདས་ན་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བུའི་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པའི་བྱིར་
ཏེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཁས་སྦྲངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
རོ། །དེའི་སྟོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྲངས་ཀྱང་མ་སྦྱོས་པའི་གང་ཟག་དེས་དེ་
ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཙམ་སྦྱེད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་།
དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་དགོ་བ་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་ཆགས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟེ་
རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་པར་ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་སྦྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དགོས་པ་བྱུག་དང་ལྟན་པའི་དགོས་པ་སྦྱབ་ཀྱས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ལས་
ཉམས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། ^①དགོ་སྟོང་པམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྟོམ་པ་
ཡོད་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཆངས་པ་མཆུངས་
པར་སྦྱོད་པ་ནམས་དང་ལྟན་གཅིག་གནས་པ་དང་ཡོངས་སྦྱོད་པ་དག་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦྲངས་པ་ནི་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཡིན་ན་དེས་
ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཐག་རིང་ཏུ་སྦྲང་བའི་བྱིར། དེས་ན་དེའི་སྟོམ་པ་ནི་མེད་པ་དང་འབྲ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དགོས་པ་དུག་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་
ལོངས་སྤྱོད་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
དང་། ལྷུང་བ་བྱེད་བཅོས་པས་འདག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་
དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་གོང་མ་སྒྲངས་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་
ཅིག །པམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་གིས་ལྷུང་བ་སྤེལ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་
དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྐྱེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྐྱེད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱེན་
དགེ་སློང་གིས་ལྷུང་བ་སྤེལ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཉེན་དགེ་
སློང་ནམ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད། བསྐྱབ་པ་བྱེན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བ་སྤེལ་ལྷུང་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་
བར་བསྐྱབ་ཆེགས་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱི། ཆེགས་སྤྲུལ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྐྱོར་བ་
བྱས་ནས། ཆེགས་སྤེལ་དགེ་སློང་གི་ཉེན་ལ་མཐར་ཐུག་བྱུབ་པ་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་
པར་མི་སྐྱེད་དེ། ཆེགས་སྤྲུལ་མར་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

ཁོ་ན་རེ། བསྐྱོན་རྫོགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་རྒྱ་བའི་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་བབས་
པའི་ཉེན་ལ་མཐར་ཐུག་བྱུབ་ན་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་
ཆེགས་གཅིག་པ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་བསྐྱབ་ཆེགས་མི་གཅིག་པའི་
བྱེད། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱེམ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་
ན། ཅ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། དགེ་སློང་གི་ཉེན་ལ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པས། བསྐྱབ་པ་དེ་
མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་དགེ་ཚུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་བསྐྱབ་ཆེགས་གཅིག་པའི་བྱེད།

གསུམ་པ་ལ། ཡང་དེའི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་
བསྐྱབ་པའི་རྒྱན་གཅིག་པ་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་རྒྱན་སྤྲུལ་ལ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བྱས་

ནས་བསྐྱབ་རྒྱན་སྒྲི་མ་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེས་པ་
དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོངས་པ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་ཡང་དེའི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པ་ལ་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟར་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་བཅས་པའི་མཆོམས་ལ་སྟོས་
པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^①མ་བཅས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྡེ་ལྔ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོར་བ་ནས་མཐར་
ཐུག་གི་བར་བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་ཏེ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་
གནས་པ་སྐྱོར་བ་དང་སེམས་འབྲུག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བས་གཞིར་བ་རྣམས་ལ་
ལྟར་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བཅས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ^②ཐ་སྐྱེད་
དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་པམ་པར་འགྱུར་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟར་བ་
ཡང་མི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་པལ་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡན་ལག་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
མཆོན་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟར་བ་པལ་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིག་གཅོད་
བཞི། པམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ལྟག་མ་དང་པོ་དང་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ལྟར་བ་རྣམས་
སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བའམ་མི་སྐྱེད་པར་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་བལ་ཁུར་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། ^③དགོ་སྒྲོང་གིས་སྒྲགས་སམ་སྒྲན་གྱིས་རང་ཉིད་མི་སྐྱེད་
བར་བྱས་ཏེ་མི་ཆོས་སྒྲ་མར་གྱུར་པ་སྐྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པོ་དེ་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་མི་དགོས་ཏེ།
དགེ་སློང་གི་ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའམ་མི་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་ལྷུང་བ་བདུན་པོ་དེའི་རྒྱ་
ལ་སྐྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་
ན། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་མཆོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། མཆོན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་སྤྱི་འབྲེལ་ལྷུང་བ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷུང་བ་
གཞན་རྣམས་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་མཆོན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་
ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བཅུ་ཅུ་བདུན་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་མཆོན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་
པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་དགེ་སློང་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱོར་བ་བྱས་
ན་མཆོན་འགྱུར་བའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཡང་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་
སློང་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ནས་མཆོན་གྱུར་
པའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་འབྲེལ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། བཅ་པ་
བཞི་དང་སྟུན་དང་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་འཆང་བ་དང་ནི་འཛོགས་པ་དང་། །སློང་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་དང་གསེར་དངུལ་དང་། །མངོན་མཆོན་ལྷུང་བཅེད་ཆོས་གོས་འཆོལ་
སོགས་གསུམ། །རྩུན་དང་འདོན་དང་མི་ཆོས་བདེན་སྤྱི་དང་། །སེམས་ཅན་འདེབས་
དང་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་གས་གཅིག་དང་། །འདུག་ནས་ལས་སོགས་གསུམ་དང་དུས་མིན་
ཟ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་སྟོག་ཆགས་བཅས་སྤྱི་དང་། །གཅེར་བྱ་དམག་དང་མེ་རེག་མ་
རྫོགས་དང་། །ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ཡོངས་པ་ཁུས་བྱེད་དང་། །དུད་འགྲོ་ཅུ་དང་སྐྱེད་དང་།

གཞི་མེད་དང་། །རྒྱན་མ་རྟོ་དང་མགོན་གཉིས་རིང་འདུག་དང་། །མ་གྲུས་སྤྱོད་གས་
གཅིག་ཆང་དང་དུས་མིན་འགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་འདུག །ཁབ་རལ་གདིང་
དང་གཡན་པ་བདེ་གཤེགས་ཆོས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་མཆན་
ཉིད་སྤྱི་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་དག་སྤོང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་
རྟོན་ལ་ལྷུང་བ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ཞིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། ལྷ་བཙུ་ཅ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷུང་བ་གཞན་རྣམས་སྤྱིད་པ་སྤྱིར་བ་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་བར་མཆན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་དགོས་ཏེ། དག་སྤོང་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་སོ་བརྒྱད་སྤྱིད་པ་ལ་སྤྱིར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་དག་སྤོང་པའི་
རྟོན་ལ་གྲུབ་དགོས། དག་སྤོང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཙུ་ཅ་
གསུམ་སྤྱིད་པ་ལ་སྤྱིར་བ་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་དག་སྤོང་མའི་རྟོན་ལ་གྲུབ་དགོས།
རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཞེ་དགྲ་སྤྱིད་པ་ལ་མཆན་གང་གི་རྟོན་
ལ་སྤྱིར་བ་བྲས་པའི་རྟོན་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དག་སྤོང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་སོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འབྲེན་པ་ནས་
ནི་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱུགས་པའི་བར། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ནས་ནི་སྤྱིན་བལ་ནས། །ཆེལ་
བའི་བར་དང་ལྷུང་བེད་འཆང་བ་དང་། །གཏད་པ་ལས་ལྷུང་དགོན་པའི་འབྲལ་སྤང་
དང་། །རས་ཆེན་སྤྱིད་དང་མ་བསྐྱོས་ལ་སོགས་བཙུ། །ཡང་ཡང་བྲང་བསོད་པ་སྤོང་བ་
དང་། །ཉལ་ཤོམས་བྲིམ་ན་འདུག་དང་འགྲོང་བ་དང་། །གདེངས་མེད་ཅེ་དང་མ་ལོན་བསྟེན་
པར་རྫོགས། །རས་ཆེན་སོ་སོར་བཤགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དག་སྤོང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཙུ་ཅ་གསུམ་ཡོད་དེ།
པམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྣམ་བཞི་དང་། །ལྷག་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བཙུ་གསུམ་

དང་། །སྤང་ལྷུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བཅུ་བཞི་དང་། །ལྷུང་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བཅུ་དང་
བཅུ་དེ། །སོ་སོར་བཤགས་པ་བཅུ་དང་ཉེས་བྱས་བཞི། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྩེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ལྷུང་བ་ཞེ་དགུ་ནི། བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་བཞི་དང་
འབྲལ་བ་དང་། །འཁྱར་འཇུག་པ་དང་ལེན་དང་བྱིན་འཕྲོགས་དང་། །བསྐྱོས་པ་བསྐྱུར་
དང་གསོག་འཛོག་སྤངས་པ་དང་། །རྩན་སྤྲ་འདོན་དང་མི་ཆོས་བདེན་སྤྲ་སྟེ། །འདི་
གསུམ་མ་གཉོགས་བཅུ་ཆོན་དང་པོ་དང་། །འབྲུ་བ་བསྐྱོ་བ་ཁྲི་དང་གདིང་བ་
དང་། །བྱིས་གཞོན་འབྱུང་བ་རིམ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། །སྤངས་པ་སྟོབས་དང་
འདུས་ཤིང་བ་དང་། །གསོག་འཛོག་བ་དང་བདེག་དང་གཟས་པ་དང་། །གནས་ངན་
ལེན་དང་བས་གཅོད་འདུན་པ་བསྐྱུར། །སྤིག་ལྷ་མི་གཉོང་སྤངས་པ་རྩེས་ཕྱོགས་
དང་། །བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་དང་འགྲོད་སྤྱེད་ག་ག་ཆོལ། །ལྷན་ཅིག་ཉལ་དང་དངངས་བྱེད་ལམ་
འགྲོ་དང་། །བསྐྱབ་པ་ཉར་འཛོག་སྤྲོང་དང་ཉན་ན་དང་། །མི་སྤྲ་འགྲོ་དང་མ་གྲུས་ཕྱོགས་
གཅིག་དང་། །སྤོ་གྲོང་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་བྱུང་གསོད་དང་། །ཁྲི་རྒྱང་གདལ་བ་སོར་མོ་གསུམ་
པ་སྟེ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་ལ་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ལྷུང་བ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དག་སྤོང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་དགག་བྱ་ཆེ་ཆུང་
མཉམ་པར་བཅས་ཤིང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ།
མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་གྱིས་སྦྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་
ཡིན་པས་སྦྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་སྦྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སེམས་
ཅན་སྦྱིས་སྦྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་སྦྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བམ་ལྷག་དང་པོ་
གཉིས་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ལ། མིས་སྦྱེད་པ་དང་། དུད་འགྲོས་སྦྱེད་པ་གཉིས། མི་མ་ཡིན་

པས་སྐྱེད་པའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་མེད་དེ། དེ་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འཆའ་བའི་ཉིན་
དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་བསད་པ་ལ་སྒྲོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །

མིས་སྐྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱེས་སྐྱེད་པ་དང་། མི་བྱེ་བྲག་པས་སྐྱེད་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྒོག་གཙོང་གི་པམ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། རྩན་སྤྲིའི་པམ་བ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་
 དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་སྐྱེད། རེག་པའི་ལྟག་མ་ལྟ་བུ་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་དང་། འདོན་པའི་
 ལྟང་བྱེད་ལྟ་བུ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྐྱེས་སྐྱེད། ལྟར་འདེབས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་
 སྒོགས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྐྱེས་སྐྱེད། འཕྲོ་འཕྲོགས་ཀྱི་སྤང་ལྟང་ལྟ་བུ་དགོ་སྤོང་
 པས་སྐྱེད། འབྲུང་འབྲུག་པའི་སྤང་ལྟང་ལྟ་བུ་དགོ་སྤོང་པས་སྐྱེད། བསྟེལ་བ་སྐྱེད་པ་ལྟ་
 བུ་དགོ་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེད། སྤེད་པའི་ལྟང་བྱེད་ལྟ་བུ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལས་སྐྱེད། གཙེར་བུ་མ་
 ལ་བས་འཕྲོ་པའི་ལྟང་བྱེད་ལྟ་བུ་སྤྲུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེད། སྤོང་པའི་སྤང་ལྟང་ལྟ་བུ་
 བྱིམ་པས་སྐྱེད་པ་ནམས་སྤྲུ་ཡོད་དོ། །བྱིམ་པས་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་བྱིམ་པ་སྐྱེས་སྐྱེད།
 དེ་ཕོས་སྐྱེད། དེ་ཕོས་སྐྱེད། དེ་གཉིས་ཀས་སྐྱེད་པ་ནམས་སྤྲུ་ཡོད།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོས་སྐྱེད་པ་ལ། དུད་འགྲོ་འདེབས་པ། སྐྱེད་པ། གསོད་པ་
ནམས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པ་ལ། འབྱུང་བས་སྐྱེད་པ་དང་།
འབྱུང་འབྱུར་གྱིས་སྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་སས་སྐྱེད་པ། ལྷ་ལ་ཅེ་བ་
ལྟ་བུ་ལྷས་སྐྱེད་པ། མེ་རེག་ལྟ་བུ་མས་སྐྱེད་པ། ལྷང་གིས་སྐྱེད་པའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷང་
བ་མེད་ཀྱང་། རྗེ་ཕྱོགས་དང་རྗེ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱད་པ་ལ་སྒྲུབ་པོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྱུང་འབྱུང་གིས་སྐྱེད་པ་ལ། རྩོན་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་སྐྱེད་པ།
ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་ལྟ་བུ་གནས་གིས་སྐྱེད་པ། གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་
སྐྱང་ལྟ་བུ་གོས་གིས། བྱི་རྩོམ་ཁ་བས་བོས་པ་ལྟ་བུ་བས་གིས། ལྷང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་

སྤང་ལྟ་བུ་སྤོང་སྤྱད་ཀྱིས། མྱོས་འགྱུར་འཁྱུང་བ་ལྟ་བུ་བཏུང་བས། གསེར་དངུལ་ལེན་པ་
ལྟ་བུ་ལོར་ཀྱིས། ས་བོན་ཀྱིས་སྦྱེད་པ་ལ། ས་བོན་སྦྱེ་བ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིར་ས་བོན་
ཀྱིས། འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་ནང་གི་ས་བོན་ཀྱིས་སྦྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀས་སྦྱེད་པ་ནི། མ་གྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འདི་
རྣམས་ལ་གཞིར་ཡན་ལག་ཅེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འདུཤེས་དམིགས་པའི་
གཞི། ཀྱན་སྦྱང་སྦྱེད་པའི་གཞི། སྦྱར་བ་འདུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཅོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་འདུཤེས་དང་། ཀྱན་སྦྱང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། དེས་པའི་འདུཤེས་དང་། གཞིར་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་དོར་བའི་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་
འདུཤེས་གཉིས། ཕྱི་མ་འདིས་ལྟར་བ་སྦྱེད་པའི་འདུཤེས་ཀྱི་གོ་ཆོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་
ཐེ་ཆོམ་བཟ་བས་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་ཀྱན་སྦྱང་། རིགས་འབྲེད་པའི་ཀྱན་སྦྱང་།
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཀྱན་སྦྱང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཏང་བ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་
བསྟན། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི།
རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་
སྦྱང་གསུམ་པོ་དེ་ཆང་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་དོན་གོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟར་བ་སོ་
དུག་ལ་དེ་གསུམ་ཆང་དགོས་ཀྱང་། ལྟར་བ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ཆང་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཆང་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་ལ་རང་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་
བཅོལ་བས་འགྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རང་གི་ལུས་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། ངག་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གང་རུང་རེ་རེས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཉིས་

ཀམ་བྱེད་དགོས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཅ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་
ནི། རྩལ་སྤྱི་པམ་པ་ལྷ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། བྱིན་སྒྲོགས་ཀྱི་སྤང་ལྷ་བྱ། བཞི་པ་ནི།
ཟས་བསོད་པ་སྤངས་པའི་སྤང་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། བཅ་པ་བར་པ་གཉིས་ལྷ་བྱའོ། །

བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། དོན་གོ་བ་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྷ་བྱེད་ལྷ་ལ། གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱབ་རྒྱལ་
ཐ་དད་པས་ལྷ་བྱེད་ལྷ་ལ། ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་ལྷ་ལ། བསྐྱབ་རྒྱལ་ཐ་དད་པས། བཅས་པ་ཐ་དད་པས།
ཀྱན་སྦྱོང་ཐ་དད་པས། གཞི་ཐ་དད་པས། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པས་ལྷ་བྱེད་ལྷ་ལ། ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་ལྷ་ལ་དང་
བྱག་གོ། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན།
གཉིས་པ་ནི། བཏང་བ་ཡང་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་
ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་རི་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཞི་པ་
ནི། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱི་མ་གཉིས་ནི། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་
བྱ་ལྷ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤྱི་དོན་བཤའ་བཞུག་ཏེ། །

གཞུང་གི་དོན་ལ། ལྷ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྦྱོར་བ་འཇུག་པ་ཡུལ་ཀྱི་
ཡན་ལག་། ལྷ་བྱེད་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་ལྷ་ལ་ཞུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤའ་བ། འདུཤེས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཞུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤའ་བ། སེལ་བ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་བཤའ་བ་
དང་ལྷ། དང་པོ་ལ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཞུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤའ་བ། འདུཤེས་
ཀྱི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཤའ་བ། ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞུང་དང་
བཅས་ཏེ་བཤའ་བ། མཆོན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤའ་བ་བཞི།

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཉམས་པས་ལྷུང་བ་
ལ་སྒྱར་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། མ་ཆགས་པས་ལྷུང་བ་ལ་སྒྱར་ན་ཉིས་བྱས་སུ་
འགྱུར་ཚུལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱང་བས་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་ན་ཉིས་
བྱས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉམས་པ་དང་། ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི་
ཡིན་ལ། གང་ཉམས་པ། གང་ལས་ཉམས་པ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་པ། ཚུལ་རི་
ལྟར་དུ་ཉམས་པ། དེས་སྡེ་ལྗེ་རྒྱལ་སྒྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ། དགག་སྒྱབ་ཀྱི་དོན་
ལ་དབྱུང་པ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྒྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཉམས་ན་ཅ་ལྷུང་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཉམས། གང་
ལས་ཉམས་ན། དགོས་པ་དུག་སྒྱབ་རུས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལས་ཉམས། གང་
གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་ན། བམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས། དེ་ལ་
མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱད་ལ་ཆེ་དེ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ། ཁྱིད་སོ་
ཐར་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་
བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཉམས་ན་ཅ་ལྷུང་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་ཉམས།
ཞེས་འཆད་རིགས་^①པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགོ་བསྟེན་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ཅ་ལྷུང་འཆབ་
བཅས་བྱང་བའི་བྲིམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བྲིམ་པ་དེའི་རྒྱད་ལ་དགོ་བསྟེན་དགོ་ཚུལ་དགོ་སྟོང་གསུམ་གའི་
སྟོམ་པ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དགོ་བསྟེན་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྟོམ་པ་བརྒྱད་པ་ལས། ^②སྟོམ་པ་སྒྲར་ཡང་
སྒྲང་བར་བྱ། །དེ་འདྲའི་དགོ་བསྟེན་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ཉམས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ། བོད་སྒྲ་རབས་པའི་

ལུགས་དགག་པ། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་^①རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཇི་ལྟར་
ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། པམ་པ་
བྱང་ན་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གཏོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་སྤར་སྤངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ལྷང་བ་ཕྱིར་
བཅོས་བྱས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་
དགའ་བ་ཅན་ལ་འཆབ་སེམས་མ་གཏོགས་པམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ནམས་བྱང་ཡང་
པམ་པ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར། ལྷང་སྤོང་ཆེགས་ལས། ^②དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་དགའ་བ་
ཅན་གྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་སྤྱད་ཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅབས་
པས་པམ་པར་མ་གྱུར་གྱི་འདི་ལ་ཇི་སྟེ་འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། པམ་པའི་སྡེར་
གཏོགས་གྱི་སྒྲོམ་པོ་སྦྱེ་བ་ཞིག་བྱང་བས་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། པམ་པ་བྱང་ན་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གཏོང་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ལྷང་གཞི་ལས། ^③དགོ་སྒྲོང་
གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགོ་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་།
ལྷ་གྱའི་སྤྲུལ་ཀྱང་མི་རུང་། དགོ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགོ་
སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་པ་བཅོམ་པ་ལྷང་པ་པམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ་
དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ལའི་
མགོ་བོ་བཅད་ན་སྒྲོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་
འགྱུར་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། པམ་པ་སྒྲོམ་

པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོད་ལྗན་དུ་ལུང་མ་མོ་བྲངས་
པ་ལས། ^①པམ་པ་བྱང་ནས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་
བྱས་ནས། ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོག་པ་ཅམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། རྣམ་འབྲེད་ལས། ^②དགོ་སྒྲོང་མ་སྒྲོང་མས་ཆོམ་རྒྱན་
པ་དུག་ཏུ་འཆི་བར་བྱས་ཏེ་འཆབ་པའི་སེམས་གཏན་མེད་ཀྱང་སྒྲོང་མ་པམ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲགས་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོ་སྒྲོང་དགའ་བ་
ཅན་ལ་པམ་པ་མ་བྱང་བར་གསུངས་པ་ནི་འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པའི་པམ་པ་མ་བྱང་
བ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་རབས་པ་དང་ལྗན་ཅིག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་ལྟར་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པ་དང་། འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་པམ་པས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་ཡང་
སྒྲོམ་པ་སྐྱར་བྲངས་^③ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་འདག་པ་དང་།
འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པས་པམ་པ་བྱང་ན་སྒྲོམ་པ་སྐྱར་བྲངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་།
ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། པམ་པས་སྒྲོམ་
པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་གཏོང་ན་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་
དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཁུ་བ་ལས། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་བསྐྱེན་རྫོགས་མ་
ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམ་ཆོགས་ལས། དེ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འབྲ་
བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ལྟག་
པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་
བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་དགོ་སྒྲོང་མའི་ཆོས་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་པ་
དེས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྣམ་འབྱེད་
ལས།^① རྩེ་ལྷུང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་པམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་
ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དགོ་
སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་པ་དེས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མི་ཆངས་སྒྲིད་ཀྱི་པམ་པ་བྱུང་བའི་དགོ་
སྒྲོང་ལ་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་གིས་པམ་པའི་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་
མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། རྣམས་ཁས། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། དགོ་སྒྲོང་རང་ཉིད་ན་རེ། བདག་གིས་མི་ཆངས་པར་སྒྲིད་པར་
བྱས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ།^② དགོ་སྒྲོང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་
སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ།
དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྷུང་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་རྣམ་
དག་ཅིག་དགོས་པའི་བྱིར། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་དགོ་སྒྲོང་དག་པ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེའི་དོན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའི་
ཡུལ་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ། གང་གིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བ་དེས་མ་གོས་པ་ཅིག་
དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་གང་ཟག་ཅིག་ལ་པམ་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཅིག་མི་སྐྱེད་
པར་ཐལ། པམ་པ་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།

ཞུ་བ་ལས། ❶གཅིག་ལ་ཡང་མཐར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ནི་པམ་པ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཆངས་
 སྲོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་སྒྲིང་ཞིང་རེག་པའི་བདེ་བ་
 བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། མ་བྱེན་ལེན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཐོབ་སྟོབས་སྐྱེས་པ་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་
 རྩིས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱེན་དགོ་སྟོང་གིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་
 སྟོན་ཀྱི་གྲལ་མཆོམས་སུ་འཁོད་པས་ཆོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ལ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐུན་ཆོགས་
 ལས། གང་གིས་ཟག་པ་ཟད་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་ཀྱི་གྲལ་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། པམ་པ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་བ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། པམ་པས་སྟོམ་པ་ཀུན་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ལུང་གཏམ་ཀྱི་གཞི་ལས། པམ་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ལ་དེས་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་
 ཏེ་བབ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཞུ་བའི་མདོ་དེས། བསྐྱབ་བྱེན་དགོ་སྟོང་བསྟན་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
 པ་མ་ཡིན་ཀྱི། མདོ་དེས། བསྐྱབ་བྱེན་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་སྟོང་རྣམ་དག་ལ་བྱེན་ལེན་
 ཆགས་པ་དང་། རུབ་ལྷག་ཉལ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་བསྟན་རྫོགས་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲ་
 བར་བསྟན་པ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་རང་ལུགས་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་མི་དགོས་པ་དང་། འཆབ་སེམས་སྦྱེས་ཀྱང་
 རུང་མ་སྦྱེས་ཀྱང་པམ་པས་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པའི་
 པམ་པ་བྱུང་ན་སྒོམ་པ་སྦྲར་སྒྲངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ཀྱང་མི་
 འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷུང་གིས་འབྱུག།
 རིགས་པས་ཀྱང་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ་པམ་པ་བྱུང་ཡང་འཆབ་སེམས་སྦྱེས་
 པ་དང་། མ་སྦྱེས་པའི་དབང་གིས་པམ་པ་ཆེ་འདི་ལ་འདག་པ་དང་མི་འདག་པའི་བྱང་
 པར་བཞག་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ❶ འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྦྱེས་ན་མཐའ་ལས་ལྷུང་
 པར་འབྱུར་རོ། །བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུག་སྟེ།
 བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོང་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་མཐར་ཐུག་བྱུག་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་ཆངས་
 སྦྱོང་གི་པམ་པ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་པམ་པའི་རྒྱར་འཆབ་
 སེམས་དགོས་པ་གང་ཞིག་མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་མཐར་ཐུག་དང་། འཆབ་སེམས་ཅིག་
 ཅར་དུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཆབ་སེམས་དགོས་
 པ་གང་ཞིག་། དེའི་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཅས་པ་དེ་དེའི་པམ་པའི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བྱུག་སྟེ། བཅུག་རིག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་བདག་གིར་བྱས་པ་དེ་
 དེའི་ཡན་ལག་གང་ཞིག་། དེ་དང་འཆབ་སེམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་རོ། །པམ་པས་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ། པམ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུད་ལ་
 དགེ་སྦྱོང་གི་སྒོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་ལྷུང་གིས་འབྱུག། རིགས་པས་ཀྱང་
 འབྱུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ། ལྷུང་བ་ལས། པམ་པ་བྱུང་བས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་སྟེ་
 བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བགྱིའམ། ཉེ་བ་འཁོར། འཆབ་

པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པས་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་ཏེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིགས་པས་འབྲུག་སྟེ། བཅ་པ་བྱུང་བའི་
གང་ཟག་དེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
པའི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། བཅ་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་
པ་དང་། བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྟོང་གིས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒར་གྱི་གྲལ་
ལ་འཁོད་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། བཅ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་སྐྱངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་
བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བཅ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྐྱེན་པ་ལ་ས་བོན་མེས་ཆོག་པ་ལྟར་སྐྱར་སྐྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་སྟོང་བའི་བྱིར།
དེ་ལ་དགོངས་ནས་དག་སྟོང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དག་སྟོང་དུ་མི་རུང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ནི། བཅ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྟེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་
སྐྱར་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྐྱེད་དེ། དེ་ལ་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མེད་
ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བྱུག་པ་ནི། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་བ་ལ་སྐྱར་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྐྱེད་པ་དེ་
དགག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནམ། སྐྱབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དགག་པའི་དོན་ཅན་
ཡིན་ཏེ། ཉམས་པས་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྐྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྐྱེད་དམ་
སྟམ་པའི་ལོག་ཏོག་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ནི། ཉམས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་སྐྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་ཞེས་བྱེད་ཡོད་
དེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དུ་ཁྱབ་བྱངས་པ་ལས། ❶ སྐྱར་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དང་བརྟེན་ཐབས་སུ་
གནས་པ་དང་། དང་པོ་འབྲུག་པ་དང་། མ་ནིང་དང་དག་སྟོང་མ་སྐྱར་ལྷུང་བས་ཉམས་

པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མ་སྐྱེད་པ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། དང་པོ་གང་ལ་མ་
སྐྱེས་ན་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྐྱེས་པ་སོགས་ལ་
མ་སྐྱེས། གཉིས་པ་གང་མ་སྐྱེས་ན། བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་སྒོ་མ་པ་དེ་མ་སྐྱེས།
གསུམ་པ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ན། བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་སྒོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་
འགལ་རྒྱུ་ཆང་ཞིང་མཐུན་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས། བཞི་པ་ཚུལ་རི་
ལྟར་དུ་མ་སྐྱེས་ན། བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་མ་
སྐྱེས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་སམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་མ་སྐྱེས་པ་
ལ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྒྱུ་མ་ཆང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེས་པ་
དེས་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་ལོ་ཆོད་མ་ལོན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རྟེན་
ལ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་མ་མཐའི་ལོ་ཆོད་དེ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཅིག་
དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དངོས་བསམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལོ་ཆོད་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་
བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་དང་ལྟན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་བའི་བྱིར།
འདོད་ན། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་མ་
ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པའི་རྟེན་ལ་མཆོན་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྟན་རྫོགས་
ཀྱི་སྒོ་མ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གྱིང་པོ་གཉིས་ལ་མི་ཉམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱུང་། ལྷ་པ། བསྟན་རྫོགས་
ཀྱི་སྒོ་མ་པ་སྦྱངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་
དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་དགེ་བ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ། མ་ཆགས་པས་ལྷུང་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་
སྒྱུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ^①མ་སྒྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲུམ་
པ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། ^②སྒྲོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་དང་། རྩོགས་མཐུན་ཀྱི་
ཉེས་བྱས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲངས་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། མཆོན་
ཉིད། གྲངས་ངས། གོ་རིམ་ངས་ཚུལ། སྒྲ་བཤད་པ། རབ་བྱུང་གསུམ་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཐམས་
ཅད་ཉེས་བྱས་སུ་འཛོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆེ་ལོང་རགས་རིམ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་
གི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྒྲོན་ས་ཉེར་ལྔ་ཡོད་དེ། དགོ་ཚུལ་པ་མ་
གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་ཏུ་བཅས་པ་བཅུ་གསུམ། དགོ་སྒྲོབ་མའི་རྟེན་ལ་བཅས་
པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་བྱུང་བུ་ཁས་སྒྲངས་པ་
བཅུ་། མཁན་པོའི་བྱུང་བུ་ཁས་སྒྲངས་པ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ^③གང་ཞིག་སྒྲོག་གཅོད་གཞན་ཀྱི་ནོར་འཕྲོག་དང་། །མི་ཆངས་
སྒྲོད་རྩུན་བཅོས་མའི་ཆང་ལ་སོགས། །གར་སོགས་སྒྲེང་སོགས་མལ་ཆེ་མཐོན་པོ་
དང་། །ཕྱི་རྩི་ཁ་ཟས་གསེར་དཔུལ་ལེན་པ་སྒྲོང་། །དགོ་ཚུལ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆུ་
ལོན་བཅེགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་པོར་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཉམས་པ། བྲིམ་པ་དང་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོང་བ་ལས་
ཉམས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ལེན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་ཉམས་པ་རྣམས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་བའི་ཆོས་རྩལ་དང་། རྩེ་མཐུན་ཀྱི་ཆོས་རྩལ་

ལས་འདས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཀའི་
 རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བཅས་པ་སོ་དུག །དགེ་སློབ་མའི་སྤར་གྱི་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སོ་དུག་ནི། སློག་གཙོད་བཞི་དང་མ་གྱིན་ལེན། །མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་རྩན་དུ་
 སྤོ། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་དགེ་འདུན་དབྱེན། །དེ་རྗེས་སྤྱོགས་དང་བྱིམ་སུན་
 འབྱེན། །ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོར་འབྲུ་བ་དང་། །ཟས་ཅུང་ལྷག་མས་སྤྱར་འདེབས་
 དང་། །བསྐྱབ་པ་སྤོང་དང་འབྲས་ཆེན་འགོབས། །ཆང་དང་སྤྱ་གར་རོལ་མོ་བྱེད། །རྒྱན་
 དང་ཁ་དོག་སྤོས་ཉུག་བྱེད། །ཁྲི་དང་སྤན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། །སྤྱོད་ཁ་ཟས་གསེར་
 དཔུལ་ལེན། །ཉམས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །སུམ་ཅུ་དུག་ནི་སྤངས་ལས་
 འདས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉམས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་སྤང་འདས་གྱི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་གསུམ་ལ་སྤངས་འདས་གྱི་དངོས་གཞི་མི་སྤྱོད་པར་སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་
 ཅམ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ❶ དེ་ཉམས་སྤྱོགས་མཐུན་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་
 སྟེ། །བྱིམ་པ་འབྲ་བར་ཤམ་ཐབས་མི་བགོ་ཞིང་། །ཁ་དོག་གཅིག་པ་ཁ་ཆར་ཅན་དཀར་
 མིན། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་བཤའ་མཛོད་ལས། ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི། །བཅུ་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་སྤྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གསུམ་གྱིས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་པར་ཐལ།
 ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤའ་ལས། སུ་སྤྱོགས་ཅན་གྱི་རྟགས་འཆང་བ་ནི་རྗེ་ལྷར་བྱིམ་པའི་རྟགས་
 འཆང་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ལ་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

དེ་གསུམ་ལ་སྒྲངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་
 མཁན་པོའི་བྱང་དུ་གཉེན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་འགལ་པར་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་བྱུང་སྟེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྒྲངས་པ་ལས་
 འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་ལྗན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་རབ་བྱུང་
 གིས་བྲིས་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་ཤམ་ཐབས་མི་བགོ་བ་དང་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་
 གོས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་དང་། ཁ་ཆར་ཅན་དང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་འཆང་བ་རྣམས་ལ་
 ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་མཛོད་ཀྱི་ལུང་དེས་གོས་
 ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སོགས་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 བཅུ་པོ་དག་ཏུ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་པལ་ཆར་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་
 བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཟུན་མོང་བའི་སྒྲངས་འདས་ཡིན་ན། སོ་བྱུག་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དག་ཚུལ་གྱི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན་བྱར་ཡོད་
 བཞིན་དུ་མ་བསྟེན་པར་ཞག་གཅིག་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ལྟར་བ་སྐྱེད། དེས་རང་གི་
 བྲིས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བཅུགས་པ་ལ་
 ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆར་འགྲེལ་ལས། ❶མི་གནས་པར་འདུག་
 པ་ལས་སོགས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིས་ས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། གཞི་
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ནི་མི་སྐྱོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ❷ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་བཅུག་པ་ཡང་འདོད་
 པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྲིས་བྱེད་པ་ནི་བྲིས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་
 དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་
 བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོད་ལྗན་

ལས།^①འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱང་བ་ནི་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁང་བ་དང་ལྷ་
ཁང་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་ཚུལ་གྱི་ཁང་
བ་དང་ཁང་ཆེན་བཅུགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁུབ་སྟེ།
དེའི་དོན་རབ་ཏུ་བྱང་བ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་བྲིམ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་
ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱངས་པར་ཁང་བ་ཁང་ཆེན་བཅུགས་ན་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་
བ་དང་། དེས་བསྐྱངས་ནས་དེ་ལྟར་བཅུགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པ་ལྟང་
དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྒྲི་ནས་དང་། དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒྲི་ནས་དང་།
བྱེད་ལས་གྱི་སྒྲི་ནས། རོ་བོའི་སྒྲི་ནས། མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲི་ནས་བསྐྱུ་བ་
དང་ལྷོ། །དང་པོ་ལ། མཁན་པོའི་བྱང་དུ་སྐྱངས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། སྒྲི་བ་
དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་སྐྱངས་པ་ལས་འདས་པའི་དེ་གཉིས་ལས། ཉམས་པ་རྣམས་གསུམ་དང་
པོ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་
དང་། འདུལ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མི་ཆངས་སྒྲིད་ཀྱི་པམ་འབྲའི་
ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྒྲིམ་པ་གསོ་བའི་
ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷུང་བ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ལས། འཆབ་སེམས་དང་
བཅས་པའི་པམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་བཞི་དང་པོ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ལ། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་ཡང་པམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་
དང་། བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་སུ་ཡང་འདུའོ། །ལྷ་པ་ལ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ། བག་ཡོད་ཀྱི་དེ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་མི་
མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷུང་བའོ། །ཅ་བ་བཞི་པོ་དེ་དང་པོ་དང་། སྒྲིས་འགྱུར་འབྱང་

བ་གཉིས་པ་དང་། གཞན་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དག་ཚུལ་གྱི་ཅ་བ་བཞི་
 སྟོང་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་ན་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཅིང་ཕྱིས་
 དེས་སྤངས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ❶ མི་གསོད་ལ་སོགས་བཞི་
 རྣམས་ཀྱིས། །དག་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །དག་སྟོང་བཞིན་དུ་དག་ཚུལ་
 ཡང་། །ཕྱིས་ནས་སྟོམ་སྐྱེའི་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་ཚུལ་གྱིས་
 སྟོམ་འགྱུར་སྤང་དགོས་ཏེ། སྟོམ་འགྱུར་འཁྱུང་བ་དེ་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
 པ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་ཞེས་བག་མེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་
 རྣམས་སྟོང་དགོས་ཏེ། བློ་གར། ལྷོ་རྩལ་མོ་རྣམས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་
 པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ❷ བློ་གར་སྐྱུ་དང་རྩལ་མོའི་
 སྐྱེ་ཡང་རུང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་རང་ངམ་གཞན་མི་བྱ། །དེ་ལས་འཁོར་བ་ལ་
 ཆགས་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མཁན་སྟོབ་གང་རུང་
 གི་བྱུང་དུ་ལུས་ངག་གང་རུང་གིས་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་
 པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤངས་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་མཆོན་ཉིད། །སྤངས་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་
 གང་ཞིག །བྱེད་ལས་པམ་པ་དང་འབྲུ་བའི་སྟོན་ས་བཞག་པ་པམ་འབྲུའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་སོ་སོར་
 ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་ཏུ་རུང་བ། སྤངས་འདས་སུ་གྱུར་པའི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་
 བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

བཞི་པ་ནི། ཕུན་མོང་པའི་སྤངས་འདས་དེ་ལ་བརྒྱུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། མི་མཐུན་
 སྟོགས་ལས་སྟོག་པའི་རིམ་པ་དེ་ལ་བརྒྱུར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་བྱ་

བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་མང་པོ་སྤང་མི་རུས་སོ་སྟེན་པའི་ཞུམ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་
དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་བག་ཡོད་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ནི་མི་
མཐུན་སྒྲིགས་སྤྱི་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་རྩ་བ་བཞི་སྟེ།
དེ་ནས་སྒྲིམ་འབྱུར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནས་གཞན་རྣམས་དེ་ལ་སྒྲིམ་ཏེ་ཡང་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བཅ་འབྲེལ་ཉེས་བྱས་བཞིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་
དགེ་བ་བརྟུལ་དང་པོ་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་བཞག་། ཕྱི་མ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ལྷའི་གོ་རིམ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གོ་རིམ་
དང་མཐུན་པར་བསྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱན་འབྲེན་པའི་
ཆེ་དང་པོར་གོ་གར་དང་སྤྱད་དང་རོལ་མོའི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པས་བསུ་བར་བྱེད། དེའི་རྗེས་
སྤྱད་བྱེད་པ་འདོགས་པ་དང་། མེ་རྟོག་འཛོར་བ་དང་། སྒྲིམ་ཉུག་པར་བྱེད། དེ་ནས་མལ་
སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བཞག་ནས་བཟའ་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད། དེ་
ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

དྲུག་པ་ཡོད་དེ། མཁན་སྒྲོབ་གང་རུང་གི་དྲུང་དུ་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་
པ་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྫོགས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དེ་དག་ཉེས་བྱས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་པར་
མ་རྫོགས་ཤིང་ཞེས་སོགས་ལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་སྤེ་ལྷའི་
ལྷང་བའི་རྒྱ་ལ་སྤྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྤྱོད་དེ། ཉེས་བྱས་ཅམ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོགས་མཐུན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉེས་མེད་དང་པོར་བཤད་པ་དང་། སྟོགས་མཐུན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོ་སྤྱོད་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟོན་ལ་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡོད་ལ། དགོ་ཚུལ་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟོན་ལ་ལྷུང་མེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འཆང་བ་དང་ནི་བྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་རྟོག་བ་དང་། །རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག །སྤངས་ཏེ་བ་བར་བྱེད་པ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛིག་བ་དང་། །སྤྱོན་ཤིང་འཛིག་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །རྩ་སྤྱོན་མི་གཅོད་འདོར་བ་དང་། །ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། །ཆེ་འཛིག་དགོན་པའི་བྲལ་སྤང་དང་། །གསོག་འཛིག་བྱེད་དང་དགོ་ཚུལ་ཉལ། །མི་སྤྱོད་འགྲོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན། ལྷུང་མེད་བྱེད་ནི། དགོ་ཚུལ་གྱི་བྲིམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་རྒྱབ་ལྷག་ཉལ་སྦྱེད་ལ། དགོ་ཚུལ་ནང་པན་ཚུན་ལ་མི་སྦྱེད་པས། དགོ་ཚུལ་ཉལ་ཞེས་བྱེད་དུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དགོ་ཚུལ་གྱི་ཤིང་གཅོད་པ་དང་ས་བོན་འཛོམས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲན་རིགས་ཀྱི་སོ་སོར་འདྲན་མི་རིགས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཤིང་གཅོད་པ་དང་ས་བོན་འཛོམས་པ་གཉིས་འབའ་ཞིག་པ་དགྲ་བཅུའི་ནང་དུ་གྲངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་འདྲན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། དགོ་སྤྱོད་མས་ཤིང་བཅད་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་། ས་བོན་བཅོམ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱབ་ནས། དེ་གཉིས་ལྷུང་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོགས་མཐུན་དངོས་ནི། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ❶ དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྤྱོད་དགག་དབྱེ་བཅས་པ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་

ནི། །སྒྲངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །རྟགས་དང་སྒྲོང་དང་སྒྲོད་དང་ནི། །ལོངས་སྒྲོད་ཕྱར་གཡེང་འདོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་དང་ནི་གནས་པ་དང་། །མ་གུས་མི་སྒྲོང་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟགས་གྱི་གཞི་ལ། ལུས་གྱི་རྟགས། གོས་གྱི་རྟགས། སྒྲོད་སྒྲུད་གྱི་རྟགས་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲངས་འདས་ནི། སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་ཆད་ལྟག་འཛོག་པ་ནི་བྱིམ་པའི་རྟགས་སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པའི་བཤགས་བྱ་ཡིན་ཏེ། བར་མའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་བ་སྒྲང་གི་སྐྱ་ལྟར་འབྲེག་པ་དང་། མ་གནང་བའི་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱ་བྲེག་པ་ནི། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། བྱིམ་པའི་རྟགས་གྱི་སྒྲང་བྱ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པས་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་འདི་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཞེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲངས་འདས་ནི། བྱིམ་པ་དང་སྐྱ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གོས་འཆང་བ། སྐྱ་གོས་མཐང་གོས་གདིང་བ་གཡར་པོ་ཚུན་ཆད་གྱིས་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། བྱིམ་པ་དང་གོས་ཆ་འབྲ་བ་དང་། རབ་བྱུང་གི་གོས་ཡིན་ཀྱང་ཁ་དོག་ཆད་དབྱེབས་གྱོན་ལུགས་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲངས་འདས་ནི། ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྟན་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། ལི་དང་ཀོ་བ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་སྒྲོད་སྒྲུད་འཆང་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་བའི་གཞི་ལས་སྒྲངས་འདས་ནི་རང་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་འཆང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། བྱིམ་པ་ཉི་དུ་མིན་པ་ལ་སྒྲོང་མི་རིགས་པའི་བས་གོས་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྟོད་སྟུང་གི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཁབ་རལ་བྱེད་
དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི་བ་སོའི་ཁབ་རལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ལོངས་སྟོད་གི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། ཕྱི་ངོའི་ཁ་བས་དང་སྟོས་
འགྱུར་འཐུང་པ་ལྟ་བུ། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི་སྟོག་ཅོང་ལ་སོགས་པ་བ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ལྔ་པ་ཕྱར་གཡེང་གི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། གར་སོགས་སྤེང་སོགས་
མལ་ཆེ་མཐོ་ལ་ལོངས་སྟོད་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི་ཆུ་ལ་རྒྱལ་བ་ཅེ་བ་ལས་
སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དྲུག་པ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦངས་འདས་ནི། མི་ཆངས་སྟོད། མ་བྱིན་ལེན།
ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གི་གཞི་ལས་གྱུར་པ། རྩན་དུ་སྦྲ་བའོ། །དང་པོའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི་ཁུ་བ་
འབྱིན་པ་དང་། འབྲིག་ཆེག་སྦྲ་བ་ལས་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་དེ་ནི། དག་སྟོང་
མ་ལས་བས་གོས་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པའི་དེ་ནི་སྤ་མ་ཆེག་རྩབ་དག་འབྲལ་ལོ། །

བདུན་པ་གཞོད་པའི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། སྟོག་གཅོད། དག་འདུན་གི་
དབྱེན། དེ་རྩེས་ཕྱོགས། བྱིམ་སུན་འབྱིན་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། སྟོད་པ་བྱིས་
གཞོན། འགྲོད་པ། ག་ག་ཆེལ་དང་དངངས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་གནས་པའི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། དག་འདུན་གི་གནས་ནས་
དབྱུངས་བའི་མཆོན་མི་མཐུན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་
ནི་བྱིམ་པ་དང་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཡུན་རིང་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་པ་མ་གུས་པའི་གཞི་ལས་སྦངས་འདས་ནི། མཁན་སྟོབ་དང་། དཀོན་
མཆོག་སོགས་ལ་མ་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནི་གྲོགས་ཆངས་པ་^①
མཆུངས་པར་སྟོད་པ་ནམས་ལ་མ་གུས་པའོ། །

བཅུ་པ་མི་སྒྲོར་པའི་གཞི་ལས་སྒྲངས་འདས་ནི། གསོ་སྒྲོང་དབྱར་གནས་དགག་
དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྒྲིགས་
མཐུན་ནི་དབྱར་གྱི་དམ་ཆེག་མ་བསྐྱངས་པ་དང་དབྱར་རལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། དགོ་ཚུལ་པ་མ་དང་དགོ་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིགས་
མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལས་འདས་ན། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བུའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
སྒྲར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་། བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་སེམས་ཅམ་གྱིས་འདག་
པར་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དོན་བཤད་པ། དེའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།
འབྲ་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་སྒྲེ་པའི་ལྷགས་བཤད་པ། སྒྲ་
རབས་པའི་ལྷགས་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བའི་རང་ལྷགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྒྲེ་བ་ན་རེ། བམ་པའི་སྒྲར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པོ་སྒྲེ་བ་དེ་དག་
པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲ་རབས་པ་ན་རེ། བམ་པས་
སྒྲོམ་པ་གཏོང་བས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་པམ་པ་དག་པའི་བྱིར་དེ་བྱིན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་ནི། བམ་པས་སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་ཡང་བམ་པས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་
པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་པམ་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་མེད་དེ་དག་
པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །པམ་པ་དང་པམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཅས་
དག་པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་མི་སྒྲིན་དེ། དེ་ལྟར་བྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་
ལྟར་བྱིན་ཀྱང་ཅ་ལྟར་འཆབ་བཅས་ཆེ་འདི་ལ་དག་པར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བམ་པ་དང་པམ་འབྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཅས་བྱང་བའི་

གང་ཟག་དེ། ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ནམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ནམ་ས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^① ཚུལ་ཁྱིམ་ས་འཆལ་བ་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དགོ་འདུན་དབང་ངོ་། །དེ་ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཅ་ལྷུང་འཆལ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ས་བོན་མེས་ཆེག་པ་ལྟར་སྤྲར་སྟེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ། སྤྲ་རབས་པ་ནམ་ས་ན་རེ། སྒོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་པམ་པ་དང་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་འཆལ་མེད་དག་པའི་ཕྱིར་བྱིན་པའི་སྒོམ་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས། བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་རེ། སྒོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་པམ་པ་དང་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་འཆལ་མེད་དག་པའི་ཕྱིར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟོད། ཆེ་རི་སྟོད་འཆོའི་བར་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་བར་མའི་དགོ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་འདྲ། གང་དང་འདྲ། གང་ལས་འདྲ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་འདྲ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྟོང་དེ་འདྲ། གཉིས་པ་ནི། དགོ་སྟོང་ནམ་དག་དང་འདྲ། གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་སྟེད་པའི་རྟེན་དུ་འདྲ། བཞི་པ་ནི། དགོ་སྟོང་ནམ་དག་དེས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་རྒྱལ་སྤྲར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྟེད་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྟོང་དེས་སྡེ་ལྡེ་རྒྱལ་སྤྲར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྟེད་པའི་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདྲའོ། །དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་ཕྱིར་སྤྲར་ཀྱི་ལྷུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་སྤྲ་བར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དག་བཅོམ་བདེན་སྟེའི་ལྷུང་བ་ནམ་ས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱིན་ལས་གྲོལ་

བའི་ཕྱིར། འདྲ་ཡུལ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ལ་ཁ་ཅིག ། འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་སྟེ། རྣམ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་ལས། ^① རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟ་ལོ། ། འཆལ་ཁྲིམས་དེ་རྒྱས་འཕེན་མ་
བྱུང་། ། དེ་གཉིན་པོ་དང་གཞི་ལ་བརྟེན། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་བསྟན་
ཚིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པའི་དགོ་སྤྱོད་དེ་ལ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མས་མ་
གོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་ཚིགས་ཀྱི་
སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡིན་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་སྤྱོད་ཆོས་ཐུག་ལྟན་གྱི་^② བྱུང་
ཆོས་སུ་བསྟན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་གཉིས་སོ་སོར་སྦྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷག་མས་གོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། འདི་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་
སྐབས་མེད་དོ། ། ཞེས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དེས་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་དག་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་གོས་པ་དགོས་པར་བསྟན་གྱི་བཅས་
རྒྱུ་གི་ལྷག་མ་སོགས་ཀྱིས་^③ གོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་འུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྤྱོད་དེ་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་
དེ། བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལས་གྱི་ཞོག་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགྲུ་པའི་རྒྱབ་ཞོག་ལས། བྱང་སེམས་
ལ་ནི་སྒྲར་སྒྲངས་པས་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་སྟེ་ལ། ཐེག་པ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་སྒྲར་
སྒྲངས་ཀྱང་དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་
བསྟན་པར་ཚིགས་པ་དང་མ་ཚིགས་པ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

སྤྱི་ལ་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤང་བའི་ཤོག་བྱ་བ་རྒྱ་དང་ད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཤོག་ལས་
ཀྱང་།^①སྤྱི་ལ་མཆོན་དང་ལྡན་པ་དག་སྤང་ལྟ་བུ་དང་། མཆོན་མིན་པ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་
པ་ལྟ་བུ་དེ་གཅིག་པས་དག་སྤང་གི་བྱིན་ལེན་གསོག་འཛོག་གིས་བསྐྱབ་བྱིན་གྱི་བྱིན་
ལེན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་བྱིས་ལས་བྱུགས་
རྟོག་མཛད་པར་བྱ།

རང་ལྷགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སམ་པ་འཆབ་བཅས་དང་འཆབ་མེད་གང་གིས་ཀྱང་
མ་གོས་པའི་དག་སྤང་དེ་འདྲ་ཡུལ་གྱི་དག་སྤང་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་དག་སྤང་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སམ་
པས་མ་གོས་པ་དགོས་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞུང་དོན་ནི། བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྤང་
ཆོས་ཅན། དག་སྤང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྗུང་བ་སྤེལ་སྤྱེད་པའི་རྟེན་ཏུ་
འདྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དག་སྤང་རྣམ་དག་ལ་བྱིན་ལེན་ཆགས་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་པར་མ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
ཁྱོད་གྱི་བྱིན་ལེན་ཆགས་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྤང་ནང་སམ་ཚུན་གྱི་བྱིན་ལེན་མི་
འཆགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཟས་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྤང་སམ་དག་
སྤང་མ་ལ་བྱིན་ལེན་མི་འཆགས་ཏེ། དེས་བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྤང་ལ་བྱིན་ལེན་མི་
འཆགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དག་སྤང་མ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་སྤེལ་འདོམས་གཞི་སྤྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་དཔོན་གཞི་གཉིས་ཀ་
དག་སྤང་གི་རྟེན་ལ་བྱུབ་དགོས་ཏེ། ཁྲིམ་པ་དག་བསྐྱབ་དག་ཚུལ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་
སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་དག་སྤང་གི་རྟེན་ལ་དཔོན་གཞི་བྱུབ་ཀྱང་ལྗུང་བ་འོག་མ་ན་སྤྱད་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཆོགས་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དག་

སྒྲོང་གི་རྟེན་ལ་སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་བྱིམ་པའམ་དགོ་ཚུལ་དུ་བབས་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་
གཞི་བྱ་བ་ཀྱང་དེ་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་སྐྱེད་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འོན་
ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མི་གསོད་པའི་སྒྲོར་བ་བྱས་ཏེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བབས་པའི་
རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བྱ་བ་ན། སྟོན་གཙོད་ཀྱི་པམ་འབྲེ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དགོ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི་སྟོན་བལ་དང་ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་གདན་
བྱེད་པ་བཀག་པས། མོན་དར་སོགས་དེ་ལས་བཟང་བ་དང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་སོགས་
ཀྱང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྫས་བཀག་པ་བས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །འདྲ་བ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས། དགོ་སྒྲོང་པ་མར་མཆན་འགྱུར་བའི་དབང་
གིས། མ་བྱིན་ལེན་ཀྱི་པམ་པ་ལྟ་བུ་མཆན་ཉིད་སྒྲི་འབྲེ་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་མེད་
ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ་རྟེན་དུ་མཆུངས་
པའི་བྱིར། མཆན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མཆན་གྱུར་པའི་
དབང་གིས་སྒྲོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྷུང་བ་ཆེ་བ་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་
མས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པོ། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྐྱེས་པ་གཞན་ཀྱི་
ལུས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཅིང་དགོ་སྒྲོང་མས་
སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྲོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཆན་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་པ་
གཞན་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྲོར་བ་བྱུ་བ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཀྱི་སྒྲོམ་པོར་མི་
འགྱུར་བའི་བྱིར། མཆན་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་སྒྲོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཉེས་པ་ཆུང་བ་
ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྐྱེས་པ་གཞན་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྲོར་བ་ཚུམ་

བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཆོན་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྱུར་བ་གྲུབ་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ན་སྤང་པའི་དོན་གྱི་སྒྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དབང་གིས་མཆོན་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བའི་ལྷུང་བ་ཆེ་བ་ཆུང་
བར་འགྱུར་གྱི་ཆུང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་མ་རེག་པམ་གྱི་སྒྱུར་བ་ཅན་
མཆོན་གྱུར་པའི་ཆེ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ།
བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཆོན་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་
ཀྱང་ཆུང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་མ་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཅན་མཆོན་
འགྱུར་བ་ན་འབྱེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་
བའི་བྱིར་ཏེ། ན་སྤང་པ་ནི་རང་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མཆོན་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་
ལྷུང་བ་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་མས་ལྷུང་བ་བྱེད་ལྷག་པོ་ཞག་དགུ་ལས་
ལྷག་པ་བཅངས་པ་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་གིས་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་
བཅངས་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ཀྱང་། དགོ་སྒྲོང་གི་རྟེན་ལ་ཞག་དགུ་བཅངས་པའི་ཞག་
དགུ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགོ་སྒྲོང་མར་མཆོན་འགྱུར་ཀྱང་སྤང་ལྷུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤང་གྱི་
ཞག་དགུ་པོ་དེ་དགོ་སྒྲོང་མར་མཆོན་འགྱུར་བའི་ཞག་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་ནི་ཆ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མཆོན་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡོད་པ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་བྱེད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཅན་དགོ་སྒྲོང་མར་
མཆོན་འགྱུར་བ་ན་ལྷུང་བྱེད་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར། དགོ་སྒྲོང་མ་འཁོར་མང་པོ་འཛོག་
པའི་ལྷུང་བྱེད་ཅན་མཆོན་འགྱུར་བ་ན་ལྷུང་བ་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཞིང་

མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དག་སྒྲོང་པ་མ་ལ་ལྷག་མ་བཅས་
 བའི་ཉེས་བྱས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན། མཆན་འགྱུར་རྗེས་སུ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོ་མགུ་
 སྒྲོད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་བཅས་ཉེས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཉེས་པ་
 བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དག་སྒྲོང་པའི་ལྷག་མའི་དངོས་
 གཞི་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་མགུ་བ་སྒྲུད་པ་མཆན་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་པའི་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་མགུ་བ་ཞག་
 རྒྱུ་སྒྲོད་དགོས་ཤིང་། དག་སྒྲོང་མས་ཟླ་བ་ཕྱེད་སྒྲོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཞག་ལྷའི་
 བར་དུ་མགུ་བ་སྒྲུད་པའི་དག་སྒྲོང་པ་དག་སྒྲོང་མར་མཆན་འགྱུར་བ་ན་མགུ་བ་ཟླ་བ་
 ཕྱེད་སྒྲོད་དགོས། ཞག་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་མགུ་བ་སྒྲོད་པའི་དག་སྒྲོང་མ་དག་སྒྲོང་པར་
 མཆན་གྱུར་པ་ན་སྒྲར་ཞག་རྒྱུ་གི་བར་དུ་མགུ་བ་སྒྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགུ་བ་
 སྒྲུད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་
 བོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆའི་ལུས་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་དག་
 སྒྲོང་གིས་སྒྲེས་པ་གཞན་དང་ཤ་ལ་རེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་མཆན་མོ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་
 དངོས་གཞི་ལ་སྒྲུམ་པོ། སྒྲུར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དེས་བྱུང་མེད་དང་ཤ་རེག་པ་དང་བཅས་
 ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན། དངོས་གཞི་ལ་ལྷག་མ་སྒྲུར་བ་ལ་སྒྲུམ་པོ། དག་སྒྲོང་མས་ཤ་རེག་
 པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱུང་མེད་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་དངོས་གཞི་ལ་ལྟར་བྱེད། སྒྲུར་བ་
 ལ་ཉེས་བྱས། དེས་སྒྲེས་པ་དང་ཤ་རེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་ན། དངོས་
 གཞི་ལ་པམ་པ། སྒྲུར་བ་ལ་སྒྲུམ་པོ། དེས་ན་ལྟར་བ་སྒྲེས་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་གང་ལ་ལྟར་
 བ་འབྱུང་བའི་དེའི་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་བའི་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་གྱི་འདས་མ་འོངས་གྱི་ལུས་

དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་གིས་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་དེ་ལྟར་ཉལ་བ་ན་མཐར་
 ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་བྱད་མེད་དུ་མཆོན་གྱུར་པ་ན། དགེ་སློང་ལ་
 སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ཉེས་བྱས་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལྷག་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ལུས་ད་ལྟར་བ་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག །སྐྱོར་བའི་དུས་
 སུ་ལུས་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཡིན། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་མཆོན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱད་མེད་དུ་མཆོན་འགྱུར་
 ན། སྐྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་བྱད་མེད་
 གཞན་དང་དེ་ལྟར་ཉལ་བ་ན། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་སྐྱེས་
 པར་མཆོན་འགྱུར་ན། སྐྱོར་བ་ལ་རེག་པའི་ལྷག་མར་གཏོགས་པའི་སྒྲིམ་པོ། དངོས་གཞི་
 ལ་ཡང་སྒྲིམ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་མས་བྱད་མེད་གཞན་དང་དེ་ལྟར་ཉལ་བ་ན་མཐར་
 ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པར་མཆོན་འགྱུར་ན། སྐྱོར་བ་ལ་
 ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་རེག་པམ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པར་
 མཆོན་འགྱུར་ན། སྐྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིམ་པོ། དགེ་སློང་མས་སྐྱེས་པ་
 གཞན་དང་དེ་ལྟར་ཉལ་བའི་སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ན། དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བྱད་མེད་དུ་མཆོན་འགྱུར་ན། སྐྱོར་བ་ལ་སྒྲིམ་པོ། དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་བྱེད་
 ཡིན་ནོ། །རང་འགྲོ་བ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། ས་
 མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྒྱད་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དུད་འགྲོའམ་མི་མ་ཡིན་པ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་མི་བསད་པ་ན་པམ་པ་དང་། མི་ལས་སྐྱེས་པའི་དུད་འགྲོའམ་མི་མ་ཡིན་པ་
 བསད་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བྱེད་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་
 རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཤེས་རྒྱུད་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། འགྲོ་
བ་གཞན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་བཟུང་བའི་ལུས་འདི་ཉིད་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་
མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས།
དཔེར་ན། མིའི་འགྲོ་བ་བས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་ལ།
མིའམ་མི་མ་ཡིན་པའམ་དུད་འགྲོའམ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསད་ན་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་ལ་པམ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་མིའི་འགྲོ་བ་
པ་བསད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྦྱར་བ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དང་པོའི་སྦྱར་བ་ལ་སྒྲོམ་
པོ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ་དང་ལྷུང་བྱེད་ཉེས་བྱས་གྱི་སྦྱར་བར་འགྱུར་བའི་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བའི་འགྲོ་བ་བས་དེ་ལྷུང་དུ་བསྦྱར་བ་ལ་དེ་
དག་ཏུ་འདུཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསད་ན་མཐར་ཐུག་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གཞིའི་
དུས་སུ་ལྷུང་བའི་འགྲོ་བ་པ་བསད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་ལ་དེ་ལྷུང་བསད་ན་
མཐར་ཐུག་ལྷུང་བྱེད། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐོ་ཡོར་ལྷ་བྱ་ལ་དེ་འདུཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
བསད་ན་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། བསད་བྱ་གང་ཡང་མ་བསད་པའི་ཕྱིར།
སྦྱར་བ་དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་པོ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་ལ་འདུཤེས་གཙོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་མིའི་ལུས་དེ་ཉིད་སློག་གཙོ་བོ་
གྱི་པམ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་མིའི་རྟོན་ལ་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས། དག་
བཙུམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་སློག་གཙོ་བོ་གྱི་པམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བསྐྱེད་དེ།
སྒྲོན་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལུས་དང་། ཕྱིས་དག་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལུས་
གཉིས་འཕེན་བྱེད་གཙོ་བོ་གིས་འཕངས་པའི་མིའི་ལུས་སུ་རིགས་གཙོ་བོ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

སྒྲོབ་པའི་རྟེན་ལ་གསོད་པའི་སྒྲོར་བ་གྲོས་བྱེད་བཅུམས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་
 རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་
 གསུངས། མཛོད་ལས། ^①བསྐྱུན་འོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་སྒྲོབ་པའི་རྟེན་ལ་
 འཆི་བར་ངེས་པའི་མཆོན་བསྐྱུན་པའི་འོག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་མཆོམས་མེད་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་བསྐྱུན་ནོ། །བསྐྱུན་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དང་
 བོར་ལོ་དུག་གི་ནང་དུ་སྐྱེན་ནང་ཆངས་ཅན་གཉིས་པ་བྱེད་པར་བཅུམས། དེ་ནས་ཉེས་
 པ་དེ་མེད་པའི་བྲིམ་པར་བབས། སྐར་ཡང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཏེ། གཉིས་པ་བྱེད་པའི་
 སྒྲོར་བའི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དང་། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་གཅིག་འབྱུང་བས་
 བཤགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོང་བ་ནི་ཐ་
 དད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཀུན་སྒྲོང་བསམ་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དང་བོར་
 ཆང་ལྷག་གི་ཁང་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་བཅུམས་ནས་དེ་རྗེས་དེའི་བསམ་པ་བཏང་སྐར་
 ཡང་དེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། སྒྲོར་བའི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་
 གཉིས། དངོས་གཞི་ལྷག་མ་གཅིག་བྱུང་བས་བཤགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། བཏང་བ་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས། བཅས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་
 དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲོང་གིས་བྱི་ཚྭ་སྒྲོག་པ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཐོས་པ་ལ་
 གཞི་སྒྲོག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་
 ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་རྗེ་སྐྱེད་པ་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཉེས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ཀུན་སྒྲོང་གི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་གྱི་
 ལྷུང་བ་དང་དེའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀུན་སྒྲོང་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་

ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་སྒྲི་དོན། མི་ཆངས་སྒྲི་དོན་གྱི་པམ་པ་དང་། ལུ་བ་
འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་ཆ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་ཆར་གཏོགས་གྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་ཀྱང་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་བཞད་པའི་སྒྲི་དོན། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། ། ལྷུང་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། ། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་ཆ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་། ཆའི་ལྷུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། པམ་པ་བཞི།
བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ། གསོག་འཛོག་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་ཆ་ཅན་དང་།
པམ་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་དང་། དབྲེན་བྱེད་གྱི་ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
གཞན་ནམས་ཆའི་ལྷུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྒྲི་དོན། མི་ཆངས་སྒྲི་དོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་ནི་
འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་དང་། གཉིན་བྱེད་གྱི་ལྷག་མ་སོགས་ཡིན། རྒྱ་བའི་ཆར་གཏོགས་ནི་
བྱེན་སྒོགས་དང་བསྐྱར་སྐྱར་སོགས་ཡིན། གསོད་པའི་ཆར་གཏོགས་ནི་ས་བོན་དང་
སྒྲི་བ་འཛོག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་སྒོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་ལོངས་སྒྲི་དོན་པའི་ལྷུང་
བྱེད་ནམས་ཡིན། རྒྱ་སྒྲི་ཆར་གཏོགས་ནི། དག་བཅོམ་བདེན་སྒྲི་ལྷུང་བྱེད་དང་།
པམ་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་དང་། དབྲེན་གྱི་ལྷག་མ་ནམས་ཡིན། པམ་པས་
སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆར་གཏོགས་ནི་ལྷག་མས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན།
དབྲེན་བྱེད་གྱི་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་ནི་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། བཀའ་སྒྲོ་
མི་བདེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ནི་བསྐྱབ་པ་ནི་བར་འཛོག་པ་སྒྲོང་བ་དེ་ཡིན། གསོག་འཛོག་
ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཆར་གཏོགས་ནི་ལག་ཉ་མཆམས་བཅོས་སོགས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། མི་ཆངས་སྒྲི་དོན་གྱི་པམ་པའི་ཆར་
གཏོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་ཅིང་ཀུན་སྒྲོང་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་
པའི་སྒྲི་དོན། སྐྱར་བ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱར་བ་ཐ་དད་པའི་

སྒྲོ་ནས་ལན་དུ་མ་བརྒྱས་པ་ལ་མཐར་ལྷོ་ཐང་ཆང་ཡང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་པམ་པར་
 མི་འགྱུར་གྱི། སྒྱུར་བ་ཉེས་བྱས་སོ་སོ་དང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྒྲོ་མ་པོ་འགྱུར་བས་
 བཤགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྱུར། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱས་ལྟར་བ་ནམ་པར་
 མི་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་པལ་ཆེར་བྱས་པའི་ཁང་བ་དང་
 གདན་ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲོང་རང་ཉིད་དེའི་འཕྲོ་བྱེད་པ་ལ་ལྟར་བའི་དངོས་གཞི་མི་སྒྱེད་
 དེ། བྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ལྟར་བ་དེ་སྒྱེད་པ་ལ་གང་
 དགོས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དེ་ལ་ལྟར་བ་འོག་མ་ན་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 ན་སྒྲོང་བ་དག་གིས་ཆ་ཉིད་ནི་ན་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྩེ་ལྷའི་དངོས་གཞི་
 སྒྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོ་མ་ཐ་བས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པས་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་མི་
 དགོས་ཏེ། འདི་མི་དང་དུད་འགྲོ་གང་ཡིན་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོ་མ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 བསད་པ་ལ། མིའི་འགྲོ་བ་པ་ཡིན་ན་པམ་པར་དང་། དུད་འགྲོ་ཡིན་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
 བའི་སྒྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོ་མ་ཐ་བས་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྱུར་བའི་ལྟར་བ་སྒྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་
 གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དུད་འགྲོ་ལ་ནི་མིར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོག་བཅད་ན་སྒྱུར་བ་ལ་
 སྒྲོ་མ་པོ། དངོས་གཞི་ལ་ལྟར་བྱེད། མི་ལ་དུད་འགྲོར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསད་ན།
 སྒྱུར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་པམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྱུར་ཏེ། སྒྱུར་བ་ལ་ནི་འདུ་
 ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དངོས་གཞིའི་ལྟར་བ་སྒྱེད་པ་ལ་གང་བསམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་ཏེ། མི་གསད་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་མི་མ་ཡིན་པ་བསད་པ་དང་། མི་
 མ་ཡིན་པ་གསད་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་མི་བསད་པ་ལ་དང་པོའི་སྒྱུར་བ་སྒྲོ་མ་

པོའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར། དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ།
 བསམ་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མི་ཆངས་སྒྲིད་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་ལ་གང་
 བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། དཀར་ཤམ་ལ་ནི་མི་ཆངས་པར་སྒྲིད་
 པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲི་བསངས་ལ་དེ་སྒྲིད་པ་དང་། ལག་བསམ་ཁུ་བ་དབྱུང་
 པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཡན་ལག་གཞན་ལ་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་ལ་དངོས་གཞི་སྒྲིད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་བྱད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས། རྩན་སྒྲས་པ་ལ་གང་བསམ་པ་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷ་
 སྒྲིན་ལ་རྩན་སྒྲ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་སྒྲས་ན་ལྷང་བ་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། མི་ཆངས་སྒྲིད་འབྲིག་ཆེག་
 སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་ལ། འབྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྒྲང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷང་བ་གཅིག་སྒྲིད་པ་ལ་ཡན་ལག་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པའི་
 རང་ནས་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་སྒྲིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་ལ་སོགས་
 དུ་མ་མ་ཆང་ན་ཆེས་ན་སྒྲིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ་དུད་འགྲོ་ཡན་
 ལག་ཏུ་བྱས་ན་ཆེས་ན་སྒྲིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྒྲིད་
 པ་ཉིད་དོ། །དུ་མ་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་། །མི་ལ་དུད་འགྲོ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས། བྱད་མེད་གྱིས་བསྒྲིད་པའི་ལྷང་བ་མི་ཆངས་སྒྲིད་རེག་པ་བསྟེན་བཀྱར་
 བསྒྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འབྲིག་ཆེག་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་ལ་རྩ་འཁུལ་མ་ཐོབ་
 པའི་བྱད་མེད་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། རྩ་འཁུལ་དང་ལྡན་པའི་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆེག་

སོགས་སྤྲུལ་གྱི་དངོས་གཞི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་འབྲུལ་གྱི་ཚེས་
 ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རེག་
 པའི་ལྷག་མ་དང་འབྲེན་པའི་ལྷག་མ་དང་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་དག་ལ་རེག་བྱ་
 རེག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་ཉམས་པ་དགོས་ཏེ། ཉམས་ན་སེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ། །ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།
 སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉམས་པ་དང་ཆ་འདྲ་བས་རེག་པའི་ལྷང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་མི་
 སྐྱེད་དེ། སེན་མོ་དང་སོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རྩལ་པ་དང་སྤྲུང་དག་ནི་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞི་མེད་བག་ཅུ་དག་འདུན་དབྱེན། །མི་ཚེས་དབྱེན་བྱེད་ཁང་པ་
 དང་། །ཞེས་བཞུགས་བཞེས་ངོར་འབྲུབ་དང་། །སྤྲིག་ལྷ་ལྷག་མས་སྐྱར་འདེབས་
 སོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེར་མི་ཡིན་པ། བསམ་པ་རང་བཞུགས་དུ་གནས་པ།
 མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་མ་ཡིན་པ། སྤྲེལ་ཤོན་གོ་བ་སྟེ་ཐ་སྟད་ལྷ་ལྷན་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་ཏེ། མའི་འགྲོ་བ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་བཞུགས་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དོན་གོ་བའོ། །སྤྲེལ་
 བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། རེག་པའི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཐ་སྟད་ཀྱི་
 ཡུལ་སྤར་དང་འདྲ་བ་མི་ཡིན་པ་སོགས་དགོས་ཏེ། རེག་པ་ནི་ཐ་སྟད་དང་འདྲའོ། །ཞེས་
 གསུངས། སྤོང་བ་དང་སྤོང་རིགས་པའི་སྤང་བ་སོགས་བྲིམ་བས་སྐྱེད་པའི་ལྷང་བ་ལ་
 རང་དང་ནོར་གཅིག་པའི་བྲིམ་པ་ཐ་སྟད་ལྷ་ལྷན་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་དང་།
 སྤོམ་པ་སྤངས་གྱིང་མ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་གྱིང་ཉམས་པ་ལ་ན་སྤྲུང་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་བ་དང་མ་ཆགས་པ་དང་ཉམས་པ་དག་ནི་བྱེད་ཉིད་

ཁྱིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དབྱེན་སོགས་སྒོ་གྲུང་བཞི་པོ་དང་། །བྱེན་སོགས་བརྟན་པ་
སྒོས་བསྐྱར་དང་། །སྒྱེན་དང་སྤ་མ་སྒྱུར་བ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་དང་བཞེས་ངོར་
འབྱ། །ཞེས་བའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བའི་ཡུལ་དུ་དགོ་སྒོང་མཆན་དང་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། དགོ་སྒོང་དང་དགོ་སྒོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་
བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ཅོ། །མཆན་དང་ལྷ་བ་ཁས་སྦྱངས་པ་དག་གིས་ནི་རང་
གི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

འཁྱུར་འདུག་གོས་ལེན་བལ་སྦྱེལ་དང་། །མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། །ཟས་
དང་ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱུ་དང་སྒྱུར་བཅུག་པའོ། །ཞེས་བའི་ལྷུང་
བ་འདི་དག་སྐྱེད་བའི་ཡུལ་ལ་དགོ་སྒོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་མ་ཉམས་པ་དང་ལྷ་
བ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགོ་སྒོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་
བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ཅོ། །ལྷ་བ་ཁས་སྦྱངས་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་
ཆོས་། །རུབ་ལྷག་མ་ལོན་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད། །ཅེས་བའི་ལྷུང་བ་འདི་དག་སྐྱེད་པ་ལ་
བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཅན་ཡུལ་དུ་དགོས་ལ། བསྟེལ་བ་སྤྱད་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་ཁྱིམ་
པ་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཁྱིམ་པ་ལ་ནི་
རྟགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བས་ན་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས། འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ་
སོགས་གོས་དང་སྒོད་སྤྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ། གསོག་འཛོག་དང་སྤངས་ནས་བ་
སོགས་བས་ཀྱིས་སྐྱེད་བའི་ལྷུང་བའི་ཡུལ་ལ། སྤྱིར་རབ་བྱུང་ལ་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྷན་
བའི་བས་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྫས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་ཆད་དང་
ལྷན་པ་ལས་སོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རྩན་སྤྱ། འབྲུ་བ། ཟས་སྒྱུར་དུ་བཅུག་

པ། ཡང་ཡང་བ་བ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་བ་བ་ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་
ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྷུང་བྱེད། སོར་བཤགས་བཞི་རྣམས་ལ་རང་ཁོ་ནའི་བསམ་པ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་བ་
དང་། གསོད་པ་མ་གཏོགས་པའི་བཅོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པའི་ཡུལ་ཕོ་ཉ་
བ་ལ་སྦྲེལ་ས་དོན་གོ་བ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། གསོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དོན་གོ་བ་
ཅམ་གྱིས་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །སྦྲེལ་ས་ཉིད་ལ་
ཡོད་པ་སྟེ་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་ཏུ་རྒྱ་བ་དག་ལ་གཞན་པའི་འོ། །ཞེས་གསུངས།

སྦྲེལ་ས་ལེན་པའི་ཉེན་ལ་སྦྲེལ་ས་དོན་གོ་བའི་པར་མི་དགོས་ཏེ། སྦྲེལ་ས་ལེན་
ཀྱང་དོན་གོ་བ་ཅམ་གྱིས་སྦྲེལ་ས་ཉེན་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་དེར་མ་བཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དག་སྦྲོང་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་པའི་
སྦྲེལ་ས་དོན་གོ་བའི་པར་མི་དགོས་ཏུ་སྦྲེལ་ས་ལ་མཐོལ་བ་བཅའས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ།
ལྷུང་བ་མཐོལ་བའི་སྦྲོད་ལ་སྦྲེལ་ས་དོན་གོ་བའི་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེ་ནི་སྦྲོད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མི་ཆོས་སྦྲེལ་ས་དང་འབྲེག་ཆེག་སྦྲེལ་ས་སོགས་ཀྱི་དག་གི་རིག་
བྱེད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་སྦྱེད་པ་ལ་སྦྱིར་དག་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་
པ། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། སྦྲེལ་ས་གསལ་ཕོ་ཡིན་པ། མ་ནོར་པར་མཐོན་སུམ་ཏུ་སྦྲེལ་
བའི་ཡན་ལག་རྒྱུག་ལྷན་དགོས་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ན་ན་སྦྲེད་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
དང་ཕོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལྷགས་ལ་སྦྲོན་པ་ནི། དག་
གི་འོ། །རང་གི་འོ། །བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གསོད་རྒྱ་གཉིས་
དབྱེན་དང་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་བཅོལ་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བསྦྱེད་པ་ལ་ཕོ་ཉ་བ་རང་
གིས་བསྐྱོས་ནས་དངོས་སུ་བཅོལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རང་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་བྱེད་ཏུ་

བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་ལ་ཕོ་ཉ་བ་རང་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱོས་པ་
མི་དགོས་ཏེ། རང་གིས་བསྐྱོས་པའི་ཕོ་ཉ་བ་དེས་བརྒྱད་ནས་གཞན་བསྐྱོས་པས་ཀྱང་
ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པར་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
བསྐྱུ་བ་ནི་མདོ་ཆོན་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་འབྲེད་ལས་བརྟུས་པ་བཞི།
འདུལ་བྱེད་ལས་བརྟུས་པ་གཅིག །གཞིའི་ཁྱུ་བ་ནས་བརྟུས་པ་གཉིས་ཏེ། བདུན་མ་
གཏོགས་ལྷག་མ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་བདུན། རྣམ་འབྲེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཁྱུ་བ་ནས་བརྟུས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་པར་འབྲེད་པ་རྟོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་
རྣམས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག །བཅས་ལྡན་དག་སྤོང་གིས་འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་མི་ལ་
གང་དུ་འདུལ་ཤེས་ཀྱང་རུང་བསད་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞོན་ཁྱུ་གཙུག་ལྷུང་ཙུ་
གྱིས་རང་གི་པ་ལྷུང་ཡ་ན་ལ་དག་བཅོམ་དུ་འདུལ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་བསད་པས་དག་
བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་པ་བསད་པ་གཉིས་ཀའི་མཆམས་མེད་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བའི་
བྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བསད་ན་སྤོང་པོ་ཙུ་
སྐྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱུ་བ་ལས། ❶མི་ལ་མི་ལགས་པར་འདུལ་ཤེས་ཏེ་འགྲུམ་ན་ཅིར་འགྱུར་
སྤོང་པོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཆམས་མེད་
རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་
ལས། ❷གང་ཞིག་གིས་པ་དག་བཅོམ་པ་བསད་ན་ཡང་དེ་ལ་མཆམས་མེད་པ་ནི་གཅིག་
ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། པ་
དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་བསད་པའི་མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་
འབྱུང་བ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བསད་པ་ལ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་
 མི་འབྱུང་སྟེ་དེའི་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་གསོད་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞོན་ལུ་གཙུག་
 སྤང་ཅན་ལ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་གཉིས་འབྱུང་
 རོ། །ཞེས་སྤྲུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་འགྲོད་པ་སྤྲུམ་ནས་བཤགས་པ་ལ་བསྐྱུལ་
 བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེས་
 ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་པ་གསོད་པའི་སྒྲུབ་བྱས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་
 འཆི་ངེས་ཀྱི་མཆོན་བསྐྱུན་ནས་བསད་པ་ན་པ་བསད་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་
 མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶ བསྐྱུན་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་འཆི་ངེས་ཀྱི་
 མཆོན་བསྐྱུན་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་ཤི་བ་ན་པམ་པ་དང་དག་བཅོམ་
 པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རང་ངེས་པ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་ལ་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
 པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་
 ལས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞོན་ལུ་གཙུག་སྤང་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།
 རྒྱལ་པོ་ཡུའ་ཡ་ན་བསད་པ་ན་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོམས་མེད་གཉིས་བྱས་ཏེ། པ་བསད་པའི་
 ཕྱིར་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདིར་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས། ❷ ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་
 ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་།

ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སོ་ཐར་གྱི་
 སྒོམ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་དེ་སྤྱི་དུ་ད་ལྟར་བའི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་
 བོ་དང་ལྡན་ཏེ། མཛོད་ལས། ❶ སོ་སོ་ཐར་གནས་རི་སྤྱི་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་
 གྱི། །ནམ་རིག་མི་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། དང་པོ་བྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
 ལ་ལུས་ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཁན་སློབ་གྱི་བརྟུན་པ་
 ལྟར་སྤྱང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ལུས་ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 ཏེ། མཛོད་ལས། ❷ དང་པོའི་ནམ་རིག་ནམ་རིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱ་བའི་
 ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་དེ། སྤྱི་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་བྱིར། ལུས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ།
 ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོམ་པ་སྤྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་ཡོད་པའི་
 བྱིར། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་
 དབྱེབས་ཡིན་ཏེ། ❸ ལུས་ནམ་རིག་བྱེད་དབྱེབས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ངག་གི་སྤྱི་ཡིན་
 ཏེ། ❹ ངག་ནམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྤྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་བྱེད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་
 བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །བྱེད་ཆོས་གསུམ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་
 རྒྱར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ངོ་བོ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་རིགས་
 འདྲའི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་། གནས་སྐབས་མ་གཡེངས་པས་སེམས་བཅས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བར་མ་ཟད་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་

སྟོམས་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས་།^①གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྩེས་འབྲེལ་
 གང་། །འབྲུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུ་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བཛོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོམ་པ། སྟོམ་མིན། བར་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་
 སྟོམ་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་གསུམ་ཡོད། རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལྷང་མ་བསྟན་མེད་དེ། རྣམ་རིག་མིན་ལྷང་བསྟན་མིན་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་
 ལས་།^②བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
 གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་
 མ་མེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་
 གསུངས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྲས་
 དངོས་སུ་མ་བྱས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རང་རྒྱད་ལ་འབྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ།^③རྣམ་གསུམ་ཇི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་
 མ་དང་པོ་ནི་ད་ལྟར་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 འདས་པའི་འབྲུང་བས་འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་། ད་ལྟར་ཀྱི་འབྲུང་བས་བསྟན་པའི་རྒྱ་བྱས་
 རྣམ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་རང་སའི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་བྱས་
 པ་ལས་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་སྟེས་པའི་ས་དེའི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་

བྱས་པ་ལས་སྒྲི་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^①འདོད་གཏོགས་ནམ་རིག་མིན་སྐད་
 ཅིག །སྒྲི་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྒྲི། །ཟག་བཅས་ལུས་དང་དག་གི་ལས། །རང་
 གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུ་བྱས། །ཟག་མེད་གང་དུ་སྒྲིས་པའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནི། ཀུན་དགའ་རྩ་བ་གཙུག་ལག་
 ཁང་། །མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། །སྒྲི་བྱར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་
 དུས་སྒྲི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྒྲི་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ། ཀུན་གཏོང་དང་། གསོ་ཞོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག །སོ་ཐར་གྱི་སྒྲི་པ་ཀུན་གཏོང་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་གི་སྒྲི་གཙུག་གི་པམ་པ་འཆབ་
 བཅས་སྐད་པའི་ཆེ་སྒྲི་པའི་དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་བེད་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ། རྒྱས་པ། ཉམས་པ། གསོ་ཞོར་དུ་འདོད་པ་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། སྐད་འདུལ་བ་ཁ་ཅིག །ལྷང་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཙུ་ཙ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་
 རུང་གཅིག་བྱུང་ན་དེའི་ངོ་སྒྲུལ་གྱི་གཉེན་པོ་སྒྲི་པ་ཙ་བ་ནས་གཏོང་ཞིང་སྒྲི་པ་ལྟག་
 མ་ནམས་ཆང་བར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཆབ་སེམས་སྐྱེད་ན་སྒྲི་པ་ལྟག་མ་ནམས་ཀྱི་
 དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ཞིང་ཕྱིར་བཅོས་སྒྲི་མེད་ཅིང་གང་བཏང་བ་དེ་སྒྲི་པ་སྐྱེད་མེད་
 རོ། །འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེད་ན་སྒྲི་པ་ལྟག་མ་ནམས་ཀྱི་དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་ཞིང་གང་
 བཏང་བེན་པའི་སྒྲི་པ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྒྲི་ནས་གསོ་ཆབ་ཏུ་བཞུགས་སྒྲི་རུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བེད་ན། ལྟག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷང་བས་རང་གི་ངོ་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲི་པ་ཐམས་
 ཅད་གཏོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆད་ལྟན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲི་པ་ཙ་བ་ནས་ཉམས་པ་ལ་སྒྲི་པ་བྱིན་པས་གསར་དུ་སྒྲི་
 བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲི་པ་སྒྲི་པ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་དབང་གིས་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་དབང་གིས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བས་གཏོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 པ་ཁས། སློང་བ་བྱུག་པའི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་
 འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་ལ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སློང་བའི་སྡོམ་པའི་
 རྩལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་སློང་བདུན་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །དགེ་སློང་པ་མའི་སྡོམ་པ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྡོམ་པའི་རྩལ་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་
 རྩལ་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་དེ་མི་
 ཆངས་སློད་ཀྱི་པམ་པའི་ཆར་གཏོགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་ཆངས་སློད་ཀྱི་
 པམ་པའི་གཉིན་པོ་སྡོམ་པ་བཏང་བེན་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱེན་པའི་ལྷག་མའི་གཉིན་པོ་སྡོམ་པ་
 ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དགེ་སློང་གཅིག་ལ་མེ་རེག་དང་ས་རྩོ་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་
 བ་གངས་མེད་འབྱུང་བ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་རེག་གི་ལྷུང་བ་དངོས་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་
 ཀྱི་སྡོམ་པ་བཏང་བེན་ཅིང་སྡོམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་གསོ་ཤོར་ལ། ཁ་ཅིག །ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྡོམ་པའི་
 རྩལ་མི་གཏོང་ཡང་སྡོམ་པའི་རྒྱས་པ་གཏོང་ཞིང་ཕྱིར་བཅོས་ན་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཏུ་རུང་
 འོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྡོམ་པ་དང་། སྡོམ་པའི་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་པ་གསོ་ཤོར་ལ། འདུལ་འཇོག་ཁ་ཅིག །ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་
 བའི་ཆེ་སྡོམ་པ་རྩལ་དང་རྒྱས་པ་གསོ་ཤོར་མིན་ཡང་ཉམས་ཚུལ་གསོ་ཤོར་ཡིན་ཏེ།
 ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་རང་གི་ངོས་སྤྲུལ་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་ལས་
 ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྡོམ་པ་ལྷག་མ་ཆང་བར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཆབ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་

དག་དང་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉམས་ཤིང་འཆབ་མེད་ཀྱི་རྣམ་དག་ཙམ་
ལས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །

མཁས་པ་དམར་སྟོན་ན་རེ། སྤྱིར་སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ལ་སྟོས་ནས་སྟོམ་པ་ཀུན་
གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ། ཤི་འཕོས་པ། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བའི་
ཆེ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་ནས་གཏོང་བའི་བྱིར། བམ་པ་སྟོམ་པའི་གཏོང་ཤོར་དང་།
ཀུན་གཏོང་གང་གི་སྟོན་པ་ཀྱང་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བམ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་ལ་དགེ་
སྟོང་པ་མའི་སྟོམ་པའི་རྣམ་ཚང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉམས་ཚུལ་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་ཉམས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་ཆེ་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་དགོས་པ་
སྐྱབ་རུས་ལས་ཉམས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཙམ་
བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་
སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཅ་ལྟང་
སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་སྟོགས་ལ་བཙོན་པ་བྱས་པས་
ཆེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་
དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱད་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས། ❶ དགེ་སྟོང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་དང་། མ་བྱིན་
ལེན་སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོག་གཅོད་
ཀྱི་ཕམ་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་ལས་

ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དགེ་བསྟན་དགེ་ལྡན། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་
གསུམ་རིམ་པས་མཛོས་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སློག་གཅོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སློང་བའི་དགེ་
སློང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློག་གཅོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སློང་བའི་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་དེ་དགེ་
སློང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློག་གཅོད་སློང་བའི་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་ལས་ཉམས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ཞིང་། སློག་གཅོད་
ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སློང་བའི་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློག་
གཅོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སློང་བའི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་ལས་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སློག་གཅོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སློང་བའི་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་ལས་མ་ཉམས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ❶ དགེ་བསྟན་ཉིད་
དང་། དགེ་ལྡན་ཉིད་དང་། དགེ་སློང་ཉིད་དག་གིས་སྤྲུམ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱི་
མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁྱོད་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་
སློང་བའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་བཞིན་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གང་
ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་བྱས་ཅམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཁྱོད་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ❷ ཉམས་

པ་ལྟར་བ་ལ་སྒྲི་རྒྱུ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བཅ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་
 རྒྱུད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་མ་གོས་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་སྒྲུབ་རུས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་
 རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅ་པ་འཆལ་བཅས་
 ཀྱིས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྤང་བྱ་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་རྒྱུ་གངས་
 མེད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་གཞི་གངས་མེད་པ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་
 གཅིག་ལ་ཡང་ལྟར་བ་རིགས་གཅིག་པ་གངས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན། སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་བྱུང་བའི་བསྒྲུབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་ཉིད་ལ། སྒྲར་
 ཡང་སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གངས་མེད་འབྱུང་
 སྒྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིན་པོ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིག་པའི་སྒྲི་རྒྱུ་གངས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པ་
 གཅིག་ཉིད་སྤང་བྱ་སྒྲོང་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིག་པའི་སྒྲི་རྒྱུ་དུ་མར་བཞག་རུང་བའི་བྱིར། དགོ་
 སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་བདུན་དང་ལྟན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་
 སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། སྒྲིམ་པ་ཡང་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་དགོས་
 པའི་བྱིར། དགོ་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་རྒྱུ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་ཚུལ་གྱིས་
 ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་དང་རྒྱན་སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཆོག་རྒྱབ་ངག་འབྲལ་
 སྒྲོང་བར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། ❶ སྒྲིམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་
 བཞིན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལྟར་ལས། ❷ སྒྲིན་ཀྱི་དགོ་
 སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་སྒྲོང་བ་བདུན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། འོད་

ལྷན་ལས། དག་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་ནི་སྤོང་བ་བདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གསུམ་དག་གི་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྤྲོམ་པའི་
 གཏོང་ཚུལ་ཀྱན་གཏོང་ཡིན་ཏེ། དག་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་སྤོང་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་
 བཏང་ནས་གཞན་མ་བཏང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་ལ་སྤོང་བ་
 བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་བཏང་ནས་གཞན་མ་བཏང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཚུལ་
 ཡང་། ཀྱན་ཉམས་ཡིན་ཏེ། སློག་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དག་
 སྤོང་དེ་སློག་གཅོད་སྤོང་བའི་སྤྲོམ་པ་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་གཉིས་ཀ་ལས་
 ཉམས་པ་བཞིན་དུ། སྤོང་བ་གཞན་དུག་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་གཉིས་ཀ་
 ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ལུས་བས་གཏོང་སྟེ། སྤྲོམ་པའི་མི་
 མཐུན་སློགས་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། འཁོས་པས་གཏོང་སྟེ། དེ་ཁས་སྦངས་པའི་
 དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་། མཆོན་ལན་
 གསུམ་གྱུར་པས་གཏོང་སྟེ། སྤྲོམ་པའི་རྟོན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དག་བའི་རྩ་བ་ཆད་པས་
 གཏོང་སྟེ། སྤྲོམ་པའི་རྟོན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་མཆོན་མའི་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པ་ལས་གཏོང་སྟེ། ཁས་སྦངས་པའི་དུས་ལས་འདས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་སྤེལ་ན་རེ། རྩ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། རྒྱུད་ངོ་ཆ་མེད་
 པ་དང་བྲེལ་མེད་པས་གང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོས་དམར་པའི་སྤེལ་ན་རེ། ལུང་གི་
 དམ་ཆོས་རྒྱབ་པས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། དེས་བསྐྱབ་པའི་མཆོམས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ནི། ལུང་གི་དམ་ཆོས་རྒྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲོམ་པ་སྤར་
 ཡོད་མི་གཏོང་སྟེ། ལུང་གི་དམ་ཆོས་རྒྱབ་ཀྱང་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་མ་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་སྤར་མེད་གསར་དུ་མི་སྒྲི་སྒྲི། སྒྲིམ་པ་འབོགས་པའི་ཆེ་ག་རྣམ་
དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཆེ་གྲེ་ཐག་སྒྲི་བ་ན་རེ། ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགེ་སྒྲིང་དེ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པའི་རྣམས་
ཆང་བར་ཡོད། སེམས་རྒྱུད་ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་^①གོས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ཁ་ཅིག་ལ་རྟོར་ཡང་ཡོད་ལ་བྱ་ལོན་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ^②བསྐྱབ་པ་ལུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། །མཆན་གཉིས་
དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །ཅ་བ་ཆད་དང་མཆན་ལས་འདས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་
གཏོང་། །ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ་སྒྲི། །གཞན་དག་དམ་ཆས་རྒྱབ་པ་ལས། །ཁ་ཆེ་
རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལས། །བྱ་ལོན་རྟོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་ཤི་འཕོས་པའི་
ཆེ་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཏང་ནས་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྒྲིམ་པ་
མངོན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཤི་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དེར་སྒྲིས་པའི་ཆེ་གཏོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་འོག་མའི་
རྟོན་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་ཤི་འཕོས་པས་བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་
གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
གཏོང་། ཐག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཐོབ་པ་ཅ་བ་
ནས་གཏོང་བ་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་ནས་འཇིག་རྟོན་པར་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་སྒྲིས་ནས་ཐག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ཡོད་དེ།

ཞུགས་པས་འབྲས་གནས་ཀྱི་ཉོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་། དབང་རྒྱལ་ཀྱིས་དབང་རྣོན་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་དེ་གཏོང་། དག་བཅོམ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་ནས་སློབ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་
 དག་བཅོམ་ཀྱི་དེ་གཏོང་བར་འདོད། མཛོད་ལས། ❶ བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དག་བ་
 རྟེན་པས་འཕྲོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་
 བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་སྐྱུངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་མི་བསད་པ་ལ་ཕམ་བ། ལྟ་བསད་པ་ལ་སྒྲིམ་པོ། དུད་འགྲོ་བསད་པ་ལ་
 ལྟ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མིའི་འགྲོ་བ་པ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གའི་ཉེན་དུ་
 རུང་། ལྟའི་འགྲོ་བ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉེན་དུ་རུང་། དུད་འགྲོ་སྒྲིམ་པ་
 གང་གི་ཡང་ཉེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ❷ ཟ་མ་མ་ནིང་སྐྱ་མི་
 སྟན། །མཆོན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྒྲིམ་མིན་སྒྲིམ་པའང་དེ་བཞིན་
 ལ། །ལྟ་ལའང་མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདོད་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྟ་རྣམས་
 ལ། །བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་བྱེད་པར་འདུལེས་
 མེད། །མེས་མ་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས། ལེགས་སྐྱེད། ལས། སྒྲིམ་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ཏེ།
 མཛོད་ལས། ❸ རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྐྱེད་དང་། །ལས་དང་སྒྲིམ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱེར་བསྟན་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
 ཕབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་སྐྱེད་རྒྱལ་བཅས་མཆོམས་སོ་སོར་ཤེས་
 ཤིང་། དེ་ལ་སྤང་དོར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་
 ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་འད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་
 དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞིའི་དབྱེ་བ། སྤྱི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱབ་བ། གྲངས་
 དེས། གོ་རིམ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། གཞི་ལ་བརྟུང་བདུན་ཡོད་དེ། ལུང་གཞིའི་སྤྱིར་སྒྲུབ་
 ལས།^①རབ་བྱུང་གསེས་སྤྱིང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །སྤྱན་
 དང་གོས་དང་སྤྱི་བརྒྱུད་དང་། །གོ་ལྷགས་ཉི་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་
 གང་ཟག་དང་། །སྤྱི་དང་གསེས་སྤྱིང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་ཅོད་པ་
 དང་། །དགོ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གཞུང་དམ་པ་
 ལས།^②གཞི་བཙུག་བརྒྱུད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱེད་དེའི་གཞི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 བཞེད་པའམ། ཡང་ན་སྤྱིར་བཙུག་ཀྱི་གཞི་ལ། ལུང་བ་སྤྱིར་བཙུག་དང་། ཅོད་པ་སྤྱིར་
 བཙུག་གཉིས་སུ་སྤྱི་རྣམས་གཞི་བཙུག་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞི་བརྟུང་བདུན་ལ་ལུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྩ་བར་གསུངས་པ་མི་
 མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འགལ་བ་མེད་དེ། ལུང་དུ་གོ་ལྷགས་ཉི་དེ་གཞི་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། དམར་སེར་ཅན་ཀྱི་གཞི་ཞེས་པ། འདིར་སྤྱིར་བཙུག་ཀྱི་གཞི་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱས་ནས་བསྐྱབ། ལུང་དུ་གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ། འདིར་དུས་དང་དུས་
 མ་ཡིན་པ་བསྐྱས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཞེས་བསྐྱབ། ལུང་དུ་སྤྱི་བའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་
 པ། འདིར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྤྱི་བའི་གཞི་ཞེས་བསྐྱབ། ལུང་དུ་གསེས་སྤྱིང་བཞག་
 པའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ། འདིར་ཡོངས་སུ་སྤྱིང་བའི་གཞི་ཞེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 བཛྲོད་བྱའི་མིང་གིས་ཛྲོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལུང་དུ་དགོ་འདུན་དབྱེན་
 ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ། འདིར་ལས་བྱ་བའི་གཞི་དང་། འཁོར་ལོ་བྱེད་པའི་གཞི་གཉིས་
 སུ་སྤྱི་རྣམས་གཞི་བརྟུང་བདུན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ལ་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
 དེ། བཅུ་བདུན་པོ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེས་བསྐྱབ་པ་གོང་
 མ་གཉིས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་གྱི་པས་གཞི་ཞེས་གསུངས། དེ་བཅུ་
 བདུན་པོ་འདིའི་རྗོད་བྱ་བཅུ་བདུན་པོ་ལ་ཡང་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལས་གྲེ་བའི་
 གཞི་ལ་ཀོ་ལུ་ཤམ་རྟེན་གཞི་ཞེས་རྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཀོ་ལུ་ཤམ་རྟེན་དག་སྦྲང་
 དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དག་སྦྲང་གཉིས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲེ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལ་དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 དག་སྦྲང་དམར་སེར་ཅན་ལ་ནན་ཏུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་གྲེ་དུ་བཅུག་པའི་ཆ་ནས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་ལ་
 གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
 ཅུམ་བཅས་ཀྱི་གངས་ཤེས་དགོས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ས་གཞན་ན་
 གནས་པ་སྦྱང་པའི་གཞི་ལ། སྦྱ་བའི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྦྱ་བ་སྦྱང་
 པ་མགུ་བ་སྦྱང་པ་སོགས་དམན་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་པའི་བྱང་པར་སྟོན་
 པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་ལ། གསོ་སྦྱང་གཞན་པའི་གཞི་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་སྐྱངས་པ་བསྒོ་བ་ན་ལ་གཞོན་ན་དེ་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱང་གྲེ་བ་བཞག །དེས་མ་དུལ་ན་དགག་དཔེ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 ཉེས་པ་སྦྱང་བས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གོ་སྐྱོའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་བསྐྱུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་གྲེ་བ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱང་བར་གྲེ་བ།
 བ། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གཞི་ལ་བཅུ་བདུན་པོ་དེར་གངས་ངེས་ཏེ། མདོར་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་
པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་དེར་དབྱེར་ཡོད། དེ་ནམས་ལས་མང་མི་
དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་འདིར་གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བལ་ཆེར་ལུང་གི་གོ་རིམ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་དབྱར་དགག་གཉིས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་རིམ་པས་དབྱར་གནས་ཀྱི་གཞི་སྒྲར་བསྟན། དགག་དབྱེའི་གཞི་དེའི་རྗེས་སུ་
བསྟན། གོས་སྟན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གོས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དང་པོར་གོས་
གཞི་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་སྟན་གཞི་བསྟན། གོས་གཞི་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་བརྒྱུད་རྒྱ་
ལྟ་བུ་དང་དགག་དབྱེ་དང་དུས་འབྲེལ་བས་དང་པོར་བསྟན། དེ་ནས་གོས་ཀྱི་གཞི་དང་།
གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཀྱི་རིམ་པས་གོས་གཞི་སྒྲར་བསྟན།
དེའི་རྗེས་སུ་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་བསྟན། ལས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ཆ་ནས་
སྟོན་པས་དབྱས་སུ་བསྟན། ཅོད་གཞི་གསུམ་བཟོད་བྱ་མཐུན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་
གིས་^①བསྟན། འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་བཟོད་བྱ་ཉུང་བས་ཅོད་གཞིའི་གོང་དུ་བསྟན། གནས་
མལ་གྱི་གཞི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པས་ཕྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རབ་བྱུང་གི་གཞི་སྒྲར་བཤད་ཟེན་ལ། ལྷག་མ་ནམས་
ལ། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་གཞི། བྱ་
བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི། གསོ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་གནས་
མལ་གྱི་གཞི་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། གསོ་སྦྱོང་གི་སྒྲོ་ནས་དང་། དབྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་
དང་། དགག་དབྱེའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྤྱི་
དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བ།

གངས་ངེས་པ། གོ་རིམ། སྤྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གང་
ཞིག་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་དངོས་གཞིས་མ་བསྐྱུས་ཤིང་དགག་དབྱེ་དང་དབྱར་ཚུལ་ལས་རྣམ་
བཅད་ཀྱི་ངོ་ཐོར་གནས་པ། རབ་བྱུང་གི་གསོ་སྦྱང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསོ་སྦྱང་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་། མཐུན་
པའི་གསོ་སྦྱང་། གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ། གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་པ། གཞོད་པ་རྫོག་པའི་གསོ་
སྦྱང་། གྲེ་བ་བསྐྱུམ་པའི་གསོ་སྦྱང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདུན་པོ་དེ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་དེ་དང་།
མཐུན་པའི་དེ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་ལྔ་མཐུན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། གསོ་སྦྱང་ལ་བདུན་པོ་དེར་གངས་ངེས་ཏེ། སྡོན་བསགས་པའི་
ལས་སྐྱབ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གསུངས། ཆོ་འདིའི་ཟག་པ། གཞོད་
པ། ཚོད་པ། བཀྲ་ཤི་ཤིས་པ་བཞི་ལས། དང་པོའི་གཉིན་པོར་དུས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་གིས་
དབང་གིས་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་གསུངས། གཉིས་པའི་གཉིན་པོར་
གཞོད་པ་རྫོག་པའི་གསོ་སྦྱང་གསུངས། གསུམ་པའི་གཉིན་པོར་གྲེ་བ་བསྐྱུམ་པའི་གསོ་
སྦྱང་གསུངས། བཞི་པའི་གཉིན་པོར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་མཐུན་པའི་དེ་གཉིས་སུ་འང་གངས་ངེས་
ཏེ། སྤང་བྱ་སེལ་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་དེར་ངེས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་
དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤར་བསགས་པ་འདག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བཞག ། ཕྱི་མ་བསྐྱུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་བཞག་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ནི་

བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་བཞག། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་འདིར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། དེ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ལས་བཟོད་བྱ་ཉུང་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
ཕྱེབ་སྦྱར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཉིས་ལས་དང་པོ་མཆོད་འོས་སམ། །ཡང་ན་ཡི་
གོ་རབ་ཉུང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ❶བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་
བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ❷དེ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་བཟོད་པ་དབྱེ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་དང་པོར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རྣམ་པར་
བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
གསོ་ཞིང་སྤང་བྱ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྦྱང་བར་བྱེད་པས་ན། གསོ་སྦྱང་ཞེས་བཟོད་
དོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་བ་ཡིན་ཉེ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་གསོ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གིས་སེམས་དང་ཞེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསོ་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་བ་ལས། ❸གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་
པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། མཐུན་པའི་གསོ་
སྦྱང་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དོ། །དེ་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཉེ། གནས་དང་། ཆོགས་པ་དང་། ཆོག་མཐུན་པར་
བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ནི། ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཉེ། སྦྱང་བའི་ཡན་ལག་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱང་བ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལ་
 སོགས་པའི་སྐབས་ནས་བྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་མཐུན་པའི་
 དེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་འབྱེད་སྒྲིམ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་ཡིན་པ་དང་།
 བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ། བཙུག་འབྱུང་ཚུལ་པའི་ཚུལ། སྦྱང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་
 བ་བསྒྲིའི་དེས་རིམ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ❶སྦྱང་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་རྣམ་
 འབྱེད་བསྒྲིམ་པར་མི་བྱའོ། །མདོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བར་
 བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་པོ་དང་། བྱ་ཚོམ་པ་དག་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་
 བཤད། ངག་དོན་ནི། དག་སྦྱང་སྦྱང་ཡུལ་གྱི་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བས་ལམ་
 དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲིམ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ། དེར་མ་ཟད། མི་མང་པོ་མདོན་པར་འདུ་
 བའི་སྒྲིའང་དང་། གུལ་ཀ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱམས་དང་། ཅ་ཅ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་གནས་ཁང་དང་། སེང་གོ་དང་སྟག་ལ་སོགས་
 པའི་སྟོག་ཆགས་གཏུམ་པོ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་། ཚེས་རྒྱུ་པ་དང་སྦྱོ་ཐབས་ཅན་ལ་
 སོགས་པའི་བྱ་ཚོམ་པ་ཡོད་པའི་གནས་རྣམས་སུ་རྣམ་འབྱེད་བསྒྲིམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་གནས་གང་དུ་སྒྲིམ་ཞེ་ན། ❷སྦྱང་ཁང་བཙུག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ངག་དོན་ནི། དངོས་སུ་བྱིང་ཚོད་སྦྱང་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་ཉོན་
 མོངས་མཐའ་དག་སྦྱང་བའི་སྦྱང་ཁང་བཙུག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱེད། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་སྒྲིམ་ན། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཚེས་
 བཞི་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་དག་ཅིང་མང་དུ་སྦྱོས་པ། འདོད་པ་ཆུང་
 ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ། གདམས་ངག་དང་ལྟན་པ་ལུས་སེམས་དབེན་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ^①ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་
པས། །སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། །ཞེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་ལས། ^②མང་དུ་
ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ^③བསྐྱེད་སྤྱོད་^④གཉིས་ལྡན་
ཆོག་མི་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། ^⑤གདམས་ངག་མེད་པར་སྒྲིམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་གྲུབ་སྟེ། ^⑥མདོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དངོས་པོ་གང་གིས་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དེ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་^⑦སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་^⑧སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་མི་སྦྱག་པ་སྒྲིམ་པ། ཞེ་སྤང་གི་གཉིན་པོར་བྱམས་པ་སྒྲིམ་པ།
གཉི་སྦྱག་གི་གཉིན་པོར་རབ་དབྱེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ།
མཛོད་ལས། ^⑨ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་སྒྱུ་བྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲོང་པར་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་ནི། ^⑩འདུག་པའི་ཆེད་དུ་སའི་སྟེགས་དང་། བྱིའུ་ཡང་
རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་ནི། ^⑪གཉིད་བློ་ན་གདོས་བྱ་གདགས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཅ་རྟགས་ལྔ་པ་ནི། ^⑫སྒྲོང་བ་པའི་ཕྱིར་ཞལ་ཏ་བ་
བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ངག་དོན་ནི། དགོས་སྒྲོང་སྒྲོང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ཀྱི་སྒྲོང་བ་པའི་
ཞལ་ཏ་བ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་བསམ་གཏན་འཁེལ་

བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་བའི་ཞལ་ཏ་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ། བསྐྱོ་བ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ག་གིས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱོ་བ།
བསྐྱོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་འད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། བསྐྱོ་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་
གཅིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནི། དགེ་སྤྲོད་
ཆོས་བྱུག་ལྡན་གྱི་སྤྲོད་དུ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ།
སྤྲོའམ་ཞེས་ངེས་པས་སྤྲོ་བ་དང་ལྡན་པ། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ། ལྷར་བསྐྱོས་པ་དང་
མ་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་ནི། འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤྲོད་གིས་འགྲོ་བ།
འཇིགས་པས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་
ནི། བརྗོད་པའམ་སྤྲོ་བ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་དང་འགྲོ་བ་ནི་སྐད་དོད་གཅིག་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
ནི། སྤྲོད་བ་སྤྲོ་བ་ངེ་བ། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ། མཐུག་ལས་ཀྱི་
མཐུག་སྤྱད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ❶དེའི་བྱ་བ་ནི་ལངས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་
ཆག་ཆག་གདབ་པ་དང་། ཕྱག་དར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

སྤྲོད་བའི་ཞལ་ཏ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ❷བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་གཞི་བརྒྱུད་
རོ། །དེའི་གནས་ནི་ཁང་སྤྲོད་རོ། །དགེ་འདུན་བསྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱུད་གསུམ་དང་དེ་སྤྲོད་
ཀྱི་ཏོག་དག་གོ། །ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི། རྒྱུད་གཅིག་དང་ཏོག་གསུམ་སོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྲོ་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞིའི་❸རྒྱ་ཆད་།
དབྱིབས། བཞག་པའི་གནས། བརྒྱུད་བའི་གནས། རབ་གནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ཚུལ་ཇི་
ལྟར་བརྒྱུད་བ། ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བརྒྱུད་བའི་ཉེས་དམིགས། ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
བརྒྱུད་པའི་པན་ཡོན་དང་དགའའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞིའི་མདོ་ལས། ❶སྒྲི་བ་འདོད་པའི་ཤིང་རྣམས་ནི། །རབ་ཏུ་
འབད་དེ་བརྟག་པར་བྱ། །ཅན་དན་བིལ་བ་པ་ལ་ཤ། །ཨ་ཤུད་ཐ་དང་ཅན་དན་
དམར། །རྩ་སྒྲར་ཏ་ལ་ཀེང་ཤུ་ཀ། །ཤིང་ཤ་བ་དང་ཏ་མ་ལ། །ཨ་མ་སྒྲར་བུ་སྒྲར་བུ་
ར། །སྒྲིར་ཉི་ས་ར་ཨ་ཤུ་ཀ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། །འོ་སེལ་ནི་འབད་དེ་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། །འོ་སེལ་ནི་སེང་ལྗེང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་ཆད་སྤིད་དུ་སོར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། རྒྱང་ཆད་སྤིད་དུ་སོར་བྱ་
བཞི་པ། དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་དོ། །གཞིའི་མདོ་ལས། ❷ཆད་ནི་རྒྱང་དུར་སོར་ཆད་
ནི། །བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་ཉིད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཞིང་དུ་སོར་བྱག་དང་།
དཔངས་སུ་སོར་གཉིས་འཆང་བཟུང་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ❸ཞིང་
དུ་སོར་བྱག་བྱ་བ་སྟེ། །དཔངས་སུ་ཡང་ནི་གཉིས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། རོས་ལེགས་པར་མཉམ་པ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། ཅེ་མོ་གཉིས་
སྤལ་པའི་མགོ་ལྟ་བུ་དབྱིབས་སུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ❹ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་
གསལ། །ཅེ་གཉིས་སྤལ་པའི་མགོ་བོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། གན་གཡོག་ཏུ་གྲགས་
པ། གཞིའི་བརྒྱང་བའི་ཤིང་དེའི་རྩ་དང་ཆད་དེ་དང་དབྱིབས་རྣམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
གཞིའི་གང་ལས་གྲུབ་པའི་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ། ཆད་སྤིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ།
དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ཅེ་གཉིས་ནེའུ་ལའི་མགོ་བོ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ❺དེ་ནས་
བརྒྱང་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་འབད་དེ་བྱ། །སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་དག་
ལ། །རྒྱུ་ཞིང་ཅེ་གཉིས་ནེའུ་ལའི་མགོ་ །སྤོང་བ་པའི་གཞིའི་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་དང་།
སོར་ཉེར་བཞི་པ་དག་གྱང་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་གི་སྟེང་། ཡང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དབུས་

མའི་སྟེང་དུ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ❶གང་སྤྱིར་དེ་བརྟུང་བཞག་དགོས་
པས། རྟོག་ཏུ་ཡང་ནི་ཁྲི་བྱས་པ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་སྟེངས་སམ། །ཡང་ན་
དབུས་མའི་སྟེང་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟེང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་ས་གཅིག་ཏུ་
བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། གཞུང་ཡུམ་ཆེན་མོར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ❷དེ་ཡི་རབ་གནས་བྱ་བ་ནི། །ཤེན་ཏུ་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། སྟེང་གཞི་ལས། ❸དེའི་ཆེ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་གཞུང་
པར་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ལ། བསམ་པ་རིམ་བྱས་བརྟུང་བ། སྦྱོར་བ་རིམ་བྱས་བརྟུང་བ། གང་
ཟག་གང་གིས་བརྟུང་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བརྟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ཡུམ་ཆེན་མོར་
མོས་པ་དང་། གཞུང་བརྟུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བར་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞུང་སྦྱ་
ཐབ་མོ་སྟེང་ཉིད་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྦྱར་མོས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་
ལ་མན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བརྟུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་བྱ། དེ་ནས་སྦྱིར་བཏང་ལ་
ཤང་ཆ་ལན་གསུམ། དེ་ནས་རྒྱད་གསུམ་དང་ཉོག་སྦྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་
བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ❹དེར་འགོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ནི། །བྱག་འཆ་ལ་
ནས་ནི་བརྟུང་བྱ་སྟེ། །ཤང་ཆ་ལན་གསུམ་བཟོད་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་བརྟུང་
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཐམས་དང་གསོ་སྦྱང་སོགས་ལ་བསྐྱེད་པའི་
དོན་དུ་ཡིན་ན། རྒྱད་རེ་རེ་ལ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་རེ་རྒྱད་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཉོག་གསུམ་བྱས་

པའི་སྤྱི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲ་བ་ཉ་བ་ལྟར་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ནས་བཙོ་
བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་རྩེ་ཆེར་སྦྱེད། དེ་ནས་སོ་བྱུག་གི་བར་རྩེ་ཆུང་དུ་བཏང་། བྱི་མ་གཉིས་
ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། ^①དགོ་འདུན་བསྐྱ་བའི་བྱིར་རྒྱུད་གསུམ་དང་དེ་སྟེད་
ཀྱི་ཉོག་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལས་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་དང་མཐུག་
ཏུ་ཉོག་གསུམ་བྱ། རོ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱུད་གཅིག་དང་མཐུག་ཏུ་ཉོག་མེད་པའི་གཞི་
བརྟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་བརྟུང་ལུགས་དང་། སེར་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་
བྱུང་བ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྩེ་ཅམ་ཆོག་གི་བར་དུ་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། ^②ལས་བྱ་བའི་དོན་
དུ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཉོག་གསུམ་མོ། །ཞེས་པ་དང་། ^③ཞི་བ་ལ་སྤྲུག་པ་དབྱུང་བའི་
དོན་དུ་ནི་བྱི་བོའོ། །ཞེས་པ་དང་། ^④གཞོན་པ་བྱུང་བ་ལ་ནི་རྩེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དགོ་བསྟན་གཙང་མ་ཡན་ཆད་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྟན་གྱིས་བརྟུང་
བར་བྱ་སྟེ། གཞིའི་མདོ་ལས། ^⑤དགོ་སྒྲོང་རྣམས་དང་དགོ་ཚུལ་གྱིས། །དུས་རྣམས་ཏྲག་
ཏུ་བརྟུང་བྱ་ཞིང་། །གསོ་སྒྲོང་ལ་ནི་གནས་པའི་ཆོ། །དགོ་བསྟན་གྱིས་ཀྱང་བརྟུང་བར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས། གསོ་སྒྲོང་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་བསྟན་གནས་བསྐྱུངས་པའམ་དགོ་
བསྟན་ལ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱིར་བཏང་ལ་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་བརྟུང་། དམིགས་བསལ་ལ་
གང་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ^⑥ཟན་ཟ་ཉི་མ་འཆར་རྒྱབ་
ཆོ། །དུས་གསུམ་ལ་ནི་ལན་གསུམ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བརྒྱད་པ་ནི། གཞིའི་མདོ་ལས། ^⑦ཆད་མིན་ཞིང་ངན་ལས་བྱས་དང་། །བརྟུངས་
ན་སྒྲི་ནི་མི་འབྱུང་བས། །སངས་རྒྱས་ཡུམ་འདི་བརྟུངས་ན་ནི། །ཡུལ་འཁོར་འཆེ་བ་

ངེས་པར་འབྱུང་། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་རྣམས། །དེ་བཞིན་སྒོ་ནི་མི་མཐུན་
དང་། །ཉེས་ལྷུང་དག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཚུད་པར་འགྱུར། །ལྷ་
སྟེགས་ཅན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །བདུད་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །གདུག་
པའི་སྒྲ་ནི་དུ་མ་ཡིས། །འབྱུ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཉེས་དམིགས་འབྱུང་ངོ་།

དགྲ་པ་ནི། གཞི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟུང་བ་ལ་ཆོས་ཅན། བན་ཡོན་བསམ་
གྱིས་མི་བྱ་བ་སྟེ། གནས་སྐབས་དཔལ་དང་གྲགས་པས་བྱ་བ་དང་། གང་བསམ་པའི་
དོན་འགྲུབ་པ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས། ^①རྒྱལ་པོ་གང་གི་ཡུལ་འཁོར་དུ། །གཞི་དེ་ནི་གྲག་གྱུར་
པ། །དེར་ནི་དཔལ་དང་གྲགས་པ་དང་། །འདོད་པ་དང་ནི་ལོ་ལེགས་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་འབྱོར་སྒྲིམ་པའི་གནས་དེར་
གཞི་བརྟུང་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བ་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་
གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་
གནས་ཀྱི་སྐབས། གང་དག་བྱ་བ་ཆོགས་པའི་སྐབས། རི་ལྷར་བྱ་བ་ཆོགའི་སྐབས་
སོ། །དང་པོ་ལ། སྒོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས། མཆོམས་བཅད་པའི་
གནས། མཆོམས་མེད་པའི་གནས་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ^②གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལ།
དག་དོན་ནི། གང་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བའི་གནས་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
གྱིས་སྒོ་མཐུན་བྱ་སྟེ། དེ་མ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་སུ་ཅ་ཅ་

མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཀྱི་སྒོ་མཐུན་འཇིག་རྒྱལ་གསུམ་ཡོད་
དེ། དག་སྒོར་དང་བྲལ་བ། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ། རེ་བ་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གནས་གང་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གནས་གསུམ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་
བྱུང་བ། ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ། དག་འདུན་བཞེད་པ་ཡིན་པ། སྒར་སྒོ་
མཐུན་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱུང་བ། བྱས་པ།
ཟེན་པ་རྣམས་ཡིན། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཆན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་
དག་འདུན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་རིམ་ལྟ་བུས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གསོལ་གཉིས་གྱི་
ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྒྱལ་ཡོད་དེ། གནས་དེར་དག་སྒོར་མེད་པར་སྐྱ་
རེངས་ཤར་བ། ཉེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ། གནས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་
གྱི་ཆེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གནས་བྱུང་བ་ནི། བསྐྱལ་པ་ཆགས་པའི་ཆེ་རང་བྱུང་བ་རིའི་བྱ་
སྐྱེབས་ལྟ་བུ། བྱས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྩིས་བས་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསར་
དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། ཟེན་པ་ནི་སྒར་གཞན་གྱིས་བྱས་ཟེན་པ་དང་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་
བྱར་རུང་བའི་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ❶ མཆོམས་གཅད་❷་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ངག་དོན་ནི། གསོ་
སྦྱང་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་ཀྱིས་མཆོམས་པོ་ཆེ་གཅད་པར་བྱ་
བ་གནང་སྟེ། ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་མཆོམས་པོ་ཆེ་
དེའི་ནང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། སྒྲུལ་སྐྱར་དང་མི་འབྲལ་བའི་
གནང་བ་དང་ཆགས་པ་དང་། ཉེད་པ་དང་སྒྲ་བརྒྱུང་འདིང་བ་དང་། གནས་མེད་གྱི་ཉེས་
པ་ཁེགས་པའི་གནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་པོ་ཆེ་
འཇིག་པའི་རྒྱལ་ལྟ་ཡོད་དེ། མཆོམས་གཞན་བྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དང་།

དགེ་སློང་དང་བྲལ་བ་དང་། རེ་བ་མེད་པར་མཆོན་མ་ཞིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཆད་ཅི་ཙམ་དུ་མཆོམས་པོ་ཆེ་གཙོད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབུས་ནས་བཟུང་སྟེ་དཔག་
 ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་གང་འོས་པ་གཙད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་གཙད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཕ་བོང་ལ་སོགས་པའི་
 མཆོན་མ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་པའི་སློ་ནས་གཙད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་
 དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་བཅུགས་པ། ཚུ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་
 གཞན་བྱང་བ་མིན་པ། སྤར་མཆོམས་བཙད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ། གཞན་གྱིས་མཆོམས་
 གཙད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཆོན་མ་བཅུགས་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་པོ་ཆེ་
 བཙད་པ་དེར་ཆོས་གོས་དང་མི་བྲལ་བའི་གནང་བ་བྱས་ན་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་
 བར་འགྱུར་གྱི། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཙད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་
 ཉེ། མདོ་རྩ་བར། ❶ དེར་གནང་བ་བྱས་ན་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཆོམས་བྱ་ཚུང་བ་བཙད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ❷ ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགྱེལ་
 འཁོར་བར་སློ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དག་དོན་ནི། གསོ་སྦྱང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
 ཟད་འདུལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་གྱིས་མཆོམས་བྱ་ཚུང་བཙད་ཅིང་དགྱེལ་འཁོར་བར་སློ་མཐུན་པར་བྱ་བར་གནང་
 སྟེ་ཉ་ཅང་འདུ་བ་ཐལ་ཆེས་པས་བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཆད་རི་ཙམ་དུ་གཙོད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཚུང་ཆད་དགེ་སློང་བཞི་བཅུའི་
 གདིང་བ་ཞོང་བ་ནས་ཆེ་ཆད་སྐད་པལ་པས་ཐོས་པའམ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཚུན་ཆད་དུ་
 གཙད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་བ་ལས། ❸ དགྱེལ་འཁོར་གང་དུ་གངས་བཞི་

བཅུར་ཤོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱ་རྒྱལ་ལས། རྩུང་གྲགས་སོགས་ནས། རྩུང་ཆ་ད་
གཏིང་བ་བཞི་བཅུར་ཤོང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མཚམས་སོ་ཆེ་བཅད་པ་
དེ་མ་གྲོལ་བར་མཚམས་བྱ་རྩུང་བཅད་པ་མི་ཆགས་ཏེ། ^①སྦྲ་མ་བག་ཡངས་སྦྲ་མ་བྱས་
པར་བཅད་པ་གཞན་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡིན་ན།
མཚམས་བྱ་རྩུང་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཀྱང་། མཚམས་བྱ་རྩུང་དེ་ལ་དེས་མ་བྱ་བོ། །གསུམ་
པ་ནི། ^②དགོན་པ་ནི་སྤྱོད་སྦྲ་སྦྲ་རྩུང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དག་བྱ་བ་ཆོགས་པའི་སྐབས་ལ། འདུན་པ་འབྱུང་བ་དོགས་
གཙོད་དང་བཅས་པ། ཡོངས་དག་འབྱུང་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་
ནི།^① འདུན་པ་འབྱུང་ན་ལས་ལ་མཐུན་པ་འབྱུང་བོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དག་དོན་ནི།
ལས་ལ་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་གཤམ་དུ་ངེས་པར་འདུ་དགོས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དག་
འདུན་གྱི་ལས་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་དག་སྟོང་དེ་དང་ལས་བྱེད་པའི་དག་སྟོང་རྣམས་
སྟོ་མཐུན་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གཙོད་པའི་ལས་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་
མཐུན་པའི་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་འདུ་བ་དགག་བའི་ཆེད་དུ་མཆོམས་གཙོད་པ་ཡིན་
པས། དེ་ལ་ལྷས་ཀྱིས་མི་འདུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དུལ་གང་ལ་འདུན་པ་འབྱུང་ན།
གསོ་སྟོང་དང་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ལ་འདུས་པའི་དག་འདུན་ལ་འབྱུང་། གང་གིས་
འབྱུང་ན། ཁ་སྟོང་གི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་དག་སྟོང་མཆོམས་ནང་དེར་ཡོད་
པ་ཡིན་པ། ན་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་དགོས་དང་ལྡན་པ། སྟོ་བའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་ཅིང་།
རྒྱ་ཆོགས་སུ་མ་ཆང་བས་འབྱུང་། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་འབྱུང་ན། གསོ་སྟོང་ལ། ཆེ་དང་
ལྡན་པ་དག་མ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བྲིས་ཤིག་དང་།
བྲིས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དུས་དང་། ལས་གཞན་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་

སྒྲ་རོལ་དུ་ལེན། འདུན་པ་ལེན་པ་པོ་དག་སྒྲོང་ཆོས་བདུན་ལྟན། དག་འདུན་གྱི་འདུན་པ་
ལེན་པར་བསྐྱོས་པ། སྒྲངས་ནས་འབྲུལ་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་གཅིག་གིས་ལེན་
ནོ། །ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ལེན་ན། ལེན་པ་པོས་དེའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། དག་འདུན་འདི་དང་
འདིས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྲུལ་ལམ་ཞེས་བརྗོད། འབྲུལ་བ་པོས་
སྒྲགས་ཆོག་ལན་ཅིག་བརྗོད་པའམ། དེ་ཙམ་མི་རྒྱས་ན་འདུན་པ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ཙམ་
དང་། དེ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱས་ན་ལུས་ཀྱི་བརྗོད་^①ཙམ་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་ལོ། །དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་ན་མ་འདུས་པས་མི་མཐུན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །འདུན་པ་སྒྲངས་པའི་ཡུལ་
ལ་དག་སྒྲོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ^②བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་དེས་སྒྲང་དུ་
རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ^③ཡོངས་སུ་དག་པ་ལུལ་བ་དང་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་ངོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི། མདོ་གཉིས་ལ། ཡང་ཞེས་པས་འདུན་པ་ལུལ་བས་མཐུན་པ་བྱུང་བར་མ་
བད། ཡོངས་སུ་དག་པ་ལུལ་བས་ཀྱང་མཐུན་པ་འབྱུང་བོ། །གང་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་
ན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་དག་འདུན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བོ། །དངོས་པོ་གང་ལ་ཡོངས་
སུ་དག་པ་དབྱུལ་ན། གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་ལའང་འབྲུལ། འབྲུལ་བ་པོ་སྒྲར་བཞིན།
ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་འབྲུལ་ན་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཞུས་པས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་ན། གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཆོ་གའི་སྐབས་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ^④གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་
དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་གང་དུ་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ།
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་བྱ་བ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་

བྱའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱས་ལ་མ་ཞིག་པ་དེར་བྱ་སྟེ། ❶གསོ་སྦྱང་གི་
གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྦྱར་བཏང་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙུ་ལ་པ་ཉ་ཞིག་གཉིས་
ཀྱི་དུས་སུ་བྱ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་མ་གསལ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། ❷ལྷ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས། ཆེས་བཙུ་ལ་པ་སྦོས་པས་
གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ཡང་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་ལ་སྦོས་པའི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་
བཞི་པ་ཡིན་ན། ཆེས་ཞག་ལ་སྦོས་པའི་གསོ་སྦྱང་བཙུ་ལ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ❸གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ཆེས་བཙུ་ལ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བམ་ལྷར། ❹ཆེས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་སྦོས་ནས་ནི་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙུ་ལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ནམ་
དགག་དགོས་ཉི་བར་གནས་པ་ན་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱང་སྡེ་ལྷས་བྱ་ཞིང་དགེ་ཚུལ་པ་མས་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་
ཏེ། མ་བྱས་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཤའ་མཛོད་ལས། དབྱར་
གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། །གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེར་བཅས་པ་དང་། །དེ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །སྒྲངས་པའི་སྒྲིགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ལ། སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆག་ཆག་ཕྱག་དར་
སོགས་སྟན་ཐབས་ཉམས་པར་མི་བྱ་བ། གནས་མལ། མཆོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་
པའི་སྐུ་གཟུགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ། དཀར་གཏོར་ཆ་བཞི་བཤམས་པ། དགེ་
འདུན་འདུ་བའི་ཕྱིར་གཞི་བརྒྱུད་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཕྱིར་བཙུ་ལ་བྱ་བ། ནང་དུ་
ཆོགས་ནས་བསྐྱལ་བ་པོས་མདོ་སྐྱལ་བ། དགེ་འདུན་གྱིས་མདོ་འདོན་བ། གཏོར་མ་ཆ་

བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དང་པོ་དགོན་མཆོན། །གཉིས་པ་ཚེས་སྟོང་སྟུང་མ།
གསུམ་པ་གཞི་བདག །བཞི་པ་རིགས་དྲུག་ལ་བསྟོན་པ། གནས་བརྟན་གྱིས་ཚེས་
བསྐྱུགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་པ། ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྷུང་བ་སྤྱི་བཤམས་བྱ་བ་ནམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དག་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་། བསྟན་ཚུགས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དག་སྦྱང་ཚེས་བདུན་ལྟ་གྱི་མདུན་དུ་སྤྲུགས་ཆེག་ལན་གསུམ་བཞུས་པའི་
སྟོན་སྤྱོད་བཤམས་ནོ། །དག་ཚུལ་ལ་གསོ་སྦྱང་གསུངས་ཏེ། དག་ཚུལ་པ་མ་ལ་དགག་
དབྱེ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟན་ནས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པར་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་བཤམས། ❶གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་གསུངས་པ་མེད་གྱུར་གྱང་། །དགག་
དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་འདིར་ནི་གསོ་སྦྱང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོན་སུམ་
གསུངས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གི་ནང་ན་དག་ཚུལ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་
བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ཆེག་འདི་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གནས་བརྟན་གྱིས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། ❷སོ་སོར་
ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དགག་དབྱེའི་ཉིན་པར་དགག་དབྱེ་ལས་
ལོགས་སུ་གསོ་སྦྱང་མི་བྱ་སྟེ། ❸དགག་དབྱེ་བྱས་ན་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱང་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མེ་ཏོག་སྤེང་རྒྱད་
ལས། །❹སྤྲིག་པ་དམན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ནི། དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་ཡང་མི་བྱ། །གསོ་སྦྱང་
དགག་དབྱེར་བྱ་ཕྱིར་ཏེ། །དགག་དབྱེ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བུ་རྒྱུ་ལས།
ཉིན་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་
རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་སྟོན་ཏེ་བསྟོན་པར་བྱ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཞེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་
པ་ནམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱང་བྱེད། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
བསྐྱབ་པ་ནམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱུས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་ཞིང་སྤྲིག་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་
ཆེག་གི་རྒྱུ། ❶གསོ་སྦྱང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིག་པ་ནམ་པར་སྦྱང་
བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དགོ་བ་མཐའ་དག་ཡང་དག་བྱེད་ཅིང་། སྤྲིག་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་
འདིར་སྦྱང་བ་དེ་དག་གསོ་བའི་ཕྱིར་དང་སྤྲིག་པ་ནམས་སྦྱང་ཕྱིར་དེ་བས་གསོ་སྦྱང་
ཞེས་དང་། བམ་ལྷར། ❷གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷོན་
པའི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་
ཆུབ་ནམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དོ། །

འོ་ན་དགོ་སྦྱང་བཞི་མ་ཆང་ན་རི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། འདི་ལ་གསོ་སྦྱང་བྱིན་ཆུབས་
བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ལ། སྦྱར་བ། དངོས་གཞི། ཞར་བྱང་དོ། །དང་པོ་ནི། ❸བཞི་
པས་ཉུང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་ཏེ། དགོ་སྦྱང་བཞིར་མ་ཆང་ན། གསོ་སྦྱང་གི་ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་
ཆག་ཆག་དང་ཐུག་དར་བྱ་བ། ཁྱི་སྟོན་ལོམ་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྤྲིག་པ་བཞིར་བལྟ་བར་
བྱ་བ་དང་དགོ་སྦྱང་གཞན་འོངས་པ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་
དང་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྦྱར་བར་བྱོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ❹བཞིར་མ་ཆང་ན་དུས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱད་དེ་བྱིན་གྱིས་བཞུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱུགས་པས་དགོ་སྦྱང་མ་བྱུང་ན་གསོ་སྦྱང་བྱིན་

རྒྱལ་སྤྱི་ལ། དེའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གསུམ་ཡོད་ན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་
གཉིས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་^①རྒྱལ་ས། གཉིས་ཡོད་ན་རེ་མོས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས།
གཅིག་ལས་མེད་ན་གཅིག་ལས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷགས་
ཆེ་གཞི་དགོངས་སུ་གསོལ། དེང་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པའམ་བཅོ་ལྔ་པ་
ཡིན་ལ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་གསོ་སྦྱང་ཡང་བཅུ་བཞི་པའམ་
བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཡོངས་སུ་དག་གོ། །ཞེས་ཀྱང་བདག་སྤྲོ་ཞིང་། གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་
སོ། །གང་གི་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོག་པ་ལྟར་པ་དེའི་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་དགེ་འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྒྱས་
ཞིང་། དུལ་ཡོད་ན་ཆེ་དང་ལྟན་པ་སོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། དུལ་མེད་ན་ལྟ་
དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱ་ཞིང་། དུལ་མེད་ན་དགོངས་
གསོལ་བྱ་མི་དགོས་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ^②བཞིའི་དགག་དབྱེ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་
དོན་ནི། རབ་བྱུང་ལྔ་ལྔ་པ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ^③ལྷ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཞར་ལ་བསྟན་པ། བཀྱར་སྟེ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི། ^④མདོ་སྤེལ་འཛིན་པ་འོངས་
ན་གསུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་དང་བ་དན་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་མདོ་གསུམ་གྱི་དག་དོན་ནི། དགེ་སློང་སྤེལ་འཛིན་པ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན། དགེ་
འདུན་གྱིས་གསུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་དང་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པས་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་

གསུམ་ཚུན་ནས་བསུ་བར་བྱས་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནམ་འབྲེད་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ཞེ་གནས་ཀྱི་
གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པ། ཐུན་མོང་གི་སྒྲིམ་པ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ❶ ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསྐྱུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད།
ངག་དོན་ནི། དགོ་སྦྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་དོན་གང་དང་གང་གི་
བྱིར་ཡང་བསྐྱུང་བར་མི་བྱ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་ལུང་ངམ་གདམས་ངག་མེད་པར་
ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲིམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟ་བུ་བྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་
པ་སྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ། ཅོམ་པའི་ཚུལ། ཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི། ❷ དགོ་སྦྱང་གིས་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དགོ་སྦྱང་གིས་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སེལ་འཛིན་གྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་སྟེ། རྒྱུན་ཆགས་
གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་
བྱིར། རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ནི། དང་པོར་དགོན་མཆོག་ལ་བྱུག་འཆལ་བ། བར་དུ་མདོ་
འདོན་པ། མཐར་བསྡུ་བ་བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། ❸ དོན་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པར་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་
པ་ནི། ❹ གལ་གཟུང་བ་དང་གཞུང་གཟུགས་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པས་འཆད།

གསུམ་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བཏུན་གྱི་སྟོན་མའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
འཆད། ❺ ངོ་བོའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་ཡར་ངོ་དང་མར་ངོ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་
ན་རེ། ཆོས་གངས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ལྷ་བའི་ངོ་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན།
དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། ❻ ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

འོ་ན་མི་ཆོག་པ་སྟེ་གང་གི་ཆེ་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ནི། ❶ དུས་ཆེགས་
ནམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཕྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འོ་ན་ལྷ་ལོལ་འདོན་
ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ནི། ❷ ལྷ་བ་ལོལ་འདོན་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་
པས་སོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་གསུམ་གྱི་དག་དོན་ནི། རིམ་པ་བཞིན། ཆེས་གངས་བརྗོད་
པའི་ཆེས་བཙུ་ལ་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པས་མ་བྱལ་སྟེ། ཉིན་གཅིག་མི་ཆོག་པའི་གསོ་སྦྱང་
བཅུ་བཞི་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མི་བྱལ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་ཞག་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ཆང་བར་གནས། ཆེས་
ཞག་ཡུད་ཅམ་ཕྱེད་སུམ་ཅུ་ཆང་བ་ཅམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞག་ལ་གསུམ་
ཡོད་དེ། ཆེས་ཞག །ཉིན་ཞག །བྱིམ་ཞག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་
འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་ལ་ནག་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཙུ་ལ། དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཙུ་ལ་
སྟེ་སུམ་ཅུར་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་གསུམ། གཟའ་བདུན་ཆེས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡུན་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནངས་ནམ་ལངས་ནས་སང་ནམ་མ་ལངས་ཀྱི་བར་ལ་བྱ།
འདི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་དུས་ན་ཉིན་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཙུ་ལ། མཆོན་མོ་ལ་ཡུད་
ཅམ་བཙུ་ལ། ལྷོ་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་མཆོན་མོ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཙུ་ལ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་
ལ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། བྱང་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་དེ་ལས་ལྷོ་ག་པ་ཡོད།
གཞན་གྱི་ཆེ་ཡུད་ཅམ་རེ་རེ་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ❸ ལུག་སྒང་འབྲིག་
པ་ཀར་ཀ་ལ། །སེང་གེ་བུ་མོ་སྒང་སྒྲིག་པ། །གཞུ་དང་ཆུ་སྒྲིན་བུམ་པ་ཉ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བྱིམ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉི་མ་རིམ་གནས་པའི་སུམ་ཅུའི་ཆ་
གཅིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉིན་ཞག་ལས་ཆེས་ཞག་ཡུད་ཅམ་ཕྱེད་ཀྱི་སྦྱར་
བར་འདས་པས་ཆེས་ཞག་དུག་ཅུ་སོང་བའི་ཆེ་ཉིན་ཞག་ང་དགུ་པ་ཡིན་པས་ཞག་མི་

ཐུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གསོ་སྦྱང་མི་ཐུབ་པའམ། མི་ཚོགས་པའམ། བཅུ་བཞི་པ་
བྱ་བའི་དུས་ཡོད་དེ། དུས་ཚིགས་ལ་དུག་ཏུ་བྱས་པའི་དུས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་
གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་བྱེད་པ་དང་པོ་གསུམ་འདས། བྱེད་པ་བཞི་པ་སྟོང་དུ་ལུས་
པས་ཟླ་བ་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་རེ་རེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མཛོད་ལས། ❶ ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་
གསུངས་པ་ནི་ཟླ་ལོ་མ་བཅུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་ལོ་འདོན་པའི་
ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་དུས་ཚོད་ལ་མཁས་པའི་ཅིས་ ❷ པ་དྲུང་ན་ཏྲག་ཏུ་སྟོད་
པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཅེས་འདི་ལ་རྒྱ་སྐར་
དུ་བབས་སྐར་མཁན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་འདི་ལ་ཏེན་
ཐ་སྟོང་ལ་མཁས་པ་དང་། ཅེས་འདས་པ་སེམས་ལ་བཞག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་གི་ཉི་མ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱི་དོན་དུས་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ལ། གཞིའི་
སྐབས་ནས་བྱང་བ་དང་། བྱེད་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ❸ དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ཟླ་བ་གསུམ་དུའོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་
ལཱའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་དུ་
དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦྱང་བ། ཏེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ཁས་སྦྱང་བ། དུན་རི་ཙམ་
དུ། དུས་ནས་ཀྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ། ཚོ་ག་རི་ལྟ་བུས་ཁས་སྦྱང་བ། དབྱར་ཁས་སྦྱང་
བའི་དམ་ཚིག་བཞག་པ་འདྲ་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། གནས་རལ་བ་དང་། བྱམ་པ་བཅས་པ་
དང་། གཞན་འཕྱ་བ་སྦྱང་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་སྦྱང་བ་དང་།

དོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་སྤོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྒྲིག་པ་འཕེལ་བ་དང་། དགག་
དབྱེ་དང་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩ་བར་སྦྱང་གཞིའི་
སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཀོད་པ་ལས། ^①སྡེ་བ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་སྦྱང་
བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགོ་ཚུལ་དག་འབའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། རྩ་བ་གསུམ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། ^②རྩ་བ་གསུམ་
དུའོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། དབྱར་སྤྱི་མ་ཡར་ངོ་སྤོང་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་རྩ་འབྱིང་
པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་དང་། དབྱར་སྤྱི་མ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་རྩ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་
བཅུ་དྲུག་ལ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ^③ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །དབྱར་རྩ་འབྱིང་པའི་
ཉིད་སྤྱི་དེ་ཉིན་བར་གྱིའོ། །དབྱར་རྩ་ཐ་ཆུང་ཉིད་འོ། །ཞེས་གསུངས། མར་ངོ་སྤོང་འགྲོའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱར་སྤྱི་མ་གྲོ་བཞིན་རྩ་བའི་ཆེས་གཅིག་དང་། སྤྱི་མ་ཁྱམས་སྤོང་རྩ་
བའི་ཆེས་གཅིག་ལ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་འབྱེང་རྒྱུད་ལས། ^④གྲོ་བཞིན་
རྩ་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས། །སྤྱི་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཁྱམས་སྤོང་རྩ་བ་
ཡི། །ཆེས་གཅིག་ནས་ནི་སྤྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནམས་དོན་གཅིག་སྟེ།
དབྱར་རྩ་འབྱིང་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་། གྲོ་བཞིན་རྩ་བའི་ཆེས་གཅིག་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོར་
རྩ་དྲུག་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནམས་དོན་གཅིག་དབྱར་རྩ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་། ཁྱམས་
སྤོང་རྩ་བའི་ཆེས་གཅིག་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོར་རྩ་བདུན་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནམས་དོན་
གཅིག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་ལས། དེ་ལྟར་སྐར་མའི་དབང་གིས་
མར་ངོ་སྤོང་འགྲོ་དང་། རབ་ཐ་ཆུང་གི་དབང་གིས་ཡར་ངོ་སྤོང་འགྲོ་བྱས་ན་ལུང་དེ་གཉིས་

དོན་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ནི། དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་གནས་དེ་ལ་བྱད་ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་པ་དགོས་
 ཉེ། བན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པ། སྤྱིང་གཡོགས་དང་བཅས་པ།
 དག་སྒྲོང་གི་བྱང་དུ་ཡིན་པ། གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ། ལས་བྱེད་རྒྱས་པའི་
 དག་སྒྲོང་སྒྲོ་སྒྲེགས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་ལ་འབྲལ་དུ་ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་
 གནས་མ་ཡིན་པ། རྣམ་མཁའ་སོགས་མཆོམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ❶འགྱོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ❷གཡོགས་པར་དག་སྒྲོང་གི་
 མདུན་དུའོ། །ཞེས་དང་། ❸གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་དོན་ཡང་
 དབྱར་རྒྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོམས་ཐ་དད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་དག་སྒྲོང་གཅིག་ཉིད་
 ཀྱིས་དབྱར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའོ། ། ❹གང་ན་དག་སྒྲོང་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོ་སྒྲེགས་མེད་
 པ་ཉིད། ཅེས་སོགས་དང་། ❺སྒྲོ་ཁང་དང་། ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་སྒྲོག་དང་། ཞེས་སོགས་
 དང་། ❻རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པར་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

བྱག་པ་ལ། སྒྱུར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
 ཡོད་དེ། གནས་ཁང་གི་དོར་བྱ་བ་དང་། གནས་མལ་སྟ་གོན་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། བྱེད་པ་
 པོ་བསྒྲོ་ཞིང་དེས་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིང་སྒྱུར་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ❶ཞག་བཅུ་འམ་ལྔ་བ་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 དོར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། ཉེ་སྒྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉེ་མ་སྤྲ་མ་ཆོས་
 བཅོ་ལྷའི་དུས་སུ་གནས་མལ་དང་། གང་ཟག་སྟ་གོན་བྱ་བ། ཚུལ་ཤིང་གི་བམ་པོ་གན་
 པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ་བྲིམས་སུ་བཅའ་བ་བརྗོད་པ། གནས་བརྟན་གྱིས་
 གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བརྗོད་ནས་ཚུལ་ཤིང་བྲིམས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ།

དགོ་འདུན་ལ་གནས་ཁང་དང་མལ་སྟན་སྟོབས་པ། སང་ནང་བར་དབྱར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པར་འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཉི་སྟོར་ལྷ་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ^①ཉི་མ་ལྷ་མ་ལ་
གནས་མལ་བསྟོག་གོ། ཁྲིའུ་དང་ཆོལ་ཟངས་ཡན་ཆད་དོ། །དེ་སྟོབས་པ་བསྟོག་བར་
བྱའོ། །མི་རྒྱས་ན་དུ་མའོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ^②ཚུལ་ཤིང་གཟེབ་གྱི་
སྟོག་མར་རས་དཀར་པོ་བཏིང་བས་དགྱིས་པ་དག་ཀྱན་རིམས་སུ་བཞག་ནས་ཆེ་
དང་ལྷན་པ་དག་གནས་འདི་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ^③གཞན་
གྱིས་སྒང་བ་དང་ཁས་སྒང་བའི་བྱིར་དུ་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པས་
འཆད། བཞི་པ་ནི། ^④གནས་གྱི་གཞི་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། ལྷ་པ་
ནི། ^⑤དགོ་འདུན་སང་སྟོན་བདག་ཆེ་གོ་མོ་དང་ཞལ་ཏ་པ་ཆེ་གོ་མོ་དང་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་
ཆེ་གོ་མོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ཏྲར་རྩེ་དུག་པ་འམ། བདུན་པའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་
གི་ནངས་པར་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་མཆམས་ཡུལ་དགོ་སྟོང་ཆོས་དགྲུ་ལྷན་གྱི་མདུན་དུ་
སྒྲགས་ཆེ་གཞི་ལན་གསུམ་བསྒྲས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཁས་སྒང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་
བཅུ་དུག་གི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་ནས་རི་ཅམ་སྒྲ་བ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི།
རྒྱུན་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་བཅུ་དུག་གི་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ཡན་ཆད་དུ་དབྱར་ཁས་ལེན་
ཆགས་ཏེ། ^⑥ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ལ་དབྱར་རལ་བ་སྟོང་བ་དང་། རལ་ཡང་ཉིས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ^⑦བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་^⑧པར་མཆམས་གྱི་བྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སོ། །

འདི་ལ་ཡང་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་རང་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
གནང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་གཞན་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུལ་
དག་སྤོང་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཉེན་དབྱར་ཁས་སྤངས་ལ་མ་
ཞིག་པ། ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མཆམས་གྱི་བྱི་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་པའི་རབ་བྱུང་དེས།
དངོས་པོ་དབྱར་ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་དོ། །དུས་དབྱར་སྒྲ་བ་གསུམ་ཆང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་
མཐའི་ཞག་དུག་མ་གཏོགས་སོ། །^①མཐའི་ཞག་དུག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཞག་དུག་ལ་ཞག་བདུན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་མི་
ཆགས་ཞེས་བཤད་ནས། ཉམ་དགག་དགོས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །

ཡུན་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རང་དོན་དུ་ཞག་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དང་། དག་
འདུན་གྱི་དོན་དུ་གནང་ན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཡིན་ལ། དམིགས་གྱིས་བསལ་ན་རང་དོན་དུ་
ཡང་ཞག་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་སྟེ། བྱེ་བཤའ་འགྲེལ་བ་ལས།
དག་སྤོང་པོ་མོ་དང་། དག་ཚུལ་པོ་མོ་དང་། དག་སྤོབ་མ་ལྷ་ཞག་བཞི་བཅུར་འགོ་བ་ཆོ་
ག་མཐར་ཐུག་ཅེས་དང་། གཞི་གསུམ་ཆོ་གར། ཞག་བཞི་བཅུ་རིང་མཐའ་ཡིན་པས་
བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུའི་བར་རིམ་ཅམ་དགོས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ཞག་གངས་སྤོས་ཏེ། ཞེས་
དང་། གང་ཟག་གི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་བདུན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་རྣམས་ལ་འང་ཞག་
བརྒྱད་ནས་བཞི་བཅུ་པན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྤར་བཞིན། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་
ད་ལྟ་རང་མཆམས་གྱི་བྱིར་ལོག་ནས་ནང་དུ་ལོག་ནའང་ཞག་གཅིག་དང་གཉིས་ནས་
ལོག་ན་ཞག་གསུམ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་བྱའོ། །གནས་གང་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ན། དབྱར་
ཁས་སྤངས་པའི་མཆམས་ནང་དེ་ཉིད་དུའོ། །ཆོ་ག་ནི་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་
པས་སོ། །དགོས་པ་ནི་དབྱར་མི་རལ་བ་སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་

དུའོ། །དག་འདུན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ན་དག་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཚེ་ག་གསོལ་
གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱའོ། །

དེ་ནས་དབྱར་ཁས་སྒྲངས་ནས་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་དུག་ཡོད་དེ།
དམ་བཅའ་གནས་སུ་འབྲེལ་དགོས་པ། དབྱར་ནང་དུ་འཁྲུག་ཡོང་མི་སྐྱེད་པ། ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་འབད་པ། གནས་རལ་བ་དང་གྲུམ་པ་འཆོས་པ། དུན་རིང་དུ་
གནས་པར་བྱ་བ། དབྱར་རལ་བ་སྒྲོང་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རལ་ཡང་ཉེས་
པ་མེད་པ་ནི། ❶ ཟས་དང་སྒྲན་དང་ནད་གཡོག་དག་མེད་ལ། དེ་དག་མེད་པར་འཆོ་མི་
རུས་ན་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །དག་སྒྲོང་གི་རྒྱལ་དང་སྒྲོག་
དང་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་བར་ཆད་དང་ནང་འདོམ་ན་དབྱར་རལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་བྱིན་རྒྱབས་འཇིག་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཞག་
གངས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཟད་པ། བྱ་བ་མེད་པར་ཞེས་པ། བྱ་བ་ཆོས་མིན་ལྡན་དུ་ཞེས་པ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་བ་སྒྲོང་དགོས་པར་མ་
བད། དབྱར་ནང་དུ་ཉིད་པ་བགོད་པ་དང་། ལྷང་བ་སྐྱེད་བན་དང་། བན་ཏུར་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱང་དབྱར་རལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྒྲོང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔས་དབྱར་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཆོ་ག་སྒྲོན་
དུ་བཏང་བས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེད་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། ❷ སྡེ་བ་ལྔ་ཆར་
ཀྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དབྱར་
ཁས་ལེན་གྱི་སྐྱེད་གཞི་ནི། ❸ བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་

མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་དགོ་སྒྲོང་དག་
དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོངས་རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ན་ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཤེས་ལྡན་ཤུགས་བྱའི་
དགོ་སྒྲོང་འདི་དག་ནི་སྟོག་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དེ་ལས་ཕྱིར་མ་ལོག་པས་འདིར་
དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོངས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བ་ན་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་རྟོག་པས་བརྗེས་ནས་
སྟོག་དང་བལ་བར་བྱས་སོ། །རེ་ཞིག་བྱེད་ཁྱུ་ཁྱུ་ཉི་ཡང་དབྱར་ལྷ་བ་བཞིའི་རིང་ཆང་དུ་
ཞུམ་ཞུམ་པོར་བསྐྱམ་ནས་འདུག་ན། དགོ་སྒྲོང་མགོ་རེག་ནི་དབྱར་ཁས་ལེན་ཅམ་ཡང་
མི་ཤེས་པ་འདི་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་བྱིན་པར་སེམས་པ་ལྟ་སྟེ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ཁ་བེར་
བའི་སྐབས་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་བ་དང་། བཀའ་སྒྲུལ་བ་དེ་ལྟར་བས་ན་རྗེས་སུ་
གནང་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་གིས་དབྱར་གནས་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དགག་དབྱེའི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་ལ། གཞིའི་སྐབས་
ནས་འབྱུང་བ་དང་། སྤན་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། ཡི་དམ་ངན་པ་དགག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ❶མི་སྐྱ་བའི་ཡི་
དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་❷དབྱར་གནས་པས་དགོ་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་
དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །❸དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་གང་དག་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ།
རྟོན་གང་གིས་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ་བ། དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་བ།
གནས་གང་དུ་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་བྱ་བ། དགོས་པ་གང་གི་
ཕྱིར་དུ་བྱ་བ། དགག་དབྱེ་སྐྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོགས་བཅུའི་དགོ་འདུན་ལ་བྱ་སྟེ། དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་

ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བུ་རྒྱལ་
ལས། རྩོགས་བཅུའི་དགོ་འདུན་མཐའ་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་པོ་དེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ་
དབྱར་གནས་ཁས་སྦངས་པའི་དབྱར་མ་རལ་བ་མི་དགོས་ཏེ། དབྱར་ཁས་མ་སྦངས་པ་
དང་། དབྱར་རལ་པའི་དགོ་ཚུལ་དགོ་སྤྱོད་སྤྱི་ཡོན་གྱི་དགག་དབྱེའི་ཉིན་གསོ་སྤྱོད་བྱ་
བར་སྐབས་སྤྱབ་བ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ཉིན་པར་དགག་དབྱེ་ལས་ལོགས་སྤྱབ་གསོ་
སྤྱོད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་མདུན་དུ་བྱ།
བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་དེས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ཡོད་ན་དེའི་མདུན་དུ་བྱ། མེད་
ན་ལས་གྲལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་སྤྱོད་གང་ཡང་རུང་བའི་མདུན་དུ་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ་སྦྱར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལ་ལྟུང་བ་
མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ། བམ་པ་མ་གཏོགས་པ་
གཞི་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་འཛོག་པ། གཞི་འཛོག་ལ་གང་ཟག་མི་འཛོག་པ། གང་
ཟག་འཛོག་ལ་གཞི་མི་འཛོག་པའོ། །དེའི་དོན་ནི། གང་ཟག་འདི་མ་གཏོགས་པས་སྦྱང་།
ལྟུང་བ་འདི་མ་གཏོགས་པ་སྦྱང་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། བམ་པ་ནི་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། བམ་
པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གནས་ནས་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྔ་པ་ནི། གནས་གང་དུ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། མཆོམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ཡིན་པ།
གནས་ལ་སྒྲོ་མཐུན་བྱས་པ། གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་སོགས་དགོས་པའི་བྱིར།

དྲུག་པ་ལ། དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་དགག་དབྱེའོ། །དང་པོ་
ནི། དབྱར་སྡེ་མ་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ན། ཉིན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་། བྱི་མ་

ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ན། མྱོན་ཆེ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་བཙུ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་སྟེ་དབྱར་
རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་དུ་བྱ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་བྱིན་སྤྱོད་བྱ་བ་དང་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། དབྱར་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བས་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་གསོ་
སྤྱོད་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ཏེ་ཉེ་གཅིག་དང་བསྟུན་ནས་དགག་དབྱེ་བྱ། དེའི་ལོང་
མེད་པར་བྱག་བྱབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་ན་ནམ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་ཆོག་གས་ཀྱི་
དགག་དབྱེ་བྱ། སྤྱི་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ་སོང་བ་ན་གཞན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དང་
བྱག་ན། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱ། འཐབ་གྲོལ་ཅན་འོང་བ་ཐོས་པས་
འཇིགས་པ་ན་གསོ་སྤྱོད་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བ་ན་འཐབ་གྲོལ་ཅན་མ་སྟེབ་བའི་སྤྱི་
རྣམས་དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ❶ དབྱར་ཀྱི་ནང་དུ་བྱ་བས་འགྲོ་དགོས་ན་
དགག་དབྱེ་འོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ❷ གནས་པར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་
སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཆོག་གས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པས་
འཆད། གསུམ་པ་ནི། ❸ བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ་སོང་བ་ལ་དེར་སྤྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་ན་དེ་
དག་དང་ལྟན་ཅིག་བྱས་ནས་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་འོ། །ཞེས་པས་འཆད། བཞི་
པ་ནི། ❹ གལ་ཏེ་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དག་གིས་དགོ་སྤྱོད་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་དག་
འོང་བ་ཐོས་པར་གྱུར་ན། གལ་ཏེ་གསོ་སྤྱོད་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བར་གྱུར་ན་དགག་
དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཉིན་དགོ་སྤྱོད་འཐབ་གྲོལ་ཅན་
སྟེབ་ན། དེའི་ཉིན་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ནས། འཐབ་གྲོལ་ཅན་སོང་བའི་འོག་ཏུ་ཉེ་གཅིག་དང་
བསྟུན་ནས་དགག་དབྱེ་བྱ་སྟེ། ❺ འོང་བ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་ལ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཐུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། ཞག་
བཅུ་ལྔ། ཟླ་བ་ཕྱེད་ནས་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་ན་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་དུ་བརྗོད་པ་དང་།
དེ་ཉིན་ནས་གཅུག་ལག་ཁང་རྒྱན་ཅིང་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞི་འཆོན་ཐོག་
ཐག་ཏུ་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཅོ་ལྔ་འཆོན་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་
འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། གསོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་
བཤད་པ་བཞིན་གྱི་སྟེང་དུ་འདུས་པ་ན་པན་ཚུན་ཕྱག་བེད་པོ་བྱས་ནས་དབྱར་གྱི་
ནང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཐུགས་དང་འགལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་བཟོད་པ་མཛད་པར་བྱ་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ། བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྦྱོང་གི་མདུན་
དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ། དགག་དབྱེའི་གོ་རིམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་བྱུང་པར་
གསུམ་ལྟན་གྱིས་སྦྱོ་བ་བྱིས་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དགག་དབྱེའི་ཆོ་
གལ་མཁས་པའི་དགོ་སྦྱོང་ཆོས་བདུན་ལྟན་གསུམ་མཁ་གཉིས་སམ་གཅིག་ལ་སོགས་
པ་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་ནི་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྦྱོང་གི་མདུན་དུ་
བག་ཤིས་ཀྱི་རྩ་བསྐྱོལ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཟླས་པའི་སྒོ་
ནས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི། རང་གི་རྩས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐ་ན་
ཁབ་དང་ཨ་རུ་ར་ཡན་ཆད་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་དགོ་སྦྱོང་
རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནས་དགོ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནས་དགོ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་
ནས་དགོ་སྦྱོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ནས་དགོ་ཚུལ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲུག་སྤྲུག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ཐབས་ལེགས་བཟོད་པ་དང་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་སོགས་གསོ་སྐྱོང་ལས་བཞུགས་པ་བཞིན་བྱའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། །ཆོས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་གསུངས་པ་ནི། ལྷུང་བ་སྐྱེད་བའི་སྐབས་དབྱེ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྐྱེད་བ་ལས་སྐྱིར་ལྷུང་བ་ཡིན་མིན། གྲེ་བྲག་ཏུ་ལྷུང་བ་གང་ཡིན་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་པར་དག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ^①འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་སྐྱོང་གསུངས་ལ་ཆོས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དགག་དབྱེ་གསུངས་པས་གལ་ཏེ་འདོད་ན་དགག་དབྱེ་གྱིས་ཞིག་ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་པའི་སྒོ་བྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་དབྱེའི་ཉིན། དག་འདུན་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པའི་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དགྲ་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་དགག་དབྱེ་ཞེས་བཟོད་དོ་ཞེ་ན། དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བ་བཀག་ས་པ་ལས། ལྷུང་བ་སྐྱེད་བའི་སྐབས་དབྱེ་བས་དགག་དབྱེ་ཞེས་བཞུགས་དོ། །དམིགས་བསལ་ལ། དུལ་གྱི་དང་། དུས་གྱི་དང་། རྟེན་གྱི་དང་། གནས་གྱི་ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་འམ་གང་ཟག་འཛོག་པའི་དགག་དབྱེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་མཆན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། །བདག་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་འདུན་ལྟག་མ་མ་སྐྱེད་ཞིག །གང་ཟག་ལྟས་བྱེན་གྱིས་མ་སྐྱེད་ཞིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཞུགས་པ་ལྟར་ཆོས་བཅོམ་ལྡན་གསུངས་ནས་མར་དོའི་ཆོས་གཅིག་གི་སྐྱེ་རིངས་

ཤར་ནས་དགག་དབྱེ་བྱ་རུང་བ་དང་། དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་དགོས་པའི་འཕེལ་བ་ལྟོས་ཅན་འོང་
བ་ནས་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་མ་
གྲུབ་ན་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་འཕེལ་བ་ལྟོས་ཅན་གནས་གཞན་དུ་སོང་
བའི་འོག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་པ་དགོས་པའི་སྦྱོང་བའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་
ཀྱང་མ་སྦྱོས་པ་བདག་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་སྤྱོད་ལྡན་དུ་ཤེས་པས་ཀྱང་དགག་
དབྱེ་བྱ་རུང་བ་ལྟ་བུ་འོ། །བཞི་པ་ནི། མཆོམས་མ་བཅད་པ་སོགས་སུ་ཡང་བྱ་རུང་
བའོ། །ལྷ་པ་ནི། སྤྲུལ་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་མ་བྱུང་ན་གཉིས་སམ་ལན་ཅིག་
བརྗོད་པའམ་ཡོངས་དག་འབྱུང་བ་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་དེ་མ་བྱས་
པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། ❶མི་སྤྱོད་པའི་ཡི་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད། མདོ་གཉིས་ཀྱི་ངག་དོན། དགོས་མེད་དུ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱོད་པའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅན་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་འབྲེལ་བརྒྱལ་ཞུགས་བསྟེན་ནས་སྤྱིག་པ་དག་པ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཏུ་བསམ་པར་
མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསམས་ན་དགོས་པའི་འདུན་དབྱེད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་པོ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབྱར་གནས་པས་དགོས་པའི་འདུན་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷས་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གནང་སྟེ། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནང་བ་དང་བཅས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱུང་ཚུལ་ལ། གོས་བསྟེན་པ་དང་། སྤྱོད་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་བརྒྱུད་
དང་། གོས་ཀྱི་གཞི་དང་། གོ་སྤྲུལ་ཀྱི་གཞི་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོར་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་གཞི་འཆད། དེ་ཡང་དབྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་དགག་
དབྱེ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་བརྒྱུད་གཤིང་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
གཤིང་བ་ནི་དབྱར་དགག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་དོན་གྱིས་རིམ་བཤོད་པས་
སོ། །དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མདོར་^①སྤྱི་བརྒྱུད་གཤིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།

དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་གཤིང་བའི་པན་ཡོན་མཐོང་ནས་དགོ་
འདུན་ནམས་དབྱར་ཁས་ལེན་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆང་འབྲལ་འཛོག་
གསུམ་གྱི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བས་དགོ་སྒྲོང་ནམས་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་།
དེ་བཏིང་ལ་རྟེན་པ་མང་པོ་འོང་བས་སྤྱིན་བདག་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་།

བསྐྱུས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་སྤྱི་བཤད་པ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
གིས་བྱ་བ། དངོས་པོ་གང་གིས་བྱ་བ། གནས་གང་དུ་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ།
ཡུན་རིམ་ཅམ་དུ་བྱ་བ། ཆོ་ག་རིམ་ལྟ་བུས་བྱ་བ། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་ཚུལ། བརྒྱུད་ནས་
དབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་དགྲ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་ལོངས་མ་སྤྱད་པའི་གསར་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་བ་
དང་། གཞེན་གྱི་སྤྱོད་མར་བརྒྱུད་བས་ན་དེ་སྐད་བཟོད་པ་དང་། ཡང་ན་གཏན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཏན་པ་དང་འབྲལ་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་
བྱ་རོག་རྒྱང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

འོག་གཞི་གཏན་པའི་སྟེང་དུ་ཆོས་གོས་བཏིངས་པས་ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་
ལྟར། འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་རྣམས་སྟོ་གཅིག་ཏུ་སྟུང་བ་དང་། གཏན་པའི་སྟེང་དུ་རྣམ་
ཐུན་དང་སྒྲིགས་བྱ་དུ་མ་གནས་པ་ལྟར་འདི་ལ་འདིང་^❶བ་པོ་དུ་མའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱལས་གནས་པས་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཏན་པའི་སྟེང་ཆོས་གོས་མི་འཁུམས་
པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་བ་དང་། གཏན་པས་ཆོས་གོས་ལ་
བྱུང་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་མཐའ་དག་རྟེན་བ་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར། གསུམ་བ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། འོག་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟེང་ལེབ་
དངོས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་བཏིང་བ་ཡོད་དེ། མདོར། ^❷དབྱར་གནས་པར་
ཁས་མ་སྦྱངས་བ་དང་། དབྱར་རལ་བ་དང་། དབྱར་བྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྦྱངས་བ་
དང་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་སྦྱངས་བ་དག་ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ས་
གཞན་ན་གནས་བ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །དེ་དག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
བྱུང་བ་ལས་ན། སྟོར་དབྱར་ཁས་སྦྱངས་བ་བྱེད་པར་སྔ་མ་ཁས་སྦྱངས་བ། དབྱར་མ་
རལ་བ་གནས་གཞན་དུ་ཁས་མ་སྦྱངས་བ། ས་གཞན་ན་གནས་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཐོབ་
པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་
གནས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། བྱེ་བ་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་སུ་མ་སོང་བ་ཡང་
དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ཆོ་གའི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ལུས་
ཐ་མལ་དུ་གནས་བ་ཡིན་པ་ཡང་དགོས་སོ། །བཏང་བ་མ་བྱུང་ཡང་རྟེན་བ་ལ་དབང་བ་
ཡོད་དེ། མདོར་ཐ་མ་མ་གཏོགས་བ་དག་དང་ས་གཞན་ན་གནས་བ་དག་དང་དགོ་ཚུལ་
ནི་རྟེན་བ་དབང་ངོ་། །ཅེས་འབྱུང་བས་ན་ཐ་མ་དབྱར་གནས་བ་གཞན་དུ་ཁས་སྦྱངས་བ་

མ་གཏོགས་དབྱར་ཁས་སྦངས་པ་སོགས་དང་པོ་གསུམ་དག་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་
པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་པ་ལ་དབང་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཚུལ་གྱིས་དབྱར་
ཁས་སྦངས་ནས་སྤྱོད་གདིང་ཁར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་བཏིང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ།
ཞུ་བ་ལས། ❶ དགེ་ཚུལ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་སྦྱོར་བ་གསུམ་
འདས་པས་གཏན་པ་བཏིང་ན་གཏན་པ་བཏིང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་ཤར་རུབ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབྱར་སོ་སོར་ཁས་སྦངས་ནས་སྤྱོད་
གདིང་❷ ཁར་གཉིས་ག་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་ནས་གདིང་ན་གང་རུང་
གཅིག་ཏུ་བཏིང་བས་ཆོག་སྟེ། ❸ དེ་ནི་བཏིང་བའི་ཆེ་དེ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་
འོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལས་སོ། །

ཁ་ཅིག །དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་མ་སྦངས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་། དབྱར་
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་འདིང་བ་པོར་མི་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཕྱི་མ་ཁས་སྦངས་པ་ཉིད་
ཕྱི་མ་དེའི་འདིང་བ་པོར་རུང་སྟེ་མགོ་སྦྱོར་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བཏིང་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་བརྟག་གོ།

གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་བཏིང་བ་ལ་བྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དགོས་
ཏེ། རྒྱུ་བྱད་པར། རོ་བོའི་བྱད་པར། གངས་ཀྱི་བྱད་པར། བདག་པོའི་བྱད་པར་དང་
བཞི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དབྱར་གྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བ། བཏིང་བའི་ཉི་མ་ཡན་ཆད་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་གནས་
པ་དེ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འདི་འཆད་པ་ལ་མདོར། ❹ དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་དགག་
དབྱེའི་མཐར་དབྱར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གདིང་བའི་ཉི་མའི་མཐར་གྲུབ་པ་གོས་ཀྱི་ཉིད་
པར་བགྱངས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ངོ་པོའི་བྱང་པར་ལ། རུང་བ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ་རྒྱ་རུང་བ། དབྱིབས་རུང་བ། ཁ་དོག་རུང་བ། གནས་སྐབས་རུང་བ་ནམས་
 དགོས། གཉིས་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་ཆེ་ཆད་དམ། དེ་བས་ལྷག་པ་རུང་བ་ཡིན་
 ཏེ།^①བཤད་བརྟུན་མ་བྱས་པ་དང་། ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་པ་དང་། མ་དཔྱུགས་པ་དང་མ་
 ཟེགས་པའོ། །ཁ་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་^②ལྷ་པའོ། །ལྷག་པ་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་གངས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་
 སྐབས་གཅིག་གམ། ཏུ་མ་ཡང་རུང་བའི་བྱིར་དང་། ལྷ་མ་སྐྱར་ལྷ་བྱ་གཅིག་ལའང་
 གདིང་བ་ཆགས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འབྱུང་དེ། ལྷ་མ་སྐྱར་ཏུ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ཏུ་
 མ་མི་ཆགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བར་ངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱ་སྟེ།
 སྐྱིར་བཏང་ལ་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱང་། འདི་བག་ཡངས་ཀྱི་གོས་ཡིན་པས། ལྷ་མ་སྐྱར་ལྷ་བྱ་
 རེ་རེ་ལ་ལྷོས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། སྐབས་འདིར་ཆོས་གོས་
 གསུམ་སྐབས་གཅིག་ལ་དགེ་སློང་མང་པོའི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཆགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་བདག་པོའི་བྱང་པར་ཡོད། དགེ་འདུན་གྱི་འོ་ཞེས་པའི་མདོ་འབྱུང་བ་
 ལས། དགེ་འདུན་སྐྱེས་དབང་བ་ཅིག་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་རེ་རེ་བའི་ཡིན་ན་བཏིང་ཏུ་མི་
 རུང་བར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་གནས་གང་ཏུ་བཏིང་བ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་སྒོ་མཐུན་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་འབྱུང་བ་ལས་ན། གང་ཏུ་དབྱར་གནས་པའི་མཆོམས་ནང་དེར་
 གདིང་དགོས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ཏུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བཏིང་བ་ཡོད་དེ། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །སྟོན་རྒྱ་འབྱིང་
 པོའི་འོ་ཞེས་པའི་མདོ་འབྱུང་བ་ལས་ན། སྟོན་རྒྱ་ཐ་ཆུང་གི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་

བཏིང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དུས་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། དབྱར་བྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ན། དགུན་
ཟླ་ར་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་བཏིང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། ཆེས་བཙུ་
བྱག་ཅེས་འབྱུང་བ་ནི་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུར་སྒྲིན་ནོ། །

བྱག་པ་ཡུན་རི་སྤིང་དུ་གདིང་བ་ཡོད་དེ། དེའི་དུས་ནི་དབྱིང་ཟླ་ར་བའི་ཉའོ་
ཞེས་པའི་མདོ་དང་། ལྷ་བར། རི་སྤིང་གཏན་པ་གདིང་བར་བགྱི། ཟླ་བ་ཡང་ལྟར་
རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་གདིང་བ་ཡོད་དེ། སྒྲུར་བ་དངོས་གཞི་མཐུག་
གསུམ་གྱི་སྒྲི་ནས་གདིང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྒྲུར་
ཆོག །དགོ་འདུན་ཆོགས་པའི་སྒྲུར་ཆོག་དང་། གདིང་བར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་
སྒྲུར་ཆོག་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར། ❶ དེ་ནི་ཆོས་གོས་
གཞན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་ཕྱང་
ནས་སོ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་བྱིན་
རྒྱབས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཆོགས་པས་མོས་པར་བྱ་བ་དང་།
མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲོ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྲ་བརྒྱང་
འདིང་བ་པོ་བསྐྱོ་བ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལ་གཏད་པ་དང་བཞི་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བཞི་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ❷ ཞག་མ་ལོན་པར་ཆོགས་པས་
མོས་པར་བྱའོ། །མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲོ་མཐུན་པར་བྱའོ། །གདིང་བ་ཡང་ངོ་། །གང་ལ་
དེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་གཏད་བར་བྱའོ། །གསོལ་བར་བྱས་ཏེའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། རོན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་དུ་སྤྲ་བརྒྱུད་གི་ཆེད་པ་གྲུབ་
པ་ནི། འདི་ལས་སྤྲ་བརྒྱུད་བཏིང་ངོ་སྟུམ་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་མོས་ཤིང་། དགོ་སྟོང་
གཅིག་གིས་ཆོས་གོས་འདི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་པར་གྲུབ་པ་ལགས་
ཏེ། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་བཞེད་ན་ཆོས་གོས་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྲ་བརྒྱུད་དུ་
གདིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སེམས་སྦྱེད་ཅིང་ངག་དྲུ་ཡང་ལན་ཅིག་བཟོད་པར་བྱ།
ཞེས་པའི་རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གདིང་བར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྟོང་གི་སྟོར་ཆོག་ཡོད་དེ། ལས་གསུམ་
གྲུབ་པ། མོས་པ་གསུམ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བཟོད་པ། དགོ་འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་
རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་བཞེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་
དེ།^①བུ་བ་དང་བྱབ་པ་དང་ཁ་བསྐྱར་བ་དག་ལ་དེས་སྟོན་དུ་འགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
དང་པོ།^②གདིང་བར་འགྱུར་རོ། །གདིང་ངོ་བཏིང་ངོ་། །སྟུམ་དུ་སེམས་བསྦྱེད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པས་གཉིས་པ་དང་།^③ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་སངས་སྤྲ་བརྒྱུད་གདིང་བར་
འགྱུར་གྱི། བྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
ཆོགས་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་གསུམ་པ་དང་།^④འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཞི་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྤྲ་བརྒྱུད་འདིང་བར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྟོང་དེས་
གཟེབ་གྱི་སྟོག་མའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་བརྒྱུད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
སྤྲ་གས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར།^⑤ལན་གསུམ་བརྒྱས་
པས་སོ། །གདིང་ངོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་གདིང་ངོ་ཞེས་སྤྲ་གས་
ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་^①ཆོག་ཡོད་དེ། མདོར་^②དགོ་སྒྲོང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་
བཏིང་ངོ་། །ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་སྤ་
བརྒྱུད་དགོ་སྒྲོང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་བཞག་ནས་བཏིང་ངོ་། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དགོ་སྒྲོང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ།
མདོར་^③གཞན་གྱིས་ནི་ལེགས་པར་བཏིང་ངོ་། །ཞེས་ཏུ་བཏིང་ངོ་། །འདི་ལ་རྟོག་པ་
དང་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད་པ་དེ་བདག་གི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཕན་ཡོན་ནི་འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ་གྱི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན།
ཡང་ཡང་བྱ་བ་དང་འདུས་པ་སོགས་མི་འབྱུང་རྟོག་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

བརྒྱུད་པ་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་གིས་བརྒྱུད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
བསྐྱོས་པའི་དེས་བརྒྱུད་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཞི་བའམ་བབས་པར་གྱུར་ན་ས་
བརྒྱུད་སྟེད་པ་པོའི་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་བསྐྱོས་ནས་དེས་སྤ་བརྒྱུད་གང་དུ་བརྒྱུད་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་བཏིང་བའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་། ཡུན་རི་ཙམ་བརྒྱུད་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཆེ་བ་ལྟར་བརྒྱུད་། ཚུལ་རི་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོར་^④དུས་
དུས་སྤ་བསང་བར་བྱ། བསྐྱེད་བར་བྱ། སྤྱུག་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་དུ་བ་ཅན་དང་། རྩལ་ཅན་
དུ་གཞག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །

དགྲ་པ་བརྒྱུད་ནས་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་དབྱེ་བ། རོ་བོ། གང་དབྱུང་བའི་དངོས་
པོ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས། གནས་གང་དུ། དགོས་པ་ཅིའི་སྤྱིར། དུས་གང་གི་ཆོ། གང་ཟག་
གང་གིས་དབྱུང་ཚུལ་དང་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་མདོར་^⑤དབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
ཏེ། རང་འཐུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བཅས་མའོ། །ཞེས་བྱུང་བ་ལས་དབྱུང་བའི་སྒོ་སྟོན་
དུ་མེད་པར་བྱེན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་དབྱུང་བ་དང་། དབྱུང་བའི་སྒོས་བཅས་པ་

བཅོས་མ་ལས་ཀྱི་དབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དགོ་
འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་། གང་ཟག་སྒོས་ཀྱི་རང་འཇུག་
བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། སྤ་བརྒྱུང་
མཆོམས་གཞན་དུ་བྱེད་བ་དང་། སྤང་བ་པོའི་དགོ་སྒོར་མེད་པར་མཆོམས་ནང་དུ་སྤྱི་
རེངས་ཤར་བ་དང་། བཏིང་ནས་ཟླ་བ་ལྷ་ལྷག་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་
གསོ་སྒྱུར་བྱས་པ་དང་། སྤ་བརྒྱུང་མེས་འཆོག་པ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བ་དང་། བཏིང་བར་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཤི་བའམ་བབས་པ་ལྷ་བྱ་
རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དང་། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཆད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ^①སྤ་
བརྒྱུང་གིས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱེད་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
མ་མ་སུམ་ཅུས་རང་འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་
གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་དབྱུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་མ་སུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། མཆོམས་ལ་
ཡིད་གཉིས་བ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། མཆོམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། རྟེན་པ་ལ་
ཡིད་གཉིས་བ་བའི་མ་མ་དུག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྱུར་
བས་འགོ་བའི་མ་མ་བཞི་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པའི་མ་མ་བཞི་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། སྒྱུར་བས་འགོ་བའི་མ་མ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོར་གིས་
མཆོམས་ནང་དུ་བདག་ཟླ་བ་ལྷར་མཆོམས་ནང་འདྲིར་མི་སྟོག་ཅིང་། རྟེན་པ་བྱུང་ན་

ཡང་མི་སྤང་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པའི་ཆེ་མཆོམས་ལས་འདས་མ་
 ཐག་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་
 འབྲེལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་སྤང་བའི་བསམ་པ་
 མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགོ་སྤྱོད་གིས་བདག་སྒྲ་བ་ལྟ་
 རྟེན་ཆད་དུ་མཆོམས་ནང་དུ་མི་ལྟོག་ཅིང་རྟེན་པ་བྱུང་ན། སྤང་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་
 ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པའི་ཆེ་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ། རྟེན་པ་མེས་འཆིག་པ་
 སོགས་ཐོས་པ། རྟེན་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཆེ་ཆོས་གོས་བྱིན་རྒྱལ་
 རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ་ངས་པར་འབྱིན་པའི་དེ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤང་བཞིན་འབྲེལ་མེད་གཅིག་
 དང་། འབྲེལ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོ་སྤྱོད་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་
 རོལ་དུ་སོང་སྟེ་དེར་སྐྱེ་བས་པ་ན་བདག་སྒྲ་བ་ལྟའི་ནང་དུ་མི་འོང་། རྟེན་པ་ཡང་མི་སྤང་
 སྟམ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤང་བཞིན་སོང་ནས་རྟེན་པ་སྤངས། མཆོམས་
 རང་དུ་ལྟོག་གམ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རྟེན་པ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་སོགས་གསུམ་བྱུང་ན་
 དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་མཆོམས་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བའི་དེ་བརྒྱད་ནི། ①ཡིད་
 གཉིས་ནི་ངས་པས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པས། མཆོམས་ལ་
 ཡིད་གཉིས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ།
 འདི་ལ་ཡང་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་སྦྱར་བས་འགྲོ་བ་དང་། བྱིར་སྐྱེས་པ་ངས་པར་བྱེད་པ་
 གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ་རེ་རེ་ལ་འབྲེལ་མེད་རེ་དང་། འབྲེལ་བཅས་གསུམ་
 གསུམ་སྤང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཆོམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་དེ་བརྒྱད་ནི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འབྲེལ་མེད་
གཉིས་དང་འབྲེལ་བཅས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་
ཅིང་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པས་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྲ་བརྒྱད་ཕྱད་བའི་གཏམ་ཐོས་པ་
དང་། ཉང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དེའི་ཆོས་གོས་བྱིན་རྒྱབས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཉེ།^① རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དྲུག་ཡོད་དེ།
མཆོམས་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རེ་བ་ཡོད་པས་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྟེན་པའི་སྐལ་
པ་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། མཆོམས་ཀྱི་ཉང་དུ་དེ་གསུམ་བྱུང་བས་ན་དེར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།^② ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཆོམས་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རེ་བ་ཡོད། དུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་དག་
འདུན་གྱིས་དབུས་སུ་སྤར་བྱིན་རྒྱབས་ཕྱད་བ་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཇིག་
ཅིང་། བན་ཡོན་རྩེས་སུ་འབྲེལ་སྟེ།^③ དེར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་མ་ཐོས་ཀྱི་
བར་དུ་བན་ཡོན་རྩེས་སུ་འབྲེལ་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། དང་པོ་འགྲོ་བའི་ཆེ་མཆོམས་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
ཡོད་གཉིས་ཟ་བས་མཆོམས་ལས་འདས་པ་དང་། དང་པོ་དེ་མེད་ཀྱང་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་
རོལ་དུ་ཡོད་གཉིས་ཟ་བ་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དང་པོ་འགྲོ་བའི་ཆེ་མཆོམས་ལ་རེ་
བ་མེད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་ཡོད་གཉིས་ཟ་བས་མཆོམས་ལས་འདས་པ་དང་། མཆོམས་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་གཉིས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཉེ་དྲུག་གི་ཆོས་གོས་བྱིན་རྒྱབས་རང་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞི་བའམ་
བབས་པ་ན་ཉེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྲ་བརྒྱད་
བཏིང་བ་ཡང་ཡིན་སྤྲ་བརྒྱད་འབྱེན་པའི་ལས་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤྲ་བརྒྱད་ལ་བསམ་

པས་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། རང་འཇུག་
བྲལ་གྱི་དབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད། སྤྱི་བརྒྱུང་བཏིང་བ་ཡང་ཡིན། སྤྱི་བརྒྱུང་འབྱེན་པའི་
ལས་ལ་སྟོས་པའི་སྟོན་སྤྱི་བརྒྱུང་ལ་བསམ་པས་གནས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་
གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། བཅོས་མས་དབྱུང་བའི་མཆན་ཉིད། གསུམ་པ་ནི།
དངོས་པོ་གང་དབྱུང་ན་བཏིང་ལ་མ་ཞིག་པའི་སྤྱི་བརྒྱུང་དེ་དབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། ཆོ་ག་
རི་ལྟ་བུས་ན་གསོལ་གཞིའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། གནས་གང་དུ་ན། སྤྱི་བརྒྱུང་
བཏིང་བའི་མཆན་མས་ནང་དེ་ཉིད་དུ་དབྱུང་སྟེ། མཆན་མས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱེད་ན་རང་ཞིག་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྒྱུང་པ་ནི། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་དབྱུང་ན་བགས་ཡངས་སུ་ཡུན་
རིང་དགག་པ་དང་སྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །བདུན་པ་ནི། དུས་
ནམ་གྱི་ཆེ་དབྱུང་ན། དུས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་དབྱུང་བ་དང་། དུས་སུ་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་ན། རྩ་བ་ལྔ་མ་ལོན་པའི་
ནང་དུ་ཉ་ཞེ་གཅིག་དང་བསྟུན་ནས་དབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དབྱིད་རྩ་བའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་
ལ་དབྱུང་སྟེ། ❶དེའི་དུས་ནི་དབྱིད་རྩ་བའི་ཉའོ། །ཞེས་གསུངས། དབྱར་ཕྱི་མ་ལས་འདས་
པའི་རྗེས་སུ་བཏིང་ན། དབྱིད་རྩ་བའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དབྱུང་ངོ་། །དབྱུང་བ་འདི་གསོ་
སྦྱོང་བྱས་པའི་མོད་ལ་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ❷མོད་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས། བརྒྱུད་པ་ནི། གང་
ཟག་གང་གིས་ན། དགོ་འདུན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། གདིང་བ། བརྒྱུང་བ། དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ❸སྤྱི་བརྒྱུང་གདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ། དག་དོན་ནི། གདིང་བ་དབྱུང་བུར་གི་
དགོ་འདུན་ནོ། །ཆོས་གོས་སྤྱི་བརྒྱུང་བར་གནང་སྟེ། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དུས་དུས་སུ་བསང་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་མདོ་གསུམ་གྱིས་
སོ། །དག་དོན་ནི། སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་བསང་བ་དང་ཉི་
མ་ལ་བསྐྱེད་པའི་^①ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་
བཅོས་མཛོ། །ཞེས་ཏེ། དག་དོན་ནི། སྤྱི་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་འཇུག་
བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་བཅོས་མ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགག་
དབྱེ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞག་ཏུ་གདིང་ངོ་། །ཞེས་ཏེ། ཞོལ་འདོན་པ་རྒྱལ་པོའི་རྩེ་སྤྱི་འབྲངས་
ནས་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་པོ་གཉིས་བྱུང་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་དེ་གང་ལ་གདིང་ཞེ་ན་ཞོལ་གྱི་རྩེ་སྤྱི་
འབྲངས་ནས་མི་གདིང་གི་དབྱུང་ཆེ་བ་གསུམ་ཁས་སྤངས་པའི་མཐར་དགག་དབྱེ་རིམ་ལྟ་བུ་
བཞག་དེའི་ཕྱི་དེའི་ཉིན་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་གདིང་བར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་
གཞན་སྤྱི་བྱེ་གང་ལ་ཡང་གདིང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། ^②དེ་ནས་སྟོན་ཆེ་འབྲིང་
པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་མ་ཡིན་པའི་དུས་གཞན་ལ་སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བར་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་ཆོས་བརྒྱུད་གདིང་བའི་ཡུན་ཆེ་བ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བ་གོས་ཀྱི་གཞི་ལ། སྤྱི་དོན་དང་།
གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དད་རྩལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།
གོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་འོངས་སྤྱོད་
པ། གྱིན་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས། རྩེ་སྤྱི་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས། ལྷགས་གོང་དམར་
འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས། བྱ་ལོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འོངས་སྤྱོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་སློབ་པ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སློབ་པ་རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་

བ་བསྟན་བ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་བ་ལ་བཙུན་བ་རྣམས་ལྟ་བུ་སྟེ། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱད་
ལས།^①མི་སྟོབ་བས་ནི་བདག་པོར་བཤད། །སྟོབ་བ་བྱིན་ལེན་སྟོང་པའོ། །བསམ་
གཏན་འདོན་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྗེས་སུ་གནང་བ་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་
ལས།^②ལྷགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་དག །ཐོས་པར་གྱུར་བ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་
འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་བ་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས། མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱད་ལས།^③ལྷགས་གོང་འབར་བར་གྱུར་བ་དག །ཐོས་པར་
གྱུར་བ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་
སྟོམས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ལྟ་བུ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པར་དག་བ་དང་ལྡན་ཡང་ཐོས་བསམ་ལ་མི་བཙུན་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་ལྟ་བུ་དེ།^④ལེ་ལོ་
ཅན་ལ་ནི་སྤངས་བ་དང་ཉེ་བར་སྟུང་བ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རབ་
བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་བ་གང་ལ་སྟོང་གྲང་སྟེད་ཞེན་མི་སྟེ་བ་རྣམས། དངོས་
པོ་ལ་ཅི་དགར་ལོངས་སྟོང་བ་གནང་སྟེ། དེ་ཡོན་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་བསམ་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་བ་ལ་
ནི།^⑤གོས་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་བ་དང་བས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་ཁང་བ་བཅེགས་བ་ལྟ་བརྒྱ་བ་
ཡང་འོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ་གོས་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱབ་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་བ། དེ་ལས་
བསྐྱབས་པའི་གོས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་པའི་འཆོ་བ་ལྟ་ཆར་
གཏོགས་དང་བཅས་བ་སྤང་ནས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
ལོག་པའི་འཆོ་བ་ལྟ་ནི། ལུས་བརྒྱ་བ་ལས།^⑥རྟེན་ཕྱིར་སྟོང་ལམ་ཚུལ་འཆོས་ཡིན་པར་

བསྟན། །ཆགས་པས་གཞན་ལ་སྟོང་བ་འཐོབ་ཀྱིས་འཇལ། །ཅུང་དུ་བྱིན་ནས་མང་པོ་
འཆོལ་བྱེད་དང་། །གཞན་གྱི་བསྐྱུགས་པ་བྱེད་པོ་གཞོགས་སྟོང་ཡིན། །རྟེན་པའི་བྱིར་ནི་
གཙམ་དང་སྟན་པར་སྟ། །ཐམས་ཅད་ཁ་གསག་ཡིན་པར་བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་
དང་། རིན་ཆེན་བྱེད་བར། ^①ཚུལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱིར། །དབང་པོ་སྟོམ་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསག་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱིར། །ཆེ་ག་འཇམ་སྟར་ནི་སྟ་
བའོ། །གཞོགས་སྟོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱེད་བྱིར། །གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྐྱུགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་
ཀྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་བྱིར། མདོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོང་བྱེད་པ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་
རྣམས་འདོད་པ། །སྟར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བཀྱར་བ་དང་། བ་བ་དང་། བྱུང་བ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ། ཡང་
ན་ལྟན་ཐབས་སུ་སྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་བསྐྱུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
ལ། གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། འཆང་བའི་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་
གོས་གསུམ་བས་བྱུང་བའི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལྟག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས། མཁོ་བའི་ཡོ་
བྱད་ཀྱི་གོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྟན་ཆེགས་གཉིས། དང་པོ་
ལ། བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྟར། སྟོགས། མཐང་གོས། འཕམ་ཐབས། འཕམ་ཐབས་
ཀྱི་གཟན། རུལ་གཟན། རུལ་གཟན་གྱི་གཟན། གདོང་བྱིས། རྟག་གཟན། གཡན་པ་
དགའ་པ། སྟོབ་ཐེད། གདོང་བ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ལོ། །ལྷ་སྟར་དང་སྟོགས་
རབ་ཆོད་དབངས་སུ་ཁྱུ་གསུམ། ཞེང་དུ་ཁྱུ་ལྔ། ཅུང་ཆོད་དབངས་སུ་ཁྱུ་བྱེད་དང་
གསུམ། ཞེང་དུ་ཁྱུ་བྱེད་དང་ལྔ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཆོད་ཡིན་ཏེ། ^②ཆེན་པོ་དག་ནི་
རང་གི་ཁྱུ་གསུམ་དང་ལྔ་དག་གོ། ཅུང་དུ་དག་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་ཁྱུ་བྱེད་བྱེད་བྱི་བའོ། །

འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས།

མཐང་གོས་ནི་དཔངས་སུ་ཁྱེད། །ཞེད་དུ་ཁྱེད་ལམ་བཞི་ཡང་བྱ། མ་འབྲེལ་ན་
 བྱས་མོ་གཉིས་དང་རྒྱལ་ནས་གཡོགས་པའི་སྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་འཁོར་གསུམ་
 ཁེབས་པ་ཅམ་དང་། ལུས་ཆེ་བས་མཐང་གོས་ཀྱིས་ལུས་མ་འདུམ་ན་རལ་ག་དཔུང་
 བཅད་བྱ་སྟེ། ❶ མཐང་གོས་ནི་དོ་དང་ལྷ་ཡང་ཡིན། དོ་དང་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཁོར་
 གསུམ་ཁེབས་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་དོ། །མི་གཡོག་ན་རལ་ག་དཔུང་བཅད་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་ཁྱེད་གང་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་བར་ཆ་
 བདུན་དུ་བཏང་བའི་ཆ་གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ། ❷ ཁྱེད་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་ལས་གཉིས་
 མོ། །ཞེས་གསུངས། རལ་ག་དཔུང་བཅད་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཁྱེད་མན་ཆད་དེ་མཐང་གོས་ཀྱི་
 ཁྱེད་ལྷའི་སྟེང་དུ་དེའི་ཁྱེད་བཏང་བས་བདུན་ནོ། །འཕམ་ཐབས་ཀྱི་ཆད་མཐང་གོས་དང་
 མཉམ་པ་མཐང་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉིན་མོ་སྤྲད་ལ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །འཕམ་ཐམས་ཀྱི་གཟན་
 མཐང་གོས་དང་མཉམ་པ། མཆན་མོ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་བྱའོ། །རྩལ་གཟན་ནི་ཆད་སྒྲ་
 གོས་དང་མཉམ་པ་ཉིན་མོ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་བྱའོ། །རྩལ་གཟན་ཀྱི་གཟན་ནི་ཆད་དེ་དང་
 འདྲ་ལ་མཆན་མོ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་བྱའོ། །གདོང་ཕྱིས་ནི་ཆད་ཁྱེད་གང་རུང་བའི་ཆོན་
 ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའོ། །རྣལ་གཟན་ནི་རྣལ་ནད་ཅན་གྱི་སྒྲ་གོས་རྩལ་གཟན་དང་བཅས་
 པའི་ནང་དུ་འཕམ་པ་བཅར་སྟེ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཆད་ཇི་ཅམ་དགོས་པའོ། །གཡན་པ་དག་ག་
 པ་ནི་གཡན་པའི་ནད་ཅན་གྱི་འཕམ་པ་བཅར་ཏེ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཆད་སྤིད་དུ་ཁྱེད་གསུམ། སྒྲ་
 བཟེད་ནི་སྒྲ་འབྲེག་པའི་ཆེ་སྤྲད་ལ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཆད་དཔངས་སུ་ཁྱེད་ཕྱེད་དང་
 དོ། །སྤིད་དུ་ཁྱེད་གསུམ་པ་བྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་འབྲེང་རྒྱུད་ལས། ❸ བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་སྒྲ་བཟེད་
 བྱེད། །རྒྱུར་ནི་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཁྱེད་ལ། །སྤིད་དུ་ཁྱེད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས།

གདིང་བ་ནི་གནས་མལ་བསྐྱབ་ཕྱིར་དུ་གདིང་བར་བྱ་བ་ཆད་སྤིང་དུ་ཁྱ་གསུམ། ཞེང་དུ་
 རོ་དང་སོར་དུག་ལ་སྤྲེགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་བྱ་སྟེ། ^①འདིའི་ཆད་ནི་སྤིང་དུ་ཁྱ་
 གསུམ་མོ། །འདིའི་ཞེང་དུ་ཁྱ་རོ་དང་སོར་དུག་གོ། ཅེས་དང་། ^②དེ་ལ་སྤྲེགས་བྱའི་འཕྲོ་
 བྱའོ། །འོག་རོལ་གྱི་སྤུམ་ཆའི་དང་པོར་རོ། །སྤྲེགས་བྱ་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ནི། ཆར་ཆུ་ལས་བསྐྱབ་ཕྱིར་དུ་
 བགོ་བ། ཆད་སྤིང་དུ་ཁྱ་དགྲ། དཔངས་སུ་ཁྱ་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་བྱ་སྟེ། ^③དབྱར་
 གྱི་རས་ཆེན་གྱིའོ། །དགྲ་དང་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས། །ཞུ་དང་
 སྐ་རགས་དང་ལྷམ་སྒྲོག། གཏུར་བྱ། ཁྱས་རས། ལྷང་བཟེད་གྱི་ཤུབས་ལ་སོགས་
 པའོ། །ཁ་ཅིག། གདོང་གྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་སྤྲོ་ཆེགས་ལ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་དེ།
 སྒོན་ཡིག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གདོང་གྱིས་སྒྲག་བྱམ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 སྒྲག་བྱམ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་དངོས་དང་། སྤྲོ་ཆེགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷམ་
 སྐར་ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་ལྷག་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཞ་ཐེབས་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལའང་དངོས་དང་། སྤྲོ་ཆེགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རས་ཡུག་དང་།
 དར་ཡུག་སོགས་དང་། རིང་འགག། བེམ་པོ། དབྱིབས་རུང་བ་སོགས་ཁྱར་ལོངས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རས་ཁ་བྱེད་དང་དར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཆུ་ལ་ནི། གང་གི་མདུན་དུ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་
 དག་སྒོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱིས་སོ། །དམིགས་གྱིས་བསལ་ན་རང་ཉིད་གཅིག་བྱས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། གནས་ནས་སྤང་བ་ཡོད་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པས་
 སོ། །དམིགས་བསལ་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཉེན་ལ་ཆོས་གོས་
 གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་སྒྲུལ་པ་སྐྱངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ།
 སྐྱེས་ཀྱང་པམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པའི་
 སྤྱིར་དངོས་པོ་གང་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་དངོས་དང་ཕྱན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་
 དོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་བ་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྤྱིར་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ཞིག་
 དགོས་ལ། དམིགས་བསལ་ནི་ཁ་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་མི་རུང་བ་དཀར་པོ་འཕ། བྱིས་
 པའི་གོས་ལ་སྒྲུལ་སྤྱིར་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུལ་ཉེན་དཀར་པོ་ཁ་གང་
 ལ་སྒྲུལ་སྤྱིར་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཆེ་ག་ཅི་ལྟ་བུས་ན། སྤྱིར་བ་
 ནི། མཆིལ་ལྟམ་ཕུད་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་སོ། །དངོས་གཞི། བཅུན་པའམ་སྒྲོབ་
 དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་སྤྱགས་ཆེག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་
 ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ། མཐུག་ཆེག་ནི། ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །དགོས་པ་གང་གི་སྤྱིར་དུ་ན། འཆང་འཛོག་གི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། གོས་
 བྱིན་རྒྱབས་ཅན་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་ལོ། །བྱིན་
 རྒྱབས་འཛིག་པའི་རྒྱལ་བ་ཞི་ཡོད་དེ། སྤྱགས་ཆེག་གི་དབྱུང་བ་དང་། ཉེན་ཞིང་མ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། གོས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱིན་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་འཆང་བའི་བསམ་པ་ནི། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་རང་གིས་ལེན་
 པའི་བསམ་པས་རང་དོན་དུ་འཆང་། གོས་སྤྱི་མ་གཉིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་
 འཆང་སྟེ། ལྟག་པའི་ཡོ་བྱད་གནང་བའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་གཅིག་ལྟ་བུ་

སོགས་སྐྱིད་བདེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སློལ་གཤམ་དང་། རྩེ་དང་རྩེ་མ་མང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དགོས་སྤྱོད་རྣམས་ལ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་དཔལ་དུ་བྱ་བ་ལྟར་བཞུགས་ནི། ཆོད་ཆེ་བ་བརྒྱ་
དང་། རྩེ་བ་ཉེར་ལྔ་སྟེ། བྱ་སྟེ་ལོན་^①ཀྱི་ཆུ་ལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཉེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དུང་། གྲུང་
ནས་རིམ་བཞིན་ལྟག་སྟོང་གྱིས་ཆུ་ལ་གྱིས་ཁ་བྱེ་བྱུང་དུ་ལྟ་བུའི་ཆུ་ལ་གྱིས་བྱ་བའི་དུང་།
སྒྲུལ་སྒྲུར་ཆེ་ཆོད་གསུམ་ལ་སྒྲུལ་སྒྲུར་ཉེར་ལྔ་ཉེར་གསུམ་ཉེར་གཅིག་བྱ། འབྲིང་ཆོད་
གསུམ་ལ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་བདུན་བཅོ་ལྔ་བྱ། རྩེ་ཆོད་གསུམ་ལ་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱ་གཅིག་
དགུ་བྱ། དང་པོ་གསུམ་ལ་སྐྱེད་པས་བྱ་བྱེད་དང་ལྔ་རེ། འབྲིང་གསུམ་ལ་བྱེད་དང་བཞི་རེ།
རྩེ་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་དང་གསུམ་རེ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུལ་སྒྲུར་གྱི་སྒྲུལ་སྒྲུར་དགའ་བའི་དགུ་
ཡན་ཆོད་ཉི་ལྔ་ཙམ་མན་ཆོད་དེ་བྱུང་མ་གཏོགས་སོ། །ཆེན་པོ་སྟོར་གསུམ་ལ་སྐྱེད་པས་
བྱ་བྱེད་དང་ལྔ། འབྲིང་པོ་སྟོར་གསུམ་ལ་སྐྱེད་པས་བྱ་བྱེད་དང་བཞི་བྱ། རྩེ་དུ་སྟོར་
གསུམ་ལ་སྐྱེད་པས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲུལ་ཆོགས་ལྷ་བ་
དང་བཅས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ^②མཆོན་གྱིས་མ་དཔལ་པའི་གོས་
བཅང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཉེ། དག་དོན་ནི། ཁ་ཆར་དང་ཕུན་ཆར་མཆོན་གྱིས་མ་དཔལ་
པའི་གོས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ལོངས་སྟོང་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱིམ་པ་དང་རྟགས་འདྲེས་པའི་
ཉེས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོད་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་ན། ^③དཔལ་ཤིང་དཔལ་
པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཉེ། སྐྱེད་པས་བྱ་དང་སྐྱེད་པས་བྱ་
བྱེད་པར་དཔལ་ཤིང་དཔལ་པ། ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། རྣམ་པ་རྩེ་ལྟར་དཔལ་དུ་བྱ་སྒྲུལ་ན། ^④སྒྲུལ་

ཕན་སྐྱེལ་^①ཞི་ཉིད་དང་ལྷག་མ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ངག་དོན། དཔལ་དུབས་ཇི་ལྟར་བྱ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷམ་ཕན་སྤྱིད་དུ་བཏང་བའི་ཆལ་^②བྱ་དག་གིས་སྣ་མཐོ་དམན་མཉམ་
 བའི་དཔལ་ཐབས་སུ་འདུག་པའི་སྐྱེལ་ཞི་ཉིད་དང་། ཞེང་དུ་ཐལ་རངས་སུ་བཏང་བའི་ལྷམ་
 ཕན་དག་གི་འཕྲོ་ནས་ཞོན་པའི་ལྷག་མ་ཕན་ཚུན་སྤྱིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེང་དུ་
 བཏང་བའི་ལྷམ་ཕན་དབུས་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་སྐྱེགས་བྱ་ནི་དབུས་ཏེ་དེ་ནས་གཡས་
 གཡོན་གཞན་དུ་ལྷམ་ཕན་གྱིས་སྐྱེགས་བྱའི་འཕྲོ་ཁ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་ལྷ་བ་
 ཉིད་དང་། མཐའ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་ཉིད་དག་གིས་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཆོས་གོས་ཇི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་དཔལ་དུབས་བྱ་སྣམ་ན། ^③མཐའ་གོས་དང་སྒྲ་
 གོས་དང་སྣམ་སྒྲར་ལའོ། །ཞེས་ཏེ། དེ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་གོས་གསུམ་དཔལ་
 དུབས་དང་། གསུམ་པོས་མཆོན་པའི་གོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཆོས་གོས་གསུམ་དཔལ་དུབས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ^④སྐྱེགས་བྱ་དང་
 སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དག་མཉམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ངག་དོན་ནི། སྐྱེགས་བྱ་མཉམ་
 པ་དང་། སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་པ་དག་གྲང་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ། མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། ལྷམ་སྒྲར་ལ་ལྷམ་ཕན་ཉེར་ལྷ་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་ལྷ་བ།
 སྒྲ་གོས་ལ་ལྷམ་ཕན་བདུན་སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །མཐའ་གོས་ལ་ལྷམ་ཕན་ལྷ་
 སྐྱེགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས་བྱ་ཞེང་། ཆོས་གོས་གསུམ་ཀའི་མཐའ་སྐྱོར་ལྷགས་རི་དང་།
 ཆལ་བྱ་དེའི་ཞེང་གི་ཆེ་ཆད་བྱ་རོག་མཐོ་གང་ཅ་སོར་བཞི། ཅུང་ཆད་ཅ་སོར་གཉིས་
 སམ་མཐེབ་སོར་གཅིག །དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལ་ཡུལ་དབུས་དང་
 མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་ཆེགས་བསྟན་པ། མཆིལ་ལྷམ་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། ཀོ་

ལྷགས་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། རྩ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་གཞན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ^①ཡུལ་དབུས་ཀྱི་མཆམས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡུལ་དབུས་ལ་ས་
ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ཡུལ་དང་། ཆོས་ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེ་གདན་དབུས་སུ་བཞག་པའི། ཤར་དུ་ནི་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་
མདུན་གྱི་ནགས་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་^②ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་། དེ་
ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་ཡིན། ལྟོ་ནི་གྲོང་ཁྲིམ་འདམ་བུ་ཅན་གྱི་ལྟོ་ན་རྩ་ཁྲིམ་འདམ་བུ་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཚུན་ཆད་དབུས་དང་དེ་ཕན་མཐའ་འཁོབ་ཡིན། རུབ་ན་ནི་བམ་
ཟེའི་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉི་བའི་ཀ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚུན་དབུས་དང་དེའི་ཕན་མཐའ་
འཁོབ་ཡིན། བྱང་དུ་ཡུ་ཤུ་རིའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་ཡིན། དེ་
བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བར་ཐག་རྩ་དཔག་ཆད་དུག་རྩ་ཡོད་པར་ལོ་རྒྱུ་བ་མང་པོས་
བཞེད་ཀྱང་བརྩ་དུག་ཡོད་པ་འབྲས་ལྷེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ།
གཞུང་ཤེར་བྱིན་བཞུགས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཆང་བ་དང་། སར་གནས་གྱི་
བྱང་སེམས་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཡུལ་དབུས་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་མཐའ་
འཁོབ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ③མཐའ་འཁོབ་དུ་མཆིལ་ལྷམ་དག་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ།
 ངག་དོན་ས་ཆིགས་གྱིས་སྤེལ་བའི་མཐའ་འཁོབ་དུ་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་བར་གནང་སྟེ།
 ཀླང་པ་ལ་མ་རུངས་པ་དང་། ལུས་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ④གནས་མལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པའི་ངག་དོན། དམིགས་བསལ་
 ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་ཡང་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་ཡོད་དེ། གནས་མལ་བསྐྱབ་ཕྱིར་དུ་
 དེར་དེ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ❶ བྱིམ་གཞན་དུ་གཞན་མེད་ན་གོ་ལྷགས་ལ་འདུག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་དོན། སྒྲིར་བཏང་ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་གོ་ལྷགས་ལ་ལོངས་
སྒྲིད་དུ་མི་རུང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལོངས་སྒྲིད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་དུ་
ཡུལ་དབུས་སུ་ཡང་དེ་ལ་ལོངས་སྒྲིད་རུང་བ་ཡོད་དེ། དེར་མིག་ནད་ཅན་གྱིས་དོམ་
ལྷགས་དང་། རྒྱང་ནད་ཅན་གྱིས་དོམ་ལྷགས་ཀྱི་སྟན་ལ་ལོངས་སྒྲིད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི་ ❷ རྒྱལ་པ་བསྐྱབ་པ་ཅན་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་དོན།
རྒྱལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། དབེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱའི་གཏིང་
ལ་མི་མངོན་པར་འགོ་བའི་ཆེ། ལྷ་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དུད་འགོ་དམན་པ་ལ་བཏྱེན་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་སྟན་བསྟེན་པ་ལ། སྒྲི་དོན་དང་། གཞུང་
དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟན་གྱི་རྒྱ་གང་ལས་ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་
སྟན་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ། སྟན་བཞག་པའི་
གནས། རུང་ཁང་གི་རྣམ་གཞག །སྟན་ལ་ལོངས་སྒྲིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། སྟན་གྱི་
རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་པའི་འཆོ་བ་ལྷ་ཆར་
གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། སྟན་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག །སྟན་
བསྟེན་པའི་དགོས་པ། སྐྱབ་བཤད་པ། སྟན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟན་ལ་
དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་སྟན། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྟན། ཞག་བདུན་པའི་
སྟན། རི་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་སྟན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ❸ དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དུས་
སུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་

བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཁམ་ཟས་སུ་
དམིགས་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྟན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་བཤེས་པའི་ནད་
སེལ་བྱིར་དུ་འདུ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་སྤྱོད་
དུས་ཁོ་ནར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
དམིགས་པ་དུས་རུང་གི་སྟན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་སྐྱེ་མཆོད་སེལ་བའི་བྱིར་དུ་
འདུ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། རོ་བོ་བརྟུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་
དམིགས་པ། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྟན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ^①ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་ནི་བརྟུང་བ་
དག་གོ། །ཞིན་ཏུ་སྦྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཙོ་བོར་འདུས་པའི་ནད་སེལ་བའི་བྱིར་དུ་འདུ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་
ཡིན། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དུས་རུང་དུར་དམིགས་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། ཞག་བདུན་པའི་སྟན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཡང་
ཡིན། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དུས་རིང་པོར་དམིགས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། རི་སྤྱོད་འཆོ་བཅང་གི་སྟན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། དུས་རུང་གི་སྟན་ལ་དབྱེ་ན་བཟའ་བ་ལྟ། བཅའ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ།
དང་པོ་ནི། ཟན་ཚོན། འབྲས་ཟན། ༩་ལ ༩ ལྟམ་ཁུར་རོ། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ^②ཉ་
ལའི་སྟོང་དུ་ལྟེ་གྲ་བངས་སོ། །དེས་མཆོན་ནས་སྐྱོ་མ་དང་། ཐུག་པ་སོགས་དང་། ཞོ་
དར་དང་། ཐང་ལ་སོགས་པ་ཡང་དུས་རུང་གི་སྟན་ཡིན་ཏེ། མེ་ཉོག་འབྲེང་རྒྱད་ལས།
རྒྱན་འབྲུམ་བལ་སེའུ་འབྲ་གོ་དང་། །ཟུང་པལ་ལ་སོགས་ཅ་བ་དག །མཁས་པས་དུས་
སུ་རུང་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །མར་དུས་རུང་གི་སྟན་ཡིན་

ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ༡ དུས་སྤུ་རུང་བ་མར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེས་ནི་མར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་ན་མར་ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། མར་ཆོས་ཅན། དུས་རུང་དུ་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། བྱ་རམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅ་བ། སྒྲོང་བ། འདབ་
མ། མེ་ཏོག། །འབྲས་བུ་སྟེ་ལྗེ། །དང་པོ་ནི། ལ་སྤྱག་དང་ཉུང་མ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
བྱར་ཤིང་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལ་སྤྱག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བརྒྱ་མུད་པལ་ལྟ་
བུ། ལྗེ་པ་ནི། རྒྱན་འབྲུམ་དང་ཁམ་སྟར་ལྟ་བུ། །ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་ལ་དབྱེ་ན།
དུས་རུང་གི་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱར་བའི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་
སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱར་བའི་དེ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱར་བའི་དེ་དང་། ཇི་
སྟེད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱར་བའི་དེ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཅམ་ཐང་
དང་། རུས་ཐང་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ་ཆགས་དམ་པོ་ལ་འཇག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
བཙུན་པའི་ཚུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ་འདམ་བུའི་མདོག་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོང་བྱར་
གྱི་ཁུ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཨ་རུ་རའི་ཁུ་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ། ཞག་
བདུན་པའི་སྒྲན་ནི། ལྷན་མར། འབྲུ་མར་དང་། སྒྲོང་ཅི་དང་། མི་ཁར་དང་། བྱ་རམ་གྱི་
དབྱ་བ་ལྟ་བུ། ཇི་སྟེད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་ལ་དབྱེ་ན། གཙོ་བོ་ལྟ། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
ལས། དང་པོ་ལ། ཅ་བ། སྒྲོང་བ། འདབ་མ། མེ་ཏོག། །འབྲས་བུ་དང་ལྗེ་ལས། དང་པོ་
ནི། སྒྲ་སྒྲོང་དང་ལྷ་དག་དང་ཡུང་བ་ལ་སོགས་ལྟ་བུ། །གཉིས་པ་ནི། ཅན་དན་དང་སྟེ་
ཏེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བཤུ་ཀའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་ལྟ་
བུ། ལྗེ་པ་ནི། ཨ་བར་སྒྲུར་གསུམ་ལྟ་བུ། །འོ་ན་དུས་རུང་གི་ཅ་བ་སོགས་དང་།

འདིའི་ཅ་བ་སོགས་ལྟའི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་སྟུང་ན། དེ་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་ལྷ་པོ་དེ་
འདི་ག་ཉེན་ན་ཟས་སུ་གྲགས་སྟེན་དུ་མ་གྲགས། འདིའི་ལྷ་པོ་འདི་ག་ཉེན་ན་སྟེན་དུ་
གྲགས་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་ཟས་སུ་མ་གྲགས་པའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི།
སྤྱིའི་སྟེན་དང་། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་སྟེན་དང་། ལན་ཆའི་སྟེན་དང་། བརྒྱུ་བའི་སྟེན་དང་།
དུག་སྟེན་ནུམས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྟུང་ན་སྟོད་ཀྱི་ཐུན་
ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆར་འབྲེལ་ལས། ནུམ་གྱི་ཐུན་དང་པོ་འདས་ནས་
བཅང་བར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷང་མ་མོ་ལས། ❶ ཉེན་བར་དང་སྟོད་
ཀྱི་བར་དུ་བཅང་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་རི་སྟོད་འཆོ་བཅང་གི་རི་སྟོད་འཆོ་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྟུང་ན་ཆེ་རི་སྟོད་
འཆོ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། སྟུང་བརྒྱ་བ་ལས། ❷ མ་ཤིའི་བར་བཅང་སྟེན་དུ་
གསུངས། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་བྱེད་པར། ❸ ཆེ་གཅིག་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་
ལས། ❹ རི་སྟོད་འཆོ་བའི་བར་བཅང་❺ པ་ནི་རི་སྟོད་འཆོའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་དགོས་པ་ནི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པ་དང་། ནད་སེལ་བའི་ཆེད་དུའོ། ལྷ་བ་
ནི། བན་པར་བྱེད་པས་ན་སྟེན་ཞེས་བཟོད་དོ། །གྲང་ཆེགས་ཀྱི་དུས་ཡན་ཆད་དུ་བསྟེན་
པར་བྱེད་པས་ན་དུས་རུང་བ་དང་། སྟོད་ཀྱི་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་ཡན་ཆད་དུ་བསྟེན་པར་
བྱེད་པས་ན་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་གྱི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སྟེ་བསྟེན་
པར་བྱ་བས་ན་ཞག་བདུན་པ་དང་། རི་སྟོད་འཆོ་བའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་
བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྟེན་ཡིན་པས་ན་རི་སྟོད་འཆོ་བཅང་གི་སྟེན་ཞེས་བཟོད་དོ། །

དུག་པ་ལ། ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ཁར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། མི་ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྟོ་ཁང་བསྟེན་པ་དང་། ལེགས་སྤྱར་གྱིས་ཁྱས་བསྟེན་
པ། མིག་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་དུ་དོམ་ལྷགས་བསྟེན་པ། མེ་ཏོག་དེ་ཞིམ་པོ་བསྟེན་པ་རྣམས་
སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ❶བསྟོ་ཁང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་
ནི། ❷ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཁྱས་གྱིས་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། ❸མིག་ལ་པན་པའི་
ཕྱིར་དོམ་ལྷགས་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། བཞི་པ་ནི། ❹མིག་ལ་པན་པའི་མེ་ཏོག་
དེ་ཞིམ་པོ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། མིག་སྟན་བསྟེན་པ། རེང་བུའི་དུ་བ་བསྟེན་པ། སྤྱི་ལུས་སྟན་
བསྟེན་པ། མཆོན་གྱིས་གསོ་བ་བསྟེན་པ། འདོམ་གྱིས་གསོ་བ་བསྟེན་པ། བགས་པ་
དང་ཁའི་ནང་ཆང་གིས་བཟུ་བ། སྟན་ཁུ་དེ་ལྟར་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ❶མིག་སྟན་
བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ❷གསོ་བའི་ཕྱིར་རེང་བུའི་དུ་བ་རྩལ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། ❸སྤྱར་སྤྱགས་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། བཞི་པ་
ནི། ❹མཆོན་གྱིས་གསོ་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ། །ཞེས་བསྟན། བྱ་པ་ནི། ❺འདོམ་གསོ་བ་
བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན། དུག་པ་ནི། མེ་ཏོག་འབྲེང་རྒྱུད་ལས། ❻སྟན་པའི་ངག་
གིས་བཏུང་བ་ནི། །སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མ་གནང་སྟེ། །ཁའི་ནང་དུ་ཁུར་སྤྱགས་
སྤྱ། །བསྟེན་པ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས་❼ཆང་གི་སྟེད་པ་དང་བྲལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། བདུན་པ་ནི། གྲགས་ཆོད་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། མི་ན་བས་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ན་བའི་
ཁ་ལ་བསྟེན་ཚུལ། འཕོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དུས་རུང་ཁོ་
ནར་བསྟེན་པ་དང་། སྟན་གཞན་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་འོ་དུས་ཁོ་ནར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནིང་། ཕྱི་འོ་ལོངས་
སྤྱད་ན་ཕྱི་འོ་ཁ་ཟས་ཟོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་སྤྲོན་ཕྱི་མ་གསུམ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ལ།
ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྲོན་ཕྱི་མ་གསུམ་མི་ན་བས་བསྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། མི་ན་བས་དེ་
དག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་མི་རུང་ནིང་། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཟར་ཡང་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར།^①དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ན་བས་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་ལ། དུས་རུང་གི་སྤྲོན་དུས་མ་ཡིན་པར་
བསྟེན་པའི་ཚུལ། ལྷན་མར་དང་འདྲེས་པའི་ཆང་གི་སྤྲོན་བསྟེན་ཚུལ། སྤྲོན་ཕྱི་མ་གསུམ་
ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ནས་ཀྱི་སྤྲོན་བསྟེན་ཚུལ། འདི་
སྤྲོན་བསྟེན་ཚུལ། སྒོག་པའི་སྤྲོན་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོན་པས་བསྒྲོ་བ་བཞིན་
ཕྱི་འོ་ཁ་ཟས་བསྟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།^②སྤྲོན་གྱི་ཕྱིར་འཁྲོན་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
ནི། ཕྱིར་རབ་བྱུང་གིས་ནམ་གསུམ་དག་པའི་འགྲུ་བཟའ་རུང་བར་གནང་སྟེ། སྤྲོན་གསུམ་
རབ་དབྱེ་ལས།^③ཉན་ཐོས་ནམ་གསུམ་དག་པའི་འགྲུ་བཟའ་རུང་གལ་ཏེ་མི་བྱ་ན། །ལྷས་
ཕྱིན་གྱི་ནི་བརྒྱལ་ཞུགས་འགྱུར། །ཞེས་དང་།^④འདིར་འདི་ཕྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་ལ་སྤྱད་
པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
ལས།^⑤དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་བཟའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་བཟན་
ཐོན་དང་ལྡེ་གྲུ་དང་། འགྲུ་སྤྱུ་མ་འཁུར་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཉ་འགྲུ་དང་འགྲུ་
སྤྱུ་མ་དག་ནི་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས།^⑥བྱ་བ་པོ་འོ་
ཕྱིར་སྤྲོན་བདག་གིས་འགྲུ་སྤྱུ་མ་པར་བྱ་བ་པོས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པའི་སྤྱོ་

ནས་ཤེས་ན་དེས་ཤེས་པ་ལ་དེ་བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བཤུན་པའི་གནས་སམ་ཆོང་འདུས་ནས་ཤེས་པ་དག་གི་བསྟེན་དང་པ་ཅན་གྱིས་སྤངས་
ཏེ་བཟའ་བར་ཐེས་སུ་གནང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ^①སྒྲིག་སྒྲུ་དང་། ཀུན་དོང་དང་། ཀེའུ་བ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྒྱུར་
བཏང་ནས། ^②ནད་པས་ནི་དབེན་པའི་སྤྱོད་གསུམ་སྟེ། །ཐོས་ནས་སྒྲིག་སྒྲུ་ནི་ཞག་བདུན་
ཀུན་དོང་ནི་ཞག་གསུམ་ཀེའུ་ནི་ཞག་གཅིག་མ་ལོན་པར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ^③ནད་པས་ཆང་ནི་རྩ་^④མཆོག་གྱུང་མི་བཏུང་ངོ། །ཞེས་སྒྲིག་
གི་བྱིར་ཡང་མ་གནང་བའི་བྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་
གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོ་བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་
མའོ། །ཞེས་པའི་ལྷག་མ་ནི་ཆང་བཀག་པ་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་
ལས། ^⑤ཕུང་གོལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ནི། །ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་བཀག་པས་
སོ། །འོ་ན་བརྟག་གཉིས་ལས། ^⑥དེ་ལ་ག་བུར་རྒྱ་བའི་བྱིར། ཤ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟའ་བར་བྱ།
ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཆང་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གཏོར་མ་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པ་རྣམས། །སྒྱུ་བ་
གྱུང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་འདོད་པས་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པའི་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་བདེ་
བའི་རྟེན་ཀུན་ད་^⑦ལྷ་བུའི་ཁམས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཆང་གང་བྱུང་ལ་གནང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། ནད་པས་ཆང་བཏུང་དུ་རྒྱུང་བར་ཐལ། དེས་ཆང་ཞུན་མར་དང་འབྲེས་
པ་བཏུང་དུ་རྒྱུང་བའི་བྱིར་བེར་ན། རབ་བྱུང་གིས་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་མ་བཏུང་དུ་རྒྱུང་བ་

དང་འབྲས་ཕྱེ་བཟར་རུང་བར་ཐལ། དེས་ཕྱི་རྫོ་ལོ་མ་ཇ་ལ་བཏབ་པ་བཏུང་དུ་རུང་།
འབྲས་ཕྱེ་བྱ་རམ་དང་འབྲེས་པ་བཟར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ❶མི་
མངོན་པ་ཡོད་པའི་གངས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ❷འགོར་གྱི་གཟུངས་ནི་བྱ་རམ་
ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟན་ཕྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་ཚུལ་ལ། དངོས་པོ་
གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཏེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས། དུལ་གང་གི་མདུན་དུ། དུས་
ནམ་གྱི་ཆོ། དུན་རི་སྤྱིད་དུ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་
སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། སྟན་ཕྱི་མ་གསུམ་
གང་རུང་ཡིན་པ། རུང་བ་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། ཆད་དང་ལྷན་པ། མངོན་སུམ་དུ་
ཡོད་པ། ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མ་བྱིན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། ❸དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དག་ནི་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
ལག་ཏུ་སོང་བ་སོགས་མི་རུང་བ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
སྟེ། གཞན་གྱི་སྟན་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ།
བྱིན་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆད་དང་མི་ལྷན་ན་བྱིན་ལེན་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
གྲུབ་སྟེ། བསྐྱར་ནས་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པས་བྱ་
སྟེ། བསྟེན་རྫོགས་པ་ནད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ❹ནད་པའི་ཆེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་ཆོས་དགུ་ལྷན་གྱི་མདུན་དུ་བྱ་ཞིང་། དུལ་མེད་ན་རང་
ཉིད་གཅིག་བྱས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྱི་ཚུ་བའི་གོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་སྤྱན་ནི་ཐུན་
 ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་སྤྱན་ཞག་
 བདུན་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། རི་སྤྱི་འཛོལ་བཅང་གི་
 སྤྱན་ནི་རི་སྤྱི་འཛོལ་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་འོག་ཏུ་འོད་དམར་
 བོ་འཆར་བའི་དམར་ཐག་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་མཆན་མའི་ཐུན་དང་པོ་དང་། སྐབས་
 འདིའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འདས་མ་ཐག་བྱིན་ལེན་མ་
 བཞིག་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གསར་དུ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཡང་། གྲུང་
 ཆེགས་མ་ཡོལ་བར་དུ་གསོག་འཛོག་མེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་བར་འདུལ་འཛིན་
 རིན་པོ་ཆེས་བཤད་དོ། །

དུག་པ་ལ། སྤྱིར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལག་པ་བརྒྱ་བས་
 བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱན་བཞག་གཡས་པས་ཁ་
 བཀའ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་རང་གི་སྤྱགས་ཆེག་ལན་
 གསུམ་བརྒྱས་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཙུན་པའམ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་དག་སྤྱིར་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་སྤྱན་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་འདི་དག་བདག་དང་
 ཆངས་པ་མཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་ནམས་གྱིས་བགྱི་བར་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བཟོད་ཅིང་སྤྱན་གཞན་ནམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །གསུམ་པ་ནི་
 ཐབས་ལེགས་དང་། སྤྱན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་སྤྱགས་གཏད་པ་བཀའ་རིན་
 ཆེལོ། །ཞེས་བཟོད་པའོ། །

བདུན་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོག་འཛོག་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་དགག་

པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ^①ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་པ་དང་ལམ་ཞུགས་སོགས་ལ་ཕྱིན་རྒྱབས་གནང་བའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཉེ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་རིམ་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འོག་མ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་གཞན་འདྲེས་པ་ལ་ཆོ་ག་སྤྱོད་མ་འཇུག་པ།
སྤྱོད་ཕྱིན་རྒྱབས་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ་
སྤྱོད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྱོད། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཞག་བདུན་པའི་སྤྱོད་དང་ལྟན་ཅིག་
ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ། དེ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྤྱོད་དང་ལྟན་
ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ། དེ་དུས་རུང་གི་སྤྱོད་དང་ལྟན་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་
སྟེ། ^②ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འོག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དུས་རུང་གི་སྤྱོད་གཞན་དང་འདྲེས་ན་དུས་རུང་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པར་
བྱ་ལ་དེས་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་མཆོན་ཏེ། གཞན་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྟག་པར་སྤྱོད་
པ་ཡོད་དེ། ^③དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོ་ག་སྤྱོད་མས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ལེན་འཛིག་རྒྱ་རྣམས་འདིའི་ཡང་འཛིག་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཕོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། ལྷ་གོ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
དུས་དང་ན་བའི་ཆེ་ལག་ལྷ། མཆོམས་བཙོས། ཞག་ལོན། རྩེན་འཆོད་^④། གསོག་
འཛིག་། བཅུ་ལྷང་། ས་བོན་སྤྱོད་པ་འཛོམས་པ། སྤངས་པ་བ་བ་ཕྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་
བ་བ་རྣམས་ལྷང་མེད་དུ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་^⑤གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ་ནི། དད་རྩས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་གོང་དུ་

བཤད་པ་བཞིན་གྱི་སྒྲི་དང་དུ། ཡམ་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པར་དག་འདུན་གྱིས་ཟས་དང་
གོས་རྣམས་བྱིན་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

ལྷ་པ་སྒྲིན་བཞག་པའི་གནས་རུང་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་
དུ་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་སྒྲི་བཤད་པ། གནས་གང་དུ་རུང་ཁང་བཅད་པ། རྟེན་གང་གིས་བཅད་
པ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བཅད་པ། ཆོ་ག་གང་གིས་བཅད་པ། རུང་ཁང་གི་བྱེད་ལས། ལྷ་
བཤད་པ། རུང་ཁང་བཅད་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
མཆོམས་བཅོས་^①དང་། ཞག་ལོན་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཆོམས་ནང་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ། རང་ངམ་རང་དང་
ཆོ་ག་གཅིག་པ་རང་དབང་བ་ཀུན་ལ་མཁོ་བའི་སྒྲི་ཁང་སོགས་མ་ཡིན་པ། དགོན་
མཆོག་གི་པོ་བྱང་མ་ཡིན་པ། འོག་གཞི་སྤྲ་བ་དང་འབྲེལ་བ། ལྷ་གཞུང་མེད་པ་སོགས་
ཟས་ཆུད་བཤད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ། གཙོ་ག་^②པའི་གནས་མ་ཡིན་པ། ལྷ་རུང་ཁང་
བཅད་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིར་དག་འདུན་གྱིས་གཅད་^③པར་བྱ་ཞིང་བྱེ་བྲག་རྩོད་འདེགས་པའི་
མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི་དག་སྒྲིང་ལག་གི་སྒྲི་^④འབའ་ཞིག་པའོ། །སེམས་བསྐྱུས་
པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི། དེ་དང་དག་སྒྲིང་རབ་ཏུ་མང་པོས་གཅད་དོ། །ལས་
གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི། དག་འདུན་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སོ། །འབྲེལ་གྱི་
མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ནི། དག་སྒྲིང་གནས་དེར་རི་སྒྲིད་བྱིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རུང་ཁང་དང་པོ་འགྲམ་རྩོད་འཇོག་པའི་དུས་དང་། གཉིས་པ་བྱེད་
འཇོག་བྱིན་པར་ལས་གསར་བ་བྱེད་པའི་དུས་དང་། གསུམ་པ་བྱུང་བྱིན་པས་དག་སྒྲིང་

གནས་བཞིན་པའི་དུས་དང་། བཞི་པ་གནས་སྟོང་པར་བྱིན་པ་ན་བྱ་བ་གཞན་མ་
བཅུམས་ཞིང་སླེབ་འཕྲལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། རུང་ཁང་དང་པོ་དེ་དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྒྲས་འགྲམ་དོ་འཛོག་པ་ན་གཞི་
འདི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་། ངག་ཏུ་
བརྗོད་པའི་སྟོན་སྟེན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་དོ་འདེགས་པའི་མཐའ་ལས་
རུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགོ་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ས་ལ་
འཁོད་དེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་རྣམས་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་
བའི་སེམས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་སྟེན་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་རུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་རུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་
འདི་ཅིག་ཅར་བྱིན་པའི་དགོ་སྟོང་དེ་སྟེད་ཀྱི་གཞི་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྟོན་སྟེན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འཕྲལ་གྱི་མཐའ་ལས་རུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རུང་ཁང་
བཞི་པོ་དེ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ཆུང་དུས་རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། འདི་སྐད་དུ། བདག་ནི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་མི་གྲས་པ་མ་ལགས་སོ། །ཇི་ལྟར་
སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་མཁྱེན་པ་དང་། གཟིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་
གི་རུང་བའི་ཁང་པ་དང་བས་ཀྱི་ཁང་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོད་པ་མཁྱེན་ཅིང་། བཟོད་
པ་དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་བྱིར་བྱ་བ་ཉེ་བར་འཛོག་གོ། །དེ་དག་གི་ཆངས་པར་སྟོད་པར་

རྗེས་སུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲི་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། རུང་ཁང་བཞི་པོ་དེས་མཆམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་རུང་བ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ^①གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་ནི། མཆམས་ནང་དུ་ཟས་བཅོ་བ་དང་། ཞག་ལོན་པར་བཞག་ཏུ་རུང་
བས་ན་རུང་ཁང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། མཆམས་ལ་རེ་བ་མེད་པ། མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པ། མཆམས་
གཞན་རུང་བ། ལས་གྱིས་ཞིག་པ། མཆམས་ནང་གི་དགོ་སྒྲོང་མཆན་གྱུར་པ། བསྐྱེད་བ་
མེད་པར་ཞག་ལོན་པ། དངོས་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །

དུག་པ་སྒྲན་ལ་ལོངས་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ། ཟས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་
དངོས་དང་། ཟས་གྱི་གལ་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ལྟན་གང་ལ་འདུག་སྟེ་བྱ་བ། གོས་གང་གིས་བྱ་བ།
ཟས་སྒྲོང་བའི་ཆ་ག ། དངོས་པོ་གང་བྱ་བ། སྒྲོད་གང་དུ་བྱ་བ། ཟས་བྱ་བའི་ཆ་ག་དང་བརྒྱད་
དོ། ། དང་པོ་ལ། བསོད་ནམས་འཇུག་པའི་ཚུལ། མགོན་དུ་བོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། ཐུན་
མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གོས་གང་གིས་བྱ་བ་ནི།
མཆིལ་ལྟམ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མི་བཟའ་སྟེ། ནད་པས་མནན་ནས་བྱ་བ་ཅམ་གནང་ཞིང་།
སྒྲ་གོས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ^②རྒྱས་ན་རྩལ་གཟན་ལ་
བརྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནད་པས་རྒྱས་ན་རྩལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། གལ་ཏེ་
མ་རྒྱས་ན་ཆོས་གོས་སྟེང་མ་མེད་པར་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། སྒྲོད་གང་གིས་
བཟའ་བ་ནི། རུང་བ་ཆད་དང་ལྟན་པའི་ལྷུང་བཟེད་དུ་ངེས་པར་བཟའ་བར་བྱའོ། །

ཟས་ཟ་བའི་ཆོ་ག་ལ། བསམ་པ། སྒྲུབ་པ། མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུཤེས། ཟས་ལ་སྦྱན་གྱི་འདུཤེས། ཟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱན་བྱ་རྣམས་ད་ལྟ་ཟང་ཟང་གི་སྤྱན་པས་ཆེས་པར་བྱས། མ་འོངས་པ་
ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པས་ཆེས་པར་བྱའོ་སྦྱས་པ་དང་། རོ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་
ཤེས་བཅུ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ལུས་འཆོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟའ་བར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལག་པ་གཉིས་བཀྲས། ❶ སྒྲ་ཆབ་ཕྱི་ཆབ་ལེན་པ་དང་། ཟས་ལ་ཆ་
བཞིར་བགོས་བྱས་ལ། །དང་པོར་ལྟ་ལ་བཞེས་གཙང་འབྱལ། །དེའི་རྩེས་ཆོས་སྒྲུབ་
སྤང་མ་ལ། །གཏོར་མ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆར་བྱ། །རང་གིས་ཟོས་ཤིང་འཐུངས་པ་ཡི། །ལྷག་
མ་འཐུང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད། །ཞེས་རྩོམ་རྩེས་སྤྱད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟའ་
བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་རྩེས་པན་ཡོན་བཤད། བསྐྱོ་བ་བྱ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་སྦྱན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། ཁ་སྒྲའི་ཟག་
པ་འདོར་ཚུལ་དང་། བཤང་གཅིའི་ཟག་པ་འདོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱུང་ཕྱིས་ལ་
སོགས་པས་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བམ་གཡོན་སྤྱོགས་སུ་
བཤང་གཅིའི་ཁང་པ་བཙེགས་ཏེ་བག་ཡངས་པའི་སྒོ་ནས་དོར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། གཞིའི་སྐབས་ནས་འཐུང་བ་དང་། སྦྱན་ཆེགས་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འཐུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ❷ སྦྱན་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ངག་དོན། པན་པར་བྱེད་པས་ནི་སྦྱན་ཅི་
རོ་རེག་བྱའི་སྒྱེ་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཟས་བཟའ་བཏུང་གི་སྒོ་ནས་
བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི། ❸ དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དུས་སུ་རུང་བ་དང་། ཕུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་

པ་དང་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཏེ། ངག་དོན། སྤྲོ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་
དེ། དུས་རུང་གི་སྤྲོ། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་སྤྲོ། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོ། རི་སྤྱིད་འཆོ་བའི་བར་
ཀྱི་སྤྲོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ^①གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱ་རམ་ལས་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་ཀྱི་སྤྲོ་དུ་བྱིན་
གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་དང་། ཨ་རུ་རའི་ཁུ་བ་ལྟ་བུ་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་
བརྟུང་བའི་སྤྲོ་དུ་ཁས་སྦངས་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག །མདོ་རྩ་
བརྟུང་བའི་སྤྲོ་ལ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་དགོས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱ་རམ་ལས་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་
ཞག་བདུན་ཀྱི་སྤྲོ་རྣམས་དུ་རྩོ་སྤྲོ་བར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྩོ་སྤྲོ་བར་གྱུར་ན་གང་
རྩོ་སྤྲོ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་པན་ཆད་དུ་
བྱིན་སྦྱངས་མི་ཆགས་ཏེ། དུས་ལྟག་པ་ལ་བྱིན་སྦྱངས་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།

འོ་ན་ཞག་བདུན་ཀྱི་སྤྲོ་རྣམས་དུ་རྩོ་སྤྲོ་བར་གྱུར་ངེས་པའི་བྱ་རམ་ལས་སྦྱར་བའི་
བརྟུང་བ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ་བའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞག་བདུན་པར་བྱིན་
གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ་བའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཞག་ལྟར་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྟུང་བར་
བྱ་བའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དུས་ལྟག་པ་
བསྟེན་པས་བྱིན་སྦྱངས་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། ཞག་ལྟ་
ནས་རྩོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་བྱ་རམ་ལས་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་
བརྟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ལྟག་པ་ལ་བྱིན་སྦྱངས་མི་ཆགས་པའི་བྱིར།
གསུམ་ག་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྱུར་ན། ^②དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བཏོད་པ་མ་ཡིན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་

གསུངས་པས། ཞག་ལྔ་ནས་རོ་སྤྲ་བར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་བྱ་རམ་ལ་སྤྲར་བའི་བརྟུང་བ་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་མཛོན་ཤེས་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞག་ལྔ་པ་ཁོ་ནར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་
 གང་ཞིག །ཁྱོད་ཞག་ལྔ་ནས་རོ་སྤྲ་བར་འགྱུར་བར་བཅས་ལྟན་དག་སྤྱོད་མཛོན་ཤེས་
 དང་མི་ལྟན་པས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་མི་ཤེས་པས་སྤྲ་བཟོད་པའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ❶ བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ། དག་
 རོན་ནི། སྤྲ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་བར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ❷ རོ་དང་སྤྲ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། རོ་སྤྲ་བར་གྱུར་ན་གསོག་འཛོག་མི་འཐད་དེ། ཉེན་
 བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །གནས་སྐབས་འགྱུར་
 བས་བྱིན་ལེན་ཞིག །དངོས་པོ་འགྱུར་བས་གསོག་འཛོག་འབྱུང་། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། གནས་སྐབས་འགྱུར་བས་གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེས་བྱིན་ལེན་
 འཛོག་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་འགྱུར་བས་
 བྱིན་ལེན་མི་འཛོག་པར་ཐལ། དེས་གསོག་འཛོག་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་
 བྱིར། རང་ལན་ནི། རོ་སྤྲ་འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་
 བ་ཡིན་ཀྱང་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་བཟར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ❸ རྒྱལ་སྤྱི་དང་དེའི་བྱེད་ནོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས། དེ་
 རྩེས་སྒོན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱོདས། །མཛོད་དང་དབྱུང་དང་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས། ཡན་ལག་
 བདུན་ལྟན་རྒྱལ་སྤྱི་དེ། སེམས་ཅན་སྒོ་ལ་བཏེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དང་།
 རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ཆེད་ལྟ་བུ། དག་འདུན་ནམ་དག་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་ན་ནོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དངོས་

སྤྱི་བཀའ་ཅིང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། དགོ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དངོས་དང་། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་
ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་འདུ་བའི་སྐབས་སྤྱི་བཀའ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆག་ཆག་
དང་བྱག་དར་བྱེད་གནས་མལ་ལ་སོགས་བཤམ་པ། གཞི་^①རྒྱང་བ་དང་རྒྱུ་བའི་ཆོག་
ལན་འདེབས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་ཆགས་པ་གཞིའི་མཆན་ཉིད། ལས་ཆགས་པ་བསམ་པའི་
མཆན་ཉིད། ལས་བརྗོད་པ་ངོ་བོའི་མཆན་ཉིད། ལས་ཉམས་སྤྱི་སྦྱོང་བའི་མཆན་ཉིད།
ལས་ཆགས་པ་དུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྗོད། །དང་པོ་ལ། བདག་པོའི་རྒྱུ་བྱིས་གཙོ་
བོ་སྒྲོ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན། རྗོད་^②པར་བྱེད་པའི་ལས་མཁན། བསྐྱབ་བྱའི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ནམ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཆང་
དགོས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ནི་གངས་ཆང་བ། ལ་སྒྲོང་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ། མི་མཐུན་པ་
གཉིས་དང་བྲལ་བ་དགོས་པའོ། །

འོ་ན་ལས་གང་བྱེད་པ་ལ་དགོ་འདུན་དུའི་གངས་ཆང་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་
བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། བཞི་བཅུའི་གངས་ཆང་བ། ཉེར་གཉིས་ཀྱི། ཉི་ཤུའི། བཅུ་གཉིས་
ཀྱི། བཅུ་གཅིག་གི། བཅུའི། དགུའི། བརྒྱད་ཀྱི། རྩ་གི། ལྔའི། བཞིའི། གངས་ཆང་བ་
དགོས་པ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་དབུས་སྤྱི་དགོ་སྒྲོང་མ་སྒྲོ་
མགུ་དབྱུང་གསུམ་ཀྱི་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་པ་ཉི་ཤུ། དགོ་སྒྲོང་མ་ཉི་ཤུ་
སྟེ་བཞི་བཅུའི་གངས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་དབུས་སྤྱི་བྱེད་

མེད་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལ། དག་སྟོང་པ་བཅུ། དག་སྟོང་མ་བཅུ་གཉིས་ཉེ་ཉེར་
 གཉིས་ཀྱི་གངས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དག་
 སྟོང་མ་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ། དག་སྟོང་པ་བཅུ་དང་། དག་སྟོང་མ་བཅུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་
 ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དུལ་དབྱུས་སུ་དག་སྟོང་པ་སྟོ་མགུ་དབྱུང་གསུམ་
 ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ལ་དག་སྟོང་པ་ཉི་ཤུ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་
 དབྱུས་སུ་སྔ་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས། འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་གནང་བ་
 གྱེན་པ་རྣམས་ལ་དག་སྟོང་མ་བཅུ་གཉིས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔ་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་
 གཉིས་ནི་དག་སྟོང་མའི་སྟོམ་པ་དང་། ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པའོ། །སྔ་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ། དག་སྟོང་པ་སྔ་དང་
 མ་དུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་དབྱུས་སྟེས་པ་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དག་སྟོང་པ་བཅུའི་གངས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དག་སྟོང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ། དག་སྟོང་པ་སྔ་དང་མ་བཞི་སྟེ་དགུ་ཆང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གྲུབ་སྟེ། དག་སྟོང་མའི་སྟོ་མགུ་སྟོད་པ་ལ་དག་སྟོང་པ་བཞི་
 དང་མ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་གྱེན་པ་ལ་ཡང་
 རོ། །དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྔ་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་། འཁོར་དང་
 འཁོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་གནང་བ་གྱེན་པ་ལ་དག་སྟོང་མ་དུག་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བཅུ་པ་གྲུབ་སྟེ། དག་སྟོང་གི་དགག་དབྱེ་ལ་དག་སྟོང་སྔ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 དང་། བརྒྱད་དང་། དགུ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བཅུ་ཆང་བ་དགོས་པ་ནི་ངེས་པ་ཅན་
 ཡིན་ཉེ། གཞན་དུ་ན་ལས་དེ་རྣམས་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཉིས། བཅུ་གཉིས།
 བཅུ་གཅིག །བཅུ། དུག་གི་གངས་ཆང་དགོས་པ་དེ་ལས་ཉུང་ན་ལས་ཆགས་གང་བྱ་མི་

རུང་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་གྲུབ་སྟེ། བཞི་ལས་
 ཉུང་ན་ལས་མི་ཆགས་ཏེ། དགོ་འདུན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་གི་
 ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་
 བཅུ་ཉི་ལྔ་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་གསུམ། རུང་མཐུན་སྒྱུར་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་
 བའི་བྱིར། དང་པོ་བཅུ་ནི། མི་འདུག་པར་འགྲེང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་ལ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་
 མིན་པ། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་སྤུལ་བ་མ་ཡིན་པ། བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ།
 བསྟན་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ། མཆམས་མེད་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། སྤྱི་གཞི་
 ཅན་མ་ཡིན་པ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། འབྲུལ་
 བཅས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་སྤྱི་གཞི་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡོད་
 གྱུར་ཏེ། འདིར་བྱ་བ་ཆོས་མིན་སྤྱོད་གས་སུ་སོང་བ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་ནི། མཆམས་ནང་དེར་ཡོད་པ་ཡིན་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
 ལས་གཞན་ཡིན་པ། མཆམ་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ནི་ཐ་སྙད་གསུམ་
 དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་རོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲུལ་བཅས་མ་
 ཡིན་པ་ཞེས་པ། བསྟན་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྤྱི་^①མོ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཡིན་ལ། འདི་
 ཞིན་ཏུ་དཀའ་ནའང་། ལས་གང་བྱེད་པའི་སྤྱོད་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་འོས་
 པ་རྣམས་བཤགས་^②། བསྟན་འོས་པ་རྣམས་བསྟན་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་འོས་པ་རྣམས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པས་དེ་དང་དེ་ལ་མི་སྐྱིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདག་པར་འགྱུར་ཏེ། ^③བསྟན་
 པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་
 དང་ཏེ། དེས་ན་དགོ་སྤོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པའམ།
 ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མཆོག་གི་སྤུལ་སྤྱོད་ཡིན་ན་དགོན་མཆོག་

གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་
མ་འདུས་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པ་ཕྱིར་ལོག་གི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་
བ་དགོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་བྱེད་པའི་མཆམས་ནང་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ། ཁ་སྐོང་
དུ་འོས་པ་ཡིན་པ། ལྷས་སམ་འདུན་པ་ལྷལ་བ་གང་རུང་གིས་འདུས་པ་ཡིན་པ། སྒྲིམ་
པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ། ནང་ཞེ་འཁོན་^①པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ། མཆམས་
ནང་དེ་ན་ཡོད་པར་ལས་གྲལ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་གང་རུང་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ངེས་
དེ། ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་གྲལ་དེར་གཏོགས་
པའི་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་གིས་ལས་གྲལ་དེར་ད་ལན་ལས་འདི་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཞེས་
པའམ། ལས་འདི་བྱར་མི་རུང་ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པའོ། །དེར་མ་ཟད་སྦྱོད་ལམ་མི་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ལས་མཁན་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཀྱི་སྟངས་
དུ་ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་གྲུས་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་
བྱའི་དོན་ལ། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་
གསོལ་གཉིས་ཀྱི་དང་། དེ་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་
པོ་ནི། ཞི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མཆམས་པོ་ཆེ་གཙོད་
པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྤ་བརྒྱུང་དབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱིམ་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་
དེ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བྱིམ་པ་དགེ་བསྟན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་གནས་པ་
བྱིན་པ་དང་། བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱིན་པ་དང་། གཞིག་པར་བྱེད་པའི་ལས་དང་།

ལྷང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པའི་ལས་དང་། སྤང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ལ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་།
སྒོ་བའི་ལས་ཀྱིས་དང་། ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སོགས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་
སྒོན་གྱི་སྒོམ་པ་གཉིས་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ་སྦྱིན་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱ་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་
བསྒོ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཆད་བའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ནམ་
དག་གི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་
བ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གསང་སྟོན་བསྒོ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དང་།
གནས་མལ་སྟོབ་པ་པོ་བསྒོ་བ་ལ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟན་ཏུར་བཅུ་བཞིའི་ལས་
ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལས་ནི། སྒོ་གྱུར་བཅུ་གཅིག་གི་ལས་ལྟ་
བུའོ། །བཞི་པ་ལ། གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་
པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཆགས་པ་བསམ་པའི་མཆན་ཉིད་ལ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་།
བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གཙོད་པའི་ལས་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྒྲིང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་འདུན་གྱི་འདུ་
ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟན་ཏུར་བཅུ་
བྱ་བའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་རྫོགས་སྐྱབ་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི།
ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་འདོད་སྦྱང་ཐག་པ་ནས་དགོས་ཏེ། ^①བཞད་གད་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གང་
གིས་གྱང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་

འདོད་པའི་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པ་དགོས་ཏེ། བསྟན་པ་ནམ་
པར་དག་པ་བསྟུངས། ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་། ^①ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་། ཞེས་དང་། ^②ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པའི་ངོ་བོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལས་ཆང་བ། མ་ནོར་བ། མ་
འབྲུགས་པ་དགོས་ལ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ལས་ལ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གསུངས་པ་སྟེ། སྟོབ་
དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་བསྟོམས་སུ་བསྟུས་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་བའི་ལས་ཉི་ཤུ་
ཅ་བཞི་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བཅུ་ཅ་བདུན། གསོལ་བཞིའི་ལས་
སུམ་ཅུ་སྟེ་བརྒྱ་དང་གཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གང་ལས་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་
གསུངས་ཤེ་ན། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་
པོ་དེ་ལ་ལས་མ་ནོར་བ་གཅིག་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོས་ལ་ལས་ནོར་གྲང་ཆགས་པ་ཡོད་
དེ། དག་སྟོང་པ་མ་པན་ཚུན་དུ་སྟུབ་པའི་ལས་ནོར་གྲང་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
པ་མ་འབྲུགས་པ་ལ། སྟོད་ལམ། ཆོག་། གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལངས་པ་དང་ལག་པ་བརྒྱང་བའི་ཕྱག་པ་གཡས་གོས་གྱིས་སྦྱར་བ། ཁ་གཏུམས་བྱས་
པ། གཉིད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཆོག་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་གང་དང་གང་གིས་གོ་
རིམས་མ་ནོར་བ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་ཉམས་སུ་
སྟོང་བ། ཆོད་རིམ་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ། ཞེས་པ་གང་གིས་ཉམས་སུ་སྟོང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་གང་ལ་དག་འདུན་དུ་དགོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལས་དེ་

ཉམས་སྤྱོད་བ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་སྤྱོད་ན་ལས་དེ་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་ལ་ལས་གྲལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཚང་བར་
ཐོས་པ་དགོས། གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་། མཐུག་སྤྱད་ཚང་
བ་ཐོས་པ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་བས་ཆོག་ཐོས་ཤིང་དོན་ཡིད་ཀྱིས་གོ་བ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ལས་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་
ལ་གསུམ་གཉིས་ཚང་བ་ན་དང་། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བརྗོད་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་
པའི་སུམ་གཉིས་ཚང་བ་ན་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆ་
གསུམ་པའི་སུམ་གཉིས་ཚང་བ་ན་ལས་དེ་དང་དེ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །པལ་ཆེར་བྱས་
པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཆོག་ནི། དགོ་ཅ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་
གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི། ཇི་བ་དང་། ལན་བྱིན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཞུ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ^①ཆོག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་ཆགས་སོ། །ཞེས་ཏེ།
ངག་དོན། རྒྱར་གྱུར་པའི་ཆོག་ལས་འདས་པ་སྟེ་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ལས་རྣམ་
དག་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་རྫོགས་མི་འཆགས་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་བའི་བྱིར། འོ་ན་ཆོ་
ག་རང་གང་སྟམ་ན། ^②འདིར་ཆོག་དགོ་འདུན་ཚང་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་ཏེ་ངག་དོན། ལས་ཀྱི་ཆོག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལས་རང་རང་ལ་དགོས་པའི་
དགོ་འདུན་གངས་ཚང་བ། ལས་རང་རང་གི་ཆོག་འདི་ཆོག་བརྗོད་པ། ལས་རང་རང་གི་ལས་
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ❶བརྗོད་པ་
ལྷག་པ་དག་གིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་
སྟེ་མ་ཆང་ན་ལས་མི་ཆགས་པ་ལྟར། ལས་ལྷག་ན་ཡང་མི་ཆགས་སམ་སྟམ་ན།
ལས་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་མི་འཆགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ❷བསྟོན་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་བཅོས་པས་ཞེས་སོགས་
སོ། །རབ་བྱུང་བསྟན་རྗོགས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། བསྟུབ་བྱ་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་
ན་ལ་བྱ་དགོས་པས་བྱ་བ་མ་ཞེ་ན། མ་བྱ་བ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ❸སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ལ་མངགས་པ་དང་འབྲ་བས་ན། རབ་ཏུ་སྤྱིན་དུ་གཞུག་ན་ནི་ཆོ་ག་མ་
ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ་ངག་དོན་ནི། འཕྲིན་ཆོག་གི་སྟོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
བསྟན་རྗོགས་སུ་སྟུབ་པའི་བསྟུབ་བྱ་དེ་ལ་བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། ཆོ་
དེ་ལ་མཐོང་ལམ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་ངེས་པ། མཁན་སྟོབ་དག་འདུན་དང་བཅས་པའི་བྱུང་དུ་
འགོ་བ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་པ། དེ་ལྟར་དུ་མཁན་སྟོབ་དག་འདུན་
དང་བཅས་པས་ཞེས་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གསུམ་བ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་། ཅོད་པ་ཕྱིར་
བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་དངོས་དང་། དུས་དང་དུས་མ་
ཡིན་པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི། ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟོད་པའི་གཞི། ཡོངས་སུ་
སྟོང་བའི་གཞི། ལས་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ། རང་མི་སྟོབ་
ནན་ཏུར་གྱི་སྟོན་ནས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། རང་སྟོབ་མཐོལ་བཤའགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ❹གཞི་མ་ཞི་བར་ཞེས་ནས་སྐྱེང་བ་པོས་སོ་སོར་

ཞེས་པར་བྱས་ཤིང་། མདོན་སྐུལ་དུ་འཛོག་པ་ལ་ནན་ཏུ་གྱི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་འཆད།

དེའི་དོན་ལ། ནན་ཏུ་གྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ། མཚན་ཉིད། ནན་ཏུ་སྒྲོན་འགྲེའི་
བྱ་བ། མདོར་བསྐྱས་སྒྱུར་བ། ནན་ཏུ་གང་ལྟར་བའི་རྒྱུར་འབྲེལ་བ་བསྐྱར་བ། ནན་ཏུ་
གྱི་སྒྲི་བཤད་བ། ནན་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་བཙུག་
ཡོད་དེ། བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུ། སྒྲི་བཤད་ནན་ཏུ། བསྐྱེད་པ་ནན་ཏུ། བྱིར་འབྱེད་པ་
ནན་ཏུ། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། བྱིར་མི་བཙུག་པ་གནས་ནས་
དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། སྒྲི་གཞུག་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། འཐབ་གྲོལ་ལ་
འབད་པ་མི་གཏོང་བ་ལས་སོགས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། རྣམ་པར་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཉི་བར་གྱུར་པ་ན་མ་ཞི་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། འཐབ་གྲོལ་གྱི་
རྒྱ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་ནས་འབྱུང་བ་ནན་ཏུ། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་འདྲེ་
ཞིང་གནས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ནན་ཏུ། གསོ་སྒྲོང་བཞག་པའི་ནན་ཏུ། དགག་
དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུ། དགོ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བའི་ནན་ཏུ། ལྟར་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པའི་ནན་
ཏུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས། ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས། དུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱ་བ་
དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲི་བཤད་ནན་ཏུ། སྒྲུང་པ་ནན་ཏུ། རྣམ་
དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་ཏུ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསོལ་
བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱིར་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བའི་ནན་
ཏུ། རབ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བའི་ནན་ཏུ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་ཆད་པས་བཅད་པ་ལ་མཇུག་བཅོད་
པ་གསེལ་རུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནན་ཏུ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་པ་
དང་། སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་སྒྲིག་པ་ལྷ་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་གྲོལ་
ལ་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་བསྒྲིགས་པ་ནན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉི་བར་གྱུར་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་
བརྒྱད་པོར་འགྲོའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གནས་དབྱུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་
གཞུམ་བསྒྲོ་^①ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་པ་པོར་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་སུ་རུང་མཐུན་སྐྱར་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། སྒྲིག་པ་ནན་ཏུ་བྱས་ནས་མ་ལོག་ན་མཇུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་
བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྤང་པ་དང་བསྐྱད་པ་ཕྱིར་འབྱེད་ནན་ཏུ་རྣམས་
ལ་བསྒྲིག་གྲང་མི་གཏོང་ན་མཇུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བར་མདོར་བསྐྱས་སྐྱར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ནི། བྱིམ་པ་སུན་འབྱེན་པའི་དག་སྒོང་ལ་དག་འདུན་གྱི་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་
བྱས་པ་དེས་དག་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཆེ་གཞུམ་^②བསྒྲོ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིག་
པར་བྱ་ཞིང་དེས་མ་བསྒྲིག་ན་འཇུག་ཏུ་ལྷག་མ་སྐྱེད་པར་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་
བཞིན། བྱིམ་པ་ལ་བརྟམས་པ་བྱེད་པའི་དག་སྒོང་ལ་དག་འདུན་གྱིས་ཕྱིར་འབྱེད་ནན་ཏུ་
བྱས་པ་དེས་དག་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཞུམས་བསྒྲོ་སོགས་
ཀྱིས་བསྒྲིག་གྲང་མ་བསྒྲིག་ན་མཇུག་ཏུ་ལྷག་མ་སྐྱེད་པར་རུང་མཐུན་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྒྲིགས་སྤང་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཆད་ལས་གྱིས་བཅད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ནན་ཏུ་ཞེས་བཟོད་དོ། །

བརྒྱད་པ་ནན་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ། དུས་གང་ལ་
ནན་ཏུ་བྱ་བ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་
བུས་བྱ་བ། །ནན་ཏུ་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། དེས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ཟིན་འཕྲོ་གཅོད་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དུས་ཆོས་བརྒྱ་དང་ལྟན་པ་གཅིག་
དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟར་གྱི་དགོ་འདུན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི། དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་མིན་པ་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་ཡིད་མ་ཡེངས་པའི་དུས་
སྤྱི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ལ། སྤྱིར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དགོ་
འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷུང་བ་སྐྱེད་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་བ་པོ་
རང་གིས་མ་སྐྱེངས་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པས་སྐྱེད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་གྱི་མཇུག་
སྤྱི་བཟོད་པ་དང་། ❶གཞི་འདི་ཉིད་དུ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་གྱིས་ཤིག་དགོ་འདུན་འདི་
སྐྱེད་གཅིག་གིས་སྤྱོད་བག་ཡངས་སུ་བྱས་སོ། །ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དུག་པ་ནི། བསྐྱེགས་སྐྱད་བསྐྱད་པ་ཕྱིར་འབྱེད་བཞི་བྱས་པས་ནི། བྱད་པར་ཅན་གྱི་
སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤྱོད་བ་དང་། བྱད་པར་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བྱས་པས་གང་ནས་བསྐྱད་པའི་
གནས་དེར་མི་གནས་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྐྱེལ་བ་
ནན་ཏུ་བྱས་པས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྔ་སྤྱོད་བ་དང་ཆོས་འདིའི་རབ་བྱུང་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ་ནམས་དང་ཆོས་དང་བྱང་བྱིང་ལོངས་སྤྱོད་ལྟར་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་བ་ལ་

བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེ་བཞག་པས་ནི་རབ་བྱུང་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་དང་གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་སྦྱང་པ་དང་། ལྷུང་
བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྦྱོང་བྱེད་པ་
རྣམས་སྦྱང་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་གྲོལ་རྒྱ་དང་། བྱེ་བྲག་
གི་གྲོལ་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། བཟོད་པ་
གསོལ་བཟོད་པ་ན་ནན་ཏུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོ་སྦྱང་
དང་དགག་དབྱེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེའམ། དེས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྦྱང་དང་ལྟན་ཅིག་
གསོ་དགག་གི་ལས་བྱས་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་བཞག་པའི་ནན་ཏུ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།
ནན་ཏུ་སྤྲ་མའི་སྤྱིང་དུ་བྱི་མ་བྱུང་ན་སྤྲ་མ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་དབྱུང་བདུན་
ནི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་ནན་ཏུ་བྱི་མ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་
གི་ལོངས་སྦྱོང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་སྦྱངས་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སྦྱོ་བ་ལ་མཐོལ་བཞགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་
ནི།^① ལྷུང་བ་བཅབ་པར་མི་བྱའོ། །ཐ་ན་མིང་གིས་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད། འདི་ལ་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་པའི་དགོས་པ། ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་བྱེད་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་ལྷུང་བ་དགག་པར་འགྱུར་བ་
དང་། བརྒྱད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་པན་ཡོན་བཅུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་
དགག་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉིས་པ་སྤྲ་མ་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་།
བྱི་མ་ལ་སྤྲོམ་སེམས་དང་། ད་ལྟ་བྱིར་བཅོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་ན་ལས་འདས་

པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། ལྷུང་བ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཐོལ་བ་དང་། ལྷུང་བ་བཞགས་པ་
 དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ། མཐོལ་ཡུལ་གྱི་གངས། ཉེན་གྱི་
 གང་ཟག་གང་གིས་མཐོལ་བ། དངོས་པོ་གང་མཐོལ་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་མཐོལ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྟོང་ཆོས་བླ་ལྟ་བུ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆམས་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་
 གཅིག་ལ་མཐོལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཕྱན་སྐྱུ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། རེས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དག་བསྟན་དང་དག་ཚུལ་དང་། དག་སྟོང་མ་ལའང་མཐོལ་བས་ཆོག་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟོ་གྱུར་གྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་རང་ལ་བསྟོ་བ་མཛད་པའི་དག་སྟོང་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ། སོར་བཞགས་གྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི། གནས་དེར་དག་སྟོང་རི་
 སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་ལ་མཐོལ། གཞན་རྣམས་ནི་རེ་རེ་མདུན་དུ་མཐོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 འོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་དག་སྟོང་གིས་མཐོལ་བ་ཡིན་འོ། །ཆོས་བཞི་ལྟ་
 བེ་སྟེ་ལྷ་གང་རུང་གི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་
 པ། ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་སྤྱང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷུང་བ་
 ཡིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ། རོ་བོ་ཞེས་ཞིང་བྱ་བར་བྱས་པ། སྤར་
 མཐོལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའོ། །ལྷ་པ་ལ། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 མཐོལ་ཡུལ་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཀན་ན་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ཐུགས་གཏད་པར་ཁྱ་བ་
 དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཙྏ་ཕྱར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ལམ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། སྟོར་བཏང་ལ་སྤྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བདག་ལ་
 ལྷུང་བ་འདི་བྱང་ངོ་ཞེས་ཐ་མལ་པའི་ཆོག་གིས་ལན་གཅིག་མཐོལ་བས་ཀྱང་ཆོག་
 གོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐབས་ལེགས་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ནས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་ཚུལ་དང་།
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དུལ་གང་ལ་
བཤགས་པ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་བཤགས་པ། དངོས་པོ་གང་བཤགས་པ། ཆོ་
ག་རི་ལྟ་བུས་བཤགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་དག་སྦྱོང་གི་མདུན་དུའོ།
ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ནི། བཤགས་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བ་མིང་རིགས་
མཐུན་པས་མ་གོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་
པ་གསེར་རུང་བ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དེས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བ།
ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱ་བར་རུས་པའོ། །བཞི་པ་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བཤགས་ཡུལ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་དང་
ཐུགས་གཏད་ཞུ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིང་རིགས་དང་གྲངས་བརྗོད་པའི་སྟོ་
ནས་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་སྟོམ་
དེས་ནས་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་ལྷུང་བ་བཤགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ལྷུང་
བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་དེ་མཐོང་བཤགས་བྱེད། དེའི་རྩིས་སུ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་
མཐོང་བཤགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷུང་བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་མ་དག་པར་
དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དག་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། བཅབས་ཉེས་དེ་ཡང་མཐོང་བ་དང་
བཤགས་པའི་སྟོ་ནས་དག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མཐོང་བ་ལ། དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་དུ། དུལ་གང་ལ། ཉེན་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་མཐོང་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅབས་ཉེས་བཤགས་པའི་ཉེན་དུ་རུང་བ་དང་། བྱད་པར་ལྟག་མ་

བཅའ་ས་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བ་སྒྲོ་བ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོ་སྒྲོང་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་མདུན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
 ནི། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་
 པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་སྤང་བ་དེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་
 པ་ནི། རང་རྒྱུད་གྱི་ལྷུང་བ་བཅའ་ས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པ། བསྟེན་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་།
 བསམ་པ་བཅའ་ས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། རང་གི་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ།
 རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱན་རུས་པ། སྒྲར་མཐོལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །ལྔ་
 པ་ལ། སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲར་བཞིན། གཉིས་པ་ནི། མཐོལ་
 བ་ལུ་བཅུ་དགུ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷུང་བ་གཅིག་དང་།
 གཉིས་དང་། གསུམ་ནས། གངས་ངེས་གྱི་བར་བྱུང་བ་དང་། མི་ཤེས་པ་ནས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་བྱུང་བ་སྟེ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཞག་གཅིག་དང་ཞག་གཉིས་དང་།
 ཞག་མང་པོར་བཅའ་ས་པའི་ཉེས་པའི་གངས་ཤེས་པ་དང་། དེ་གངས་མི་ཤེས་པར་
 བཅའ་ས་^①པའི་ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཞག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅའ་ས་པའི་ཉེས་
 པ་མཐོལ་བ་སྟེ་ལྔ་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་ལྔ་ལྔ་དང་། ལྷུང་བ་
 མང་པོ་བྱུང་བ་ལ་ལྔ་ལྔ། ལྷུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལ་ལྔ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དགུ་པོ་སྒྲོ་
 ནས་མཐོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་འདི་ལ་ལྷུང་བ་གངས་མི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 དགོས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཐོང་སྒྲོམ་ངེ་བ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་བ་བཅའ་ས་ཉེས་བཤགས་ཚུལ་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་སྤྱིར་དུ་
 བཤགས་པ། ཉེས་པ་གང་བཤགས་པ། དུལ་གང་ལ་བཤགས་པ། རྟེན་གང་གིས་
 བཤགས་པ། ཆོ་ག་ངེ་ལྟ་བུས་བཤགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་དེ་དག་པའི་སྤྱིར་

དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་བ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པ། བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་།
པམ་ལྷག་བཅས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་པར་
ཡོད་པ། རོ་ཐོ་ཤེས་ཤིང་བྱན་ཏུས་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་
ཀྱི་མདུན་དུ་བཞགས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སྤར་བཞིན་དགེ་སློང་ཆོས་བཞི་ལྟན་ཞིག་
དགོས་སོ། །

ལྷུང་བ་ལ། སློང་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སློང་བཏང་བཞགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བཞགས་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་ཆུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལོངས་ན་བྱུག་བྱ་བ་
དང་། མ་ལོངས་པའི་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ན་འདུད་པ་སོགས་ཀྱི་སློང་ལམ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། བྱད་པར་སྤང་ལྷུང་སྤྱིར་བཅོས་པ་ལ་སྤང་རྒྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཞག་གཅིག་གི་སྤང་
འབྲེལ་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་ལ། དམིགས་བསལ་ལ་གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་ལ་སྟོན་དུ་
མ་བཏང་གྱང་བཞགས་པས་འདག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་
པའི་སྟོན་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ། མཐོལ་བ་སྟོན་དུ་སོང་ན་བཞགས་པ་རྒྱང་བས་ཆོག་མ་སོང་
ན་མཐོལ་བཞགས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤར་བཞིན་ནོ། །

ལྷུང་བ་བཅས་ཉེས་བཞགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བཞགས་པ་
ལའང་གཉིས་ཏེ། བཞགས་ཡུལ་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཀྱི་གངས་དང་། ལྷག་མ་པམ་པ་སྤྱིར་
བཅོས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། པམ་པའི་སྤེར་གཏོགས་པའི་སྟོམ་པོ་ལྷུ་བ་
དགེ་སློང་བྱུག་གི་མདུན་དུ་དང་། ལྷག་མའི་སྤེར་གཏོགས་པའི་སྟོམ་པོ་ལྷུ་བ་དགེ་སློང་ལྷའི་
མདུན་དུ་དང་། པམ་པའི་སྤེར་གཏོགས་པའི་སྟོམ་པོ་ཡང་བ་དགེ་སློང་བཞིའི་མདུན་དུ་
བཞགས། །གཞན་རྣམས་དགེ་སློང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་བཞགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལྷག་མ་སྤྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། དགེ་སློང་བྱད་པར་ཅན་

གྲིས་ལྷག་མ་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དེ་བྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། སློ་མགུ་དབྱུང་གསུམ་སྤྱད་མི་དགོས་པར་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་མིང་རིགས་
ཀྱི་སློ་ནས་བཤའགས་པས་འདག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལ་སློ་བའི་སློ་ནས་ལྷག་མའི་
བཅབས་ཉེས་བྱིར་བཅོས་བྱ་བ་དང་། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་བྱིར་བཅོས་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དེ་
ཡང་སློ་བ་ལ་སློ་བ་ནོད་པ་དང་། སློ་བ་སྤྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དུལ་གང་ལ།
ཉེན་གང་གིས། གང་གི་དོན་དུ། དུན་ཇི་སྤྱད་དུ། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་ནོད་པ། སྤྱ་བཤའ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྷན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་སྤྱང་དུ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མའི་བཅབས་ཉེས་དག་པའི་བྱིར་དུའོ། །བཞི་པ་ནི། བཅབས་
པའི་ཞག་གངས་ཇི་སྤྱད་པ་དེ་སྤྱད་དུའོ། །ལྷ་པ་ལ། སྤྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། འདུ་བའི་སྐབས་སྐབ་པ་དང་། ཆུན་པའི་མཐའ་ལོགས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་
དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཅོག་ཕུར་འདུག་པ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་གསོལ་
བ་ལན་གསུམ་གདབ་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱར་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། རང་བཞིན་གྲིས་གནས་ནས་དམན་པའི་གནས་སུ་སློ་བས་དེ་སྐད་
ཅས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དུལ་གང་ལ་སྤྱོད་པ། ཉེན་གང་གི། གནས་གང་དུ། གང་གི་
དོན་དུ། དུན་ཇི་སྤྱད་དུ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་ལོངས་པ་
མཆོམས་ནང་དེར་གནས་པ་ལས་ཟུར་དུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ།
མཆོན་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སློ་བ་ནོད་པའི་གང་ཟག་
དེས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སློ་བ་ནོད་པའི་གནས་དེར་སྤྱད་པར་

བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷག་མ་བཅས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ལྷ་པ་ནི། སྟོབ་
 རོད་པའི་ཞག་གངས་དེ་སྟེད་དུའོ། །བྱུག་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྷ་སྤང་བ་དང་།
 དམན་པའི་སྟོད་པ་ལྷ་དང་དུ་ཡིན་པ་དང་། དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་
 བརྗོད་པ་དང་། འཐབ་གྲོལ་གྱིས་རྒྱུན་བཏང་ཞིང་བྲལ་བ་ན་བསྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྷ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། བྱས་པའི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་།
 མཉམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྤང་བ་དང་། དགེ་སྤྱོད་སྤང་བའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་
 དང་། ཆད་ལས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཉེ་བ་
 རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམན་པའི་སྟོད་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། རངས་བར་གྱི་
 དུས་སུ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། གདུགས་
 ཆོད་ལ་འདུ་བའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་།
 དགོངས་ཀའི་དུས་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ། མགུ་བས་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་
 དང་། དབྱུང་བས་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མགུ་བ་རོད་པ་དང་། མགུ་བ་སྟེད་
 པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་པལ་ཆར་སྟོབ་པ་དང་འབྲ་བ་ལ། དེ་ཡང་དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་དང་། གངས་གྱི་ཆད། སྤྱོད་པའདུག་གི་ཁྱད་པར་རོ། །སྟོབ་མགུ་གཉིས་ལ་དགོས་པ་
 དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོབ་རོད་པ་དང་སྟེད་པའི་དགོས་པ་ལྷག་མ་
 བཅས་པའི་ཉེས་པ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། མགུ་བ་རོད་པ་དང་སྟེད་པའི་དགོས་པ་ནི།
 དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་དག་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྤྱོད་མས་ནི་མྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཞག་གངས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྟོབ་རོད་སྟེད་གཉིས་ལྷག་མ་བཅས་པའི་

ཞག་གངས་དེ་སྟེང་དུ་བྱ་བ་དང་མགུ་བ་དག་སྟོང་གི་ཞག་བྱག་དང་། དག་སྟོང་མས་ཟླ་
བ་བྱེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ་སྟོ་བ་བཤད་ཟིན་ལ།
མགུ་བའི་སྒྲ་དོན་ནི་ལྷག་མའི་དབྱང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་དག་འདུན་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་
པས་མགུ་བ་དང་། ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་དག་སྟོང་
པ་མ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱང་བས་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ། དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་དབྱང་བ།
ཡུལ་གང་ལ་དབྱང་བ་ཅོད་པ། ཅེན་གང་གིས་ཅོད་པ། ལྷང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་ཅོད་
པ། ཆོ་ག་གང་གིས་དབྱང་བ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མའི་ལྷང་བ་དག་པའི་
ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞི་བཅུ་འཕམ་ཉི་ཤུའི་གངས་ཆང་བའི་དག་འདུན་མཆོན་ཉིད་
བཞི་དང་ལྷན་པ་ལ་དབྱང་བ་ཅོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་
ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ། གང་ཟག་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ། མགུ་བ་སྟོང་པའི་དག་སྟོང་དེས་
ཅོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷག་མའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་གང་ཟག་བྱང་པར་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྲན་པར་རུས་པ།
བཅའས་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་ལྷང་བ་དེ་དག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ་གསུམ་ལས།
སྟོང་བ་ནི་ལྷར་བཞིན་ནོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་ལ། བྱང་པར་ནི།
གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པ་དང་པོའི་བར་དུ་སྒྲིག་པ་འདག་པར་གསུངས་ཤིང་། མཇུག་
གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་པམ་པ་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལ་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་ན་རི་ལྷར་བྱ་
བའི་ཚུལ། འཆབ་མེད་བྱང་ན་རི་ལྷར་ཕྱིར་འཆོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བྱང་ན་
གནས་ནས་དབྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ^❶ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ནོད་ཚུལ་དང་། སྦྱོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་
གང་ལས། ཉེན་གང་གིས། ལྷང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ། ཡུན་རི་སྤིང་དུ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་
བུས་ནོད། སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་ནོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ཡུལ་སྤུངས་མོང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅ་པ་ཡིན་པ། བདག་གི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ། རོ་བོ་ཤེས་
ཤིང་བྱ་བར་རུས་པ། བཅའ་པའི་ཉེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་དག་པའི་བྱིར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི། རི་སྤིང་འཆོ་བའི་བར་དུའོ། །ལྷ་པ་ལ། སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོ་བའི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་དང་།
གསུམ་པ་ནི། ལས་ཀྱི་མཁུག་སྦྱད་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་སྤུངས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི། བཅ་
པ་འཆབ་མེད་དག་པའི་དོན་དུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་ལྷ་སྦྱོང་བ་དང་། དམན་པའི་
ཆོས་ལྷ་དང་དུ་སྦྲངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ལ། ཡུལ་གང་ལ། ཉེན་གང་གིས། གནས་གང་
དུ། ལྷང་བ་གང་དག་པའི་བྱིར་དུ། ཡུན་རི་སྤིང་དུ། ཚུལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པ་
ནམས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྡན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ནོད་པའི་དགོ་སྦྱོང་དེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བལ་ཆེར་སྦོ་བ་
སྦྱོད་པའི་གནས་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་ནི། བཅ་པ་འཆབ་མེད་དག་པའི་བྱིར་དུའོ། །ལྷ་པ་
ནི། སྦྱོར་བཏང་ལ་རི་སྤིང་འཆོའི་བར་དུ་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པ་དང་། སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅ་པ་འཆབ་མེད་བྱང་བའི་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྦྱོང་
མ་མཆོན་གྱུར་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱིན་ལས་གྲོལ་བའི་བྱིར། དུག་པ་ནི། བྱད་པར་གྱིས་སྦྱོད་

པ་ལྷ་སྤྱོད་ཞིང་དམན་པའི་ཆོས་ལྷ་དང་དུ་སྦྲངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྐྱུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་བཤའ་པ་ལ།
འདི་ནས་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་བཅའ་ཉེས་རྫོགས་པར་སྦྱེད་ཅིང་། འདི་ལ། གཞི།
བསམ་པ། སྦྱར་བ། མཐར་ཐུག་གོ། དང་པོ་ལ། གང་བཅའ་པའི་དངོས་པོ། གནས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མ་བཅའ་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་
དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། མཐོལ་
ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཡོད་པའི་གནས་དེར་བཅའ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱན་
སྤྱོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་འབྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་དེ་
བརྗོད་འདོད་མེད་པའི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། ལུས་ངག་ཏུ་བྱུང་
པ་མི་དགོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འཐོལ་བ་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མཆན་མོ་མཐའི་སྐད་
ཅིག་མ་ལ་བཅའ་ཉེས་འབྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྦྱོད་པའི་གཞི་ལ། དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། མཆན་
ཉིད། བསྐྱུ་བ་བྱ། སྦྱ་བཤའ། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཆེ་ལོང་རགས་
རིམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱ་བ་
སྦྱོད་པ་གསུམ། མགུ་བ་སྦྱོད་པ་གསུམ། སྦྱ་ལྡན་གསུམ། མགུ་ལྡན་གསུམ། བསྐྱེགས་
པ། སྐད་པ། བསྐྱེད་པ། བྱིར་འབྱེད་པ་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། དགོ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ།
རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ། བསྐྱུ་བ་བྱིན་པ་སྟེ་ཉེར་དུག་ཏུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱ་བ་སྦྱོད་
པ། གཞི་ནས་སྦྱོད་པ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་སྦྱ་བ་སྦྱོད་པ་དང་གསུམ། མགུ་བ་
སྦྱོད་པ། གཞི་ནས་མགུ་བ་སྦྱོད་པ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་མགུ་བ་སྦྱོད་པ་དང་
གསུམ། སྦྱ་བ་སྦྱོད་ནས་མགུ་བ་སྦྱོད་པ་གསུམ། གཞི་ནས་སྦྱ་བ་སྦྱོད་ནས་མགུ་བ་སྦྱོད་

པ་གསུམ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོ་བ་སྐྱུད་ནས་མགུ་བ་སྟོད་པ་གསུམ་སྟེ་བཙུ་ལ།
སྟོ་ལྟན་གསུམ། མགུ་ལྟན་གསུམ། སྟོ་བ་སྐྱུད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྟན་པ་གསུམ། གཞི་
ནས་སྟོ་བ་སྐྱུད་ནས་མགུ་བ་དང་ལྟན་པ་གསུམ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོ་བ་སྐྱུད་
ནས་མགུ་བ་དང་ལྟན་པ་གསུམ་བསྐྱེགས་པ་སོགས་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། བསྐྱེལ་
བ་ནན་ཏུར། རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་རྣམས་ཏེ་ཞེ་བཞི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉི་སྟོ་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་།
ཆེ་ཆུང་གི་སྟོ་ནས་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱངས་པས་
གཞན་ན་གནས་པ་དང་། སྐྱུད་པས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པས་གཞན་
ན་གནས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྐྱེལ་བ་ནན་ཏུར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེགས་སོགས་བཞི་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་རྣམས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་འདུ། དང་
པོ་ནི། བསྐྱེགས་སོགས་བཞི། གནས་དབྱུང་བདུན། བསྐྱེལ་བ་ནན་ཏུར་རྣམས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་དང་།
ཆུང་དུ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་ནི། དམན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྟོ་ནས་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྟ་སྐྱང་དགོས་རུང་དུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་
ལྟ་སྟོང་བ་དང་དམན་པའི་སྟོད་པ་ལྟ་དང་དུ་སྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན། ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱི་
དམན་པའི་སྟོད་པ་ལྟ་དང་དུ་མི་ལེན་ཡང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྟ་སྐྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྟོ་བ་སྐྱུད་པ་དང་མགུ་བ་སྟོད་པ་

བཙེ་ལྷ། རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་བསྐྱབ་བ་བྱིན་པ་རྣམས་སོ། །ཆུང་དུ་ནི་སྟོ་ལྡན་བཙེ་ལྷ་
ནན་ཏུར་བཅུ་གཉིས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ས་ལས་དམན་པའི་ས་ན་གནས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཟོད་དོ། །

དུག་པ་ནི། དག་བཙེམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་གཞན་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་གྲོལ། བཟོད་པ་བྱས་པས་ནན་ཏུར་ལས་གྲོལ། སྟོ་མགུ་སྐྱད་པས་སྟོ་སྐྱོད་ལས་
གྲོལ། མགུ་བ་བྱིན་པས་སྟོ་ལྡན་ལས་གྲོལ། དབྱུང་བ་བྱིན་པས་མགུ་ལྡན་ལས་གྲོལ། ལྷང་
བ་སྐྱེང་བ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་བ་ལས་གྲོལ། གནས་དབྱུང་
མ་གཏོགས་ནན་ཏུར་སྟོན་མའི་རྗེས་སུ་བྱི་མ་བྱས་པས་སྟོན་མ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། ཡོངས་སུ་སྐྱོང་^①བའི་གཞི་ལ། ལྷང་བ་སྐྱེང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱེང་བ། ཉེན་གང་གི་སྐྱེང་བ། གནས་གང་དུ་སྐྱེང་བ། དུས་ནམ་གྱི་
ཆེ་སྐྱེང་བ། གཞི་གང་ལ་སྐྱེང་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སྐྱེང་བ། སྐྱེང་བའི་བྱ་བ་རི་ལྟར་དུ་
སྐྱབ་པ། དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་དུ་སྐྱེང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ཞིག་ལ་སྐྱེང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་བརྒྱད་ནི་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་གང་རུང་གི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་
ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐལ་མལ་དུ་གནས་པ།
གནས་ནས་མ་སྐྱུང་བ། ཆོས་མ་ཡིན་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ། ནད་པ་མ་ཡིན་པ། དགོ་
འདུན་ཐ་དད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། སྐྱེང་བ་པོ་དང་ཞེ་འགྲས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དགུ་ལྡན་ཞིག་གིས་སྐྱེང་བར་བྱ་ལ། ཆོས་དགུ་ནི་བསྟན་
རྗེས་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ། དགོ་སྟོང་མས་སྐྱེང་ན་མཚན་
མཐུན་པ། ཐ་སྐྱད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་

དུ་གནས་པ། ནད་པའམ་དེས་བསྐྱོས་པའི་པོ་ཉ་མོ་མ་ཡིན་པ། སྒྲིང་ཡུལ་དེ་དང་ཞེ་
འབྲས་པ་མ་ཡིན་པ། བྱམས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱིར་བཏང་ལ། ^①མཐའ་མ་ཡིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པས། དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ། དགོ་འདུན་གྱི་
དབུས་སུ་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞུ་བ་
ལས། ^②བཅུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་སྒྲིང་བར་བགྱི་ཉེ་བ་འཁོར་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་
དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནི། དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་མ་ཡིན་པ། བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་ཡེངས་
པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆོ་ག་དང་། འཆོ་བ་བཞི་ཉམས་པ་ཐ་
མལ་པའི་ཞེས་པས་མཐོང་ཐོས་དོགས་ཀྱི་གཞི་དང་བཅས་པ་དེ་སྒྲིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་པ་ནི། བསམ་བྱའི་གནས་ལ་བསམ། བརྟག་བྱའི་གནས་ལ་བརྟགས། དན་
པ་དང་ཞེས་བཞིན་སྡོན་དུ་བཏང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་ནས་
སྒྲིང་བའི་སྐབས་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིང་བའི་སྐབས་བྱེ་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐབས་མི་
འབྲེད་པ་དང་། འབྲེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོགས་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་
དང་། རྩོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མི་འབྲེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞམ་^③བསྐྱོ་
སོགས་ཀྱིས་མ་བཏང་ན་བཀའ་སྒོ་མ་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྦྱེ་བས་དེ་ཉིད་གཞི་
བསྟུན་དུ་བྱེད་ཅིང་མ་བཏང་ན་གནས་དབྱུང་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོགས་འགའ་ལ་
སྐབས་མི་འབྲེད་ན་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པས་ནན་ཏུ་བྱེད། དེས་མ་ཐུལ་ན་གདམས་

ངག་གསུམ་སྤྱི་དགག་དབྱེ་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་མ་ཐུལ་ན་གནས་དབྱུང་
བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐབས་འབྱེད་པ་ལ། མི་སྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟན་པར་བྱེད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤར་བཅས་བྱེད། དེས་མ་ཐུལ་ན་གདམས་ངག་འཛོག་པ་ནས་
གནས་དབྱུང་བྱེད་པའི་བར་བྱེད། སྤར་བཅས་པ་ཡང་ཏྲ་དམུ་གོད་སྤར་བ་དང་བཅས་པ་
བཏང་བ་ན་ཏྲ་སྤར་བཅས་སུ་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དགོ་སྤྱི་ལྟར་བ་དང་བཅས་
པར་གྲགས་སུ་གཞུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་སྟན་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱིང་བ་ན་ལྟར་བ་ཁས་མི་ལེན་
པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་བརྗེད་ནས་ཁས་མི་ལེན་ན། རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་
སྤྱི་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་མཐོང་གནས་དབྱུང་བྱ་བ་དང་། ཆང་འཐུང་བའི་ལྟར་
བ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་བེར་ནས། ལྟར་བའི་རོ་བོ་ཁས་མི་ལེན་
ན་གཞམ་^①བསྒོ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲོག། །བསྒྲོག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་གནས་དབྱུང་བྱ་ཞིང་།
གཉིས་པ་ལྟར་བ་ཁས་ལེན་ཡང་། ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལྟར་ན་གནས་དབྱུང་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་སུ་གཞུག་གོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ལྟར་བ་སྤར་མ་བྱན་པ་ནམས་བྱན་པར་བྱ་བ་དང་། བྱན་པ་ནམས་
ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བ་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་
གོ། །དང་པོ་ལ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས། གང་དག་དབྱེ་བའི་དགོ་འདུན། གང་གི་ལས་
ཐ་དད་པར་འབྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ^②ལས་ཀྱི་
དབྱེན་ནི་སྤྱི་གསུམ་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མི་སྟན་ན་ལས་ཀྱི་དབྱེན་

མི་འབྱུང་སྟེ། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་གཅིག་གི་ནང་
ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། མཆོམས་ཐ་དད་ལ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྒྱད་ཡན་
ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་བ། ཁ་སློང་འོས་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས་སོ། །དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། ❶དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཁ་སློང་དུ་མི་འོས་ན་ཚུལ་ཤིང་གིས་པར་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
འཕགས་པའི་དག་འདུན་དབྱེ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་པ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་
སྐྱབས་གནས་ལ་དད་པ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲི་
བ་དག་གིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། འདུཤེས་དང་ཀུན་སློང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མ་འབྲུལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་འདུལ་བ་གཉིས་དང་མི་
ལྡན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་
འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་
ནི། གང་ཡང་རུང་བའི་པལ་ཆར་བྱས་ཟེན་པའོ། །

དུག་པ། འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ལ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་འཁོར་ལོ་འདི་དོན་དང་།
བྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་དབྱེན་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་ཆེན་མོ་འདི་
ལུགས་དང་། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲིག་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་གཉིས་ཀས་
ལུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བདེན་བཞི་འདི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མཐོང་
ལམ་ཁོ་ནའི་སྟངས་འཛོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། པལ་ཆར་སྒྲར་དབྱེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་
བཤད་ཟེན། མ་བཤད་པ་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབྱེན་འདི་གྲུབ་ནས་ལོ་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོ་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ་ལམ་ལྷ་གང་ཡང་རྒྱད་ལ་མི་

སྒྲི་བར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །ཡུན་ཚད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་གནས་ཞེས་པའི་
 ཐད་ཀྱི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ^①དགེ་འདུན་དབྱེ་བ་དེ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་ནམ་ལངས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞག་གཅིག་མ་ལོངས་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཚྱོད་པ་ཕྱིར་བཅས་ལ། དགོས་པ། རྒྱ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཚྱོད་པ་ཞི་
 བྱེད། ཚྱོད་པ་འཁྲུལ་མའི་དོན། ཞི་བྱེད་འཁྲུལ་མའི་དོན། ཚྱོད་པ་མཐར་སྐྱེལ་བའི་དོན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། ཚྱོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ནང་གི་རྒྱ་དང་། ཕྱིའི་
 རྒྱ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཉི་ཟུག་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་
 ལ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྒྱུབ་པ་དང་། སྒྲོང་བ་དང་། ལྷུང་བ་དང་བཅས་
 པ་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་བྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེད་ཕྱིར་ཚྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན།
 གཉིས་པ་ནི། མི་གདམ་ཕྱིར་ཚྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚྱོད་པའི་
 རྒྱ་ཡིན། བཞི་པ་ནི། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་
 མི་མཐུན་པར་སྒྲུས་པའི་ཆོག་གིས་སེམས་གཞོལ་ཞིང་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 གཅིག་གི་སྒྲིང་ནས་འཛོག་གོ་ལོ་ན། འཐབ་པ་དང་། ཚྱོད་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་།
 འགྲེད་པ་སོགས་ཚྱོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་རྣམས་
 ཚྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་རོ། །བཞི་པ་སྒྲུར་ལྟར་འགྲེད་ཕྱིར་ཚྱོད་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་ལ།
 ཞིབ་མོར་བྱེ་ན་བརྟུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། མི་གདམ་ཕྱིར་ཚྱོད་པ་ལ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་
 ཚྱོད་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་ཚྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་གཞི་མེད་པའི་ཚྱོད་པ་
 དང་། གཞི་གཞན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚྱོད་པ། ཕྱིར་བཅས་ལ་མི་སྒྲུས་པའི་ཚྱོད་པ།
 བསྒྲོན་པས་བྱས་པའི་ཚྱོད་པ་བཞིར་ཡོད། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚྱོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་རང་གི་རོ་བོ་

ཞེས་པའི་ཚུད་པ། མི་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་
 ཚུད་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཉི་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུད་པ་དང་། དག་འདུན་མཐའ་དག་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཚུད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པའི་ཞི་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཚུད་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། ཚུད་པ་
 སོ་སའི་ཞི་བྱེད་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྒྲོང་འཆི་བཞིན་པའམ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་
 དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆེ་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཞི་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། །ལས་ལ་མཐུན་པ་
 ཕྱིན་པ་ནི་དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་དང་གཞན་ནམས་བརྒྱད་ནས་ཞི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། འབྲེད་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། མི་གདམ་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དང་།
 ལྷང་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད། བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ།
 མངོན་སུམ་གྱི་ཞི་བྱེད། གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞི་བྱེད་མངོན་སུམ་
 བརྒྱད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་ཚུད་པ་རི་ལྟར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱི་མངོན་སུམ། གཟུ་བོའི་མངོན་སུམ། དག་འདུན་ཞི་བོའི་མངོན་སུམ།
 གསལ་བའི་མངོན་སུམ། གསལ་བའི་གསལ་བའི་མངོན་སུམ། དག་འདུན་གཞན་གྱི་
 མངོན་སུམ། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ། གནས་བཏུན་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་མངོན་
 སུམ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོར། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུད་པ་དེ་
 ཞི་བར་བྱེད། དེས་ཞི་མ་རྒྱས་ན། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་ཞིང་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་
 སྤྱོད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དག་སྒྲོང་གཟུ་བོར་བསྐྱོས་པ་ཞིག་གིས་ཞི་བར་བྱེད།
 དེས་ཞི་མ་རྒྱས་ན། དག་འདུན་ཞི་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་ཞི་མ་རྒྱས་
 ན། གཟུ་བོ་ལས་ཡོན་ཏན་གསལ་བ་དེར་ལྷག་པའི་དག་སྒྲོང་བཞི་ཡན་ཆད་བསྐྱོས་པས་

ཞི་བར་བྱེད། དེས་ཞི་མ་རྒྱས་ན། གསལ་བ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེས་གསལ་བ་ཞེས་རབ་
ལྷག་པའི་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཡན་ཆད་བསྐྱོས་ནས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་མ་ཞི་ན་གསལ་བའི་
གསལ་བ་དེས་གསལ་བའི་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་གཏད། དེས་དགོ་སྒྲོང་བཞི་པོ་ལ་གཏད།
དེས་ཚྱད་པ་སྐྱེད་པར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ཞིག་ལ་གཏད། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་
གཞན་ལ་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱས་བརྗོད་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤུལ་ཏེ་དེས་མངོན་སུམ་
གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་མ་ཞི་ན། ཚྱད་པ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་གཏད། དེས་སྤྱེ་སྒྲོང་འཛིན་པ་ལ་
ཟླ་བ་དྲུག་གི་བར་སྤུལ་ནས་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དེས་མ་ཞི་ན་ཡང་།
ཚྱད་པ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་གཏད་ནས། དེས་གནས་བཏུན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐུག་པ་མེད་
པར་སྤུལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་མང་གི་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་མ་རྣམས་གྱིས་མ་ཞི་ན།
གནས་བཏུན་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དེས་ཚྱད་པ་སྐྱེད་པ་པོ་ལ་གཏད། དེས་དགོ་འདུན་བཞི་པོ་
ལ་གཏད། དེས་གང་མང་བྱས་ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་མང་བྱ་ཚུལ་ལ།
གཞི་གང་ལ་བྱ་བ། ཉེན་གང་གིས་བྱེད་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀས་དམ་དུ་
བཟུང་བ། དགོ་འདུན་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་དང་བཅས་པ། མངོན་སུམ་བརྒྱད་
སྒོན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོ་འདུན་བཞི་པོས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ།
སྒྱུར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཤིང་བྱིམ་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་དང་། དེས་
དགོ་འདུན་འདུ་བའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དགོ་འདུན་འདུ་བའི་སྐབས་གྱི་
བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་ཤིང་བྱིམ་པ་པོས་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་
དང་། ཡེན་པ་པོས་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིམ་པ་པོས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་

བྱ་བ་གཉིས་གཉིས་སྟེ་དྲུག་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལག་བ་གཡས་བ་དང་ཆོས་
མ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཤིང་གཡོན་དུ་བཟུང་སྟེ། སྟོང་འོག་ཕྱེ་བ་དང་མ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་ཤིང་ལེན་བ་གྲངས་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་བྱས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གཉིས་དང་། ཆོས་
ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་གི་བསྐྱབས་བ་བརྗོད་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལེན་དགོས་པའི་གཏམ་གསར་བུའི་
ན་ལམ་ཐོས་པར་བྱས་ཏེ་དག་གི་གཉིས་དང་། དག་འདུན་དབྱེ་བར་མ་གྱུར་^①བ་དང་
ཅོད་བ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་ན་སྒྲམ་བ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གཉིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ལ་མི་
ལེན་བ་ལྟ། ལེན་བ་དྲུག་སྟེ་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཤིང་མི་ལེན་བ་དང་། ཐེ་ཆོས་བྱུང་ན་
མ་ཁྲིས་པར་མི་ལེན་བ་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་བས་མི་ལེན་བ་
དང་། ཅོད་བ་ཆོས་མ་ཡིན་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་བས་མི་ལེན་བ་དང་།
དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཤེས་ནས་མི་ལེན་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། མི་ལེན་བ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་སྒྲིག་བ་
ལྟའི་སྟེང་དུ། །མཉམ་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཤིང་གཅིག་ལེན་བ་དང་དྲུག་
གོ་།གསུམ་བ་ནི། སྒྲི་སྒྲིགས་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །གཉིས་བ་རྒྱ་གཉིས་བ་སྟོང་
བ་ལས་བྱུང་བ་མི་བསྐྱབས་ཕྱིར་ཅོད་བ་ཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཅོད་བ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱ་མེད་པའི་ཅོད་བ་ནི་དག་བ་བྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་
པའི་བྱིར། །བྱི་མ་དེ་ལ་སྒྲར་བཞིན་བཞི་ཡོད་བ་ལས། དང་པོ་གསུམ་དུ་བྲན་པས་
འདུལ་བ་བྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད། བྱི་མ་ལ་སྒྲིས་པས་འདུལ་བ་བྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་
པའི་བྱིར། གསུམ་བ་ལྟར་བྱིར་ཅོད་བ་ཞི་བྱེད་ལ། ལྟར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་ཅོད་བ་
ཞི་བྱེད་དང་། དེ་མི་ཤེས་པའི་ཅོད་བ་ཞི་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་
བྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཅོད་བ་ནི་ལྟར་བ་ཁས་ལེན་པས་ཞི་བར་བྱེད། བྱིར་འཕྲོ་བའི་ཉི་
ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅོད་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད། དག་འདུན་མཐའ་དག་དང་

འབྲེལ་བའི་དེ་རྣམས་རྩ་བ་ཀྱི་པ་ལྟ་བུས་ཞི་བར་བྱེད། དེའི་དོན་ནི། དག་འདུན་རྣམས་
 བན་ཚུན་འདུད་པས་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བས་ཞི་
 བར་བྱེད་དོ། །བཞི་བ། བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། ལས་ལ་མཐུན་པ་སྤྱིན་པ་ནི་
 ཚོད་པ་པོ་དེའི་དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་དང་། གཞན་རྣམས་བརྒྱད་ནས་ཞི་བྱེད་ཡིན་ནོ། །བྱུག་
 པ་ནི། ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་པ་དེ་ལ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚོད་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ། མི་བསྐྱམས་ཕྱིར་ཚོད་པ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྱུར་རུང་
 བ་དང་། རྩ་མེད་པའི་ཚོད་པ་ལ་གཞི་མེད་པའི་ཚོད་པ་སོགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དུ་རུང་བར་རྩ་མཚན་མཚུངས་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བདུན་པ་ནི། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་པ་
 ཞི་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཕྲོ་ཉི་ཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་དེ་ལ་ཡང་
 སྒྱུར་དུ་རུང་བ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་ཉི་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཞི་བྱེད་དུ་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིར་འཕྲོ་མེད་པའི་དེ་ལ་ཡང་སྒྱུར་དུ་རུང་བར་རྩ་མཚན་
 མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཚོད་པ་མཐར་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ་ལ། གཞིའི་སྐབས་
 ནས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱན་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
 ནི།^❶སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲོམ་པའི་མཆོག་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱག་བྱ་བའི་
 རྣམ་གཞག །གཙུག་ལག་ཁང་བཅེགས་པའི་གནས་བརྟན་པ། ཁང་པའི་རྩིག་པར་
 ཆོན་ཇི་ལྟར་དུ་བྱུག་པ། སྒྲོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་བྱི་ཚུལ། མཆོད་རྟེན་

བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་གང་ལ། ཉེན་གང་གིས། རི་ལྟར་དུ་ཕྱག་བྱ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མཆོག་དང་། སྒྲོམ་པ་མ་
ཉམས་ན་བསྐྱབ་པ་ཀླན་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་ལ། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་དག་
གིས་བསྐྱབ་པ་ཀླན་ཡང་དགོ་སྒྲོང་ཉམས་པ་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། མཆོན་མི་མཐུན་པ་དང་།
ས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་། ཉལ་བ་དང་། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འབགས་པ་ལ་
མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅེར་བྱ་དང་། གོས་གཅིག་པ་དང་འབགས་པ་མ་ཡིན་པ་
གཅིག་གིས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་གམ་སྦྱིད་པ་
ནས་འབྱུང་པའི་ཕྱག་གང་རུང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་མང་པོ་བསོད་ནམས་
གསོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་། རང་ཉིད་བསམ་གཏན་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱེ་
བོ་མང་པོ་འདུ་བའི་སར་བཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱེ་བོའི་རྒྱན་ལུགས་ཉུང་བ་དང་
ལྷགས་ཅོར་རྒྱང་བའི་གནས་སུ་བཅིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སྒྱེ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་བས་བྱུག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ^①སྒྲོ་ཁང་
དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའོ། །ཆ་ལྔར་བྱའོ། །སྒྲིང་དུ་ལྟ་དང་མི་ནམས་སོ། །སྒྲིང་བཞི་པ་
དག་གོ། །རྩལ་ཉེ་སྒྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཐོ་རྒྱན་རྒྱུད་མོ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་སྒྱེ་བ་དག་
ཀྱང་རོ། །དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་དང་གཉི་ཕྱག་ཕྱག་རོན་དང་སྒྲུལ་པག་གི་
ནམ་པར་རོ། །སྒྲ་མ་དེ་གཉིས་གཉི་ཕྱག་གིས་བ་བར་རོ། །ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཉེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཐམས་ཅད་མི་ཉག་ ^②ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་
བར་རོ། །ཡོངས་སུ་སྒྲ་རན་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཉེ་བར་སྒྲོན་
པའོ། །འོག་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་སྒྲོན་པར་
བྱེད་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྲི་བར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། ^③མཆོད་

ཏེན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གཙང་ཁང་ཅན་ཉིད་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དག་དོན་ནི། དག་སྒྲོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་སྟེ། དག་
 སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ^①ཕྱག་འཆའ་
 བའི་གནས་ཐུན་ཁོང་དུ་ཕྱག་དང་བཅས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད། འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ^②མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་
 འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱའོ། །བྱི་མ་དང་མཐུན་སྒྲ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་
 བར་རོ། །ཞེས་ཏེ། དག་དོན་ནི། དངོས་སུ་བཀག་པ་མི་རུང་བ་དང་དགག་བྱ་མཐུན་ལ།
 དངོས་སུ་སྐྱབ་གནང་དུ་གསུངས་པ་རུང་བ་དང་རྒྱ་མཆོན་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་
 བར་བསྐྱབ་བར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་མཆོན་འདྲ་བའི་བྱིར། རུང་བ་དང་རྒྱ་མཆོན་མཐུན་ཞིང་སྒྲ་མ་
 བཀག་པ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་བསྐྱབ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་མཐུན་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཅེས་འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོན་སྟོང་པོའི་ཡང་སྟོང་མདོར་བསྐྱུས་སྐལ་བཟང་སྟོབ་མའི་རེ་
 བ་ཀྱན་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་
 ལྟར་བེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་པན་པ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་རེ་སྒྲོང་ལེགས་བཤད་འདིར་
 བཏེན་ནས། །གཞི་དང་རྣམ་འབྱེད་ཐུན་ཆོགས་དང་ནི་གཞུང་དམ་པའི། །དགོངས་དོན་
 ཁོང་ཚུད་བྲིམས་ལྷན་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པའི་ཆོགས། །ཉི་ལྟར་གསལ་ལ་ལྷ་ལྟར་འཕེལ་
 ཞིང་ཐུབ་བསྟན་ཡར་རྒྱས་ཞོག །དག་ལེགས་འཕེལ། །

༡གོང་ས་མཆོག་གིས་གསུངས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྒྲུང་། །

ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །

རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག །

ཅེས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་

འགྱུར་གང་ལའང་སྐར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྒྲ་བ་

ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐར་བའོ།། དགོའོ།།

ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- 1 ག་ཀྱ་ཉ་ཅེས།
- 2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། མདོ་སྡེ་ལྷན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རིན་ལན་བསམ་བཤི་མདོ། ༣༣༧་ཀྱ་༣། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༥། མདོ་སྡེ་ག་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བསྐྱལ་བཟང་། ༤༤་ལ་།
- 3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༣་ལ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྒྲུང་། ༡༢༣༡་ཤ། ག་མ་བ་ལ་ལས་སོགས་པའི།
- 4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༧་ལ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། ༥༧་ཀྱ་༣། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། མདོན་པ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༧༧་ཀྱ་ལ།
- 5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལང་གཤེགས། (རྒྱ་འགྱུར་) ༣༤༧་ལ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༠། སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཅུན་བྱས་ས་མགོན། མདོ་སྡེ་འི་རྒྱན། ༡༤༤་ཀྱ་ལ། ག་མ་བ་ལ་དོན་འགྲུབ།
- 6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༡༤་ཀྱ་ལ། ག་མ་བ་ཤ་འབྲན། ག་ལ་ན་མ་ཤག།
- 9 ག་ལ་ན་མ་མདའ་འཕང་། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༣༡༣་ལ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༣༠༣་ཀྱ་ལ།
- 10 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༣༤༧་ཤ། ག་ལ་བ་ལ་ཆེབ་པ། ག་ལ་བ་ལ་རྒྱན་ཆ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༣༠༣་ཀྱ་ལ།
- 11 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༣༤༧་ལ།
- 12 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༣༡༤་ཀྱ་ལ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༣༡༤་ལ།
- 13 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༣། འདུལ་བ་ག་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གཞི། ༤༤༧་ཤ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༣། མདོ་སྡེ་ས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་མདོ། ༡༡༧་ཤ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༧༤༧་ལ།
- 14 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༧༤། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་ཆེར་རྩལ་པའི་མདོ། ༧༤༠་ཀྱ་ལ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། མདོ་སྡེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལྷང་འདས་ཀྱི་མདོ། ༣་ལ།
- 15 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། རྒྱུད་འབྲས་པ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། གསེར་འོད་དམ་པ། ༧༡༡་ཤ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། སེམས་ཅམ་པེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༣༡༧་ཤ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། སེམས་ཅམ་པེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ༡༡༡་ཤ།
- 16 ག་ཤ་ན་ལ་དོ་རྩེ་འབར་བ་ལས། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཡིན་ནམ་དཔྱོད། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༤། དབུ་མ་ཇ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩེ་བྱས། རྟོག་གོ་འབར་བ། ༧༠༧་ཀྱ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ད། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བླན་ཆེགས། ༡༧༠་ཀྱ་ལ།

- ལྷུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན།

- [illegible]

- 100 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༩་༡༠། མཆོ་རྟེན་དུ། ཁའི་ཆའི་མཐའ་ལས་སྟེ་ཁོ་
ན་ནས་ཞེས་གསལ་བས་ཁ་སྟེ་ཞེས་བ་ཡིན་ནས་བརྟེན། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ།
༩༠༠་༡༩། ག་༩༩་བ་༣་བགས།
- 101 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་རྣམ་མི་བྱ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༣༡་༡༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ འདུལ་
བ་སྟུ། རྒྱ་ཆེར་བ་པོ་མི་གསལ། རྟེན་བས་པོ་ལྷ་བརྟེན་བ། ༡༡༩་༩་༡༩། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༠། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་རྣམ་མི་བྱ། རྒྱ་
ཆེར་འགྲེལ། ༡༥༩་༡༩། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥ འདུལ་བ་སྟུ། རྒྱ་ཆེར་བ་པོ་མི་གསལ། རྟེན་བས་པོ་ལྷ་བརྟེན་བ། ༡༡༩་༩་༡༩
- 103 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༠་༣༠། ག་༩༩་ན་༣་ཆེན།
- 107 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༡་༣།
- 108 ག་༩༩་བ་༩་གདམ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ཀམ་ཤ་ཏམ། ༡༡༥་༡་༥། བསྟན་འགྲུར་
དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ཀམ་ཤ་ཏམ། ༡༡༥་༡་༥།
- 109 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༡་༩།
- 110 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༩་༡།
- 111 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མདོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་ཙ་བ། ༣༡་༡༡།
- 113 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། སྟོམ་ལས། (སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ།) ༡་༩། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་
བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༩་༡༣།
- 115 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༥་༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མདོན་བ་
ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་ཙ་བ། ༣༡་༡༠། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མདོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་རང་
འགྲེལ། ༩༩༩་༡༩།
- 116 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༣་༩། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། འདུལ་བ་
ཉ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་འབྱེད། ༡༠་༡༩།
- 117 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། འདུལ་བ་ཉ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་འབྱེད། ༩༩༡་༡༩།
- 118 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མདོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་ཙ་བ། ༣༥་༡༣། ག་༥༡་བ་༥་བའི། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་
བསྟར་མ། ༡༩། མདོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་ཙ་བ། ༡༩་༣།
- 121 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༣། འདུལ་བ་སྟུ། སྟོབ་དཔོན་སྟུ་སྟུ། འདུལ་བའི་ཆེན་ལེའུར་བྱས་བ། ༡༣༡་༣། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་
མ། ༡། འདུལ་བ་ཉ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་འབྱེད། ༩༩༡་༡༩། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠༩། ཆད་མ་ཞེ། སྟོབ་དཔོན་དགེ་
སྤུངས། ཕྱི་རོལ་དོན་བྱུང་། ༥༡་༣་༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མདོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་ཙ་བ། ༣༥་༡༣།
- 122 ག་༥༣་ན་༡་བའི།
- 123 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། འདུལ་བ་སྟུ། (མདོན་བ་པོ་མི་གསལ།) བས་པོ་ལྷ་བརྟེན་བ། ༣༩་༡།
- 125 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་ལྷ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༡༩༡་༡༡།

- 126 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་ཉ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༣༣༡་༡༢། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་མཚུགས་ཀྱི་བུ་མ་ལ་མི་འདི་འགྲེལ་བ། (མདོ་འོ་རང་འགྲེལ།) ༡༢༤་༣།
- 127 བླ་པ་ལ་མ་མེད་ཀྱི་མ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༡་༡༢། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༢་༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་ཉ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༣༠༤་༣།
- 128 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་རྣམ་འབྱེད། ༡༤༣་༡༢། སྐྱེ་འབྱུང་བར་མ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཀྱེ་ཆེན། ༡༡༤་ན་༡། སྐྱེ་འབྱུང་བར་མ། གསུང་འབྱུང་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༢༡༤་༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་འཁྲུ་འོད། འོད་ལྷན། ༢༡༡་༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༣་༢།
- 129 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༤་༢། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་ཉ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༢༤་༡༡།
- 131 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་། ༡༤༢་༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་འཁྲུ་འོད། འོད་ལྷན། ༢༡༡་༣། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་། ༡༤༠་༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༣། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱེ་བ། ཀླུ་རྒྱུ་ལྷ་ཅན་ལ། (དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆེན་ལེའུར་བྱས་པ།) ༢༡༢་༡༠།
- 132 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༡་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་ཉ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༣༠༡་༡༡། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་བྱ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི། ༤༠༢་༤། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་བྱ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི། ༤༠༢་༡༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་མདོ་སྤེལ་འཛིན་པ་དགེ་བའི་བཞེས་གཞི། ལུང་འགྲེལ། ༤༡༤་༤།
- 133 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༡་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༡་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་ཉ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༣༤༤་༡༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༤༢་༡༠། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༤༤་༡༠།
- 138 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༤་༤།
- 139 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༤་༡༠།
- 140 བླ་པ་ལ་མ་མེད་ཀྱི་མ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༡་༡༡།
- 143 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༡། འདུལ་བ་བྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཆ་བ། ༡༢༤་༤། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤། འདུལ་བ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གི་བར་སྟོན། ༤༤༠་༤། ལུང་གཞི་དང་མདོ་ཆ་འགྲེལ་མཆོ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་བསྟན་འགྲུར་སྟོན།
- 144 བསྟན་

- [illegible]

- [illegible]

- [illegible]

- 203 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ཕྱ། དཔལ་འབྱོར་པ་སྒྲིལ་ལྷ། སྒྲིལ་ལྷ་ཡི་འགྲེལ་བ། (འདི་ལ་མེ་ཉིག་སློང་རྒྱུད་ཅེས་གྲུང་བྱེད།)
 ༥༢༧
- 204 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༠། འདུལ་བ་ཕྱ། ་ཁྲིའི་པ་ལོ་མི་གསལ། ་བཅས་པ་ལྷ་བཙུ་བ། ༡༡༤༩༥། ག་༥༥བ་༣ཆེད་གྱི།
- 205 ག་༥༥བ་༤ཆོག་མ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༡༡་༡༡། བསྟན་འགྲུར་
 དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༡༥་༡༤།
- 206 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༠། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་རྣམ་མི་བླ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༥༠༥་༤། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་
 ར། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྣམ་འབྱེད། ༣༥༤་༡༤།
- 207 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༠་༥། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་
 ར། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བར་སྟོམ། ༣༤༤་༡༥།
- 208 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༠་༡༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་
 བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༥་༡། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ།
 ༤༣༥་༣།
- 209 ག་༥༠ན་༥གཉིས་པ། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༥་༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་
 བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༥་༡༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་
 ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༤་༤།
- 210 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༤་༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་
 བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༤་༡༡།
- 211 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༤་༡༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་
 བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༥་༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ།
 ༤༣༥་༤།
- 212 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བར་སྟོམ། ༤༥༠་༡༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་
 བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༥་༡༡། ག་༤༩་༡ན་ས་ཟེར་ཉེ་ནས་བཞད་པ་དང་། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡།
 འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༥་༣།
- 214 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༥་༡༡། ག་༤༩་བ་༤་ཀོ་ལུ་ཤེ་ལྷིང་། བསྟན་འགྲུར་
 དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༣༤་༡༠།
- 215 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༤༠་༤།
- 216 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༤༠་༡༠། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་
 བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༤༡་༡། འདུལ་བའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་བཅས་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནས་བཙུག་། བསྟན་འགྲུར་
 དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། འདུལ་བ་ཕྱ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་བ། ༤༤༡་༣།

- [illegible]

- 246 ག་ཀྱང་ན་ག་བསྐྱེད།
250 ག་ཀྱང་བ་ལ་རིག། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ཟུ། སློབ་དཔོན་སྟན་ལ་སྒྲི། སློབ་བ་བརྒྱད་པ། ༡༡༥༥།
251 ག་ཀྱང་བ་ལ་ཆ་བྱེ་བྲག་པའི། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠། འདུལ་བ་ཟུ། སྟན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་ཕྱན་ཆེགས། ༢༥༥
༡༥། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། འདུལ་བ་ག། སྟན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་གཞི། ༡༣༥།
252 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ལྷན་འོད། འོད་ལྷན། ༣༩༤༥། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥།
འདུལ་བ་ཅ། སྟན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་ནམ་འབྱེད། ༣༥༡༥། ག་ཀྱང་བ་ལ་སྐྱེད་ཀྱང་།
253 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། འདུལ་བ་ཟུ། སྟན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་ནམ་འབྱེད། ༡༤༤༣། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ།
༡༣། འདུལ་བ་ན། སྟན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ལུང་ཁྱེད་པ། ༣༤༤༧།
254 བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། འདུལ་བ་པ། སྟན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། གཞུང་དམ་པ། ༥༠༤༥།
254 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་ཟུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་པ། ༡༠༤༥༧༥།
256 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྩམ་མི་ཅ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༤༠༣༡།
257 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་ཟུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་པ། ༥༤༩༧།
258 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྩམ་མི་ཅ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༥༤༧༤། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ།
༥༥། འདུལ་བ་ཟུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་པ། ༥༤༧༧༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ལྷན་
འོད། སུམ་བརྒྱ་པ། ༡༤༥༥༤།
259 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ལྷན་འོད། སུམ་བརྒྱ་པ། ༡༥༤༧༥།
260 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྩམ་མི་ཅ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༥༧༥༥། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ།
༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྩམ་མི་ཅ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༤༤༧༣།
261 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ལྷན་འོད། འོད་ལྷན། ༣༠༥༧༣།
262 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་ལྷན་འོད། འོད་ལྷན། ༣༡༤༧༠། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། འདུལ་
བ་ལྟ། ༤༩། སློབ་དཔོན་ལྷན་འོད། སུམ་བརྒྱ་པ། ༡༥༤༧༠།
264 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༡། འདུལ་བ་ལྟ། སློབ་དཔོན་རྩམ་མི་ཅ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ༡༤༩༧༡།
266 ག་ཀྱང་བ་ལ་ཨ་གྲོགས་ཆེང་ས་པར་མཚུངས་པར།
268 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། འདུལ་བ་ཟུ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མདོ་ཙ་པ། ༡༠༤༥༧༤།
269 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་ཙ་པ། ༣༥༧༣། ག་ཀྱང་བ་ལ་གྲིས། ག་
༡༡༤༥༥།
270 སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྱུ་པ། རྒྱ་ཆེན་རིན་ཆེན་བློང་པ། ༣༥༣༤།
276 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༤། མདོན་བ་ཀྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོན་ཙ་པ། ༣༣༧༤།

- [illegible]

- [illegible]

- [illegible]

ལུང་མཆན་དང་བསྟུར་མཆན།

- 389 ག་༡༤༩་ན་༣་གཞམས། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤༩ མངོན་བ། གྲུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་ཅ་བ། ༣༣་༡༧།
390 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤༩ མངོན་བ་གྲུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་ཅ་བ། ༣༣་༡༨།
391 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤༩ མངོན་བ་གྲུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོད་འགྲེལ། ༥༣་༣་༡།
392 ག་༡༤༩་ན་༤་བཟུང་།
393 ག་༡༤༩་བ་༤་བོས།
394 ག་༡༥༠་ན་༣་འགྲུར།
395 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༡ འབྲུལ་བ་ཟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མངོད་ཅ་བ། ༡༠༤་༣་༣།
396 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༡ འབྲུལ་བ་ཟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མངོད་ཅ་བ། ༡༠༤་༤་༡། ག་༡༥༡་ན་༣་མ་རིག བསྟན་
འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༡ འབྲུལ་བ་ཟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མངོད་ཅ་བ། ༡༠༥་༡་༡༡།
397 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༡ འབྲུལ་བ་ཟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མངོད་ཅ་བ། ༡༠༤་༥་༣། བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ།
༡༥༡ འབྲུལ་བ་ཟུ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། མངོད་ཅ་བ། ༡༠༥་༡་༡༡།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་

ཞུ་སྤྲིན་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད།

ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྱོན་གནང་མཁན་བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་གི་བྱུག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།

ཞུ་སྤྲིན་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་བྱུག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གནང་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག་། པར་བྱེན་འཛིན་གྲ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་ཆུན་རྣམ་པ།

དཀར་ཆག་སྤྲིན་མཁན།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲ།

ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཆོལ་མཁན་དང་དེབ་སྤྲིན་པ།

བྱེ་ལོ་ (༢༠༡༢) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲ་དང་འདུལ་གསར་འོག་

མའི་འཛིན་གྲ་བཅས་ནས་ལུང་འཆོལ་བའི་འདེམས་བསྐྱོས་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ལས་དུས།

བྱེ་ལོ་ (2012) ནས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྱོན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཚང་།

ཡིག་གཟུགས།
སྟོན་ལམ་བོད་ཡིག་གཉིས་པ།

མཉེན་ཆས།
Microsoft Word 2010

དེབ་ཆད།
ཞེང་དུ། Width 17.cm སྤྱིད་དུ། Height 23.50cm

ཕྱི་ལོ་ (2015) ལོར་སྟོན་ཁྲད་ཐོག་དཔེ་བསྐྱར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།